

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

L V C I A N I

SAMOSATENSIS

O P E R A

GRAECE LATINE

CVM NOTIS SELECTIS

T O M V S I I I

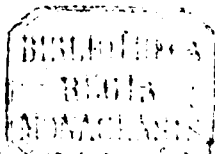
CVRAVIT

IO. PETR. SCHMIDIUS

MITAVIAE

APVD IACOBVM FRIDER. HINZIVM

M D C C L X X V I I .

**Bayerische
Staatsbibliothek
München**

Περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ συνόντων.

Καὶ τί σοι πρῶτον, ὦ Φιλότης, ἢ τί ὕστατον, Φασί, καταλέξω τέτων, ἃ πάσχειν ἢ ποιεῖν ἀνάγκη τὰς ἐπὶ μισθῷ συνόντας, καὶ ἅντας τῶν εὐδαιμόνων τέτων Φιλίαις ἐξεταζομένους, εἰ χρεὶ Φιλίαν τὴν τοιαύτην αὐτῶν δαλείαν ἐπὶ νομαίνει; οἶδα γὰρ πολλὰ, καὶ σχεδὸν τὰ πλεῖστα τῶν συμβαινόντων αὐτοῖς, ἐκ αὐτῶν, μὰ Δία, τὰ τοιαῦτα πειραθεῖς. ἔ γάρ ἐν ἀνάγκῃ μοι ἡ πείρα ἐγγένητο, μηδὲ, ὦ θεοί, γένοιτο, ἀλλὰ πολλοὶ τῶν ἐς τὸν βίον τῶτον ἐμπεπτωκότων, ἐξή-

De mercede conductis potentium familiaribus.

Et quid primum tibi, amice, aut quid ultimum, aiunt, enarrem illorum, quae pati vel facere coguntur familiares illi, quique censerī se in amicitias beatorum istorum volunt, modo amicitiam nominare fas sit hanc illorum servitutem. Noui enim multa, et fere pleraque eorum, quae usu illis veniunt, non ego profecto eiusmodi aliquid expertus: (neque enim necessarium mihi experimentum fuit, neque unquam, Dii boni, fiat) sed multi eorum, qui in hanc vitam inci-

A

derant,

ἐξηγόρευον πρὸς με 1)· οἱ μὲν ἔτι ἐν τῷ κακῷ
 ὄντες, ἀποδυσρόμενοι ὅποσα καὶ ὅποια ἔπασχον·
 οἱ δ', ὥσπερ ἐκ δεσμωτηρίᾳ τινὸς ἀποδράντες
 ἐκ αἰδῶς μνημονεύοντες, ὧν ἐπεπόνθεσαν. ἀλλὰ
 γὰρ ἠὲ φραίνοντο, ἀναλεγίζόμενοι, οἷων ἀπηλλά-
 γησαν· ἀξιοπιστότεροι δὲ ἦσαν ἔτι διὰ πάσης,
 ὡς εἰπεῖν, τῆς τελετῆς διεξελλυθότες, καὶ
 πάντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος ἐποπτεύσαντες. οὐ
 παρέργως ἔν, ἔδ' ἀμελῶς ἐπύκνον αὐτῶν, κα-
 θά-

derant, apud me enunciarunt; alii in malo ad-
 huc constituti, cum deslerent, quain multa et qua-
 dia paterentur; alii vero, qui ex illo quasi carce-
 re effugerant, quae perpessi essent non sine iu-
 cunditate memorantes. Sane enim laetabantur,
 quoties rationes ponerent, quae effugissent. Fide
 autem digniores hi erant, qui tota, vt ita loquar,
 mysteria exsequuti, ab initio ad finem omnia in-
 spexissent. Non obiter itaque, nec incuriose au-
 diebam

1. Ἐξηγόρ. πρὸς με] Ex Grammaticorum pla-
 citis scribendum foret πρὸς μέ. Illi enim
 encliticam accentum retinere iubent post
 praepositionem. Nolui tamen mutare, quia
 non solum Edd. consentiunt; sed et apud
 alios centies sic scribitur, (fors. male) Con-
 structio autem verborum ἀγορεύω, λέγω,
 Φημι et simil. cum praepos. πρὸς loco dati-
 ui, est frequentissima. Reitz.

θάπερ ναυαγίαν τινὰ, καὶ σωτηρίαν αὐτῶν πα-
 ράλογον διηγμένων, οἷοί εἰσιν οἱ πρὸς τοῖς ἱεροῖς
 ἐξυρημένοι 2) τὰς κεφαλὰς, σὺν ἅμα πολλοὶ τὰς
 τρικυμίας, καὶ ζάλας, καὶ ἀκρωτήρια, καὶ ἐκβο-
 λὰς, καὶ ἰσῶν κλάσεις, καὶ πηδαλίων ἀποκαυ-
 λίσσεις διεξιώντες· ἐπὶ πᾶσι δέ, τὰς Διοσκέρους
 ἐπιφαινομένας· (οἰκεῖοι γὰρ τῆς τοιαύτης τρα-
 γωδίας οὗτοί γε,) ἢ τίν' ἄλλον ἐκ μηχανῆς
 θεὸν ἐπὶ τῷ καρχησίῳ καθεζόμενον, ἢ πρὸς τοῖς
 πηδαλίοις ἐσῶτα, καὶ πρὸς τινὰ ἥϊονα μαλακὴν
 ἀπευθύνοντα τὴν ναῦν, οἱ προσενεχθεῖσιν ἔμελ-
 λεν αὐτὴ μὲν ἡρέμα καὶ κατὰ σχολὴν διαλυθῆ-
 σεσθαι, αὐτοὶ δ' ἀσφαλῶς ἀποβήσεσθαι, χά-

ριτι
 diebam illos velut naufragium quoddam et inspe-
 ratam ex illo salutem enarrantes; quales sunt,
 quos ad templa videmus, rasis capitibus multi si-
 mul decumanos fluctus, et procellas, et pro-
 montoria, et iacturas, et inalos fractos, et gu-
 bernacula reuulsa persequentibus: super omnia ve-
 ro ut Dioscuri praesentes illuxerint, (hi enim
 tragoediae huius velut domestici sunt) aut alius
 aliquis ex machina Deus in carchesio federit, aut
 adstiterit gubernaculo, atque ad molle litus na-
 vem direxerit, in quod delata ipsa quidem paul-
 latim et otiose solueretur, ipsi vero gratia et be-

A 2

nigni-

2. 'Εξυρημένοι] Naufragis radi solebat caput.
 ut non modo ex hoc loco pater, sed etiam
 ex *Dial. de Senect.* c. 86. *Bor.*

ριτι καὶ εὐμενείᾳ τῷ θεῷ. ἐκεῖνοι μὲν ἔν τῶ πολλὰ ταῦτα πρὸς τὴν παραυτίκα χρεῖαν ἐπιτραγωδῶσιν, ὡς παρὰ πλειόνων λαμβάνοιεν, ἔδυσυχεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ θεοφιλεῖς τινες εἶναι δοκῶντες.

Οἱ δὲ, τὰς ἐν ταῖς οἰκίαις χειμῶνας, καὶ τὰς τρικυμίας 3), καὶ, νῆ Δία, πεντακυμίας τε, καὶ δεκακυμίας, εἰσὶν τε εἰπεῖν, διηγέμενοι, καὶ ὡς τὸ πρῶτον εἰσέπλευσαν, γαληνῶ ὑποφαινομένῃ τῷ πελάγῃ, καὶ ὅσα πράγματα παρὰ τὸν πλῆν ὅλον

nignitate numinis salui discederent. Et illi quidem multa id genus, prout ipsis tum usus est, tragice declamant, ut a pluribus accipiant nimirum, si non calamitosi solum, sed Diis etiam cari esse videantur.

2. At hi tempestates domesticas, fluctusque triplices, aut hercle quintuplices, vel decemplex adeo, si fas sit ita dicere, *enarrant*; et ut primum oram soluerint, tranquillo ad speciem mari, et quos deinde labores per totam navigationem fusti-

3. Τρικυμίας] Vix assequi licet interpretatione Latina hunc locum. Τρικυμία, quasi *triplicem fluctum* dicas, Graecis iam maximus est, et quem Latini *decumanum* dicant; hunc igitur lepide auger auctor. Sed ea minorem vim habent contraria Latine: nisi forte a *decumano* ad *vicefimum*, *tricefimumque* velis adscendere. Gesner.

ἔλκεν ὑπέμειναν, ἢ διψῶντες, ἢ ναυτιῶντες, ἢ ὑπεραντλήμενοι τῇ ἄλμῃ· καὶ τέλος, ὡς πρὸς πέτρην τινὰ ὕφαλον, ἢ σκόπελον ἀπόκρημνον, περιρρήξαντες τὸ δύσηνον σκαφίδιον, ἄθλιοι καὶ κῶς ἐξηνήξαντο, γυμνοὶ, καὶ πάντων ἐνδεδεῖς τῶν ἀναγκαίων. ἐν δὴ τέτοις, καὶ τῇ τέτων διηγῆσει, ἐδόκεν μοι τὰ πολλὰ ἔτοι ὑπ' αἰσχύνης ἐπιπρύπτεσθαι, καὶ ἐκάντες εἶναι ἐπιλανθάνεσθαι αὐτῶν· ἀλλ' ἐγὼ γε καὶ κεῖνα, καὶ τιν' ἄλλα ἐκ τῶν λόγων ξυντιθεῖς, εὐρίσκω προσόντα ταῖς τοιαύταις ξυνιστάαις, ἃ ἔκ ὀκνήσω σοι πάντα, ὦ καλὲ Τιμόκλεις, δισσελεῖν. δοκῶ γάρ μοι ἐκ πολλῶν ἤδη κατανενοηκέναι σε τέτῳ τῷ βίῳ ἐπιβλεπόντα.

Καὶ

sustinuerint, vel siti, vel nausea, vel abundante ultra exhaustientium vires aqua salsa: et denique, ut ad coecum aliquem scopulum, aut praeruptam rupem, fracta infelici scapha, miseri aegre enatauerint, nudi et rerum omnium necessariorum indigentes. Inter haec sane, et in harum rerum enarratione, videbantur mihi multa pudore quodam tegere, ac velle eorum obliuisci. At ego et illa, et quaedam alia ex sermonibus illorum *coniectura quadam* componens, inuenio adesse eiusmodi familiaritatibus, quae non grauabor tibi omnia, mi bone Timocles, enarrare: quippe diu est, cum intellexisse mihi videor, huius te vitae ineundae consilium agitare.

Καὶ πρῶτόν γε, ἐπηνίκα περὶ τῶν τοιᾶτων ὁ λόγος ἐνέπεσεν, εἴτα ἐπῆνεσέ τις τῶν παρόντων τὴν τοιαύτην μισθοφορὰν, τρισευδαίμοναζ εἶναι, λέγων, οἷς μετὰ τῷ τῆς Φιλίας ἔχειν τὰς ἀρίστας Ῥωμαίων, καὶ δειπνεῖν δεῖπνα πολυτελεῖ, καὶ ἀσύμβολα, καὶ οἰκεῖν ἐν καλῷ, καὶ ἀποδημεῖν μετὰ πάσης ῥαψώτης, καὶ ἡδονῆς· ἐπὶ λευκῇ ζεύγῃ εἰ τύχοι ἐξυπτιάζοντας· προσέτι καὶ μισθὸν τῆς Φιλίας, καὶ ὧν εὖ πάσχεισι τῶτων λαμβάνειν ἅκ ὀλίγον, ἐστίν· ἀτεχνῶς γὰρ ἄσπορα καὶ ἀνήροτα τοῖς τοιᾶτοις τὰ πάντα φύεσθαι. ὅποτε ἔν ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἤκαες, εἰρῶν ὅπως ἐκσχῆνεις πρὸς αὐτὰ, καὶ πάνυ σφόδρα πρὸς

3. Et primum quidem, si quando sermo incideret de talibus, ac deinde laudaret praesentium aliquis vitam illam mercenariam, ter eos beatos praedicans, quibus cum eo, quod amicos haberent Romanorum nobilissimos, et coenarent nihil ipsi conferentes coenas sumtuosissimas, et pulchre habitarent, et peregrinarentur commodissime iucundissimeque; resupini, si res ita ferret, in curru equis albis iuncto; mercedem insuper amicitiae, et perceptarum, quas dixi, commoditatum, non exiguam capere contigisset; hos enim plane esse, quibus nec ferentibus, neque colentibus nascerentur omnia: quoties igitur haec et his similia audires, videbam te hiare ad illa, et

πρὸς τὸ δέλωαι ἀναπεπταμένον παρείχες τὸ φό-
μα. ὡς ἔν τὸ γε ἡμέτερον εἰσαυθις ποτὲ ἀναί-
τιον ἦ, μὴδ' ἔχοις λέγειν ὡς ὀρῶντές σε τηλι-
κῆτο μετὰ τῆς καρίδος 4) ἄγκιστρον καταπίνον-
τα, σὺν ἐπελαβόμεθα, εἰδὲ πρὶν ἐμπσεῖν τῷ
λαιμῷ περισπάσαμεν, οὐδὲ πρᾶσθελώσαμεν,
ἀλλὰ περιμείναντες ἐξελκομένου 5), καὶ ἐμ-
πεπηγόςτος, ἤδη συρόμενον, καὶ πρὸς ἀνάγκην
ἀγόμενον ὀρᾶν· ἅτ' ἄδεν ὄφελος, ἐς ὧτες ἐπε-
δακρύ-

et patens ad escam os praeberere. Vt igitur ego in
posterum culpa sim vacuus, neque dicere possis,
nos, licet videremus te talem cum Carica hamum
glutire, manum tibi non iniecisse, neque prius,
quam immergeretur gutturi, retraxisse, neque
ante indicasse adeo, sed expectasse, dum vide-
remus, te introtracto et fixo firmiter iam trahi et
necessitate duci, et iam, cum nihil tibi ea res
A 4 profit,

4. Καρίδος] *Squillam* τὴν καρίδα hic etiam
verterunt. Sed cum *Carica ficus*, quae κα-
ρίς eadem Eustathio, sub finem Piscatoris
huic rei adhibita sit; dum de squilla, ne-
scio an praedae nata? constet certius, *fi-
cum* interim hamo addidi. *Gesner.*

5. Ἐξελκομένου] Recte adscripsit pater ἐσσελ-
κομένου. *I. Gron.* Et hoc *Gesn.* vult, recte;
sed suspectam lectionem seruo, quia con-
stans. *Reitz.*

δακρύομεν, ὅπως μὴ ταῦτα λέγῃς ποτὲ πάνυ
 εὐλογα, ἣν λέγεται, καὶ ἄφυκτα ἡμῖν, ὥς οὐκ
 ἀδικᾶμεν μὴ προμηνύσαντες, ἄκιστον ἐξ ἀρχῆς
 ἀπάντων. καὶ τὸ δίκτυόν γε αὐτὸ, καὶ τῶν κύρ-
 των τὸ ἀδιέξοδον ἔκτοσθεν ἐπὶ σχολῆς, ἀλλὰ
 μὴ ἔνδοθεν ἐκτὲρ μυχῷ προεπισκόπησον· καὶ τῷ
 ἀγκίστρῳ δὲ τὸ ἀγκύλον, καὶ τὴν ἐς τὸ ἔμπαλιν
 τῷ σκόλοπος ἀναστροφὴν, καὶ τῆς τριαινῆς τὰς
 ἀκμαῖς εἰς τὰς χεῖρας λαβὼν, καὶ πρὸς τὴν γνά-
 θον πεφυστημένην ἀποπειρώμενος, ἦν μὴ πάνυ
 ῥῆξα, μηδ' ἄφυκτα, μηδ' ἀνιαιρὰ ἐν τοῖς τραύ-
 μασι φαίνεται βιαίως σπῶντα, καὶ ἀμάχως ἀν-
 τιλαμβανόμενα, ἡμῶς μὲν ἐν τοῖς δειλοῖς, καὶ
 διὰ τῷτο πεινῶσιν, ἀνάγραφε· σαυτὸν δὲ πα-
 ρακα-

prosit, stantes illacrimari; ne, inquam, talia di-
 cas aliquando, rationabilia omnino, si dicantur,
 et ad quae causam dicere non possumus, quin
 videamur iniurii in te illo silentio nostro fuisse:
 audi nunc a principio omnia, et rete ipsum, et
 nassam ut exitum non habeat, otiose extra illam
 constitutus, non intus ex recessu, ante conside-
 ra: et hami aduncitatem, ipsumque flexum retro
 aculeum, et tridentis acumina, in manus sumens,
 et ad inflatam buccam tentans, nisi acuta omnino,
 nisi inevitabilia, nisi ipso vulnere molestissima intel-
 ligas, trahentia violente, et iniuste contra vrgen-
 tia: nos quidem in meticulosis, et ob id ipsum
 esurientibus adscribe. Ipse vero animo confirma-
 to

ρακχέσας θάρρειν, ἐπιχείρει τῇ ἄγρᾳ, εἰ θέ-
λεις, καθάπερ ὁ Λάρος, ὅλον περιχυνὼν τὸ δέ-
λεαρ.

Ῥηθήσεται δὲ ὁ πᾶς λόγος, τὸ μὲν ὅλον ἰσως
διὰ σέ, πλὴν ἄλλ' ἔ γε περὶ τῶν Φιλοσοφέν-
των ὑμῶν μόνων, ἔδ' ὅπόσοι σπαρδαιοτέραν τὴν
προαίρεσιν προείλοντο ἐν τῷ βίῳ, ἀλλὰ καὶ περὶ
γέφυμαστιῶν, καὶ ῥητόρων, καὶ μαστικῶν, καὶ ὅλων
τῶν ἐπὶ παιδείᾳ συνεινῶν καὶ μισθοφορεῖν ἀξιωμέ-
νων. κοινῶν δὲ ὡς ἐπίπαν ὄντων, καὶ ὁμοίων
τῶν συμβαινόντων ἅπασι, ὁρῶν ὡς ἐκ ἐξαιρε-
τα μὲν, αἰσχύω δὲ τὰ αὐτὰ ὄντα γίγνεται τοῖς
Φιλοσοφῶσιν, εἰ τῶν ὁμοίων τοῖς ἄλλοις ἀξιοῖν-
το,

to venatum aggredere, si volueris, et Lari mo-
re totam escam hiatu complectere.

4. Habebitur autem omnis oratio in vniuersum
quidem tua forte caussa: verum non de vobis so-
lum philosophantibus, aut his, qui serium et
graue vitae genus amplexi sunt: sed de Gramma-
ticis etiam, et Rhetoribus, et Musicis, omni-
busque adeo, qui doctrinae caussa familiares esse,
et eius rei mercedem ferre, e sua dignitate pu-
tant. Cum enim communia vt plurimum sint,
et similia, quae vsu veniunt omnibus; manife-
stum est, non eximia quidem esse ista, sed co-
turpiora, quatenus eadem eueniunt Philosophis,
si ipsi eadem quae aliis sibi conuenire putant, et

το, καὶ μηδὲν αὐτὲς σεμνότερον οἱ μισθοδοταὶ ἄγοιεν. ὅ, τι δ' ἂν ἔν ὁ λόγος αὐτὸς ἐπιὼν ἐξεύρισκε, τέττε τὴν αἰτίαν μάλιστ' αὖτε οἱ ποιεῖντες αὐτοὶ, ἔπειτα δὲ οἱ ὑπομένοντες αὐτὰ, δίκαιοι ἔχουσιν· ἐγὼ δὲ ἀναίτιος, εἰ μὴ ἀληθείας καὶ παρρησίας ἐπιτίμιόν τί ἐστι. τὰς μέντοι τῶν ἄλλων πλήθους, οἷον γυμνασάς τινος, ἢ κόλακας ἰδιώτας, καὶ μικρὰς τὰς γνώμας, καὶ ταπεινὰς αὐτόθεν ἀνθρώπους, ἔτε ἀποτρέψουσιν ἄξιον τῶν τοιαύτων συνεσιῶν, ἔδὲ γὰρ ἂν πεισθεῖεν· ἔτε μὴν αἰτιᾶσθαι καλῶς ἔχει, μὴ ἀπολειπομένους τῶν μισθοδοτῶν, εἰ καὶ πάνυ πολλὰ ὑβρίζονται ὑπ' αὐτῶν· ἐπιτήδαιοι γὰρ, καὶ ἔκ ἀνάξιοι τῆς τοιαύ-

illi conductores nulla parte honestius ipsos tractent. Quidquid autem progressus orationis huius deprehenderit, eorum causam maxime quidem ipsi, qui faciunt, deinde vero etiam qui ea patiuntur, sustinent inmerito: ego vero innocens, nisi veritatis et libertatis poena est. Ac reliquam quidem turbam, ut exercitores quosdam, aut adulatores idiotas, parvo animo et humiles suo ingenio homunciones, neque operae pretium est ab eiusmodi familiaritatibus detertere, neque enim obsequantur: quin ne reprehensione quidem valde digni sunt, si non discedant a suis conductoribus quantacumque ab illis contumelia adfecti: idonei enim, nec indigni sunt ea consuetudine:

τοιαύτης διατριβῆς. ἄλλως τε ἐδὲ σχοῖεν ἄν τι ἄλλο, πρὸς ὃ, τι χρὴ ἀποκλίναντας αὐτὰς, παρέχειν αὐτὰς ἐνεργάς· ἀλλ' ἦν τις αὐτῶν ἀφέλη τῆτο, ἄτεχνοι αὐτίκα, καὶ ἄργοι, καὶ περιττοὶ εἰσιν. ἐδὲν ἔν ἔτ' αὐτοὶ δεινὸν πάσχοιεν ἄν, ἔτ' ἐκείνοι ὕβριζαὶ δοκοῖεν, ἐς τὴν ἀμίδαν φασὶν ἐνερῶντες· ἐπὶ γάρ τοι τὴν ὕβριν ταύτην ἐξ ἀρχῆς παρέρχονται ἐς τὰς οἰκίας· καὶ ἡ τέχνη φέρειν καὶ ἀνέχεσθαι τὰ γιγνόμενα. περὶ δὲ ὧν προεῖπον τῶν πεπαιδευμένων, ἄξιον ἀγανακτεῖν, καὶ πειρᾶσθαι ὡς ἐνὶ μάλις μεταγείν αὐτὰς, καὶ πρὸς ἐλευθερίαν ἀφαιρεῖσθαι.

Δοκῶ δέ μοι καλῶς ἂν ποιῆσαι, εἰ τὰς αἰτίας, ἀφ' ὧν ἐπὶ τὸν τοιῆτον βίον ἀφικνῶνται

ΤΙΝΕΣ,

dine: et alioquin neque habeant ad quod animum appellentes, operosos se demonstrent; sed si quis hoc illis auferat, ilicet inertes sunt, otiosi, superflui. Neque igitur indigna his accidere, neque illos alteros contumeliosos esse putauerim, si in matulam, quod aiunt, immingant: huius enim contumeliae causa a principio domos isti intrant, haec professio istorum est, ferre quae fiunt et perpeti. Horum vero, quos dixi, eruditorum hominum causa indignari aequum est, et tentare quantum eius potest fieri, reducere possint et erepti dominis suis ad libertatem reuocari.

5. Videor autem commode facturum, si perpen-
sis antea causis, quibus ad hoc vitae genus induci
qui-

τινες, προεξετάσας, δείξαίμι, ἔ πανυ βιαιόους,
 ἔδ' ἀνγκαιίας. ἔτω γὰρ ἂν αὐτοῖς ἡ ἀπολο-
 γία προκναιοῖτο, καὶ ἡ πρώτη ὑπόθεσις τῆς
 ἐθελοδουλείας. οἱ μὲν δὴ πολλοί, τὴν πενίαν, καὶ
 τὴν τῶν ἀναγκαιῶν χρεῖαν προθέμενοι, ἱκανὸν
 τῷτο προκαλύμμα εἶοντα, προβεβλήσθαι τῆς
 πρὸς τὸν βίον τῷτον αὐτομελίας· καὶ ἀποχρῆν
 αὐτοῖς νομίζουσιν, εἰ λέγοιεν, ὡς ξυγγνώμης ἄξιον
 ποιεῖσι, τὸ χαλεπώτατον τῶν ἐν τῷ βίῳ, τὴν
 πενίαν διαφυγεῖν ζητῶντες· εἴτα ὁ Θεόγνις πρό-
 χειρος, καὶ πολὺ τὸ,

Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος,

[ἔτ' ἔτι εἰπεῖν, ἔθ' ἔρξαι δύνανται, γλῶσσαι δέ
 οἱ δεδεταί,] καὶ ὅσα ἄλλα δείγματα ὑπὲρ τῆς
 πενίας

quidam se patiuntur, ostendam, non valide vr-
 gentes esse, neque necessarias. Ita enim praeci-
 datur illis causa, quam possint dicere, et pri-
 mum voluntariae servitutis argumentum. Pleri-
 que igitur paupertatem, et necessariarum rerum
 indigentiam caussati, illud putant idoneum velum
 praetendisse sui ad hanc vitam transfugii: ac suf-
 ficere sibi putant, si dixerint, venia se dignum
 facere, qui difficillimam rerum in vita omnium,
 paupertatem, effugere studeant. Tum Theognis
 in promptu est, et frequens illud:

Quisquis enim dira vir paupertate subactus:

*Et quaecumque terriculamenta de paupertate i-
 gnauis-*

πενίας οἱ ἀγεννέστατοι τῶν ποιητῶν ἐξηγνήχα-
 ριν. ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἐώρων αὐτὰς Φυγὴν τινὰ ὡς
 ἀληθῶς τῆς πενίας εὐρισκόμενας ἐκ τῶν τοιότων
 ξυνεσιῶν, ἂν ἂν ὑπὲρ τῆς ἄγαν ἐλευθερίας ἐμι-
 κρολογέμην πρὸς αὐτάς. ἐπεὶ δέ (ὡς ὁ καλὸς
 πρὸς ῥήτωρ ἔφη) τοῖς τῶν νοσχάντων σιτίοις ἐσι-
 κώτα λαμβάνεσι, τίς ἔτι μηχανὴ μὴ ἔχῃ καὶ
 πρὸς τὶτο κακῶς βεβλεῦσθαι δοκεῖν αὐτάς,
 αἰ. μενέσης ὁμοίαις αὐτοῖς τῆς ὑποθέσεως τοῦ
 βίχ; πενία γὰρ εἰς αἰ, καὶ τὸ λαμβάνειν ἀναγ-
 καῖον, καὶ ἀπόθετον ἔδεν, ἔδὲ περιττόν ἐς Φυ-
 λακὴν, ἀλλὰ τὸ δοθῆν, καὶν δοθῇ, καὶν ἀθρόως
 ληφθῇ, πᾶν ἀκριβῶς, καὶ τῆς χρείας εὐδεῶς
 κατα-

gnauissimi quique poetarum extulere. Ego vero
 si quidem viderem illos fugam aliquam pauper-
 tatis reuera telibus in conuictibus inuenisse, mi-
 hutam cum illis de nimia libertate disputationem
 non occiperem. Quandoquidem vero, vt prac-
 clarus alicubi orator ait, cibus aegrotorum simi-
 lia accipiunt; quomodo efficient, vt non et hac
 parte male sibi consuluisse videantur, eodem illis
 vitae tenore semper manente? Paupertas enim
 semper illos comitatur, accipere semper necesse
 habent, nihil est quod reponant, aut tamquam
 superfluum in praesentia custodiant; sed quid-
 quid datur, quantumuis detur, quantumuis cre-
 bro accipitur, ad assem omne et in praesentem
 neces-

καταναλίσκεται. καλῶς δὲ εἶχε, μὴ τοιαύτας
 τινὰς ἀφορμὰς ἐπινοεῖν, αἱ τὴν πενίαν τηρεῖσι,
 παραβοηθῶσα μόνον αὐτῇ, ἀλλ' αἱ τέλεον ἐξαι-
 ρήσασσι· καὶ ὑπὲρ γε τῆ τοιᾶντα, καὶ ἐς βαθυκή-
 τεα πόντον ἴσως ῥίπτεῖν ἔδει, ὦ Θεόγχι, καὶ
 πετρῶν, ὡς Φῆς, κατ' ἡλιβάτων. εἰ δέ τις
 αἰὲ πένης, καὶ ἐνδεής, καὶ ὑπόμισθος ὢν, οἶσ-
 ται πενίαν αὐτῷ τάττω διαπεφευγέναι, ἢ οἶδα
 πῶς ὁποιοῦτος ἔκ ἂν δόξειεν ἑαυτὸν ἐξαπατᾶν.

Ἄλλοι δὲ πενίαν μὲν αὐτὴν ἢ ἂν φοβηθῆναι,
 ἔδὲ καταπλαγῆναί Φασιν, εἰ ἐδύναντο τοῖς ἄλ-
 λοις ὁμοίως πονῶντες, ἐκπορίζειν τὰ ἄλφιστα,
 νῦν δὲ (πεπονηκένα γὰρ αὐτοῖς τὰ σώματα, ἢ
 ὑπὸ

necessitatem impenditur. At praestiterat, eas ex-
 cogitasse rationes, non quae seruant paupertatem,
 modice modo subleuatam interim, sed quae
 tollant penitus. Et huius quidem rei causa in
 pontum forte cetis horribilem proicere se, Theo-
 gni, fas fuerit, rupe vel aëria, quod ais, se da-
 re praecipitem. Si quis vero semper inops, in-
 digus, et mercenarius cum sit, ea ipsa re pau-
 pertatem se putat effugisse: nescio, qui talis non
 ipse sibi videatur imponere?

6. Alii rursus paupertatem ipsam a se metui
 negant, neque abhorrere se aiunt, si possint eo-
 dem quo alii modo laborantes victum parare. Iam
 vero affecto sibi vel senectute vel morbis corpore,
 ad

ὑπὸ γήρεως, ἢ ὑπὸ νόσων) ἐπὶ τήνδε ῥάξιν ἔσαν
τὴν μισθοφορὰν, ἀπηντητέαν. Φέρ' ἔν' ἰδωμεν,
εἰ ἀληθῆ λέγασιν, καὶ εἰ ἐκ τῆς ῥάξης περιγίγνε-
ται αὐτοῖς τὰ διδόμενα, μὴ πολλὰ, μηδὲ πλείω
τῶν ἄλλων πονῶσιν. εὐχῇ γὰρ ἂν εἰκότα εἴη
ταῦτά γε, μὴ ποιήσαντα, μηδὲ καμύντα, ἔτοι-
μον ἀργύριον λαβεῖν. τὸ δέ ἐστι καὶ ῥηθῆναι κατ'
ἀξίαν, ἀδύνατον· τοσαῦτα πονῶσι καὶ κάμνυ-
σιν ἐν ταῖς συνχσίσαις, ὥστε πλείονος ἐνταῦθα
καὶ ἐπὶ τῷτο μάλισα τῆς ὑγείας δεῖσθαι, μυ-
ρίων ὄντων ὁσημέραι τῶν ἐπιτριβόντων τὸ σῶ-
μα, καὶ πρὸς ἐσχάτην ἀπόγνωσιν καταπονέν-
των. λέξομεν δ' αὐτὰ ἐν τῷ προσήκοντι και-
ρῷ· ἐπειδὴν καὶ τὰς ἄλλας αὐτῶν δυσχερείας
διεξίω-

ad hanc se facillimam mercenariae vitae rationem
delatos. Age igitur videamus, vtrum vera prac-
dicent, et an ex facili adeo redeant illis ea, quae
dantur, non multum, non plus quam alii labo-
rantibus. Voto enim sane simile fuerit, sine la-
bore aliquem, sine molestia, praesentem pecu-
niam accipere. Sed *quam contra omnia se habeant*,
neque dici, prout res postulat, potest: tot labo-
res sustinendi, tot molestiae in illis familiarita-
tibus, vt firmiore hic vel ad hoc ipsum valetudi-
ne opus sit, cum sexcenta sint, quae corpus at-
terant quotidie, et ad ultimam desperationem fa-
tigent. Dicemus autem suo illa tempore, cum
etiam reliquas istorum molestias enarrabimus. In
prae-

διεξίωμεν· τὸ δὲ νῦν εἶναι, ἱκανὸν ἦν ὑποδείξαι, ὥς ἔδ' οἱ διὰ ταύτην λέγοντες αὐτὰς ἀποδίδοσθαι τὴν πρέφασιν, ἀληθεύοισιν ἄν.

Λοιπὸν δὴ καὶ ἀληθεύσατον μὲν, ἥκιστα δὲ πρὸς αὐτῶν λεγόμενον, ἡδονῆς ἕνεκα καὶ τῶν πολλῶν καὶ ἀθρόων ἐλπίδων, ἐσπηδῶν αὐτὰς εἰς τὰς οἰκίας, καταπλαγέντας μὲν τὸ πλῆθος τῷ χρυσῷ, καὶ τῷ ἀργύρῳ, εὐδαιμονίσαντας δὲ ἐπὶ τοῖς δεισπνοῖς, καὶ τῇ ἄλλῃ τρυφῇ· ἐλπίσαντας δ' ὅσον αὐτίκα χανδρὸν ἔδεός ἐπισομίζοντος πείσθαι τῷ χρυσῷ· ταῦτα ὑπάγει αὐτὰς, καὶ δάλας ἀντ' ἐλευθέρων τίθησιν, ἔχῃ ἢ τῶν ἀναγκαίων χρεῖα, ἣν ἔφασκον, ἀλλ' ἢ τῶν ἐκ ἀναγκαίων ἐπιθυμία, καὶ ὁ τῶν πολλῶν καὶ πολυτελῶν ἐκείνων
ζῇ-

praesentia satis fuit ostendisse, neque eos verum dicere, qui hac de causa se ipsos vendidisse praedicant.

7. Relinquitur, id quod verissimum est, minime vero omnium ab illis dicitur, voluptatis causa illos et multas propter spes easque luculentas, in domos alienas infilire, attonitos multitudine auri atque argenti, felicitatem ponentes in coenis et deliciis aliis, sperantes quantum tauri statim plenis faucibus, nemine obturante, devoraturi sint. Haec abducunt illos, et ex liberis servos faciunt: non indigentia rerum necessariarum, quam dicebant modo, sed non necessariarum cupiditas, et multarum illarum aque pretii magni

ζηλος· τοιγαρὲν ὥσπερ δυσέρωτας αὐτὰς καὶ
κακοδαίμονας ἐρασὰς ἐντεχνοί τινες, καὶ τρίβω-
νες ἐρώμενοι παραλαβόντες, ὑπεροπτικῶς περιέ-
πασιν, ὅπως αἰεὶ ἐρασθῆσονται αὐτῶν θεραπεύον-
τες, ἀπολαῦσαι δὲ τῶν παιδικῶν, ἀλλ' ἐδὲ μέ-
χρι Φιλήματος ἄκρα μεταδιδόντες· ἴσασι γὰρ
ἐν τῷ τυχεῖν τὴν διάλυσιν τῆς ἐρωτος γενησομέ-
νην. ταύτην ἔν ἀποκλείεισι, καὶ ζηλοτύπως φυ-
λάττεσι· τὰ δ' ἄλλα, ἐπ' ἐλπίδος αἰεὶ τὸν ἐρα-
σὴν ἔχασι· δεδίασι γὰρ, μὴ αὐτὸν ἢ ἀπὸ γνῶσις
ἀπαγάγῃ τῆς ἄγαν ἐπιθυμίας, καὶ ἀνέραςτος αὐ-
τοῖς γένηται· προσμειδιῶσιν ἔν, καὶ ὑπισχνέν-
ται, καὶ αἰεὶ ποιήσασι, καὶ χαριῶνται, καὶ ἐπι-
μελήσονται πολυτελῶς. εἴτ' ἔλαθον ἀμφοῖν γη-
ράσαν-

magni rerum affectatio. Itaque istos, tanquam
inuenustos et infelices amatores cum nacti sunt,
astuti et veteratores amasii superbe tractant, at-
que in tantum modo colunt, vti semper ab iis
amentur, frui autem amoribus suis ne ad oscu-
lum quidem extimum permittunt, qui norint in
fructu ipso solutionem amoris inesse. Hanc igitur
excludunt, et summo cauent studio. caete-
rum ipse semper amatorem sustentant: quippe me-
tuunt, ne desperatio illum a nimia cupiditate
abducatur, atque ita amare ipsos definat. Arrident
igitur, et pollicentur, et semper facturi sunt, et
præbituri, et rationem habituri pretiosorum
munerum: inter hæc ambobus non sentientibus

ράσαντες, ἔξωροι γινόμενοι, καὶ ἔτος τῷ ἐραῷ, καὶ κείνους τῷ μεταδιδόναι. πέπρακται δ' ἐν αὐτοῖς ἔδεν ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ πέρα τῆς ἐλπίδος.

Τὸ μὲν δὴ δι' ἡδονῆς ἐπιθυμίαν ἅπαντα ὑπομένειν, ἃ πᾶν ἴσως ὑπαίτιον, ἀλλὰ συγγνώμη, εἴ τις ἡδονῇ χαίρει, καὶ ταύτην ἐξ ἅπαντος θεωρεῖ, ὅπως μεθεῖται αὐτῆς. καίτοι αἰσχρὸν ἴσως, καὶ ἀνδραπεδῶδες, ἀποδόσθαι διὰ ταύτην ἑαυτόν. πολὺ γὰρ ἡδίων ἢ ἐκ τῆς ἐλευθερίας ἡδονῇ. ὅμως δ' ἐν ἔχέτω τινὰ 6) συγγνώ-

μην

anni obrepunt, vt iam intempestiuum sit, amare alterum, alterum praeberc. Tota itaque vita nihil iis praeter spem actum est.

8. Ac propter cupiditatem voluptatis sustinere omnia, non omnino forte reprehendendum fuerit: sed venia indulgenda, si quis voluptate gaudeat, et vndique illam persequatur, vt particeps illius fiat: quamquam illud tamen forte turpe ac seruire, ipsum se propter eam vendere; multo enim maior ea, quae ex libertate contingit, voluptas est: verumtamen veniam aliquam habeat, ea si potitur.

6. Ἐχέτω τινὰ συγγνώμην]. Et si paullo difficilior videtur vulgata, quam si cum Cl. Gesn. legeris αὐτῆς, tamen commodus est sensus vulgatae, cum ἔχέτω τινὰ συγγνώμην αὐτοῖς significet: *Habeto, siue des tamen aliquam iis veniam, εἰ ἐπιτύχοιτο, si contigerit, nempe id, quod cupiunt.* Adeoque neque

μην αὐτοῖς, εἰ ἐπιτυχάνοιτο. τὸ δὲ δι' ἡδονῆς ἐλπίδα μόνον πολλὰς ἀηδίας ὑπομένειν, γελοῖον οἶμαι, καὶ ἀνέητον· καὶ ταῦθ' ὁρῶντας, ὡς οἱ μὲν πόνοι σαφεῖς, καὶ πρόδηλοι, καὶ ἀνυπαίτιοι. τὸ δ' ἐλπίζόμενον ἐκείνο, ὃ, τι δὴ ποτέ ἐστι τὸ ἡδὺ, ἔτε ἐγένετό περ τοσάδε χρόνα·

tiatur. At enim propter solam spem voluptatis insuauia ita multa sustinere, ridiculum et amens esse arbitror, idque cum videant, labores quidem manifestos esse, et apertos, et necessarios: speratum autem illud, quidquid demum sit suaue, neque contigisse vnquam tanto tempore, neque

B 2

adeo,

que cum *Soulio* opus erit ἐπιτύχουσιντο legere, nec quaerere, quo αὐτοῖς referatur; nam ad eos homines pertinet, qui voluptatem seſtantur, de quibus ante dixit; et pergit etiam in plurali personae; mox ὁρῶντας dicens. Nec refert, quod eiusmodi pluralis non expresse praecedat ante αὐτοῖς, sed τις tantum; nam singularis bis ter repetita oratio tanto facilius pluralem feret, quanto illud praecedens τις est magis generale, et quasi collectiuum. Immo et darius personae huic phrasi est accommodatior, vid. supra *Piscat.* c. 26. Εἶχε γὰρ ἂν τινὰ συγγνώμην αὐτῷ τὸ πρᾶγμα, εἰ ἀμυνόμενος — ἔδρασε. Itaque et hic τὸ πρᾶγμα poteris intelligere, et expone-re: haec res illis veniam tribuat etc. *Reitz.*

να· προσέτι δὲ, ἔδὲ γενήσεσθαι ἔοικεν, εἴ τις ἐκ τῆς ἀληθείας λογίζοιτο. οἱ μὲν γε τῷ Ὀδυσσεύς ἐταῖροι, γλυκύν τινα τὸν λωτὸν ἐπθίοντες, ἡμέλυν τῶν ἄλλων, καὶ πρὸς τὸ παρὲν ἡδύ, τῶν καλῶς ἐχόντων κατεφρόνεν· ὥστε ἔπαιντη ἄλογος αὐτῶν ἡ λήθη τῷ καλῷ, πρὸς τὸ ἡδύ ἐκεῖνο τῆς ψυχῆς διατριβῆς. τὸ δὲ λιμῶ ζυνόντα παρεσῶτα ἄλλω τῷ λωτῷ ἐμφορμεμένω, μηδὲν μεταδιδόντι, ὑπ' ἐλπίδος μόνης, τῷ καὶ 7) αὐτὸν παρὰ γεύσασθαι ποτε δεδέσθαι, τῶν καλῶς καὶ ὀρθῶς ἐχόντων ἐπιλεησμένον, Ἡράκλεις

adeo, si quis recte rationem putet, ut contingat, futurum videri. Ac socii quidem Vlyssis, dulci illo Loto gustato, neglexerunt reliqua, et prae eo, quod in praesentia suaue videretur, honesta et pulchra neglexerunt, et non omnino absurda esset illorum obliuio honesti, animo in suauitate illa occupato. Verum esse aliquem, qui famis ipse sodalis adstet alii Loto se ingurgitanti, neque impertienti quidquam, hac sola spe ductus, fore ut sibi etiam aliquando degustandus detur: atque interim bona et recta obliuiscatur: illud mehercules

7. Τῷ καὶ 7) Legendum τῷ καὶ αὐτῷ — δίδωσθαι, si aliquid dixisse velimus Lucianum. *Gesner.*

κλεις, ὡς καταγέλασον, καὶ πληγῶν τινῶν Ὀμηρικῶν ὡς ἀληθῶς δεόμενον.

Τὰ μὲν τοίνυν πρὸς τὰς ξυνεσίας αὐτὰς ἄγοντα, καὶ ἂφ' ὧν αὐτὰς Φέροντες ἐπιτρέπουσι τοῖς πλεσίοις χρῆσθαι πρὸς ὃ, τι ἂν ἐθέλωσι, ταῦτά ἐσιν, ἢ ὅτι ἐγγύτατα τῶν. πλὴν εἰ μὴ καί κείνων τις μεμνήσθαι ἀξιώσειε, τῶν καὶ μόνῃ τῇ δόξῃ ἐπαιρομένων, τῶ ξυνεῖναι εὐπατρίδαις τε καὶ εὐπαρύφοις ἀνδράσιν. εἰσὶ γὰρ οἱ καὶ τῶτο περιβλεπτον καὶ ὑπὲρ τὰς πολλὰς νομίζουσιν, ὡς ἔγωγε τὰ μὲν ἴδιον, ἔδὲ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ αὐτὸ μόνον συνεῖναι, καὶ συνῶν ὀρεῖσθαι, μηδὲν χρῆσθον ἀπολαύων τῆς ξυνεσίας, δεξαίμην ἂν.

Τοιαύ-

cules risu dignum, et Homericis plagis vere indigens.

9. Quae igitur ad conuictus istos agunt, et propter quae diuitibus se praebent, ut ipsis pro arbitrio abutantur, haec sunt, aut his fere proxima: nisi forte illorum etiam mentionem inieciſſe aliquis velit, qui gloria sola efferuntur versandi cum generosis viris et praetextatis. Sunt enim qui hoc etiam illustre quiddam et vulgo superius putant, cum equidem, quod ad me priuatim attinet, ne velim quidem nec cum magno Rege esse, et in conuictu eo conspici, si hoc per se solum sit, neque aliud quidquam boni ex illa consuetudine ad me redeat.

Τοιαύτης δὲ αὐτοῖς τῆς ὑποθέσεως ἔσης, Φε-
 ρε ἤδη πρὸς ἡμᾶς αὐτὰς ἐπισκοπήσωμεν, οἷα
 μὲν πρὸ τῆς εἰσδοχθῆναι καὶ τυχεῖν ὑπομένεσιν,
 οἷα δ' ἐν αὐτῷ ἤδη ὄντες πάσχεσιν· ἐπὶ πᾶσι
 δὲ, ἥτις αὐτοῖς ἡ καταστροφὴ τῆς δράματος
 γίγνεται. καὶ γὰρ δὴ ἐκεῖνό γε εἰπεῖν ἐσιν, ὡς εἰ
 καὶ πονηρὰ ταῦτα, εὐληπτα γὰρ, καὶ καὶ πολλὰ
 δεήσει τὸ πόνε, ἀλλὰ θελήσαι δεῖ μόνον. εἰτά
 σοι πέπρακται τὸ πᾶν εὐμαρῶς. ἀλλὰ πολλῆς
 μὲν τῆς διαδρομῆς, συνεχῆς δὲ τῆς θυραυλίας,
 ἕωθεν τε ἐξανιστάμενον, περιμέτειν ὠθέμενον,
 καὶ ἀποκλειόμενον, καὶ ἀναίσχυντον ἐνίοτε, καὶ
 ἄχληρὸν δοκᾶντα ὑπὸ θυρωρῶ κακῶς συρίζοντι,
 καὶ

10. Hoc igitur cum *rationis suae* argumentum
 et quasi fundamentum habeant, age iam inter
 nos videamus primo, quae sustineant, priusquam
 admittantur et votorum fiant compotes; quae de-
 inde, cum ibi sunt, illis eueniant; post omnia
 vero, quae ipsis conuersio fiat fabulae. Neque
 enim hoc dicere licet, vilia quidem ista esse, sed
 ob id ipsum facilia ad adipiscendum, neque multo
 labore opus habere; sed modo opus esse, vt velis
 dein reliqua facile perfecta omnia. Quin multo
 discursu *opus est*, et multis ad ianuam excubiis.
 Mane surgendum, exspectandum deinde est, ac
 durandum, si impellaris interea et excludaris,
 et impudens non numquam molestusque videaris,
 sub imperio quasi ianitoris Syrum male sermo-
 nem

καὶ ὀνομακλήτορι Λιβυκῷ τὰττόμενον, καὶ μισθὸν τελέοντα τῆς μνήμης τῆ ὀνόματος· καὶ μὴν καὶ ἐσθῆτος ὑπὲρ τὴν ὑπέσχεσαν δύναμιν ἐπιμεληθῆναι χρὴ, πρὸς τὰ τῷ θεραπευομένῳ ἀξιώμα, καὶ χρώματα αἰρεῖσθαι, οἷς ἂν ἐκεῖνος ἡδεται, ὡς μὴ ἀπάδης, μηδὲ προσκεῖναι βλέπόμενος· καὶ φιλοπόνως ἐπέσθαι, μάλλον δὲ ἡγεῖσθαι, ὑπὸ τῶν οἰστέων προωθούμενον, καὶ ὥσπερ τινὰ παμπὴν ἀναπληρῶντα. ὁ δὲ ἔδὲ προσβλέπει πολλῶν ἑξῆς ἡμερῶν.

Ἦν δέ ποτε καὶ τῷ ἄριστα πράξης, καὶ ἴδῃ σε, καὶ προσκαλέσας εἰρήτῃ τι, ὧν ἂν τύχη, τότε δὴ τότε πολὺς μὲν ὁ ἰδρῶς, ἀθρόος δὲ ὁ ἰλιγγος,

nem admiscētis, aut nomenclatoris Libyci constitutus, quibus mercedem solvas etiam oportet, quod nomen tuum meminere. Quin etiam vestium curam maiorem quam pro facultatibus suscipere oportet, ad dignitatem nempe eius, quem colas, et colores eligere, quibus ille delectetur, ne discrepes ab illo, neque offendas, si forte te videat; tum studiose illum affectari, vel praecedere potius impulsu a seruis, et quamdam quasi pompam implere. Ille vero multis deinceps diebus neque adspicit te.

II. Si vero aliquando felicissimus sis, et videat te, et ad se vocatum rogauerit fortuitorum quiddam: tum sane sudor multus, et crebra ver-

γος, καὶ τρόμος ἄκαιρος, καὶ γέλως τῶν πα-
 ρόντων ἐπὶ τῇ ἀπορίᾳ· καὶ πολλάκις ἀποκρίνα-
 σθαι δέον τις ἦν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι
 χίλια νῆες ἦσαν, αὐτοῖς λέγεις. τῆτο οἱ μὲν
 χρησοὶ αἰδῶ ἐκάλεσαν· οἱ δὲ τολμηροὶ θειλίαν·
 οἱ δὲ κακοήθεις ἀπαιδευσίαν. σὺ δ' ἔν ἐπι-
 σφαλεστάτης πειραθείς τῆς πρώτης ΦιλοΦροσύ-
 νης, ἀπῆλθες καταδικάσας σεαυτῷ πολλὴν τὴν
 ἀπόγνωσιν. ἐπειδὴν δὲ πολλὰς μὲν αὐπνεὺς νύ-
 κτας ἰαύσης, ἡματα δ' αἱματόεντα διαγάγης,
 ἃ, μὰ Δία, τῆς Ἑλένης ἔνεκα, ἔδὲ τῶν Πριά-
 μω Περγάμων, ἀλλὰ τῶν ἐλπιζομένων πέντε
 ὀβολῶν, τύχης δὲ καὶ τραγικῆς τινος θεῶ συνι-
 σάντος, ἐξέτασις τέντεῦθεν, εἰ οἶσθα τὰ μα-
 θήμα-

tigo, et tremor intempestivus, et risus praesen-
 tium de aestu tuo: et saepe cum respondendum
 sit, quis Achiuorum rex fuerit? respondes, mille
 illis naues fuisse. Hoc boni quidem viri pudor-
 em appellant, audaces vero timiditatem, et ma-
 ligni incitiam, tu vero primam tibi humanita-
 tem periculofissimam expertus, discedis tuam
 ipse damnans meticulosam diffidentiam. Cum
 vero multae tibi inde *noctes sine munere somni,*
sanguineique dies transierunt, non Helenae sane
 causa, aut Pergamorum Priami, sed quinque
 quos speras obolorum, et iam Tragicus tibi deus
 aliquis obuenerit, qui te commendet; examen
 inde instituitur, an licteras noueris? Ac diuiti
 quidem

θήματα· καὶ τῷ μὲν πλεσίῳ ἢ διατριβῇ οὐκ ἀηδῆς, ἐπαινεμένῳ, καὶ εὐδαιμονιζομένῳ· σοὶ δὲ, ὁ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἀγὼν, καὶ ὑπὲρ ἅπαντος τῆ βίᾳ τότε προκειῖσθαι δοκεῖ· ὑπεισέρχεται γὰρ εἰκότως τὸ μηδ' ὑπ' ἄλλῃ ἂν καταδεχθῆναι, πρὸς τῇ προτέρῃ ἀποβληθέντα, καὶ δόξαντα εἶναι ἀδόκιμον· ἀνάγκη τοίνυν ἐς μυρία διαιρεθῆναι τότε, τοῖς μὲν ἀντεξεταζομένοις Φθονῶντα (τίθει γὰρ καὶ ἄλλῃς εἶναι τῶν αὐτῶν ἀντιποισμένῃς) αὐτὸν δὲ πάντα ἐνδεῶς εἰρηκέναι νομίζοντα, Φοβέμενον δὲ καὶ ἐλπίζοντα, καὶ πρὸς τὸ ἐκείνῃ πρόσωπον ἀτενίζοντα, καὶ εἰ μὲν ἐκφυλίζοι τι τῶν λεγομένων, ἀπολλύμε-

quidem illa non insuavis exercitatio, qui laudetur per hanc occasionem, et felicitatis nomine praedicetur; tibi vero certamen de ipsa anima, et vita vniuersa videtur esse propositum. Nec immerito enim subit, nec ab alio receptum te iri, reiectus a priore aliquo, et reprobatus si fueris. Necesse igitur est in sexcentas tuas partes animum distrahi, qui inuideas his, qui tecum simul examinantur, (pone enim alios esse eadem quae tu appetentes) te ipsum vero tenuiter nimis dixisse omnia arbitreris: porro metuas et speres, et ipsius in vultu oculos defigas, ita ut si ipse respuere quid eorum quae dicis videatur, perisse

λύμενεν· εἰ δὲ μειδιῶν ἀνέκοι, γεγηθότα καὶ
εὐέλπιν καθιστάμενον.

Εἰκὸς δὲ πολλὰς εἶναι τὰς ἐναντία σοι Φρο-
νῆντας, καὶ ἄλλας ἀντὶ σὲ ταθεμένους ὧν ἕκα-
στος ὥσπερ ἐκ λόγου τοξεύων, λέληθεν. εἴτ' ἐν-
νόησον ἄνδρα ἐν βαθεῖ πώγωνι καὶ πολιᾷ τῇ κό-
μῃ, ἐξεταζόμενον, εἴ τι οἶδεν ὠφέλιμον, καὶ τοῖς
μὲν δοκῶντα εἰδέναι, τοῖς δὲ μὴ· μέσος ἐν το-
σῶτῳ χρόνῳ, καὶ πολυπραγμονεῖται σὲ ἅπας ὁ
παρεληλυθὼς βίος· καὶ μὲν τις ἢ πολίτης ὑπὸ
Φθόνου, ἢ γείτων ἐκ τινος εὐτελεῖς αἰτίας περσ-
κερκεῖως, ἀνακρινόμενος εἴπῃ μοιχὸν, ἢ παιδε-
ραστὴν, τῶτ' ἐκεῖνο, ἐκ τῶν Διὸς δέλτων ὁ μάρ-
τυς·

te putes, si vero cum subrisu audiat, gaudeas et
bona cum spe adites.

12. Est autem vero simile, multos esse, qui ob-
trecent tibi, et alios tibi opponant, quorum
vnusquisque velut ex insidiis occulte iaculetur:
Iam cogita virum proluxa cum barba et canis ca-
pillis explorari, si quid norit vtile; et aliis qui-
dem videri nosse, aliis non item. Tum tempus
intercedit, quo scrupulose inquiritur vita tua o-
mnis superior: et si quis vel tuus ciuis inuidia,
aut vicinus leui quadam de causa tibi offensus,
interrogatus de te aut moechum dixerit, aut
puerorum amore infamem, ilicet, is putatur ex
Iouis ipsius tabulis datus testis: fin ad vnum o-
mnes

τυς· ἂν δὲ πάντες. ἅμα ἐξῆς ἐπαινῶσιν, ὕπο-
 πτοι, καὶ ἀμφίβαλοι, καὶ δεδεκασμένοι. χρη-
 τοίνυν πολλὰ εὐτυχῆσαι, καὶ μηδὲν ὅλως ἐναν-
 τιωθῆναι. μόνως γὰρ ἂν ἔτω κρατήσεως. εἶεν,
 καὶ δὴ εὐτύχηταί σοι πάντα τῆς εὐχῆς μειζό-
 τως· αὐτός τε γὰρ ἐπήνεσε τὰς λόγους, καὶ τῶν
 φίλων οἱ ἐντιμώτατοι, καὶ οἷς μάλιστα πισεύει
 τὰ τοιαῦτα, ἐκ ἀπέτρυσαν· ἔτι δὲ καὶ ἡ γυνὴ
 βέλεται, ἐκ ἀντιλῃ δὲ ἔτε ἐπίτροπος, ἔτε
 ὁ οἰκονόμος· ἀδὲ τις ἐμέμψατό σε τὸν βίον,
 ἀλλὰ πάντα ἴδω, καὶ πανταχόθεν αἴσια τὰ
 ἱερά.

Κεράτῃας ἔν, ὦ μακάριε, καὶ ἔσῃσαι τὰ
 Ὀλύμπια, μᾶλλον δὲ, Βαβυλῶνα ἐληφας, ἢ
 τὴν

mnes ordine te laudent, suspecti habentur, et
 ambigui, et corrupti. Oportet igitur multa te
 felicitate vti, et nusquam omnino oppugnari:
 hac sola enim ratione viceris. Esto. Feliciter tibi
 omnia a maiori quadam fortuna euenerunt: et
 ipse enim tuam laudavit orationem, et amico-
 rum honoratissimi, et quibus maxime credit de
 talibus, ipsum non auerterunt: porro idem vult
 vxor, neque procurator contradicit, nec dispen-
 sator: neque vitam tuam quisquam reprehendit,
 sed placata omnia, et litatum vndique.

13. Vicisti igitur, beate, coronatus es Olym-
 piis, vel potius, Babylonem cepisti, gut Sar-
 didium

τὴν Σάρδεων ἀκρόπολιν κατήρηκας, καὶ ἔξεις
 τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας, καὶ ἀμείλξεις ἐρνίδων
 γάλα. δεῖ δὴ σοι ἀντὶ τῶν τοσούτων πόνων μέ-
 γιστε ἡλίκα γενέσθαι τάγαθὰ, ἵνα μὴ Φύλλινος
 μόνον ὁ σέφανος ᾗ, καὶ τόν τε μισθὸν ἐκ σὺνα-
 ταφρόνητον ὀρίσθῃναι, καὶ τῆτον ἐν καιρῷ τῆς
 χρείας ἀπραγμύνως ἀποδίδοσθαι, καὶ τὴν ἄλ-
 λην τιμὴν ὑπὲρ τὰς πολλὰς ὑπάρχειν· πόνων δὲ
 ἐκείνων, καὶ πηλᾶ, καὶ δρόμων, καὶ ἀγρυπνιῶν,
 ἀναπεπαῦσθαι· καὶ τῆτο δὴ τὸ τῆς εὐχῆς, ἀ-
 ποταίναντα τῷ πόδε καθεύδειν, μόνον ἐκείνα
 πράττοντα, ὧν ἕνεκα τὴν ἀρχὴν παρελήφθης,
 καὶ ὧν ἔμμισθος εἶ. ἐχρῆν μὲν ἄτως, ὥς Τιμό-
 κλεις, καὶ ἔδεν αὐτῷ ἦν μέγα κακόν, ὑποκίψαντα
 Φέρειν

dium arcem expugnasti: et Amaltheae cornu ha-
 bebis, et gallinarum lac mulgebis. Oportet enim
 pro tantis tibi laboribus mirum quanta bona
 contingere, ne foliacea modo corona sit; merce-
 dem oportet constitui minime contemnendam,
 eamque, quo tempore opus est, sine difficultate
 solui, aliumque etiam supra vulgus honorem
 tibi haberi; et quietem iam contingere laborum
 illorum, et luti, et cursuum, et vigiliarum;
 et illud, quod in votis fuerat, ut porrectis pedibus
 dormire liceat, ac sola ea agere, quorum causa
 adsumtus initio fuisti, et quorum nomine capis
 mercedem. Sic quidem oportebat, Timocles,
 nec magnum sic malum foret, submissa ceruice
 iugum

Φέρειν τὸν ζυγὸν ἐλαφρόν τε καὶ εὐφορον, καὶ τὸ μέγιστον, ἐπίχρυσαν ὄντα, ἀλλὰ πολλῶ, μάλ-
λον δὲ τῷ παντὸς δεῖ. μυρία γάρ ἐστιν ἀφόρη-
τα ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ ἐν αὐταῖς ἤδη ταῖς συναστασί-
σι γιγνόμενα. σκέψαι δ' αὐτὸς ἐξῆς ἀκέρων, εἴ τις
ἂν αὐτὰ ὑπομεῖναι δύναιτο, παιδείᾳ καὶ ἐπ' ἐ-
λάχιστον ὠμιληκῶς.

"Ἀρξομαι δ' ἀπὸ τῶ πρώτου δείπνου, ἣν δεκῇ,
ὃ σε εἰκὸς δειπνήσειν τὰ προτέλεια τῆς μελλού-
σης συνασίας. εὐθύς ἔν προσεῖσι παραγγέλων
τις ἤκειν ἐπὶ τὸ δείπνον, ἔκ ἀνομίλητος οἰκέτης,
ἐν χρηῖ πρότερον ἴλεων ποιήσασθαι, παραβύ-
σαντα ἐς τὴν χειρὰ, ὡς μὴ ἀδέξιος εἶναι δεκῆς,
τὲν ἐλάχιστον πέντε δραχμάς· ὃ δὲ ἀκκισάμε-
νος

iugum ferre leue et commodum, et quod maxi-
mum est, inauratum. Sed multum abest, immo
omnia. Sexcenta enim sunt intolerabilia libero
homini, quae in ipso iam conuictu fiunt. Con-
sidera autem ipse, dum deinceps audies, utrum
ferre ea possit, si cui vel ad breuissimum tempus
consuetudo cum eruditione fuerit.

14. Incipiam autem a prima coena, si ita vi-
detur, quam te coenaturum probabile est, adi-
talem quasi futurae consuetudinis. Statim igitur
accedit, qui ad coenam te vocet, non inhu-
manus seruulus, quem placare prius oportet, in
manum demissis, ne rusticus esse videaris, quin-
que minimum drachmis. Ille vero per simula-
tionem

νος 8), καὶ ἄπαγε, παρὰ σὲ δὲ ἐγώ; καὶ Ἡράκλεις,
μὴ γένοιτο ἐπειπὼν, τέλος ἐπέισθη· καὶ ἄπει-
σί σοι πλατὺ ἐγγυῶν· σὺ δ' ἐσθῆτα καθαρὰν
προχειρισάμενος, καὶ σεαυτὸν ὡς κοσμιώτατα
σχηματίσας, λασάμενος ἦκεις, δεδιώς, μὴ πρὸ
τῶν ἄλλων ἀφίκοιο. ἀπειρέκαλον γάρ, ὥσπερ
καὶ τὸ ὕδατον ἦκειν, Φορτικόν· αὐτὸ ἔν τηρή-
σας τὸ μέσον τῶ καίρῳ, εἰσελήλυθας· καί σε πᾶ-
ν ἐντίμως ἐδέξαντο· καὶ παραλαβάν τις, κα-
τέκλινε μικρὸν ὑπὲρ τοῦ πλεσί, μετὰ δύο πε-
σχεδὸν τῶν παλαιῶν φίλων.

Σὺ

tionem recusans initio, et, apage, inquiens, a
tene ego? et, me Hercules non fiet, subiiciens,
denique persuaderi sibi patitur, et albis te denti-
bus ridens abit. Tu vero pura veste depromta,
et quam ornatissime compositus lotusque venis,
metuens, ne ante alios adsis: parum elegantis enim
hoc fuerit, ut superbum, venire ultimum. Ipso
igitur medio oblatuato tempore, ingressus es, et
cum honoris te significatione exceperunt, teque
prehensum aliquis accumbere iussit paulum supra
diuitem, post duos circiter amicorum veterum.

15. Tu

8. Ἀκισάμενος] De iis usurpatur, qui cum
indignatione ea renuere videntur, quae
cupiunt maxime. *du Soul.*

· Σὺ δ' ὥσπερ τῷ Διὸς τὸν οἶκον παρελθὼν,
 πάντα τεθαύμακας, καὶ ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πρᾶτ-
 τομένων μετέωρος εἶ. ξένα γάρ σοι καὶ ἀγνώ-
 στα πάντα· καὶ ἥ τε οἰκιστὴς εἰς σὲ ἀποβλέπει,
 καὶ τῶν παρόντων ἕκαστος ὅ, τι πράξεις ἐπιτη-
 ρῆσιν· ἐδ' αὐτῷ δὲ ἀμελὲς τῷ πλησίῳ τῆτο,
 ἀλλὰ καὶ προεῖπέ τισι τῶν οἰκετῶν ἐπισκοπεῖν,
 ὅπως ἐς τὰς παῖδας, ἢ ἐς τὴν γυναῖκα, εἰ πολ-
 λάκις ἐκ περιωπῆς ἀποβλέψῃς. οἱ μὲν γὰρ τῶν
 συνδείπνων ἀκόλῃθι οὐδὲν ἐκπεπληγμένον,
 ἐς τὴν ἀπειρίαν τῶν δρωμένων ἀποσιώπτῃσι,
 τεκμήριον ποιεῖμεν τῷ μὴ παρ' ἄλλῳ πρότερον
 σε δεδειπνηκέναι, τὸ καινὸν εἰναι σοι καὶ τὸ χει-
 ρόμακτρον τιθέμενον. ὥσπερ ἔν εἰκὸς, ἰδίειν τε
 ἀνάγκη

15. Tu vero tamquam Iouis domum ingressus
 admiraris omnia, et ad vnumquodque eorum,
 quae fiunt, suspensus aestuas: peregrina enim tibi
 et incognita omnia, porro hinc familia in te inten-
 dit oculos, hinc conuiuarum quisque, quid agas,
 obseruant. Nec ipse diues non hoc curat, sed
 praecepit etiam seruorum quibusdam, vt atten-
 dant, quomodo erga pueros et vxorem te geras,
 vtrum saepe circumlatis oculis eos adspicias. Ac
 conuiuarum quidem serui attonitum te videntes,
 inscitiam eorum, quae facis, rident, signumque
 etiam ex illo capiunt, te numquam apud alium
 prius coenasse, quod nouum tibi insolensque sit
 mantile adpositum. Vt igitur facile est ad con-
 ii ien-

ἀνάγκη ὑπ' ἀπορίας, καὶ μήτε διψῶντα πειθῆ
αἰτεῖν τολμαῖν, μὴ δόξης οἰνόφλυξ τις εἶναι, μή-
τε τῶν ὄψων παρατεθέντων ποικίλων πρὸς τι-
νὰ τάξιν ἐσκυασμένων, εἰδέναι ἔφ' ὃ, τι πρῶ-
τον ἢ δεύτερον τὴν χεῖρα ἐνέγκῃς. ὑποβλέπειν
ἔν ἑς τὸν πλησίον δεήσει, καὶ κεῖνον ζηλῶν καὶ
μανθάνειν τῷ δείπνῃ τὴν ἀκολαθίαν.

Τὰ δ' ἄλλα ποικίλος εἶ, καὶ θορύβῳ πλέως
τὴν ψυχὴν, πρὸς ἑκάστα τῶν πραττομένων ἐκπε-
πληγμένος. καὶ ἄρτι μὲν εὐδαιμονίζεις τὸν πλά-
σιον. τῷ χρυσῷ, καὶ τῷ ἐλέφαντος, καὶ τῆς
τοσαύτης τρυφῆς· ἄρτι δὲ οἰκτεῖρεις σεαυτὸν,
ὥς τὸ μηδὲν ὦν, εἴτα ζῆν ὑπολαμβάνεις. ἐνί-
οτε δὲ καὶ κεῖνο εἰσέρχεται σε, ὥς ζηλωτὸν τινα
βιώ-

iciendum, sudare te prae aestu necesse est, nec
audere, cum fitis, pocere poculum, ne vinosus
videare; neque fructibus adpositis variis, ordine
quodam structis, scire, ad quid primo aut postea
manum porrigas. Furtim igitur respicere ad vi-
cinum oportebit, et illum imitari, et ab illo di-
scere coenae ordinem.

16. Caeterum varius es, et tumultu animi ple-
nus, perturbatus ad singula, quae fiunt: et nunc
quidem beatum praedicas diuitem auri causa et
eboris, et tantarum deliciarum: iam vero te mi-
serabere, qui cum nihil sis *ad hunc comparatus*
diuitem, vivere tamen te arbitreris: non num-
quam vero illud quoque in mentem tibi veniet,
quam

βιώσῃ τὸν βίον, ἅπασιν ἐκείνοις ἐντρύφῃσων,
καὶ μετέξων αὐτῶν ἐξ ἰσοτιμίας. οἶει γὰρ εἰς-
αὐτὴν Διονύσια ἐορτάσειν, καὶ πᾶς καὶ μεिरάκια
ῥαῖς διακονήμενα, καὶ ἡρέμα προσμειδιῶντα,
γλαφυρωτέραν ὑπογράφει σοι τὴν μέλλουσαν
διατριβήν· ὥστε συνεχῶς τὸ Ὀμηρικὸν ἐκείνο
φθέγγεσθαι·

Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς
Πολλὰ πονεῖν καὶ ὑπομένειν ὑπὲρ τῆς τοσαύτης
εὐδαιμονίας. Φιλοτησία τὸ ἐπὶ τῷ καὶ
σκύφον εὐμεγέθη τινὰ αἰτήσας, πρῆπιέ σοι τῷ
διδασκάλῳ, ἢ ὅ, τι δὴ ποτε προσειπὼν· σὺ δὲ
λαβὼν, ὅ, τι μὲν τι σε καὶ αὐτὸν ὑπειπεῖν ἔ-
δει,

quam inuidendam victurus sis vitam, qui ad de-
licias usque omnibus illis usurus, et aequo iure
particeps illorum futurus sis. Putabis nimirum
semper te acturum Dionysia. Ac forte etiam ado-
lescentuli formosi ministrantes, et leuiter adri-
dentes, venustiore tibi futuram viuendi condi-
tionem pingunt, vti semper Homericum illud di-
cas:

Non pigeat Troasque ocreati et cruoris Achiuos

Multa pati et facere tantae felicitatis gratia. Hinc
amicitiae libabitur, et magnum quoddam pocu-
lum poscens propinat tibi Magistro, vel quocum-
que deinum nomine te appellans: tu vero capiens
poculum, quid tibi respondendum sit ignoras

δει, ἡγνόησας ὑπ' ἀπειρίας, καὶ ἀγροικίας δέ-
ξαν ὦφλες.

Ἐπίφθορος δ' ἔν ἀπὸ τῆς προπόσεως ἐκείνης
πελλοῖς τῶν παλαιῶν Φύλων γεγένησαι, καὶ
πρῶτερον ἐπὶ τῇ κατακλίσει ἐλύπησάς τινας αὐ-
τῶν· ὅτι τήμερον ἦκων, πρεσβύτης ἀνδρῶν πο-
λυετῇ δαλείαν ἡντληκότων. εὐθύς ἔν καὶ τὸν
ἕτός τις περὶ σᾶ λόγος ἐν αὐτοῖς. τὰτο ἡμῖν
πρὸς τοῖς ἄλλοις δεινοῖς εὐλείπετο, καὶ τῶν ἀρ-
τι ἐσεληληθῶτων ἐς τὴν οἰκίαν, δευτέρως εἴνα-
καὶ μόνοις τοῖς Ἑλλήσι τὰτοις ἀνέωκται ἢ Ῥω-
μαίων πόλιν. καίτοι τί εἰν, ἐφ' ὅτῳ προτι-
μῶνται ἡμῶν; ἔρχματία ὀύσηνα λέγοντες, αἰν-
ταί τι παμμέγεθες ὦφελειν; ἄλλος δέ, ὁ γὰρ
εἶδες,

prae imperitia, et rusticitatis opinionem prae-
bes.

17. Igitur invidiam ab illa propinatione vete-
rum amicorum plurimum subiisti, et iam prius in
ipso accubitu offendisti quosdam illorum, quod
novus hospes praelatus es viris, qui multorum
iam annorum servitutem exhaustere. Statim igitur
tales inter ipsos habentur de te sermones. Hoc
scilicet nobis ad reliqua mala decrat, ut etiam
post eos, qui modo ingressi domum sunt, habea-
mur: et solis hisce Graeculis Romanorum urbs
patet. Quid vero est, quo ante nos censentur?
num sermunculis quibusdam miseris proferendis,
maximam se putant utilitatem adferre? Alius ve-
ro,

εἶδες, ἔσα μὲν ἔπιεν, ὅπως δὲ τὰ παρατεθέντα
 συλλαβῶν κατέφαγεν; ἀπειρόκαλος ἄνθρωπος,
 καὶ λιμᾷ πλέως· εἴ δ' ἄναρ λευκᾷ ποτε ἄρτου
 ἐμφορηθεῖς, ἔτε γε Νομαδικᾷ, ἢ Φασιανῇ ὀρ-
 νιθος, ὧν μόλις τὰ ὀσᾶ ἡμῖν καταλέλοιπε. τρί-
 τος ἄλλος, ὦ μάταιοι, Φησί, πάντε εἴδ' ὅλων
 ἡμερῶν ὄψεσθε αὐτὸν, σιταῦθά περ ἐν ἡμῖν τὰ
 ὅμοια πικνιούμενον. νῦν μὲν γὰρ ὥσπερ τὰ και-
 νὰ τῶν ὑποδημάτων ἐν τιμῇ τιτὶ καὶ ἐπιμελείᾳ
 ἐσίν· ἐπειδὴν δὲ πατηθῇ κολλήκας, καὶ τῇ πη-
 λᾷ ἀναπλησθῇ, ὑπὸ τῇ κλίνῃ ἀθλίως ἐρρίψε-
 ται· κόρεων ὥσπερ ἡμεῖς ἀνάπλεως· ἐκεῖνοι μὲν
 εἴν τοιαῦτα περὶ σῆ πολλὰ ζήφεσι, καὶ περ ἡ-
 δὴ καὶ πρὸς διαβολὰς τινες αὐτῶν παρασκευά-
 ζονται.

Tò
 ro, non enim vidisti, inquit, quantum biberit?
 et quomodo adposita sibi corripiciens vorauerit?
 bonarum rerum imperitus homo, et esuritionum
 plenus, ne per quietem unquam candido pa-
 ne satiat, aut Numidica gallina, vel Phasiana,
 quarum vix ossa nobis reliquerit. Tertius alius,
 inepti, inquit, ne totis quidem quinque interic-
 tis diebus videbitis hominem hic inter nos simi-
 liter querentem. Nunc enim, ut novi calcei, in
 honore quodam et cura est: cum vero calcatus
 fuerit aliquoties, et luto oppletus, sub lecto iace-
 bit misere, cinicibus non minus quam nos re-
 fertus. Ac hi quidem talia de te multa versant, et
 forte iam ad calumnias se parant quidam eorum.

Τὸ δ' ἔν συμπόσιον ὅλον ἐκείνο σόνεσι, καὶ περὶ σὲ οἱ πλείστοι τῶν λόγων· σὺ δ' ὑπ' ἀηθείας πλεόν τῃ ἱκανῇ ἐμπιῶν οἶνε λεπτῇ καὶ δριμέος, πάλαι τῆς γαστρὸς ἐπεργάσης, πονήκως ἔχεις· καὶ ἔτε προεξαναστῆναί σοι καλὸν, οὔτε μένειν ἀσφαλές. ἀποτεينوμένη ταινὴν τῇ πότῃ, καὶ λόγων ἐπὶ λόγοις γιγνομένων, καὶ θεαμάτων ἐπὶ θεάμασι παριόντων, (ἅπαντα γὰρ ἐπιδείξασθαι σοι τὰ αὐτῇ βέλεται) κόλασιν ἔμικράν ὑπομένεις, μήτε ὀρεῶν τὰ γιγνόμενα, μήτ' ἀκάνων, εἴ τις ἄδει, ἢ κιθαρίζει, πάντῃ τιμώμενος μετράνισκος, ἀλλ' ἐπαινεῖς μὲν ὑπ' ἀνάγκης, εὐχῇ δὲ ἢ σεισμῳ συμπεσεῖν ἐκείνα πάντῃ

18. Conuiuium igitur illud totum tuum est, ac de te sermones plerique. Tu vero, insuetus videlicet, plus iusto qui biberis vini tenuis et acris, olim vrgente ventre male habes: et tamen neque ante reliquos surgere decorum tibi est, neque manere tutum. Producta ergo computatione, dum sermo alius ex alio nascitur, dum spectaculum succedit spectaculo: (omnia enim sua ostentare tibi vult) poenam non paruam sustines, praec qua nec vides quae fiunt, neque audis si quis cantat, vel cithara canit habitus magno in pretio adolescentulus: sed laudas tu quidem necessario, caeterum aut terrae motu concidere illa optas,

τα, ἢ πυρκαϊάν τινά προσαγγελθῆναι, ἵνα πο-
τε καὶ διαλυθῇ τὸ συμπόσιον.

Τῷτο μὲν δὴ σοι τὸ πρῶτον, ὦ ἑταῖρε, καὶ
ἡδισον ἐκεῖνο δεῖπνον, ἐκ ἐμοιγε τῷ θυμῳ, καὶ
τῶν λευκῶν ἀλῶν ἡδισον, ἐπηνίκα βάλωμαι, καὶ
ὅποσον ἐλευθέρως ἐσθιομένῳ. ἵνα γὰρ σοι τὴν
ὀξυρσγμίαν τὴν ἐπὶ τῷτοῖς παρῶ, καὶ τὸν ἐν τῇ
νυκτὶ ἔμετον, ἕωθεν δεήσει περὶ τῷ μισθῷ ζυμ-
βῆναι ὑμᾶς, ὅποσον τε καὶ ὅποτε τῷ ἔτις χρη-
λαμβάνειν. παρόντων ἔν δύο ἢ τριῶν φίλων,
προσηκάλεσας σε, καὶ καθίζεσθαι κελεύσας, ἄρ-
χεται λέγειν· τὰ μὲν ἡμέτερα, ὅποῖα ἔσιν, ἐώ-
ρκασι ἤδη, καὶ ὡς τυφὸς ἐν αὐτοῖς ἄδῃ εἰς, ἀ-
τραγώδητα δὲ καὶ περὶ πάντα, καὶ δημοτι-
κά·

optas, aut incendium quoddam narrari, vt tan-
dem aliquando solvatur conuiuium.

19. Haec itaque prima tibi, sodalis, et suauissi-
ma illa coena: mihi non item, de cepa et can-
dido sale iucundius, cum volo et quantum volo,
libere sument; vt enim acidum ructum, qui con-
sequi ista solet, et vomitionem nocturnam omit-
tam, postridie oportebit de mercede inter vos
conuenire, quantum, et quo anni tempore acci-
pere oporteat. Praesentibus ergo duobus tribusue
amicis, aduocato te atque adfidere iusso, dicere
incipit: Quae sit nostra viuendi ratio, heri vidi-
sti, et quam nullus sit in ea iactationi locus, ni-
hil hic tragoediarum, pedestria (humilia) omnia

καὶ χρὴ δὲ σε ἄτῳ εἶχεν ὡς ἀπάντων ἡμῖν κοι-
νῶν ἐσομένων. γελοῖον γὰρ, εἰ τὸ κυριώτατον
τὴν ψυχὴν σοι τὴν ἐμαυτῆ, ἢ καὶ, νῆ Δία, τῶν
παιδῶν (εἰ παῖδες εἶεν αὐτῷ παιδεύσεως δεό-
μενοι) ἐπιτρέπων, τῶν ἄλλων μὴ ἐπίσης ἡγοί-
μην δεσπότην. ἐπεὶ δὲ καὶ ὠρίσθαι τι δεῖ, ὁρῶ
μὲν τὸ μέτριον καὶ αὐτάρκες τῷ σῶ τρόπῳ, καὶ
συνίημι, ὡς ἔχῃ μισθὸν ἐλπίδι προσεληλυθας ἡ-
μῶν τῇ οἰκίᾳ, τῶν δ' ἄλλων ἕνεκα, τῆς εὐνοίας
τῆς παρ' ἡμῶν, καὶ τιμῆς, ἣν παρὰ πᾶσιν ἔ-
ξεις· ὅμως δ' ἔν καὶ ὠρίσθω τί. σὺ δ' αὐτὸς
ὅ, τι καὶ βέλεις, λέγε, μεμνημένος, ὦ Φίλτα-
τε, κακείνων, ἅπτερ ἐν ἑορταῖς ἐτησίοις εἰκὸς ἡ-
μῶς

et ciuilia: caeterum ita te existimare volo, et ita
te instituere, vt communia nobis futura memi-
neris omnia. Ridiculum enim fuerit, si quod
principatum tenet, animum tibi meum, (aut
Hercle liberorum, si sint illi liberi institutionis
egentes) cum credam, reliquorum te non ex ae-
quo dominum arbitrer. Quandoquidem vero et
definiri aliquid opus est, video quidem mediocri-
tatem tuam et mores sua virtute beatos conten-
tosque, atque intelligo, non mercedis spe no-
stram te domum accessisse, sed aliarum rerum
causa, beneuolentiae nostrae, et honoris, quem
omnes tibi habebunt: attamen etiam definiatur
aliquid. Tu vero ipse, quid volueris, dicito,
sed memineris, carissime, illorum etiam, quae
in solemnitatibus annuis daturos nos facile asse-
queris:

μᾶς παρῆεν. ἔ. γὰρ ἀμελήσομεν καὶ τῶν ταί-
 ῶτων, εἰ καὶ μὴ νῦν αὐτὰ συνπιθέμεθα. πολ-
 λαὶ δὲ, οἶσθα, τῶ ἕτας αἱ τοιαῦται ἀφορμαί·
 καὶ πρὸς ἐκείνα τῶν ἀποβλέπων, μετριώτε-
 ρον δηλονότι ἐπιβάλοις ἡμῖν τὸν μισθόν· ἄλ-
 λως τε, καὶ πρέπον ἂν εἴη τοῖς πεπωκυμένοις
 ἡμῖν κρεῖττοσιν εἶναι χρημάτων.

Ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν, καὶ ὅλον σε διασείσας
 ταῖς ἐλπίσι, τιθασσὸν ἑαυτῷ πεποίηκε· σὺ δὲ,
 πάλα τάλαντα, καὶ μυριάδας ὀνειροπολήσας,
 καὶ ἀγρὰς ὅλας, καὶ συνοικίας, συνίης μὲν ἡρέ-
 μα τῆς μικρολογίας, σαίνεις δὲ ὁμῶς τὴν ὑπό-
 σχεσιν 9), καὶ τὰ Πάντα ἡμῶν κοινὰ ἔσσι, βέ-
 βαιον

queris: neque enim negligemus ista, licet de his
 nihil iam inter nos conveniat: multae autem,
 nosti, singulis annis eiusmodi sunt occasiones.
 Ad haec ergo respiciens, moderatiorem nobis
 scilicet mercedem impones: et alioquin decet vos
 eruditos superiores esse pecunia.

20. His ille dictis totum te commovit spe varia,
 et mansuetum sibi reddidit. Tu vero, qui ta-
 lenta olim et millia somniaueras, et agros
 totos vicosque, intelligis quidem paullatim
 minutam parsimoniam; interim tamen adula-
 ris, ac promissionem, et illud, communia vo-
 bis

9. Σαίνεις — τὴν ὑπόσχεσιν} Σαίνειν proprie
 canum esse caudam agitantium, et hic ad
 homi-

βαιον καὶ ἀληθές ἔσσεσθαι νομίζεις, ἐκ εἰδώς,
ὅτι τὰ τῶν αὐτῶν,

Χεῖλα 10) μέν τ' ἐδίην, ὑπερώην δ' ἐκ ἐδίηνε.
Τελευταῖον δ' ὑπ' αἰδέας αὐτῷ ἐπέτρψας. ὁ δὲ,
αὐτὸς μὲν, ἢ Φησιν ἔρεῖν, τῶν Φίλων δέ τινα
τῶν παρόντων καλεῖται, μέσον ἐλθόντα τῷ πράγ-
ματος εἰπεῖν, ὃ μὴ τ' αὐτῷ γίγνοιτ' ἂν βαρὺ,
καὶ πρὸς ἄλλα τέτων ἀναγκαιότερα δαπανῶν-
τι, μῆτε τῷ ληψομένῳ αὐτελές. ὁ δὲ, ὁμο-
γύρων

bis erunt omnia, firmum verumque esse putas,
nesciens haec talia,

Labra rigasse quidem; non hunc effasse palatum.
Denique prae pudore ipsi permittis. At ille, se
quidem dicturum negat, amicorum autem prae-
sentium unum iubet intercedere, et dicere, quod
neque sibi graue sit, qui in alia etiam magis ne-
cessaria sumtum faciat, nec vile accepturo. Ille
vero

homines translatum, *blandiri* significare,
recte tradit *Elsner*. ad I. *Theff.* 3, 3. Iam
vero κατὰ vel διὰ viderur intelligendum,
vt sit, *blandiris tibi propter pollicitationem.*
Vel cum Cl. *Gesn.* ad νομίζεις referendum.
Reltz.

10. Χεῖλα] Il. X. 495. de Astyanacte pri-
mis modo labris degustante poculum. Vult
nempe inter suprema labra nata quasi ver-
ba, non profecta ex animo. *Gesner.*

γάρων τις, ἢ παίδων κολακεία σύντροφος, ὡς
 μὲν ἂν εὐδαιμονέστατος εἴη, φησὶ τῶν ἐν τῇ πό-
 λει πάντων, ὧ ἕτος, ἢ ἂν εἴποις, ὧ γὰρ τὸ
 πρῶτον ὑπῆρχεν. ὁ πολλοῖς πάνυ γλιχομέ-
 νοις μόλις ἂν γένοιτο παρὰ τῆς Τύχης. λέγω
 δὲ, ὁμιλίας ἀξιοθῆναι, καὶ ἐσίας κοινωνῆσαι,
 καὶ εἰς τὴν πρώτην οἰκίαν τῶν ἐν αὐτῇ Ῥωμαίων
 ἀρχῇ καταδεχθῆναι. τῆτο γὰρ ὑπὲρ τὰ Κροίσου
 τάλαντα, καὶ τὸν Μίδα πλεον, εἰ σωφρο-
 νεῖν οἴσθαι. (εἶδον. I.) δὲ πολλὰς τῶν εὐδοκί-
 μων, ἐθελήσαντας ἂν, εἰ καὶ προσδιδόναι ὅσον
 μόνης τῆς δόξης ἔνεκα, συνεῖναι τέτῳ, καὶ ὅς
 ῥᾷσθαι

vero eiusdem senectutis homo, adulationi a pue-
 ritia inde adfuetus, felicissimum te, o noster,
 inquit, esse qui in hac vrbe sunt omnium, non
 negabis, cui primum hoc contigerit, quod mul-
 tis vehementer cupientibus vix a fortuna obtin-
 gat: hoc dico, quod consuetudine et communi
 mensa dignus habitus es, atque in primam earum;
 quae sunt in Romanorum imperio, domum rece-
 ptus. Hoc enim supra Croesi talenta et Midæ
 diuitias, si moderate scias uti. Equidem cum
 viderim multos nobiles viros, qui vellent, si
 quid etiam impendendum sit, solius gloriæ cau-
 sa cum hoc viuere; et conspici circa hunc, et so-

C 5

dales

11. Εἶδον] Videntur melius cohaerere, quæ
 sequuntur, si non legas εἶδον; sed ἰδὼν.
 Equidem ita verti. *Gesner.*

ῥᾶσθαι περὶ αὐτὸν ἑταίρους, καὶ Φίλους εἶναι δο-
κῶντας· ἐν ἔχῳ ὅπως σε τῆς εὐποτηρίας μακά-
ρισω· ὅς καὶ προσλήψῃ μισθὸν τῆς τοιαύτης
εὐδαιμονίας. ἄριστ' ἂν νομίζω, εἰ μὴ πάνυ ὠ-
στος εἴ, τσόν δέ τι εἰπὼν ἐλάχιστον, καὶ μά-
λιστα πρὸς τὰς σὰς ἐμείνας ἐλπίδας.

Ἀρχαῖον ὅμως ἀναγκαῖον. ἔ· γὰρ ἔδ' ἂν
Φυγεῖν ἔτι σοι δυνατόν ἔντες ἀρκούντων γενομένων.
δέχῃ τοίνυν τὸν χαλκὸν, μύσας, καὶ τὰ πρῶ-
τα εὐαγωγὸς εἰ πρὸς αὐτὰν, ἔ· πάνυ περισπῶν-
τα, ἔδ' ὀξέως νύττοντα, μέχρ' ἂν λάθῃς τέ-
λεον αὐτῷ συνήθης γενόμενος. οἱ μὲν δ' ἔξω
ἄνθρωποι τὸ μετὰ τῷτο ζηλοῦσί σε, ὀρώντες
ἐντὸς τῆς κηλίδος διατρίβοντα, καὶ ἀκωλύτως
εἰσιόν-

dales ipsius atque amicos videri: non inuenio;
quibus verbis fortunam tuam praedicem, qui ad
hanc felicitatem insuper etiam mercedem acceptu-
rus sis. Sufficere igitur puto, nisi plane prodi-
gus et nequam es, hic certum quiddam dicit, id-
que valde exiguum, in primis ad illas spes tuas.

2. Tamen boni consulas necesse est: neque
enim iam fugere tibi integrum, intra retia hae-
renti. Recipis itaque frenum et os comprimis,
et primum facilem te ipsi praebes agilemque, nec
valde trahenti, neque acutum pungenti, donec
sensim plane mansuetus illi fias. At qui extra
familiam sunt homines ab eo te tempore admi-
rantur, videntes te intra cancellos esse, ac ne-
mine

εἰσιόντα, καὶ τῶν παύειν τινὰ ἔνδον γέγεννημένον·
 σὺ δὲ αὐτὸς ἔδέπω ὄρεῖς, ἔτινος ἔνεκα εὐδαί-
 μων αὐτοῖς εἶναι δοκεῖς· πλὴν ἀλλὰ χαίρεις γε,
 καὶ σεαυτὸν ἑξαπατᾷς, καὶ αἰετὰ μέλλοντα
 βελτίω γενήσεσθαι νομίζεις· τὸ δ' ἔμπαλιν, ἢ
 σὺ ἥλπισας, γίγνεται· καὶ ὡς οἱ παροιμία Φη-
 σὶν, ἐπὶ Μανδραβέλα χωρᾷ τὸ πρᾶγμα, καθ'
 ἑκάστην ὥς εἰπεῖν τὴν ἡμέραν, ἀποσμηκνυόμενον,
 καὶ εἰς τ' ἐπίσω ἀναποδίζον.

Ἡρέμα ἔν ὥσπερ ἐν ἀμυδρῷ τῷ Φωτὶ τότε
 πρῶτον διαβλέπων, ἀρχὴ κατανοεῖν, ὡς αἰμὲν
 χρυσᾷ ἐκβῆναι ἐλπίδες, ἔδὲν ἀλλ' ἢ Φῦσαι τι-
 νες ἦσαν ἐπὶ χρυσοῖ· βαρεῖς δὲ, καὶ ἀληθεῖς, καὶ
 ἀπαράιτητοι, καὶ συνεχεῖς οἱ πόνοι· τίνες ἔ-
 τοι

mine prohibente intrare, et interiorum quam qui
 maxime vnum factum esse. Tu necdum ipse vi-
 des, qua re felix illis esse videaris: gaudes inte-
 rim, et ipse te decipis, et futura semper meliora
 putas futura. At illud plane contra quam tu spe-
 raueras accidit, et quod est in prouerbio, Man-
 drabuli more succedit negotium, quod singulis
 prope diebus minuitur, et retro pedem ferat.

22. Paullatim itaque et quasi per obscuram lu-
 cem tum primum perspicere incipis,
 aureas illas spes nihil fuisse aliud, quam bullas
 aqueas coloris aurei; graues autem, veros, inevi-
 tabiles, perpetuosque labores. Qui sunt illi?
 forte

τοὶ ἴσως ἐρήσῃ με· ἔχ' ὁρῶ γὰρ ὅ, τι τὸ ἐπι-
 πονον ἐν ταῖς τοιαύταις ξυνεσίαις ἐστίν, ἐδ' ἐπι-
 βοῶ ἅτινα εἶπῃσθα τὰ καματηρὰ καὶ ἀφόρητα.
 ἔκ' ἐν ἄκισον, ὦ γενναῖε, μὴ εἰ κάματος ἐνέσιν
 ἐν τῷ πράγματι μόνον ἐξετάζων, ἀλλὰ καὶ τὸ
 αἰσχρὸν, καὶ ταπεινὸν, καὶ συνῶλως δαλοπρε-
 πές, ἐκ' ἐν παρέσγῳ τῆς ἀκροάσεως τιθέμενος.
 Καὶ πρῶτόν γε μέμνησο μηκέτι ἐλεύθερον τὸ
 ἀπ' ἐκείν, μηδ' εὐπατρίδην σεαυτὸν οἶσθαι.
 πάντα γὰρ ταῦτα τὸ γένος, τὴν ἐλευθερίαν,
 τὰς προγόνους ἔξω τῶ ἐδ' καταλαβόν, ἴσθι,
 ἐπειδὴν ἐπὶ τοιαύτην σεαυτὸν λατρεῖν ἀπεμ-
 πολήσας εἰσῆς. ἔ γὰρ ἐθελήσει σοι ἡ Ἐλευ-
 θερία ξυνεισελθεῖν, ἐφ' ἔτως ἀγεννῇ πράγμα-
 τα

forte rogabis; nec enim video, quid laboriosum
 sit tali in convivio, nec intelligo, quae molesta
 atque intolerabilia dixeris. Audi itaque, vir o-
 ptime, et non hoc solum, an labor insit in hoc
 negotio, expende; sed quid turpe, quid humile,
 et omnino servile habeat, non obiter audi.

23. Ac primum quidem illud memento, ab
 illo te tempore non iam liberum, non ingenuum
 putare. Genus enim, libertatem, maiores, haec
 omnia extra te lumen illud relicturum scito, cum
 primum ad illud ministerium a te ipso mancipatus
 intraveris. Nec enim ingredi tecum libertas vo-
 let, qui ad ignobilia adeo negotia et humilia in-
 gredia-

τα καὶ ταπεινὰ εἰσπόντι· δῶλος ἔν, εἰ καὶ πᾶ-
ν ἀχθέσῃ τῷ ὀνόματι, καὶ ἀχένος, ἀλλὰ
πολλῶν δῶλος ἀναγκαίως ἔσθ, καὶ θητεύσεις
κάτω κενευκῶς ἑωθεν ἐς ἑσπέραν, ἀνιελίῳ ἐπὶ
μισθῷ· καὶ ἄτε δὴ μὴ ἐκ παίδων τῇ δαλείᾳ
ξυντραφεῖς, ὀψιμαθήσας δὲ, καὶ πόρρω πρὸς
τῆς ἡλικίας παιδευόμενος πρὸς αὐτῆς, ἔπειν
εὐδόκιμος ἔσθ, ἔδὲ πολλὰ ἄξιος τῷ δεσπότῃ.
διαφθεῖρει γάρ σε ἡ μνήμη τῆς ἐλευθερίας ὑπὶ-
ῆσα, καὶ ἀποσκιρτῶν ἐνίοτε ποιεῖ, καὶ δι' αὐ-
τὸ ἐν τῇ δαλείᾳ πανήρως ἀπαλλάττειν· πλὴν εἰ
μὴ ἀποχρῆν σοι πρὸς ἐλευθερίαν νομίζεις, τὸ μὴ
Πυρρίε μὴδὲ Ζωπυρίωνος υἱὸν εἶναι, μὴδ' ὥσ-
περ τις Βυθυνὸς ὑπὸ μεγαλοφώνῳ τῷ κήρυκι
ἀπημ-

grediare. Seruus itaque, quantumvis hoc nomen
graueris, nec vnus, sed multorum seruus eris
necessario, et seruiles operas obstipo capite praes-
tabis a mane inde vsque ad vesperam, mercede
iniquissima: et tamquam homo non a puero inde
seruituti innutritus, sed qui sero discas, atque ae-
tate iam prouecta instituendum te illi tradideris,
non valde probaberis, nec magni pretii videbere
domino: Corrupt enim te subiens libertatis
recordatio, et resiliere facit non numquam, et ea
ipsa de causa seruitute male defungi. Nisi forte
illud satis esse putas ad libertatem, quod non
Pyrrhiae neque Zopyrionis filius es, neque vt
Eirhynus aliquis sub vocali praecoepone venisti. Ve-
rum

ἀπημπαλῆσθαι. ἀλλ' ὁπόταν, ὦ βέλτιστε, τῆς νεμηνίας ἐπιστάσης, ἀναμειχθεὶς τῷ Πυρρῳῖ καὶ τῷ Ζωπυρίωνι, προτείνης τὴν χεῖρα ὁμοίως τοῖς ἄλλοις οἰκέταις, καὶ λάβης ἐκείνο ὃ, τε δήποτε ἦν τὸ διδόμενον, τῆτο ἢ πράσις ἐσί· κήρυκος γὰρ ἔκ εἵδει ἐπ' ἄνδρα ἑαυτὸν ἀποκηρύξαντα, καὶ μακρῷ χρόνῳ μνηστεισάμενον ἑαυτῷ τὸν δεσπότην.

Εἴτ', ὦ κάθαρμα, (Φαίην ἂν καὶ μάστιγα πρὸς τὸν Φίλοσοφεῖν φάσκοντα) εἰ μὲν σέ τις ἢ πλέοντα καταποντισῆς συλλαβὼν, ἢ ληψῆς ἀπεδίδοτο· ὥκτειρες ἂν σεαυτὸν, ὡς παρὰ τὴν ἀξίαν δυσυχῆντα. ἢ εἴ τις σε συλλαβόμενος, ἦγε δῆλον εἶναι λέγων, ἐβόας ἂν τὰς νόμους, καὶ δεινὰ

rum enim vero, cum tu, vir optime, instantibus Kalendis permistus Pyrrhiae ac Zopyrioni; manum non minus quam reliqui serui porriges, capiesque quidquid est, quod tibi datur; haec vero venditio est: praecone quidem non erat opus in viro, qui ipse suo se praeconio venderet, et longo tempore herum *ambiret et quasi* procaretur.

24. Tu vero, purgamentum hominis, prope dixerim, praefertim ad eum, qui Philosophum se ferat, si te nauigantem hostis, qui submergere nauim posset, vel pirata vendidisset, miserareris te, vt praeter dignitatem calamitosum. ~~At~~ si quis, manu iniecta, seruum te suum perhibens abducatur, leges proclames, et quiriteris, et indigneris,

δενὰ ποίεις, καὶ ἡγανάντεις, καὶ, ὦ γῆ, καὶ
θεοί, μεγάλη τῇ Φωνῇ ἐκεκραγείς ἀν' αὐτοῦ
δὲ, ὀλέγων ἔνθα θβολῶν, ἐν τῷ τῆς ἡλι-
κίας, ὅτε καὶ εἰ φύσει ὄστος ἦσθα, καιρὸς ἦν
πρὸς ἐλευθερίαν ἤδη ὄραν, αὐτῇ ἀρετῇ καὶ σο-
φίᾳ φέρων ἀπαιπύλημας; καὶ τὰς πολλὰς ἐ-
κείνης λόγας αἰδεσθεῖς, ὡς ὁ καλὸς Πλάτων, ἢ
ὁ Χρύσιππος, ἢ Ἀριστοτέλης διδρακλύθασι, τὸ
μὲν ἐλευθέρια παρῆντες, τὸ δολοπρεπὲς δὲ
διαβάλλοντες, καὶ ἐκ αἰσχύνῃ κίλαξιν ἀνδρῶ-
ποις, καὶ ἀγοραίοις, καὶ βωμολόχοις ἀντεξ-
ταζόμενος, καὶ ἐν τούτῳ πλήθει Ῥωμαϊκῶν
μύνος ξενίζων 12) τῷ τριβῶνι, καὶ πονήρως
τὴν

gneris, et terram deosque magna voce testeris;
et te ipsum paucos propter nummos, in hoc ae-
tatis, cum, si natus esses servus, tempus erat li-
bertatem circumspicere, cum ipsa te virtute et
sapientia vendidisti? nihil veritus multas illas dis-
putationes, quas pulcher Plato, et Chrysippus,
et Aristoteles, in laude libertatis, et servilis hu-
militatis vituperatione, consumserunt: neque pu-
det te cum adulatoribus, et forensi turba, et ni-
dorem sectantibus componi, et in tanta Roma-
norum multitudine solum peregrino cum pallio
conspici, et male nec sine barbarie Romanorum
lin-

12. Ξενίζων] Ξενίζειν est peregrina agere, di-
cere, et mirari. Conf. nostrum Gall. c. 18.
"Όσω

τὴν Ῥωμαίων Φωνὴν βαρβαρίζων, εἴτα δειπνῶν
 δεῖπνα θορυβώδη, καὶ πελυάνθρωπα, συγ-
 κλύδων τινῶν, καὶ τῶν πλείων μοχθηρῶν;
 καὶ ἐν αὐτοῖς ἐπαινεῖς Φορτικῶς, καὶ πίνεις πέ-
 ρα τῷ μετρίως ἔχοντος· ἔωθεν τε ὑπὸ κώδωνι
 ἐξαγασάς, ἀποσεισάμενος τῷ ὕπνῳ τὸ ἥδιστον,
 συμπεριθεὶς ἄνω καὶ κάτω, ἐπὶ τὸν χθίζον
 πηλὸν ἔχων ἐπὶ τοῖν σκελοῖν· ἔτις ἀπορία μὲν
 σε θέρμων ἔσχεν, ἢ τῶν ἀγρίων λαχάνων, ἐπέ-
 λιπον δὲ καὶ αἱ κρήναι ξέσσαι τῷ ψυχρῷ ὕδα-
 τος, ὡς ἐπὶ ταῦτά σε ὑπ' ἀμηχανίας ἐλθεῖν;
 ἀλλὰ δῆλον, ὡς ἔχ ὕδατος, εἰδὲ θέρμων, ἀλλὰ
 πνευμάτων, καὶ ὄψων, καὶ οὐκ ἀνθροσμία ἐπι-

θυμῶν,
 lingua loqui, tum coenas coenare tumultuosas et
 inultorum hominum, conuenarum, et maiorem
 partem malorum. In his ipsis conuiujs laudas
 importune, et bibis vltra mediocritatem, et ma-
 ne ad tintinnabuli sonum surgens, excussa somni
 parte suauissima, sursum deorsum curris cum a-
 liis, hesternum adhuc lutum in cruribus circum-
 ferens. Adeone inops lupinorum eras, aut agre-
 stium olerum; adeone defecerant te fontes frigi-
 da manantes, vt prae desperatione ad haec deue-
 nires? Sed apertum scilicet est, te non aquae, ne-
 que lupinorum, sed bellariorum et pulpamentorum,
 et vini odorati cupiditate captum, lucii in-

star,

"Ὅσω δὲ ἂν ξενίζοιμι, τὸς ἔτι καὶ νῦν ἄλλος
 ὦμην αὐτοῦ. Reiz.

θυμῶν, ἑάλως, καθάπερ ὁ πάβραξ, αὐτὸν μά-
λα δικαίως τὸν ὀρεγόμενον τέτων λαιμὸν δια-
παρεῖς· παρὰ πόδας τοιγαρὲν τῆς λιχνείας
ταύτης τὰπῖχειρα. καὶ ὥσπερ οἱ πίθηκοι,
κλοιῶ δεθείς τὸν τράχηλον, ἄλλοις μὲν γέλωτα
παρέχεις· σαυτῷ δὲ δοκεῖς τρυφᾶν, ὅτι ἔσι
σοι τῶν ἰσχάδων ἀφθόνως ἐντραγεῖν· ἡ δ' Ἐ-
λευθερία, καὶ τὸ εὐγενές, αὐτᾶς φυλέταις
καὶ Φράτορσι, Φρεῖδα πάντα, καὶ ἔδὲ μνήμη
τις αὐτῶν.

Καὶ ἀγαπητὸν, εἰ μόνον τὸ αἰσχρὸν προσῇν
τῷ πράγματι, δῆλον αὐτ' ἐλευθέρῃ δοκεῖν, οἱ
δὲ πόνοι μὴ κατὰ τὰς πάνυ τέττες οἰκέτας·
ἀλλ' ὅρα, εἰ μετρίωτέρα σοι προσέτακται τῶν
Δρόμωνι καὶ Τιβίῳ προσεταγμένων. ὧν μὲν
γὰρ

star, ipsaque marito, quae appeteret ista, gula
confossum. Praesto ergo sunt liguritionis illius
praemia, et instar fimiorum collari vinctus risum
praebes aliis, tibi vero in deliciis esse videris,
quod licet quantum lubet deuorare ficuum. Cae-
terum libertas cum ipsis tribulibus et sodalibus
ilicet cuanuerunt, nec memoria illorum superest.

25. Ac ferendum erat, si sola ea turpitudine in-
esset huic negotio, quod iam pro libero seruus
videris; nec labores etiam iidem, qui plane seruis.
Verum vide mihi, an moderatiora tibi iniuncta
sint, quam Dromoni aut Tibio. Nam doctrina

γὰρ ἐνεία τῶν μαθημάτων ἐπιθυμεῖν. Φήσας
 παρείληφές σε, ὀλίγον αὐτῷ μέλει. τί γάρ κοι-
 νόν Φασι λύρα καὶ ὄνω; πάντῃ γέν' ἔχ' ὁσῶς;
 ἐκπετήκασι τῷ πόθῳ τῆς Ὀμήρου σοφίας, ἢ τῆς
 Δημοσθένους δεινότητος, ἢ τῆς Πλάτωνος μεγα-
 λοφροσύνης, ὧν ἦν τις ἐκ τῆς ψυχῆς ἀφέλη τὸ
 χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύρεον, καὶ τὰς παρὶ τέττοι
 φροντίδας· τὸ καταλειπόμενόν ἐστι τῷφος καὶ
 μαλακία, καὶ ἡδοναφεία, καὶ ἀσέλγεια, καὶ
 ὕβρις, καὶ ἀπαιδευσία. δεῖται δὴ σὺ ἐπ' ἐκεῖ-
 να μὲν ἐδραμῶς. ἐπεὶ δὲ πώγωνά ἔχεις βαδύν,
 καὶ σεμνὸς τις εἴ τὴν πρόσθεψιν, καὶ ἱμάτιον
 Ἑλληνικὸν εὐσαλῶς περιβεβλησάμ, καὶ πάντες
 ἴσασι γε γραμματικόν, ἢ ῥήτορα, ἢ φιλόσο-
 φον,

illa, cuius se cupiditate ductum adsciuisse te di-
 cebat, parum illi curae est: quid enim, aiunt,
 asino cum lyra? Nimirum omnino, (nonne vi-
 des?) intabescunt cupiditati Homericae sapien-
 tia, aut Demosthenicae grauitatis, aut magni-
 ficentiae Platonis. Quorum si quis ex animo au-
 rum auferat et argentum, et earum rerum curas;
 quod superest fastus est, et mollities, et voluptas,
 et luxuries, et contumelia, et ruditas. Ad ista
 vero neutiquam te opus habet: Verum, quod
 barbam habes prolixam, et vultum venerabilem,
 et Graeco pallio decenter amictus es; et quod
 omnes Grammaticum te esse norunt, aut Rhetor-
 em,

Φον; καλὸν αὐτῷ δοκεῖ ἀναμεμῆχθαι καὶ τοιῶ-
 τόν τινα τοῖς σπράϊσι, καὶ προπομπεύειν αὐ-
 τῷ. δόξει γὰρ ἐκ τέττα καὶ Φιλομαθῆς τῶν Ἑλ-
 ληνικῶν μαθημάτων, καὶ ἄλλως, περὶ παιδείαν
 Φιλόκαλος· ὥστε κινδυνεύεις, ὦ γενναῖε, ἀντὶ
 τῶν θαυμαστῶν λόγων, τὸν πόνον καὶ τὸν τρί-
 βονα μαιισθωκέναι. γρη῏ ἐν σε αἰεὶ σὺν αὐτῷ
 ὄρεσθαι, καὶ μηδέποτε ἀπολείπεσθαι· ἀλλ'
 ἔωθεν ἐξαναστάντα, παρῑχειν σεαυτὸν ὀφθησό-
 μενον ἐν τῇ θεραπείᾳ, καὶ μὴ λιπεῖν τὴν τάξιν·
 ὁ δ' ἐπιβάλλων ἐνίστε σοι τὴν χεῖρα, ὅ, τι ἂν
 τύχοι, ληρεῖ, τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐπιδεικνύμενος,
 ὡς ἐδ' ὁδῷ βαδίζων, ἀμελῆς ἐστὶ τῶν μεσῶν, ἀλλ'
 εἰς καλὸν τὴν ἐν τῷ περιπάτῳ διατίθεται σχολήν.

Σὺ

rem, aut Philosophum, pulchrum illi videtur,
 permistum esse etiam ex hoc genere aliquem prac-
 cedentibus ipsam et deducantibus: videbitur e-
 nim ipsa hac re ipse quoque Graecarum literarum
 cupidus, et vniuersim pulchritudinis illius, quae
 in doctrina inest, studiosus. Itaque metus est, ne
 pro admirandis illis sermonibus tuis barbaram pal-
 liumque locaueris. Oportet igitur te semper cum
 illo conspici, et nec umquam desiderari, sed ma-
 ne surgentem praebere te ridendum in officio,
 nec deserere ordines. Ille vero manu nonnum-
 quam tibi iniecta, quod in buccam venerit, nu-
 gatur, ostendens obuiis, se neque in via curam
 musarum deponere, sed ipsum quod in itinere
 contingit otium, bene collocare.

Σὺ δ' ἄθλιος, τὰ μὲν παραδραμῶν, τὰ δὲ
 βάδην ἄναντα πολλὰ καὶ κἄταντα (τοιαύτη
 γὰρ, ὡς οἶσθα, ἡ Πέλις) περιελθὼν, ἴδρωκᾶς
 τε καὶ πνευσίᾳς. καί μιν ἐνδόν τινὶ τῶν Φί-
 λων, πρὸς ὃν ἦλθε, διαλεγομένη, μηδ' ἔπακα-
 θίζης ἔχων, ὀρεθὸς ὑπ' ἀπαρίας ἀναγιγνώσκεις
 τὸ βιβλίον προχειρισάμενος· ἐπειδὴν δὲ ἄσιτόν
 τε καὶ ἄποτον ἡ νύξ καταλάβῃ, λησάμενος πο-
 νηρῶς ἄωρ, περὶ αὐτό πᾶ σχεδὸν τὸ μεσονύ-
 κτιον ἦκεις ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ἔκ' ἔθ' ὁμοίως ἐν-
 τιμος, ἔδὲ περίβλεπτος τοῖς παρῶσιν. ἀλλ' ἦν
 τις ἄλλος ἐπεισέλθῃ νεαλέστερος, ἐς τὰπίσω σύ·
 καὶ ἔτως ἐς τὴν ἀτιμοτάτην γωνίαν ἐξωσθεῖς,
 κατὰκεισαι μάρτυς, μόνον τῶν παραφερομένων
 τὰ

26. Tu vero miser partim vna currens, par-
 tim lente ingressus, per ardua multa et declivia,
 talis enim est vrbs, vt nolti, post circuitum il-
 lum sudas et anhelas: et dum ille intus cum ami-
 corum aliquo, ad quem inuifit, colloquitur, tu,
 qui ne sedendi quidem copiam habeas, adstans,
 cum nihil sit quod agas, depromto libello legis.
 Cum vero cibi potusque expertem nox oppressit,
 lotus male intempestiue, circa ipsam fere mediam
 noctem ad coenam venis, non iam vt ante hono-
 ratus, neque conspiciendus praesentibus, sed si
 quis alius superuenit recentior, tu post tergum
 atque ita in conteintissimum angulum expulsus
 testis modo accumbis eorum, quae praeterferun-
 tur,

τὰ ὅσα, εἰ ἀφίκοιτο μέχρι σῆ, καθάπερ οἱ
 κύνες περισθίων, ἢ τὰ σκληρὸν τῆς μαλαχῆς
 φύλλον, ὧ τὰ ἄλλα συνειλᾶσιν, εἰ ὑπερσφθεῖν
 ὑπὸ τῶν προκατακειμένων, ἄσμενος ὑπὸ λιμοῦ
 παραψάμενος. ἔμην ἔδ' ἡ ἄλλη ὕβρις ἄπεσιν,
 ἀλλ' ἄτε ὧν ἔχεις μόνος. ἔ γάρ ἀναγκαῖόν ἐστι
 καὶ σὲ τῶν αὐτῶν αἰ τοῖς ξένοις καὶ ἀγνώστοις
 ἀντιποιεῖσθαι· ἀγνωμοσύνη γὰρ σὴ τῷτό γε
 ἔτε ἡ ὄρνις ὁμοία ταῖς ἄλλαις, ἀλλὰ πῶ μὲν
 πλεσίῳ, παχεῖᾳ καὶ πικρῇ, σοὶ δὲ, νεαττός
 ἡμίτομος, ἢ Φάττα τις ὑπόσκληρος, ὕβρις ἀν-
 τικρυς, καὶ ἀτιμία· πολλάκις δὲ ἦν ἐπιλίποι
 ἄλλας τινός, αἰφνιδίως ἐπιπαρόντος ἀράμενος ὁ
 διάκονος τὰ σοὶ παρακείμενα φέρων, ἐκείνῳ πα-
 ρατέ-

tur, ossa sola, modo ea ad te perueniant, ro-
 dens canum instar, aut ficcum maluae folium,
 cui inuoluunt alia, si qua despiciatur ab his, qui
 ante te accumbunt, lubenter abrasens. Verum
 nec alia contumelia abest: sed neque ouum solus
 habes. Neque enim opus est, et te eadem ad-
 fectare semper, quae hospites et ignoti: (illa e-
 nim esset impudentia tua) neque auis tibi similis
 aliarum apponitur: verum diuiti pinguis et sagi-
 nata; tibi vero pullus dimidiatus, aut palumbus
 exficcus, quae quidem aperta contumelia est et
 contemptus. Saepe etiam, si qua desit, alio re-
 pente conuiuia superueniente, minister, ablata
 ea, quae tibi apposita fuerant, ponit illi, admur-

ρατὲς θείκων, ὑποτόνθορύσας· σὺ γὰρ ἡμῆτερος
εἶ. τεμνομένη μὲν γὰρ ἐν τῷ μέσῳ ἢ συὸς ὑπο-
γαστρίᾳ 13), ἢ εἰλάφῃ, κρήεν παντὸς ἢ τὸν δια-
νέμοντα ἱλεὼν ἔχουσιν, ἢ τὴν Προμηθέως μερίδα
Φέρεσθαι, ὅσα κακαλυμμένη τῇ πιμελῇ. τὸ γὰρ
τῷ μὲν ὑπὲρ σέ τὴν λοπάδα παρεσθάναι, ἔστ'
ἂν ἀπαγορεύσῃ ἐμφορῆμενος, σέ δ' ἔτω τα-
χέως παραδραμεῖν, τίνι φορητὸν ἐλευθέρῳ ἀν-
δρὶ, καὶ ὁπόσῃν αἱ ἐλαφοὶ τὴν χολὴν ἔχοντι;
καίτοι

murans illud: tu enim noster es. Quoties qui-
dem carpitur in medium appositus aut porcellus
subrumis, aut ceruus, omnino aut propitium ha-
beas diuisorem, opus est, aut Promethei partem
feras, ossa dico pinguedini inuoluta. Quod e-
nim supra te, accumbenti adstat patina, donec
satietate victus renunciaret, te vero celeriter adeo
praeterit, cui libero tolerabile est, si etiam non
plus quam cerui bilis habeat? Sed illud nondum
dixi,

13. Συὸς ὑπογαστρίᾳ] Verba mihi obscena. Il-
lud quidem liquet, ὑπογάστριον substanti-
ue hic non capi pro *sumine* vel *abdomine*;
cum fiat ossium mentio: virum vero ὑπο-
γάστριος ὥς sit *porcellus subrumis*, *lactens*;
an, quod Erasino placuit *sus foetia*, iam de-
finire non audeo: prius expressi versione,
cum analogiao epitheti illius magis conue-
niat. *Gesner.*

καίτοι ῥάδ' ἔγωγε ἐκεῖνο ἔφην, ὅτι τῶν ἄλλων ἤδι-
 σόν τε καὶ παλαιότατον αἶνον πινόντων, μόνος
 σὺ πενησέν τινα καὶ παχὺν πίνεις· θραυπέων
 αἶς, ἐν ἀργύρῳ ἢ χρυσῷ πίνειν, ὥς μὴ ἐλεγ-
 χθείης ἀπὸ τοῦ χρώματος, ἅπως ἄτιμος ὦν
 συμπότης· καὶ εἶδε γὰρ καὶ ἐκεῖνα ἐς κόρον ἦν
 πιεῖν· νῦν δὲ πολλάκις αἰτήσαντος, ὁ παῖς οὐδ'
 αἰσιντι ἔοικεν.

Ἀνιῶ· δὴ σε πολλὰ καὶ ἀθρόα, καὶ σχεδὸν τὰ
 πάντα, καὶ μάλιστα ὅταν σε παρευδοκίμῃ κίμαι-
 δός τις, ἢ ὀρχησοδιδάσκαλος, ἢ Ἴωνικά ξυγί-
 ρων, Ἀλεξανδρεωτικὸς ἀνθρωπίσκος. τοῖς μὲν
 γὰρ τὰ ἐρωτικά ταῦτα διακονεμέτοις, καὶ γραμ-
 ματίδια ὑπὸ κόλπῃ διακομίζεσι, πόθεν σὺδ'
 ἰσό-

dixi, quod aliis suauissimum vetustissimumque
 vinum bibentibus, solus tu minutum et crassum
 potas. Itaque curas in argento semper aut auro
 bibere, ne colore vini, quam contemptus sis, con-
 uia, prodatur. Et utinam vel illius ad satietatem
 bibere tibi liceret. Iam vero saepe te poscente
 puer se exaudiisse dissimulat.

27. Molestia sane te adficiunt multa et crebra,
 et paene omnia: maxima quoties prae te floret vel
 einaedus aliquis, vel saltandi magister, vel Io-
 nicos modos et cantilenas contexens homuncio
 Alexandrinus. Vnde enim amatoriarum volupta-
 tum hisce ministris, et literulas fusa perferenti-
 bus,

ἰσότημος κατακείμενος; τοιγαρὲν ἐν μυχῇ τοῦ
 συμποσίου, καὶ ὑπ' αἰδέας καταδεδυκώς, ζένεις
 ὡς τὸ εἰκός; καὶ σεαυτὸν οἰκτεῖρεις, καὶ αἰτιάῃ
 τὴν τύχην, ἐδ' ὀλίγα σοι τῶν χαρίτων ἐπιψε-
 κάσασαν. ἡδέως δ' ἂν μοι δοκεῖς καὶ ποιητὴς
 γενέσθαι τῶν ἐρωτικῶν ἀσμάτων, ἢ καὶ ἄλλου
 ποιήσαντος, δύνασθαι ἄδειν ἀξίως. ὄρῳς γάρ
 οἱ τὸ προτιμάσθαι, καὶ εὐδοκίμεῖν ἐστίν. ὑπο-
 σταίης δ' ἂν, εἰ καὶ μάγον, ἢ μάντιν ὑποκρίνα-
 σθαι δέοι, τῶν κλήρες παλυταλάντες, καὶ ἀρ-
 χάς, καὶ ἀθρόους τὰς πλάτες ὑπισχνυμένων,
 καὶ γὰρ αὖ καὶ τέττες ὄρῳς εὖ φερομένους ἐν ταῖς
 Φιλίαις, καὶ πολλῶν ἀξιωμένους· καὶ ἐν τι γὰρ
 τῶν

bus, aequalem accubitus honorem tu postules.
 Itaque in latibulo aliquo triclinii, prae pudore
 quaerens suffugium, ingemiscis merito, teque
 ipse miseraris, et fortunam accusas, quae ne tan-
 tillum tibi venustatis adsperserit. Libenter au-
 tem videaris et ipse poëta velle fieri amatoriarum
 cantilenarum, aut ab alio composita canere posse
 commode; cum videas, quibus rebus honor et
 plausus adiunctus sit. Sustineas vero, si magum
 aut vatem agere oporteat *ex eorum genere*, qui
 hereditates multorum talentorum, et imperia, et
 confertas diuitias pollicentur: vides enim hos
 quoque felicem in amicitiiis cursum habere, et
 magna in dignitate versari. Horum igitur unum
 ali-

τέτων ἡδέως ἐν γένειοις, ὡς μὴ ἀπόβλητος καὶ
περιττός εἴης, ἀλλ' ἔδὲ πρὸς ταῦτα ὁ κακὸς
δαίμων πιθανὸς εἶ. τοιγαρὲν ἀνάγκη μειῶσθαι
καὶ σιωπῇ ἀνέχεσθαι, ὑπομωζόντα καὶ ἀμε-
λούμενον.

Ἦν μὲν γὰρ κατ' αἵτησιν οἱ τῆς ψυχῆς οὐκ ἐκείνης,
ὡς μόνος ἐν ἐπὶ ἡγεσίας τὸν τῆς δεσποίνης παιδίσκον
ὀρχόμενον, ἢ κίθαριζόντα, κίνδυνος ἔμικρός ἐν
τῷ πράγματι. καὶ ἐν χειρσίν βατράχε δι-
κην διψῶντα, κερκαγένοι, ὡς ἐπίσημος ἔσθ' ἐν
τοῖς ἔπαινεσι, καὶ κορυφαῖος, ἐπιμελούμενον.
πολλὰς δὲ καὶ τῶν ἄλλων σιωπήσαντων, αὐ-
τὸν ἐπειπεῖν ἐσκεμμένον τινὰ ἔπαινον, πολλὴν
τὴν κολακείαν ἐμφανίζοντα. τὸ μὲν γὰρ λιμὸν
ἔχοντα, καὶ, νῆ Δία, γε διψῶντα, μύρω χρίσθαι,

καὶ

aliquid libenter fieres, ne plane relictus esses et
superfluous. Sed nec ad ista, infelix, probabilis
es. Itaque necessario minueris, et silentio oc-
cultisque lacrimis persers neglectum tui.

28. Si enim deferat te fufurro seruus, solum
te non laudasse puerum dominae saltantem, aut
canentem cithara, periculum ex ea re non par-
vum. Oportet igitur terrestris ranae instar sitien-
tem clamare, et ut insignis inter clamantes sis et
quasi praecceptor, studere: saepe etiam, postquam
conticuerunt alij, ipsum subiicere meditatam
quamdam laudationem, proluxae adulationis in-
dicem. Porro esuritionum te sodalem, et sitien-

καὶ σεφανάσθαι τὴν κεφαλὴν, ἡρέμα καὶ γελῶν. ἔοικας γὰρ τότε σῆλῃ βάλῃ τινὰς κενεῖς ἄγοντος ἐναγίσματα. καὶ γὰρ ἐκείνους καταχέαντες μύρον, καὶ τὸν σέφανον ἐπιθέντες, αὐτοὶ πίνουσι, καὶ εὐωχῶνται τὰ παρεσκευασμένα.

Ἦν μὲν γὰρ καὶ ζηλότυπος τις ἡ, καὶ παῖδες εὐμορφοὶ ὥσιν, ἡ νέα γυνή, καὶ αὐτὴ μὴ πάντας ὥς πόρρω Ἀφραδίτης καὶ Χαρίτων ἦς, ἐν εἰρήνῃ τὸ πρᾶγμα, ἐδ' ὁ κίνδυνος εὐκαταφρόνητος. ὧτα γὰρ καὶ ὀφθαλμοὶ βασιλέως παλλοὶ, ἔμνον τὰ ληθῆ ὀρῶντες, ἀλλ' αἰεὶ τι καὶ προσεπιμετρῶντες ὥς μὴ νυθαίῃ δοκοίεν. δεῖ ἔν ὥσπερ ἐν τοῖς Περσικοῖς δείπνοις κάτω νεύοντα κατακείσθαι, δεδιότα, μὴ τις εὐνέχρος αὐτῷ ἴδῃ
προσ-

tem, vngi et coronari, sane ridiculum. Similis enim es cippo nuperi alicuius mortui, cui mittuntur inferiae. Nam etiam illum perfundunt vnguento, et coronam illi imponunt, virum vero ipsi bibunt et epulantur ea quae parata sunt.

29. Si vero Zelotypus ipse sit, et formosi liberi, aut mulier iuuenis, neque tu sis plane alienus a Venere et Gratiis, vix pax constabit, nec periculum est, quod facile contemnas. Aures enim regis et oculi multi, nec qui vera solum videant, sed semper quasi corollarium, ne connivere unquam putes, adiiciant. Oportet igitur, ut in Persarum conuiujs, deiecto vultu accumbere, metuentem, ne quis te forte Eunuchorum obser-

προσβλέψαντα μισθὸν τῶν παλαμίδων, ἐπεὶ ἄλλος γε εὐνᾶχος ἐντεταμένον πάλαι τὸ τόξον ἰέχων, ἃ μὴ θέμις ὀρῶντα, διαπείρας τῷ αἰσθῆ μεταξὺ πίνοντος, τὴν γνάθον.

Εἰτ' ἀπελθὼν τῇ δαίπνῃ, μικρὸν τι κατέδαρθε. ὑπὸ δ' ὠδὴν ἀλεκτρυόνων ἀνεγρόμενος, ὃ δειλατος ἐγὼ Φῆς, καὶ ἄθλιος, οἷας τὰς πάλαι διατριβὰς ἀπολιπὼν, καὶ ἑταίρους, καὶ βίον ἀπράγμονα, καὶ ὕπνον μετρήμενον τῇ ἐπιθυμίᾳ, καὶ περιπάτους ἐλευθέρους, εἰς οἷον βάραθρον φέρον ἑμαυτὸν ἐνσέσεικα. τίνος ἕνεκα, ὦ θεοί, ἢ τίς ὁ λαμπρὸς μισθὸς ἕτός ἐστιν; ἔ γάρ καὶ ἄλλως μοι πλείω τέτων ἐκπορίζειν δυνατόν ἔστιν, καὶ προσῆν τὸ ἐλεύθερον, καὶ τὸ πάντα ἐπ' ἐξουσίας.

νῦν

obseruet adspicere pellicum vnā, cū alius Eunuchus intentum iam arcum habeat, qui adspicientis quae fas non est, buccam sagitta inter bibendum traiciat.

30. Deinde egressus conuiuio paulum obdormisti. Sub gallorum vero cantum excitatus, miserum me inquis et aerumnosum! quibus ego exercitationibus relictis, et sodalibus, et quam otiosa vita, et somno, quem *sala* metiretur dormiendi libido, et ambulationibus liberis, in quod me barathrum ipse praecipitavi. Cuius rei causa, Dii boni! aut quae splendida illa merces? Nonne enim alio etiam modo plura ipsis parare mihi licuit, libertate manente et omnium rerum

potesta-

νῦν δὲ τὸ τῆς λέοντος κρέκη δεθείς, αὐτὸ καὶ
 κάτω περισύρομαι, τὸ πάντων οἰκτιστον, οὐδὲ
 εὐδοκίμειν εἰδώς, ἔδδ' κεχαρισμένος εἶναι δυνά-
 μενος. ἰδιώτης γὰρ ἔγωγε τῶν τοιούτων, καὶ
 ἄτεχνος, καὶ μάλιστα παραβαλλόμενος ἀνδράσι
 τέχνην τὸ πρῆγμα πεποιημένοις. ὡς δὲ καὶ ἀ-
 χάρισός εἰμι, καὶ ἥκιστα συμποτικός, ἔδδ' ὅσον
 γέλωτα ποιῆσαι δυνάμενος· συνίημι δὲ, ὡς καὶ
 ἐνοχλῶ πολλάκις βλεπόμενος, καὶ μάλιστα ὅ-
 ταν ἡδίων αὐτὸς αὐτῷ εἶναι θέλω. σκυθρωπὸς
 γὰρ αὐτῷ δοκῶ. καὶ ὅλως, ἔκ' ἔχω ὅπως ἀρ-
 μίσσωμαι πρὸς αὐτόν. ἦν μὲν γὰρ ἐπὶ τῷ σεμνῷ
 φυλάττω ἑμαυτὸν, ἀηδὴς ἔδοξα, καὶ μονοου-
 χῆ

potestate. Nunc vero tanquam leo, quod est in
 prouerbio, licio deuinctus, sursum deorsum tra-
 hor, et, quod omnium miserrimum est, nec bo-
 nam de me opinionem concitare, neque gratio-
 sus esse possum. Idiota enim ego his in rebus et
 iners, maxime si cum hominibus comparer, qui
 artem sibi hoc opus fecerint. Insuper vero inue-
 nustus etiam sum, et minime comis conuiuia,
 ac ne tantillum quidem excitare risum possum:
 intelligo autem, conspectum etiam meum saepe
 molestum esse, in primis quoties me ipso suauior
 hilariorque esse volo: tetricus enim illi videor,
 et in vniuersum non video, quomodo aptus illi
 esse possum: si enim grauitatem seruo, insuauis
 illi

χι Φευκτέος. ἦν δὲ μειδιάσω, καὶ ῥυθμίσω τὸ πρόσωπον εἰς τὰ ἡδίστου, κατεφρένησεν εὐθύς, καὶ διέπτυσσε, καὶ τὸ πρᾶγμα ὁμοίον μοι δοκεῖ, ὥσπερ ἂν εἴ τις κωμωδίαν ὑπεκρίναίτο, τραγικὸν προσωπεῖον περιεμένος. τὸ δ' ἄλλο, τίνα ἄλλον ὁ μάταιος ἐμαυτῷ βιώσομαι βίον, τὸν παρόντα τῷτον ἄλλῳ βεβιωκώς.

Ἔτι σε ταῦτα διαλογιζομένῃ, ὁ κώδων ἤχησε; καὶ χρεὶ τῶν ὁμοίων ἔχεσθαι, καὶ περινοσεῖν, καὶ ἐξάναι, ὑπαλείψαντά γε πρύτερον τὰς βιβῶνας, καὶ τὰς ἰγνύας, εἰ θέλεις διαρκεσαι πρὸς τὸν ἄθλον. εἶτα δεῖπνον ὁμοιον, καὶ ἐς τὴν αὐτὴν ὥραν περιηγμένον. καὶ σοι τὰ τῆς διαίτης, πρὸς τὸν πάλαμ βίον ἀντίτροφα, καὶ
 ἡ α-

illi videor et tantum non fugiendus; sin rideam et ad suauitatem componam vultum, contemnit statim et despuit; et similis mihi res videtur, ac si quis tragicam personam indutus comoediam agat. In summa vero, quam aliam stultus ego vitam mihi viuam, hanc praesentem si alii vixero?

31. Adhuc ista cogitas, cum tintinnabulum sonuit, et consuetus vitae tenor seruandus est: circumeundum est, standum est, vnctis prius summis femoribus poplitibusque, si velis durare ad instans certamen: tum coena similis, et in eandem horam protracta. Inter haec victus ratio superiori vitae contraria, tum vigiliae, et sudor,
 et

ἡ ἀγρυπνία δὲ, καὶ ὁ ἰδρῶς, καὶ ὁ κάματος, ἡ
 ῥέμα ἤδη ὑπορύττεσιν, ἡ Φθόνη, ἡ περιπνευ-
 μονίαν, ἡ κῶλε ἀλγημα, ἡ τὴν καλὴν ποδιάγραν
 ἀναπλάττοντες. ἀντέχεις δὲ ὁμως, καὶ πολ-
 λάκις κατακείσθαι θέον, ἐδὲ τῷτο συγκαχώρη-
 ται. σκῆψις γὰρ ἡ νόσος, καὶ Φυγὴ τῶν κα-
 θηκόντων ἔδοξεν. ὥστε ἐξ ἀπάντων ὠχρὸς αἶς,
 καὶ ὅσον ἐδέπω τεθνηζομένῳ ἔοικας.

Καὶ τὰ μὲν ἐν τῇ πόλει, ταῦτα. ἦν δὲ που
 καὶ ἀποδημῆσαι θέοι, τὰ μὲν ἄλλα εἴω. ὕοντος
 δὲ πολλάκις, ὕστατος ἐλθὼν (τοιᾷτο γὰρ σοι ἀ-
 ποκεκληρῶται) καὶ τὸ ζεύγος περιμένεις, ἔστ'
 ἂν, ἐκ' ἐτ' ἄσης καταγωγῆς, τῷ μαγείρῳ σε ἡ
 τῷ

et fatigatio paullatim cuniculis te suffodiunt, et
 vel tabem, vel respirandi difficultatem, vel co-
 lli dolorem, vel praeclaram podagram elaborant.
 Obduras tamen et saepe, cum decumbendum es-
 set, neque hoc tibi concessum est. Simulatio e-
 nim morbus tuus videtur et officiorum fuga. Ita-
 que ob haec omnia pallidus semper, et parum
 abest, quin iam morituro similis videaris.

32. Haec quidem urbanae vitae ratio. Si qua
 vero etiam iter instituendum sit, reliqua omitto.
 Saepe vero cum pluit, ultimus tu veniens; hoc
 enim fors tibi tribuit, et iumenta exspectas, do-
 nec, cum iam non amplius sit vecturae copia,
 cum

τῷ τῆς δέσποινῆς κομμωτῇ συμπαραβύσσωσιν
ἅδὲ τῶν Φρυγῶνων δαψιλῶς ὑποβαλόντες.

Οὐκ ἐκινῶ δέ σοι καὶ διηγῆσασθαι ὁ μοι Θε-
σμίοπολις ἔτος ὁ Στωϊκὸς διηγῆσατο, ξυμβάν
αὐτῷ πάντῃ γελοῖον, καὶ, νῆ Δί', ἐκ ἀνέλπιστον,
ὡς ἂν καὶ ἄλλῳ ταυτὸν συμβαίη. συνῆν μὲν
γὰρ πλεσίᾳ τινὶ καὶ τρυφώσῃ γυναικὶ τῶν ἐπι-
φανῶν ἐν τῇ πόλει. δεῦσαν δὲ καὶ ἀποδημή-
σαι ποτε, τὸ μὲν πρῶτον, ἐκεῖνο παθεῖν ἔφη
γελοϊστάτον, συγκαθίζεσθαι παρ' αὐτῷ παρα-
δεδύσθαι φιλοσόφῳ ἔντι, κιναιδῶν τινα τῶν
πεπιττωμένων τὰ σκέλη, καὶ τὸν πώγωνα πε-
ριεξυρημένων· διὰ τιμῆς δὲ αὐτὸν ἐκείνη ὡς τὸ
εἰκὸς

cum coquo te aut ciniffone dominæ in vehicu-
lum compingunt, et ne virgultorum quidem
fatis substernunt.

33. Non pigebit etiam narrare tibi, quod sibi
accidisse Thesmiopolis, hic Stoicus, mihi narravit,
ridiculum sane, quod aliis quoque. vñ venire
posse nec improbable, per Iouem, fuerit. Vi-
uebat ille in domo diuitis et delicatae mulieris;
cum autem peregre eundum esset aliquando,
primum hoc sibi accidisse omnino ridiculum, vt
iuxta se, Philosophum hominem, adfidere iube-
retur cinaedus quidam laeuigatis pice cruribus
et rasa barba: nempe in honore illum ipsa, vt
facile

εἰκὸς ἦγε, καὶ τὸνομα δὲ τῷ κινεῖσθαι ἀπεμνη-
 μόνευσ· Χελιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι. τὸτο τοί-
 νυν πρῶτον ἡλίκον, σκυθρωπῶ καὶ γέροντι ἀν-
 δρὶ καὶ πολὺ τὸ γένειον (οἶσθα δὲ, ὡς βαθὺν
 πώγωνα καὶ σερῶν ὁ Θεσμόπολις εἶχε) παρα-
 καθίζεσθαι Φύκος ἐντετριμμένον, καὶ ὑπογε-
 γραμμένον τὰς ὀφθαλμὰς, καὶ διασεσαλευμέ-
 νον τὸ βλέμμα, καὶ τὸν τράχηλον ἐπιεκκλασμέ-
 νον, ἔχειδονα, μὰ Δί', ἀλλὰ γύπα τινὰ πε-
 ριτετιλμένον τῷ πώγωνος τὰ πτερὰ· καὶ εἶγε
 μὴ πολλὰ δεηθῆναι αὐτῷ, καὶ τὸν κεκρυφάλλον
 ἔχοντα, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἂν συγκαθέζεσθαι. τὰ
 δ' ἐν ἄλλα, παρ' ὅλην τὴν ὁδὸν μυρίας τὰς ἀη-
 δίας ἀνασχέσθαι, ὑπάδοντος, καὶ τερετίζον-
 τος· εἰ δὲ μὴ ἐπεῖχεν αὐτὸς, ἴσως ἂν καὶ ὄρχε-
 μένῃ

facile est ad intelligendum, habebat: nomen et-
 iam cinaedi mihi retulit, Chelidonium dictum
 esse. Hoc igitur primum quale est? Tetrico et
 seni viro, et cano mento (nosti vero, quam pro-
 lixam barbam et venerabilem Thesmoполиs habue-
 rit) adfidere infucatum, et pictis genis, et na-
 tantibus oculis, et fracta ceruice, non hirundi-
 nem sane, (*quae nominis illius vis est*) sed vultu-
 rem quemdam vultus barbae pennis! Et nisi mul-
 tum deprecatus esset, etiam caput flammeo tectum
 habentem ait fuisse adfessurum: se ergo tum cae-
 teras sexcentas in illa via molestias sustinuisse, can-
 tillante illo et minuriente, qui nisi ipse retinisset,
 forte

μένε ἐπὶ τῆς ἀπῆνης. ἕτερον δ' ἔν τι καὶ τοιαῦτον αὐτῷ προσταχθῆναι.

Καλέσασα γὰρ αὐτὸν ἡ γυνή, Θεσμόπολί, Φησιν, ἔτως ὄναιο, χάριν ἂ μικρὰν αἰτέσῃ, δὲς, μηδὲν ἀντειπὼν, μηδ' ὅπως ἐπὶ πλεῖόν σε δεήσομαι περιμείνας. τῇ δέ, ὅπερ εἰκὸς ἦν, ὑποσχομένη πάντα πράξειν, δέομαι σε τῆτ', ἔφη, χρηστὸν ὀρῶσά σε, καὶ ἐπιμελῇ, καὶ Φιλόσοφον, τὴν κύνα ἣν οἶσθα τὴν Μυρρίνην, ἀναλαβὼν εἰς τὸ ὄχημα, Φύλαττέ μοι, καὶ ἐπιμελῆ, ὥπως μηδενὸς ἐνδεὲς ἔσῃ· βαρύνεται γὰρ ἡ ἀθλία τὴν γαστέρα, καὶ σχεδὸν ὥς ἐπίτεξ ἔσιν· οἱ δὲ κατάρατοι ἔσσι, καὶ ἀπειθεῖς οἰκίεται, οὐχ ὅπως ἐκείνης, ἀλλ' ἂν ἐμὲ αὐτῆς πολὺν ποιῶνται

ται

torte et iam in ipso plaustro esset saltaturus? Verum iniunctum sibi etiam aliud huiusmodi.

34. Vocans enim illum mulier, da mihi, inquit, hanc veniam, Thesmopoli, sic fortunatus sis! magnam quidem, petenti nihil contradicens, nec exspecta, ut diutius te rogem: illo vero, quod facile credas, pollicito se facturum omnia; hoc, inquit, te rogo, quae benignum te videam, et diligentem, et a natura factum ad amorem; canem, quam nosti, Myrrhinam, receptam in vehiculum custodi mihi, et curam illius gere, ne quare indigeat, vterum enim gerit misera, et prope abest a partu: execrabiles autem illi et immorigeri serui, ne mei quidem ipsius, tantum abest, ut

Luc. Op. T. III.

E

illius,

παι λόγον ἐν ταῖς ὁδοῖς. μὴ τοῖνυν τι σμικρὸν οἰηθῆς εὐποιήσειν με, τὸ περισπένδασόν μοι, καὶ ἥδισον κινῆδιον διαφυλάξας. ὑπέσχετο ὁ Θεσμόπολις, πολλὰ ἰστευέσης, καὶ μονονεχί καὶ δακρυέσης. τὸ δὲ πρᾶγμα παγγέλοιον ἦν, κινῆδισιν ἐκ τῆ ἱματίε προκύπτου μικρὸν ὑπὸ τὸν πῶγωνα, καὶ κατερῆσαν πολλάκις, εἰ καὶ μὴ ταῦτα ὁ Θεσμόπολις προσετίθει, καὶ βαύζον λεπτῇ τῇ Φωνῇ (ταιαῦτα γὰρ τὰ Μελιταῖα) καὶ τὸ γένειον τῆ Φιλοσόφου περιλιχνύμενον, μάλισα εἴ τι τῆ χθιζῆ αὐτῷ ζωμῆ ἐματμεμικτο. καὶ ὁ κίναδος, ὁ ξύνεδρος, ἐκ ἀμέτως ποτὲ καὶ εἰς τὰς ἄλλας τὰς παρόντας ἐν τῷ ζυμ-
 πόσιρ ἀποσκώπτων, ἐπειδὴ ποτε καὶ ἐπὶ τὸν
 Θεσμ-

illius, ullam rationem habent in via. Ne putes igitur te mediocriter de me mereri, si caniculam, de qua tantum laborem, suauissimamque mihi seruaueris. Pollicetur Thesmopolis simpliciter ita et tantum non cum lacrimis petenti. Res autem ridicula omnino, canicula de veste sub ipsam barbam prospiciens, parua, et saepe ipsum permingens, (etiamsi illud quidem non addidit Thesmopolis) et minuta voce ganniens, (tales enim sunt Melitenses illae caniculae) et mentum philosophi circumlambens, in primis si quid pridiani iuris in illo haereret. Et Cinaedus, affessor, qui alioqui non indocta dicta in caeteros iacere in conuiuio solet,

Θεσμόπολιν καθεῖκε τὸ σκῶμμα· περὶ δὲ Θεσμολίδος, ἔφη, τῆτο μόνον εἰπεῖν ἔχω, ὅτι ἀντὶ Στωικῆς ἤδη Κυνικὸς ἡμῖν γεγέννηται. τὸ δ' ἐν κυνίδιον καὶ τετοκέναι ἐν τῷ τρίβωνι τῆ Θεσμολίδος ἐπυθόμην.

Τοιαῦτα ἐντρυφῶσι, μᾶλλον δὲ ἐνυβρίζουσι τοῖς ξυνῆσι, κατὰ μικρὸν αὐτὰς χειρῶθεις τῇ ὕβρει παρασκευάζοντες. οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ῥήτορα τῶν καρχάρων ἐπὶ τῷ δεῖπνῳ κελευσθέντα, μελετήσαντα, μὴ τὸν Δί', ἐκ ἀπαιδεύτως, ἀλλὰ πάντῃ τορῶς, καὶ ξυγκεκροτημένως· ἐπηρεῖτο γὰρ μεταξὺ πινόντων, ἔπρὸς ὕδωρ μεμετρημένον, ἀλλὰ πρὸς οἶνον ἀμφορέα λέγων. καὶ τῆτο ὑποσῆναι τὸ τὸλμημα ἐπὶ διακροσίαις δραχμαῖς ἐλέγε-

folet, cum in Thesimopolin laxaret dicacitatem; de Thesimopolide, inquit, hoc solum habeo quod dicam, illum pro Stoico iam Cynicum nobis factum. Caniculam igitur etiam peperisse in pallio Thesimopolidis audiui.

35. Sic ad delicias, vel ad contumeliam potius, abutuntur suis familiaribus, quos paullatim manfuetes et patientes iniuriæ faciunt. Noui ego etiam rhetora quemdam de asperis illis iussum in coena declamare, non inerudite profecto, sed vehementer et concinne; laudabatur igitur inter pocula, qui non ad aquam demensam diceret, sed ad vini amphoram; dicebatur autem pro ducentis

ἐλέγετο. ταῦτα μὲν ἔν ἴσως μέτρια. ἦν δὲ ποιη-
 τικὸς αὐτὸς, ἢ συγγραφεὶς ὁ πλάσιος ἢ, παρὰ
 τὸ δεῖπνον τὰ αὐτῶν ῥαψωδῶν, τότε καὶ μάλι-
 στα διαῤῃαγῆναι χρή, ἐπαινέοντα καὶ κολακεύον-
 τα, καὶ τρόπῳ ἐπαίνων καινοτέρῳ ἐπινοῶντα.
 εἰσὶ δ' οἱ καὶ ἐπὶ κάλλει θαυμάζεσθαι ἐθέλῃσι. καὶ
 δεῖ Ἀδωνίδας αὐτὰς, καὶ Τακίνθους ἀκέειν, πῆ-
 χεως ἐνίοτε τὴν ῥίνα ἔχοντας. σὺ δ' ἔν ἑάν μὴ
 ἐπαινῇς, ἔς τὰς λιθοτομίας τὰς Διονυσίας εὐθὺς
 ἀφίξῃ, ὡς καὶ Φθονῶν, καὶ ἐπιβελεύων αὐτῶ.
 χρή δὲ καὶ σοφὲς καὶ ῥήτορας εἶναι αὐτὰς· καὶ
 εἴ τι σολοικίσαντες τύχωσιν, αὐτὸ τὸ τῆς Ἀτ-
 τικῆς καὶ τῆς Ἑμμεττῆς μεσῶς δοκεῖν τὰς λόγους,
 καὶ νόμον εἶναι τὸ λοιπὸν ἔτω λέγειν.

Καί-

illam rem drachmis aufus esse. Si vero diues ipse
 vel poetice adfectet laudem, vel historicam, qui
 in conuiuio sua recitet, tum maxime est, ubi
 rumpatur aliquis laudando, adulando, modis lau-
 dandi nouis excogitandis. Sunt vero qui etiam
 pulchritudinis nomine admirationi esse postulant,
 quos Adonidas, vel Hyacinthos audire oportet,
 cubitalem licet nasum interdum habeant. Tu vero
 si non laudes, ilicet in Dionysii lautumias venies,
 utpote qui inuideas ipsi et insidieris. Oportet au-
 tem doctos esse ipsos et rhetoras, et licet soloeci-
 smos committant, Atticae tamen et Hymetti ple-
 nos videri illorum sermones, et legem esse in po-
 sterum ita dicendi.

36. Quam

Καίτοι Φορητὰ ἴσως τὰ τῶν ἀνδρῶν. καὶ δὴ
 ἔν γυναικί (καὶ γὰρ αὐ καὶ τόδε ὑπὸ τῶν γυ-
 ναικῶν σπυδαίεται, τὸ εἶναι τινὰς αὐταῖς πε-
 παιδευμένης, μισθᾷ ὑποτελεῖς ζωνόντας, καὶ
 τῷ Φορείῳ παρεπομένης) ἔν γάρ τι καὶ τοῦτο
 τῶν ἄλλων ἡλλωπισμάτων αὐταῖς δοκεῖ, ἣν
 λέγεται, ὡς πεπαιδευμένα τέ εἰσι, καὶ Φιλό-
 σοφοι, καὶ ποιῶσιν ἄσματα ἔ πολλὴ τῆς Σαπ-
 Φῆς ἀποδόντα. καὶ διὰ δὴ ταῦτα μισθωτὰς
 καὶ αὐταὶ περιάγουσιν ῥήτορας, καὶ γραμματι-
 κὰς, καὶ Φιλοσόφους· ἀνερῶνται δ' αὐτῶν πη-
 νίκα (γελοῖον γὰρ καὶ τῆτο) ἥτοι μεταξὺ κοσμέ-
 μεναι, καὶ τὰς κόμης περιπλεκόμεναι, ἣ
 παρὰ τὸ δεῖπνον ἄλλοτε γὰρ οὐκ ἄγχει σχο-
 λήν. πολλάκις δὲ καὶ μεταξὺ τῶ Φιλοσόφου
 τί

36. Quamquam tolerabilia forte videantur, quae
 viri faciunt. Mulieres vero, nam hae quoque nunc
 adfectant habere quosdam eruditos, mercede inter-
 posita sibi familiares, et lecticam adfectantes, quan-
 doquidem vnum hoc inter reliqua ornamenta illis
 videtur, si dicantur eruditae esse et philosophae,
 et carmina faciant non multum inferiora Sapphi-
 cis: propter haec igitur mulieres ipsae quoque
 mercenarios circumducunt Rhetores, et Gramma-
 ticos, et Philosophos. Audiunt vero illos inter-
 dum, quod ipsum quoque ridiculum, vel dum
 ornantur, et comas disponi sibi curant, vel in
 coena adeo: neque enim aliud ipsis otium suppe-
 tit. Saepe vero dum Philosophus aliquid disputat,

τί δεξιόντος, ἡ ἄβρα προσελθῶσα, ὥρξε παρὰ τῷ μοιχῷ γραμματίον· οἱ δὲ περὶ σωφροσύνης ἐκείνοι λόγοι ἐστῶσι περιμένοντες, ἐστ' ἂν ἐκείνη ἀντιγράψασα τῷ μοιχῷ, ἐπαναδράμῃ πρὸς τὴν ἀκρόασιν.

Ἐπειδὴν δέ ποτε διὰ μακρῶ τῷ χρόνῳ Κρονίων ἢ Παναθηναίων ἐπισάντων, πέμπηται τί σοι ἐφεσρίδιον ἄθλιον, ἢ χιτῶνιον ὑπόσαθρον, ἐνταῦθα μάλισα πολλὴν δεῖ καὶ μεγάλην γενέσθαι τὴν πομπήν. καὶ ὁ μὲν πρῶτος, εὐθύς ἔτα σκεπτομένην περακῆσας τῷ δεσπότη, προδραμῶν καὶ προμηνύσας, ἀπέρχεται, μισθὸν δὲ ὀλίγον τῆς ἀγγελίας προσλαβὼν. ἔωθεν δὲ τρισκαιδεκα ἡκῆσι κομίζοντες ἕκαστος, ὥς πολλὰ εἶπε, καὶ ὥς ὑπέμνησε, καὶ ὥς ἐπιτραπείς, τὸ κἀλλιον ἐπελές-

accedens ancilla a moecho tabellas tradit: at illi de temperantia sermones insistant, expectantque, dum illa, moecho postquam rescripserit, ad auditionem redeat.

37. Cum vero longo post tempore aliquando Saturnalibus instantibus vel Panathenaicis, mittitur tibi amiculum miserum, aut tunica fere putris, tunc maxime multam institui magnamque pompam oportet. Et primus quidem, qui deliberante domino illud sublegit, praecurrens et indicans, non paruo ablato nuntii praemio, redit. Mane vero tredecim veniunt ferentes *munus*, quorum unusquisque, ut multa dixerit, ut monnerit, ut dato sibi negotio pulcherrimum elegerit, commemorat.

ἐπελεξατο διεξιῶν· ἅπхντες δ' ἔν ἀπαλλάττονται λαβόντες, ἔτι καὶ βρενθυόμενοι, ὅτι μὴ πλείω ἔδωκας.

Ὁ μὲν γὰρ μισθὸς αὐτὸς, κατὰ δύο ὀβολὰς, ἢ τέτταρας. καὶ βαρὺς αἰτῶν σὺ, καὶ ὀχληρὸς δοκεῖς. ἵνα δ' ἔν λάβῃς, κολαρευτὸς μὲν αὐτὸς, καὶ ἱκετευτὸς· θεραπευτὸς δὲ καὶ ὁ οἰκονόμος. ἄτος μὲν καὶ ἄλλος θεραπείας τρόπος· ἔν ἀμελητὸς δὲ ἔδ' ὁ ξύμβυλος καὶ φίλος. καὶ τὸ ληφθὲν ἤδη προωφείλετο ἱμάτιον ἀπήλω, ἢ ἱατρῷ, ἢ σκυτοτόμῳ τινί. ἄδωρα ἔν σοι τὰ δῶρα, καὶ ἀνόνητα.

Πολύς δὲ ὁ Φθόνος, καὶ πῦ καὶ διαβολὴ τις ἡρέμα ὑπεξανίσταται πρὸς ἄνδρα· ἤδη τὰς κατὰ

ΘΞ

morat. Omnes igitur cum munusculo abeunt; insuper cum fastidio quodam murmurant, quod plura non dederis.

38. Merces ipsa *minutissima tibi soluitur*, obolis binis, aut quaternis: si petas, gravis videris ac molestus. Vt igitur accipias, adulandum primo ipse et supplicandum; colendus autem etiam est dispensator, quod aliud culturae genus est; nec vero negligendus consiliarius et amicus. Porro quod accipis iam debebatur vestiario, aut medico, aut sutori cuidam. Munera igitur illa non munera et nullius utilitatis.

39. Inter haec forte etiam calumnia quaedam paulatim contra te insurgit apud virum, sermo-

σὲ λόγῳς ἡδέως ἐνδεχόμενον· ὁρᾷ γὰρ ἤδη σὲ μὲν
 ὑπὸ τῶν συνεχῶν πόνων ἐκτετρυχωμένον, καὶ
 πρὸς τὴν θεραπείαν σκάζοντα, καὶ ἀπληροκότα,
 τὴν ποδάγραν δὲ ὑπανιῶσαν. ὅλως γὰρ ὅπερ ἦν
 νοσιμώτατον ἐν σοί, ἀπανθισάμενος, καὶ τὸ
 ἐγκαρπώτατον τῆς ἡλικίας, καὶ τὸ ἀμμαιότα-
 τον τῷ σώματι ἐπιτρίψας, καὶ ῥάκος σε πολυ-
 σχιδὲς ἐργασάμενος, ἤδη περιβλέπει, σὲ μὲν οἱ
 τῆς κόπρᾳ ἀπορρίψῃ φέρων, ἄλλον δὲ ὅπως τῶν
 δυναμένων τὰς πόνους καρτερεῖν προσλήψεται.
 καὶ ἤτοι μισράκιον αὐτῷ ὅτι ἐπείρασάς ποτε, ἢ
 τῆς γυναικὸς ἄβραν παρθένον γέρον ἀνὴρ διέ-
 φθειρας, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἐπικληθεὶς, νύκτωρ
 ἐγκαλυμμένος, ἐπὶ τράχηλον ὠσθεὶς, ἐξελη-
 λυθας

nes qui contra te habentur libenter iam excipien-
 tem. Videt enim te iam perpetuis laboribus de-
 tritum, et ad officia claudicantem, et defectum
 viribus, subeuntemque paullatim podagram. O-
 mnino enim postquam florem aetatis valetudinis-
 que tuae praecerpsit, postquam fertilissimam vi-
 tae tuae partem et summum vigorem corporis
 contriuit, et pannum te vndique fissum concin-
 nauit, iam circumspicit, te quidem in quod ster-
 quilinium abiiciat, alium vero, qui labores susti-
 nere possit, vt adsumat. Tum igitur vel tentasse
 puerum, vel ancillam virginem dominae immi-
 nuisse, homo senex, vel quiddam aliud huic si-
 mile inculatus noctu, capite obuoluto, praeceps
 eiece-

λυθας ἔρημος πάντων, καὶ ἄπορος, τὴν βελτί-
στην ποδάγραν αὐτῷ γῆρα παραλαβών. καὶ ἂ
μὲν τέως ἡδεις, ἀπομαθὼν ἐν τοσούτῳ χρόνῳ·
θυλάκῃ δὲ μείζω τὴν γαστέρα ἐργασάμενος, ἀπλή-
ρωτόν τι, καὶ ἀπαραίτητον κακόν. καὶ γὰρ ὁ
λαίμὸς ἀπαιτεῖ ἐκ τῆς ἐδῆς· καὶ ἀπομανθάνων
αὐτὰ, ἀγανακτεῖ.

Καὶ σὺ ἐκ ἂν τις ἄλλος δεξαιτο ἔξωρον ἤδη γε-
γονότα, καὶ τοῖς γογγυακόσιν ἵπποις εἰκότα,
ὧν εἰδὲ τὸ δέρμα ὁμοίως χρήσιμον· ἄλλως τε,
καὶ ἢ ἐκ τῆς ἀπωσθῆναι διαβολὴ πρὸς τὸ μέζον
εἰκαζομένη, μοιχόν, ἢ Φαρμακέα σὺ, ἢ τι τοι-
ῶτον ἄλλο δοκεῖν πεισῇ. ὁ μὲν γὰρ κατήγορος,
καὶ σιωπῶν ἀξιόπιστος· σὺ δ' Ἕλλην, καὶ ῥαδίος
τὸν

eiiceris domo, relictus ab omnibus, inops, cum
senectute. podagram etiam optimam nactus; obli-
tus hoc tanto tempore interiecto eorum, quae ante
sciebas, ventre auctus. maiore quam culeus est,
malo, quod nec explere possis, nec deprecari. Et
enim et gula pascit te ex consuetudine, et cum
indignatione et querela dediscit.

40. Nec te facile alius quis recipiat exoletum
iam et equis vetulis similem, quorum neque pellis
aeque utilis. Alioquin etiam calumpnia e tua ex-
pulsione orta, et maius quid suspicata, ut moe-
chus, vel veneficus, vel horum simile aliquid vi-
dearis, efficit. Tuus enim accusator tacens etiam
fide dignus: tu vero Graeculus et levis ingenii,
et

τὸν τρόπον, καὶ πρὸς πᾶσαν ἀδιμίαν εὐκόλος·
 τριέτης γὰρ ἅπαντας ἡμᾶς εἶναι οἶδοντα· καὶ
 μάλα εἰκότως· δοκῶ γὰρ μοι καὶ τῆς τοιαύτης
 δόξης αὐτῶν, ἣν ἔχουσι περὶ ἡμῶν, κατὰ νου-
 κέναι τὴν αἰτίαν. πολλὰ γὰρ οἱ ἐς τὰς οἰκίας
 παρελθόντες, ὑπὲρ τῆ μηδὲν ἄλλο χρήσιμον εἰ-
 δέναι, μαντείας καὶ Φαρμακείας ὑπέσχοντο, καὶ
 χάριτας ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς, καὶ ἐπαγωγὰς τοῖς
 ἐχθροῖς. καὶ ταῦτα πεπαιδευσθαι λέγοντες,
 καὶ τρίβωνας ἀμπεχόμενοι, καὶ πώγωνας ἐκ-
 καταφρονήτας καθειμένους. εἰκότως ἔν τὴν ὁ-
 μοίαν περὶ πάντων ὑπόνοιαν ἔχουσιν, ἐς αἰεὶς
 ὦντο, τοιέτης ὁρῶντες, καὶ μάλιστα ἐπιτηρῶν-
 τες αὐτῶν τὴν ἐν τοῖς δεῖπνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ ξυ-
 σία

et ad scelus omne facilis. Tales enim vniuersos
 nos arbitrantur, nec iniuria. Videor enim mihi
 etiam talis illorum opinionis, quam de nobis ha-
 bent, causam intellexisse. Multi enim in domos
 ingressi, quod nihil aliud vtile scirent, vaticinia
 et veneficia polliciti sunt, et gratiam ab amasiis,
 et malorum in hostium capita auersiones: idque
 cum facerent, se eruditos dicebant, et pallia in-
 ducti erant et barbas submittebant minime conte-
 mnendas. Non absurde ergo similia de omnibus
 suspicantur, cum tales esse videant, quos puta-
 bant praestantissimos, obseruentque eorum in
 coe-

εσία κολακείαν, καὶ τὴν πρὸς τὸ κέρδος φιλο-
πρέπειαν.

Ἀποσεισάμενοι δὲ, αὐτὰς μισῶσι, καὶ μάλα
εὐνότως, καὶ ἐξ ἅπαντος ζητῶσιν ὅπως ἄρδην
ἀπολέσωσιν, ἣν δύνωνται. λαγίζονται γάρ, ὡς
ἐξαγορεύουσιν αὐτῶν τὰ πολλὰ ἐκεῖνα τῆς Φύ-
σεως 14) ἀπόρρητα, ὡς ἅπαντα εἰδότες ἀκρι-
βῶς, καὶ γυμνὰς αὐτὰς ἐπωπτευκότες. τῆτο
τοίνυν ἀποπνίγει αὐτὰς ἅπαντες γὰρ ἀκριβῶς
ἡμῶι εἴσι τοῖς καλλίστοις τέτοις βιβλίοις, ὧν
χρυσοὶ μὲν οἱ ὀμφαλοὶ, περφυρὰ δ' ἐκτοσθεν
ἢ διφθέρα· τὰ δ' ἔνδον, ἢ Θυέτης ἐς τῶν τέ-

κνῶν

coenis et reliqua consuetudine adulationem, et
quam seruillem lucri causa personam suscipiant.

41. Quos vero eiecerunt, illos etiam, ut valde
consentaneum est, odio habent, et undique quae-
runt funditus, si queant, perdere. Etenim arbi-
trantur illos enunciaturus esse multa illa in natura
ipsorum ac moribus secreta, ut qui norint accu-
rate omnia, et nudos ipsos inspexerint. Hoc igi-
tur est, quod illos angit. Omnes enim accurate
similes sunt pulcherrimis illis libris, quorum auri
umbilici, purpureique coloris membrana exter-
rior: intus autem vel Thyestes est liberos suos
epula-

14. Φύσεως] Si usquam, hic certe, late pa-
tere videtur Φύσεως appellatio, quae cor-
poris et animi morbos, ingenium, mores,
vitam totam comprehendat. Gesner.

κνων ἐσιώμενος, ἡ Οἰδίπῃς τῇ μητρὶ ξυνών, ἡ
 Τηρεὺς δύο ἀδελφὰς ἅμα ὀπυῖων. τοιαῖτοι καὶ
 αὐτοὶ εἰσι, λαμπροὶ, καὶ περίβλεπτοι, ἔνδον
 δ' ὑπὸ τῇ πορφύρᾳ, πολλὴν τὴν τραγωδίαν
 σκέποντες. ἔκαστον γὰρ αὐτῶν ἔν τῃ εὐρίπιδος
 δραῖμα ἢ μικρὸν εὐρήσεις Εὐριπίδῃς τινός, ἢ Σοφο-
 κλέους. τὰ δ' ἔξω, πορφύρα εὐανθής, καὶ χρυ-
 σῆς ὁ ὀμφαλός· ταῦτ' ἐν ξυνεπιζάμενοι αὐτοῖς
 μισῶσι, καὶ ἐπιβλεύουσιν, εἴ τις ἀποσᾶς ἀκρι-
 βῶς, κατανενοηκῶς αὐτὰς ἐκτραγωδήσει, καὶ
 πρὸς πολλὰς ἐρεῖ.

Βέλομαι δ' ὅμως ἐγώ γε, ὥσπερ ὁ Κέβης ἐκεί-
 νος, εἰκόνα τινὰ τῆ τοιαύτης σοὶ βίβη γράψαι, ὅ-
 πως ἐκ αὐτὴν ἀποβλέπων, εἰδῇς εἴ σοι παριτη-
 τέον

epulatus, aut Oedipus cum matre concumbens,
 aut duas simul sorores Tereus subigens. Tales
 et hi sunt, splendidi et conspicui, intus vero sub
 purpurâ tragoédiam multam tegentes. Si enim
 vnumquemque eorum euolvas, actum inuenies
 haud paruum, Euripidis alicuius, aut Sophoclis
ingenio dignum: extra autem sunt purpura florida,
 et umbilicus aureus. Horum ergo sibi conscii
 odio habent et struunt infidias, si quis ab illis se-
 iunctus, qui accurate ipsos norit, tragoediam ipsos
 faciat, et in vulgus de ipsis narret.

42. Volo tamen ego vt Cebes ille imaginem
 tibi quamdam talis vitae depingere, vt illa perspe-
 cta constituas, vtrum in eam tibi ingrediendum
 sit.

τέον ἐστὶν ἐς αὐτήν. ἡδέως μὲν ἔν' Ἀπόλλ' ἔτινος,
 ἢ Παρράσιον, ἢ Ἀετίωνος, ἢ καὶ Εὐφράντορος ἂν
 ἐδεήθην ἐπὶ τὴν γραφήν. ἐπεὶ δὲ ἄπορον νῦν
 εὐρεῖν τινα ἄτω γενναῖον, καὶ ἀκριβῆ τὴν τέ-
 χνην, ψιλὴν ὡς οἶόν τέ σοι ἐπιδείξω τὴν εἰκόνα.
 καὶ δὴ γεγράφθω προπύλαια μὲν ὑψηλὰ, καὶ
 ἐπίχρυτα, καὶ μὴ κάτω ἐπὶ τῇ ἐδάφει, ἀλλ'
 ἄνω τῆς γῆς, ἐπὶ λόφῳ κείμενα, καὶ ἡ ἀνδρὸς
 ἐπιπολὺ, καὶ ἀνάντης, καὶ ὀλισθὼν ἔχουσα, ὡς
 πολλάκις ἤδη πρὸς τῷ ἄκρῳ ἔσσεσθαι ἐλπίσαν-
 τας, ἐκτραχηλισθῆναι, διαμαρτόντος τῇ πο-
 δός· ἔνδον δὲ ὁ Πλῆτος αὐτὸς καθήσθω, χρυ-
 σῆς ὅλος, ὡς δοκεῖ, πάνυ εὐμορφος, καὶ ἐπέ-
 ρατος, ὁ δ' ἐραστὴς μόνις ἀνελθὼν, καὶ πλησιάζ-
 σαι

fit. Libenter itaque Apellem quemdam, aut
 Parrhasium, aut Aetionem, aut Euphranorem et-
 iam ad picturam adhiberem. Quandoquidem vero
 fieri non potest, ut nunc inueniatur aliquis eo
 vel ingenio vel artis praestantia; tenuem tibi,
 quantum a me potest, imaginem ostendam. Pin-
 gatur itaque vestibulum altum, inauratum, nec
 infra in solo, sed supra terram in colle situm: ad-
 scensus longus sit et arduus, lubricusque, ut saepe
 qui in summo se iam sperarent esse, vestigio fal-
 lente evertantur. Intra vero Plutus sedeat ipse,
 aurea specie totus, formosus idem atque amabilis.
 Amator autem, qui aegre adscendit, et ad ianuam
 accessit,

σας τῇ θύρᾳ, τεθηπέτω, ἀφορῶν ἐς τὸ χρυσίον. παραλαβῆσα δὲ αὐτὸν ἡ Ἑλπίς, εὐπρόσωπος καὶ αὐτὴ, καὶ ποικίλα ἀμπεχομένη ἐσαγέτω, σφύδρα ἐκπεπληγμένον τῇ εἰσόδῳ. τὸν τεῦθεν δὲ, ἡ μὲν Ἑλπίς αἰεὶ προηγείσθω. διαδεχάμεναι δ' αὐτὸν ἄλλαι γυναικες, Ἀπάτη, καὶ Δαλεία, παραδότησαν τῷ Πόνῳ. ὁ δὲ, πολλὰ τὸν ἄθλιον καταγυμνάσας, τελευτῶν, ἐγχειρίσάτω αὐτὸν τῷ Γῆρᾳ ἤδη ὑπνοσέοντα, καὶ τετραμμένον τὴν χροῶν· ὕσάτη δὲ ἡ Τίβρις ἐπιλαβομένη, συρέτω πρὸς τὴν Ἀπόγνωσιν· ἡ δ' Ἑλπίς, τὸ ἀπὸ τέττα, ἀφανὴς ἀποπτέσθω, καὶ μηκέτι καθ' ἧς εἰσῆλθε τὰς χρυσοῦς θυρεῶνας, ἐκ τινος δ' ἀποσρέφῃ καὶ λεηθυίας ἐξόδῃ

accessit, obstupescat oculis in aurum directis. Adsumtum vero spes, formosa et ipsa, et pictam vestem induta introducat, valde in ingressu perculsum. Inde vero Spes quidem praecedat semper, excipientes autem illum mulieres aliae, Fraus, et Servitus, tradant Labori. At hic postquam multum exercuit miserum, commendet eum Senectuti, iam aliquantum aegrotantem et colorem vertentem: ultima vero Contumelia comprehensum abducatur ad Desperationem. Spes ab hoc inde loco auolet, nec conspiciatur amplius: ipse vero non iam per aureum qua ingressus fuerat vestibulum, sed per auerium quemdam et latentem exitum nudus

δε ἐξωθείσθω, γυμνός, προγάζωρ, ὠχρὸς, γέ-
ρον, τῇ ἐτέρᾳ μὲν τὴν Αἰδῶ σκέπων, τῇ δε-
ξιᾷ δὲ αὐτὸς ἑαυτὸν ἀγχων· ἀπαντάτω δ' ἐξ-
ίοντι ἡ Μετάνοια δακρύουσα ἐς ἄδ' ἐν ὀφελος, καὶ
τὸν ἄθλιον ἐπαπολλύουσα. τὲτο μὲν ἔσω τὸ τέ-
λος τῆς γραφῆς· σὺ δ' ἔν, ὧ ἄρις Τιμόκλεις,
αὐτὸς ἤδη ἀκριβῶς ἐπισκοπῶν ἕκαστα, ἐννόησον,
εἴ σοι καλῶς ἔχει, προσελθόντα εἰς τὴν εἰκόνα
κατὰ ταῦτας τὰς θύρας, ἐκείνην τὴν ἔμπαλιν
αἰσχρῶς ἄτως ἐκπεσεῖν. ὅ, τι δ' ἂν πράττης,
μέμνησο τῷ σοφῷ λέγοντος, Ὡς θεὸς ἀναίτιος,
αἰτία δὲ ἐλομένη.

dus extrudatur, ventre prominulo, pallidus, fe-
nex, altera manu pudenda tegens, altera autem
suum ipse collum angens. Occurrat exetūta Poe-
nitentia nequidquam plorans, et magis perdens
perditum. Hic quidem picturae finis erit. At tu,
Timocles optime, ipse iam diligenter inspiciens
singula, cogita, an bonum tibi putes, ingressum
te in vitam depictam per illas portas, altera illa
ianua turpiter adeo elabi. Quidquid autem fece-
ris, sapientis viri memento, qui innocens, in-
quit, Deus est, culpa vero eligentis.

Ἀπολογία περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ
συνόντων.

Πάλαι σκοπῶ πρὸς ἑμαυτὸν, ὦ καλὲ Σαβῖνε, ἅτινά σοι εἰκὸς ἐπελθεῖν ἢ εἰπεῖν ἀναγνόντι ἡμῶν τὸ περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ συνόντων βιβλίον. ὅτι μὲν γὰρ ἐν ἀγελασί διεζῆεις αὐτό, καὶ πάνυ μοι πρόδηλον. ἃ δὲ μετὰ καὶ ἐπὶ πᾶσιν ὑπὸ σῆ ἐλέγγο, ταῦτα νῦν ἐφαρμόττειν ζητῶ τοῖς ἀνεγνωσμένοις. εἰ τοίνυν μὴ κακὸς ἐγὼ μαντικὴν, δοκῶ μοι ἀκχεῖν σε λέγοντος, εἴ τίς αὐτὸς ταῦτα γεγραφώς, καὶ κατηγορίαν ἔτω δευρὴν κατὰ τὰ τοιαῦτα βίβη διεξελθὼν, ἔπειτα

Defensio eorum qui mercede
conducti in potentiorum
convictu sunt.

Olim apud me confidero, pulcher Sabine, quid in mentem tibi venisse probabiliter dicam, legenti nostrum de mercenariis familiaribus libellum. Nam id quidem omnino certum habeo; non sine risu te illum percurrisse. Quae vero interiecto tempore et post omnia a te dicta sint, ea nunc componere his, quae legisti, studeo. Nisi igitur male ego vaticinari didici, videor mihi audire te dicentem ista: Et est, qui postquam scripsit ipse talia, et gravem adeo accusationem contra hoc vitae genus explicavit, repente omnium oblitus,

πειτα πάντων ἐκλαθόμενος, ὁστάνη, Φησί, με-
ταπεσόντος, ἐκὼν ἑαυτὸν Φέρων ἐς θαλείαν ἔ-
τω περιΦανῇ καὶ περὶβλεπτον ἐνῆκε; πόσοι Μι-
δαι, καὶ Κροῖσοι, καὶ Πακτωλοὶ ὅλοι μετέπει-
σαν αὐτὸν ἀΦεῖναι μὲν τὴν ἐκ παίδων Φίλην
καὶ σύντροφον Ἐλευθερίαν, πρὸς αὐτῷ δὲ ἤδη
τῷ Αἰακῷ γενόμενον, καὶ μονοναχί τὸν ἔττερον
πόδα ἐν τῷ πορθμείῳ ἔχοντα, παρέχειν ἑαυ-
τὸν ἔλκεσθαι καὶ Φέρεσθαι, καθάπερ ὑπὸ
κλοιῷ τινι χρυσῷ τὸν αὐχένα δεθέντα, οἷά ἐστι
τῶν τρυφώντων πλεσίων τὰ σφιγγία, καὶ τὰ
κράλια 15). πολλὴ γὰρ ἡ διαφωνία τῶ νῦν βίβ
πρὸς

oblitus, cadente, vt aiunt, aliter calculo, sua se
sponte in manifestam adeo conspicuamque serui-
tutem demiserit? Quot hunc Midæ et Croesi et
Pactoli integri in sententiam aliam traduxere, vt
reliâta amica illa a teneris inde et cui innutritus est
libertate, cum iam prope ipsum est Aeacum, et
tantum non alterum pedem in cymba *Charontis*
habet, praeberet se trahendum agendumque tam-
quam aureo circa ceruices collari deuinctum, qua-
les sunt delicatorem diuitum fimiolæ et parui
sciuri. Multum ergo hæc vita et illa scriptio dif-
crepant.

15. Κράλια] Cum aliquid dandum esset in
versione, quod responderet τοῖς κραλίοις,
in tanta sententiarum diuersitate placuit et
nobis aliquid audere, et ponere. Interim,
quasi legeretur σκιεράλια, quod a distan-

πρὸς τὸ σύγγραμμα, καὶ τὸ ἀνω τῷ ποταμοῦ
χωρεῖν, καὶ ἀνερᾶσθαι τὰ πάντα, καὶ παλιν-
ωδεῖν πρὸς τὸ χεῖρον, τῷτ' ἂν εἴη, ἔχ' ὑπὲρ
Ἑλένης, μὰ Δί', εἰδ' ὑπὲρ τῶν ἐπ' Ἰλίῳ γενό-
μένων, ἀλλ' ἔργῳ ἀνατρεπομένην τῶν λόγων κα-
λῶς πρότερον εἰρῆσθαι δεκνέντων.

Ταῦτα μὲν πρὸς ἑαυτὸν, ὡς τὸ εἰκὸς, λέλε-
κται σοι· ἐπάξεις δὲ ἴσως καὶ πρὸς αὐτὸν ἐμὴ
ξυμβολήν τινα τοιαύτην, ἔκ' ἀκαιρον, ἀλλὰ Φι-
λικήν, καὶ οἶώ σοι χρηστῶ καὶ Φιλοσόφῳ ἀνδρὶ
πρέπασαν. ἣν μὲν ἔν κατ' ἀξίαν ὑποδύς τὸ σὺν
πρόσω-

crepant, et hoc sane fuerit illud, quod aiunt,
contra flumen retro ire, et inuersa omnia, et in
peius recantare, non de Helena per Iouem, aut
his, quae ad Ilium gesta sunt, sed cum opere et
factis retractantur, quae bene antea dicta vide-
bantur.

2. Haec quidem ad te ipsum, ut consentaneum,
a te dicta sunt. Subiicies autem forte ad me ipsum
etiam consilium quoddam eiusmodi non intempe-
stium, sed amicum, teque virum bonum et sa-
pientem decens. Si igitur pro dignitate sumtam
perfo-

te non satis presse pronuntiatum in κερὰ-
λια mutasse librarius potest. Sciuri certe
hodie in deliciis quorundam: et fuisse olim
vel maxime *amabiles*, apparet ex Martialis
V, 38. *Gesner.*

πρόσωπον ὑποκρίνωμαι, εὖ ἂν ἡμῖν ἔχοι, καὶ
τῷ λογιῷ θύσκειν. εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ σὺ προσθή-
σεις τὰ ἐνδέοντα. ὥρα τοίνυν μετασκευάσαν-
τας ἡμᾶς τὴν σκηνὴν, ἐμὲ μὲν σιωπᾶν, καὶ ἀνέ-
χασθαι τεμνόμενον, καὶ καιόμενον, εἰ δέοι, ἐπὶ
σωτηρίᾳ, σὲ δὲ ἐπιπάττειν τῶν Φαρμάκων, καὶ
τὴν σμίλην ἅμα πρόχειρον ἔχοντα, καὶ τὸ καυ-
τήριον διάπυρον· καὶ δὴ παραλαβὼν τὴν ῥή-
τραν, σὺ ταῦτα πρὸς μὲ ὁ Σαβῖνος ἤδη λέγεις.

Πάλαί μὲν, ὦ Φιλότης, ὡς εἰκὸς, εὐδοκίμη-
ταί σοι ταῦτ' ἐν τῷ σύγγραμμά, καὶ ἐν πολλῷ πλή-
θει δειχθέν, ὡς οἱ τότε ἀκροασάμενοι διηγᾶν-
το, καὶ ἰδίᾳ παρὰ τοῖς πεπαιδευμένοις, ὅπόσοι
ὀμιλεῖν αὐτῷ, καὶ διὰ χειρὸς ἔχειν ἠξίωσαν. ἦ

τε

personam tuam egero, bene res habet, et Elo-
quenti Deo sacrificabimus: sin minus, at tu quae
desunt adicies. Tempus igitur est, conuerſa
ſcena me ſilentio ſecandum vrendumque, ſi opus
ſit, ſalutis cauſa praeſbere; te vero medicamenta
inſpergere, cultumque in promptu habere, et
candens cauterium. Iamque ſumtis dicendi par-
tibus tu haec ad me, Sabine, dicis.

3. Olim ſane, amice, vt par erat, ad famam
tibi hoc ſcriptum profuit, et eo tempore, quo in
magna concione recitaretur, vt narrarunt mihi,
qui tum audiere, et priuatim apud eruditos, qui
cognoſcere illud et in manu habere dignati ſunt.

F 2

Etenim

τε γὰρ τῶν λόγων παρασκευῇ, ἔμειπτή, καὶ ἡ ἰσορῖα πολλή, καὶ ἐμπειρία τῶν πραγμάτων, καὶ ὅτι ἔκαστα σαφῶς ἐλέγετο· καὶ τὸ μέγιστον, ὅτι χρησῖμα πᾶσιν ἦν, καὶ μάλιστα τοῖς πεπαιδευμένοις, ὡς μὴ ὑπ' ἀγνοίας σφᾶς αὐτὰς εἰς δαλείαν ὑπάγοιεν. ἐπεὶ δέ σοι μετέδοξε βελτίω ταῦτ' εἶναι, καὶ τὴν μὲν Ἑλευθερίαν μακρὰ χαίρειν ἔᾶν, ζηλῶσαι δὲ τὸ ἀγεννέςατον ἐκείνο ἱαμβεῖον·

Ὅπως τὸ κέρδος, παρὰ φύσιν δαλευτέον.

ὄρα, ὅπως μηδεὶς ἔτι ἀκῆσται σε ἀναγινώσκοντος αὐτό· ἀλλὰ μηδ' ἄλλω παράσχης τῶν τὸν παρόντα σε βίον ὁρῶντων, ἐπελθεῖν τὰ γεγραμμένα· εὐχὲ δ' Ἑρμῇ τῷ χθονίῳ, καὶ τῶν ἀνηκοότων

Etenim verborum in eo apparatus non contemnendus, et historiae multum, et rerum peritia, et quod aperte omnia dicerentur: et maxime, quod vtilia omnibus essent, eruditis praesertim, ne per ignorantiam ipsi in servitutem se coniiciant. Postquam vero mutata sententia tibi visum est, meliora haec esse, et longum libertati valedicere, imitarique ignauum illum versiculum:

Vbi lucra magna, seruiant et liberi:

vide, ne quis imposterum audiat te illud praelegentem, sed nec alii cuiquam eorum, qui praesentem vitam tuam inspiciunt, copiam facito legendi; sed infero Mercurio vota nuncupa, ut hos, qui

κοότων πρότερον, πολλήν λήθην κατασκεδάσαι.
ἢ δόξεις τῷ τῷ Κορινθίῳ μύθε ταυτόν τι πε-
πονθέναι, κατὰ στυγρὸν ὁ Βελλεροφόντης γεγρα-
φῶς τὸ βιβλίον. μὰ γὰρ τὸν Δί', ἔχ' ὅρῳ τὴν
ἀπολογίαν, ἣτις ἂν εὐπρόσωπός σοι γένοιτο
πρὸς τὰς κατηγορεῖντας· καὶ μάλιστα, ἣν σύνγέ-
λωτι αὐτὸ ποιῶσιν, ἐπαινῶντες μὲν τὰ γεγραμ-
μένα, καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς ἐλευθερίαν, αὐτὸν δὲ
τὸν συγγραφέα δαλεύοντα ὀρῶντες, καὶ ἐκόντα
ὑποτιθέντα τὸν αὐχένα τῷ ζυγῷ.

Οὐκ ἀπεικότα γὰρ ἂν λέγοισιν, εἰ λέγοιεν, ἢ
τοὶ ἄλλοι τῷ γενναίῳ ἀνδρὶ εἶναι τὸ βιβλίον·
καὶ σὲ τὸν κολοῖον, ἄλλοις πτεροῖς ἀγᾶλλε-
σθαι· ἢ εἴπερ σὸν ἔστιν, ὁμοίᾳ σε τῷ Σαλαέθῳ
ποιεῖν·

qui prius audiere, Lethaeis aquis perfundat: alio-
quin videbitur idein tibi vsu venisse, quod est in
fabula Corinthia, et ipse contra te Bellerophon
scripsisse libellum. Ita enim me Iupiter amet,
vt non video, quam causam, quae quidem spe-
ciem habeat, contra accusantes possis dicere: prae-
sertim si cum risu hoc faciant, laudantes scripta,
et quae in illis elucet, libertatem, ipsum vero scri-
ptorem seruire videntes, qui sponte collum iugo
submiserit.

4. Non absurde itaque dixerint, si dixerint,
aut alterius cuiusdam fortis viri esse librum, teque
graculum alienis superbire pennis; aut, si tuus
sit, idem te, quod Salaethum facere, qui acer-

ποιεῖν· ἐς πικρότατον κατὰ μοιχῶν τοῖς Κρο-
τωνιάταις νόμον θεῖς, καὶ θαυμαζόμενος ἐπ' αὐ-
τῷ, μετὰ μικρὸν αὐτὸς ἐάλω, μοιχεύων τοῦ
ἀδελφοῦ τὴν γυναικα. περὶ πόδα 16) τοίνυν καὶ
σὲ τὸν Σάλαιθον ἐκεῖνον Φαίη τις ἂν· μᾶλλον
δὲ πολὺ μετριώτερος ἐκεῖνος, ἔρωτι μὲν αἰσχύ-
ως ἔφασκεν ἀπολογούμενος, ἐκὼν δὲ μάλα εὐψύ-
χως ἐς τὸ πῦρ ἀλλόμενος, καί τοι ἐλεέντων αὐ-
τὸν ἤδη Κροτωνιάτῶν, καὶ ἐνδιδόντων Φυ-
γεῖν, εἰ βέλοιοτο. τὸ δὲ σὸν, ὃ παρὰ μικρὸν ἀτο-
πώτερον, ἀκριβέστερος μὲν ἐν τοῖς λόγοις τὴν τῷ
τοῖς-

bissima apud Crotoniatae lege contra adulteros
lata, eam ob causam celebratus, non ita multo
post in adulterio cum fratris vxore deprehensus
est. Ad amussim igitur te quoque Salaethum il-
lum aliquis dixerit. Quin tolerabilius ille, amore
qui captus esset, quemadmodum in causa dicen-
da commemorauit, et ultro in ignem atque ani-
mose infilierit, misericordia licet illius iam tan-
gerentur Crotoniatae, et fugae atque exilii, si vo-
luisset, copiam facerent. Tuum autem haud
paullo absurdus factum est, qui seruilem huius
vitae

16. Περὶ πόδα] *Brodaeus* Miscell. IX. cap. 14.
legit παραποδως. Sed post eum satis hunc
locum munivit *Is. Casaubonus* ad *Theophras-
ti* Charact. cap. 5. vbi docet περὶ πόδα
Graecos dixisse de omnibus, quae apta essent,
et concubirent. *Iensius*.

τοιῶντα βίᾳ ἀκλόπηρέπειαν, καὶ κατηγοροῦντος, εἴ-
 τις εἰς πλεῖσιν τινὲς ἐμπεσῶν, καὶ καθεύδων
 ἑαυτῶν, ἀνέχονται, μυρία τὰ δυσχερῆ πάσχων,
 καὶ ποιῶν. ἐν γῆρα δ' ὑσάτω, καὶ σχεδὸν ἤδη
 ὑπὲρ τὸν ἥδον, ὥτως ἀγεννῇ λατρείᾳ ἐπανηρη-
 μέν, καὶ μονοκεχὶ καὶ ἐμπομπεύοντος αὐτῆς
 ὥσθ' ἔν' Φασιν ἐπισχημότερος εἶναι δοκεῖς, τοσού-
 τῳ καταγελαστότερος ἂν δοξείας εἶναι, ἀντιφω-
 γόντος τῷ νῦν βίᾳ τῷ βιβλίῳ.

Καίτοι τί δὲ καὶνὴν ἐπὶ αὐτῇ κατηγορίαν ζητεῖν;
 μετὰ τὴν θαυμαστὴν τραγωδίαν λέγεσθαι.

Μισῶ σοφιστὴν, ὅστις ἔχ' αὐτῷ σοφός;

Οὐκ

vitae humilitatem accurata oratione excusseris, ac-
 cuserisque, si quis in divitis alicuius domum
 incidens et concludens se, sexcenta incommoda
 et pati et facere sustineat; extrema vero senectute,
 et superato fere limine, ignavam adeo servitutem
 subieris, et tantum non in ea te, tamquam in
 pompa quadam ostentes. Quanto igitur, in-
 quiunt, insignior esse videris, tanto magis idem
 videre ridiculus, reclamante quam nunc agis vita
 libello tuo.

5. Quamquam quid opus est, novam contra
 te accusationem circumspicere, post admirabilem
 illam Tragoediam, .quae

Odi, inquit, Sophistam, qui sibi nihil sapit?

Οὐκ ἀπορήσῃσι δὲ οἱ κατηγορῶντες καὶ ἄλλων
 παραδειγμάτων ἐπὶ σέ. ἀλλ' οἱ μὲν τοῖς τρα-
 γικοῖς ὑποκριταῖς εἰκάσῃσιν, οἱ ἐπὶ μὲν τῆς σκη-
 νῆς, Ἀγαμέμνων ἕκαστος αὐτῶν, ἢ Κρέων, ἢ αὐ-
 τὸς Ἡρακλῆς εἰσιν· ἔξω δὲ, Πῶλος, ἢ Ἀριστόδη-
 μος, ἀποθέμενοι τὰ προσωπεῖα, γίνονται ὑ-
 πόμισθοι τραγωδῶντες, ἐκπίπτοντες, καὶ συ-
 ριττόμενοι· ἐνίοτε δὲ, μαστράμενοί τινες αὐτῶν,
 ὡς ἂν τῷ θεάτρῳ δοκῇ. ἄλλοι δὲ τὸ τῷ πιθῆ-
 κε πεπονθέναι σέ. Φήσῃσιν, ὃν Κλεοπάτρα τῇ
 πάνυ Φασὶ γενέσθαι. ἐκείνον γὰρ διδαχθέντα
 τέως μὲν ὀρχεῖσθαι πάνυ κοσμίως, καὶ ἐμμε-
 λῶς, καὶ ἐπιπολὺ θαυμάζεσθαι μένοντα ἐν τῷ
 σχήματι, καὶ τὸ πρέπον φυλάττοντα, καὶ
 τοῖς

Nec deerunt his, qui accusare volent, etiam alia
 in te argumenta: sed alii Tragicis te actoribus ad-
 similabunt, qui in scena quidem Agamemnon
 unusquisque, aut Creon, aut ipse adeo Hercules
 sunt; extra vero Polus aut Aristodemus personis
 depositis fiunt mercenarii, tragoedi, qui excidunt
 interdum exhibenturque, interdum vero etiam,
 si ita videatur spectatoribus, flagellis quidam illo-
 rum caeduntur. Alii idem tibi usu venisse di-
 cent, quod sumiae, quam Cleopatrae aiunt fuisse.
 Illam enim edoctam aliquamdiu quidem saltasse
 decenter admodum, modulateque, ac multae
 fuisse admirationi, quae et habitum suum seruaret,
 et decorum custodiret, et hymenaeum voce tibia-
 que

τοῖς ᾄδῃσι καὶ αὐλῇσι συγκείμενον 17) Ὑμέναιον. ἐπεὶ δὲ εἶδεν ἰσχάδας, οἶμα, ἢ ἀμυγδαλον πύρρῳ κειμένην, μακρὰ χαίρειν Φρῶσαντα τοῖς αὐλοῖς, καὶ ῥυθμοῖς, καὶ ὄρχήμασι, συναρπάσαντα κατατρῶγειν, ἀπορρίψαντα, μᾶλλον δὲ συντρίψαντα τὸ πρόσωπον.

Καὶ σὺ τοίνυν, Φαῖεν ἄν, ἔχ ὑποκριτῆς, ἀλλὰ ποιητῆς τῶν καλλίστων, καὶ νομοθέτης γενόμενος, ὑπὸ ταυτησί τῆς ἰσχάδος παραφανείσης, ἡλέγχθης πίθηκος ὢν, καὶ ἀπ' ἀκρε χείλας Φιλοσοφῶν, καὶ ἔτερα μὲν κεύθων ἐν Φρεσίν,

que canentibus motus accommodaret: conspectis vero ficubus, opinor, aut amygdala procul iacente, longum vale dixisse tibiis et modis et saltationibus, correptosque fructus abiecta vel contrita potius persona, deuorasse.

6. Et tu igitur, dixerint, non actor, sed poeta rerum pulcherrimarum et legislator qui fueris, ab hac ostensa ficu simius esse, et a primoribus labris philosophari conuictus es, atque *Mente aliud celare,*

17. Συγκείμενον] Etsi συγκείμενον aliquo modo exponi queat, vt *conuenientiam*, gestuumue compositionem cum cantantibus conuenientem significet; tamen lectio *Cod. B. συγκινεόμενον* adeo hac videtur melior, vt eam vel in contextum recipiendum putem, et versiones iam olim ita sunt compositae, vt hoc ipsum expressisse videantur. *Reitz.*

σιν, ἄλλα δὲ λέγων, ὡς εἰκότως ἂν τινα ἐπὶ
 σὲ εἰπεῖν, ὅτι ἃ λέγεις καὶ ἐφ' οἷς ἐπαινείσθαι
 ἀξιοῖς, χεῖρα μὲν σε εἰδήναι, ὑπερώην δ' αὐ-
 χμῶσαν καταλέλοιπε. τοιγαρὲν παρὰ πόδας
 εὐθύς ἔτισας δίκην, προπετῶς μὲν θρασυνάμε-
 νος πρὸς τὰς ἀνθρώπων χρείας, μετὰ μικρὸν δὲ
 μονοναχὶ ὑπὸ κήρυξιν ἐξομοσάμενος τὴν ἐλευ-
 θερίαν, καὶ εἰρήκει ἡ Ἀδράστεια τότε κατόπιν
 ἐφθεῶσά σοι εὐδοκίμῳντι, ἐφ' οἷς κατηγορεῖς
 τῶν ἄλλων, καταγελαῶν, ὡς ἂν θεὸς εἰδυῖα τὴν
 μέλκχαάν σοι ἐς τὰ ὅμοια μεταβολὴν, καὶ ὅτι
 ἦν εἰς τὸν κόλπον πτύσας πρότερον, ἤξίς κατη-
 γορεῖν τῶν διὰ ποικίλας τινὰς τύχας τριαῦτα
 πρᾶττειν ὑπομενόντων.

Εἰ

*lare, aliud sed promere verbis; ut iure aliquis de
 te dicat, quae dicas, et propter quae laudem ad-
 fectas, ea Labra rigasse quidem, sicconi liquisse pa-
 larum. Itaque e vestigio statim poenas dedisti,
 qui temere audaciam sumferis contra hominum
 necessitates, paullo post autem tantum non sub
 praecone libertatem eiuraueris. Ac videtur, lau-
 dibus tibi hominum ab accusatione aliorum flo-
 renti, a tergo adstans Adrastea te derisisse, quae
 tamquam Dea, futuram tuam ad idem vitae ge-
 nus mutationem videret, atque illud etiam, quod
 non despuens ante in tuum sinum, accusares
 eos, qui per quamdam fortunae varietatem facere
 talia sustinerent.*

7. Si

Εἰ γὰρ ὑπόθαιτό τις τῷ λόγῳ τὸν Αἰσχίνην, μετὰ τὴν κατὰ τῆ Τιμάρχου κατηγορίαν αὐτὸν ἀλῶναι, καὶ Φωραθῆναι τὰ ὅμοια πάσχοντα, πόσον ἂν οἶει παρὰ τῶν ὁρώντων γινέσθαι τὸν γέλωτα, εἰ Τιμάρχον μὲν εὐθύνει ἐπὶ τοῖς καθ' ὧραν ἡμαρτημένοις, αὐτὸς δὲ γέρον ἤδη, τοιαῦτα εἰς ἑαυτὸν παρηνάμει; τὸ δ' ὅλον, ἐκείνῳ τῷ Φαρμακοπώλῃ ἔοικας, ὃς ἀπεκηρύττων βηχὸς Φαρμάκον, καὶ αὐτίκα παύσειν τὰς πάσχοντας ὑπὸ βηχὸς ἐφαίνετο.

Ταῦτα μὲν, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἕτερα εἴποι τις ἂν, οἷός σὺ κατηγορῶν, ἐν ᾧ τῶς ἀμφιλαφεῖ τῇ ὑποθέσει, καὶ μυρίας τὰς ἀφορμὰς παρέχει.

7. Si quis igitur hoc declamationi argumentum ponat, Aeschinē post Timarchi accusationem ipsum deprehendi patientem similia: quantum a spectantibus risum putas oriturum, si Timarchum quidem in iudicium vocet ob ea, quae in flore aetatis peccauerit, ipse vero iam senex, eadem in se designet. In summa, Pharnacopolae illi similis es, qui tussis remedium praedicans, et statim liberaturam se illa laborantes pollicitus, ipse interim conuelli a tussi cerneretur.

8. Haec igitur, et in hoc genere multa alia, dicat aliquis tui similis accusator in argumento ita copioso, et mille dicendi opportunitates praebente.

εχομένη. ἐγὼ δὲ ἤδη σκοπῶ, ἥντινα καὶ τρά-
πωμαι πρὸς τὴν ἀπολογίαν. ἄρα μοι κράτιστον
ἐθελοκακησάντα, καὶ τὰ νῦτα ἐπιστρέψαντα,
καὶ ἀδικεῖν ἐκ ἀρνεύμενον, ἐπὶ τὴν κοινὴν ἐκείνην
ἀπολογίαν καταφυγεῖν; λέγω δὲ τὴν τύχην,
καὶ μοῖραν, καὶ εἰμαρμένην, καὶ παραιτεῖσθαι
συγγνώμην ἔχσιν μοι τὰς ἐπιτιμῶντας, εἰδό-
τας, ὡς ἄδενός ἡμεῖς κύριοι, ἀλλ' ὑπότινος κρείτ-
τονος, μᾶλλον δὲ μιᾶς τῶν προειρημένων ἀγό-
μεθα, ἔχ' ἐκόντες, ἀλλ' ἀναίτιοι παντάπασι
ὄντες, ἃ ἂν λέγωμεν, ἢ ποιῶμεν; ἢ τῷτο μὲν
καμιδῇ ἰδιωτικόν, καὶ ἔδ' ἂν σύ με, ὦ Φιλό-
της, ἀνάσχοιο τοιαύτην ἀπολογίαν προῖσχύ-
μενον, καὶ συκῆγορον τὸν Ὅμηρον παραλαμβά-
νοντα, καὶ τὰ ἐκείνους ἔπη ῥαψῳδᾶντα.

Μοῖ-
bente. Ego vero iam dispicio, qua via ad causam
dicendam adgrediar. Numquid optimum fuerit,
sponte me succumbere, et tergum praeberere, nec
negare peccatum, sed ad communem illam de-
precationem confugere; Fortunam dico, et Par-
cam, et Fatum, ac rogare veniam hos, qui me
reprehendant, cum sciant, nullius rei penes nos
arbitrium esse, sed a praestantiori natura, aut po-
tius ab vna earum, quas praediximus, agi non
sponte nostra, sed extra causam vndiquaque con-
stitutos, quidquid dicamus faciamusque? An pla-
ne hoc plebeium, ut neque tu me, amice, feras,
talem defensionem si praetendam, et Homerum
aduocatum adsciscam, versusque illius recitem:

Fa-

Μοῖραν δ' ἔτινά Φημι πεφυγμένον ἔμμε-
 ναι ἀνδρῶν.
 καὶ τὸ·

Γεινομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μή-
 τηρ.

Εἰ δὲ τῆτον ἀφείς τὸν λόγον, ὡς ἔπαιυ ἀ-
 ξιόπισον, ἐκεῖνο λέγοιμι, μήτε ὑπὸ χρημάτων,
 μήτε ὑπ' ἄλλης τινὸς ἐλπίδος τοιαύτης δελεά-
 σθεις, ὑποσῆναι τὴν παρῆσαν συνεσίαν, ἀλλὰ
 τὴν σύνεσιν, καὶ ἀνδρίαν καὶ μεγαλόνοϊαν τοῦ
 ἀνδρὸς θαυμάσας, ἐθελῆσαι κοινωνῆσαι πρά-
 ξων τῷ τοιάτῳ, δεδοικα, μὴ πρὸς τῇ ἐπιφερο-
 μένῃ κατηγορίᾳ κολακείας αἰτίαν προσλαβὼν,
 κατὰ εὐρίσκωμαι ἤλω, Φασίν, ἐκκρέων τὸν ἥ-
 λον, καὶ μείζονί γε τὸν σμικρότερον, ὅσω κολα-
 κεία

*Fatum equidem nullum dico effugisse virorum;
 et illud:*

Nascenti neuit, genitrix cum funderet aluo.

9. Sin relicta hac oratione tamquam non valde
 probabili, illud dicam, me neque a pecuniae, ne-
 que ab alia id genus cupiditate illectum, subiisse
 praesentem conuictum, sed prudentiae, fortitu-
 dinis; et maghanimitatis in hoc viro admiratione
 voluisse in communionem venire illius actuum:
 metuo, ne ad intentatam accusationem adulationis
 insuper crimen subeam, deprehendarque clauo
 quod aiunt clauum eiicere, maiori minorem, in
 quan-

κεία τῶν ἄλλων ἀπάντων κακῶν, τὸ δαλοπρε-
πέστατον εἶναι, καὶ ταύτῃ χεῖρισον νενόμισαι.

Τί ἔν ἄλλο, εἰ μήτε ταῦτα, μήτε ἐκεῖνα λέ-
γειν δοκεῖ, ὑπόλοιπόν ἐστιν, ἢ ὁμολογεῖν μηδὲν
ὑγιὲς εἰπεῖν ἔχειν; μία μοι ἴσως ἐκείνη ἀγκυρα
ἔτι ἄβροχος, ὁδύρεσθαι τὸ γῆρας, καὶ τὴν νό-
σον· καὶ μετὰ τέτων, τὴν πενίαν, ἅπαντα
ποιεῖν καὶ πάσχειν ἀναπείθουσιν, ὡς ἐκφύγει
τις αὐτήν. καὶ ἐν τῷ τοιούτῳ ἔκ ἀκαιρον ἴσως
καὶ τὴν τῷ Εὐριπίδῃ Μήδειαν παρακλησάσθαι παρ-
ελθῆσαν εἰπεῖν ὑπὲρ ἐμῶ ἐκεῖνα τὰ ἱαμβεῖα, μι-
κρόν αὐτὰ παρωδήσασαν·

Καὶ μανθάνω μὲν, οἷα δρᾶν μέλλω κακὰ.

Πεινίε

quantum adulatio malorum omnium reliquorum
maxime seruire esse, et hoc ipso nomine pessimum,
perhibetur.

10. Quid igitur, si neque haec, neque illa di-
cenda videntur, aliud relinquitur, quam ut con-
fitear, nihil quidquam sani me quod dicam ha-
bere. Illa forte una mihi ancora adhuc in sicco
est, deplorare senectutem, et morbum, et cum
his paupertatem, facere omnia ac pati persuaden-
tem, ut quis illam effugiat: ubi forte nec intem-
pestivum fuerit Euripidis Medeam aduocare, ut
in medium progressa dicat pro me iambos illos
paullum quiddam inflexos:

Nec me fugit, quantum scelerata moliar,

Sed

Πενία δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν βελευμάτων.
Τὸ μὲν γὰρ τῷ Θεόγνιδος καὶ ἐγὼ μὴ λέγω, τίς
ἔκ οἶδεν ἔκ ἀπαξιέντος, καὶ ἐς βαθυκῆτα πόν-
τον σφᾶς αὐτὲς ῥίπτειν, καὶ κατὰ κρημνῶν γε
ἡλιβάτων, εἰ μέλλοι τις ἔτιως ἀποδράσασθαι τὴν
πενίαν.

Ταῦτα μὲν εἶναι δεκεῖ, ἃ τις ἂν ὡς ἐν τοιού-
τῳ ἀπολογήσασθαι ἔχοι, ἃ πάνυ εὐπρόσωπον
ἔκασον αὐτῶν. σὺ δέ μοι θάρξῃ, ὦ ἑταῖρε, ὡς
ἔδενί τέ των ἐμῶν χρησομένη. μὴ γὰρ τοιᾷτός
ποτε λιμὸς καταλάβαι τὸ Ἄργος, ὡς τὴν Κυλ-
λάραβιν 18) σπεῖρειν ἐπιχειρεῖν. ἔδ' ἡμεῖς ἔτω
πένη-

Sed maior urget consiliis inopia.

Illā enim Theognidis vel me tacente quis ignorat,
non indignum putantis, vel in mare cetosum ab-
iicere se, vel montis ab aërii præcipitio, si quis
hoc modo queat effugere pauperiem?

11. Haec igitur esse videntur, quae quis in
tali re defendendi criminis causa dicere habeat,
quorum nullum unum per se valde speciosum.
At bono te, sodalis, animo esse iubeo, utpote
nullo horum me viuro: ne enim talis unquam
fames Argos deprehendat, ut *cauam Arabiam* se-
rere conentur. Neque nos ita pauperes defensio-
nis

18. Κοίλην Ἀραβίην] Locus est vexarissimus.

Quae aut vbi gentium est caua illa Arabia?

Νοῦι κοίλην Συρίαν, coele Syriam; memi-

ni Ἄργος dici κοίλην Sophocli, vti Εὐβοίην

κοίλην

πένητες εὐλόγη ἀπολογία, ὡς ὑπ' ἀπορίας τὰ
 τοιαῦτα κρησφύγεται πρὸς τὴν κατηγορίαν ζη-
 τεῖν. ἀλλὰ μοι ἐκεῖνο ἐννόησον, ὡς πάμπολυ
 τὰ

nis rationabilis, ut prae inopia id genus effugiam
 contra accusationem quaeramus. Sed illud mihi
 cogita,

κοίλην eidem, et Homero Λακεδαιμόνα
 κοῖλον cauam Lacedaemonem. Sic enim
 Graeci vocabant loca in vallibus, et humili
 loco sita, non in montibus. Sed Arabiam
 cauam esse nemo usquam reperiet. Et, si
 quae esset, quid tamen illa ad Argivos?
 Mea excerpta scribunt portentosius ὡς τὴν
 σκυλλαραβίαν. Mihi tamen ad veram le-
 ctionem aditum aperuerunt. Legendum
 enim: ὡς τὴν κυλλάραβιν σπείρειν ἐπιχει-
 ρεῖν. ut Cyllarabin velint serere. Fuit Cyl-
 larabis gymnasium in Argolide. Istud gy-
 mnasium sacrum fuit, et ut pleraque alia,
 dedicatum diis, itaque vsibus humanis ex-
 emptum, ut ager eius coli non potuerit. In-
 de prouerbiū hoc natum. *Graeuus*. Re-
 tinui in versione lectionem omnium, quan-
 tum constat, librorum: licet indicare non
 possim *cauam Arabiam*, vel melius aliquid
 excogitare *Graeuiana* emendatione, quae
 inde quoque aliquid probabilitatis accipit,
 quod Ἀραβίην legunt omnes, non Ἀραβί-
 αιν, quomodo scripturus videtur fuisse Lu-
 cianus, si Arabiam voluisset. *Gesner*.

τὰ τοιαῦτα διαφέρει, ἐς οἰκίαν τινὸς πλεσίῳ
ὑπόμισθον παρελθόντα, δαλεύειν, καὶ ἀνέχε-
σθαι ὅσα μοί φησι τὸ βιβλίον, ἢ δημοσίᾳ
πράττοντά τι τῶν κοινῶν, καὶ ἐς δύναμιν πο-
λιτευόμενον, ἐπὶ τέτῳ παρὰ βασιλέως μισθο-
φορεῖν. διελθὼν δὴ, καὶ ἰδίᾳ καταθεῖς ἐκά-
τερον, σκόπει. εὐρήσεις γὰρ τὸ τῶν μεσικῶν
δὴ τέτο, δὲς διὰ πασῶν, τὸ πρᾶγμα. καὶ
τοσῆτον ἰσοκύτας ἀλλήλοις τὰς βίβας, ὅσον μό-
λιβδος ἀργύρῳ, χαλκὸς χρυσῷ, καὶ ἀνεμώνῃ
ρόδον, καὶ ἀνθρώπῳ πίθηκος. μισθὸς μὲν γὰρ
δὴ καί κεῖ, κἀνταῦθα, καὶ τὸ ὑπ' ἄλλῳ τὰττε-
σθαι. τὸ δὲ πρᾶγμα παμπόλῃν ἔχει τὴν δια-
Φωνίαν.

cogita, multum omnino haec inter se differre,
vtrum in domum diuitis cuiusdam mercede con-
ductus aliquis ingrediatur, et ibi seruiat, susti-
neatque quaecumque mihi dicit liber: an vero
publicae rei partem aliquam tractans et pro virili
parte administrans, mercedem eo nomine ab im-
peratore accipiat? Nimirum percurre, et separa-
tim vnumquodque horum situm, considera. In-
uenies sane Musicorum illud *Disdiapason*, hoc
est eo quod maximum est interuallo, scriptum
illud *distare a facto meo*, ac tantumdem sibi simi-
lem vtramque vitam, quantum argento plumbum,
aes auro, et anemona rosa, et homini finius.
Etenim merces quidem et illic et hic est, et quod
alieni paretur imperio: at res ipsa plurimum dif-

Φωνίαν. ἐκεῖ μὲν γὰρ δαλεῖα σαφὴς, καὶ οὐ πολὺ τῶν ἀργυρωνήτων καὶ οἰκοτρίβων διαφέρεσιν οἱ ἐπὶ τῷ τοιαύτῳ προσιόντες. οἱ δὲ τὰ κοινὰ διὰ χειρὸς ἔχοντες, καὶ πόλεις καὶ ἔθνεσιν ὅλοις σφᾶς αὐτὰς χρησίμους παρέχοντες, καὶ ἂν εἰκότως ἐκ μίνας τῆ μισθοῦ διαβάλλοιντο, καὶ ἐς ὁμοιότητα καὶ κοινωνίαν τῆς κατηγορίας καθέλκονται. ἐπεὶ καὶ ἂν Φθάνοι τις ἀπάσας ἀναιρῶν τὰς τοιαύτας προσασίας, καὶ ἔτε οἱ τοιαῦτα ἔθνη ἐπιτροπεύοντες, ἔθ' οἱ τὰς πόλεις ἀρμόττοντες, ἔθ' οἱ τὰς Φάλαγγας, ἢ στρατόπεδα ὅλα ἐγχειριζόμενοι, ἔρθῳ ποιήσασιν, ἐπεὶ καὶ μισθοὺς αὐτῶν τῷ ἔργῳ πρόστασιν. ἀλλ' οὐκ ἀφ' ἐνὸς οἶμαι χρὴ ἀνατρέπειν τὰ πάν-

crepat. Nam ibi quidem seruitus manifesta nec multum emtis mancipiis distant, qui ea lege accedunt: at qui publicam rem tractant, et urbibus gentibusque integris utiles se praestant, eos iniquum fuerit solius mercedis causa male audire, et in similitudinem communionemque criminis detrahi. Quandoquidem ubi primum aliquis omnes id genus praefecturas sustulerit: neque ipsi, qui tantas gentes procurant, neque qui urbium statum ordinant, neque quibus legiones et exercitus integri mandati sunt, recte facient, cum merces ipsorum quoque operi proposita sit. Verum non oportet vno omnia impetu euerte-

re,

πάντα, οὐδ' ἰσοτιμίαν τῶν μισθοφορούντων καθιστάναι.

Τὸ δ' ἔλεν, ἃ τὰς μισθοαρνεῖντας ἅπαντας ἐγὼ Φαύλῳ βίῳ συνεῖναι ἔφασκον, ἀλλὰ τοὺς ἐπὶ ταῖς οἰκίαις ἐπὶ προφάσει παιδεύσεως δουλεύοντας ᾤκτειρον. τὰτι δέ, ὦ ἑταῖρε, τὸ ἡμέτερον πρᾶγμα, παντᾶπασιν ἑτεροῖσιν ἐστίν, εἴ γε τὰ μὲν οἶκοι, ἰσότημα ἡμῖν· δημοσίᾳ δέ, τῆς μεγίστης ἀρχῆς κοινωνῶμεν, καὶ τὸ μέρος συνδιαπράττομεν. ἐγὼ γ' ἔν, εἰ σκέψαιο, δόξαιμ' ἂν σοι ἃ τὸ σμικρότατον τῆς Αἰγυπτίας ταύτης ἀρχῆς ἐγκεχειρίσθαι, τὰς δίκας εἰσάγειν, καὶ τάξιν αὐταῖς τὴν προσήκουσαν ἐπιτιθέσθαι, καὶ τῶν πραττομένων καὶ λεγομένων ἀπαξα-

re, nec vno loco qui mercedem accipiunt omnes habere.

12. In vniuersum vero non omnes ego, qui mercede locarent operas, miseram vitam dixi viuere, sed eos miseratus sum, qui in domibus institutionis obtentu seruiunt. Hoc vero nostrum, o sodalis, negotium longe diuersum est; quandoquidem priuatim eodem quo ante loco sumus, publice autem in maximi partem imperii venimus, eiusque partem vna administramus. Equidem, si considerare velis, videar tibi non minimam Aegyptii huius imperii partem mandatam habere, iudicia dare et ordinem illis decentem adhibere, et eorum quae aguntur dicunturque omnium com-

ἁπαξ᾽ πάντων ὑπομνήματα γράφεσθαι, καὶ
 τὰς τε ῥητορείας τῶν δικησιλογούντων ῥυθμίζειν,
 καὶ τὰς τῶ ἄρχοντος γνώσεις πρὸς τὸ σαφές α-
 τον ἅμα καὶ ἀκριβέστατον σὺν πίσει τῇ μεγίστῃ
 διαφυλάττειν· καὶ παραδιδόναι δημοσίᾳ πρὸς
 τὸν αἰεὶ χρέον ἀποκεισομένης. καὶ ὁ μισθὸς
 ἐκ ἰδιωτικὸς, ἀλλὰ παρὰ τῶ βασιλέως· ἔσμι-
 κρὸς ἑδὲ ἔτος, ἀλλὰ πολυτάλαντος. καὶ τὰ
 μετὰ ταῦτα δέ, ἔ Φαῦλα ἐλπίδες, εἰ τὰ εἰ-
 κότα γίγνοιτο, ἀλλ' ἔθνος ἐπιτραπῆναι, ἢ τινὰς
 ἄλλας πράξεις βασιλικάς.

Ἐθέλω γὰρ ἐκ περιττῶ χρησάμενος τῇ παρ-
 ῥησίᾳ, καὶ ὁμόσε χωρήσας τῷ ἐπιφερομένῳ ἐγ-
 κλήματι, καθ' ὑπερβολὴν ἀπολογήσασθαι. καὶ
 δὴ

mentarios scribendos curare, et litigantium ora-
 tiones moderari, et decreta principis quam difer-
 tissime potest et accuratissime, cum fide maxima
 conferuare, et publice tradere ad futuri temporis
 perpetuitatem reponenda. Porro merces non a
 priuato, sed ab Imperatore, nec parua illa, sed
 multorum talentorum: et post haec non spes quae-
 dam exiguae, si fiant, quae consentaneum est
 fieri, sed futurum ut gens integra nobis commit-
 tatur, aut actiones aliae principales.

13. Volo equidem ex abundanti, utens fidu-
 cia, et cominus congressus intentato crimini, yl-
 tra etiam quam oportet causam dicere, et illud
 nempe

δὴ Φημί σοι μηδέν μηδέν ἀμισθὶ ποιεῖν· οὐδ'
 ἂν τὰς τὰ μέγιστα πράττοντας εἴπης· ὅπερ μη-
 δὲ βασιλεὺς αὐτὸς ἀμισθὸς ἐστίν· ἔ Φόρως λέ-
 γω, καὶ δὲ δασμεῖς, ὅποσσι παρὰ τῶν ἀρχομένων
 ἐπείττειοι Φοιτῶσιν· ἀλλ' ἐστὶ βασιλεῖμισθὸς μέ-
 γιστος, ἔπαινοι, καὶ ἡ παρὰ πᾶσιν εὐκλεία, καὶ
 τὸ ἐπὶ ταῖς εὐεργεσίαις προσκυνεῖσθαι· εἰκότες
 δὲ, καὶ νεώ, καὶ τεμένη, ὅποσσι παρὰ τῶν ἀρ-
 χομένων ἔχουσι, μισθοὶ καὶ ταῦτά εἰσιν ὑπὲρ
 τῶν Φροντίδων, καὶ προνοίας, ἣν ἐκφέρουσι
 προσκοπέντες αἰεὶ τὰ κοινὰ, καὶ βελτίω ποιεῖν-
 τες· ὡς δὴ μικρὰ μεγάλοις σκελεῖν ἢ ἐξέρχου-
 ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς τῆ σωρὲ κορυφῆς, ἐφ' ἑκα-
 στον' τέτων, ἀφ' ὧν σύγκειται καταβαίνειν, ὅ-
 ψει

nempe dico tibi, neminem quidquam sine mer-
 cede facere. Neque tu mihi eos nomines, qui
 res maximas gerunt; cum neque ipse Imperator
 mercedis experts sit. Non vectigalia dico, neque
 tributa, quae a ciuibus quotannis veniunt; sed
 est Imperatori merces maxima, laudes, et gloria
 apud omnes, et quod beneficiorum causa adora-
 tur; statuæ porro et aedes, ac templa, quae ha-
 bent a ciuibus, merces et ista sunt pro curis et
 providentia, quam adhibent procuranda semper
 publicare et in melius augenda. Nempe vt parua
 adsimulemus magnis, si volueris a vertice quasi
 acerui ad vnumquodque eorum, quibus constat,

ψει, ὅτι μεγέθει καὶ σμικρότητι διαλλάττομεν τῶν ἀμροτάτων. τὰ δ' ἄλλα, μισθοφόροι ὁμοίως ἅπαντες.

Εἰ μὲν ἂν τῷτον ἐτεδείκειν τὸν νόμον, μηδὲνα μηδὲν πράττειν, ἔνοχος ἂν εἰκότως ἐδόκην τῇ παρανομίᾳ· εἰ δὲ τῷτο μὲν ἔδαμῃ τῷ βιβλίῳ λέλενταί μοι, χρὴ δὲ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα ἐνεργὸν εἶναι, τί ἂν ἄλλο ἐς δέον αὐτῷ χρῶτο, ἢ Φίλοις συμπεσῶν πρὸς τὰ βέλτισα, καὶ τῷ μέσῳ ὑπαίθριος πείραν αὐτῷ διδάς, ὅπως ἔχει πίσεως, καὶ σπαδῆς, καὶ εὐνοίας πρὸς τὰ ἐγκειρισμένα, ὥς μὴ τὸ Ὀμηρικὸν ἐκείνο·

Ἐτώσιον ἀρχῆς ἄχθος εἶη.

Πρὸ

descendere, videbis magnitudine nos et paruitate differre ab his, qui summi sunt; caeterum mercenarios aequae esse vniuersos.

14. Si igitur eam ego legem scripsissem, neminem quidquam oportere agere, tenerer merito violatae legis meae. Sin vero hoc quidem nusquam in libello dictum a me est; ac porro bonum virum efficacem esse oportet: quodnam aliud ad officium applicet se, quam ut elaboret cum amicis in iis, quae optima sunt, et in medio atque sub diuo quasi constitutus experimentum sui praebeat, qualis sit fide, diligentia, amore quodam eorum, quae commissa ipsi sunt, ne sit, ut Homeri verbo utar,

Telluris inutile pondus.

15. An-

Πρὸ δὲ τῶν ὅλων μνησθαι, χρὴ τὰς ἐπιτιμίας
 μάλιστα, ὅτι, ἐσοφῶ ὄντι μοι, εἰ δὴ τις καὶ
 ἄλλος ἐστὶ πρὸ σοφός, ἐπιτιμήσασιν, ἀλλὰ τῶν
 ἐν τῷ πολλῷ δήμῳ, λόγους μὲν ἀσκήσαντι, καὶ
 τὰ μέτρια ἐπαινεμένῳ ἐπὶ αὐτοῖς, πρὸς δὲ τὴν
 ἄκρην ἐκείνην τῶν κορυφαίων ἀρετὴν ἐπὶ πάντα
 γεγυμνασμένῳ. καὶ, μὰ Δί', ἐδ' ἐπὶ τέττα
 ἀνίστασθαι μοι ἄξιον, ὅτι μηδὲ ἄλλω ἔγωγ' ἐν
 ἐντετύχηκα, τὴν τῷ σοφῷ ὑπόσχεσιν ἀποπλη-
 ρῆντι. αἳ μέντοι καὶ θαυμάσαιμ' ἀνέπιτιμῶν-
 τός με τῷ ὧνί βίῳ, εἴγε ἐπιτιμῶς, ὃν πρὸ
 πολλῷ ἤδεις ἐπὶ ῥητορικῇ δημοσίᾳ μεγίστας μι-
 αθοφώρας ἐνεγκάμενον, ὅποτε κατὰ θέαν τῷ
 ἔαπε·

15. Ante omnia vero et hoc meminisse oportet, qui reprehendere nos voluerint, ipsos non tanquam sapientem me, (modo usquam sit aliquis sapiens) reprehensuros, sed vnum de multis, qui dicendi facultatem exercuerit, ille quidem, mediocrem ex ea re laudem consecutus; ad summam autem illam eorum, qui capita ac duces sunt, virtutem non fit exercitatus. Neque Hercules, eo nomine dolere mihi fas est, quando quidem nec in alium ego quemquam incidi, qui sapientis professionem impleret. Ac equidem mirer etiam, si reprehendas vitam praesentem nostram; cum enim hominem reprehendas, quem olim nouas rhetorices nomine maximas publice mercedes capere, cum Occidentalis Oceani vi-
 G 4 dendi

ὅσπερ ἔκ 'Ωκεανῶ καὶ τὴν Κελτικὴν ἅμα ἐπιὼν
 ἐνέτυχες ἡμῖν, τοῖς μεγαλομίσθοις τῶν σοφισ-
 τῶν ἐναριθμημένοις. ταῦτά σοι, ὦ ἐταῖρε,
 καί τοι ἐν μυριάσι ταῖς ἀσχαλίαις ὦν, ὅμως ἀ-
 πελογησάμην, ἐκ ἐν παρέργῳ θάμενος τὴν λευ-
 κὴν παρὰ σὲ καὶ πλήρη μοι ἐνεχθῆναι. ἐπεὶ
 πρὸς γὰρ τὰς ἄλλας καὶ συνάμχ. πάντες κκτη-
 γορῶσιν, ἱκανὸν ἂν εἴη μοι τὸ, οὐ Φροντὶς Ἰπ-
 ποκλείδῃ.

Adendi causa, et Celticam eadem peragrans, in
 nos incideres, qui in illis Sophistarum numera-
 remur, qui magnas mercedes mererentur. Haec
 apud te, sodalis, maximas licet inter occupatio-
 nes, tamen defendendi criminis causa scripsi, non
 obiter id agendum ratus, ut album a te et plenum
 calculum feram. Apud alios enim, si vel simul
 omnes me accusent, satis mihi illud fuerit, *Non
 curat Hippoclides.*

ὑπὲρ τοῦ 1) ἐν τῇ προσαγορεύσει
πταίσματος.

Χαλεπὸν μὲν, ἄνθρωπον ὄντα, δαίμονός τινος
ἐπῆρειαν 2) διαφυγεῖν. πολὺ δὲ χαλεπώ-
τερον ἀπολογίαν εὑρεῖν παραλόγῃ καὶ δαιμονίᾳ
πταίσματος. ἅπτερ ἀμφοτέρω νῦν ἐμοὶ συμβέ-
βηκεν,

Pro lapsu in salutando.

Difficile est, homo *naus* cum sis, dei alicuius
invidiam effugere; multo potro difficilius,
verba inuenire, quibus defendas inopinatum et
immissum diuinitus errorem. Quae *quidem* vtra-
que modo vsu mihi venerunt; qui matutinae sa-

G 5

lutatio-

1. ΤΠΕΡ ΤΟΥ ...] Difficultatis aliquantum
interpreti facessit hic libellus, quod totus
est in vi ac potestate verborum quorundam
in salutationibus vsitatorum, quibus non
vsiquequaque respondent Latina. Opus au-
tem fuit, ne circumlocutione langueret o-
ratio, verbum *χαίρειν*, quod quantum ad
vsu fere respondet Latino *Saluere*, redde-
re *Gaudere*; tum *ὕγιαίνεω* *valere*, et, quod
consequens erat, *ὕγείαν*, *Valitudinem*, quae
Salus Dea alioqui commodius diceretur; εὖ
πράττειν denique *bene agere*. Gesner.

2. Ἐπῆρειαν] Sic verti ἐπῆρειαν, quae *nox*
alias est; sed putavi fontem indicandum,
et solenne apud hos homines Deorum cri-
men, Φθονερὸν γὰρ τὸ θεῖον. Gesner.

βηκεν, ὡς ἀφικόμενος παρὰ σέ, ὡς προσείποι-
μι τὸ ἔωθινόν, δέον τὴν σωτήρη ταύτην Φωνὴν
ἀφεῖναι, καὶ χαίρειν κτελεῖν, ἐγὼ δ' ὁ χρυ-
σῆς ἐπιλαθόμενος, ὑγιαίνειν σε ἤξιον, εὐφημόν
μὲν καὶ τέτο, ἐκ ἐν καιρῷ δέ, ὡς ἔκατὰ τὴν
ἔω. ἐγὼ μὲν ἔν ἐπὶ τέτῳ εὐθὺς ἰδίῳ τε, καὶ
ἡρυθρίῳ, καὶ παντοῖος ἦν ὑπ' ἀπορίας· οἱ παρ-
όντες δέ, οἱ μὲν παρακαίειν, ὡς τὸ εἰκός· οἱ
δὲ ληρεῖν ὑπ' ἡλικίας· οἱ δὲ χθρυσίνης κραι-
πάλης ἀνάμεσον ἐτι ὄνόντό με εἶναι, αἱ καὶ ὅτι
μάλιστα σὺ ἐπιεικῶς ἤνεγκας τὸ γεγονός· ἔδ'
ὅσον ἄνω τῷ μειδιάματι ἐπισημηνάμενος τῆς
γλώττης τὴν διαμαρτίαν. ἔδοξεν ἔν μοι καλῶς
ἔχειν

lutationis causa domum tuam veniens, cum oportet
consuetam illam vocem mittere, et aue
(Gr. gaude) dicere: ego vero homo aureus obli-
uione lapsus, *valere* te iusserim, quod boni et
ipsum quidem ominis, sed non tempestivum,
quippe quod matutino parum conveniret. Ergo
in ipso *verbo* statim sudabam equidem, erubescere
ham, aestuabam, consilii inopia. Praesentes vero
qui essent, alii desipere me videlicet, alii prae
senectute delirare, alii hesternae crapula adhuc op-
pletum *turbatione*que existimabant, quamquam
molliter ipse tu ferres, ut qui maxime, quod fa-
ctum erat, ac ne lenissime quidem subridens lin-
guae nostrae errorem notares. Faciendum itaque
putavi,

ἔχειν παραμυθίαν τινὰ ἑμαυτῷ συγγράψαι, ὡς
μὴ πᾶν ἀνιώμην ἐπὶ τῷ πταίσματι, μηδ' ἀ-
φόρητον ἡγοίμην, εἰ πρεσβύτης ἀνὴρ τοσούτον
ἀπεσφάλην τῷ καλῶς ἔχοντος, ἐπὶ ταπεινῶν
μαρτύρων. ἀπολογίας μὲν γὰρ ἄδεν ἔδει, οἷμα
ὑπὲρ γλώττης, εἰς ἄνω εὐφημον εὐχὴν ὀλί-
σθούσης.

Ἀρχόμενος μὲν ἔν τῃ γραφῇ, πᾶν ἀπόρρῳ
ἐντεύξεσθαι ὥρην τῷ προβλήματι· προϊόντι δὲ
πολλὰ πρᾶξῃ τὰ λευτέα. ὃ μὲν πρότερον
ἔρῳ αὐτὰ, ἢ μὴ περὶ τῷ χαίρειν αὐτῷ, καὶ τῷ
εὐ πράττειν, καὶ τῷ ὑγιαίνειν, προσέπω τὰ εἰ-
κότα. τὸ μὲν δὲ χαίρειν ἀρχαία μὲν ἢ προσ-
αγορεύ-

putaui, vt consolationem mihi aliquam scribe-
rem, ne lapsu illo nimis excruciarer, neque in-
tolerandum putarem, si homo senex tantum a
decoro, coram tot testibus aberrassem: nam de-
fensione quidem nihil opus videbatur, linguae
in bene ominatas adeo preces lubrico quasi vesti-
gio prolapsae.

2. Ac sub initium scriptionis, difficilem du-
biamque sane quaestionem propositam mihi fore
arbitrabar: *aliquantum* autem progressu multa se
dicenda *ultra* offerebant. Neque tamen prius ea
dicam, quam de ipsis verbis *Gaudere, Bene age-
re, et Valere*, quae opportuna videbuntur prae-
dixero. Atque *Gaudere* (si *quidem iubeas*) est illa
qui-

αγόρευσις, ἔ μὴν ἐωθινή μόνον, ἐδ' ὑπὸ τὴν
 πρώτην ἐντευξιν, ἀλλὰ καὶ πρῶτον μὴ ἰδόντες
 ἀλλήλους, ἔλεγεν αὐτὸ, ὡς τὸ,

Χαῖρ', ὦ δυνάστα τῆσδε γῆς Τιβουθίας.
 Καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον ἐς λόγους ἤδη παροινίαις τρε-
 πόμενοι, ὡς τὸ,

Χαῖρ', Ἀχιλεῦ, δαιτὸς μὲν εἴσης ἐκ ἐπι-
 δευεῖς,

Ὀδυσσεὺς ὁπότε τὴν ἐπεσαλμμένην πρεσβείαν
 αὐτῷ ἐρρήτορεύε. καὶ ἤδη ἀπιδόντες παρ' ἀλλή-
 λων, ὡς τὸ,

Χαίρετ', ἐγὼ δ' ὑμῖν θεὸς ἄμβροτος
 ἐκ ἐτι θνητός.

Ἴδιος δὲ καιρὸς ἐδεῖς ἀπενενέμητο τῇ προσήσει,
 ἐδὲ

quidem salutatio, verum non matutina solum,
 neque quae ad primam modo congressionem per-
 tineat: sed utebantur ea quidem etiam, qui prius
 non viderant alterum, quale est,

Gaude, potens celluris o Tiryubiae;
 Verum post coenam quoque ad comessionem et
 liberiores in vino sermones iam conuersi;

Gaude, verum epulis paribus nec egemus, Achille,
 Ut Vlysses inquit: cum mandatam sibi legationem
 apud illum orat: et, qui iam discederent, ut,

Gaudete, hinc vobis iam nunc deus, haud ho-
 mo, verfor:

Proprium autem tempus nullum attributum erat
 huic

ἔδὲ ὡς νῦν μόνος ὁ ἐωθινός, ὅπῃ γε καὶ ἐπὶ τῶν
ἀπαισιῶν καὶ ἀπευκτοτάτων ὁμῶς ἐχρῶντο αὐ-
τῇ· ὡς ὁ τῷ Εὐριπίδῃ Πολυγείκης ἤδη τελευ-
τῶν τὸν βίον, καὶ,

Χαίρετ', ἤδη γὰρ με περιβάλλει σκύτος.
Καὶ ἔ μόνον Φιλοφροσύνης αὐτοῖς ἦν τῷτο σύμ-
βολον, ἀλλὰ καὶ ἀπεχθείας, καὶ τῷ μηκέτι
χρήσεσθαι ἀλλήλοις. τὸ γὰρ μακρὰν χαίρειν
Φράσαι, τὸ μηκέτι Φροντιεῖν δηλοῖ.

Πρῶτος δ' αὐτὸ Φιλιππίδης ὁ ἡμεροδρουή-
σας λέγεται ἀπὸ Μαραθῶνος ἀγγέλων τὴν νίκην,
εἰπεῖν πρὸς τὰς ἀρχοντας καθεμένους καὶ πε-
φροντικότητας ὑπὲρ τῷ τέλει τῆς μάχης, χαίρε-
τε,

huic appellationi, neque, vt nunc, solum matu-
tinum: cum etiam minime auspicatis temporibus
et abominandis maxime, tamen illa vterentur,
vt Euripidis ille Polynices, iam finiens vitam,
inquit:

Gaudere, iam nox atra me complectitur.

Nec beneuolentiae modo illis haec erat quasi tes-
tera, sed inimicitiarum quoque, et cum negaret
alter se vsurum altero. Qui enim longum gaudere
alterum iubet, ille non curaturum se in poste-
rum significat.

3. Primus autem illud verbum Philippides cur-
sor dicitur *vsurpasse*, cum a Marathone victoriam
nunciaret, et dixisse ad Archontes sedentes ac de
pugnae exitu sollicitos, *Gaudere, vincimus*, eoque
dicto

τε, νικῶμεν, καὶ τῷτο εἰπὼν συναποθανεῖν τῇ
 ἀγγελίᾳ, καὶ τῷ χαίρειν συνεκπνεῦσαι. ἐν ἐπι-
 στολῇ δὲ ἀρχῇ, Κλέων, ὁ Ἀθηναίων δημαγωγός,
 ἀπὸ Σφακτηρίας πρῶτον χαίρειν πρῆθηναι,
 εὐαγγελιζόμενος τὴν νίκην τὴν ἐκεῖθεν, καὶ τὴν
 τῶν Σπαρτιατῶν ἄλωσιν. καὶ ὅλως γε, μετ'
 ἐκείνου ὁ Νικίας ἀπὸ Σικελίας ἐπισέλλων, ἐν τῷ
 ἀρχαίῳ τῶν ἐπιστολῶν διέμεινεν, ἀπ' αὐτῶν ἀρ-
 ξάμενος τῶν πραγμάτων.

Ἄλλ' ὁ θαυμαστός Πλάτων, ἀνὴρ ἀξιόπιστος,
 νομοθέτης τῶν τοιούτων, τὸ μὲν χαίρειν κελεύει
 καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζειν 3) ὡς μοχθηρὸν εἶναι,
 καὶ

dicto suo nuntio immortalis esse, et in ipso gau-
 dendi verbo exspirasse. In epistolae autem prin-
 cipio Cleon Atheniensium orator eius, quam
 Sphacteria dederat, victoriae illius et Spartanorum
 captorum nuntiam, primus illud *Gaudere* prae-
 posuit: et omnino post illum Nicias a Sicilia mit-
 tens in antiquo epistolarum more perseveravit,
 initium ab ipsis rebus capiens.

4. Sed admirabilis noster Plato, vir fide dignus,
 legislator talium, illud *Gaudere* quidem gaudere
 (Lat. *valere*) iubet, et plane reiici, velut ma-
 lum

3. Ἀποδοκιμάζειν] Non dissimulo, mihi vide-
 ri illum lusum, quem versione expressi, Lu-
 ciano non indignum, et similem illi versu-
 culo, Τὸ μηδὲν γὰρ ἄγαν, ἄγαν με τέρπει,
 quin germanum illi, quod mox de Epicuro
 ait,

καὶ ἔδὲν σπερδαῖον ἐμφαῖνον. τὸ δ' εὖ πράττειν αὐτ' αὐτῷ εἰσάγει, ὡς κοινὸν σώματος τε καὶ ψυχῆς εὖ διακειμένων σύμβολον. καὶ ἐπιζέλλων γε τῷ Διονυσίῳ, αἰτιᾶται αὐτὸν, ὅτι ποιῶν ἕς τὸν Ἀπόλλω, χαίρειν τὸν θεὸν προσεῖπεν, ὡς ἀνάξιον τῷ Πυθίῳ, καὶ ἔχ' ὅπως θεοῖς, ἀλλ' ἔδ' ἀνθρώποις δεξιοῖς κρέπον.

Ὁ μὲν γε θεσπέσιος Πυθαγόρας, εἰ καὶ μηδὲν αὐτὸς ἡμῖν ἴδιον καταλιπεῖν τῶν αὐτῷ ἡξίωσεν,

lum et nihil honesti significans: sed alterum *Bene agere* pro eo inducit, vt communem corporis pariter et animi bene constituti tesseram. Atque scribens ad Dionysium accusat illum, quod in Hymno Apollinis Gaudere (Lat. *Saluere*) Deum iubeat, tanquam indignum Pythio, et non tantum Diis, sed ne hominibus quidem non ineptis decorum.

5. Diuinus sane Pythagoras, etsi nihil ipse nobis proprium relinquere suorum *scriptorum* dignatus

ait, ἀνὴρ πάνυ χαίρων τῷ χαίρειν; Plato κελεύει ἀποδοκιμάζειν iubet reiicere, pro quo magis Latine dicitur *reiici*. Χαίρειν vel bis positum a Luciano semel omisit librarius, vel duplicem personam ipse illi auctor imposuit, quo de genere dicimus in Lex. rustico voc. *Duplex*, et ad Plin. epist. 8, 6. 17. *Gesner*.

ωσεν, ὅσον Ὀκέλλῳ τῷ Λευκανῷ, καὶ Ἀρχύ-
 τα, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμιληταῖς αὐτᾶ τεκμαίρε-
 σθαι, ἔτε τὸ εὖ πράττειν πρὲς γραφέν, ἀλλ'
 ἀπὸ τῆ ὑγιαίνειν ἀρχεσθαι ἐκέλευεν. ἅπαντες
 γὰρ οἱ ἀπ' αὐτῆ ἀλλήλοισ ἐπισέλλοντες, ὅποτε
 σπεδαῖον τι γράφοιεν, ὑγιαίνειν εὐθὺς ἐν ἀρχῇ
 παρεκελεύοντο, ὡς καὶ αὐτὸ ψυχῇ τε καὶ σῶ-
 ματι ἀρμοδιώτατον, καὶ συνόλως ἅπαντα πε-
 ριεληφὸς τὰνθρώπων ἀγαθὰ. καὶ τότε τριπλᾶν
 αὐτοῖς τρίγωνον, τὸ διαλλήλων, τὸ πεντά-
 γραμμον, ᾧ συμβόλῳ πρὸς τὰς ὁμοδόξας ἐχρῶν-
 το, ὑγεία πρὸς αὐτῶν ὠνομάζετο. καὶ ὁλῶς
 ἡγᾶντο 4) τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι, ἔτε δὲ τὸ εὖ
 πράτ-

gnatus est, quantum tamen ex Lucano Ocello et
 Archyta, et reliquis ipsius familiaribus colligere
 licet, neque ipsum illud *Bene agere* praescripsit,
 sed a verbo *vale* (Lat. *Salve*) iussit incipere. O-
 mnes enim ab illo *docti* in epistolis quoties scrium
 quiddam scriberent, *valere* (Gr. *sanum esse*) in
 ipso statim principio iuebant, tamquam et ipsum
 animo pariter et corpori convenientissimum, et
 bona hominis complexum in uniuersum omnia:
 et triplex illud triangulum sibi implexum, quin-
 que descriptum et inclusum lineis, qua tessera
 ad sententiae suae homines vterentur, *sanitas* ab
 ipsis vocabatur. Et omnino putabant, in verbo
valere inesse [etiam ipsum *bene agere et gaudere*]
 sed

4. Καὶ ὁλῶς ἡγᾶντο — — ὑγιαίνειν.] Si re-
 ste

πράττειν, ἔτε τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ τὴν τετρακτὺν, τὸν μέγιστον ὄρκον 5) αὐτῶν, ἢ τὸν ἐντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν. οἱ δὲ καὶ ὑγείας ἀρχὴν ἐκάλεσαν, ὧν καὶ Φιλόλαός ἐστι.

Καὶ

sed neque bene agere, neque gaudere, continuo esse etiam valere. Sunt vero etiam qui quaternionem, maximum illorum iusiurandum, qui perfectum secundum ipsos numerum efficit, iam sanitatis (*valitudinis*) initium vocarent, in quibus et Philolaus est.

6. Et

ſie attendas, imperfectam videbis ſententiam, et deeſſe aliqua talia. καὶ ὅλως ἡγᾶντο τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι καὶ τὸ εὐπράττειν καὶ τὸ χαίρειν. ἔτε δὲ τὸ εὐπράττειν, ἔτε τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν. Agit enim de ſententia Pythagoraeorum ponderantium efficaciam ſignificationis trium horum verborum, quorum adeo validius cenſebant ὑγιαίνειν, vt illud vnum in ſe contineret vim quoque reliquorum duorum; quum neutrum ex duobus illis par eſſet verbo ὑγιαίνειν. Et haec Graeca ſic ſupplebat Pater. Iac. Gronov.

5. "Ὁρκον"] Ἡ τὸν ἐντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν, ὁ δὲ καὶ ὑγείας ἀρχὴν etc. Ἡ τὸν ἐντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖ, ἥδη καὶ ὑγείας. Marcil. Hic Marcilii emendationem ſequimur; vt adhuc editum eſt, caecutire nos fatemur. Geſner.

Luc. Op. T. III.

H

Καὶ τί σοι τὰς παλαιὰς λέγω, ἔπε καὶ Ἐπίκουρος ἀνὴρ πάνυ χαίρων τῷ χαίρειν, καὶ τὴν ἡδονὴν πρὸ ἀπάντων αἰρέμενος, ἐν ταῖς σπουδαιοτέραις ἐπιστολαῖς (εἰσὶ δ' αὐτὰι ὀλίγαι) καὶ ἐν ταῖς πρὸς τὰς Φιλτάτας μάλις αὐγαίνειν εὐθύς ἐν τῇ ἀρχῇ προστάττει; πολὺ δ' αὖ καὶ ἐν τραγωδίᾳ, καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ εὖροις τὸ αὐγαίνειν, πρῶτον εὐθύς λεγόμενον· τὸ μὲν γάρ,

Οὐλέ τε, καὶ μέγα χαῖρε,
Σαφῶς προτεταγμένον τῷ χαίρειν τὸ αὐγαίνειν ἔχει· ὁ δ' Ἀλεξίς,

ᾧ δέσποθ', αὐγαίνε, ὡς χρόνιος ἐλήλυθας.
Ὁ δ' Ἀχαιοῦς,

Ἦκω

6. Et quid tibi antiquos narro? cum et Epicurus vir valde gaudens gaudio (*verbo gaudere*) et voluptatem rebus praeoptans omnibus, tum in feriis magis epistolis, sunt autem hae paucae, tum in his, quas dedit ad carissimos, valere statim in principio iubeat? Multum etiam in tragodia et in comoedia vetere inuenias *valere*, primo statim *congressu* dictum. Etenim illud

Vale multumque gaude

Sapienter praepositum habet gaudendi voto illud valitudinis. Alexis autem,

Here mi, vale, (pro Salve) quam quaeso servus aduenis?

Et Achaeus,

Venio

"Ηκω πεπραγώς δεινὰ, σὺ δ' ὑγιάινέ μοι.
Καὶ ὁ Φιλήμων,

Αἰτῶ δ' ὑγίαν πρῶτον, εἴτ' εὐπραξίαν,
Τρίτον δὲ χαίρειν, εἴτ' ὀφείλειν μηδενί.

Ὁ μὲν γὰρ τὸ σκολιὸν γράψας, ἔ καὶ Πλάτων
μένηται, τί καὶ ἔτός Φησιν; ὑγιάινειν μὲν
ἄριστον· τὸ δεύτερον, καλὸν γενέσθαι· τρίτον
δὲ, πλατεῖν. τὰ χαίρειν δὲ τὸ παράπαν οὐκ
ἐμνήσθη, ἵνα σοι τὸ γνωριμώτατον ἐκεῖνο, καὶ
πᾶσι διὰ σώματος, λέγω, Ὑγίεια πρεσβίσα
μακάρων μετὰ σεῦ ναίσιμι τὸ λειπόμενον βιο-
τᾶς. Ὡς εἰ πρεσβίση ἐστὶν ὑγεία, καὶ τὸ ἔρ-
γον αὐτῆς τὸ ὑγιάίνειν, προτακτέον τῶν ἄλ-
λων ἀγαθῶν.

Μυ.

Venio patris borridis, at tu vale!

Et Philemon,

*Valere sit primum, bene sed agere alterum,
Gaudere deinde, tum debere nemini.*

Ille vero coniuualis cantici scriptor, cuius etiam
Plato mentionem facit, quid ait? *Primum volo
valere: deinde vero pulcher esse; deinde dives: gau-
dendi vero omnino mentionem non fecit.* Ut
tibi notissimum illud, quod omnium in ore est,
dicam, *Valitudo, Diuum Senior, Habitare tecum
Vitae reliquum liceat.* Si itaque antiquissima est va-
litudō, eiusque opus est valere, utique praeponen-
dum id est bonis reliquis.

Μυρία δὲ καὶ ἄλλα ἔν τε ποιητῶν, καὶ συγγραφέων, καὶ Φιλοσόφων καταδείξαι σοὶ ἔχων, προτιμώντων τὸ ὑγιαίνειν, τῷτο μὲν παραιτήσομαι, ὡς μὴ εἰς ἀπειροκαλίαν τινὰ μειρακιώδη ἐκπέσῃ μοι τὸ σύγγραμμα, καὶ κινδυνεύωμεν ἄλλῳ ἢ ἡμῶν ἐκκρεῖν τὸν ἥλον. ὀλίγα δέ σοι τῆς ἀρχαίας ἱστορίας, ὅποσα μέμνημαι εἰκεῖα τῷ παρόντι προσγράψαι, καλῶς ἔχειν ὑπέλαβον.

Ὅτε Ἀλέξανδρος πῇ ἐν Ἰσθμῷ μάχην ἀγωνιῆσθαι ἔμελλεν, ὡς Εὐμενῆς ὁ Καρδιανὸς ἐν τῇ πρὸς Ἀντίπατρον ἐπιστολῇ λέγει, ἔωθεν εἰσελθὼν εἰς τὴν σκηνὴν αὐτῷ ὁ Ἡφαισίων, εἴτ' ἐπιλαθόμενος, εἴτ' ἐκταραχθεὶς, ὥσπερ ἐγὼ, εἴτε καὶ θεῶ τινος τῷτο καταναγκάσαντος, ταυτὸν

7. Sexcenta autem alia cum habeam, quae ostendere tibi possim e poëtis, historicisque et philosophis, *valere* praeponentibus, superfedebam equidem, ne in pueriles mihi ineptias scriptio ista exeat, et forte clauum excutere clauo alio videar. Pauca vero tibi ex antiqua historia, quorum recordor, domestica huic negotio adscribere haud abs re putavi.

8. Cum Alexander praelium ad Issum commissurus esset, ut narrat in Epistola ad Antipatrum Cardianus Eumenes, mane in tabernaculum regis ingressus Hephaestio, vel obliuione quadam, vel perturbatus, ut ego, et aestuans, vel numine quodam cogente, idem quod ego dixit, *Vale Rex,*

τὸν ἐμροὶ ἔφη, Ὑγίαινε βασιλεῦ, καιρὸς ἤδη παρατάττεσθαι· ταραχθέντων δὲ τῶν παρόντων πρὸς τὰ παραδόξαν τῆς προσαγορεύσεως, καὶ τῷ Ἡφαιζίωνος ὀλίγῃ δεῖν ὑπ' αἰδᾶς ἐκθανόντος, Ἀλέξανδρος, δέχομαι, εἶπε, τὴν κληδόναν· τὸ γὰρ σώας ἐπανήξειν ἀπὸ τῆς μάχης, ἤδη μοι ὑπισχνεῖται.

Ἀντίοχος δὲ ὁ Σωτὴρ, ὅτε τοῖς Γαλάταις συνάπτειν ἔμελλεν, ἔδοξεν ὄναρ ἐπιστάντα οἱ τὸν Ἀλέξανδρον, κελεύειν σύνθημα πρὸ τῆς μάχης παραδόναι τῇ στρατιᾷ τὸ ὑγιάίνειν. καὶ ὑπὸ τῷ συνθήματι τὴν θαυμαστὴν ἐκείνην νίκην ἐνίκησε.

Καὶ Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγος, Σελεύκῳ ἐπιστάλων, σαφῶς ἀνέστρεψε τὴν τάξιν, ἐν ἀρχῇ μὲν τῆς

Rex, tempus est iam eundi in aciem. Turbatis autem ad insolitam salutationem reliquis, et Hephaestione prae pudore tantum non mortuo, Alexander, accipio, inquit, omen: saluos enim nos e praelio redituros, iam mihi pollicetur.

9. Antiochus autem Soter, conficturus cum Gallo-Graccis, per quietem videre sibi visus est adstantem Alexandrum, qui tesseram iuberet ipsum dare ante pugnam militibus, *vale*: et ea ipsa tessera admirabilem illam victoriam retulit.

10. Et Ptolemaeus Lagi scribens ad Seleucum aperte inuertit ordinem, qui in principio episto-

τῆς ἐπιστολῆς ὑγιαίνειν αὐτὸν προσειπὼν, ἐπὶ τέλει δὲ, ἀντὶ τῆς ἐρῶσθαι, ὑπογράψας τὸ χαίρειν, ὡς Διονυσόδωρος ὁ τὰς ἐπιστολάς αὐτῆς συγκαγών, Φησιν.

Ἄξιον δὲ καὶ Πύρρον τῆς Ἡπειρώτης μνησθῆναι, ἀνδρὸς μετ' Ἀλέξανδρον τὰ δευτέρᾳ ἐν στρατηγίαις ἐνεγκαμένῃ, καὶ μυρίας τροπὰς τῆς τύχης ἐνεγκόντος. ἔτος τοίνυν αἰεὶ θεοῖς εὐχόμενος, καὶ θύων, καὶ ἀνατιθεὶς ἔδεπώποτε ἢ νίκην, ἢ βασιλείας ἀξίωμα μείζον, ἢ εὐκλειαν, ἢ πλᾶτε ὑπερβολὴν, ἤτησε παρ' αὐτῶν, ἀλλ' ἐν τῷτο ἠύχετο, ὑγιαίνειν. ὡς ἐς' αὐτὸν τῆς ἑχῆς, ἐκδίως αὐτῷ τῶν ἄλλων προσγενησομένων. καὶ ἄριστα οἶμαι, ἐφρόνει, λογίζομενος, ὅτι ἔδεν
 ἔφε-

lae valere illum iuberet, in fine autem, pro eiusdem potestatis verbo, *Gaudere* subscriberet, ut Dionysodorus refert, qui collegit illius epistolas.

II. Operae vero pretium est Epirotae etiam Pyrrhi mentionem facere, viri, qui secundas post Alexandrum imperii militaris tulit, et sexcentas fortunae vices subiit. Hic igitur, qui semper Diis supplicaret, et inactaret, et donaria suspenderet, nec victoriam unquam, neque regni maiestatem ampliore, neque gloriam, nec diuitiarum vim ab illis petebat, sed hoc unum optabat, *valere*, veluti, hoc si haberet, facile ipsi accessuris reliquis. Et praeclare, arbitror, sapuit, qui ita
 puta-

ὄφελος τῶν ἀπάντων ἀγαθῶν, ἔξ' ἃν τὸ ὑγιαίνειν μένον ἀπῆ.

Ἀλλὰ νῦν ἐκαστὴ καιρὸς ἰδίῃς ὑφ' ἡμῶν ἀποδεδεικται, τάχα ἂν εἴποι τις. σὺ δὲ τῷτον ἐναλλάξας, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο ἔφησθα, ὅμως τῷ δικαίῳ λόγῳ ἐκ ἃν ἔξω εἴης τῷ ἡμαρτημένῳ, ὥσπερ ἂν εἴ τις περὶ τῇ κνήμῃ τὸ κράνος, ἢ περὶ τῇ κεφαλῇ τὰς κνημίδας ἐπιδέσαιοτο· ἀλλ, ὦ βέλτιζε, φαίην ἂν καὶ γὰρ πρὸς αὐτόν, εἰκότως ἂν ταῦτ' ἔλεγες, εἴ τις ὅλως καιρὸς ἦν ὑγείας μὴ δεόμενος. νῦν δὲ καὶ ἔωθεν, καὶ μετάρσης ἡμέρας, καὶ νύκτωρ, ἀεὶ τὸ ὑγιαίνειν ἀναγκαῖον καὶ μάλιστα τοῖς ἀρχασι, καὶ πολλὰ πράττεσιν
ὁμῶν

putaret, nihil prodesse sibi bona reliqua omnia, quoad solum illud absit, valere.

12. Ast nunc quidem, forte dixerit aliquis, proprium unicuique *verbo* et suum tempus adsignatum est: tu vero, illo immutato, etsi nihil diuersum dixisti, tamen, si recte rem putemus, extra peccatum non fueris, non magis quam si tibiae galeam alligeret aliquis, aut ocream capiti. Verum, vir optime, ego quoque huic respondeam, merito ista tu quidem diceres, si quod omnino tempus esset, validudine non indigens. Iam vero et inane, et medio die, et noctu semper valere necessarium est, et maxime imperantibus vobis, et negotia multa sustinentibus, quo

ὕμῃν, ὅσω καὶ πρὸς πολλὰ δεῖσθε τῷ σώματι.
 ἔτι δὲ, ὁ μὲν χαῖρε εἰπὼν, μόνον εὐφρόνῃ
 τῇ ἀρχῇ ἐχρήσατο, καὶ ἔστιν εὐχὴ τὸ πρᾶγμα.
 ὁ δὲ ὑγιαίνειν παρακελευόμενος, καὶ χρησίμῳ
 τι δοῦναι, καὶ ὑπομιμνήσκει τῶν πρὸς τὸ ὑγιαί-
 νειν συντελεσάντων· καὶ ἐκ συνεύχεται μόνον, ἄλ-
 λὰ καὶ παραγγέλλει.

Τί δ' ἔχι καὶ ἐν τῷ τῶν ἐντολῶν βιβλίῳ, ὃ
 αἰεὶ καὶ παρὰ βασιλέως λαμβάνετε, τὶ το πρῶ-
 τον ὑμῖν ἐστὶ παράγγελμα, τῆς ὑγείας τῆς ὑμε-
 τέρας αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι; καὶ μάλα εἰκότως.
 ἔδεν γὰρ ἂν εἶναι ὄφελος ὑμῶν πρὸς τὰλλα, μὴ
 ἔστω διακειμένων. ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ, εἴ τι
 καὶ γὰρ τῆς Ῥωμαίων Φωνῆς ἐπαίω, τὰς προσα-
 γορεύον-

magis corpore ad multas res opus habetis. Ad
 haec, qui *Gaude* dicit, bene ominato tantum
 exordio usus est, et votum est, quidquid agitur.
 Sed qui *valere* iubet, etiam utile aliquid agit,
 et eorum admonet, quae ad valitudinem quid-
 quam conferunt, nec vna optat modo, sed etiam
 praecipit.

13. Quid vero? nonne et in mandatorum li-
 bello, quem semper et ab imperatore accipitis,
 hoc primum vobis est praeceptum, *valitudinem*
vestram curate. Recte sane. neque enim usus ali-
 quis vestrum esset ad reliqua, nisi ita constituti
 sitis. Verum vos ipsi adeo, si quid ego quoque
 de Romanorum lingua aliquid intelligo, salu-
 tanti-

γορεύοντας ἀντιδεχόμενοι, τῷ τῆς ὑγείας ὀνόματι πολλάκις ἀμείβεσθε.

Καὶ ταῦτα πάντα εἶπον, ἔχ' ὡς ἐκ προνοίας ἀφελὼν μὲν τὸ χαίρειν; ἐπιτηδεύσας δ' ἀντ' αὐτῆς εἰπεῖν τὸ ὑγιαίνειν, ἀλλ' ὡς τῆτο μὲν ἄκων παθὼν, ἢ γελοῖος ἂν ἦν ξενίζων, καὶ τὰς καιρὰς τῶν προσαγορεύσεων ἐναλλάττων.

Χάριν δὲ ὁμολογῶ τοῖς θεοῖς, ὅτι μοι τὸ σφάλμα ἐς ἄλλο μακρῷ αἰσιώτερον περιετράπη, καὶ εἰς τὸ ἄμεινον παρώλισθεν. καὶ τάχα τῆς Ὑγείας, ἢ Ἀσκληπιῶ αὐτῆς ἐπιπνοία τῆτ' ἐπράχθη, δι' ἧς σοι τὸ ὑγιαίνειν ὑπισχιζόμενα. ἐπεὶ ἐγώ γε, πῶς ἂν αὐτὸ ἔπαθον ἀνευ θεῶ, μηδέ-

tantibus comiter respondentes, valitudinis (Lat. Salutis) nomen saepe reponitis.

14. Et haec dixi omnia, non qui prudens *Gaudere* illud omiserim, et *vale* pro eo dicere affectarium, sed tamquam, cui imprudenti hoc acciderit, nisi forte et ridiculus studio fui, et tempora salutationum permutavi.

15. Sed gratias Diis ago, quod error mihi meus in longe auspiciatius quiddam versus est, quod labascente etiam lingua in melius incidi: et forte Hygeae, aut ipsius adeo Aesculapii consilio hoc accidit, valetudinem meo tibi ore promittentis. Quomodo enim sine Deo hoc mihi

μηδέπω πρότερον ἐν τῷ μακροῦ βίῳ ταραχθεὶς ὁμοιον.

Εἰ δὲ δαὶ καὶ ἀνθρωπίνην τινὰ ὑπὲρ τῆ γεγε-
νότος ἀπολογίαν εἰπεῖν, ἔδεν ξένον, εἰ πάνυ
ἐσπεδακῶς ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις ὑπὸ σῶ γνωρίζεσθαι,
ἐκ τῆς ἀγαν ἐπιθυμίας εἰς τὴναντίον διαταρα-
χθεὶς, ἐνέπεσον· τέχῃ δ' ἂν τινὰ ἐκπλήξειε
τῶν κατ' ἀρετὴν λογισμῶν, καὶ στρατιωτῶν πλη-
θος, ὧν οἱ μὲν, προωθέντες, οἱ δὲ, ἐν τῇ τά-
ξει τῆς προσαγορεύσεως μὴ μένοντες.

Σὺ δ' εὖ αἶδ' ὅτι καὶ οἱ ἄλλοι εἰς ἀναιαν, ἢ
ἀπαιδευσίαν, ἢ παραφροσύνην παραφέρωσι τὸ
πρᾶγμα, αἰδῶς αὐτὰ σύμβολον, καὶ ἀφελείας
ἐποίησω, καὶ ψυχῆς μηδὲν ἀγοραεῖον καὶ ἔντε-
χνον

accidisset, qui in longa vita nunquam simili ra-
tione turbatus fuero?

16. Si vero humanam etiam pro eo quod acci-
dit excusationem proferre fas est, nihil mirum,
si in summo studio, ut optimis in rebus abs te co-
gnoscerer, prae nimia illa cupiditate perturbatus
in contrarium incidi. Forte etiam recta cogi-
tandi via excutiat aliquam multitudo militum,
quorum alii quidem antrosum vrgent, alii vero
ordinem salutandi minime seruant.

17. Tu vero, bene noui, licet alii stuporem,
aut rusticam ruditatem, aut delirationem eam
rem calumnientur, pudoris signum et simplicita-
tis iudicasti, et animi a fori tritura et artis osten-
tatione

χρον ἐχέσης, ὡς τὸ γε πᾶνυ θαρράλυν ἐν τοῖς τοις τοῖς ἔ πρόσθεν θρασυτήτος καὶ ἀναισχυρ-
τίας ἐστὶ. καὶ ἔμοι γε εἴη μηδὲν μὲν τοις τοῖς
σφάλλεσθαι, εἰ δὲ συμβαίη, πρὸς εὐφημίαν
αὐτὸ τρέπεσθαι.

· Ἐπὶ γὰρ τῷ πρώτῳ Σεβαστῷ καὶ τοιόνδε τι
λέγεται γινέσθαι. ὁ μὲν ἔτυχε δίκην τινὰ δι-
κίας ὀρθῶς, καὶ ἀπολύσας ἐγκλήματος τῷ με-
γίστῳ ἀδίκως συκοφαντῶμενον ἄνθρωπον· ὁ δὲ,
χάριν ὁμολογῶν, μεγάλη τῇ Φωνῇ, χάριν οἰδᾶ
σοι, ἔφη, ὦ αὐτοκράτωρ, ὅτι κακῶς καὶ ἀδί-
κως ἐδίκασας. καὶ τῶν περὶ Σεβαστὸν ἀγανα-
κτησάντων, καὶ διασπένδουσιν τὸν ἄνθρωπον
ἐθελόντων, Παύσασθε χαλεπαίνοντες, ἐκεῖνος
ἔφη·

tatione abhorrentis: vt fere insignis in talibus fi-
ducia a temeritate et impudentiâ non longe abest.
Ac mihi quidem contingat, nihil tale peccare,
si vero cueniat, in bonum id ipsum quoque omen
verti.

18. Primo quidem Augusto imperante etiam
tale quid factum narratur. Causam ille quamdam
recte iudicauerat, hominemque maximo crimine
per summam illi calumniam impacto liberauerat.
At ille gratias agens, magna voce, *Gratiam tibi*
babeo, inquit, *Imperator, cum male et iniuste iu-*
dicasti. Cumque ii, qui essent circa Augustum,
indigne ferrent, et dilacerare hominem vellent,
ille, *desinite*, inquit, *irasci*: neque enim linguam
boni-

ἔφη· ἔ γάρ τὴν γλῶτταν αὐτῷ, ἀλλὰ τὴν γνώ-
μην ἐξετάζειν ἄξιον. ἐκεῖνος μὲν, ἄτω. σὺ δ'
εἴτε τὴν γνώμην σκέψαιο, πάνυ εὖνεν εὐρήσεις·
εἴτε τὴν γλῶτταν, εὐφημος καὶ αὐτή.

Ἔοικα δ' ἐνταῦθ' ἤδη γενόμενος, εἰκότως ἄλ-
λο τι φοβηθήσασθαι, μὴ τισι δόξω ἐξεπίτη-
δες ἡμαρτηκέναί, ὥς τὴν ἀπολογίαν ταύτην συγ-
γράψαιμι. καὶ εἴη γε, ὦ φίλτατε Ἀσκληπιέ,
ταιῶτον φανῆναι τὸν λόγον, ὥς μὴ ἀπολογίαν,
ἀλλ' ἐπιδείξωας ἀφορμὴν εἶναι δοκεῖν.

*hominis, sed mentem examinare aequum est. Atque
ille quidem sic. Tu vero siue animum spectes,
beneuolentissimum reperies, siue linguam, bene
ominata etiam haec est.*

19. Caeterum huc delatus non sine causa vi-
deor alterum quiddam vereri, ne sint, quibus
dedita opera peccasse videar, vt defensionem
hanc scriberem. Ac sane contingat mihi, Ae-
sculapi optime, talem videri hunc libellum, vt
non defensio, sed ostentandae orationis *petita* esse
occasio videatur.

Ἑρμότιμος, ἢ περὶ αἵρέσεων.

ΛΥΚ. **Ο**σον, ὦ Ἑρμότιμε, τῷ βιβλίῳ καὶ
τῇ τᾷ βαδίσματος σπεδῇ τεκμή-
ρασθαι, παρὰ τὸν διδάσκαλον ἐπειγομένῳ ἔσι-
κας, ἐνενόεις γὰρ τι μεταξὺ προίων I), καὶ τὰ
χείλη δισσάλευες, ἡρέμα ὑποτονθορύζων, καὶ
τὴν χεῖρα ὧδε κακείσε μετέφερεις, ὥσπερ τινὰ
ῥῆσιν ἐπὶ σεαυτῷ διατιθέμενος· ἐρώτημα δὲ, ἢ
τί τῶν ἀγνύλων συντιθεῖς, ἢ σιέμμα σοφιστι-
κόν

Hermotimus, siue de sectis.

LYC. **Q**uantum licet, Hermotime, ex libro,
tum ex incessus celeritate colligere,
festinare ad magistrum videris. Commentabaris
enim aliquid inter eundum, et mouebas cum leni
murmure labia, et manum huc illuc transferebas,
tanquam qui orationem aliquam intra te disponeres,
aut altercationem, aut tortuosum quiddam compo-
neres, aut Sophisticam quaestionem cogitatione
perfe-

I. Μεταξὺ προίων] Ne credas male cohaere-
re μεταξὺ προίων, καὶ δισσάλευες, memi-
neris μεταξὺ eleganter cum participio iun-
gi, vt μεταξὺ πίνων, *inter bibendum*; adeo-
que et hoc loco participium pro infinitiuo
vel gerundio positum nihil commune ha-
bere cum seq. verbo. *Reitz.*

κὸν ἀναφροντίζων, ὡς μὴδὲ ἐδῶ βαδίζων σχολὴν ἄγοις, ἀλλ' ἐνεργὸς εἴης, αἰεὶ σπαρδαῖόν τι πράττων, καὶ ὃ πρὸ ἐδῶ σοι γένοιτ' ἂν ἐς τὰ μαθήματα. ΕΡΜ. Νῆ Δί', ὦ Λυκίῃε, τοιῶτό τι. τὴν γὰρ χθιστὴν συνασίαν, καὶ ἃ εἶπε πρὸς ἡμᾶς, ἀνεπεμπαζόμεν, ἐπιὼν τῇ μνήμῃ ἔκαστα. χρηὴ δὲ μηδένα καιρὸν, εἴμαι, παριέναι, εἰδότες ἀληθές ὃν τὸ ὑπὸ τῶ Κῶε ἰατρῶ εἰρημένον, ὡς ἄρα Βραχὺς μὲν ὁ βίος, μακρὴ δὲ ἡ τέχνη. καίτοι ἐκεῖνος ἰατρικῆς πέρι ταῦτ' ἔλεγεν, εὐμαθεσέρεα πράγματος· Φιλοσοφία δὲ καὶ μακροῦ τῷ χρόνῳ ἀνέφικτος, ἣν μὴ πάνυ τις ἐγρηγόρως ἀτενὲς αἰεὶ καὶ γρυγὼν ἀποβλέπη ἐς αὐτήν· καὶ τὸ κινδύνευμα ἔπερι μικρῶν, ἢ ἄθλιον

persequeris, vt ne in via quidem etio indulgeas *nimirum*, sed operosus sis, et seriuum quiddam agas, quodque ad doctrinam tibi profuit. HERM. Per Iouem, Lycine, tale quiddam erat. Etenim hesternam auditionem, et quae dixit nobis, repetebam, memoria percurrrens singula. Oportet autem, puto, tempus nullum praetermittere, qui sciamus verum esse illud a Coe dictum medico, *Breuiem vitam esse, artem vero longam*. Quamquam ista de medicina dixit ille, re ad discendum faciliore: ad philolophiam vero aliquis ne longo quidem tempore peruenerit, nisi vigilantī admodum animo defixos et acres in illam oculos habeat; nec de parua re periculum, *cum id agatur*,

vt

ἄθλιον εἶναι ἐν τῷ πολλῷ τῶν ἰδιωτῶν συρφε-
τῷ παραπολόμενον, ἢ εὐδαιμονῆσαι φιλοσο-
φήσαντα.

ΛΥΚ. Τὰ μὲν ἄθλα, ὦ Εὐμότιμε, θαυμά-
σια, ἡλίκᾳ εἴρηκας. οἶμαί γε μὴν ἔπ' ὀξέω σε
εἶναι αὐτῶν, εἴ γε χρὴ εἰκάζειν τῷ τε χρόνῳ, ἐ-
πόσον φιλοσοφεῖς, καὶ προσέτι τῷ πόνῳ οἷόν
μοι ἔμέτριον ἐκ πολλῆ ἤδη ἔχειν δοκεῖς. εἰ γάρ
τι μέμνημαι, σχεδὸν εἴκοσιν ἔτη ταῦτά ἐστιν,
ἀφ' ἧς σε ἔδεν ἄλλο ποιεῖντα ἑώρακα, ἢ παρὰ
τὴς διδασκαλίας φοιτῶντα, καὶ ὡς τοσούτῳ ἐς
βιβλίον ἐπικεκυφότα, ὑπομνήματα τῶν συν-
σιῶν ἀπογραφόμενον, ὥχρὸν αἰεὶ ὑπὸ φροντί-
δων, καὶ τὸ σῶμα κατεσκληρότα. δοκεῖς δέ
μοι

vt aut miser sis et in multa vulgi collunie percas,
aut beatum in philosophia aeuum agas.

2. LYC. Praemia quidem, quanta dixisti, ad-
mirabilia. Ac puto equidem te non longe ab
illis abesse, si quidem conicere illud fas est et
tempore, quo philosopharis, et labore insuper,
quem minime mihi mediocrem a longo inde tem-
pore sustinere videris. Si quid enim memini,
prope viginti ipsi anni sunt, ex quo te nihil aliud
vidi, quam ad magistros itare, et vt plurimum
libro imminere, et commentarios disputationum
tibi exscribere, pallidum semper curis, et callo
quodam aridum corpus habentem. Videris autem
mihi

μοι ἀλλ' εἰδὲ ὄναρ ποτὲ ἀνίστασθαι σαυτὸν, ἕτιώε
 ὅλος εἶναι ἐν τῷ πράγματι. ταῦτ' ἔν σκόπε-
 μένω μοι, φαίνειν ἔκ ἐς μακρὰν ἐπιλήψασθαι τῆς
 εὐδαιμονίας, εἴ γε μὴ λέληθας ἡμῶς καὶ πάλαι
 αὐτῇ συνών. ΕΡΜ. Πόθεν, ὦ Λυκίνε, ὅς νῦν
 ἀρχομαι παρακύπτειν ἐς τὴν ὁδόν; ἡ δ' Ἀρετὴ
 πάνυ πύρρῳ κατὰ τὸν Ἡσίοδον οἰκεῖ, καὶ ἔστιν
 ὁ οἶμος ἐπ' αὐτὴν μακρὸς τε καὶ ὄρθιος, καὶ τρη-
 χυς, ἰδρωῖτα ἔκ ὀλίγον ἔχων τοῖς ὁδοιπόροις.
 ΛΤΚ. Οὐχ ἰκακὰ ἔν ἰδρωταί σοι, ὦ Ἑρμότι-
 με, καὶ ὁδοιπόρηται; ΕΡΜ. Οὐ, Φημί. οὐ-
 δέν γ' ἄρ' ἐκώλυσέ με πανευδαιμόνα εἶναι, ἐπὶ τῷ
 ἄκρῳ γενόμενον. τὸ δὲ νῦν, ἀρχόμεθα ἔτι, ὦ
 Λυκίνε.

ΛΤΚ.

mihī adeo totus in hac re esse, ut ne per somnum
 quidem te remittas. Haec ergo cogitanti mihī
 videris non ita multo post comprehensurus istam
 felicitatem, nisi forte fugit nos, te olim cum illa
 versari. HERM. Qui possim, Lycine, qui nunc
 tandem incipiam inspicere in viam? Longe au-
 tem habitat Hesiodo teste virtus, et est via ad il-
 lam longaque et praerupta, et aspera, sudorem
 excutiens non paruum viatoribus. LYC. Non-
 dum ergo satis tibi sudatum est, Hermotime,
 nec viae satis factum? HERM. Nondum, in-
 quam. Nihil enim prohiberet me undique bea-
 tum esse, in summo si essem: nunc vix, Lycine,
 incipimus.

3. LYC.

ΛΤΚ. Ἀλλὰ τὴν γε ἀρχὴν ὁ αὐτὸς ἔτος Ἡσιόδου ἡμῖν τῷ παντὸς ἔφη εἶναι, ὥστε κατὰ μέσσην τὴν ἄνοδον εἶναι σε ἤδη λέγοντες, ἐκ αὐτῆς ἀμάρτουμεν. ΕΡΜ. Οὐδέ πω ἐδέτῃτο· πάμπαν γὰρ αὐτῷ ἡμῖν ἦνυσο. ΛΤΚ. Ἀλλὰ πῶ γὰρ σε Φῶμεν τῆς ὁδῆς τυγχάνειν ὄντα; ΕΡΜ. Ἐν τῇ ὑπὸ ῥεῖα κάτω ἔτι, ὧ Λυκίην, ἀρτισπρόβαινεν βιαζόμενον, ὀλισθηρὰ δὲ, καὶ τραχεῖα, καὶ δεῖ χεῖρα ὀρέγοντος. ΛΤΚ. Οὐκὲν ὁ διδάσκαλός σοι τῷτο ἱκανὸς ποιῆσαι, ἀνωθεν ἐκ τῆς ἀκρῆς, καθάπερ ὁ τῷ Ὀμήρῳ Ζεὺς, χρυσὴν τινα σείραν καθιεῖς, τὰς αὐτῆς λόγους, ὑφ' ὧν σε ἀνασπᾷ δηλαδὴ, καὶ ἀνακαφίζει πρὸς αὐτόν τε καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἀναβεβηκώς.

3. LYC. At initium idem ille Hesiodus totius dimidium ait esse. Itaque nihil errauerimus, si circa medium te adscensum esse dicamus. HERM. Nondum, ne hoc quidem. Multum enim sic effectum esset. LYC. Sed vbinam viae versari te dicemus? HERM. In ipsis adhuc montis radicibus, Lycine, sed summa iam vi conantem progredi, lubrica autem est, et aspera, et opus est, qui manum nobis porrigat. LYC. Magister ergo tuus, qui hoc faciat idoneus, qui desuper ex summo, ut Homericus ille Iupiter, auream catenam demittat, sermones suos, quibus nimirum attrahat te et leuet ad se et virtutem, cum olim ipse

κός. EPM. Αὐτὸ εἶπεςθα, ὦ Λυκίε, τὸ γιγνόμενον. ὅσω γοῦν ἐπ' ἐκείνῳ πάλας ἀνεσπάσμεν ἄνω, καὶ συνῆν αὐτοῖς· τὸ δ' ἐμὸν ἔτι ἐνδεῖ.

ΛΤΚ. Ἀλλὰ θαρσύνειν χρὴ, καὶ θυμὸν ἔχειν ἀγαθόν, ἐς τὸ τέλος τῆς ὁδῆ ὀρῶντα, καὶ τὴν ἄνω εὐδαιμονίαν, καὶ μάλιστα ἐκείνην συμπροθυμεμένην. πλὴν ἀλλὰ τίνα σοι ἐλπίδα ὑποφαίνει, ὡς δῆποτε ἀναβησομένῳ; ἐς νέωτα εἵκαζεν ἐπὶ τὸ ἄμρον ἔσεσθαι σε, οἷόν μετὰ τὰ μυσηρία, τὰ ἄλλα, ἢ Παναθήναια; EPM. Ὀλίγον Φῆς, ὦ Λυκίε. ΛΤΚ. Ἀλλ' ἐς τὴν ἐξῆς Ὀλυμπιάδα; EPM. Καὶ τῷτο ὀλίγον ὡς πρὸς ἀρετῆς ἀσκησιν, καὶ εὐδαιμονίας κτῆσιν. ΛΤΚ. Μετὰ

adscenderit. HERM. Rem ipsam, Lycine, dixisti. Quantum enim in illo est, olim extractus in altum essem, et cum illis versarer. Sed ipse nimis adhuc sum imbecillus.

4. LYC. Verum confidere oportet, et bonum habere animum, et finem viae spectare, supernamque illam felicitatem, illo praesertim vna animum studiumque adhibente. Interea quam tibi spem ostendit, quando futurum sit ut enitaris? proximone anno coniecit in arce te futurum, verbi causa post mysteria altera, aut Panathenaea? HERM. Pauxillum narras, Lycine. LYC. Sed proxima Olympiade? HERM. Et hoc parum est, ut ad virtutis exercitationem possessionemque felici-

Μετὰ δύο μὲν δὴ Ὀλυμπιάδας πάντως· ἡ πολλήν γ' αὖ ὑμῶν ῥαθυμίαν καταγνοίη τις, εἰ μὴδ' ἐν τούτῳ χρόνῳ δύνασθε, ὅσον τρεῖς ἀπὸ Ἡρακλείων σηλῶν εἰς Ἰνδὸς ἀπελθεῖν, εἴτ' ἐπανελθεῖν ῥάδιον, εἰ καὶ μὴ εὐθεῖαν, μὴδ' αἰεὶ βαδίζου τις, ἀλλ' ἐν τοῖς διὰ μέσῃ θῆνεσι περιπλανώμενος. καίτοι πόσῳ τινὶ βάλει ὑψηλοτέραν καὶ λισσοτέραν θῶμεν εἶναι τὴν ἄκραν, ἐφ' ἧς ὑμῖν ἡ ἀρετὴ οἰκεῖ, τῆς Ἀόρνου ἐκείνης, ἣν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν Ἀλεξάνδρος κατὰ κράτος εἶλεν.

ΕΡΜ. Οὐδὲν ὅμοιον, ὦ Λυκίε, εἰς τὸ πρᾶγμα τοιῶτον, οἷον σὺ εἰλάξεις, ὥς ἐλίγω χρόνῳ κατσεργασθῆναι, καὶ ἀλῶναι, εἰδ' αὖ μύ-
ριοι

felicitatis. L Y C. Post duas ergo Olympiadas omnino: alioquin multam quis focordiam vestram accusauerit, si neque tanto tempore illud possitis, quo facile sit ter a columnis inde Herculis ad Indos abire, indeque redire; etiamsi nec recto itinere, neque semper progrediatur aliquis, sed in gentibus interiectis oberret. Quamquam, quanto vis altiore, et magis lubricum, ponamus verticem illum, in quo virtus vobis habitat, Aorno illa, quam paucos intra dies vi cepit Alexander?

5. HERM. Nihil quidquam simile est, Lycine, neque res talis est, qualem tu imaginaris, quae exiguo tempore confici possit et capi; non, si

ριοι Ἀλέξανδροι προσβάλωσιν, ἐπεὶ πολλοὶ αὖ
οἱ ἀνιόντες ἦσαν. νῦν δὲ ἀνέρχονται μὲν ἔκ ὀλί-
γοι μάλ᾽ αἰσχρομένως, καὶ προσέρχονται 2) ἐπὶ
ποσόν, οἱ μὲν, ἐπὶ πάνυ ἐλίσγον, οἱ δὲ, ἐπὶ
πλέον. ἐπειδὴν δὲ κατὰ μέσσην τὴν ὁδὸν γένηται
πολλοῖς τοῖς ἀπίροις καὶ δυσχερέσιν ἐντυγ-
χάνοντες, ἀποδυσπετᾶσί τε, καὶ ἀνασρέφου-
σιν, ἀσθμαίνοντες, καὶ ἰδρῶτι ρεόμενοι, ἔφε-
ροντες τὸν κάματον. ὅσοι δ' ἂν εἰς τέλος δια-
καρτερήσωσι, ἔτοι πρὸς τὸ ἄκρον ἀφικνῶνται,
καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνης εὐδαιμονῆσι θαυμάσιόν τινα
βίον τὸν λοιπὸν βιῶντες, οἷον μύρμηκας ἀπὸ
τῆ ὕψους ἐπισκοπᾶντες τινὰς τὰς ἄλλας. ΛΤΚ.

Παπαί,

sexcenti simul Alexandri aggrediantur: sic enim
multi ascenderent. Iam vero aggrediuntur qui-
dem non pauci valde animose, et aliquantum
procedunt, alii parum admodum, alii longius.
Cum vero circa mediam iam viam sunt, atque
in impedita multa atque aspera incidunt, diffi-
cultate victi pedem referunt, anhelantes, sudore
affluentes, ac laboris plane impatientes. Quot-
quot vero ad finem perseverant, hi in arcem per-
veniunt, et ab eo inde tempore felices, admi-
rabilemque vitam, quae reliqua est, viuentes,
velut formicas de alta quadam specula reliquos
intuen-

2. Προσέρχονται] Verri, ac si legatur προ-
έρχονται, quod verum puto. Gesner.

Παπαί, ὦ Ἑρμότιμε, ἡλίκες ἡμᾶς ἀποφαίνεις, ἔδὲ κατὰ τὰς Πυγμαίεας ἐκείνας, ἀλλὰ χαμαιπετεῖς παντάπασιν ἐν χερσὶ τῆς γῆς. εἰκότως. ὑψηλὰ γὰρ ἤδη Φρονεῖς, καὶ ἄνωθεν ἡμεῖς δὲ ὁ συρφετός, καὶ ὅσοι χαμαὶ ἐρχόμενοι ἐσμέν, μετὰ τῶν θεῶν καὶ ὑμᾶς προσευζόμεθα ὑπερνεφέλες γενομένης, καὶ ἀνελθόντας οἱ πάλοι σπεύδετε. ΕΡΜ. Εἰ γὰρ γένοιτο καὶ ἀνελθεῖν, ὦ Λυκῖνε. ἀλλὰ πάμπολυ τὸ λοιπόν.

ΛΤΚ. Ὅμως ἐκ ἔφησθα ὅποσον, ὡς χερσὶν περιβαλεῖν. ΕΡΜ. Οὐδ' αὐτὸς γὰρ οἶδα, ὦ Λυκῖνε, τὰκριβές. εἰκάζω μέντοι ἔπλεῖω τῶν εἴκοσιν ἐτῶν ἔσεσθαι, μεθ' ἃ πάντως περ καὶ ἐπὶ τῷ ἄκρῳ ἐσόμεθα. ΛΤΚ. Ἡράκλεις, πολὺ

intuentur. L Y C. Papae, Hermotime, quantillos nos facis? ne aequales quidem Pygmaeis illis, sed humi omnino, in ipsa quasi telluris cute, *deprimis*. nec mirum: iam enim altum lapis et e summo: nos vero colluuiio illa, et quotquot humi repimus, cum diis vos etiam veneramur, iam superatis nubibus, eo quo festinatis, olim delatos. H E R M. Modo contingat ille adscensus, Lycine. Sed nimis multum superest.

6. L Y C. Tamen non dixisti, quantum, ut tempori comparare possemus. H E R M. Nempe nec ipse accurate scio: conicio tamen, viginti non amplius annos futuros, quibus interiectis, omnino quondam in summo futuri simus. LYC.

λὺ λέγεις. ΕΡΜ. Καὶ γὰρ περὶ μεγίστων, ὦ Λυκῖνε, οἱ πόνοι. ΛΥΚ. Τετὶ μὲν ἴσως ἀληθές· ὑπὲρ δὲ τῶν εἴκοσιν ἐτῶν, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα, πρότερον ὁ διδάσκαλός σε καθυπέσχετο, ἔμεινον σοφός, ἀλλὰ καὶ μαντικὸς ὢν, ἢ χρησμολόγος τις, ἢ ὅσοι τὰς Χαλδαίων μεθόδους ἐπίσανται; Φασὶ γὰρ εἰδέναι τὰ τοιαῦτα. ἔ γὰρ δὴ σέ γε εἰκός, ἐπὶ τῷ ἀδύλῳ, εἰ βιώσῃ μέχρι πρὸς τὴν ἀρετὴν, τοσάττε πόνους ἀνέχεσθαι, καὶ ταλαιπωρεῖν νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, οὐκ εἰδόντα, εἴ σε πλησίον ἤδη τῷ ἄκρῳ γενόμενον, τὸ χρεὼν ἐπιστάν, κατασπάσει λαβόμενον τῷ ποδός, ἐξ ἀτελῆς τῆς ἐλπίδος. ΕΡΜ. Ἀπαγε. δύσφημα γὰρ ταῦτα, ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' εἴη βιω-
ναι,

Hercules tuam fidem! multum narras. HERM. Etenim de maximis rebus laboratur. LYC. Istuc quidem forte verum fuerit. Sed de viginti annis, vtrum te illis victurum, magister tibi tuus promisit, ceu non sapiens modo, sed diuinus quidam, aut fatidicus, aut ex eorum numero aliquis, qui Chaldaeorum rationes norunt? aiunt quippe scire talia. neque enim veri simile est, te rebus incertis, an vitam ad virtutem usque perducturus sis? tot labores sustinere, et aerumnis vexari notes ac dies, cum nescias, an non te iam prope fastigium enixum, instans fatum ex imperfecta spe pede prehensum detrahat. HERM. Apage. mali enim ominis sunt ista: sed viuere liceat, vt
vnuum

ναι, ὡς μίαν γὰρ ἡμέραν εὐδαιμονήσω, σοφὸς γενόμενος. ΛΤΚ. Καὶ ἱκανήσοι ἀντὶ τῶν τοσάτων καμάτων ἡ μία ἡμέρα; ΕΡΜ. Ἐμοὶ μὲν καὶ ἀκριαῖον ὅποσον ἱκανόν.

ΛΤΚ. Τὰ δὲ δὴ ἄνω ὅτι εὐδαιμόνα, καὶ τοιαῦτα, ὡς πάντα χρῆν ὑπομεῖναι δι' αὐτὰ, πόθεν ἔχεις εἰδέναι; ἔ γάρ δὴ αὐτός πω ἀνελήλυθας. ΕΡΜ. Ἀλλὰ τῷ διδασκάλῳ πιστεύω λέγοντι· ὁ δὲ πάνυ οἶδεν, ἅτε ἀκρότατος ἦδη ὢν. ΛΤΚ. Ἐλεγε δὲ πρὸς θεῶν, ποῖα τὰ περὶ αὐτῶν, ἢ τίνα τὴν εὐδαιμονίαν εἶναι τὴν ἐκεῖ ἦπερ τινὰ πλῆτον, καὶ δόξαν, καὶ ἡδονὰς ἀνυπερβλήτους; ΕΡΜ. Εὐφήμει, ὦ ἑταῖρε. ἔδεν γὰρ

vnum certe diem sapientiae possessione beatus sim, LYC. Ac satis tibi est pro tot laboribus vnus ille dies? HERM. Mihi quidem minuta quamuis temporis particula satis est.

7. LYC. Supera autem illa beata esse, ac talia, propter quae sustinere omnia consultum sit, vnde potes scire? neque enim ipse vnquam adscendisti HERM. Ego vero magistro fidem habeo dicenti. ille quidem omnino nouit, fastigium iam adscutus scilicet. LYC. Qualem autem dixit per ego te Deos oro, illorum conditionem, an, quam ibi esse felicitatem? num quid diuitias, et gloriam, et voluptates inextsuperabiles? HERM. Bona verba, amice: nihil enim ista. ad vitam

γάρ ἐσι ταῦτα, πρὸς τὸν ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. ΛΥΚ.
 Ἀλλὰ τίνα Φησὶ τάγαθὰ, εἰ μὴ ταῦτα ἔξειν
 πρὸς τὸ τέλος τῆς ἀσκήσεως ἐλθόντας; ΕΡΜ.
 Σοφίαν, καὶ ἀνδρίαν, καὶ τὸ καλὸν αὐτὸ, καὶ τὸ
 δίκαιον, καὶ τὸ πάντα ἐπίσασθαι βεβαίως πεπει-
 σμένον, ἢ ἔκαστα ἔχει. πλεῖστες δὲ, καὶ δόξας, καὶ
 ἡδονὰς, καὶ ὅσα τῷ σώματος, πάντα ταῦτα κάτω
 ἀφῆκε, καὶ ἀποδυσάμενος, ἀνδρῆσεται, ὥσπερ Φα-
 σὶ τὸν Ἡρακλέα ἐν τῇ Οἰτῇ κατακαυθέντα, θεὸν
 γενέσθαι. καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἀποβαλὼν ὅποσον ἀν-
 θρώπειον εἶχε παρὰ τῆς μητρὸς, καὶ καθαρὸν
 τε, καὶ ἀκήρατον φέρων τὸ θεῖον, ἀνέπτατο ἐς
 τὰς θεὰς διευκρινηθὲν ὑπὸ τῷ πυρὸς. καὶ ἔτοι
 δὴ ὑπὸ Φιλοσοφίας, ὥσπερ ὑπὸ τινὸς πυρὸς,
 ἅπαν-

cum virtute coniunctam. LYC. Quae igitur di-
 cit bona, si haec non dicit, habituros, qui ad
 finem exercitationis peruenerint. HERM. Sa-
 pientiam, et fortitudinem, et ipsum honestum,
 et quod firma persuasione nouit, quomodo se ha-
 beant singula. Diuitias autem, et glorias, et vo-
 luptates, et quaecumque sunt corporis, ea infra
 reliquit omnia, iisque exutus adscendit, vt Her-
 culem aiunt, cum in Oeta conflagrasset, Deum
 factum. Etenim ille quoque, abiectis quaecum-
 que humana a matre habebat, puramque et sence-
 ram diuinitatem, ipso igni quasi purgatam a sco-
 riis ferens, euolauit ad Deos. Et hi sane a phi-
 losophia velut ab igni quodam liberati illis omni-
 bus,

ἅπαντα ταῦτα περιαιρεθέντες, ἃ τοῖς ἄλλοις
θαυμασὰ εἶναι δοκεῖ, ἐκ ὀρθῶς δοξάζουσιν, ἀνελ-
θόντες ἐπὶ τὸ ἄκρον, εὐδαιμονῆσι, πλέττε, καὶ
δόξης, καὶ ἡδονῶν ἄλλ' ἐδὲ μεμνημένοι ἔτι, κα-
ταγελῶντες δὲ τῶν οἰομένων ταῦτ' εἶναι.

ΛΤΚ. Νῆ τὸν Ἡρακλέα, ὦ Ἑρμότιμε, τὸν
ἐν Οἴτῃ, ἀνδρεῖα καὶ εὐδαίμονα λέγεις περὶ αὐ-
τῶν, πλὴν ἄλλὰ τόδε μοι εἶπέ, καὶ κατέρχον-
ταί ποτε ἐκ τῆς ἄκρας, ἣν ἐθελήσωσι χρησόμε-
νοι τοῖς κάτω, ἃ καταλελίσπασιν, ἢ ἀνάγκη ἁ-
παξ ἀνελθόντας αὐτὰς, μένειν, καὶ συνεῖναι τῇ
ἀρετῇ, πλέττε καὶ δόξης καὶ ἡδονῶν καταγε-
λῶντας; ΕΡΜ. Οὐ μόνον τῆτο, ὦ Λυκίε·
ἀλλ' ὅς ἂν ἀποτελεσθῇ πρὸς ἀρετὴν, ἔτε ὀργῇ,
ἔτε

bus, quae admiratione digna aliis non recte rem-
putantibus videntur, in arcem euecti felix ae-
uum agunt, diuitiarum, et gloriae et voluptatum
ne seruantes quidem in memoriam, sed irridentes
eos, qui esse aliquid ista arbitrantur.

8. LYC. Oeteum tibi Herculem iuro, Hermo-
time, magnam tu mihi illorum fortitudinem
praedicas, magnam felicitatem: verum hoc mihi
expedi, vtrum descendunt aliquando de arce illa
sua, si voluerint, vsuri illis, quae hic relique-
runt? an necesse est eos, qui semel adscenderunt,
manere, versari cum virtute, diuitias et volupta-
tes deridere? HERM. Non hoc solum ita ha-
ber, Lycine, sed qui consummatus ad virtutem

ἔτε φόβῳ, ἔτ' ἐπιθυμίαις ὁ τοιοῦτος ἀνδραλὺς·
 ἔδ' ἂν λυποῖτο, ἔδὲ ὅλως πάθος ἔτι τοιοῦτον
 πάθοι ἂν. ΛΥΚ. Καὶ μὴν εἶγε με δεῖ, μηδὲν
 ὀκνήσαντα, εἰπεῖν τ' ἀληθές, ἀλλ' εὐΦημεῖν χρὴ
 οἶμαι, μηδ' ὅσιον εἶναι ἐξετάζειν τὰ ὑπὸ τῶν σο-
 Φῶν γιγνόμενα. ΕΡΜ. Μηδαμῶς, ἀλλ' εἰπέ
 ὅ, τι καὶ λέγεις. ΛΥΚ. Ὅρα, ὦ ἑταῖρε, ὡς
 ἔγωγε, καὶ πάνυ ὀκνῶ. ΕΡΜ. Ἀλλὰ μὴ ὀκνεῖ,
 ὦ γενναῖε, πρὸς γε μόνον ἐμὲ λέγων.

ΛΥΚ. Τὰ μὲν τοίνυν ἄλλα, ὦ Ἐρμότιμε,
 διηγεμένῳ σοι παρειπόμην, καὶ ἐπίσευον ἔτι
 ἔχειν, σοφὸς τε γήγνεσθαι αὐτὸς, καὶ ἀνδρεῖας,
 καὶ δικαίους, καὶ τ' ἄλλα· καὶ πῶς ἐκλήμην πρὸς
 τόν

fuerit, is neque irae, neque metui, neque cupi-
 ditatibus seruiat, neque tristitia, nec vlla in vni-
 uersum perturbatione afficiatur. LYC. Verum,
 si quidem fas est nihil cunctantem dicere quod
 res est — sed linguis, puto, fauendum hic esse,
 neque per religionem licere inquirere in ea, quae
 fiunt a sapientibus. HERM. Minime, quin tu
 loquere quicquid est, quod dicis. LYC. Vide,
 amice, quam valde cunctator sim. HERM. Tu
 vero cunctari noli, apud me solum qui dicas.

9. LYC. Caetera quidem, Hermotime, nar-
 rantem te prosequabar, credebamque rem ita ha-
 bere, sapientesque fieri illos, et fortes, et iustos,
 et reliqua, mulcebarque aliquantum sermone illo
 tuo.

τὸν λόγον· ὁπότε δὲ καὶ πλάττει ἔφησθα κατα-
 Φρονεῖν σφᾶς, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν, καὶ μή-
 τε ὀργίζεσθαι, μήτε λυπεῖσθαι, πάνυ ἐνταῦ-
 θα (μένω γὰρ ἐσμέν) ἐπέστην, ἀναμνησθεῖς ἂν
 πρότερον εἶδον ποιῶντα. βάλει Φῶ τίνα; ἢ
 ἱκανὸν καὶ ἄνευ τῶ ἐνόματος; EPM. Μηδαμῶς,
 ἀλλὰ καὶ τῷτο εἶπε, ὅσις ἦν. ATK. Διδάσκα-
 λος αὐτὸς ἔτος ὁ σός, ἀνῆρ τὰ τ' ἄλλα αἰδῆς ἄ-
 ξιος, καὶ γέρον ἤδη ἐς τὸ ὕσατον. EPM. Τί
 ἔν δὴ ἐποίει; ATK. Τὸν ξένον οἶσθα τὸν Ἡρα-
 κλεώτην, ὃς ἐκ πολλῶ συνεφιλοσόφει αὐτῷ,
 μαθητῆς ὢν, τὸν ξανθόν, τὸν ἐρισικόν; EPM.
 Οἶδα ἔν λέγεις· Δίῳν αὐτῷ τὲνομα. ATK.
 Ἐκεῖνον αὐτόν, ἐπεὶ τὸν μισθόν, οἶμαι, μὴ ἀ-
 πεδί-

tuo. Cum vero etiam diuitiarum contemptores
 esse diceres et glotiae et voluptatum, et nec ira-
 sci illos, neque dolere, hic omnino (soli enim
 duo sumus) institi, cum in mentem veniret, quae
 paullo ante videram facientem ... vis dicam quem?
 an satis est etiam tacito nomine? HERM. Ne-
 quaquam, sed hoc etiam dic, quis fuerit. LYC.
 Ipse tuus ille doctor, reuerentia dignus vir cae-
 tera, et vltimae aetatis senex. HERM. Quid is
 igitur faciebat? LYC. Hospitem nosti illum
 Heracleensem, qui diu cum ipso philosophatus
 est, tamquam discipulus? rufum illum; conten-
 tiosum? HERM. Noui quem dicas. Dioni
 nomen est. LYC. Illum ipsum, cum mercedem
 puto

πεδίδω κατὰ καιρὸν, ἀπήγαγε παρὰ τὸν ἄρχον-
τα ἑναγχος, περιθείς γε αὐτῷ θριμᾶτιον περι-
τὸν τράχηλον, καὶ ἐβόα, καὶ ὠργίζετο, καὶ εἰ-
μὴ τῶν συνήθων τινὲς ἐν μέσῳ γενομένοι, ἀφεί-
λοντο τὸν νεανίσκον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῆς, εὖ ἴσθι,
προσφύς ἄν, ἀπέτραγεν αὐτῆς τὴν ῥίνα ὁ γέρων,
ἔτῳς ἡγανάκτει.

ΕΡΜ. Πονηρὸς 3) γὰρ αἰεὶ ἐκείνος, καὶ ἀγνώ-
μων, ὧ Λυκῖνε, περὶ τὰς ἀποδόσεις· ἐπεὶ τὰς
γε

puto in tempore non solueret, rapuit nuper ad
magistratum, obtorto collo, vociferans et irarum
plenus, et nisi familiarium quidam, qui commo-
dum adessent, eripuissent ipsius manibus iuue-
nem, crede mihi, correptum morsu nasum homini
abstulisset, adeo indignabatur.

10. HERM. Nam malus ille semper, et in
reddendo quod debet ingratus. Aliis enim, qui-
bus

3. Ἑρμ. Πονηρὸς] Omissum *Non mirum*, aut
simile quid, quā ratione et Romanos uti
suo *Nam* vel *Enim* ostendimus ad *Quintil.*
2, 11, 7. Transferamus hoc etiam ad illud,
quod mox sequitur, οἷσι γὰρ ὅτι ἑαυτοῦ
χάριν κ. τ. λ. Hoc enim vult, *Non mirum*
te ita interrogare, vel *Sentio cur ita interro-*
ges etc. Nempe cum frequens admodum
sit id genus ellipsis, malim eam hic quo-
que adhibere, quam varias adeo particu-
lae γὰρ significationes tribuere. *Gesner.*

γε ἄλλας, οἷς δανεῖζει, πολλὰς ὄντας, ἔδὲν τοι-
 ᾗτό περ διατέθεικεν. ἀποδιδόσκει γὰρ αὐτῷ κα-
 τὰ καιρὸν τὰς τόκας. ΛΤΚ. Τί δέ, ἂν μὴ ἀ-
 ποδιδῶσιν, ὧ μακάριε, μέλει τι αὐτῷ, καθαρ-
 θέντι ἤδη ὑπὸ Φιλοσοφίας, καὶ μηκέτι τῶν ἐν
 τῇ Οἴτῃ καταλειμμένων δεομένων; ΕΡΜ.
 Οἷε γὰρ, ὅτι ἑαυτῷ χάριν ἐκείνους περὶ τὰ τοιαῦ-
 τα ἐσπέδακεν; ἄλλ' ἔστιν αὐτῷ παιδίᾳ νεογνῆ,
 ὧν κήδεταί, μὴ ἐν ἀπορίᾳ καταβιώσωσι. ΛΤΚ.
 Δέον, ὧ Ἑρμότιμς, ἀναγαγεῖν καὶ κείνα ἐπὶ τὴν
 ἀρετὴν, ὡς συγγενδαίμονοίεν αὐτῷ, πλὴτε κα-
 ταφρονέοντα.

ΕΡΜ. Οὐ σχολή μοι, ὧ Λυκίνε, περὶ τού-
 των διαλέγεσθαι σοι. σπεύδω γὰρ ἤδη ἀκροά-
 σασθαι αὐτῶ, μὴ καὶ λάθω τελέως ἀπολει-
 φθεῖς.

bus foeneratur, nihil vnquam tale fecit; soluunt
 quippe vsuras tempori. LYC. Quid vero, et si
 non soluant, o beate, ipsi curae est, purgato
 iam a philosophia, et relictis illis in Oeta monte
 nihil iam indigenti? HERM. Putas enim sua
 ipsum causa laborare de talibus. Verum sunt ipsi
 parui liberi, quorum curam habet, ne inopes
 vitam agant. LYC. Oportebat, Hermotime,
 educere et illos ad virtutem, vt pari cum ipso feli-
 citate fruantur, et contemnant diuitias.

II. HERM. Non vacat mihi, Lycine, de his
 disputare tecum; iam enim festino ad ipsum au-
 diendum, ne forte imprudens plane sero veniam.

LYC.

Φθείς. ΛΤΚ. Θάρρει, ὦ γαθέ. τὸ τήμερον γὰρ ἐνεχειρία ἐπήγγελται· ὥςτε ἐγὼ ἀφήμι σοι ὅσον ἔτι λοιπὸν τῆς ἑδῆ. ΕΡΜ. Πῶς λέγεις; ΛΤΚ. "Οτι ἐν τῷ παρόντι ἐκ ἂν ἰδοὺς αὐτὸν, εἶγε χρὴ πισεῦειν τῷ προγέμματι· πινάκιον γάρ τι ἐκρέματο ὑπὲρ τῆς πυλῶνος, μεγάλοις γράμμασι λέγον, τήμερον ἔσθ' συμφιλοσοφεῖν. ἐλέγετο δὲ παρ' Εὐκράτει, τῷ πάνυ, δειπνήσας χθές, γενέθλια θυγατρὸς ἐσιῶντι, πολλὰ τε συμφιλοσοφῆσαι ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ πρὸς Εὐθύδημον τὸν ἐκ τῆς Περιπάτε παροξυνθῆναί τι, καὶ ἀμφισβητῆσαι αὐτῷ, περὶ ὧν ἐκεῖνοι εἰσώθασιν ἀντιλέγειν τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς. ὑπὸ τῇ ἐν τῆς κραυγῆς πονήρως τὴν κεφαλὴν διατεθῆναι,

LYC. Bono es animo, bone vir: hodie enim induciae denuntiatae sunt, itaque ego tibi quod reliquum est viae remitto. HERM. Quid ais? LYC. Tibi illius iam copiam non futuram, si quidem fides habenda programmati. Tabella enim suspensa super vestibulum, magnis literis scripta significabat, hodie illum non disputare. Dicebatur autem apud Eucratem, nobilem illum, filiae suae natalem qui celebraret conuiuiο, heri coenatus, tum disputasse multa in conuiuiο, tum Euthydemo Peripatetico iratior concertasse cum illo de iis, in quibus ipsi solent contradicere Stoicis; a clamore vero caput illi dolere, et sudasse mul-

θῆναι, καὶ ἰδρῶσαι μάλα πολλὰ ἐς μέσας νύκτας, ἀποταθείσης, ὥς Φασι, τῆς συνεσίας· ἄρμα δὲ καὶ ἐπεπώνει, οἶμα, πλέον τῷ ἱκανοῦ, τῶν πικρόντων, ὡς εἰκὸς, Φιλοτησίας προπινόντων, καὶ ἐδεδειπνήκει πλέον, ἢ κατὰ γέροντα· ὥστε ἀναστρέφας, ἡμεσὲς τε ὡς ἔφασκον· πολλὰ, καὶ μένον ἀριθμῶ παραλαβὼν τὰ κρέα, ὅποσα τῷ παιδί κατέπιν ἐς ὧτι παραδεδώκει, καὶ σημανάμενος ἐπιμελῶς, τὸ ἀπ' ἐκείνῃ καθεύδει, μηδένα εἰσδέχεσθαι παραγγείλας. ταῦτα δὲ Μίδου ἤκουσα τῷ σικέτου αὐτοῦ διηγούμενε τισὶ τῶν μαθητῶν, οἱ καὶ αὐτοὶ ἀνέστρεφον μάλα πολλοί.

EPM.

multum, protracta in mediam noctem, ut aiunt, disputatione. Simul vero biberat, puto, plus quam satis fuit, cum, ut fieri solet, conuiuiae illum largioribus inuitatiunculis ad libendum prouocarent; porro plus, quam pro fene, cibi sumferat. Igitur domum reuersus et vomuit, ut aiunt, copiose, et cum primum adnumerari sibi iussisset carnis frustra, quae puero a tergo stanti tradiderat, et curate ea obsignasset, ab eo inde tempore dormit, imperato, ne quis intro admittatur. Haec autem e Mida audiui eius seruo, qui narraret quibusdam ipsius discipulorum, qui et ipsi, multi sane, reuertebantur.

12. HERM.

ΕΡΜ. Ἐκράτησε δὲ πότερος, ὦ Λυκῖνε, ὁ διδάσκαλος, ἢ ὁ Εὐθύδημος; εἴ τι καὶ τοιᾶτον ἔλεγεν ὁ Μίδας; ΛΤΚ. Τὰ μὲν πρῶτα Φασίν, ὦ Ἑρμότιμε, ἀγχώμαλα σφίσι γενέσθαι. τὸ δ' ἔν τελος τῆς νίκης καθ' ὑμᾶς ἐγένετο, καὶ παραπλὺ ὁ πρεσβύτερος ὑπερέσχε. τὸν γὰρ Εὐθύδημον εἰς ἀναιμωτί Φασιν ἀπελθεῖν, ἀλλὰ τραῦμα παμμέγεθες ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ. ἐπεὶ γὰρ ἀλαζών ἦν, καὶ ἐλεγκτικός, καὶ πείθεσθαι οὐκ ᾔθελεν, εἰς παρεῖχε ῥάδιον αὐτὸν ἐλέγχεσθαι, ὁ διδάσκαλος οὗτος ὁ βέλτιστος, ὃν εἶχε σκύφον Νεσόρειόν τινα καταφέρει αὐτῷ, πλησίον κατακειμένῃ, καὶ ἔτως ἐκράτησεν. ΕΡΜ. Εὖγε. εἰ γὰρ ἄλλως ἐχεῖν πρὸς τὰς μὴ ἐθέλοντας

12. HERM. Vter vero, Lycine, discessit superior, doctore meo, an Euthydemus? numquid tale etiam narrauit Midas? LYC. Primo quidem aequo fere Marte pugnatum esse, caeterum finis victoriae penes vos fuit, multumque fuit senex superior. Euthydemum enim nec incruentum discessisse aiunt, sed vulnus habentem in capite maximum. Cum enim insolens esset, et conuellere nostrum studiose vellet, et persuaderi sibi nollet, nec facilem refutanti se praeberet, optimus ille tuus magister, quem forte habebat scyphum, Nestoreum quemdam, impingit in illum prope accubantem, et ita superauit. HERM. Bonum factum! neque enim aliter oportebat

τας εἶκειν τοῖς κρείττοσι. ΛΥΚ. Ταυτί μάν, ἔ
 Ἑρμότιμε, πάνυ εὐλογα. ἢ τί γάρ παθὼν Εὐ-
 θύδημος, ἄνδρα γέροντα παριόξυνεν, ἀόρητον,
 καὶ θυμῷ κρείττονα, σκύφον ἄτω βαρὺν ἐν τῇ
 χειρὶ ἔχοντα.

Ἀλλὰ, σχολὴν γὰρ ἄγομεν, τί ἔ διηγῇ μοι
 ἑταίρω ὄντι, ὃν τρόπον ὠρμήθη τὸ πρῶτον Φι-
 λοσοφεῖν, ὡς καὶ αὐτός, εἰ δυνατὸν, ἔτι συνο-
 δοιποροίην ὑμῖν, τὸ ἀπὸ τῆδε ἀρχάμενος; οὐ
 γὰρ ἀποκλείσεται με δηλαδὴ Φίλοι ὄντες. ΕΡΜ.
 Εἰ γὰρ ἐθελήσεις, ὦ Λυκίε, ὅψαι ἐν βραχεῖ,
 ὅσον διοίσεις τῶν ἄλλων, παῖδας εὖ ἴσθι οἰήση
 ἅπαντας ὡς πρὸς σέ, τοσῶτον ὑπερφρονήσεις
 αὐτός.

tebat aduersus eos, qui cedere melioribus recu-
 sant. L Y C. Illa quidem, Hermotime, valde
 rationabilia. Quibus enim intemperiiis agitated
 Euthydemus virum senem incendit, irritari ne-
 scium, et ira superiorem, scyphum adeo grauem
 manu tenentem?

13. Verum enim vero, quando otiosi sumus,
 quid non narras mihi tuo sodali, quomodo pri-
 mum animum ad philosophiam appuleris? ut ipse
 quoque, si fieri possit, iter illud vestrum ingre-
 diar, initio ab hac inde hora factum. Neque enim
 excludetis me videlicet, amicam amici. HERM.
 Modo velles, Lycine! paullo post videres, quan-
 tum superes alios, pueros, mihi crede, iudica-
 bis, ad te si comparentur, omnes: tantum illos

αὐτός. ΛΤΚ. Ἰκανόν, εἰ μετὰ ἑκοσιν ἔτη γε-
νοίμην τοιῆτος, οἷος σὺ νῦν. ΕΡΜ. Ἀμέλει
καὶ αὐτὸς κατὰ σέ γεγονώς, ἡξάμην Φιλοσο-
Φεῖν τετταρακοντέτης σχεδόν, ὅποσα, εἶμαι,
σὺ νῦν γέγονας. ΛΤΚ. Τοσαῦτα γάρ, ὦ Ἑρ-
μότιμε. ὥστε τὴν αὐτὴν ἄγε, λαβὼν, καί με·
δίκαιον γάρ· καὶ πρῶτόν γε μοι τῆτο εἶπε, δί-
δοτε ἀντιλέγειν τοῖς μανθάνουσιν, ἢν τι μὴ ἐρ-
θῶς λέγεσθαι δοκῇ αὐτοῖς; ἢ ἂν ἐφίετε τῆτο
τοῖς νεωτέροις; ΕΡΜ. Οὐ πάνν. σὺ δέ, ἢν
τι βέλῃ, ἐρώτα μεταξὺ, καὶ ἀντίλεγε· ῥᾶον
γάρ ἔτω μάθης. ΛΤΚ. Εὖγε, νῆ τὸν Ἑρμῆν, ὦ
Ἑρμότιμε, αὐτόν, ἔ ἐκώνυμος ὢν τυγχάνεις.

Ἀτὰρ

superabis sapientia. LYC. Satis mihi fuerit, si
post viginti annos talis fiam, qualem te nunc
video. HERM. Noli esse sollicitus, ego quo-
que ea, qua nunc tu es, aetate philosophari coe-
pi, quadraginta circiter annorum, quot tu iam,
puto, natus es. LYC. Nempe totidem, Her-
motime. Itaque eadem via susceptum me quo-
que ducito; aequum enim est. Sed primum
quidem hoc mihi dic. Permittitisne contradi-
cere discantibus, si quid minus recte dictum illis
videatur? an non conceditis hoc iunioribus?
HERM. Non usquequaque. At tu si quid vo-
lueris, inter *dicendum* interrogato, et contradicito:
sic enim discēs facilius. LYC. Bene ita me Mercu-
rius amet (Gr. *Hermes*) cuius tu nomine appellaris.

14. At

Ἄταρ εἶπέ μοι, μία τις ὁδὸς ἐστὶν ἢ ἐπὶ Φιλοσοφίαν ἄγχεα, ἢ τῶν Στωϊκῶν ὑμῶν; ἢ ἀληθῆ ἐγὼ ἦκεν, ὥς καὶ ἄλλοι πολλοὶ τινὲς εἰσι; ΕΡΜ. Μάλα πολλοί, Περιπατητικοί, καὶ Ἐπικυρεῖς, καὶ οἱ τὸν Πλάτωνα ἐπιγραφόμενοι. καὶ αὖ Διογένης ἄλλοι τινὲς, καὶ Ἀντισθενεὺς ζηλωταί, καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Πυθαγόρας, καὶ ἔτι πλείους. ΑΤΚ. Ἀληθῆ ταῦτα, πολλοὶ γὰρ εἰσι. πότερον δὲ, ὦ Ἑρμότιμε, τὰ αὐτὰ ἔτοι λέγουν, ἢ διάφορα; ΕΡΜ. Καὶ πάνυ διάφορα. ΑΤΚ. Τὸ δὲ γε ἀληθές, οἶμαι, πάντως περὶ ἐν ἡν αὐτῶν, ἀλλ' ἔ πάντα διάφορα γε ὄντα. ΕΡΜ. Πάνυ μὲν ἔν.

ΑΤΚ.

14. At illud mihi dic, vnane via est ad philosophiam ducens, vestra illa Stoicorum, an verum ego audiui, et alios multos esse (*qui diuersas vias sequuntur?*) HERM. Sane quam multi, Peripatetici, et Epicurei, et qui Platonis sibi nomen inscribunt, et rursus alii quidam Diogenis, et Antisthenis aemuli, et qui a Pythagora sunt, et adhuc plures. LYC. Vera dicis: multi enim sunt. Vtrum vero eadem isti, Hermotime, dicunt, an diuersa? HERM. Omnino diuersa. LYC. Sed verum quidem puto, omnino vnum illorum esse, at non omnia, si quidem sunt diuersa. HERM. Recte sane.

ΛΥΚ. Ἴθι δὴ, ὦ Φιλότης, ἀποκρίναί μοι, τῷ ποτε πισεύσας τὸ πρῶτόν σὺ, ὁπότε ἦεις Φιλοσοφῆσων, πολλῶν σοι θυρῶν ἀναπεπταμένων, παρεῖς σὺ τὰς ἄλλας, εἰς τὴν τῶν Στωϊκῶν ἦκες, καὶ δι' ἐκείνης ἡξίας ἐπὶ τὴν ἀρετὴν εἰσιέναι, ὡς δὴ μόνης ἀληθῆς ἔσης, καὶ τὴν εὐθεΐαν ἐπιδεικνύσης, τῶν δ' ἄλλων εἰς τυφλὰ καὶ ἀνέξοδα φερουσῶν; τίνι ταῦτ' ἐτεκμαίρου τότε; καὶ μὴ μοι τὸν νῦν δὲ τέτον σεαυτὸν εἰνόει, τὸν εἴτε ἡμίσοφον, εἴτε σοφὸν ἤδη τὰ βελτίω κρίνειν ὑπὲρ τὰς πολλὰς ἡμᾶς διυάμενον· ἀλλ' ἔτιως ἀποκρίναι, ὁποῖος τότε ἦσθα ἰδιώτης, καὶ κατὰ τὸν νῦν ἐμέ. ΕΡΜ. Οὐ συνίημι ὁ,

15. L.YC. Age ergo, amice, responde mihi, cui tandem *argumento* fidem tu primum habens, cum philosophatum ires, ac multae tibi ianuae paterent, caeteris relictis, Stoicorum illam ingressus sis, ac per eam decreueris ad virtutem intrare, velut sola ea vera sit, et rectam viam ostendat, reliquis ad coeca et exitum non habentia loca ducentibus; quo, inquam, argumento ista tum colligebas? Nec velis mihi illum qui nunc es te ipsum cogitare; vel semisapientem, vel sapientem plane, qui meliora iudicare prae nobis, qui de vulgo sumus; possis: verum pro eo responde, qualis tum eras, idiota, et mei, ut nunc sum, similis. H E R M. Non intelligo, quid

μι ὅ, τι σοι τῆτο βέλεται, ὦ Λυκίνε. ΛΤΚ.
 Καὶ μὴν ἔ πάνυ ἀγκύλον ἡρόμην. πολλῶν γὰρ
 ὄντων Φιλοσόφων, οἷον, Πλάτωνος, καὶ Ἀρι-
 στοτέλους, καὶ Ἀντισθένης, καὶ τῶν ὑμετέρων
 προγόνων, τῷ Χρυσίππῳ, καὶ Ζήνωνος, καὶ τῶν
 ἄλλων, ὅσοι εἰσὶ, τῷ σὺ πισεύσας, τὲς μὲν ἄλ-
 λες εἷας, ἐξ ἀπάντων δὲ προσελόμενος, ἅπερ
 προήρησαι, ἀξιοῖς κατὰ ταῦτα Φιλοσοφεῖν; ἄ-
 ρα καὶ σὲ ὥσπερ τὸν Χαιρεφῶντα ὁ Πύθιος ἐξέ-
 πεμψεν ἐπὶ τὰ Στωϊκῶν, ἀρίστας ἐξ ἀπάντων
 προειπῶν; ἔθος γὰρ αὐτῷ ἄλλον ἐπ' ἄλλο εἶδος
 Φιλοσοφίας προτρέπειν, τὴν ἀρμόττεσαν οἶμαι
 ἐκάσῳ εἶδῶτι. ΕΡΜ. Ἀλλ' ἔδέν τοιῆτον, ὦ
 Λυκίνε. ἔδὲ ἡρόμην περὶ γε τῶν τὸν Θεόν.

ΛΤΚ.

quid hoc tibi sermone velis, Lycine. L Y C.
 Atqui nihil valde tortuosum interrogavi. Cum
 enim philosophi sint multi, ut Plato, ut Aristo-
 teles, ut Antisthenes, et de vestris progenitori-
 bus Chrysippus, Zeno, reliqui quotquot sunt,
 quo, inquam, argumento reliquos adspernatus,
 ex omnibus elegisti quae elegisti, et secundum
 haec philosophandum censes? Numquid te etiam,
 ut Chaerephontem, Pythius ad Stoicorum ratio-
 nem ablegavit, optimos omnium illos praedicens?
 Mos enim illi alium ad aliud philosophiae genus
 hortari, qui nouerit, opinor, quod cuique ma-
 xime conveniat. HERM. At nihil tale, Lyci-
 ne, nec interrogavi de hisce Deum. L Y C. V-

ΛΤΚ. Πάτερον ἔκ ἄξιον θείας συμβουλίας ἡγέμενος αὐτὸ, ἢ ἱκανὸς ὥς αὐτὸς εἶναι ἐλέσθαι τὸ βέλτιον κατὰ σαυτὸν, ἄνευ τῆς θεᾶς; ΕΡΜ. ἔμην γάρ.

ΛΤΚ. Οὐκᾶν καὶ ἡμῶς ἂν διδάσχοις τοῦτο πρῶτον, ὅπως διαγνώσῃς ἡμῖν εὐθύς ἐν ἀρχῇ, τίς ἡ ἀρίστη φιλοσοφία ἐστὶ, καὶ ἡ ἀληθεύουσα, καὶ ἣν ἂν τις ἔλοιτο, παρὲς τὰς ἄλλας; ΕΡΜ. Ἐγὼ σοι φράσω. ἑώραν τὰς πλείους ἐπ' αὐτὴν ὁρμῶντας, ὥς ἐῖκαζον ἀμείνω εἶναι αὐτήν.

ΛΤΚ. Πόσω τιμὴ πλείους τῶν Ἐπικυρηίων, ἢ Πλατωνικῶν, ἢ Περιπατητικῶν; ἡρίθμησας γὰρ αὐτὰς δηλαδὴ, κατὰ μέρος ἐν ταῖς χειρστονίαις. ΕΡΜ. Ἀλλ' ἔκ ἡρίθμησας ἔγωγε· εῖκαζον δέ.

ΛΤΚ.

trum ideo, quod parum dignum negotium deliberatione diuina iudicarem, an quod sufficere te putabas, qui per te ipsum, quod optimum esset, etiam sine Deo eligeres. HERM. Nimirum sic putabam.

16. LYC. Igitur nos etiam hoc primum docueris, quomodo ab initio statim dignosci possit, quae sit optima philosophia, et verax, quam quis relictis caeteris eligat. HERM. Ego tibi dicam. Videbam plerosque ad illam ferri, hanc itaque optimam esse colligebam. LYC. Quanto plures videbas Epicureis, aut Platoniciis, aut Peripateticis? Numerabas enim illos videlicet, ut in suffragiis. HERM. Quin non numerabam equidem:

ΛΥΚ. Ὡς ἐκ ἐθέλεις διδάξαι με, ἀλλ' ἐξαπα-
τᾷς· ὃς περὶ τῶν τοιχῶν εἰκασμῷ Φῆς καὶ
πλήθει κρῖναι, ἀποκρυπτόμενος λέγειν πρὸς με
τᾷληθές. ΕΡΜ. Οὐ μόνον τῆτο, ὦ Λυκῖνε,
ἀλλὰ καὶ ἤκρον ἀπάντων λεγόντων, ὡς οἱ μὲν
Ἐπικύρειοι, γλυκύθυμοι, καὶ Φιλήδονοι εἰσιν·
οἱ Περιπατητικοὶ δέ, καὶ Φιλόπλετοι, καὶ ἐρι-
σιμοὶ τινες· οἱ Πλατωνικοὶ δέ, τετύφονται,
καὶ Φιλόδοξοί εἰσι· περὶ δὲ τῶν Στωϊκῶν πολλοὶ
ἔφασκον, ὅτι ἀνδρώδεις, καὶ πάντα γιγνώσκουσι·
καὶ ὅτι ὁ ταύτην ἰὼν τὴν ὁδόν, μόνος βασιλεὺς,
μόνος πλάσιος, μόνος σοφός, καὶ συνάως ἀπαντα,

ΛΥΚ. Ἐλεγον δὲ ταῦτα πρὸς σέ· ἄλλοι δὲ ἡ-
δὴ περὶ αὐτῶν. εἰ γὰρ δὴ ἐκεῖνοις ἂν αὐτοῖς ἐ-
πίσει-

dem: Sed conieciēbam. LYC. Vt tu non vis
me docere! sed fallis, qui de tali re coniectura te
dicas et multitudine iudicasse, et verum apud me di-
cere subterfugas. HERM. Non hoc solum, Lycine,
sed audiebam quoque omnes dicere, Epicureos
quidem delicatos esse et voluptuarios, Peripateti-
cos vero diuitiarum amantes et contentiosos,
Platonicos denique inflatos gloriaeque cupidos.
De Stoicis autem multi praedicabant, fortes esse
et cognoscere omnia, qui vero illam viam elegis-
set, eum solum regem, solum diuitem, solum sa-
pientem, et in vniuersum omnia.

17. LYC. Dicebant vero de illis haec ad te alii
nimirum? Neque enim sane illis ipsis credidisses

πίψευσας ἐπαινῶσι τὰ αὐτῶν. EPM. Οὐδαμῶς, ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἔλεγον. ΛΥΚ. Οἱ μὲν δὴ ἀντίδοξοι ἐκ ἔλεγον, ὡς τὸ εἰκός· [ἔτοι δὲ ἦσαν οἱ τὰ ἄλλα φιλοσοφῶντες.] EPM. Οὐ γάρ. ΛΥΚ. Οἱ δ' ἄρα ἰδιῶται ταῦτα ἔλεγον. EPM. Καὶ μάλα. ΛΥΚ. Ὁρᾷς, ὅπως αὐθις ἐξαπατᾷς με, καὶ μὴ λέγεις τὰληθές, ἀλλ' οἶε Μαργίτη διαλέγεσθαι τινι, ὡς πίψευσαι, ὅτι Ἑρμότιμος, ἀνὴρ συνετός, ἔτη τότε γεγονώς τεσσαράκοντα, περὶ Φιλοσοφίας, καὶ Φιλοσόφων ἀνδρῶν, τοῖς ἰδιώταις ἐπίψευσε, καὶ κατὰ τὰ ὑπ' ἐκείνων λεγόμενα, ἐποιεῖτο τὴν αἵρεσιν καὶ τῶν κρείττωνων ἀξιῶν. οὐ γὰρ πίψεύσαιμί σοι τοιαῦτα λέγοντι.

EPM.

sua laudantibus. HERM. Nequaquam, sed dicebant caeteri. LYC. Qui vero diuersae sententiae erant, non dicebant, arbitror: hi vero erant, qui aliter philosophantur. HERM. Non sane. LYC. Ergo idiotae dicebant ista. HERM. Ita est. LYC. Vides, quam iterum me decipias, nec verum dicas, sed cum Margite te quodam disputare putes, qui credat, Hermotimum, virum prudentem, annos tunc natum quadraginta, de philosophia et philosophis fidem habuisse idiotis, et secundum illorum dicta fecisse electionem et principatum tribuisse. Neque enim talia dicenti crediderim.

18. HERM.

ΕΡΜ. Ἀλλ' οἶσθα, ὦ Λυκίνε, ἔχι τοῖς ἄλλοις μόνον ἐπίσειον, ἀλλὰ καὶ ἐμαυτῶ. ἐώρων γὰρ κύττες κοσμίως βαδίζοντας, ἀναβεβλημένους εὐσάλως, φροντίζοντας αἰεὶ, ἄρρενωπὸς, ἐν χρῶ κερίας τὰς πλείους, ἔδεν ἄβρον, ἔδ' αὖ πάνυ ἐς τὸ ἀδιάφορον 4) ὑπερεκπίπτον, ὡς ἔκ- πληκτον εἶναι καὶ κυνικὸν ἀτεχνῶς, ἀλλ' ἐπὶ τῇ μέσῃ κατασήμετος, ὃ δὲ ἄριστον ἅπαντες εἶναι φα-

18. HERM. Sed noris, Lycine; non aliis modo credidi, sed ipsi mihi. Videbam enim illos decenter ingredientes, amictos honeste, cogitabundos semper, virile quid tuentes, ad cutem tonsos plerosque, nihil neque molle, neque rursus in nimiam negligentiam prolapsum, (*quo fit, ut attonitus aliquis et plane cynicus sit*) sed in medio quodam statu, quem optimum omnes esse

K 5

perhi-

4. Ἐς τὸ ἀδιάφορον] Nimirum τὸ ἀδιάφορον illam. quorumdam rationem notat, quibus parum aut nihil curae est, quid de se iudicent alii, nudi an vestiti, hoc an illo modo vestiti incedant, soli sint an in foro? qui *susque deque habent omnia*, quam ipsam formulam ex Graecorum ἀδιάφορία interpretatur Gellius XVI, 9. Igitur extrema sunt hinc Aristippeorum, ut hoc utar, molities, hinc Cynica negligentia, et cultus omnis, atque alieni adeo iudicii contemptus. *Gesner.*

Φασίν. ΑΤΚ. Ἄρ' ἔν καὶ κείναι εἶδες ποιῶντας αὐτὰς, ἃ μικρῷ πρόσθεν ἔλεγον αὐτὸς ἐωρακέναι τὸν σὸν διδάσκαλον, ὧ Ἑρμότιμε, πράττοντα; οἷον, δανείζοντας, καὶ ἀπαιτῶντας πικρῶς, καὶ Φιλονείκως πάνυ ἐρίζοντας ἐν ταῖς ξυνασίαις, καὶ τὰλλα, ὅσα ἐπιδείκνυνται; ἢ τέτων ὀλίγον σοι μέλει, ἄχρισ ἂν εὐσταλὴς ἢ ἀναβολή, καὶ ὁ πῶγων βαδύς, καὶ ἐν χερῶ ἢ κερά; καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν ἄρα ἔχωμεν τετονὶ κανόνα, καὶ ῥάθμην ἀκριβῆ τῶν τοιούτων, ὡς Ἑρμότιμός Φησι, καὶ χρεὶ ἀπὸ σχημάτων, καὶ βαδισμάτων καὶ κερᾶς διαγιγνώσκειν τὰς ἀρίστους. ὅς δ' ἂν μὴ ἔχη ταῦτα, μηδὲ σκυθρωπὸς ᾖ, καὶ Φροντιστικὸς τὸ πρόσωπον, ἀποδοκιμαστέος, καὶ ἀποβλητέος;

'Αλλ'

perhibent, *constitutos*. L Y C. Numquid igitur ista quoque illos facere videbas, quae paullo ante ipse dicebam me vidisse tuum, Herimotime, magistrum facere? verbi causa, foenerari, et reponere acerbe, et rixose omnino contendere in congressionibus, et reliqua quae in se demonstrant? an parum ista curas, dum compositus sit amictus, et barba prolixa, et capillus ad cutem detentus? et, quod superest, hunc habemus canona, hanc regulam exquisitam talium, de sententia Hermotimi; atque oportet ex habitu, incessu, tonsura dignoscere optimos; quicumque vero ista non habuerit, qui neque tetricus fuerit et cogitabundo vultu, reprobandus est ac reiiciendus?

Ἄλλ' ἔρα, μὴ καὶ ταῦτα, ὦ Ἑρμότιμ', παί-
 ζεις πρὸς μέ, πειρώμενος, εἰ ἐξαπατῶμενος συν-
 ἵημι. ERM. Διατί τῆτ' ἔφησθα; LYC.
 Ὅτι, ὦ γὰρ δέ, ἀνδριάντων ταύτην ἐξέτασιν
 λέγεις, τὴν ἀπὸ τῶν σχημάτων. παραπολὺ
 γὰρ ἁπλοῦς ἐὺσχημονέστερος, καὶ τὰς ἀναβολὰς
 κοσμιώτερος, Φειδίας τινός, ἢ Ἀλκαμένης, ἢ
 Μύρωνος πρὸς τὸ εὐμορφότατον εἰκάζαντας. εἰ
 δὲ καὶ ὅτι μάλιστα χρὴ τεκμαίρεσθαι τοῖς τοις-
 τοις, τί ἂν πάθοι τις, εἰ τυφλὸς ὧν ἐπιθυμοίη
 φιλοσοφεῖν; τῷ διαγνῶ τὸν τὴν ἀμείνω προαί-
 ρεισιν προηρημένον, ἔτε σχῆμα, ἔτε βλάδισμα
 ὁρᾶν δυνάμενος; ERM. Ἄλλ' ἔμοιγε ἔπρὸς
 τυφλὸς ὁ λόγος, ὦ Λυκίνα, εἰς μοι μέλει τῶν
 τοις-

19. Sed vide, ne in his quoque ludas me, Her-
 motime, tentans, dicipine me sentiam? HERM.
 Quorsum hoc dixisti? LYC. Quod statuarum,
 bone vir, probationem mihi narrasti, quae sit ex
 habitu. Multum enim illae magis compositae,
 decentius amictae, ubi Phidias aliquis, vel Alca-
 menes, vel Myron ad formosissimam illas speciem
 configuravit. Si vero vel maxime signis talibus
 utendum est, quid faciat, si quis coecus philoso-
 phari cupiat? qua re dignouerit sectae melioris
 sectatorem, qui neque habitum cernere, neque in-
 cessum queat? HERM. At mihi oratio est non
 ad coecos, neque tales curo. LYC. Debebat
 qui-

τοιούτων. ΛΤΚ. Ἐχρῆν μὲν, ὡς χρῆσθαι, κοινόν τι τὸ γνῶρισμα εἶναι τῶν ἔτιω μεγάλων, καὶ ἅπασιν χρησίμων. πλὴν εἰ δοκεῖ, οἱ μὲν ἔξω ἡμῖν Φιλοσοφίας μενέτωσαν οἱ τυφλοὶ, ἐπεὶ περ μὴδὲ ὁρῶσι. καίτοι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς τοιούτοις μάλιστα Φιλοσοφεῖν, ὥς μὴ πάνυ ἄχθοιντο ἐπὶ τῇ συμφορᾷ. οἱ δὲ δὴ βλέποντες, καὶ πάνυ ὀξύδεκεῖς ὡσι, τί ἂν δύναιντο συνιδεῖν τῶν τῆς ψυχῆς, ἀπὸ γε τῆς ἔξωθεν ταύτης περιβολῆς.

Ὁ δὲ βέλομαι εἰπεῖν, τοιοῦνδε ἐστίν, ἔχ ὅτι τῆς γνώμης τῶν ἀνδρῶν ἔρωτι προσήεις αὐτοῖς, καὶ ἡξίως ἀμείνων γίνεσθαι ἐς τὰ τῆς γνώμης; ΕΡΜ. Καὶ μάλα. ΛΤΚ. Πῶς ἔν-οῖόν τέ σοι ἦν,

quidem, bone vir, commune quoddam signum esse rerum ita magnarum et omnibus vtilium. Interim, si videtur, extra philosophiam nobis maneant coeci, quandoquidem neque oculis cernunt: quamquam talibus vel maxime necesse erat philosophari, ne nimis grauiter calamitatem ferrent. Sed ipsi sane, qui vident, si vel acutissimum cernant, quidnam videre queant eorum, quae in animo sunt, ex illo externo amictu?

20. Quod autem dicere volo, eiusmodi est. Nonne *verum est* te amore quodam mentis et *sententiarum* in his viris ad eos accessisse, et mente ac *sententiis* fieri voluisse meliorem? HERM. Ita est. L Y C. Quomodo ergo potuisti signis, quae

ἔν, ἀφ' ὧν ἔφησθα ἐκείνων τῶν γνωρισμάτων
 διορᾶν, τὸν ὀρθῶς Φιλοσοφῶντα, ἢ μὴ; εἰ γὰρ
 Φιλεῖ τὰ τοιαῦτα ἄτω διαφθαίνεσθαι, ἀλλ' ἔστιν
 ἀπέρρητα, καὶ ἐν ἀφανεί κείμενα, λόγοις καὶ
 συνασίσαις ἀναδεικνύμενα, καὶ ἔργοις τοῖς ὁμοίοις
 ὁψέ μοις. ὁ γὰρ Μῶμος, ἀκήκοας, οἶμά, ἀ-
 τινὰ ἡττίαςατο τῷ Ἡφαίστῳ· εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ
 νῦν αἴκε. Φησὶ γὰρ ὁ μῦθος ἐρίσαι Ἀθηνᾶν,
 καὶ Ποσειδῶνα, καὶ Ἡφαισον εὐτεχνίας πέρι·
 καὶ τὸν μὲν Ποσειδῶ, ταῦρ' ἐν τινα ἀναπλάσαι·
 τὴν Ἀθηνᾶν δὲ, οἰκίαν ἐπινοῆσαι· ὁ Ἡφαισος
 δὲ, ἀνδρωπὸν ἄρα συνεσήσατο. καὶ ἐπείπερ
 ἐπὶ τὸν Μῶμον ἦκον, ὅνπερ δικασὴν προεῖλοντο,
 θεασάμενος ἐκεῖνος ἐκάλεσε τὸ ἔργον, τῶν μὲν
 ἄλλων,

quae modo dicebas, recte vel fecus philosophan-
 tem peruidere? Neque enim solent ita dilucere
 talia, sed secreta sunt, in occulto latent, sermoni-
 bus et congressionibus, et operibus similibus;
 vix sero tandem ostenduntur. Itaque Moimus
 ille, audisti puto, quid Vulcanum accusauerit:
 fin minus, at nunc audi. Fert nempe fabula, con-
 tentionem inter Mineruam, et Neptunum, et
 Vulcanum de artis praestantia intercessisse; et a
 Neptuno quidem effictum taurum, a Minerva ex-
 cogitatam domum, compositum a Vulcano homi-
 nem. Cum ad Momum venissent, quem arbi-
 trum sibi nempe sumserant, perspecto ille vnus-
 cuiusque opere, quid in reliquis reprehenderit,
 dice-

ἄλλων, ἅτινα ἠτιάσατο, περιττὸν ἂν εἶη λέγειν· ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ δὲ τῷτο ἐμέμφατο, καὶ τὸν ἀρχιτέκτονα ἐπέπληξε τὸν Ἡφαισον, δότι μὴ καὶ θυρίδας ἐποίησεν αὐτῷ κατὰ τὸ σέρτον, ὡς ἀναπετασθεῖσων, γνώριμα γίνεσθαι ἅπασιν, ἃ βέλεται, καὶ ἐπινοεῖ· καὶ ἡ ψεύδεται, ἡ ἀληθεύει. ἐκεῖνος μὲν ἔν ἅτε ἀμβλυώττων, ἅτῳ περὶ τῶν ἀνθρώπων διανοεῖτο. σὺ δ' ὑπὲρ τὸν Λυγνέχ ἡμῖν δεδορκας, καὶ ὄρας τὰ ἐνδοῦς, ὡς ἔοικε, διὰ τῷ σέρτε, καὶ ἀνέωκταί σοι τὰ πάντα, ὡς εἰδέναι μὴ μόνον ἃ βέλεται, καὶ ἃ γινώσκει ἕκαστος, ἀλλὰ καὶ πότερος ἀμείνων ἢ χείρων.

EPM.

dicere iam superfluum fuerit: in homine autem hoc desideravit, et increpuit architectum illius Vulcanum, quod non et valuas pectori illius applicuisset, quibus apertis nota fierent omnibus, quae is vellet atque cogitaret, atque vtrum mentiretur, an vera diceret. Ille igitur ita de hominibus sentiebat, tanquam qui liebeti circa illos visu esset. Tu vero supra Lyncea illum nobis acute vides, et quae intus sunt trans ipsa, opinor, praecordia cernis, et patent tibi omnia, ut non quae velit modo, et quae cognoscit unusquisque, scias, verum etiam vter melior sit aut deterior.

21. HERM.

ΕΡΜ. Παίξεις, ὦ Λυκίνε· ἐγὼ δὲ κατὰ θεὸν εὐλόγησιν· καὶ ἔμεταμέλει μοι τῆς αἵρεσως. ἱκανὸν δὲ τῷτο πρὸς γένεμά. ΑΤΚ. "Ομως· ἂν εἴποις, ὦ ἑταῖρε, καὶ πρὸς ἐμὲ, ἀλλὰ περιόψει με παραπολάμενον ἐν πολλῷ τῷ συρφετῷ; ΕΡΜ. Οὐδὲν γὰρ ἂν σοι ἀρέσκει, ὦν ἂν εἴπω. ΑΤΚ. Οὐκ, ὦ γαθέ. ἀλλ' οὐδὲν ἐθέλεις εἰπεῖν ἑποῖον ἂν με ἀρέσειεν. ἐπεὶ δ' ἔν σὺ ἐκὼν ἀποκρύπτῃ, καὶ Φθονεῖς ἡμῖν, ὡς μὴ ἐξ ἴσθ γενοίμεθα σοι Φιλοσοφῆσαντες, ἐγὼ πειράσομαι ὅπως ἂν οἷός τε ὦ κατ' ἐμαυτὸν ἐξευρεῖν τὴν ἀκριβῆ περὶ τέτων κρίσιν, καὶ τὴν ἀσφαλεσάτην αἵρεσιν. ἄκχε δὲ καὶ σὺ, εἰ βέλει. ΕΡΜ. Ἀλλὰ βέλομαι, ὦ Λυκίνε. ἰσως

21. HERM. Ludis, Lycine. Ego vero secundo numine elegi, neque optionis illius meae me poenitet, satis autem hoc, mihi quidem, est. LYC. Mihi tamen hoc non dixeris sufficere; sed negliges me in multa illa colluvione pereuntem cum reliquis? HERM. Nihil enim tibi placet, quidquid dixerō. LYC. Non ita est, bone vir. Sed nihil tu vis dicere, quod placere mihi possit. Quandoquidem vero tu volens occultus es, et nobis inuides, ne aequae ac tu philosophemur: ego tentabo, quantum eius facere potero, pro me inuenire accuratum de his iudicium, et sententiam certissimam. Audi vero et tu, si volueris. HERM. Ego vero volo, Lycine. forte enim cognita

ὥς γάρ τι γνώριμον ἔρεῖς. ΛΥΚ. Σκόπει δὴ, καὶ μὴ καταγελάσῃς, εἰ παντάπασιν ἰδιωτικῶς ἀναζητῶ αὐτό. ἀνάγκη γὰρ ἔτῳς, ἐπεὶ μὴ αὐτὸ ἐθέλεις σαφέστερον εἰπεῖν, εἰδὼς ἀμείνων.

Ἔσω δὴ μοι ἡ μὲν ἀρετὴ τοῖσινδε τι, οἷον πόλις τις εὐδαίμονας ἔχουσα τὰς ἐμπολιτευόμενες (ὥς Φαίη ἂν ὁ διδάσκαλος ὁ σὺς, ἐκείθεν ποθεν ἀφιγμένος) σοφὰς ἐς τὸ ἀκρότατον, ἀνδρείας ἅπαντας, δικαίους, σώφρονας, ὀλίγον θεῶν ἀποδέοντας· οἷα δὲ πολλὰ γίνονται παρ' ἡμῖν, ἀρπαζόντων καὶ βιαιομένων, καὶ πλεονεκτάντων, ἔδεν ἂν εἶδης, Φασίν, ἐν ἐκείνῃ τῇ πέκει τολμώμενον, ἀλλ' ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ
 ξυμπο-

cognitu aliquid dignum dixeris. L.YC. Considera igitur, sed noli irridere, si hominis omnino rudis in morem illud disquiram: necesse enim est ita *facere*; cum tu, qui melius scias, dicere clarius nolis.

22. Sit igitur mihi virtus tale quiddam, velut ciuitas quaedam beatos habens ciues (vt dicat forte tuus magister, inde aliqua via huc delatus) sapientes summo gradu, fortes vniuersos, tum iustos, temperantes, parum Diis minores. Eorum vero, quae multa apud nos fiunt, cum rapiant homines, vim faciant, iusto plus sibi arrogant, nihil videas, aiunt, in ea vrbe quemquam audere, sed per pacem et concordiam ciuitate vna fruantur.

ξυμπολιτεύοντα, μάλα εἰκότως. ἃ γὰρ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν, οἶμα, τὰς ζῆσεις καὶ φιλονεικίας ἐγείρει, καὶ ὧν ἕνεκα ἐπιβελύχουσιν ἀλλήλοις, ταῦτα πάντα ἐκποδῶν ἐσιν ἐκείνοις. ἔγὰρ ἔτε χρυσίον ἔτι, ἔτε ἡδονὰς, ἔτε δόξας ὀρεῶσιν, ὡς διαφέρεσθαι περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ πάλαι τῆς πόλεως ἐξεληλάκασιν αὐτὰ, ἐκ ἀναγκαῖα ἡγησάμενοι ξυμπολιτεύεσθαι· ὥσε γαληνόν τινα, καὶ πανευδαίμονα βίον βιᾶσι, ζῦν εὐνομίᾳ, καὶ ἰσότητι, καὶ εὐθυφείᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς.

ΕΡΜ. Τί ἔν, ὦ Λυκίνε; ἐκ ἄξιον ἅπαντας ἐπιθυμεῖν πολίτας γίνεσθαι τῆς τοιαύτης πόλεως, μήτε κάματον ὑπολογιζομένης τὸν ἐν τῇ
ὁδῷ

tur. Nec mirum. Quae enim, puto, aliis in ciuitatibus seditiones et contentiones excitant, quorum causa mutuas sibi insidias struunt homines, illa e medio sublata apud illos sunt omnia. Neque enim amplius aurum, neque voluptates, neque glorias spectant, de quibus certent: sed olim ciuitate illa exegerunt, non necessaria rati, quae in ea versentur. Itaque tranquillam quandam et vndique beatam vitam viuunt, cum bonis legibus, et aequalitate, et libertate, et bonis reliquis.

23. HERM. Quid ergo, Lycine, nonne dignum est omnes concupiscere ciuitatem eam adipisci, nec laborem imputantes viae, neque ani-

ὁδῷ, μήτε πρὸς τὸ μῆκος τῆς χρόνου ἀπαγορεύ-
 οντας, εἰ μέλλουσιν ἀφικόμενοι ἐγγραφήσεσθαι
 καὶ αὐτοί, καὶ μεθεῖναι τῆς πολιτείας; ΛΥΚ.
 Νῆ Δί', ὦ Ἑρμότιμε, πάντων μάλις ἐπὶ τού-
 τῳ σπεδασέον· τῶν δ' ἄλλων ἀμελητέον. καὶ
 μήτε πατριδος τῆς ἐνταῦθα ἐπιλαμβανόμενης,
 πολὺν ποιεῖσθαι λόγον; μήτε παίδων, ἢ γονέων,
 ὅτῳ εἰσὶν ἐπικατεχόντων, καὶ κλαυθυμυριζόμε-
 νων, ἐπικλᾶσθαι, ἀλλὰ μάλις μὲν καὶ κείνους
 παρακαλεῖν ἐπὶ τὴν αὐτὴν ὁδόν. εἰ δὲ μὴ ἐθέ-
 λοιεν, ἢ μὴ δύναιντο, ἀποσεισάμενον αὐτὰς,
 χωρεῖν εὐθὺς τῆς παευδαίμονος ἐκεῖνης πόλεως·
 καὶ αὐτὸ ἀπορρίψαντα τὸ ἱμάτιον, εἰ τούτου
 ἐπειλημμένοι κατερύκοιεν, ἐσσύμενον ἐκείσε. ἔ
 γάρ

mun despondentes propter longitudinem viae,
 si futurum sit, ut ubi peruenerint adscribantur et
 ipsi in tabulis publicis, ciuitatemque consequan-
 tur. LYC. Per Iouem, Hermotime, omnium
 maxime in hoc elaborandum est, reliquorum vero
 cura abiicienda; neque si haec antiqua patria ma-
 num iniiciat, multam habere rationem oportet, ne-
 que liberis, aut parentibus, si cui sint, retinere
 cum ploratu volentibus, frangi; sed primum qui-
 dem hortari et illos ad eandem viam ingredien-
 dum; si vero nolint, vel non possint, dimotis illis
 recta procedere ad beatam illam ex omni parte
 ciuitatem; et ipso abiecto vestimento, si forte
 illo comprehenso impediunt, eo erumpere. ne-
 que

γὰρ δέος μὴ σέ τις ἀποκλείσῃ, καὶ γυμνὸν ἐκεί-
σε ἦκοντα.

"Ἦδη γάρ ποτε καὶ ἄλλοτε πρὸς βύτη ἀνδρῶν
ἤκεσα διεξιόντος, ὅπως τὰ ἐκεῖ πράγματα ἔχοι,
καὶ με πρῶτρεπεν ἔπειθαί οἱ πρὸς τὴν πόλιν·
ἡγήσεσθαι γὰρ αὐτός· καὶ ἐλθόντα ἐγγράψειν,
καὶ Φυλέτην ποιήσασθαι, καὶ Φρατρίας μετα-
δώσειν τῆς αὐτῆς, ὡς μετὰ πάντων εὐδαιμο-
νοίην. ἀλλ' ἐγὼ εἰ πιθόμην ὑπ' ἀνοίας, καὶ νεό-
τητος τότε, πρὸ πεντεκαίδεκα σχεδὸν ἐτῶν.
ἴσως γὰρ ἂν αὐτὰ ἤδη ἀμφὶ τὰ πράγματα, καὶ
πρὸς ταῖς πύλαις ἦν ἂν. ἔλεγε δ' ἔν περὶ τῆς
πόλεως, εἴ γε μέμνημαι, ἄλλα τε πολλὰ, καὶ
ἤδη καὶ τάδε, ὡς ξύμπαντες μὲν ἐπὶ ἡλῦδες καὶ
ξένοι

que enim metus est, ne quis excludat vel nu-
dum eo aduenientem.

24. Iam enim alias quondam feneim audiui
enarrantem, vti se res illae haberent; isque me
hortatus est, vti ad eam se ciuitatem sequeretur;
ipsum enim se praeiturum, et adscripturum *ciui-*
bas, cum aduenissem, et tribuleim facturum, et
curiae mihi suae ius impertiturum, vt cum omni-
bus beatam vitam viuerem. Ego vero praeciue-
nili tum incititia, quindecim fere anni sunt, non
sum obsecutus: forte circa ipsa iam suburbia,
et ad portas essem. Dicebat autem de ciuitate
illa, si bene memini, tum alia multa, tum ista
etiam: Omnes ibi aduenas esse et peregrinos,

ξένοι εἶεν, αὐθιγενὴς δὲ ἔδεις. ἀλλὰ καὶ βαρβάρους
 ἐμπολιτεύεσθαι πολλὰς, καὶ δάρας, καὶ ἀμόρφους,
 καὶ μικρὰς, καὶ πένητας· καὶ ὅλως, μετέχειν
 τῆς πόλεως τὸν βεβλόμενον. τὸν γὰρ δὴ νόμον
 αὐτοῖς, ἐκ ἀπὸ τιμημάτων ποιεῖσθαι τὴν ἐγ-
 γραφὴν, ἐδ' ἀπὸ σχημάτων, ἢ μεγέθους, ἢ κάλ-
 λους, ἐδ' ἀπὸ γένους, ἐδὲ λαμπρῶν ἐκ προγόνων.
 ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐδὲ νομίζεσθαι παρ' αὐτοῖς,
 ἀποχρῆν δ' ἐκάσῳ πρὸς τὸ πολίτην γενέσθαι,
 σύνεσιν, καὶ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πόνων,
 καὶ τὸ λιπαρές, καὶ τὸ μὴ ἐνδᾶναι, μηδὲ μαλα-
 κισθῆναι πολλοῖς τοῖς δυσχερεσί, κατὰ τὴν ὁδὸν
 ἐντυγχάνοντα· ὡς ὅσις ἂν ταῦτ' ἐπιδείξηται
 καὶ διεξέλθοι, πορευόμενος ἄχρι πρὸς τὴν πό-
 λιν,

indigenam neminem: sed et barbaros in ciuitate
 versari multos, et seruos, et deformes, et paruos,
 et pauperes, atque in vniuersum ciuem esse, qui
 velit: legem enim illis esse, non ex censu adscribi
 aliquem, neque ex habitu, vel statura, vel pul-
 chritudine, neque ex genere, neque claris ex
 maioribus; sed istorum nec rationem vllam haberi
 apud illos: sufficere autem vnicuique ad hoc, vti
 ciuis fiat, prudentiam, et honesti amorem, et
 laborem, et deliciarum contemptum, et animum,
 qui neque cedat temere, neque molliatur, si in
 multas in via difficultates incidat. Atque adeo,
 si quis ista in se esse demonstrauerit, emensusque
 totum

λιν, αὐτίκα μάλα πολίτην ὄντα τέτον, ὅστις
 ἂν ἦ, καὶ ἰσότιμον ἅπασιν. τὸ δὲ, χείρων, ἢ
 κρείττων, ἢ εὐπατρίδης, ἢ ἀγεννής, ἢ δῆλος, ἢ
 ἐλεύθερος, ἔδὲ ὅλως εἶναι, ἢ λέγεσθαι ἐν τῇ
 πόλει.

ΕΡΜ. Ὁρᾷς, ὦ Λυκίνε, ὡς ἔ' μάτην, ἔδὲ
 περὶ μικρῶν κἀμνω, πολίτης ἐπιθυμῶν γενέσθαι
 καὶ αὐτὸς ἔ'τω καλῆς καὶ εὐδαίμονος πόλεως;
 ΛΥΚ. Καὶ γὰρ αὐτὸς, ὦ Ἑρμότιμε, τῶν αὐ-
 τῶν σοι ἐρῶ, καὶ ἔκ' ἐσιν ὃ, τι ἂν μοι πρὸ τέ-
 των εὐξαίμην γενέσθαι. εἰ μὲν ἔν πλησίον ἦν
 ἡ πόλις, καὶ φανερὰ ἰδεῖν ἅπασιν, πάλαι ἂν εὖ
 ἴσθι μηδὲν ἐνδοιάσας, αὐτὸς ἦειν ἐς αὐτήν, καὶ
 ἐπα-

totum ad urbem usque iter fuerit, eum ciuem
 esse continuo, et aequo iure, quisquis alioqui
 fuerit: ista autem nomina, deterior, melior, no-
 bilis, ignobilis, servus, liber, neque esse o-
 mnino, neque nominari in ea ciuitate.

25. HERM. Vides, Lycine, quam non fru-
 stra, neque paruis de rebus laborem, qui ciuis
 cupiam fieri et ipse pulchrae adeo et beatæ ciui-
 tatis. LYC. Nam egomet eorundem quorum
 tu amore flagro: neque est, quod mihi ante ista
 velim contingere. Si quidem igitur in propin-
 quo esset illa ciuitas, et manifesta in conspectu
 omnium, olim, crede mihi, ipse nihil cunctatus
 ad eam perrexissem, et ciuis illius essem a longo

ἐπολιτευόμενῃ ἂν ἐκ πολλῶ. ἐπεὶ δὲ ὥς ὑμεῖς
 Φατε (σὺ τε καὶ Ἡσίοδος ὁ ῥαψωδὸς) πάνυ
 πῶρρον ἀπώκισται, ἀνάγκη ζητεῖν ὁδὸν τε, τὴν
 ἄγασαν ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἡγεμόνα τὸν ἄριστον. ἢ
 ἐκ οἷσι σὺ ἔτῳ χρῆναι ποιεῖν; ΕΡΜ. Καὶ πῶς
 ἂν ἄλλως ἔλθοι τις; ΛΥΚ. Οὐκ ἔν σοι μὲν ἐπὶ
 τὸ ὑπισχνεῖσθαι, καὶ Φάσκειν εἰδέναι, πολλὴ
 ἀφθονία τῶν ἡγησομένων. πολλοὶ γὰρ ἕτοιμοι
 παρεστῶσιν αὐτόχθονες, ἐκείθεν ἕκαστος εἶναι λέ-
 γοντες. ὁδὸς γε μὴν, ἢ μία καὶ ἡ αὐτὴ φαίνε-
 ται, ἀλλὰ πολλαὶ καὶ διάφοροι, καὶ ἑδὲν ἀλ-
 λήλαις ὅμοιοι. ἡ μὲν γὰρ ἐπὶ τὰ ἐσπέρια, ἡ
 δὲ ἐπὶ τὴν ἑω φέρειν ἔσμεν, ἡ δὲ ἐπὶ τὰς ἄρ-
 κτας, καὶ ἄλλη εὐθὺ τῆς μεσημβρίας. καὶ ἡ μὲν διὰ
 λειμῶ-

inde tempore. Cum vero, ut vos dicitis, tu
 nempe et Hesiodus confarcinator ille carminum,
 longo admodum spatio remota habitetur, necesse
 est et viam, quae ducit ad illam, quaerere, et du-
 cem optimum. An non putas hoc agendum?
 H E R M. Et qua alia ratione perueniat aliquis.
 L Y C. Igitur quantum ad promissiones, et scien-
 tiae professionem, multa tibi ducum copia. Multi
 enim parati adstant, indigenas inde esse quisque
 se dicentes. Seq̄ via non vna atque eadem vide-
 tur, sed multae ac diuersae, ac nihil altera alteri
 similes. Nam haec quidem ad occidentales par-
 tes, illa vero ad orientem videtur ferre; haec
 ad septentriones, et altera recta ad meridiem:
 ct

λειμώνων καὶ φυτῶν καὶ σκιάς, εὐδρος καὶ ἡ-
δεΐα, ἐδὲν ἀντίτυπον ἢ δύσβατον ἔχουσα· ἡ δὲ
πετρώδης καὶ τραχεῖα, πολὺν ἥλιον καὶ δίψος
καὶ κάματος προφαίνουσα. καὶ ὁμῶς αὐταὶ πα-
σαι πρὸς τὴν πάλιν ἄγειν λέγονται, μίαν ἔσαν,
ἐς τὰ ἐναντιώματα τελευτῶσαι.

"Ενθα δὴ μοι καὶ ἡ πῶσα ἀπορία ἐστίν. ἐφ'
ἣν γὰρ ἀνέλθω αὐτῶν, ἀνὴρ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς
ἀτραπῆς ἕκαστος ἐφ' ἑσῶς ἐν τῇ εἰσόδῳ μάλα τις
ἀξιόπιστος ὁρᾷ τὴν χεῖρα, καὶ προτρέπει
κατὰ τὴν αὐτὴ ἀπιέναι, λέγων ἕκαστος αὐτῶν
μόνος τὴν εὐθείαν εἰδέναι, τὰς δ' ἄλλας πλανᾶ-
σθαι, μὴτε αὐτὰς ἐληλυθότας, μὴτε ἄλλοις ἡ-
γήσασθαι δυναμένοις ἀκολοθῆσαντας. καὶ ἐπὶ
τὸν

et haec quidem per prata, et plantas, et umbram,
irrigua et aridiora, nihil durum habens, nihil
incedentibus asperum: altera vero saxosa, et aspe-
ra, solem multum ac sitim et laborem denuntians.
Et tamen omnes. hae ad civitatem ferre dicuntur,
quae una est, ipsae in maxime opposita exeuntes.

26. Hic igitur mihi, et quidem omnis dubita-
tio est. Ad quamcunque enim illarum veniam,
vir ad caput uniuscuiusque tramitis, in ipso in-
gressu adstans fide dignissimus, et manum porri-
git, et in suam nos abire hortatur, dicens unus-
quisque illorum, solum se rectam nosse, caete-
ros vero errare, qui nec ipsi inde venerint, ne-
que deducere alios sequentes possint. Et si ad

τὸν πλησίον ἀφίκωμαι, καὶ κεῖνος τὰ ὅμοια ὑπὶ-
σχνεῖται περὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, καὶ τὰς ἄλλους
κακίζει, καὶ ὁ παρ' αὐτῷ ὁμοίως, καὶ ἐξῆς ἄ-
παντες. τὰ τε τοίνυν τὸ πλῆθος τῶν ὁδῶν, καὶ
τὸ ἀνόμοιον αὐτῶν, ἔμετρίως ταραττῇ με καὶ
ἀπορεῖν ποιεῖ· καὶ μάλιστα οἱ ἡγεμόνες ὑπερδι-
τενόμενοι, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι ἐπαινοῦντες.
ἔ γὰρ οἶδα, ἦντινα τραπόμενος, ἢ τῷ μᾶλ-
λον ἀκολουθήσας, ἀφικοίμην ἂν πρὸς τὴν πόλιν.

ERM. Ἀλλ' ἐγὼ σε ἀπολύσω τῆς ἀπορίας.
τοῖς γὰρ προωδοιπρεχεῖσιν, ὦ Λυκίης, πισεύ-
σας, οὐκ ἂν σφλεῖς. LYC. Τίσι λέγεις;
τοῖς κατὰ ποίαν ὁδὸν ἐλθᾶσιν; ἢ τίνι τῶν ἡγε-
μόνων ἀκολουθήσασιν; αὐθις γὰρ ἡμῖν τὸ αὐτὸ
ἀπο-

proximum accessero, ille quoque familia de sua
via promittit, et aliis detrahit; et ille, qui iuxta
hunc est, similiter, et sic deinceps omnes. Haec
ipsa igitur viarum multitudo, earumque ratio dif-
fimilis me perturbat, et in consilii inopiam con-
iicit: ac duces maxime quantum possunt et ultra
contententes, suamque singuli laudantes. Ne-
que enim, in quam conuersus, aut quem maxime
secutus ad ciuitatem perueniam, scio.

27. HERM. At ego ista te consilii inopia li-
berabo. Si enim his, Lycine, fidem habueris,
qui viam illam ante fecerunt, non erraueris. LYC.
Quibus dicis? et qua via euntibus, aut quem du-
cum secutis? rursus enim nobis eadem consilii in-
opia

ἄπορον, ἐν ἄλλῃ μορφῇ ἀναφαίνεται, ἀπὸ τῶν
πραγμάτων ἐπὶ τὰς ἀνδρας μεταηλυθόσι. ERM.
Πῶς τῆτο Φῆς; ΛΤΚ. Ὅτι ὁ μὲν, τὴν Πλά-
τωνος τραπόμενος, καὶ συνοδοιπαρήσας μετ' αὐ-
τῆ, ἐκείνην ἐπαινέσεται δηλονότι· ὁ δὲ, τὴν Ἐ-
πικάρῃ ἐκείνην, καὶ ἄλλος ἄλλην· σὺ δὲ, τὴν ὑ-
μετέραν· ἢ πῶς γὰρ, ὦ Ἑρμότιμε, ἔχῃτω; ERM.
Πῶς γὰρ ἔ; ΛΤΚ. Οὐ τοίνυν ἀπέλυσάς με
τῆς ἀπορίας, ἀλλ' ἔτι ὁμοίως ἀγνοῶ, τῷ μάλ-
λον χρὴ πιεῦσαι τῶν ὁδοιπόρων. ὁρῶ γὰρ ἔκα-
σον αὐτῶν, καὶ αὐτὸν, καὶ τὸν ἡγεμόνα, μιᾶς
πεπειραμένον, καὶ ἐκείνην ἐπαινῶντα, καὶ λέ-
γοντα, ὡς αὕτη μόνῃ ἀγχεί ἐπὶ τὴν πόλιν· ἔμην-
τοι ἔχω εἰδέναί, εἰ ἀληθῆ Φησιν· ἀλλ' ὅτι μὲν
ἀφί-

opia alia se forma offert, cum a rebus ad viros
transiuimus. H E R M. Quid ita ais? L Y C.
Quoniam hic quidem in Platonis viam digressus,
eoque viae duce (comite) vsus illam nimirum
laudabit; ille vero Epicuri viam, atque alius aliam:
tu autem, vestram: nam qui non ita fiat, Her-
motime? H E R M. Et cur non? L Y C. Non
tu liberaisti me dubitatione, sed adhuc aequè igno-
ro, cui viatorum magis credendum sit. Videō
enim, vnuquemque illorum cum ipsum, tum
ducem, vnus modo viae periculum fecisse, et
illam laudare, ac dicere solam ferre in vibem;
neque tamen habeo vnde sciam vera illum dicere:

ἀφῆκται πρὸς τι τέλος, καὶ εἶδέ τινα πόλιν,
 δώσω αὐτῷ ἴσως. εἰ δὲ ἐκείνην εἶδεν, ἣν ἐχρῆν,
 ἐν ἣ ἐπιθυμῶμεν ἐγὼ τε καὶ σὺ πολιτεύσασθαι,
 ἢ δέον εἰς Κόρινθον ἐλθεῖν, εἰ δ' εἰς Βαβυλῶνα
 ἀφικόμενος οἶσται Κόρινθον ἑώρακέναι, ἀδελον
 ἔμοιγ' ἔν ἐστι. καὶ γὰρ πάντως ὁ τινὰ πόλιν ἰδὼν
 Κόρινθον εἶδεν, εἰ γε καὶ μόνη πόλις ἐστὶν ἡ Κόριν-
 θος. ὁ δὲ δὴ μάλιστα εἰς ἀπορίαν με καθίστησιν,
 ἐκείνός ἐστι, τὸ εἰδέναι, ὅτι πᾶσα ἀνάγκη μίαν εἶ-
 ναι τὴν ἀληθῆ ὁδόν. καὶ γὰρ ἡ Κόρινθος μία
 ἐστίν. αἱ δ' ἄλλαι πανταχόσε μᾶλλον, ἢ εἰς Κό-
 ρινθον ἄγασιν, εἰ μὴ τις ἔτω σφόδρα παρα-
 παῖοι, ὡς οἶσθαι καὶ τὴν εἰς Ὑπερβορέας, καὶ
 τὴν

Verum venisse illum ad finem quemdam, et vi-
 disse ciuitatem aliquam, forte illi dederim. V-
 trum vero illam viderit, quam oportebat, cuius
 ciues esse tu non minus quam ego volumus; an,
 cum Corinthum eundum esset, ille Babylonem
 delatus Corinthum se vidisse putarit, illud mihi
 quidem adhuc obscurum est. Neque enim quis-
 quis urbem vidit, Corinthum vidit, siquidem
 non sola vrbs est Corinthus. Quod autem ma-
 xime inopem me consilii reddit, illud est, quod
 noui, vnā necessario esse veram viam, quippe
 cum et Corinthus vna sit, reliquas autem quouis
 potius quam Corinthum ducere, nisi in tantum
 quis desipiat, etiam eam, quae ad Hyperboreos
 fert,

τὴν εἰς Ἰνδὸς ἀγέσαν, εἰς Κόρινθον σέλλειν.
ΕΡΜ. Καὶ πῶς οἶόν τε, ὦ Λυκῖνε; ἄλλη γὰρ
ἀλλαχόσε ἄγει.

ΛΤΚ. Οὐκ ἔν, ὦ καλὲ Ἑρμότιμε, ἀ μικρᾶς
δεῖ βελῆς ἐπὶ τὴν αἵρεσιν τῶν ὁδῶν τε, καὶ ἡ-
γεμόνων. ἔδὲ τῆτο δὴ τὸ τῆ λόγα ποιήσομεν,
ἐνθα ἂν ἡμᾶς οἱ πόδες φέρωσιν, ἐκεῖσε ἀπιμεν·
ἐπεὶ λήσομεν ἄτως, ἀντὶ τῆς εἰς Κόρινθον ἀγέ-
σης, τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος, ἢ Βάκτρων ἀπιόντες.
ἔδὲ γὰρ ἔδ' ἐκεῖνο καλῶς ἔχει, τῇ τύχῃ ἐπι-
τρέπειν, ὡς τάχα ἂν τὴν ἀρίστην ἐλομένους, εἰ
καὶ ἀνευ ἐξετάσεως ὁρμήσαιμεν ἐπὶ μίαν τῶν ὁ-
δῶν ἡντιναῖν. δυνατόν μὲν γὰρ καὶ τῆτο γενέ-
σθαι· καὶ ἴσως ποτὲ ἐγένετο ἐν τῷ μακρῷ χρό-
νῳ.

fert, et quae ad Indos, Corinthum ducere.
HERM. Et quomodo hoc fieri possit, Lycine,
alia cum aliorum ducat?

28. LYC. Ergo, pulcher Hermotime, non
parua deliberatione opus est, ad electionem via-
rum pariter ac ductorum: neque id quod est in
prouerbio hic agemus, *Quocumque nos pedes tule-
rint, eo iinus*: alioquin imprudentes pro ea, quae
Corinthum fert, alteram, quae Babylonem aut
Bactra ducit, ingrediamur. Neque vero consul-
tum est fortunae permittere, ut qui forte opti-
mam capeffituri simus, licet sine examine in vnam
quamcumque viarum ingrediamur. Etenim pot-
est quidem id quoque fieri, et forte aliquando in
longo

νω. ἡμᾶς δέ γε περὶ τῶν ἔτω μεγάλων οὐκ οἶμαι δεῖν παραβόλως ἀναρρίπτειν 5), ἔδ' ἐς σενὸν κομιδῇ κατακλείειν τὴν ἐλπίδα, ἐπὶ ῥίπος, ὥς ἡ προοιμία Φησὶ, τὸν Αἰγαῖον, ἢ τὸν Ἴονιον διαπλεῦσαι θέλοντας. ὅτε ἔδ' αἰτιασαίμεθ' ἂν εὐλόγως τὴν τύχην, εἰ τοξεύσας, καὶ ἀκοντίζσας, μὴ πάντως ἔτυχε τῷ ἀληθῆς, ἐνὸς ὄντος ἐν μυρίοις τοῖς ψεύδεσιν, ἔπερ ἔδὲ τῷ Ὀμηρικῷ τοξότη ὑπῆρξεν, ὃς δέον τὴν πελειάδα κατατοξεῦσαι, ὃ δὲ, τὴν μῆρινθον ἔτεμεν· ὁ Τεῦκρος, οἶμαι. ἀλλὰ παραπολὺ ἐκείνο εὐλογώτε-

longo tempore factum est. At nos de tantis rebus non puto oportere periculofam temere aleam iacere, neque in angusto adeo concludere spes nostras, *viminea*, quod est in prouerbio, *scapha Aegeum* Ioniumue mare auſos *traicore*: vbi nec fortunam cum ratione accusaremus, si ea sagittando vel iaculando non omnino feriat verum, quippe quod vnum sit inter mille mendacia: quale quid nec Homérico illi sagittario contigit, qui, cum columba deiicienda esset, lineam telo rupit, Teucrum fuisse arbitror. Sed multo rationabilius est spera-

5. 'Αναρρίπτειν] 'Αναρρίπτειν hoc in loco per ellipsin τῷ, κύβον, est *aleam iacere*. Integram locutionem habes in Harmonide c. 3. med. ἐφ' ἐνὸς ἀνδρὸς ἀναρρίψομεν τὸν κύβον, et in Pro Imaginibus c. 16. Τολμήσω ἀναρρίψαι τὸν κύβον. *Ienſius*.

γώτερον τῶν πολλῶν τρωθήσεσθαι καὶ περιπε-
σεῖσθαι τῷ τοξεύματι ἐλπίζειν, ἢ πάντως ἐκεί-
νο τὸ ἐν ἐξ ἁπάντων. ὁ δὲ κίνδυνος ὅτι & μι-
κρὸς, εἰ ἀντὶ τῆς ἐπ' εὐθὺ ἀγέσης, ἐς τῶν πε-
πλανημένων μίαν ἀγνοῶντες ἐμπέσοιμεν, ἐλπί-
ζοντες ἄμεινον αἰρήσεσθαι τὴν τύχην ὑπὲρ ἡ-
μῶν, εἰκάζειν οἶμαι. ἔδὲ γὰρ ἀναστρέψαι ἔτι,
καὶ ἀνασωθῆναι ὀπίσω ῥᾶδιον, ἢν ἅπαξ ἐπιδῶ
τῇ πλεξῇ (i) τις αὐτὸν, τὰ ἀπύγεια λυσάμε-
νος· ἀλλ' ἀνάγκη ἐν τῷ πελάγει διαφέρεσθαι,
ναυτιῶντα ὡς τὸ πολὺ, καὶ δεδιότα, καὶ κα-
ρηβα-

sperare futurum, vt de multis *quiddam* (*quodcum-
que sit*) feriat, et in telum quasi incidat, quam
vnum illud omnino ex omnibus. Non paruum
autem esse periculum, si spe illa inducti, futu-
rum vt melius fortuna pro nobis eligat, pro recta
via in erronearum aliquam ignorantia incidamus,
ita me puto colligere: neque enim redire iam et
retro nauigare ad salutem facile est, si quis semel
spiranti se *aurae*, solutis retinaculis, permiserit;
sed necesse est in pelago iactari nauseantem ple-
rumque, metuentem, et grauato ob agitationem
capite:

6. Τῇ πλεξῇ] Interpretatus sum, quasi le-
geretur tenuissima mutatione πνεῦση, *spi-
ranti*, nimirum αὐρα, *aurae*. *Vela ventis
dare, nauem austro permittere*, solennia sunt,
et sexcenties tali in re vsurpata. *Gesner.*

ρηβαρῶντα ὑπὸ τῷ σάλῳ, δέον ἐξ ἀρχῆς, πρὶν ἐκπλεῦσαι, ἀναβάντα ἐπὶ σκοπὴν τινα, σιέψασθαι, εἰ ἐπιφορὸν ἐστὶ καὶ ἄριον τὸ πνεῦμα τοῖς εἰς Κόρινθον διαπλεῦσαι ἐθέλῃσι. καὶ, νῆ Δία, κυβερνήτην ἕνα τὸν ἄριστον ἐκλέξασθαι, καὶ γαῦν εὐπαγῇ, οἷαν διαρκέσαι πρὸς τηλικούτον κλύδωνα.

ERM. Οὕτω γε ἄμεινον, ὦ Λυκίε, παραπολύ. πλὴν οἶδά γε, ὅτι ἅπαντας ἐν κύκλῳ περιελθὼν, ἐκ ἄλλης ἂν εὐροῖς, ἢτε ἡγεμόνας ἀμείνους, ἢτε κυβερνήτας ἐμπειροτέρους τῶν Στωϊκῶν. καὶ ἦν ἐθέλησῃς γε ἀφικέσθαι ποτὲ πρὸς Κόρινθον, ἐκείνοις ἐψῇ, κατὰ τὰ Χρυσίππου καὶ Ζήνωνος ἴχνη προΐων· ἄλλως δέ, ἀδύνατον. ΛΥΚ. Ὅρῳς

capite: cum oportuisset ab initio, ante aliquando, quam portu exires, conscensa specula videre, ferensine sit et secundus ventus Corinthum nauigare volentibus; et, per Iouem, gubernatorem unum optimum deligere, et nauim bene compactam, quae durare ad tantum fluctum possit.

29. HERM. Ita quidem, Lycine, multo melius. Verum noui equidem, te, si circulo omnes obeas, nec duces meliores inuenturum, neque peritiores gubernatores Stoicis: et si quidem peruenire aliquando Corinthum volueris, illos sequere, .per Chrysippi Zenonisque vestigia progressus: aliter vero fieri non potest. LYC. Vides,

Ὅρᾳς τᾷτο ὡς κοινὸν, ὦ Ἑρμότιμε, εἴρηκας; εἵποι γὰρ ἂν αὐτὸ καὶ ὁ τῷ Πλάτῳ συνοδοιπορῶν, καὶ ὁ Ἐπικύρῳ ἐπόμενος, καὶ οἱ ἄλλοι, μὴ ἀνέλθειν με εἰς τὴν Κόρινθον, εἰ μὴ μεθ' ἑαυτῶ ἕκαστος. ὥς, ἢ πᾶσι πιθεύειν χρὴ, ὅπερ γελοιότατον, ἢ ἀπιθεῖν ὁμοίως· μακρῷ γὰρ ἀσφαλές· αὐτὸ τοιοῦτον, ἄχρῃς ἂν εὐζῶμεν τῶ ληθῇ ὑπισχνόμενον.

Ἐπεὶ φέρε, εἰ καθάπερ νῦν ἔχω ἀγνοῶν ἔτι, ὅστις ἐξ ἀπάντων ἐστὶν ὁ ἀληθεύων, ἐλοίμην τὰ ὑμέτερα, σοὶ πιθεύσας, ἀνδρὶ Φίλῳ, ἀτὰρ μόνα γε εἰδότες τὰ τῶν Στωϊκῶν, καὶ μίαν ὁδὸν ὁδοιπορήσαντι ταύτην, ἔπειτα θεῶν τις ἀναβίωναι ποιήσεις Πλάτωνα, καὶ Πυθαγόραν, καὶ Ἀριστο-

des, quam commune illud, Hermotime, dixeris. Eodem enim modo et qui cum Platone viam faciat, et qui Epicurum sequatur, et reliqui, non peruenturum me Corinthum, nisi secum, quisque dixerit. Itaque aut credere omnibus oportet, quod maxime ridiculum, aut fidem denegare similiter. Longe enim tutissimum tale quid fuerit, dum qui vera promittat inueniamus.

30. Nam, age, si ita, uti nunc habeo, ignarus adhuc, quis ex omnibus verum dicat, vestra eligam, fide tibi habita, viro amico, sed qui sola tamen Stoicorum dogmata didiceris, et unam hanc viam iueris: ac deinde Deus aliquis in lucem reuocet Platonem, et Pythagoram, et Aristotelem,
et

Ἀριστοτέλην, καὶ τὰς ἄλλας· οἱ δὲ περιεσφάντες
 ἐρωτῶέν με, καί, νῆ Δί', εἰς δικαστήριον ἀγα-
 γόντες, ὕβρεως ἑκάστος διαάζονται, λέγοντες, ὦ
 βέλτισε Λυκίγιε, τί παθὼν, ἢ τίνι ποτὲ πισεύ-
 σας, Χρύσιππον καὶ Ζήνωνα προετίμησας ἡμῶν,
 πρεσβυτέρων ὄντων παραπολὺ, χθρὲς καὶ πρῶην
 γενομένους, μήτε λόγῳ μεταδὲς ἡμῖν, μήτε πει-
 ραθεὶς ὅλως ὦν Φαμέν; εἰ ταῦτα λῆγοιεν, τί
 ἂν ἀποκριναίμην αὐτοῖς; ἢ ἐξαρκέσει μοι, ἂν εἴ-
 πω, ὅτι Ἑρμοτίμῳ ἐπείσθην Φίλω ἀνδρὶ; ἀλ-
 λά Φαίεν ἂν, οἷδ', ὅτι ἡμεῖς, ὦ Λυκίγιε, ἐκ-
 ἴσμεν τὸν Ἑρμοτίμον τῶτον, ὅσις ποτὲ ἐστίν, ἐ-
 δὲ ἐκεῖνος ἡμᾶς· ὥς ἐκ ἐχρῆν ἀπάντων κατα-
 γιγνώ-

et reliquos: iique circumstantes me interrogant,
 quin, Hercle, ad tribunal tractum iniuriarum
 vnusquisque, postulent, dicentes, quo animi im-
 petu, bone Lycine, aut cuius auctoritate, Chry-
 sippum et Zenonem nobis praetulisti, homines
 heri et nudius tertius natos, nobis multum natu
 maioribus, qui neque sermonem communicaueris
 nobiscum, nec omnino quae dicimus exploraue-
 ris? Haec, *inquam*, si dicant, quid illis respon-
 deam? Satisne mihi erit dixisse, Hermotimo, ami-
 co homini, fidem habui? At ego noui illos di-
 cturos: Nos, Lycine, Hermotimum illum tuum,
 quis homo sit, nescimus; neque ille nos. Itaque
 non decebat damnare vniuersos, neque contra
 absen-

γινώσκειν, ἔδὲ ἐρήμην ἡμῶν καταδιαίτῃ, ἀνδρὶ πιτεύσαντα μίαν ὁδὸν ἐν Φιλοσοφίᾳ, καὶ ἔδὲ ταύτην ἴσως ἀκριβῶς κατανοήσαντι. οἱ δὲ γε νομοθέται, ὦ Λυκίνε, ἔχ' ἔτω προστάττεισι τοῖς δικασαῖς ποιεῖν, ἔδὲ τῷ ἑτέρῳ μὲν ἀκχεῖν, τὸν δὲ ἕτερον ἔκ' ἐᾶν λέγειν ὑπὲρ ἑαυτῷ, ἃ οἴεται συμφέρειν, ἀλλ' ὁμοίως ἀμφοῖν ἀπροᾰσθαί, ὡς ῥᾶον ἀντεξετάζοντες τὰς λόγους, εὕρισκοιεν τᾷ ἀληθείᾳ τε καὶ ψευδῇ. καὶ ἦν γε μὴ ἔτω ποιῶσιν, ἐφίεναι δίδωσιν ὁ νόμος εἰς ἕτερον δικασήριον τοιαῦτα, ἅττα εἰκὸς ἐρεῖν αὐτάς.

Ἡ τάχ' ἂν τις αὐτῶν καὶ προσέροιτό με, εἰπέ μοι, λέγων, ὦ Λυκίνε, εἴ τις Αἰθίοψ μηδὲ πώ-

absentes et inauditos nos ferre arbitrium, ac si-
dem habere homini, qui vnam modo philoso-
phiae viam, et forte ne hanc quidem accurate
satis perspexerit. Legum latores autem, Lycine,
non ita facere iudices iubent, nec alteram qui-
dem partem audire, alteram dicere pro se non
pati, sed similiter audire vtramque, quo facilius,
comparatis inuicem orationibus, quid verum fal-
sumue sit inueniant: et si tamen ita non fecerint
iudices, prouocandi ad aliud tribunal potestatem
lex tribuit. Talia fere dicturos illos veri simi-
le est.

31. Aut forte illorum aliquis praeterea me in-
terroget: Dic mihi, Lycine, si quis Aethiops,
Luc. Op. T. III. M qui

πώποτε ἄλλας ἀνθρώπους ἰδὼν, οἷοι ἡμεῖς ἐσμέν,
διὰ τὸ μὴ ἀποδεδημημέναι τοπαράπαν, ἐν τινι
συλλέγω τῶν Αἰθιοπῶν δίσχυρίζοιτο, καὶ λέγει
μηδαμόθι τῆς γῆς ἀνθρώπους εἶναι λευκούς, ἢ
ξανθούς, μηδὲ ἄλλο τι ἢ μέλανας, ἄρα πιτεύοιτ'
ἂν ὑπ' αὐτῶν; ἢ εἴποι τις 7) ἂν πρὸς αὐτὸν
τῶν πρεσβυτέρων Αἰθιοπῶν, σὺ δὲ δὴ, πόθεν
ταῦτα, ὦ θρασύτατε, οἶσθα, ἔ γάρ ἀπεδή-
μησας παρ' ἡμῶν ἑδαμόσε, ἔδῃ, νῆ Δία, τὰ
παρὰ τοῖς ἄλλοις οἶδας ὅποιά ἐσι, φαίην ἂν ἔ-
γω γε

qui alios nunquam homines, quales nos sumus,
ysurpasset oculis, eo quod patria pedem non ex-
tulisset, hic igitur in concione Aethiopum adse-
neraret atque diceret, nusquam terrarum homi-
nes esse albos, vel flavos, neque aliud usquam
nisi nigros, numquid fidem apud illos inueniat?
Aut si quis ei de maioribus natu Aethiopibus di-
cat: Tu vero vnde haec, audacissime, nosti,
qui neque usquam a nobis peregre abfueris, ne-
que Hercle res aliorum quales sint noueris? di-
camne

7. "H εἴποι τις] Qui bene totam orationis
seriem considerauerit, illum animaduersu-
rum puto, requiri ad sententiam implen-
dam, conditionalem particulam εἰ, quam
interpretando certe expressam nemo indi-
gnabitur. Concurfus ille et hiarus, ἢ εἰ εἴ-
ποι, fecit, ut interiectum εἰ tanto facilius
elideretur. Gesner.

γάρ γε δίκαια ἐρωτῆσαι τὸν πρεσβύτερον; ἢ πῶς, ὦ Ἑρμότιμε, συμβελεύεις; EPM. Οὕτω· δικαιοτάτα γὰρ ἐπιπλήξαι δοκεῖ μοι. ATK. Καὶ γὰρ ἐμοί γε, ὦ Ἑρμότιμε. ἀλλὰ τὸ μετὰ τῆτο εἴη ἔτ' οἶδα, εἰ ὁμοίως καὶ σοὶ δόξει· ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ τῆτο πάντα δοκεῖ.

EPM. Τὸ ποῖον; ATK. Ἐπάξει δηλαδὴ ὁ ἀνὴρ, καὶ φήσει πρὸς μὲ ὧδέ πως· ἀνάλογον τοίνυν κείσθω τις ἡμῖν, ὦ Λυκῖνε, τὰ Στωϊκῶν μέντα εἰδώς, καθάπερ ὁ σὸς φίλος ἄτος ὁ Ἑρμότιμος, ἀποδημήσας δὲ μηδεπώποτε, μήτε εἰς Πλάτωνος, μήτε παρὰ τὸν Ἐπίκρου, μηδὲ ὅλως πρὸς ἄλλον τινά. εἰ τοίνυν λέγοι, μηδὲν ἔγω καλὸν εἶναι, μηδ' ἀληθὲς παρὰ τοῖς πολλοῖς

camne ego merito sic interrogasse seniore? aut quid consulis, Hermotime? HERM. Sic est. iustissime enim illum mihi videtur increpuisse. LYC. Nimirum mihi quoque, Hermotime. Sed quod sequitur, non iam noui an aequè tibi placeat: mihi certe hoc etiam magno videtur opere.

32. HERM. Quale id est? LYC. Subiicere nempe vir ille, et ita fere mecum aget: Hac igitur ratione ac proportionē seruata ponatur nobis aliquis, Lycine, qui Stoicorum placita sola norit, vt amicus hic tuus Hermotimus, nunquam autem neque in Platonis *regnum*, neque ad Epicurum, neque ad alium quemquam peregrinatus fuerit. Is ergo si dicat, nihil ita pulchrum esse, neque

λοις 8), οἷα τὰ τῆς σοῆς ἐσι, καὶ ἂ ἐκείνη Φη-
σιν, ἐκ ἂν εὐλόγως θρασὺς εἶναι δόξειέ σοι, πε-
ρὶ πάντων ἀποφαινόμενος, καὶ ταῦτα, ἐν εἰ-
δῶς, ἐδεπώποτε ἐξ Αἰθιοπίας τὸν ἕτερον πρό-
δα προελθών; τί βέλει ἀποκρίνωμαι αὐτῷ;
ΕΡΜ. Τὸ ἀληθέστατον ἐκείνο δηλαδὴ, ὅτι ἡμεῖς
τὰ μὲν Στωϊκῶν, καὶ πάνυ ἐκμανθάνομεν, ὡς
ἂν κατὰ ταῦτα φιλοσοφεῖν ἀξιῶντες· ἐκ ἀγνο-
ῶμεν δὲ καὶ τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων λεγόμενα. ὁ
γὰρ διδάσκαλος καὶ κεῖνα μεταξὺ καὶ διέξεισαι
πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἀνατρέπει γε αὐτὰ, προσθεῖς
αὐτός.

Λ Τ Κ.

verum apud alios, quam sint ea, quae sunt in Por-
ticu, et quae illa dicit: nonne merito videatur
tibi temerarius esse, qui de omnibus pronunciet,
cum vnum modo sciat, et nunquam alterum ex
Aethiopia *illa sua* pedem protulerit? Quid vis
illi respondeam? H E R M. Verissimum illud
nempe, Nos quidem Stoicorum *dogmata*, et
praecipue quidem illa, edificere, vt qui secun-
dum illa philosophari postulemus: neque tamen
ignorare, quae dicantur ab aliis. Magistrum
enim et illa inter docendum enarrare, atque ea-
dem deinde euertere.

33. L Y C.

8. Πολλοῖς] Pro πολλοῖς nimis mallet ἄλ-
λοις, et ita transtuli. Cui non placet ali-
quid mutari, ille in interpretatione nostra
facile aliis substituet multos. Gefner.

ΛΥΚ. Ἡ νομίζεις ἐνταῦθα σιωπήσεσθαι ἡμῖν τὰς ἀμφὶ τὸν Πλάτωνα καὶ Πυθαγόραν καὶ Ἐπίκρου, καὶ τὰς ἄλλας; ἐχί δὲ ἀναγέλασαντας ἂν εἰπεῖν πρὸς ἐμέ· οἷα ποιεῖ, ὦ Λυκῖνε, ὁ ἑταῖρός σε ὁ Ἑρμότιμος; ἀξιοὶ τοῖς ἀντιδίοις περὶ ἡμῶν πιθεῖν, καὶ οἶσται τοιαῦτα εἶναι τὰ ἡμέτερα, ὅποια ἂν ἐκεῖνοι φῶσιν, ἢ ἐκ εἰδότες, ἢ κρυπτόμενοι τὸ ἀληθές; ἐκὼν ἢν τινα καὶ τῶν ἀθλητῶν ἰδὼν ἀσκήμενον πρὸ τῆς ἀγῶνας, λακτίζοντα εἰς τὸν ἄερα, ἢ πύξ κενὴν πληγὴν τινα καταφέροντα, ὡς τὸν ἀνταγωνιστὴν δῆθεν παίοντα, εὐθὺς ἀνακηρύξει αὐτὸν ἀγωνοθέτης ὢν, ὡς ἀμαχόν τινα· ἢ ἐκεῖνα μὲν οἰήσεται ῥαδίαι εἶναι, καὶ ἀσφαλῆ τὰ νεανειύματα, ἔθενός ἀνταιρομένεα αὐτῷ, τὴν δὲ νίκην τῆνικαῦτα κρίνεσθαι.

33. LYC. An putas hic tacituros Platonem et Pythagoram, et Epicurum, et reliquos, ac non potius cum risu ad me dicturos: Quid agit, tuus, Lycine, sodalis Hermotimus? Aequum censet aduersariis de nobis nostris credere, ac talia esse putat nostra, qualia illi dixerint, vel ignorantia, vel quod verum studio occultant. Vtrum igitur si quem Athletarum videat meditantem ante certamen, calcibus petentem aëra, aut vanam pugno plagam inferentem, quasi aduersarium feriat: continuone, si praeses sit certaminis, illum praekonio ornabit pro inuicto? an potius facilia illa putabit, et periculi expertes iuuenis lusus, victo-

σθαί, ὁπότεν καταγωνίσηται τὸν ἀντίπαλον αὐτὸν, καὶ κρατήσῃ, ὁ δ' ἀπαγορεύσῃ, ἄλλως δὲ ἄ; μὴ τοίνυν μηδὲ Ἑρμότιμος, ἀφ' ὧν ἂν οἱ διδάσκαλοι αὐτῷ σκιαμαχῶσι πρὸς ἡμᾶς ἀπόντας, οἷσθω κρατεῖν αὐτὰς, ἢ τὰ ἡμέτερα τοιαῦτα εἶναι, ὡς ἀνατρέψεσθαι ἐραδίως. ἐπεὶ τὸ τοιῶτον ὅμοιον ἂν εἶναι τοῖς τῶν παιδίων οἰκοδομήμασιν, ἃ κατασκευάσαντες ἐκείνοι ἀσθε- νῇ, εὐθὺς ἀνατρέψουσιν, ἢ καὶ, νῆ Δία, τοῖς τοξεύσιν μελετῶσιν, οἳ κέρφῃ τινὰ συνδήσαν- τες, ἔπειτα ἐπὶ κόντε πῆξαντες, ἔ πόρρω προ- θέμενοι, σοχάζονται ἀφισέντες· καὶ ἦν τύχασί ποτε, καὶ διαπείρωσι τὰ κέρφῃ, ἀνέκραγον εὐ- θὺς, ὡς τι μέγα ποιήσαντες, εἰ διεξελέλυθεν αὐτοῖς

riam vero tum decerni, cum ipsum aduersarium certamine vicerit, isque victum se fassus fuerit: alias vero non. Ne igitur Hermotimus, ex eo quod magistri ipsius umbratiles forte velitationes aduersus absentes nos instituunt, vincere illos arbitretur, aut talia esse nostra, quae facile adeo euertantur: cum ea ratio similis sit puerorum aedificationibus, quas cum infirmas admodum struant, celeriter euertunt; aut his, qui sagittandi artem meditantur, qui stipulas quasdam colligatas et in conto defixas proponunt interuallo non longo, atque ad eas deinde collineant: et si quando feriant, traiciantque stipulas, exclamant continuo, vt in magno facinore, si sarmenta te- lum

αὐτοῖς τὸ βέλος διὰ τῶν Φρυγάνων. ἀλλ' οἱ
 Πέρσαι γε ἔτω ποιῶσιν, ἀδὲ Σκυθῶν, ὅσοι το-
 ξόται. ἀλλὰ πρῶτον μὲν αὐτοὶ κινέμενοι ἀφ'
 ἵππων, ὡς τὸ πολὺ τοξεύουσιν, ἔπειτα δὲ καὶ
 τὰ τοξευόμενα κινεῖσθαι ἀξιῶσιν, ἔχ' ἐδῶτα,
 ἀδὲ περιμένοντα τὸ βέλος, ἐς' ἃν ἐμπέσῃ, ἀλ-
 λά διαδιδράσκοντα ὡς ἐνὶ μάλιζα, θηρία γέ τοι
 ὡς τὸ πολὺ καταταξεύουσι, καὶ ὀρεγνόντων ἔνιοι
 τυγχάνουσιν. ἦν δὲ ποτε καὶ ἐπὶ σκοπῇ δέξῃ
 πειραθῆναι τῷ τόνῳ τῆς πληγῆς, ξύλον ἀντί-
 τυπον, ἢ ἀσπίδα ὠμαβοῖνην προθέμενοι, διε-
 λαύουσι, καὶ ἔτω πιστεύουσι, καὶν δὲ ὄπλων
 σφίσι χωρῆσαι τὰς οἰσὰς. εἰπέ τρῖνον, ὦ Λυ-
 κῖνε, παρ' ἡμῶν Ἑρμοτίμῳ, ὅτι οἱ διδάσκαλοι
 αὐτῷ

lum transierit. Verum ita Persae certe non fa-
 ciunt, neque Scytharum qui sunt sagittarii. Sed
 primo ipsi dum mouentur in equis, ut plurimum
 sagittant: deinde vero ea etiam, quae petuntur,
 volunt inqueri, non stare et expectare sagittam,
 dum incidat, sed fugere quantum licet maxime.
 Bestias enim ut plurimum deiciunt sagittis, et
 aues quidam eorum feriunt. Si vero etiam ad
 scopum tentanda sit vis et contentio plagae, li-
 gnum, quod ictum repellat, aut scutum e crudo
 boum tergo, propositum traiciunt, et ita spe-
 rant per arma quoque sagittas suas transitaras.
 Dic igitur, Lycine, a nobis Hermotimo, magi-

αὐτῶ Φρύγανα προθέμενοι, κατατοξεύουσιν, εἴ-
 τα Φασὶν ἀνδρῶν ὠπλισμένων κηρατηκέναι, καὶ
 εἰκόνας ἡμῶν γραφάμενοι, πυκτεύουσι πρὸς ἐκεί-
 νας· καὶ κρατήσαντες, ὡς τὸ εἶκος, κρατεῖν ἡ-
 μῶν οἴονται. ἀλλὰ φαίημεν ἂν ἕκαστος πρὸς αὐ-
 τὰς τὰ τῶ Ἀχιλλέως ἐκείνα, ἃ Φησι παρὶ τῶ
 "Εκτορος·

Οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσκει μέτωπον.

Ταῦτα μὲν οἱ ξύμπαντες, ἐν τῷ μέρει ἕκαστος.

Ὁ Πλάτων δ' ἂν μοι δοκεῖ καὶ διηγῆσασθαι
 τι τῶν ἐκ Σικελίας, ὡς ἂν εἰδὼς τὰ πλεῖστα.
 τῷ γὰρ Συρακυσίῳ Γέλωνι Φασὶ δυσῶδες εἶ-
 ναι τὸ σῶμα, καὶ τῷτο ἐπιπολὺ διαλαθεῖν αὐ-
 τόν, ἄδενός τολμῶντος ἐλέγχειν τύραννον ἄν-
 δρα,

stros ipsius proposita sarmenta sagittis transiicere,
 deinde viros armatos a se deuictos, gloriari: et
 pictas imagines nostras pugnis inuadere, iisque,
 vt facile est ad existimandum, victis, nos ase
 putare superatos. Nostrum vero quisque dixerim
 us ad eos Achillis ista, quae ille de Hectore:

*Nec galeae poterunt vultumque minasque tueri
 Nostrae.*

Haec, inquam, vniuersi, et pro se vnusquisque.

34. Plato vero videtur mihi enarraturus aliquid
 de Sicilia, qui pleraque eius nouit. Nempe Sy-
 racusio Geloni graueolens fuisse os aiunt, idque
 diu ipsum ignorasse, cum nemo auderet indicare
 tyranno,

δρα, μέχρι δὴ τινα γυναῖκα ξένην συνενεχθεῖσαν αὐτῷ τολμῆσαι καὶ εἰπεῖν ὅπως ἔχοι· τὸν δὲ, παρὰ τὴν γυναῖκα ἐλθόντα τὴν ἑαυτῆς, ὀργίζεσθαι, ὅτι ἐκ ἐμήνυσσε πρὸς αὐτὸν, εἰδυῖα μάλιστα τὴν δυσωδίαν. τὴν δὲ παραιτεῖσθαι συγγνώμην ἔχειν αὐτῇ. ὑπὲρ γὰρ τῆς μὴ πεπειρασθαι ἄλλῃ ἀνδρὸς, μηδὲ ὁμιλῆσαι πλησίον, οἰηθῆναι ἅπασιν τοῖς ἀνδράσι τοιοῦτό τι ἀποπνεῖν τῆς σόματος. καὶ Ἑρμότιμος τοιγαρὲν ἄτε μόνοις τοῖς Στωϊκοῖς ξυνών, Φαίη ἂν ὁ Πλάτων, εἰκότως ἀγνοεῖ, ὅποια τῶν ἄλλων τὰ σώματά ἐσιν. ὅμοια δ' ἂν καὶ Χρύσιππος εἴποι, ἢ ἔτι πλείω τέτων, εἰπερ λιπὼν αὐτὸν ἀκριτον, ἐπὶ τῷ Πλάτωνος ὀρμήσαιμι, πισεύσας τινὶ τῶν
μόνῳ

tyranno, donec peregrina mulier congressa illi auderet etiam dicere, uti se res haberet: illum vero, ad coniugem cum veniret suam, iratum fuisse ipsi, quod sibi non indicasset, cum maxime graueolentiam illam sciret: illam vero ignosci sibi petiisse, se enim, quod virum alium experta non esset, neque ex proximo sermones cum quodquam miscuisset, putasse viris omnibus tale quiddam os olere. Etiam Hermotimus igitur, qui solis cum Stoicis fuerit, dicat Plato, ignorat, nec id mirum, qualia aliorum sint ora. Similia vero etiam Chrysippus dicat, aut plura hisce, si quidem relinquens ipsum inauditum ad Platonica me conferam, fidemque habeam eorum alicui, qui

μόνω Πλάτωνι ὁμιληκότων. ἐνί τε λόγῳ ξυνελών Φημι, ἄχρῃς ἂν ἄδηλον ἦ, τίς ἀληθῆς ἐστὶ προαίρεσις ἐν Φιλοσοφίᾳ, μὴδὲ μίαν αἰρεῖσθαι ὕβρις γάρ ἐστι τὰς ἄλλας τὸ τοιῦτον.

ΕΡΜ. ὦ Λυκίε, πρὸς τῆς Ἑσίας, Πλάτωνα μὲν, καὶ Ἀριστοτέλην, καὶ Ἐπικύρου, καὶ τὰς ἄλλας ἀτρεμεῖν ἐκώσωμεν· εἰ γὰρ κατ' ἐμὲ ἀνταγωνίζεσθαι αὐταῖς· νῶϊ δέ, ἐγὼ τε, καὶ σὺ, ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν ἐξετάσωμεν, εἰ τοιῦτόν ἐστι τὸ Φιλοσοφίας πρᾶγμα, οἷον ἐγὼ Φημι αὐτὸ εἶναι· Αἰθίοπας δέ, ἣ τὴν Γέλωνος γυναῖκα, τί ἔδει καλεῖν ἐκ Συρακυσῶν ἐπὶ τὸν λόγον; ΛΤΚ. Ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἀπίτῳσαν ἐκποδῶν, εἴ σοι δοκᾷ περιττοὶ εἶναι πρὸς τὸν λόγον· σὺ δέ λέ-

γε

qui solo cum Platone versati fuerint. Vno denique verbo comprehendens omnia aio, donec obfcurum sit, quae vera sit in philosophia secta, nullam earum esse sectandam. Ista enim contumelia fuerit in reliquas.

35. HERM. Per Vestam, Lycine, Platonem, et Aristotelem, et Epicurum, et reliquos patiamur quiescere; neque enim cum illis contendere meum est. Nos vero, ego, inquam, et tu, per nos ipsos quaeramus, sitne tale quid philosophia, quale ego aio esse. Aethiopas autem, et Gelonis uxorem Syracusis euocare ad hunc sermonem quid attinebat? LYC. At illi quidem e vestigio abeant, si superflui tibi videntur ad nostram disputa-

γε ἤδη· θαυμασὸν γάρ τι εἶσιν ἔοικας. ΕΡΜ.
 Δοκεῖ μοι, ὦ Λυκῖνε, καὶ πάνυ δυνατόν εἶναι μό-
 νον τὰ τῶν Στωϊκῶν ἐμαθόντα, εἰδέναι τὰ ἡ-
 θές ἀπὸ τέτων, καὶ μὴ τὰ τῶν ἄλλων ἐπεξέλ-
 θη τις ἐκμανθάνων ἕκαστα. ἔτῳσι δὲ σκόπῃ,
 ἢν τις λέγῃ πρὸς σέ μόνον τέτα, ὡς αἱ δύο δυ-
 αδες τὸν τέτταρα ἀριθμὸν ἀποτελεῖσιν, ἄρα
 δεῖσθαι περιϊόντα σε πυνθάνεσθαι τῶν ἄλλων,
 ὅσοι ἀριθμητικοί, μὴ τις ἄρα εἴη πέντε, ἢ ἐ-
 πτά λέγων αὐτάς εἶναι, ἢ αὐτίκα εἰδείης ἂν, ὅτε
 ἀνὴρ ἀληθῆ λέγει; ΛΥΚ. Αὐτίκα, ὦ Ἑρμό-
 τιμε. ΕΡΜ. Τί ποτ' ἔν ἀδύνατον εἶναι σοι
 δοκεῖ, ἐντυγχάνοντά τινα μόνον ταῖς Στωϊκοῖς
 λέγεσσι

putationem: tu vero iam dicito: mirabile enim
 quiddam videris dicturus. HERM. Videtur mi-
 hi, Lycine, et facile quidem fieri posse, vt ali-
 quis, qui sola Stoicorum placita didicerit, sciat
 ex his verum, etiam si aliorum sententias non per-
 sequatur, atque ediscat singulas. Ita vero consi-
 dera. Si quis hoc tibi solum dicat, dyadas duas
 quaternarium numerum efficere, numquid opus
 est te in circuita interrogare reliquos, quotquot
 sunt numerorum periti, num quis forte sit, qui
 quinque aut septem dicat eos esse: an vero statim
 noris vera illum dicere? LYC. Statim, Hermo-
 time. HERM. Quid tandem igitur fieri tibi non
 posse videtur, vt aliquis in Stoicos incidat vera
 dicen-

λέγῃσι τὰληθῆ, πείθεσθαι τε αὐτοῖς, καὶ μηκέτι δεῖσθαι τῶν ἄλλων, εἰδότα, ὡς ἂν ἄν ποτε τὰ τέτταρα πέντε γένοιντο, ἔδ' ἂν μυρίοι Πλάτωνες, ἢ Πυθαγόρα λέγωσιν.

ΛΤΚ. Οὐδὲν πρὸς ἔπος, ὦ Ἑρμότιμε· τὰ γὰρ ὁμολογούμενα τοῖς ἀμφισβητεμέναις εἰκάζεις, πάμπολλυ αὐτῶν διαφέροντα. ἢ τί ἂν Φαίης; ἔσιν ὧτινι ἐντετύχηκας, λέγοντι τὰς δύο δυάδας συντεθείσας, τὸν ἑπτὰ ἢ ἑνδεκα ἀριθμὸν ἀποτελεῖν; ΕΡΜ. Οὐκ ἔγωγε. ἢ μαίνοιτ' ἂν ὃ μὴ τέτταρα συμβαίνειν λέγων. ΛΤΚ. Τί δαί, ἐντετύχηκας πώποτε, καὶ πρὸς Χαρίτων πειρῶ ἀληθεύειν, Στωϊκῶ τινι, καὶ Ἐπι-
κρεῖῳ,

dicentes, et persuaderi sibi ab iis patiaturs, nec amplius opus reliquis habeat, cum sciat, nunquam quae quatuor sint quinque posse fieri, neque si sexcenti Platones, aut Pythagorae dicant.

36. L Y C. Nihil hoc ad disputationem nostram, Herimotime: ea enim, de quibus inter omnes conuenit, cum his, de quibus disceptatur, confers, quae tamen longe inter se distant: aut quid dixeris? Estne quem videris, qui dicat binarios duos compositos septem aut vndecim numerum efficere? HERM. Non equidem. alioqui furat, qui non confieri quatuor dicat. LYC. Quid vero? incidistine vmquam, (et, per ego te Gratiarum numen obtestor, tenta verum amare;) in Stoicum aliquem, aut Epicureum, qui
non

κρεῖω, μὴ διαφερομένοις περὶ ἀρχῆς, ἢ τέλους;
 ERM. Οὐδαμῶς. LYC. "Ορα τοίνυν, μήπως
 με παραλογίζῃ, ὧ γενναῖε, καὶ ταῦτα, Φῶλον
 ὄντα· ζητῶντων γὰρ ἡμῶν οἵτινες ἀληθεύουσιν
 ἐν Φιλοσοφίᾳ, σὺ τῷτο προαρχτάσας, ἔδωκας
 Φέρων τοῖς Στωϊκοῖς, λέγων ὡς ἔτοί εἰσιν, οἱ
 τὰ δὶς δύο, τέσσαρα τιθέντες, ὅπερ ἀδύνατον εἶ
 ἔτῳς ἔχει. Φαῖεν γὰρ ἂν οἱ Ἐπικυρεῖοι, ἢ
 Πλατωνικοὶ, σφᾶς μὲν ἔτω ζυντιθέναι, ὑμᾶς
 δὲ πέντε ἢ ἑπτὰ λέγειν αὐτά· ἢ ἂ δὸκᾶσί σοι
 τῷτο ποιεῖν, ὁπόταν ὑμεῖς μὲν μόνον τὸ καλόν,
 ἀγαθὸν ἡγεῖσθε εἶναι· οἱ Ἐπικυρεῖοι δὲ, τὸ ἡδύ;
 καὶ ὅταν ὑμεῖς λέγητε σώματα εἶναι ἅπαντα, ὁ
 Πλά-

non dissident de initiis rerum, aut de finibus?
 HERM. Nequaquam. LYC. Vide igitur, ne
 me rationibus colligendis fallas, eumque ami-
 cum. Quaerentibus enim nobis, qui veram ra-
 tionem in philosophia sequantur, tu hoc praere-
 ptum aliis ad Stoicos detulisti, cum diceres, hos
 esse, quibus duo ponant esse quatuor; quod ob-
 scurum, an ita habeat. Dixerint enim Epicurei,
 vel Platonici, se quidem ita componere, vos au-
 tem quinque aut septem ea esse dicere. An non
 videntur tibi hoc facere, cum vos quidem solum,
 quod honestum, idem bonum putatis esse, Epi-
 curei autem id, quod suaue sit? et cum vos dicitis
 corpora esse quaecumque sint, Plato autem statuit
 etiam

Πλάτων δὲ νομίζει καὶ ἀσώματόν τι ἐν τοῖς οὖ-
σιν εἶναι; ἀλλ' ὅπερ ἔφην, πλεονεκτικῶς πάν-
τὸ ἀμφισβητῆμενον συλλαβὼν, ὡς ἀναμφιλό-
γως ἴδιον τῶν Στωϊκῶν δίδως αὐτὸ ἔχειν, καί-
τοι ἀντιλαμβανομένων τῶν ἄλλων, καὶ λεγόν-
των αὐτῶν τέτο εἶναι, ἔνθα δὴ κρίσεως μάλι-
σα, οἶμαι, δεῖ. ἂν μὲν ἐν πρόδηλον γένηται
τέτο, ὡς Στωϊκῶν ἐς μένων τὰ δις δύο, τέ-
ταρα ἡγεῖσθαι, ὥρα σιωπᾶν τοῖς ἄλλοις· ἄχρι
δ' ἂν αὐτῆ τέτε πέρι διαμάχωνται, πάντων
ὁμοίως ἀκχεῖον, ἢ εἰδέναι, ὅτι πρὸς χάριν δικά-
ζειν δόξομεν.

ΕΡΜ. Οὐ μοι δοκεῖς, ὦ Λυκίνε, ξυνιέναι;
πῶς βέλομαι εἰπεῖν. ΛΥΚ. Οὐκ ἔν σαφές ερον
χρῆ

etiam incorporeum quiddam in rerum natura esse.
Tu vero, quod modo dicebam, iniuste sane id
ipsum de quo disceptatur comprehendens, tan-
quam extra controuersiam Stoicorum esset, ipsis
habendum adiudicas, licet vindicantibus idem
sibi reliquis, et suum esse dicentibus, ubi sane
iudicio vel maxime, opinor, opus est. Si qui-
dem igitur planum hoc fiat, Stoicorum solorum
esse, bis duo putare esse quatuor; tum sane ta-
cendum reliquis. Dum autem de hoc ipso certaue-
rint, omnes aequae audiendi sunt, aut sciendum, nos
in opinionem venturos condonati gratiae iudicii.

37. HERM. Non videris mihi, Lycine, in-
telligere, quid mihi voluerim. LYC. Igitur di-
luci-

πρὴ λέγειν, εἰ ἑτεροῖόν τι, ἀλλὰ μὴ τοιᾷτον
 Φήσεις. ΕΡΜ. Εἴση αὐτίκα, εἶόν τι λέγω· θῶ-
 μεν γάρ τινας δύο ἐσεληλυθέναι ἐς τὸ Ἀσκλη-
 πειόν, ἢ ἐς τῷ Διονύσῃ τὸ ἱερόν· εἴτα μέντοι
 Φιάλην τινὰ τῶν ἱερῶν ἀπολωλέναι· δεήσει δὴ-
 πα ἀμφοτέρους ἐρευνήσῃναι αὐτὰς, ὅπότερος ὕ-
 πο κόλπῳ ἔχει τὴν Φιάλην. ΛΥΚ. Καὶ μάλα.
 ΕΡΜ. Ἐχει δὲ πάντως ὁ ἕτερος. ΛΥΚ. Πῶς
 γὰρ ὁ, εἴ γε ἀπόλωλεν; ΕΡΜ. Οὐκᾶν ἂν πα-
 ρὰ τῷ προτέρῳ εὗρης αὐτήν, ἔκ ἔτι τὸν ἕτερον
 ἀποδύσεις· πρόδηλον γάρ, ὡς ἔκ ἔχει. ΛΥΚ.
 Πρόδηλον. ΕΡΜ. Καὶ εἴ γε μὴ εὔροιμεν ἐν τῷ
 τῷ προτέρῳ κόλπῳ, ὁ ἕτερος πάντως ἔχει· καὶ
 ἔδὲν ἐρευνῆς ἔδὲ ἄτω δεῖ. ΛΥΚ. Ἐχει γάρ.
 ΕΡΜ.

lucidius dicendum erit, si quid diuersum, non
 autem tale (*quale ante intelligebam*) dices. HERM.
 Statim scies, quid dicam. Ponamus enim duos
 quosdam in Aesculapii aut in Bacchi templum in-
 gressos. Deinde vero phialam de sacris perditam.
 Oportebit scilicet ambos excutere, vter in sinu
 habeat phialam. LYC. Sane. HERM. Habet
 autem omnino alteruter. LYC. Qui non, siqui-
 dem perdita sit. HERM. Igitur si apud prio-
 rem illam inueneris, non iam alterum exues: pla-
 num enim, illum non habere. LYC. Planum.
 HERM. Et si non inueniamus in sinu prioris,
 alter omnino habet, et nihil perscrutatione, ne-
 que sic, opus est. LYC. Habet enim alter.
 HERM.

ΕΡΜ. Καὶ ἡμεῖς τοίνυν εἰ εὔρομεν, ἤδη πᾶρά τοῖς
 Στωϊκοῖς τὴν Φιάλην, ἀν' ἑστὶ ἐρευνᾶν τὰς ἄλλας
 ἀξιῶσμεν, ἔχοντες ὁ πάλαμ ἐζητῶμεν· ἢ τίνος
 γὰρ ἕνεκα ἑστὶ κάμνομεν;

ΛΥΚ. Οὐδενός, εἴ γε εὔροιτε, καὶ εὐρόντες
 ἔχοιτε εἰδέναι, ὡς ἐκεῖνο ἦν τὸ ἀπολωλός, ἢ εἰ
 ὅλως γνῶριμον ὑμῖν εἴη τὸ ἀνάθημα. νῦν δέ, ὡ
 ἐταῖρε, πρότερον μὲν ἔ' δύο εἰσὶν οἱ παρελθόν-
 τες ἐς τὸν νεών, ὡς ἀναγκαῖον εἶναι τὸν ἕτερον
 αὐτοῖν τὰ Φώρια ἔχειν, ἀλλὰ μάλα πολλοὶ τι-
 νες. εἴτα καὶ τὸ ἀπολόμενον αὐτὸ, ἀδελον ὅ,
 τι ποτέ ἐστιν, εἴτε Φιάλη τις, ἢ σκύφος, ἢ σέ-
 Φανος· ὅσοι γὰρ ἱερεῖς, ἄλλος. ἄλλο εἶναι λέ-
 γουσι,

HERM. Et nos igitur si inueniamus mox apud
 Stoicos phialam, non iam excutere reliquos opus
 putabimus, quippe qui habeamus, quod olim
 quaesiuimus; aut cuius rei gratia plus laboris
 sumamus?

38. LYC. Nullius, si quidem inueneritis, et
 inuentum scire possitis id ipsum esse, quod fue-
 rat perditum; aut modo omnino notum vobis
 sit donarium. Iam vero, amice, primum qui-
 dem non duo sunt ingressi in templum, ut ne-
 cesse sit alterutrum habere rem furtiuam, sed valde
 multi. Deinde ipsum, quod desideratur, quid
 sit obscurum est, phialane, an scyphus, an co-
 rona? Quot enim sunt sacerdotes alius aliud dicit,
 nec

γχοι, καὶ ἔδὲ περὶ τῆς ὕλης αὐτῆς ὁμολογῶσιν· ἄλλ' οἱ μὲν, χαλκῶ, οἱ δὲ, ἀργύρεα, οἱ δὲ, χρυσῶ, οἱ δὲ, κασσιτέρω εἶναι αὐτὸ Φάσκειν· ἀνάγκη τοίνυν ἅπαντας ἀποδύσαι τὰς εἰσελθόντας, εἰ βέλει εὐρεῖν τὸ ἀπολωλός· καὶ γὰρ ἂν παρὰ τῷ πρώτῳ εὐθὺς εὖρης Φιάλην χρυσῆν, ἔτι καὶ τὰς ἄλλας σοι ἀποδυτέον. EPM. Διὰ τί, ὦ Λυκῖνε; ΛΥΚ. Ὅτι ἄδηλον, εἰ Φιάλη τὸ ἀπολύμενον ἦν. εἰ δὲ καὶ τῷτο ὑπὸ πάντων ὁμολογηθεῖη, ἄλλ' ἔτι γε χρυσῆν ἅπαντές φα-σιν εἶναι τὴν Φιάλην· εἰ δὲ καὶ μάλιστα γνώρι-μον γένοιτο, ὥς Φιάλη ἀπόλοιτο χρυσῇ, καὶ σὺ παρὰ τῷ πρώτῳ εὖροις Φιάλην χρυσῆν, ἔδὲ ἔτω παύσῃ διερευνώμενος τὰς ἄλλας· εἰ γὰρ δὴ-
λόν

nec de materia ipsa inter illos conuenit, sed alii ex aere, alii argenteum esse, aureum alii, alii e stanno esse, dicunt. Necesse igitur est quicumque ingressi sunt, omnes exuere, si inuenire velis quod desideratur: etiam enim si apud primum statim inuenias phialam auream, adhuc reliquos tamen oportet exuere. HERM. Cur, Lycine? LYC. Quoniam obscurum est, siue phiala illud, quod periit: si vero hoc etiam inter omnes conueniat; at auream non omnes aiunt esse phialam. Si vero maxime illud etiam constet, auream periisse phialam, tuque penes primum inuenias auream; phialam, ne sic quidem excutere alios! desines. Neque enim planum est, sitne haec ipsa

λόν πρ, εἰ αὐτὴ ἦν. ἢ τῷ θεῷ· ἢ ἐκ οἷοι πολλὰς
Φιάλας εἶναι χρυσᾶς; ERM. Ἐγώ γε. ΛΥΚ.
Δείξει δὴ ἐπὶ πάντα ἰέναι. ἐρευνῶντα, καὶ τὰ
παρ' ἐκάσῳ εὐρεθέντα πάντα, εἰς μέσον κατα-
θέντα, εἰκάζειν, ὅ, τί ποτε αὐτῶν πρέποι ἂν
θεῖον κτῆμα οἶσθαι.

Καὶ γὰρ αὖ τὸ τὴν πολλὴν ἀπορίαν παρεχό-
μενον, τῷτό ἐστιν, ὅτι ἕκαστος τῶν ἀποδυθησο-
μένων ἔχει τὶ πάντως, ὁ μὲν, σκύφον, ὁ δέ,
Φιάλην, ὁ δέ, σέφανον· καὶ ὁ μὲν, ἐκ χαλκῆς,
ὁ δέ, ἐκ χρυσῆς, ὁ δέ, ἀργύρεα· εἰ δέ ὁ ἔχει,
τῷτο ἱερόν ἐστιν, ἔδότην δῆλον. πᾶσα τοίνυν
ἀνάγκη ἀπορεῖν, ὅντινα ἱεροσύλῃν εἴπῃς· ὅπῃ
γε, καὶ εἰ πάντες τὰ ὅμοια εἶχον, ἀδύνατον ἦν καὶ
ἔτιω,

quae fuit Dei? aut non putas plures esse phialas
aureas? HERM. Ego vero. L Y C. Opus igitur
erit per omnes ire scrutando, quaeque apud
singulos inuenta fuerint, ea in medio ponere
omnia, et sic facere coniecturam, quid tandem
illorum diuinam possessionem putare deceat.

39. Etenim quod multam adeo dubitationem
adfert, illud est, quod eorum qui exuentur vnus-
quisque habet aliquid; scyphum vnus, alius phia-
lam, alius coronam: et alius quidem ex aere, ex
auro alius, alius ex argento: vtrum vero quod
habet quisque, id ipsum sacrum sit, nondum pa-
tet. Necessse igitur omnino est dubitare, quem
dicas sacrilegum: vbi etiam, si similia haberent
omnes,

ἔτως, ὅσις ὁ τὰ τῷ θεῷ ὑφηρημένος· ἔστι γὰρ καὶ ἰδιωτικὰ ἔχειν. τὸ δ' αἴτιον τῆς ἀγνοίας ἔν ἐστιν, οἶμαι, τὸ ἀνεπίγραφον εἶναι τὴν ἀπολομένην Φιάλην. Θῶμεν γὰρ Φιάλην ἀπολωλέναι, ὡς εἴ γε ἐπεγέγραπτο τῷ θεῷ τὸ ὄνομα, ἢ τῷ ἀναθέντος, ἦττον ἂν ἐκάμνομεν, καὶ εὗροντες τὴν ἐπιγεγραμμένην, ἐπεπαύμεθ' ἂν ἀποδύοντες, καὶ ἐνοχλῶντες τὰς ἄλλας. οἶμαι δέ σε, ὦ Ἑρμότιμ, καὶ ἀγῶνας ἤδη γυμνικὰς ἐωρακέναι πολλάκις. EPM. Καὶ ὅρθως οἶει, πολλάκις γὰρ, καὶ πολλαχόθι. ΛΥΚ. Ἡ ἔν ποτε καὶ παρὰ τὰς ἀθλοθέτας αὐτὰς ἐκαθέζε; EPM. Νῆ Δία, ἑναγχος Ὀλυμπιάσιν ἐπὶ τὰ λαιὰ τῶν Ἑλλα-

omnes, sic quoque obscurum esset, quis sit qui Dei cimelia surripuisset: licet enim priuata quoque habere. Causa autem illius ignorantiae una est, puto, quod inscriptionem non habet desiderata phiala. Ponamus enim *interim*, desiderari phialam. Quod si inscriptum esset Dei nomen, aut donantis, minus laboraremus, inuenta quoque ea, quae inscripta est, desineremus exuere alios, et molestiam illis facessere. Puto autem te, Hermotime, gymnicos etiam saepe vidisse ludos. HERM. Recte putas. Saepe enim vidi, et multis locis. LYC. Numquid igitur vnquam prope ipsos sedisti certaminum praesides? HERM. Quin nuper Olympiis ad sinistram Hellenodica-

N 2

rum

Ἑλλανοδικῶν, Εὐανδρίδῃ τῷ Ἡλείῃ θέαν μοι
 προκαταλαμβάνοντος ἐν τοῖς ἑαυτῷ πολίταις. ἐ-
 πεθύμην γὰρ ἐγγύθεν ἅπαντα ὁρᾶν τὰ παρὰ τοῖς
 Ἑλλανοδίαις γηγόμενα. ΛΤΚ. Οἶσθα ἔν καὶ
 τῷτο, πῶς κληρῶσιν ὅντινα ὥτινι χρὴ παλαίειν,
 ἢ παγκρατιάζειν; ΕΡΜ. Οἶδα γάρ. ΛΤΚ.
 Οὐκᾶν ἄμεινον σὺ εἶπας, ἐγγύθεν ἰδών.

ΕΡΜ. Τὸ μὲν παλαιὸν, ἐπὶ Ἡρακλέους
 ἀγωνοθετῆντος, φύλλα δάφνης. ΛΤΚ. Μή
 μοι τὰ πάλα, ὦ Ἑρμότιμε· ἃ δὲ εἶδες ἐγγύ-
 θεν, ἐκεῖνα λέγε. ΕΡΜ. Κάλπις ἀργυρᾷ πρό-
 κειται ἱερὰ τῷ θεῷ, ἐς ταύτην ἐμβάλλονται κλη-
 ροὶ μικροὶ, ὅσον δὲ κυνμαῖοι τὸ μέγεθος, ἐπι-
 γεγραμμένοι· ἐγγράφεται δὲ ἐς δύο μὲν, ἄλφα
 ἐν

rum, Euandrida Eleo spectaculum mihi occu-
 pante in suis ciuibus. cupiebam enim ex proxi-
 mo videre omnia, quae apud Hellanodicas fie-
 rent. L Y C. Itaque nosti hoc quoque, ut for-
 tiantur, quem, qui cum, aut lucta certare, aut
 pancratio oporteat. HERM. Noui enim. LYC.
 Itaque melius tute dixeris, qui videris ex pro-
 ximo.

40. H E R M. Olim quidem praefide certami-
 nis Hercule, lauri folia. L Y C. Ne tu mihi an-
 tiqua, Hermotime, sed quae ex propinquo vi-
 disti, ea narra. HERM. Vrna argentea propo-
 sita est, Dei sacra, in hanc paruae fabarum in-
 star sortes iniiciuntur, Inscriptae. Inscribitur
 autem

ἐν ἑκατέρῳ· ἐς δύο δὲ, τὸ βῆτα· καὶ ἐς ἄλλους
 δύο τὸ γάμμα, καὶ ἐξῆς κατὰ τὰ αὐτὰ, ἦν
 πλείους οἱ ἀθληταὶ ὧσι, δύο αἰεὶ κλήροι τὸ αὐτὸ
 γράμμα ἔχοντες· προσελθὼν δὴ τῶν ἀθλητῶν
 ἕκαστος, προσευξάμενος τῷ Διῷ, καθίς τὴν χει-
 ρα ἐς τὴν κάλπιν, ἀνασπᾷ τῶν κλήρων ἓνα, καὶ
 μετ' ἐκείνου ἕτερος, καὶ παρεστὼς μαστιγοφόρος
 ἐκίστω, ἀτέχει αὐτᾶ τὴν χεῖρα, ἔπαρέχων ἀ-
 ναγνῶναι ὃ, τι τὸ γράμμα ἐστίν, ὃ ἀνέσπασκεν·
 ἀπάντων δὲ ἤδη ἔχόντων, ὃ Ἀλυτάρχης, οἶμαι,
 ἢ τῶν Ἑλλανοδικῶν αὐτῶν εἰς (ὅτι ἔτι γὰρ τᾶ-
 το μέμνημα) περιῖων, ἐπισκοπεῖ τὰς κλήρας ἐν
 κύκλῳ ἐσώτων, καὶ ἔτω τὸν μὲν τὸ ἄλφα ἔ-
 χοντα, τῷ τὸ ἕτερον ἄλφα ἀνεσπακότι, πα-
 λαίειν ἢ παγκρατιάζειν συνάπτει· τὸν δὲ τὸ
 βῆτα,

autem binis A, binis aliis B, binis Γ, et eodem modo
 deinceps, si plures athletae fuerint, ut duae sem-
 per sortes eandem literam habeant. Accedens au-
 tem athletarum unusquisque, et Iouem precatus,
 demissa in vinam manu, sortium vnā extrahit,
 et post illum alius; adstansque unicuique flagelli-
 fer manum illius retinet, nec finit illum videre,
 quae sit litera, quam extraxit. Omnibus autem
 suam iam habentibus, Alytarcha puto, aut ipso-
 rum vnus Hellanodicarum, hoc enim non iam
 recordor, circumiens inspicit sortes stantium cir-
 culo, atque ita eum, qui A habet, cum eo, qui
 alterum A extraxit, ad luctam vel pancratiū

βῆτα, τῷ τὸ βῆτα ὁμοίως, καὶ τὰς ἄλλας τοὺς ὁμογράμμους κατὰ ταῦτά. οὕτω μὲν γὰρ, ἦν ἄρτιοι ὥσιν οἱ ἀγωνισαί, οἷον ἐκτώ, ἢ τέσσαρες, ἢ δώδεκα. ἦν δὲ περιττοί, πέντε, ἑπτὰ, ἑννέα, γράμμα τι περιττὸν ἐνὶ κλήρῳ ἐγγραφέν συμβάλλεται αὐτοῖς, ἀντίγραφον ἄλλο ἐκ ἔχον· ὃς δ' ἂν τῷτο ἀνασπάσῃ, ἐφειδρῆσει περιμένων ἕς' ἂν ἐκεῖνοι ἀγωνίσωνται· ἔ γὰρ ἔχει τὸ ἀντίγραμμα, καὶ ἕς τῷτο ἔ μικρὰ εὐτυχία τῷ ἀθλητῷ, τὸ μέλλειν ἀκμῆτα τοῖς κημηκόσι συμπεσεῖσθαι.

ΛΥΚ. Ἐχ' ἀτρέμα· τάττ γὰρ ἐδεθμένη μάλισα· ἐκὼν ἑννέα ὄντες, ἀνεσπάκασιν ἅπαντες,
καὶ

comparat, similiterque eum, cui B euenit, cum altero, qui B habet, et reliquos eiusdem literae eadem ratione. Atque ita quidem, si pari numero sint athletae, vid. octo, quatuor, duodecim: si vero impari numero, quinque, septem, novem; litera quaedam impar et ipsa, vni tantum sorti inscripta, respondentem sibi aliam non habens, cum reliquis iniicitur. Hanc qui extraxerit, subsidet, exspectans, dum illi certauerint, nec enim habet ex aduerso sibi respondentem literam. Et est illa non parua athletae felicitas, qui integer committendus sit fatigatis.

41. L Y C. Insiste. hoc enim maxime mihi opus erat. Igitur novem cum sint, extraxerunt
omnes

καὶ ἔχουσι τὰς κλήρας, περιῖων δὴ, (βέλομαι γάρ σε Ἑλλανοδίκτην ἀντὶ θανάτῃ ποιῆσαι) ἐπισκόπησον τὰ γράμματα, καὶ ἔ πρότερον, οἶμαι, μάθοις ἂν, ὅσις ὁ ἔφεδρός ἐστιν, ἢ μὴ ἐπὶ πάντας ἔλθῃς, καὶ συζεύξῃς αὐτάς. EPM. Πῶς, ὦ Λυκίνε, τῆτο φῆς; ATK. Ἀδινατόν ἐστιν εὐθύς εὐρεῖν τὸ γράμμα ἐκεῖνο τὸ δηλᾶν τὸν ἔφεδρον, ἢ τὸ μὲν γράμμα ἴσως ἂν εὗροις, ἔ μὴ εἴσῃ γε, εἰ ἐκεῖνός ἐστιν. ἔ γὰρ προείρηται, ὅτι τὰ (κ) ἢ τὸ (μ) ἢ τὸ (ι) ἐστὶ τὸ χειροτονᾶν τὸν ἔφεδρον, ἀλλ' ἐπειδὴ τῷ (α) ἐντυχῆς, ζητῶν τὸν τὸ ἕτερον (α) ἔχοντα, καὶ εὖρων, ἐκείνας μὲν ἤδη συνέζευξας ἐντυχῶν δὲ αὐτοῖς τῷ βῆτα, τὸ ἕτερον βῆτα ὅπῃ ἐστὶ ζητεῖς, τὸ ἀντίπαλον

omnes et habent sortes. Circumiens itaque, volo enim te iam pro spectatore Hellanodicam facere, inspicere literas, nec prius puto didiceris, quis subseffor ille sit, quum veneris ad omnes, eosque comparaueris. HERM. Quid ita, Lycine? LYC. Fieri non potest, ut statim inuenias literam illam subsefforis indicem, aut literam forte inuenias, sed utrum illa sit, nescies. neque enim praedictum est, aut K aut M aut I esse, quae subsefforem indicet. Sed ubi in A incideris, quaeris eum, qui alteram A habet, eoque inuento, illos iam comparasti: et cum in B incidis, altera B ubi sit quaeris, inuentae respondens, ac de om-

παλον τῷ εὐρεθέντι, καὶ ἐπὶ πάντων ὁμοίως, ἄχρῃς ἂν ἐκείνός σοι περιλειφθῇ, ὃ τὰ μόνον γράμμα ἔχων τὸ ἀνανταγώνισον.

ΕΡΜ. Τί δ' εἰ ἐκείνῳ πρώτῳ, ἢ δευτέρῳ ἐν-
τύχῃς, τί ποιήσεις; ΛΥΚ. Οὐ μὲνεν. ἀλλὰ
σὺ ὁ Ἑλλανοδίκης, ἐθέλω εἰδέναι ὅ, τι καὶ πρά-
ξεις, πότερον αὐτίκα ἐρεῖς, ὅτι ἔτός ἐστιν ὁ ἔφε-
δρος, ἢ δεήσει ἐπὶ πάντας ἐν κύκλῳ ἐλθόντα
ἰδεῖν, εἴ περ αὐτῷ γράμμα ὁμοίον ἐστιν· ὥς εἴ γε
μὴ τὰς πάντων κλήρας ἴδοις, ἀν' ἂν μάθοις τὸν
ἔφεδρον. ΕΡΜ. Καὶ μὴν, ὦ Λυκῖνε, ῥαδίως
ἂν μάθοιμι. ἐπὶ γὰρ τῶν ἐννέα, ἣν τὸ (ε) εὐ-
ρω πρῶτον ἢ δεύτερον, οἶδ' αὖ, ὅτι ἔφεδρος ὁ τῷ
τοῦ ἔχων ἐστί. ΛΥΚ. Πῶς, ὦ Ἑρμότιμε;
ΕΡΜ.

mnibus similiter, donec ille tibi relinquatur, so-
litarium litteram habens, cui nulla ex aduerso
respondet.

42. HERM. Quid si vero in illam primo aut
secundo incidas, quid facies? LYC. Minime
quid ego facturum sim quaeritur. Sed tu Hellano-
dica, scire volo, quid facturum sis? vtrum statim
dicturus sis, hic est subsessor, an ad omnes per
orbem eundem putes, et videndum, si qua ipsi
littera similis sit? atque adeo nisi omnium sortes
videris, non discas subsessorem. HERM. Quin,
Lycine, facile discam. Inter nouem enim si E
primo inueniero, aut secundo loco, noui, hanc
qui habeat, esse subsessorem. LYC. Quid ita,
Hermo-

ΕΡΜ. Οὕτω, τὰ (Α) δύο αὐτῶν ἔχουσι, καὶ τὸ (Β) ὁμοίως δύο, τῶν λοιπῶν δὲ τεττάρων ὄντων, οἱ μὲν, τὸ (Γ), οἱ δὲ, τὸ (Δ) πάντως ἀνεσπάνασι, καὶ ἀνήλωται ἤδη ἐς τοὺς ἀθλητάς οὐκ ὄντας τὰ τέτταρα γράμματα· δῆλον ἔν, ὅτι μόνον ἂν ἔτω περιττὸν εἴη τὸ ἐξῆς γράμμα τὸ (Ε), καὶ ὁ τῶτα ἀνεσπανῶς, ἔφεδρός ἐσι. ΛΥΚ. Πότερον, ὧ Ἑρμότιμς, ἐπαινέσω σὲ τῆς συνέσεως, ἢ θέλεις ἀντεῖπωτά γε μοι δοκῶντα, ὅποῖα ἂν ᾖ; ΕΡΜ. Νὴ Δία, διαπορῶ μέντοι ὅ, τι ἂν εὐλογον ἀντεῖπειν ἔχοις πρὸς τὸ τοιῆτον.

ΛΥΚ. Σὺ μὲν γὰρ ὡς ἐξῆς πάντως γραφομένων γραμμάτων, εἰρηκας, οἷον, πρῶτα τοῦ
(Α)

Hermotime? HERM. Hoc modo A duo illorum habent, B utidem duo; reliqui cum sint quatuor, duo Γ, Δ autem alii duo omnino extraxerunt, consumtaeque sunt in octo athletas literae quatuor. Apparet igitur, solam ita imparem futuram proximam literam E, eumque, qui illam extraxerit, esse subsefforem. LYC. Vtrum, Hermotime, prudentiam tuam laudem, an vis contra dicam, quae mihi videntur, qualiacumque demum fuerint? HERM. Quin dic. Non comminiscor equidem, quid cum ratione in tali re dicere contra possis.

43. L Y C. Tu quidem ita dixisti, tanquam ordine deinceps suo omnino scribantur literae,

(Α), δευτέρῃ δὲ τῷ (Β) καὶ κατὰ τὴν τάξιν, ἄχρις ἂν ἐς ἐν αὐτῶν τελευτήσῃ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀθλητῶν· καὶ δίδωμί σοι Ὀλυμπιάσιν ἄτω γίνεσθαι. τί δαί, εἰ ἐξελόντες ἀτάκτως πέντε γράμματα, ἐξ ἀπάντων τὸ (Χ) καὶ τὸ (Σ) καὶ τὸ (Ζ) καὶ τὸ (Κ) καὶ τὸ (Θ), τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τέτταρα, διπλαῖ ἐπὶ τῶν κληρῶν τῶν ὀκτώ γράφωμεν, τὸ δὲ (Ζ) μόνον ἐπὶ τῷ ἐννάτῃ, ὃ δὴ καὶ δηλᾶν ἔμελλεν ἡμῖν τὸν ἔφεδρον; τί ποιήσεις πρῶτον εὐρών τὸ (Ζ); τῷ διαγνώσῃ ἔφεδρον ὄντα τὸν ἔχοντα αὐτὸ, ἢ μὴ ἐπὶ πάντας ἐλθὼν εὐρῆς ἔδῃν αὐτῷ συμφωνεῖν; αὐτὸς γὰρ εἶχες ὥσπερ νῦν τῇ τάξει αὐτῶν τεκμαίρεσθαι. ΕΡΜ. Δυσἀπόκριτον τῷτο ἐρωτᾷς.

ΛΤΚ.

v. g. prima A, altera B, et sic ordine, donec in vna illarum numerus Athletarum deficiat. Ac do tibi, Olympiae ita fieri. Quid vero, si sumtis sine ordine quinque literis X, Σ, Ζ, Κ, Θ, reliquas quidem quatuor bis quamque in octo sortibus scribamus, Ζ autem solum in nona, quod scilicet designet nobis subsessorem: quid facies, si primum Ζ inuenias? quam re intelliges subsessorem esse, qui illam habeat? nisi ad omnes accedens inuenias nullam cum ea conuenire? neque enim possis, vt modo, ex ordine illarum illud intelligere. ΗΕΡΜ. Difficile est ad respondendum quod rogas.

44. LYC.

ΛΤΚ. Ἰδὲ δὴ καὶ ἐτέρως τοῖα αὐτὸ ἐπισκόπη-
 σον. τί γὰρ εἰ μὴδὲ γράμματα γράφοιμεν ἐπὶ
 τῶν κλήρων, ἀλλὰ τινὰ σημεῖα, καὶ χαρακτῆ-
 ρας, οἷα πολλὰ Αἰγύπτιοι γράφουσιν ἀντὶ τῶν
 γραμμάτων, κυνοκεφάλους τινὰς ὄντας, καὶ λε-
 οντοκεφάλους ἀνθρώπους; ἢ ἐκεῖνα μὲν εἰσόμεν,
 ἐπεὶ περ ἀλλόκοτά ἐστι· φέρε δὲ τὰ μονοειδῆ καὶ
 ἀπλὰ ἐπιγράφωμεν, ὡς οἷόν τε εἰκάσαντες δύο
 ἀνθρώπους ἐπὶ δυοῖν κλήροι, δύο ἵππους ἐπὶ δυ-
 οῖν, καὶ ἀλεκτρούνας δύο, καὶ κύνας δύο, τῶν
 δὲ ἐννάτῳ λέων ἕξω τὸ ἐπίσημον· ἦν τοίνυν
 τῶ λεοντοφόρῳ τῷ κλήρῳ ἐν ἀρχῇ ἐντύχης,
 πόθεν ἔξεις εἰπεῖν, ὅτι ἕτος ἐστὶν ἡ τὸν ἑφεδρον
 ποιῶν, ἦν μὴ περιθεωρήσης ἅπαντας ἐπιῶν, εἰ
 τις

44. L Y C. Ecce alio etiam modo idem illud
 confidera. Quid enim, si neque literas scribamus
 in fortibus, sed signa quaedam et notas, quo ge-
 nere Aegyptii multa scribunt, pro literis *pingen-*
tes caninis aut leoninis capitibus homines. Aut
 illa quidem relinquamus, cum absurda sint: sed
 age vniformia illa et simplicia in iis pingamus,
 obseruata quantum potest similitudine, homines
 duos in duabus fortibus, duos in duabus equos, et
 gallos duo, et duo canes, nonae autem nota esto
 leo. In hanc igitur signatam leone sortem si pri-
 mum incidas, vnde habebis dicere, hanc esse
 quae sublesorem faciat, nisi ante obeundo omnes
 inspe-

τις καὶ ἄλλος λέοντα ἔχει; ERM. Οὐκ ἔχω
ὅ, τι σοι ἀποκρίνωμαι, ὦ Λυκῖνε.

ΛΥΚ. Εἰκότως· ἔδὲ γὰρ εὐπρόσωπον οὐδέν·
ὥς ἢ ἐθέλωμεν ἢ τὸν ἔχοντα τὴν ἱερὰν Φιά-
λην εὑρεῖν, ἢ τὸν ἑφῆδρον, ἢ τὸν ἄριστα ἡγησό-
μενον· ἡμῖν, ἕς τὴν πόλιν ἐκείνην τὴν Κόρινθον,
ἐπὶ πάντας ἀναγκαίως ἀφίξόμεθα, καὶ ἐξετά-
σομεν ἅκρως πειρώμενοι καὶ ἀποδύοντες, καὶ πε-
ριθεωρῶντες· μόλις γὰρ ἂν ἔτω τάληθές ἐκ-
μάθοιμεν. καὶ εἴ γε τις μέλλει σύμβελός μοι
ἀξιόπιστος ἔσεσθαι, Φιλοσοφίας πέρι, ἥντινα
Φιλοσοφητέον, ἔτος ἂν εἴη μόνος ὁ τὰ ὑπὸ
πασῶν αὐτῶν λεγόμενα εἰδώς· οἱ δ' ἄλλοι, ἀ-
τελεῖς·

inspexeris, si qua etiam alia leonem habeat.
HERM. Non habeo quod tibi, Lycine, re-
spondeam.

45. L Y C. Nihil mirum. Neque enim specio-
sum quidquam est, quod responderi possit. Itaque
si voluerimus vel eum qui auream phialam habeat
inuenire, vel subsessorem, vel optimum illum
in ciuitatem illam Corinthum ducem, ad omnes
necessario deueniemus, et inquiremus summo
opere tentantes, et exuentes, et circum circa in-
spicientes. Vix enim vel sic verum discamus.
Et si quis velit consiliarius mihi fide dignus de
philosophia esse, quae sequenda sit, ille fuerit so-
lus, qui ea, quae ab omnibus dicuntur, nouerit.
Reliqui

τελεῖς· καὶ ἐκ ἂν πιστεύσασιν αὐτοῖς, ἔς' ἂν καὶ
 μιᾶς ἀπείρατοι ᾦσι. τάχα γὰρ ἂν ἡ ἀρίστη ἐ-
 κείνη εἴη. ἔ γάρ δὴ εἴ τις παρασησάμενος κα-
 λὸν ἄνθρωπον, λέγοι τῷτον εἶναι κάλλιστον ἄν-
 θρώπων ἅπαντων, πιστεύσασιν αὐτῷ, ἢν μὴ εἰ-
 δῶμεν, ὅτι πάντας ἀνθρώπους ἐώρακεν· ἴσως μὲν
 γὰρ καὶ ἕτος καλός· εἰ δὲ πάντων κάλλιστος,
 ἐκ ἂν ἔχοι εἰδέναι, μὴ ἰδὼν ἅπαντας· ἡμεῖς δὲ,
 ἐκ αὐτὸ μόνον 9) καλῶ, ἀλλὰ τῷ κάλλιστῳ δεῖ-
 μεθα, καὶ ἢν μὴ τῷτο εὕρωμεν, ἔδεν ἡμῖν πλέον
 πεπερῶ-

Reliqui omnes in censum non veniunt, neque
 iis crediderim, dum vel vnus *sectae* sint ignari:
 forte enim haec ipsa fuerit optima. Neque enim
 sane, si quis pulchrum nobis hominem adducat,
 huncque dicat esse omnium pulcherrimum, ipsi
 credamus, nisi sciamus, omnes illum homines
 vidisse. Forte enim et hic quidem pulcher: an
 vero omnium pulcherrimus, scire non possit,
 qui omnes non viderit. Nos autem non pulchro
 solum, sed pulcherrimo opus habemus: et hoc
 nisi inuenerimus, nihil nobis profecisse videbi-
 mur.

9. Αὐτὸ μόνον] Libri, quos inspeximus, omnes
 αὐτὸ, quod quomodo conuenire huc possit,
 nondum equidem video, nisi forte ad μόνον
 referatur, et vim illius augeat; cuius tamen
 rei exemplum adhuc nullum obseruaui. In-
 terpretatus sum ac si legatur αὐτῷ. *Gesner.*

πεπραῖχθαι ἡγήσμεθα. ἔ γὰρ ἀγαπήσομεν ὁποῖω, δὴποτε καλῶ ἐντυχόντες, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ἀκρότατον ζητῶμεν κάλλος, ὅπερ ἀνάγκη ἐν εἶναι.

ΕΡΜ. Ἀληθῆ. ΛΥΚ. Τί ἔν; ἔχεις μοι τι νὰ εἰπεῖν, ἀπάσης ὁδῷ πεπειραμένον ἐν Φιλοσοφίᾳ, καὶ ὅς τὰ τε ὑπὸ Πυθαγόρου, καὶ Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ἐπικύρου, καὶ τῶν ἄλλων λεγόμενα εἰδώς τελευτῶν, μίαν εἴλετο ἐξ ἀπασῶν ὁδόν, ἀληθῆ τε δοκιμάσας, καὶ πείρα μαθὼν, ὡς μόνη ἄγει εὐθὺ τῆς εὐδαιμονίας; εἰ γὰρ τινα τοιοῦτον εὐροῖμεν, πυνθόμεθα πράγματα ἔχοντες. ΕΡΜ. Οὐ ρᾶδιον, ὦ Λυκίνε, τοιοῦτον ἄνδρα εὐρεῖν.

ΛΥΚ.

mur. neque enim satis habebimus in pulchrum quodcumque incidisse, sed summam illam pulchritudinem quaerimus, quam unam esse necesse est.

46. HERM. Vera sunt ista. LYC. Quid igitur? habes mihi dicere aliquem, qui viam omnem in philosophia probauerit, quique cognitis, quae dicuntur a Pythagora et Platone et Aristotele et Chrysippo et Epicuro et reliquis, unam tandem ex omnibus viam delegerit, quam veram probauerit, et cognouerit experimento, solam ducere recta ad felicitatem. Talem enim si inueniamus, laborare desinemus. HERM. Non facile est, Lycine, talem virum reperire.

47. LYC.

ΛΥΚ. Τί δὴ ἔν πράξομεν, ὦ Ἑρμότιμε; ἂν ἂν ἀπαγορευτέον οἶμαι, ἐπεὶ μηδενὸς ἡγεμόνος τοιότῃ ἐς γε τὸ παρὸν εὐπαρῶμεν. ἄρα τὸδε πάντων κράτιστόν ἐστι, καὶ ἀσφαλέςτατον, αὐτὸν ἕκαστον ἀρξάμενον, διὰ πάσης προαιρέσεως χωρῆσαι, καὶ ἐπισκίψασθαι ἀκριβῶς τὰ ὑπὸ πάντων λεγόμενα. ΕΡΜ. "Εοικεν ἀπὸ γε τέτων, πλὴν ἐκεῖνο μὴ ἐναντίον ἤ, ὃ μικρῷ πρόσθεν ἔλεγες, ὡς ἔρᾶδιον ἐπιδόντα ἑαυτὸν, καὶ πετάσαντα τὴν ἐθόνην, ἀναδραμεῖν αὐθις. πῶς γὰρ οἷόν τε πάσας ἐπελθεῖν τὰς ὁδὰς ἐν τῇ πρώτῃ, ὡς Φῆς, κατασχεθισομένη. ΛΥΚ. Ἐγώ σοι Φράσω, τὸ τῷ Θησέως ἐκεῖνο μιμησόμεθα· καὶ τι λῖνον παρὰ τῆς τερχνικῆς Ἀριάδνης λαβόν-

47. LYC. Quid agemus ergo, Hermotime? Non puto despondendum esse animum, si in praefens non sit ducis eiusmodi copia. Numquid optimum est atque tutissimum, ipsum quemque incipere, et per sectas ire omnes, et considerare accurate, quae dicuntur ab omnibus. HERM. Sic videtur ex his quidem, quae disputata sunt: modo illud paullo ante a te dictum non aduerfetur, quod non facile est, qui semel se *venio* passis velis permiserit, retro cursum agere. Quomodo enim fieri potest, ut vias aliquis omnes obeat, si in prima; quod dicis, futurum sit ut retineatur. LYC. Dicam tibi. Thesei illud *consilium* imitabimur, et lino a Tragica Ariadne accepto

βόντες, εἰσὶμεν εἰς τὸν λαβύρινθον ἑκαστον, ὡς
 ἔχειν ἀπραγμόνως μηρυόμενοι αὐτὸ, ἐξεῖναι.
 ERM. Τίς ἂν ἔν ἡμῖν Ἀριάδνη γένοιτο' ἂν, ἣ
 πόθεν τῷ λίνῳ εὐπορήσομεν; LYC. Θάρρει,
 ἃ ἐταῖρε, δοκῶ γὰρ μοι εὐρησέμεν, ἔτινος ἐχό-
 μενοι, ἐξέλθοιμεν ἂν. ERM. Τί ἔν τῷτο ἐ-
 ςιν; LYC. Οὐκ ἐμὸν ἐρῶ, ἀλλὰ τινος τῶν
 σοφῶν, τὸ, νῆφε, καὶ μέμνησο ἀπισεῖν· ἦν
 γὰρ μὴ ῥαδίως πισεύωμεν ἀκρόντες, ἀλλὰ δικα-
 ςικῶς αὐτὸ ποιῶμεν, ἀπολιπόντες καὶ τοῖς ἐ-
 ξῆς λόγον, ἴσως εὐμαρῶς ἂν τὰς λαβυρίνθους ἐκ-
 φύγοιμεν. ERM. Εὖ λέγεις, καὶ τῷτο ποι-
 ῶμεν.

LYC.

cepto in labyrinthum quemque ingrediamur, ut
 glomerando illo fine molestia exeamus. HERM.
 Quae igitur nobis Ariadne fuerit, aut vnde lini
 nobis erit copia? LYC. Bono animo, sodalis,
 esto. Videor enim mihi inuenisse, quod tenen-
 tes egrediamur. HERM. Quod igitur illud est?
 LYC. Non meum dicam, sed cuiusdam sapien-
 tium, *Sobrius fidem negato*. Si enim non facile
 credamus inter audiendum, sed tanquam iudi-
 ces illud faciamus, relinquentes etiam his qui
 sequuntur dicendi copiam, facile fortasse Laby-
 rinthos illos effugiamus. HERM. Bene mones,
 hoc igitur faciemus.

48. LYC.

ΛΤΚ. Εἶεν. ἐπὶ τίνι δὴ αὐτῶν πρῶτον ἐλ-
θοίμεν ἄν; ἢ τῷτο μὲν ἔδεν διοίσει; ἀρξάμενοι
δ' ἀφ' ὅτε ἂν, οἷον ἀπὸ Πυθαγόρου, ἣν ἔτω
τύχη, πόσω ἂν χρόνῳ οἴομεθα ἐκμαθεῖν τὰ
Πυθαγόρου ἅπαντα; καὶ μὴ ἐξαίρει καὶ τὰ πέν-
τε ἔτη ἐκεῖνα τὰ τῆς σιωπῆς· σὺν δ' ἔν τοις
πέντε, ἱκανὰ τριάκοντα, οἶμαι, εἰ δὲ μὴ, ἀλ-
λὰ πάντως γε εἴκοσι. ΕΡΜ. Θῶμεν ἔτως.
ΛΤΚ. Εἴτα ἐξῆς τῷ Πλάτῳι θετέον δηλαδὴ
τοσαῦτα ἕτερα, ἔτι μὴν καὶ Ἀριστοτέλει ἐκ ἑ-
λάττω. ΕΡΜ. Οὐ γάρ. ΛΤΚ. Χρυσίππῳ
δέ γε ἐκ ἔτι ἐρήσομαί σε πόσα· οἶδα γὰρ παρὰ
σὲ ἀκῆσας, ὅτι τετταράκοντα μόγις ἱκανά.
ΕΡΜ.

48. LYC. Sint ista. Ad quem igitur **M**orum
primum veniamus? An nihil hoc refert? Inci-
pientes igitur a quocumque, verbi gratia a Py-
thagora, si vsu ita veniat, quanto putamus tem-
pore edificare nos posse Pythagorae omnia? Nec
excipe etiam quinque illos silentii annos. Com-
putatis igitur quinque illis, sufficere triginta ar-
bitror. Sin minus, *hoc placet tanquam nimium*,
at viginti quidem certe. HERM. Sic ponamus.
LYC. Tum deinceps Platoni assignandi totidem
nempe alii. verum etiam Aristoteli non paucio-
res. HERM. Non sane. LYC. Chrysippo
autem non iam interrogabo te, quot? Novi
enim ex te auditum, quadraginta annos vix suf-
ficere.

ΕΡΜ. Οὕτως. ΛΤΚ. Εἴτα ἐξῆς Ἐπικύρειω, καὶ τοῖς ἄλλοις. ὥς δὲ ἔ' πολλὰ ταῦτα τίθημι, ἐκείθεν μάθοις ἂν, ἣν ἐννόησας, ὅσοι ὀγδοηκοντά- τεισεῖσι Στωϊκοί, ἢ Ἐπικυρεῖοι, ἢ Πλατωνικοί, ἐμολογῶντες μὴ πάντα εἰδέναι τὰ τῆς ἐαυτοῦ αἰρέσεως ἕκαστος, ὥς μηδὲν ἰνδεῖν σφίσιν. ἐς τὰ μαθήματα. εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ Χρύσιππος γε, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ Πλάτων Φαίεν ἂν· καὶ πρὸ τέτων ὁ Σωκράτης ἔδεν Φαυλότερος αὐτῶν, ὅς ἐνεκράγει πρὸς ἅπαντας, ἔχ' ὅπως μὴ πάν- τα, ἀλλὰ μὴδ' ὅλως εἰδέναι τί, ἢ τέτο μόνον, ὅτι ἐκ εἶδε. λογισώμεθα ἔν ἐξ ἀρχῆς, εἰκοσι τῷ Πυθαγόρῃ ἐτίθεμεν, εἴτα ἐξῆς ταῖς ἄλλοις, πόσα δ' ἔν ταῦτα συντεθέντα, ἐν κεφαλαίῳ γένοιτ'

fiere. HERM. Ita est. L Y C. Tum deinceps Epicuro, et reliquis? Me vero non multos po- nere, inde intelligas, si cogites, quot octogena- rii sint Stoici, aut Epicurei, aut Platonici, qui fateantur, nondum se scire suae quisque sectae omnia, ut nihil sibi ad disciplinam desit. Si hoc non placent, at Chrysippus, et Aristoteles, et Plato dicant, et ante hos nihil iis deterior Socra- tes, qui clamabat ad omnes, nedum ut omnia, nihil omnino se scire, nisi hoc solum, nihil se scire. Computemus igitur ab initio, viginti Py- thagorae posuimus, tum Platoni totidem alios, tum ordine reliquis, quot igitur hi consumma-
uerint

γένοιτ' ἂν, εἰ δέκα μόνας θεῖμεν τὰς αἰρέσεις
ἐν Φιλοσοφίᾳ; EPM. Τπερ διακόσια, ὦ Λυ-
κῖνε. ATK. Βάλει ἔν' ἀφαιρέμεν τὸ τέταρτον,
ὥς πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν (ἔτη) ἱκανὰ εἶναι,
ἢ τὸ ἥμισυ ὅλον.

EPM. Αὐτὸς ἂν εἰδείης ἄμεινον, ἐγὼ δὲ ὁρῶ
τῆτο, ὅτι ἐλίγοι ἂν, καὶ ἔτω διὰ πασῶν ἐξέλ-
θοιεν, ἐκ γενετῆς εὐθὺς ἀρξάμενοι. ATK. Τί
ἔν' πάθοι τις, ὦ Ἑρμότιμε, εἰ τοιῶτόν ἐστι τὸ
πρῶγμα; ἢ ἀνατρεπτέον ἐκεῖνα τὰ ἤδη ὡμολο-
γημένα, ὥς ἐκ ἂν τις ἔλοιτο ἐκ πολλῶν τὸ βέλ-
τιστόν, μὴ ἔχι πειραθεῖς ἀπάντων; ὥς τὸν γε
ἄνευ πείρας αἰρῶμενον, μαντεία μᾶλλον, ἢ κρι-
σει

uerint forte, si decem solas ponamus philosopho-
rum sectas? HERM. Supra ducentos, Lycine.
LYC. Vin' ergo auferamus hinc quartam partem,
vt centum et quinquaginta anni sufficiant, aut
ipsum dimidium adeo?

49. HERM. Ipse noris melius: ego vero hoc
video, paucos vel sic per sectas omnes ituros,
si etiam a natiuitate inde statim incipiant. LYC.
Quid igitur agat aliquis, Hermotime, si ita se
res habet? Euertendane de quibus iam inter nos
conuenit, nempe eligere non posse quemquam ex
pluribus quod sit optimum, nisi exploratis omni-
bus, tanquam is, qui citra experimentum eli-
gat, diuinatione magis, quam iudicio, verum re-
quirat?

σει, τὰληθές ἀναζητῶντα, ἔχ' ἔτιως ἐλέγομεν;
 EPM. Ναί. ΛΥΚ. Πᾶσα τοίνυν ἀνάγκη ἐπὶ
 τοσῶτον βιώναι ἡμᾶς, εἰ μέλλοιμεν εὖ τε αἰρή-
 σασθαι, ἀπάντων πειραθέντες, καὶ ἐλόμενοι
 φιλοσοφῆσιν, καὶ φιλοσοφῆσαντες, εὐδαιμο-
 νῆσιν. πρὶν δὲ ἔτι ποιῆσαι, ἐν σκότῳ, φα-
 σίν, ὀρχοίμεθ' ἂν, οἷς ἀντύχωμεν, προσπταί-
 οντες, καὶ ὅ, τι ἂν πρῶτον ἐς τὰς χεῖρας ἐλ-
 θῇ, τὐτ' εἶναι τὸ ζητῶμενον ὑπολαμβάνοντες,
 διὰ τὸ μὴ εἰδέναι τὰληθές. εἰ δὲ καὶ εὖροιμεν
 ἄλλως κατὰ τινὰ ἀγαθὴν τύχην περιπεσόντες
 αὐτῷ, ἔχ' ἔχομεν βεβαίως εἰδέναι, εἰ θεϊνός ἐστιν,
 ὃ ζητῶμεν. πολλὰ γὰρ ἐστὶν ὅμοια αὐτοῖς, λε-
 γοντα ἕκασον αὐτὸ εἶναι τὰληθέςατον.

EPM.

quirat? Nonne ita diximus? HERM. Ita
 LYC. Omni igitur ratione necessarium, eo vi-
 que nos viuere, si et bene eligere velimus ex-
 ploratis omnibus, et electione facta philosopha-
 ri, et per philosophiam felices esse. Ante vero
 quam id fecerimus, in tenebris, quod aiunt,
 saltabimus, offendentes ad quaecumque obuia,
 et quidquid primum in manus venerit, id ipsum
 rati, quod quaeritur, qui verum non noueri-
 mus. Si vero inueniamus temere, bona quadam
 fortuna in illud incidentes, non habebimus ta-
 men vnde sciamus firmiter, sitne illud ipsum, quod
 quaerimus. Multa enim sunt inter se similia, quo-
 rum vnumquodque se verissimum esse contendat.

50. HERM.

ΕΡΜ. ὦ Λυκίῃς, ἐκ οἷδ' ὅπως εὐλογα μὲν
δοκαῖς μοι λέγεις. αὐτὰρ, (εἰρήσεται γὰρ τάλη-
θές,) ἢ μετρίως ἀνιῶς με διεξιών αὐτὰ, καὶ ἀ-
κριβολογούμενος ἔδεν δέον. ἴσως δὲ καὶ εἰκαῖ ἐκ
ἐπ' ἀγαθῷ ἐξεληλυθέναι τήμερον ἐκ τῆς οἰκίας,
καὶ ἐξελθὼν ἐντετυχημέναι σοι, ὥς με πλησίον
ἤδη τῆς ἐλπίδος ὄντα, εἰς ἀπορίας φέρων ἐμ-
βέβληκας, ἀδύνατον ἀποφαίνων τῆς ἀληθείας
τὴν εὐρεσιν, ἐτῶν γε τοσάτων δεομένην. ΛΤΚ.
Οὐκὲν, ὦ ἑταῖρε, πολὺ δικαιότερον μέμφοιο
αὐτῷ πατρὶ σε Μενεκράτει, καὶ τῇ μητρὶ,
(ἥτις ποτ' ἐκαλεῖτο, ἔγὰρ οἶδα) ἢ καὶ πολὺ
τρώτερον τῇ Φύσει ἡμῶν, ὅτι σε μὴ κατὰ τὸν
Τιθω-

50. HERM. Nescio, qui fiat, Lycine, vt ra-
tionalia quidem dicere mihi videaris: sed, dice-
tur enim verum, non mediocri me molestia af-
ficis, persequendis illis et ad minutias vsque
perscrutandis praeter necessitatem. Forte etiam
infelicibus hodie auspiciis domo exisse hodie vi-
dear, et egressus in te incidisse, qui me, cum
prope spem iam essem, in consilii inopiam con-
ieceris, ostendendo, quam supra vires nostras ve-
ritatis sit inuentio, quae tot annis indigeat. LYC.
Igitur, amice, multo iustius irascaris patri tuo
Menecrati et matri, quocumque illa nomine vo-
cata est, non enim noui; vel etiam multo potius
naturae nostrae, quod te non, Tithoni instar,

Τιθωνὸν πολυστῇ καὶ μακρόβιον ἔθεσαν, ἀλλὰ περιέγραψαν μὴ πλείω βιώναι τὸ μήκισον ἐτῶν ἑκατὸν, ἀνθρώπον ὄντα· ἐγὼ δὲ μετὰ σὲ σκεπτόμενος, εὗρον τὸ ἐκ τῆς λόγῃ ἀποβάν.

ERM. Οὐκ, ἀλλ' ὑβριζῆς αἰεὶ σὺ, καὶ ἐκ οἷδ' ὃ, τι παθὼν, μισεῖς φιλοσοφίαν, καὶ ἐς τὰς φιλοσοφῶντας ἀποσκώπτεις. ΛΥΚ. ὦ Ἑρμότιμε, ἥτις μὲν ἡ ἀλήθεια ἐστίν, ὑμεῖς ἂν ἀμεινον εἴποιτε οἱ σοφοί, σὺ τε, καὶ ὁ διδάσκαλος. ἐγὼ δὲ τόγῃ τοσῶτον οἶδα, ὥς ἔπ' αἶνυ ἡδεῖα ἐστίν αὐτῇ τοῖς ἀκῶσιν, ἀλλὰ παρευδοκίμῃται ὑπὸ τῆς ψεύδους παραπολῦ. εὐπροσωπότερον γὰρ ἐκεῖνο, καὶ διὰ τῶτο, ἡδίων. ἡ δέ, αἶτε

annosum et longaeuum fecerunt, sed circumscripserunt, ne plus quam centum summum annis vivat unusquisque homo, qui sit. At ego tecum considerans, illud, quod ex rationibus consequeretur, inueni.

51. HERM. Non. Sed contumeliosus semper homo es, et nescio, qua animi affectione, odisti philosophiam et rides philosophos. LYC. Mi Hermotime, quae sit veritas, vos forte melius, qui sapientes estis, dixeritis, tu et tuus ille magister. At ego tantum novi equidem, audientibus illam non vehementer suavem esse, sed multum gratia a mendacio superari. Speciosius enim hoc, eaque causa iucundius. At illa,

αἴτε μηδὲν κίβδηλον ἑαυτῇ συνιδυῖα, μετὰ
παρήρησις διαλάγεται τοῖς ἀνθρώποις, καὶ διὰ
τὸτο ἀχθόνται αὐτῇ. ἰδὼ γέ τοι καὶ σὺ νῦν
ἀχθῇ μοι, τάληθές ἐξευράντι περὶ τέτων με-
τὰ σὲ, καὶ δηλώσαντι, εἴω ἐρωμένῃ γῶτε, καὶ
σὺ, ὡς ἐ πένυ ἐκδίω· ὥσπερ εἰ ἀνδριάντος
ἐρῶν ἐτύγχανες, καὶ ὡς τεύξεσθαι, ὑπολαμ-
βάνων ἀνδριάπον εἶναι· ἐγὼ δὲ κατιδὼν, ὡς λί-
θος, ἢ χαλκός εἴη, ἐμήνυσα πρὸς σὲ ὑπ' εὐνοίας,
ὅτι ἀδυνάτων ἐρῶς, καὶ τότε δύσγεν' ἐμὲ εἶναι
ὡς ἂν σαυτῷ, διότι σὲ ἐκ εἴω ἐξαπατάσθαι,
ἀλόκοτα καὶ ἀνέλπιστα ἐλπίζοντα.

E.P.M.

illa, quae scilicet nihil sibi fraudulentū conscia-
fit, cum fiducia quadam agit cum hominibus, et
ob id ipsum eam grauantur. Itaque et iam tu
nunc offensus mihi es, qui verum hisce de re-
bus tecum inuenerim, et declarauerim, qualis
ameinus ego et tu, quam non omnino facilia:
velut si statuam tu forte adamasses, eiusque te
futurum compotem sperasses, quod hominem pu-
tares: ego autem, cognito, lapidem esse, aut aes,
indicassem tibi beneuolo animo, amare te, quo-
rum fieri non posset copia, et tum maleuolum
me esse tibi putares, qui decipi te non passus
sim, et absurda atque supra omnem spem posi-
ta sperare.

ΕΡΜ. Οὐκ᾽ ἐν τῷτο, ὦ Λυκίνε, φῆς, ὡς οὐ φιλοσοφητέον ἡμῖν, ἀλλὰ χρὴ ἀργίᾳ παραδιδόντας αὐτὰς, ιδιώτας καταβιῶναι; ΛΥΚ. Καὶ πᾶ τῷτο ἠκασας ἐμᾶ λέγοντος; ἐγὼ γὰρ ἔχ' ὡς ὃ φιλοσοφητέον φημί, ἀλλ' ἐπεὶ περ φιλοσοφητέον, ὁδοὶ τε πολλαὶ εἰσιν ἐπὶ φιλοσοφίαν ἐκάσῃ, καὶ ἀρετὴν ἀγειν φάσκουσαι, ἡ δ' ἀληθὴς ἐν αὐταῖς ὠδὴλος· ἀκριβεῖ ποιεῖσασθαι τὴν διαίρεσιν. ἀδύνατον δέ γε ἡμῖν ἐφαίνετο, πολλῶν προτεθέντων, ἐλεῶσθαι τὸ ἄριστον, εἰ μὴ ἐπὶ πάντα ἴοι τις πειρώμενος· εἰτὰ πῶς μακρὰ ἢ πεῖρα ὠφθῇ, σὺ δὲ πῶς ἀξιοῖς; (αὐθις γὰρ ἐρήσομαι) ὅτῳ πρώτῳ ἂν ἐντύχῃς, τῷτῳ ἔψῃ, καὶ

52. HERM. Ergo illud, Lycine, dicis, non philosophandum nobis esse, sed *consultum*, ut pigritiae nos tradamus, idiotarumque vitam vivamus. LYC. Et ubi hoc dicere me audisti? Neque enim ego philosophari nos veto. sed cum philosophandum sit, multae porro viae sint, ad philosophiam vnaquaeque et virtutem ducere se professae; vera denique inter has obscura: accuratum faciendum esse discrimen, *dixi*. Fieri autem non posse, nobis apparebat, multis propositis eligere quod optimum, nisi per omnia quis experiendo eat: deinde longum aliquanto experimentum illud visum est. Tu autem quomodo vis facere? rursus enim interrogabo: in quem primum incideris, eum sequere, cum illo philoso-

καὶ συμφιλοσόφῃσεις; καὶ εἴπῃς Ἐρμῆον ποιη-
σεταιί σε.

ΕΡΜ. Καὶ τί σοι ἀποκριναιμένην ἂν ἔτι; ὅς ἔ-
τε αὐτόν τινά κρίνειν οἶόν τε εἶναι Φῆς, ἣν μὴ
Φοῖνικος ἔτη βιώῃ, πάντας ἐν κύκλῳ περιῶν,
καὶ πειρώμενος, ἔτε τοῖς προπεπειραμένοις πι-
σεύειν ἀξίσις, ἔτε τοῖς πολλοῖς ἐπαινέσι, καὶ
μαρτυρήσι; ΛΥΚ. Τίνος Φῆς τὰς πολλὰς εἰ-
δότας, καὶ πεπειραμένους ἀπάντων; εἰ γὰρ τις
τοιῦτός ἐστιν, ἱκανὸς ἑμοίγε καὶ εἰς, καὶ ἐκ ἔτι
πολλῶν δεήσει. ἣν δὲ τὰς ἐκ εἰδότας λέγῃς, ἔ-
δέν τι τὸ πλῆθος αὐτῶν προσάξεται με πισεύειν,
ἄχρῃς ἂν ἢ μηδέν, ἢ ἐν εἰδότας, περὶ ἀπάντων
ἀποφαί-

philosophabere? et ille te sibi habebit lucrum a
propitio Mercurio temere obiectum?

53. Η ΕΡΜ. Et quid tibi porro respondeam,
qui neges per se iudicare quemquam posse, nisi
annos vixerit Phoenicis, ac per orbem circumiens
omnes probaverit, neque his credere velis, qui
ante experti sunt, laudantiumque et perhibentium
testimonia multitudini. LΥC. Quam mihi nar-
ras multitudinem? eorumne, qui sciunt, et ex-
perti sunt omnia? Si quis enim talis est, sufficit
mihi vnus etiam, nec iam multis opus fuerit.
Si vero nescientes dicas, nihil me ipsorum mul-
titudo ad credendum adducet, dum aut nihil,
aut vnum modo cum sciant, pronuntiabunt de

ἀποφαίνονται. ERM. Μόνος δὲ σὺ τᾶληθές
κατεῖδες, οἱ δ' ἄλλοι ἀνόητοι ἅπαντες, ὅσοι
φιλοσοφεῖσι. ΛΥΚ. Καταφρόνη μὲν, ὦ Ἑρ-
μότιμῃ, λέγων, ὡς ἐγὼ προτίθημί τι ἑμαυτῶν
τῶν ἄλλων, ἢ τάττω ὅλως ἐν ταῖς εἰδέσι, καὶ
ἐμνημονεύεις ὧν ἔφην, ἐν αὐτὸς εἰδέναι τᾶλη-
θές ὑπὲρ τὴν ἄλλαν διατεινόμενος, ἀλλὰ μετὰ
πάντων αὐτὸ ἀγνοεῖν ὁμολογῶν.

ERM. Ἄλλ', ὦ Λυκῖνε, τὸ μὲν ἐπὶ πάντας
ἔλθεῖν χρῆναι, καὶ πειρατῆναι ὧν φασί, καὶ τὸ
μὴ ἂν ἄλλως ἐλῆσθαι τὸ βέλτιον, ἢ ἔτιω, εὐ-
λογον ἴσως. τὸ δὲ τῇ πείρᾳ ἐκάζη τοσαῦτα ἔτη
ἀποδιδόναι, παγγέλοιαν, ὥσπερ ἔχ' οἶόν τε ἐν
ἀπ' ὀλίγων καταμαθεῖν τὰ πάντα. ἐμοὶ δὲ καὶ
πάν

omnibus. HERM. Solus autem tu verum vidi-
sti, reliqui amentes omnes, quotquot philoso-
phantur. LYC. Calumniaris me, Hermotime,
quasi ego usquam me praeponam reliquis, aut
omnino in scientibus collocem, nec recordaris
eorum, quae dixi, non contendens ipse scire ve-
rum praeter reliquos, sed cum omnibus ignorare
illud confessus.

54. HERM. Sed, Lycine, illud forte con-
sentaneum rationi, eundem esse ad omnes, dicta
omnium exploranda, nec aliter quam hoc modo
eligendum, quod optimum est: sed experimento
vnicuique tot annos attribuere, valde ridiculum,
quasi non liceret ex paucis cognoscere omnia.

Mihi

πάνυ ῥαδίον εἶναι δοκεῖ τὸ τοῖατον, καὶ ἔ πολ-
λῆς διατριβῆς δεόμενον. Φασὶ γέ τοι τῶν πλα-
σῶν τινα, Φειδίαν οἶμαι, ὄνυχα μόνον κέντος
ιδόντα, ἀπ' ἐκείνης ἀναλελογίσθαι 10), ἡλικίος ἂν
ὁ πᾶς κῶν γένοιτο, κατ' ἀξίαν τῆ ὄνυχος ἀνα-
πλασθεῖς· καὶ σὺ δέ, ἢν τις σοι χεῖρα μόνην
ἄνθρωπος δείξῃ, τὸ ἄλλο σῶμα κατακαλύψας,
εἴσῃ, οἶμαι, αὐτίκα, ὅτι ἄνθρωπός ἐστι τὸ κεκα-
λυμμένον, καὶ μὴ τὸ πᾶν σῶμα ἰδῆς. καὶ τοί-
νυν τὰ μὲν κεφαλαιώδη, ὧν ἅπαντες λήγουσι,
ῥαδίον καταμαθεῖν ἐν ἐλίγῳ μορίῳ ἡμέρας, τὸ
δ'

Mihi vero etiam valde facile esse tale quidpiam
videtur, nec multa mora indigere. Dicunt certe,
statueriorum aliquem, Phidiam puto, solo con-
specto leontis ungue, ex illa portionis aestimatione
collegisse, quantus integer leo esset, ex digni-
tate unguis effictus. Et tu sane, si quis manu
tibi solam ostenderit hominis, reliquo contexto
corpore, scies, puto, statim, hominem esse,
quod tegitur, etiam si totum corpus non videas.
Iam summa capita eorum, quae omnes dicunt,
facile est in parva diei parte discere: illud autem
nimis

10. Ἀναλελογίσθαι] Praeteritum passivum,
actiue tamen interpretandum, tum quia a-
ctiu. ἀναλελογίζω in usu non est, tum quia
huiusmodi tempora passivae terminationis in
aliis etiam verbis actiue valent. Reitz.

δ' ὑπερακριβὲς τᾶτο, καὶ μακρᾶς τῆς ἐξετάσεως
δεόμενον, ἔ' πάνυ ἀναγκαῖον ἐς τὴν αἵρεσιν τοῦ
βελτίανος, ἀλλ' ἐνεσι κρῖναι καὶ ἀπ' ἐκείνων.

ΔΥΚ. Παπαί, ὦ Ἑρμότιμε, ὡς ἰσχυρὰ
ταῦτ' εἰρηκας, ἀπὸ τῶν μερῶν ἀξιῶν τὰ ἅλα
εἰδέναι· καίτοι ἐγὼ τὰ ἐναντία ἀκᾶσας, μέμνη-
μαι, ὡς ὁ μὲν τὸ ὅλον εἰδώς, εἰδείη ἂν καὶ τὸ
μέρος· ὁ δὲ μόνον τὸ μέρος, κῆκετι καὶ τὸ ὅλον.
ἔτω καὶ μοι τόδε ἀποκρίναι, ὁ Φειδίας ἂν ποτε
ιδὼν ὄνυχα λέοντος, ἔγνω ἂν, ὅτι λέοντός ἐστιν,
εἰ μὴ ἐωράκει ποτὲ λέοντα ὅλον; ἢ σὺ ἀνθρώπου
χεῖρα ιδὼν, ἔσχες ἂν εἰπεῖν, ὅτι ἀνθρώπου ἐστὶ,
μὴ πρότερον εἰδώς, μηδ' ἐωρακώς ἀνθρώπον; τί
σιγᾷς; ἢ βέλει ἐγὼ ἀποκρίνωμαι ὑπὲρ σῆ' τά γε
ἀναγ-

nimis exquisitum, et longa exploratione indi-
gens, ad melioris electionem non utique necessa-
rium est, sed ex illis etiam potest diiudicari.

55. L Y C. Vah, Hermotime, quam firma
sunt, quae dixisti, dum postulas ex partibus nos
cognoscere tota: ego vero contraria me audire
memini, qui totum norit, eum nosse etiam par-
tes; qui vero partem modo, eum non continuo
scire totum. Sic illud etiam mihi responde, Phi-
dias vnguem leonis videns tum leonis eum esse
cognouisset, si totum nunquam leonem vidisset;
aut hominis tu manum videns an posses nobis di-
cere, eam esse hominis, si prius neque nouisses,
neque vidisses hominem? quid taces? aut vis,
ego

ἀναγκαῖα, ὅτι ἐκ αὐτῶν εἶχες; ὥς κινδυνεύει ὁ
 Φειδίας ἀπρακτος ἀπεληλυθέναι, μάτην ἀνα-
 πλάσας τὸν λέοντα· ἀδὲν γὰρ πρὸς τὸν Διόνυ-
 σον, ὧ παῖ, λέγων. ἢ πῶς ταῦτ' ἐκείνοις ὁ-
 μοια; τῷ μὲν γὰρ Φειδίᾳ καὶ σοι ἀδὲν ἄλλο τῷ
 γνωρίζειν τὰ μέρη αἴτιον ἦν, ἢ τὸ εἰδέναι τὸ ὅ-
 λον, ἀνθρωπον λέγω, καὶ λέοντα· ἐν Φιλοσο-
 φίᾳ δὲ, οἷον τῇ Στωϊκῶν, πῶς αὖ ἀπὸ τῶ μέρ-
 ος καὶ τὰ λοιπὰ ἰδοῖς; ἢ πῶς ἀναποφαίνοιο ὡς
 καλά; ἢ γὰρ οἶσθα τὸ ὅλον, ἢ μέρη ἐκεῖνά εἶναι.

Ὁ δὲ Φῆς, ὅτι τὰ κεφάλαια ῥᾶδιον ἀκῆσαι
 ἀπάσης φιλοσοφίας ἐν ὀλίγῳ μορίῳ ἡμέρας, οἷον,
 ἀρχὰς αὐτῶν, καὶ τέλη, καὶ τί θεὸς οἶονται
 εἶναι,

ego pro te necessaria respondeam, te non posse,
videlicet. Igitur infecta re abiturus videtur tuus
 Phidias, efficto frustra leone, dicens, nihil hoc
 ad Bacchum, puer. Aut quomodo haec illis si-
 milia? Phidiae enim et tibi nulla fuit causa alia
 partes agnoscendi, praeter eam, quod integrum
 nossentis, hominem dico, et leonem. In phi-
 losophia autem, e. g. Stoicorum, quomodo ex
 parte cognoscas etiam reliqua? aut quomodo pul-
 chras pronuntiabis? neque enim totum nosti,
 cuius illae partes sunt.

56. Quod vero dicis, capita summa philoso-
 phiae facile esse audire exigua dici parte, e. g.
 principia cuiusque, et fines, et quid deos pu-
 tent

εἶναι, τί ψυχὴν, καὶ τίνες μὲν σώματα πάντα
 Φασί, τίνες δὲ καὶ ἀσώματα εἶναι ἀξιῶσι, καὶ
 ὅτι οἱ μὲν ἡδονὴν, οἱ δὲ τὸ καλὸν ἀγαθὸν καὶ
 εὐδαιμονεῖν τίθενται, καὶ τὰ τοιαῦτα ἔπωσι μὲν
 ἀκῶσαντας, ἀποφῆναςθαι ῥάδιον, καὶ ἔργον ἔ-
 δειν, εἰδέναι δὲ, ὅσις ὁ τέληθ' ἑλέγων ἐστίν, ὅρα
 μὴ ἔχῃ μόριόν ἐστιν ἡμέρας, ἀλλὰ πολλῶν ἡμερῶν
 δέηται. ἢ τί γὰρ ἐκεῖνοι παθόντες, ὑπὲρ αὐ-
 τῶν τέτων ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας βιβλίων
 ἑκάστοι συγγεγραΐφασιν, ὥς πείσαιεν, οἶμαι, ἀ-
 ληθῆ εἶναι τὰ ὀλίγα ἐκεῖνα, καὶ ἃ σοι ἐδόκει ῥά-
 δια, καὶ εὐμαθῆ; νῦν δὲ μάντεως, οἶμαι, δεή-
 σει σοι κἀνταῦθα πρὸς τὴν αἵρεσιν τῶν κρείτ-
 τόνων, εἰ μὴ ἀνέχη τὴν διατριβὴν, ὥς ἀκριβῶς
 εἰλέσθαι

tent esse, quid animam? qui corpora esse omnia di-
 cant, qui incorporea etiam quaedam velint esse? et
 quod alii quidem in voluptate, alii vero in honestate
 bonum ac felicitatem collocant, et similia, sic
 audire et reddere facili est, et labor nullus. Scire
 vero, quis sit ille, qui vera dicat, vide ne non
 tam pars sit diei, quam dies multos postulet.
 Aut quid illis in mentem venit, ut de his ipsis
 rebus centenos millenosque libros singuli conscri-
 berent? ut persuadeant nempe, vera esse pan-
 cula illa, quae facilia tibi videbantur et discenti-
 bus obuia. Iam vero vate, puto, opus erit tibi
 hic etiam ad meliorum electionem, si morae im-
 patiens

ἐλεσθαι αὐτὸς ἅπαντα, καὶ ὅλον ἕνασθον κατα-
νοήσας; ἐπίτομος γὰρ αὐτὴ γένοιτ' ἂν, ἐν ἔχ-
ου περιπλοκάς, καὶ ἀναβολάς, εἰ μετασειλά-
μενος τὸν μάντιν, ἀκῆσας τῶν κεφαλαίων ἁπάν-
των, σφαγιαζοιο ἐφ' ἑκάστοις· ἀπαλλάξει γάρ
σε ὁ θεὸς μυρίων πραγμάτων, δείξας ἐν τῷ τῷ
ιερεῖ ἥπατι, ἅτινά σοι αἰρετέον.

Εἰ δὲ βέλαι, καὶ ἄλλο τι ἀπραγμονέσῃς ὑ-
ποθήσομαί σοι, ὥς μὴ ἱερεῖα καταθύης ταυτὶ,
καὶ θυσιάσῃ τῷ μὴδ' ἱερεῖ II) τινὰ τῶν μεγα-
λομί-

patiens sis, qua curiosè considerata vnaquaque
re integra, eligas ipse omnia. Compendiaria
enim haec forte *via* fuerit, nihil habens perple-
xum, dilationes nullas, si haruspice aduocato,
dum audis capita singula, exta de vnoquoque
confulas. Ininitis enim te molestiis deus libe-
rabit, ostendens in hepate victimae, quae tibi
eligenda sint.

57. Si vero vis etiam aliud quiddam tibi mi-
nus etiam molestum subiiciam, vt non mactes
ista *sacrificia*, et hostias confulas, *sed* neque ad-
uoces

II. Μὴδ' ἱερεῖα] Possis forte dicere, illud τῷ
μὴδ' ἱερεῖα παρακαλεῖν, dictum esse per el-
lipsin τῆς ἐν. Sed mollius mihi videbantur
haec ita a Luciano composita, *subiiciam tibi
aliud*: quid igitur? τὸ μὴδὲ παρακαλεῖν, et
hoc secutus sum in interpretando. Gesner.

λομίσθων παρακαλῆς, ἀλλ' ὅς κ' αὐτὴν ἐμβαλὼν
 γραμματεῖα, ἔχοντα τῶν φιλοσόφων ἐνάσου
 τένομα, κέλευε παῖδα τῶν ἀνέβων ἀμφιθαλῆ
 τινά, προσελθόντα πρὸς τὴν κάλπιν, ἀνελέσθαι
 ὅ, τι ἂν πρῶτον ὑπὸ τὴν χεῖρα ἔλθῃ τῶν γραμ-
 ματείων, καὶ τοιοῦτον κατὰ τὸν λαχόντα ἐκεί-
 νον, ὅστις ἂν ᾖ, φιλοσέφει.

ERM. Ταυτὶ μὲν, ὦ Λυκίνε, βωμολοχικὰ
 καὶ ἔκκατὰ σέ. σὺ δὲ εἰπέ μοι, ἤδη ποτὲ οἶνον
 ἐπρίω αὐτός; LYC. Καὶ μάλα πολλάκις. ERM.
 Ἄρ' ἔν περιήεις ἅπαντας ἐν κύκλῳ τὰς ἐν τῇ πό-
 λει καπήλας, ἀπογευόμενος, καὶ παραβαλλὼν,
 καὶ ἀντεξετάζων τὰς οἶνας; LYC. Οὐδαμῶς.
 ERM.

uoces sacerdotem aliquem magna mercede con-
 ducendum. sed coniectis in urnam tabellis, sin-
 gulorum nomina philosophorum inscripta habenti-
 bus, iube puerum impuberem patrimonium ma-
 trimumque accedere ad urnam, et extrahere quae-
 cumque tabellarum prima sub manum venerit,
 ac deinde secundum eum, cuius fors exierit, qui
 demum cumque fuerit, philosophare.

58. HERM. Ista quidem, Lycine, scurrilia,
 neque digna te. At dic mihi, ipsene unquam
 vinum emisti? LYC. Et saepe quidem. HERM.
 Tum ergo circumibas circulo omnes in vrbe cau-
 pones, degustans et comparans, et inter se con-
 ferens yina. LYC. Minime vero. HERM. Suffi-
 cit

ΕΡΜ. Χρὴ γάρ, οἶμαί, σοι τῷ πρώτῳ χρησῶ
καὶ ἀξίῳ ἐντυχόντι ἀποφέρεισθαι. ΛΥΚ. Νὴ
Δία. ΕΡΜ. Καὶ ἀπὸ γε τῶ ὀλίγου ἐκείνου γεύ-
ματος εἶχες ἂν εἰπεῖν, ὅποῖος ἅπας ὁ οἶνός ἐστιν;
ΛΥΚ. Εἶχον γάρ. ΕΡΜ. Εἰ δὲ δὴ ἔλεγες
προσελθὼν τοῖς καπῆλοις, ἐπειδὴ κοτύλην πρί-
ασθαι βέλομαι, δότε μοι, ὦ ἔτοι, ἐκπиеῖν ὅ-
λον ἕκαστος ὑμῶν τὸν πίθον, ὥς διὰ παντός ἐ-
πεξελθὼν, μάθοιμι, ὅσις ἀμείνω τὸν οἶνον ἔχει,
καὶ ὅθεν μοι ὠνητέον· εἰ ταῦτ' ἔλεγες, ἔκ ἂν
οἷσι καταγελάσαι σε αὐτάς· εἰ δὲ καὶ ἐπιπλέον
ἐνεχλοῖης, τάχ' ἂν καὶ προσχέαι τῷ ὕδατος;
ΛΥΚ. Οἶμαι ἔγωγε, καὶ δίκαιά γ' ἂν πάθοι-
μι. ΕΡΜ. Κατὰ ταῦτά δὴ καὶ ἐν Φιλοσο-
φίᾳ·

cit enim tibi, puto, in quod primum bonum et
dignum pretio incideris, de eo ferendum tibi
curare. LYC. Per Iouem. HERM. Et de par-
uo illo gustu dicere poteras, vniuersum vinum
quale sit. LYC. Poteram enim. HERM. Si
vero accedens ad caupones diceret, quandoqui-
dem emere vini heminam volo, date mihi, o
isti, cibere totum quisque dolium, vt vbi per
omnes iero intelligam, quis melius vinum ha-
beat, et vnde mihi emendum sit. Haec si dicas,
non putas te ab illis derisum iri? LYC. Equi-
dem arbitror. nec fiat mihi iniuria. HERM.
Eadem igitur philosophiae ratio. Quid ebibere
Luc. Op. T. III. P. dolium

Φίλ· τί δεῖ ἐκπιεῖν τὸν πίθον, δυναμένους ἅπ' ὀλίγου τοῦ γεύματος εἰδέναί, ὅποιον τὸ πᾶν ἐσιν.

ΛΤΚ. Ὡς ὀλισθηρὸς εἶ, ὦ Ἑρμότιμε, καὶ διαδιδράσκεις ἐκ τῶν χειρῶν, πλὴν ἄλλ' ὠνησᾶς γε· οἴομενος γὰρ ἐκπεφευγέναι, ἐς τὸν αὐτὸν κύρτον ἐμπέπτωκας. ΕΡΜ. Πῶς τᾶτ' ἔφης; ΛΤΚ. "Ὅτι αὐτομολογούμενον πρῶγμα λαβὼν καὶ γνώριμον ἅπασι, τὸν οἶνον, εἰκάζεις αὐτῷ τὰ ἀνομοιότατα, καὶ περὶ ὧν ἀμφισβητᾷσιν ἅπαντες ἀφανῶν ὄντων· ὥσερ ἔγωγε ἐκ ἔχω εἰπεῖν, καὶ ὅτι σοι ὅμοιος Φιλοσοφία καὶ οἶνος εἶη, ἄρα κατὰ τῆτο μόνον, ὅτι καὶ Φιλόσοφοι ἀποδίδονται τὰ μαθήματα, ὥσπερ ὧ κατήλθαι, κερσάμενοί γε οἱ πολλοί, καὶ δολώσαντες, καὶ

κακο-

dolium opus est, cum possimus de paruo gustu scire, qualē sit vniuersum?

59. LYC. Quam lubricus es, Hermotime, et inter manus effugis? Quin tu adiuvisti me! dum enim effugisse te putas, in nāssam candem incidisti. HERM. Quid ita? LYC. Quod rem, quae ipsa se satis prodit, et notam omnibus, vinum, fumis, eique assimilas dissimillima, de quibus nempe disputent omnes, cum sint obscura. Itaque non habeo dicere, qua re tibi similis philosophia et vinum sit. Numquid in hoc solo, quod etiam philosophi vendunt doctrinas, vt cautiones, multi etiam interpolant, et adulterant,

et

κακομετρῶντες· ἔτωσί δ' ἐπισκρήσωμεν ὃ, τι καὶ λέγεις· τὸν οἶνον Φῆς τὸν ἐν τῷ πίθῳ ὄλον αὐτὸν αὐτῷ ὅμοιον εἶναι, καὶ μὰ Δί', ἔδεν ἄτοπον· ἀλλὰ καὶ εἴ τις γεύσαιοτο ἀρυσάμενος ἐλίγον ὅσον αὐτῆ, εἴσσοθα αὐτίκα, ὁποῖος ἅπας ὁ πίθος ἐστίν, ἀκόλῃθον καὶ τῆτο, καὶ ἄδεν ἂν ἐγώ γε τι ἀντεῖπω. ἔρα δὴ καὶ τὸ μετὰ τῆτο, Φιλοσοφία, καὶ οἱ Φιλοσοφῶντες, οἷον ὁ διδάσκαλος ὁ σός, ἄρα ταῦτά πρὸς ὑμᾶς λέγει ὁσημέρα, καὶ περὶ τῶν αὐτῶν, ἢ ἄλλα ἄλλοτε; πολλαὶ γάρ ἐσι, πρόδῃλον, ὦ ἐταῖρε· ἢ ἐκ ἂν εἰκὸς ἔτι παρέμενες αὐτῷ κατὰ τὸν Ὀδυσσεά περὶ νοςῶν, καὶ περιπλανώμενος, εἰ τὰ αὐτὰ ἔλεγεν, ἀλλ' ἀπέχρη ἂν σοι καὶ ἅπαξ ἀκῆσαντι.

EPM.

et male metiuntur? Ita vero inspiciamus, quod dicis. Ais vinum in dolio vniuersum simile sibi esse, nec profecto id absurdum; sed etiam si quis haustum vel tantillum illius gustet, illum statim sciturum, quale totum sit dolium: consequens hoc etiam, neque quidquam equidem contra dixerō. Sed iam vide etiam, quod sequitur. Philosophia et philosophi, v. g. magister tuus, utrum eadem vobis dicit quotidie, et de iisdem, an alias alia? Multa enim sunt. Manifestum id quidem, amice: alioquin probabile non fuerit te apud illum mansisse circumeuntem et oberantem, si eadem diceret, sed semel audisse tibi sufficeret.

ΕΡΜ. Πῶς γὰρ ἔ; ΛΥΚ. Πῶς ἔν οἷόν τέ σοι ἦν, ἀπὸ τῆ πρώτης γεύματος εἰδέναι τὰ πάντα; ἔ γὰρ τὰ αὐτὰ γε, ἀλλ' αἰεττέρα καὶνὰ ἐπὶ καινοῖς ἐλέγετο, ἔχ ὥσπερ ὁ οἶνος αἰετὸς αὐτός ἦν. ὥσε, ὦ ἑταῖρε, ἦν μὴ ὅλον ἐκπῆς τὸν πίθον, καὶ ἄλλως, μεθύων περιήεις 12)· ἀτεχνῶς γὰρ ἐν τῷ πυθμένι δοκεῖ μοι ὁ θεὸς κατακρύψαι τὸ φιλοσοφίας ἀγαθὸν ὑπὸ τὴν τρύγα αὐτήν. δεήσει ἔν ὅλον ἐξαντλήσαι ἐς τέλος, ἢ ἔποτ' ἂν εὐροῖς τὸ νεκτάρειν ἐκεῖνο πόμα, ἔ πάλα διψῇ μοι δοκεῖς. σὺ δὲ οἶοι τὸ τοιῆτον αὐτὸ

60. HERM. Qui enim possit res habere aliter? LYC. Quomodo igitur potuisti de primo gustu nosse omnia? Neque enim eadem profecto, sed alia semper noua super noua dicebantur; non, quemadmodum vinum, semper idem erat. Itaque, sodalis, nisi totum ebibas dolium, etiam temere ebrius oberraueris. In ipso enim plane fundo videtur mihi Deus occultasse bonum philosophiae, sub ipsas faeces. Oportebit igitur totum ad finem usque exhaustire, aut nunquam inuenias nectareum illum, quem olim sitire mihi videris, potum. Tu autem putas, tale hoc esse, vt,

12. Μεθύων περιήεις] Acute. Alias ebrii fiunt, qui totum ebibunt; tu nisi totam ad fundum philosophiam exhausseris, vt ebrius oberrabis. *Gesner.*

αὐτὸ εἶναι, ὡς εἰ μόνον γεύσαιο αὐτῆ, καὶ σπά-
σαιο μικρὸν ὅσον, αὐτίκα σε πάνσοφον γενησό-
μενον, ὥσπερ Φασὶν ἐν Δελφοῖς τὴν πρόμαντιν,
ἐπειδὴν πῆ τῆ ἱερῆ νάματος, ἐνθεὸν εὐθύς γί-
γνεσθαι, καὶ χρῶντοῖς προσιῶσιν· ἀλλ' ἔχ' ἔτως
εἶχειν ἔοικε. σὺ γ' ἂν ὑπὲρ ἡμῶν τῆ πίθου ἐκπε-
πωκώς, ἐνάρχουσαι ἐτι ἔλεγες.

"Οὐα τοίνυν, μὴ τῷδε μάλλον Φιλοσοφία ἔοι-
κεν. ὁ μὲν γὰρ πίθος ἐστὶ μανέτω σοι, καὶ ὁ
κάπηλος, ἐνέσω δὲ μὴ οἶνος, ἀλλὰ πανσπερμία
τις πυρὸς ὑπεράνω καὶ μετὰ τῆτο, κύαμαι, εἴ-
τα κριθαί, καὶ ὑπὸ ταύταις Φακοί, εἴτα ἐρέ-
βινθοι, καὶ ἄλλα ποικίλα πρὸς. εἰ δὲ σὺ
ὠνήσασθαι ἐθέλων τῶν σπερμάτων, καὶ ὁσάφε-
λῶν

ut, si modo gustes illud, et paullum quiddam
haurias, continuo sapientiae omnis consultus fias,
ut Delphis aiunt Antistitam, cum de sacra Fonte
biberit, Deo statim plenam fieri, et respondere
accedentibus. Sed non ita se res habere videtur.
Itaque ipse tu, epoto iam ultra dimidium dolio,
te circa initia adhuc esse dicebas.

61. Vide igitur, ne huic potius similis videatur
philosophia, quod dicam. Maneat enim ad-
huc dolium, et mercator. Inetto autem non
iam vinum, sed seminum quaedam omnigena
congeries, triticum supra, deinde faba, tum
hordeum, sub his lentes, deinde cicer, et alia
insuper varia. Si igitur tu emturus esses de se-
mini-

λὼν τῇ πυρῇ, ἔπερ ἦν, ἀνέδωκέ σοι δαῖγμα ἐς
 τὴν χεῖρα, ὡς ἰδοῖς, ἄρα ἔν ἔχοις ἂν εἰπεῖν εἰς
 ἐκεῖνο ἀποβλέπων, εἰ καὶ οἱ ἐρέβινθοι καθαροί,
 καὶ οἱ Φακοὶ εὐτακεῖς, καὶ οἱ κύαμοι ἐ διάκενοι.
 EPM. Οὐδ' αὖτως. LYC. Οὐ τοίνυν ἔδὲ Φιλο-
 σοφίαν ἀφ' ἐνός, ὧν Φήσει τις τῇ πρώτῃ, μά-
 θοι 13) ἂν ἅπασαν, ὁποῖά ἐστιν· ἐ γὰρ ἔν τι ἦν,
 ὥσπερ ὁ οἶνος, ὥπερ σὺ αὐτὴν ἀπεικάζεις, ἀ-
 ξιῶν ὁμοίαν εἶναι τῷ γεύματι. τὸ δὲ ἑτερεῖόν
 τι ὥφθη, ἐ παρέργε τῆς ἐξητάσεως δεόμενον.
 οἶνον μὲν γὰρ Φαῦλον πρίασθαι, ἐν δυοῖν ὀβολοῖν
 ὁ κίνδυνος, αὐτὸν δὲ τινα ἐν τῷ σαρφαστῷ παρα-
 κλει-

minibus, et ille de tritico aufereus aliquid, vbi
 illud erat, specimen tibi in manum daret, vt vi-
 deas; numquid igitur posses illo inspecto videre,
 an etiam purum cicer, mollis ad coquendum
 lens et fabae non cassae. HERM. Nequa-
 quam. LYC. Ergo neque philosophiam, ab
 vno aliquo, quod primum quis dixerit, vniuer-
 sam didiceris, qualis sit. Neque vnum aliquid
 erat, vt vinum, cui tu illam assimilas, et simi-
 lem esse gustui postulas: at illam plane diuersum
 quid esse apparuit, quod exploratione non per-
 functoria indigeat. Vinum enim malum emere
 periculo duorum obolorum constat: ipsum vero
 aliquem in colluuiione perire cum caeteris, ipse
 initio

13. Μάθοι] Legendum μάθοις. Gesner.

πολείσθαι, ὡς καὶ αὐτὸς ἐν ἀρχῇ εἶπεν, οὐ
 μικρὸν εἶναι κακόν· ἄλλως τε, ὁ μὲν ὅλον ἀξιώ-
 νησιν τὸν πίθον, ὡς κοτύλην πρίαίτο, ζημιώ-
 σαι ἂν τὸν κάπηλον, ἕκως ἀπίθανος γεύμενος·
 φιλοσοφία δὲ ἑδὲν ἂν τοιοῦτο πάθος, ἀλλὰ
 καὶ ὅτι πάμπολλα πίνης, ἑδὲν ἐλάττων ὁ πίθος
 γίγνεται, ἑδὲ ζημιώσεται ὁ κάπηλος· ἐπιβρε-
 γὰρ, κατὰ τὴν παροιμίαν τὸ πρᾶγμα, ἔξαντλέ-
 μενον ἐς τὸ ἔμπαλιν, ἢ ὁ τῶν Δαναίδων πίθος·
 ἐκεῖνος μὲν γὰρ τὸ ἐμβαλλόμενον ἔσυνεῖχεν, ἀλ-
 λά διεῖρε εὐθύς, ἐντεῦθεν δὲ, ἢ ἀφ' ἐλπίδος τί,
 πλεῖον τὸ λοιπὸν γίγνεται.

Ἐθέλω δέ σοι καὶ ἄλλα ὁμοίον εἰπεῖν φιλοσο-
 φίας περὶ γεύματος, καὶ μὴ με νομίσης βλασ-
 φημεῖν

initio dicebas, non paruum esse malum. Caete-
 rum ille, qui totum cibere dolium postulet, ut
 deinde emat heminam, cauponem damno illa
 absurda sua gustatione auxerit: philosophiae au-
 tem nihil tale usu venit: sed quantumcumque
 biberis, nihilo minus plenum fit dolium, neque
 damnum ad cauponem pervenit. Adfuit enim,
 quod in proverbio est, res illa, quo magis exhau-
 ritur, contraria ratione illi Danaïdum dolio:
 illud enim quidquid infunderetur non continebat,
 quin statim diffunderet; hic autem, si quid abstule-
 ris, plus fit quod superest.

62. Volo autem aliud quoque de gustu philo-
 sophiae simile dicere, neque maledicere me pu-
 taue-

Φημεῖν περὶ αὐτῆς, ἣν εἶπω, ὅτι Φαρμάκῳ ἐλα-
θρίῳ ἔαικεν, οἷον κωνεῖω, ἢ ἀκονίτῳ, ἢ ἄλλῳ
τῶν τοιούτων. εἰδὲ γὰρ ταῦτα, ἐπεὶ περ θανα-
τηφόρα ἐσὶν, ἀποκτεῖνοι αὖν, εἴ τις ὀλίγον ὅσον.
ἀκαριαῖον ἀποξύσας αὐτῶν, ἄκρω τῇ ὄνυχι ἀ-
πογεύσαιοτο, ἀλλὰ ἣν μὴ τοσούτον ὅσον χρὴ, καὶ
ὅπως, καὶ ξὺν οἷς, ἐκ αὖν ἀποθάνοις προσενεγ-
κάμενος· σὺ δὲ ἡξίως τελάχισον ἐξαρκεῖν, ὥς
ἀποτελέσαι τὴν τῆ ὅλα γυνῶσιν.

ΕΡΜ. Ἔσω ταῦτα ὥς βέλει, Λυκίῃε, τί ἔν
ἐκατὸν ἔτη χρὴ βιώναι, καὶ τοσαῦθ' ὑπομεῖναι
πράγματα; ἢ ἐκ αὖν ἄλλως φιλοσοφήσαιμεν;
ΛΤΚ. Οὐ γὰρ, ὦ Ἑρμότιμε, καὶ δεινὸν ἐδὲκ,
εἴ γε

taueris, si venena illam pernicioso similem di-
xero, ut cicutae, vel aconito, aut alii ex eo ge-
nere. Neque enim haec, mortifera quantumvis,
interficient, si quis minutissimum quiddam et
indivisibile, summo inde vngue abrasum degu-
stet; sed nisi tantum, quantum opus est, et quo-
modo, et cum quibus; non moriatur, qui sum-
serit. Tu autem postulabas minimam particu-
lam sufficere, ad perficiendam totius cognitio-
nem.

63. HERM. Sint ista uti vis, Lycine, quid
igitur? centumne annos vivere oportet, et tot
sustinere molestias, aliter philosophari non licet?
LYC. Non, Hermotime, neque id intolerabile
putan-

εἴ γε ἀληθῆ ἔλεγες ἐν ἀρχῇ, ὡς ὁ μὲν βίος βρα-
 χύς, ἡ δὲ τέχνη μακρὴ· νῦν δὲ ἐκ οἷδ' ὅ, τι
 παθὼν, ἀγανακτεῖς, εἰ μὴ αὐθιμαρόν ἡμῖν, πρὶν
 δοῦναι ἥλιον, Χρῦσιππος, ἡ Πλάτων, ἡ Πυθα-
 γόρας γένοιο. EPM. Περιέσχε με, ὦ Λυκίνε,
 καὶ συνελκύεις ἐς-θενόν, ἀδὲν ὑπ' ἐμῆ δεινὸν πα-
 θὼν, ὑπὸ Φθόνα δηλαδὴ, ὅτι ἐγὼ μὲν πρὸ κα-
 πτον ἐν τοῖς μαθήμασι, σὺ δὲ ὠλιγώρησας ἐ-
 αυτῆ, τηλικῆτος ὢν. LYC. Οἶσθ' ἐν ὁ δρᾶ-
 σεις; ἐμοὶ μὲν, ὥσπερ κερυβαντιῶντι, μὴ πρόσ-
 εχε τὸν νῦν, ἀλλ' ἕα ληρεῖν· σὺ δ' ὡς ἔχεις,
 προχώρει ἐς τὸ πρόσθεν τῆς ἐδῆ, καὶ πέραινε
 κατὰ τὰ ἐξ ἀρχῆς σοι δεδογμένα περὶ τούτων.
 EPM. Ἀλλ' ἐκ ἐγὼς σὺ βίαιος ὢν αἰρεῖσθαί τι,
 ἦν

putandum, siquidem vere dixisti ab initio, vi-
 tam breuem esse, artem autem longam. Nunc
 vero, nescio quā causa, indignaris, si non eodem
 die nobis ante solis occasum, Chrysippus, aut Picto,
 aut Pythagoras fias. HERM. Circumuenis me, et
 in angustias cogis, nulla a me affectus iniuria,
 prae invidia scilicet, quod ego progressus aliquo
 usque sum in doctrina, tu vero, id aetatis homo,
 te neglexisti. LYC. Scis ergo, quid facias?
 Mihi quidem, ut parum sanae mentis homini,
 noli animum aduertere, sed delirare me finito:
 tu vero, ut habes, perge viam, et, ut ab initio
 tibi visum est de rebus hisce, ita perfice. HERM.
 Sed tu, violentus homo, non pateris eligere me

234 LVCIANI HERMOTIMVS,

ἢν μὴ πειραθῶ ἀπάντων. ΛΤΚ. Καὶ μὴν εὖ εἰδέναι χρὴ, ὡς ἐκ ἂν ποτε ἄλλο εἴποιμι. βίαιον δὲ λέγων ἐμὲ, ἀναίτιον δοκεῖ μοι κατὰ τὸν ποιητὴν αἰτιάσθαι αὐτὸν, ἔς' ἂν μὴ ἕτερός σοι λόγος συμμαχήσας, ἀφέλῃται τῆς βίας, ἥδη ἀγόμενοι. ἰδὲ γέ τοι καὶ τὰδε πολλὰ βιαίότερα Φαίη ἂν σοι ὁ λόγος· σὺ δ' ἐκείνον παρῆς, ἐμὲ ἴσως αἰτιάσῃ. ΕΡΜ. Τὰ ποῖα; θαυμάζω γάρ, εἴ τι ἄρρητον καταλέλειπται αὐτῷ.

ΛΤΚ. Οὐχ ἱκανὸν εἶναι Φησί, τὸ πάντα ἰδεῖν καὶ διεξελθεῖν δι' αὐτῶν, ὡς ἔχειν ἤδη ἐλέσθαι τὸ βέλτιστον, ἀλλ' ἔτι τὰ μέγιστα ἐνδεῖν. ΕΡΜ. Τίνος τάττε; ΛΤΚ. Κριτικῆς τινος, ὧ
θαυ-

quidquam, nisi exploratis ante omnibus. LYC. Atqui bene noris, nunquam aliud me dicturum. Cum vero violentum me vocas, innocentem videris mihi, ut est apud poetam, accusare, qui ipse, donec alia ratio tibi succenturiata a vi me liberet, iam auferatur. Ecce enim ista multo iam violentiora dixerit tibi ratio. Tu vero illa omissa, me forte accusabis. HERM. Quae? Miror enim, si quid indictum ei praetermissum sit.

64. LYC. Negat ratio, sufficere, si per nos videamus et persequamur omnia, ad hoc, ut iam eligere quod optimum est queamus; sed eo, quod maximum est, adhuc opus esse. HERM. Quoniam illo? LYC. Iudicandi quodam et exploran-

θαυμάσιαι, καὶ ἐξετασικῆς παρασκευῆς, καὶ νοῦ
 ὀξέος, καὶ διανούσεως ἀκριβοῦς, καὶ ἀδεύσεως, οἷαν
 χρὴ εἶναι τὴν περὶ τῶν τηλικύτων δικασέσσαν, ἣ
 μάτην ἀν' ἅπαντα ἐωραμένα εἶη. ἀποδοτέον ἔν,
 Φησι, καὶ τῷ τοιούτῳ χρόνον ἔκ ὀλίγον, καὶ
 προθεμένον ἅπαντα εἰς μέσον, αἰρεῖσθαι διαμέλ-
 λοντα, καὶ βραδύνοντα, πολλάκις ἐπισκοπεῖντα
 μήτε ἡλικίαν τῇ λέγοντος ἐκάστω, μήτε σχῆμα,
 ἢ δόξαν ἐπὶ σοφίᾳ αἰδέμενον, ἀλλὰ κατὰ τὰς
 Ἀρεοπαγίτας αὐτὸ ποιῶντα, οἱ ἐν νυκτὶ καὶ
 σκότῳ δικάζουσιν, ὡς μὴ ἐς τὰς λέγοντας, ἀλλ'
 ἐς τὰ λεγόμενα ἀποβλέποισιν, καὶ τότε ἤδη ἐξέ-
 σαι σοι βεβαίως ἐλαμένῳ φιλοσοφεῖν. ΕΡΜ.
 Μετὰ τὸν βίον Φῆς. ἐκ γὰρ τῶντων ἔδδονός ἀν-
 θρώ-

plorandi apparatu, ingenio acuto, intelligentia
 accurata et incorrupta, qualem nimirum oportet
 esse, quae tantis de rebus iudicatura sit: alioquin
 frustra omnia inspecta fuerint. Tribuendum ergo,
 ait, huic etiam tempus non paruum, et, in me-
 dium propositis omnibus, electionem ita facien-
 dam, ut multum cuncteris, teque sustineas, ac
 saepe consideres; nec aetatem vniuscuiusque qui
 dicunt, neque habitum, aut gloriam sapientiae
 reuereris, sed ut Areopagitarum more hoc agas,
 qui noctu et in tenebris iudicant, ne ad hos qui
 dicunt, sed ad ea quae dicuntur respiciant: tum
 demum licere post firmam electionem, philoso-
 phari. H E R M. Post hanc vitam nempe. Quan-
 tum

θρώπων βίος ἐξαρκέσειν ἂν ὡς ἐπὶ πάντα ἐλ-
θεῖν, καὶ ἕκασον ἀκριβῶς ἐπιδεῖν, καὶ ἐπιδέν-
τα κρίναι, καὶ κρίναντα ἐλέσθαι, καὶ ἐλόμενον
Φιλοσοφῆσαι. μόνως γὰρ δὴ ἔτως εὖρεσθῆναι
Φῆς τὰληθές, ἄλλως δὲ ἔ.

ΛΥΚ. Ὅκνῶ γὰρ σοι εἰπεῖν, ὦ Ἑρμότιμε, ὅ-
τι ἔδὲ τῆτό πω ἱκανόν, ἀλλ' ἔτι μοι δοκᾷμεν
λεληθῆναι ἡμᾶς αὐτὰς, οἴομενοι μὲν τι εὖρησέ-
ναι βέβριον, εὖρόντες δὲ ἔδὲν, ὥσπερ οἱ ἀ-
λιεύοντες πολλάκις καθεντες τὰ δίκτυα, καὶ
βάρεις τινὸς αἰσθόμενοι, ἀνέλκυσιν, ἰχθῦς παμ-
πόλλης γε περιβεβληκέναι ἐλπίζοντες, εἴτα ἐπει-
δὲν κάμωσιν ἀνασπῶντες, ἢ λίθος τις ἀποφαί-
νεται αὐτοῖς, ἢ κεράμιον, ψάμμῳ σπασαγμῆρον·
σκόπει

tum enim audio, nullius hominum vita suffecerit;
ut ad omnes veniamus, et utrumquemque accu-
rate inspiciamus, inspectum iudicemus, eligamus-
que iudicatum, atque electione facta philosophemur.
Hac enim sola ratione inueniri verum ais,
alia minime.

65. LYC. Piget enim tibi dicere, Hermotime,
ne illud quidem iam satis esse, sed nos videri per
imprudenciam putasse firmum quiddam a nobis
inuentum, inuenisse autem nihil: uti piscatores
saepe submissis retibus pondus quoddam sentien-
tes, extrahunt, pisces se quamplurimos compre-
hendisse rati; deinde, cum multo labore extra-
xerunt, aut lapis illis apparet, aut figlinum vas
arena

σκοπέι, μὴ καὶ ἡμεῖς τι τοιοῦτον ἀνεσπᾶναμεν.
 EPM. Οὐ μανθάνω, τί σοι τὰ δίκτυα ταῦτα
 βέλεται· ἀτεχνῶς γὰρ με περιβάλλεις αὐτοῖς.
 ΛΤΚ. Οὐκ ἔν πειρῶ διεκδύναμι· σὺν θεῷ γὰρ
 οἶσθα νεῖν, εἰ καὶ τις ἄλλος· ἐγὼ γὰρ, καὶ ἐφ'
 ἅπαντας ἔλθωμεν πειρῶμενοι, καὶ τῷτο ἐργα-
 σάμεθα ποτε, εἰδέπω εἰδὲ τῷτο δῆλον ἔσεσθαι
 νομίζω, εἴ τις ἐξ αὐτῶν ἔχει τὸ ζητᾶμενον, ἢ
 πάντες ὁμδίως ἀγνοῶσι. EPM. Τί φῆς; εἰδὲ
 τῶτων τις πάντως ἔχει; ΛΤΚ. "Αόηλον· ἢ
 σοι ἀδύνατον δοκεῖ ἅπαντας ψεύδεσθαι, τὸ δ'
 ἀληθές, ἄλλο τι εἶναι πρὸς μηδενὸς αὐτῶν πω
 εὐρημένον.

EPM.

arena impletum. Vide, ne nos quoque tale quid
 extraxerimus. H E R M. Non assequor, quid
 illa sibi retia velint: plane enim illis me compre-
 hendis. L Y C. Exire igitur tenta. Dei enim
 virtute, si quis alius, natate didicisti. Ego enim,
 etiam cum tentando per omnes iuerimus, idque
 perfecerimus aliquando, nondum puto neque id
 ipsum planum futurum, habeatne aliquis eorum
 id, quod quaerimus, an similiter omnes ignorent.
 H E R M. Quid ais? neque horum quisquam o-
 mnino illud habet? L Y C. Obscurum. nisi forte
 fieri non posse putas, ut fallantur omnes, verum-
 que aliud plane quiddam sit, a nullo dum illo-
 rum inuentum.

-66. HERM.

ERM. Πῶς οἶόν τε; ΛΤΚ. Οὕτως· ἔξω γὰρ ὁ μὲν ἀληθὲς ἀριθμὸς ἡμῖν, εἴκοσιν. οἶον, κυάμης τις εἴκοσιν ἐς τὴν χεῖρα λαβὼν, ἐπιμεισάμενος, ἐρωτάτω δέκα τινάς, ὅπσοι εἰσὶν οἱ κύαμοι ἐν τῇ χειρὶ αὐτῷ, οἱ δ' εἰκάζοντες, ὁ μὲν ἐπτά, ὁ δὲ πέντε, ὁ δὲ τριάκοντα λεγέτωσαν, ὁ δὲ τις δέκα, ἢ πεντεκαίδεκα, καὶ ὅλως ἄλλος ἄλλον τινὰ ἀριθμόν. ἐνδέχεται μὲν τοι καὶ κατὰ τύχην τινὰ ἀληθεύσαι, ἢ γὰρ;

ERM. Ναί. ΛΤΚ. Οὐ μὲν ἀδύνατον, ἅπαντας ἄλλον ἄλλος ἀριθμὸς εἰπεῖν, τὰς ψευδεῖς, καὶ ἅκ ὄντας, μηδένα δὲ αὐτῶν Φάσκειν, ὅτι εἴκοσιν ὁ ἀνὴρ κυάμης ἔχει· ἢ τί Φῆς;

ERM. Οὐκ ἀδύνατον. ΛΤΚ. Κατὰ ταῦτα τοίνυν

66. HERM. Qui fieri illud possit? LYC. Ita. Sit enim verus nobis numerus, viginti. Verbi causa fabas aliquis viginti manu sumens, ea clausa interroget decem homines, quot sint in manu sua fabae? at illi diuinentes dicant, vnus septem, alius quinque, alius triginta, alius decem aut quindecim, et in vniuersum alium alius numerum. Fieri quidem potest, vt aliquis forte quadam verum dicat. Nonne ita est? HERM. Est sane. LYC. Verum enim vero neque illud non potest accidere, vt omnes, alium alii, numeros falsos dicant, non veros, nemo autem illorum dicat, viginti fabas virum habere. Aut quid ais? HERM. Fieri sic posse. LYC. Eadem

τοίνυν ἅπαντες μὲν οἱ Φιλοσοφῶντες τὴν εὐδαιμονίαν ζητῶσιν ὅποιόν τι ἐστὶ, καὶ λέγουσιν ἄλλος ἄλλο τι αὐτὴν εἶναι, ὁ μὲν ἡδονὴν, ὁ δὲ τὸ καλόν, ὁ δὲ, ὅσα ἕτερα Φασὶ περὶ αὐτῆς. εἰκὸς μὲν ἔν-καὶ τῶν ἐν τι εἶναι τὸ εὐδαιμον· ἐκ ἀπεικὸς δὲ καὶ ἄλλο τί παρ' αὐτὰ πάντα· καὶ εὐοίκαμεν ἡμεῖς ἀνάπαλιν ἢ ἐχρῆν, πρὶν τὴν ἀρχὴν εὐρεῖν, ἐπείγεσθαι πρὸς τὸ τέλος. ἔδει δ', οἶμαι, πρότερον Φανερόν γενέσθαι, ὅτι ἐγνωσάμεθα τὰληθές, καὶ πάντως ἔχει τις αὐτὸ εἰδώς τῶν Φιλοσοφῶντων, εἴτα μετὰ τῆτο, τὸ ἐξῆς ἂν ἦν ζητῆσαι, ὥς πεισέοντες εἶναι. E.P.M. Ὡστε, ὦ Λυκίε, τῆτο Φῆς, ὅτι ἂν διὰ πάσης Φιλοσοφίας χωρῶμεν, ἔδὲ τότε πάντως
 ἐξομεν

dem ratione igitur philosophi omnes felicitatem quaerunt, qualis sit, et eam dicunt alius in alia re inesse, unus quidem in voluptate, alius in honesto, alii alia omnia de ea dicunt. Veri igitur simile est horum unum quoddam esse summum bonum; sed nec abhorret, esse quiddam praeter illa omnia. Itaque videamur nos, contra quam oportebat, initio nondum inuento festinare ad finem. Oportebat autem, puto, planum ante fieri, cognitam esse veritatem, et omnino haberi illam ab vno, qui eam sciat, philosophorum: ac deinde quaerendum erat, cui illorum fides sit habenda? H E R M. Hoc igitur, Lycine, dicis, neque si per vnamquamque eamus philosophiam,
 ne

ἔχομεν τ' ἀληθές εὐρεῖν. ΛΤΚ. Μὴ ἐμὲ, ὦ γὰρ
 θε, ἐρώτα, ἀλλὰ τὸν λόγον αὐθις αὐτόν· καὶ
 ἴσως ἂν ἀποκρίναιτό σοι, ὅτι ἔδεπω, ἔς' ἂν ἁ-
 δηλον ᾗ, εἰ ἔν τι τούτων ἔσιν, ὧν οὗτοι λε-
 γουσιν.

ΕΡΜ. Οὐδέποτε ἄρα ἐξ ὧν σὺ Φῆς, εὐρήσο-
 μεν, ἔδὲ Φιλοσοφήσομεν, ἀλλὰ δεήσει ἡμᾶς
 ἰδιώτην τινὰ βίον ζῆν, ἀποστάντας τῷ Φιλοσο-
 φεῖν. τῷτο ξυμβαίνει γε ἐξ ὧν Φῆς ἀδύνατον
 εἶναι Φιλοσοφῆσαι, καὶ ἀνέφικτον ἀνθρώπῳ
 γε ὂντι. ἀξιοῖς γὰρ τὸν Φιλοσοφῆσαι μέλλον-
 τα, ἐλέσθαι πρῶτον Φιλοσοφίαν τὴν ἀρίστην·
 ἢ δ' αἵρεσις ἔτω σοι ἐδόκει μόνως ἀκριβὲς ἂν
 γενέ-

ne sic quidem, inquam, omnino verum nos in-
 uenire posse. L Y C. Noli me, bone vir, in-
 terrogare, sed ipsam rursus rationem. Atque illa
 tibi forte respondeat, nondum hoc omnino non
 posse, dum obscurum maneat, sitne aliquid eo-
 rum, quae isti dicunt.

67. HERM. Nunquam igitur, quantum di-
 cis, inueniemus, neque philosophabimur, sed
 idiotarum nos vitam vivere oportebit, et a philo-
 sophia desistere. Hoc cogitur ex iis, quae dicis,
 fieri non posse, ut philosophemur, peruenire ad
 eam homini nato non licere. Postulas enim, eum
 qui philosophaturus sit, eligere primum philoso-
 phiam optimam. Electio porro ista ita demum
 accurate-

γενέσθαι, εἰ διὰ πάσης Φιλοσοφίας χωρήσαν-
 τες, ἐλοιόμεθα τὴν ἀληθευτάτην. εἴτα λογιζό-
 μενος ἐτῶν ἀριθμὸν, ὅπόσος ἐκάσῃ ἱκανός ἐστιν,
 ὑπερεξέπιπτες, ἀπομηκύνων τὸ πρῶγμα ἐς γε-
 νεὰς ἄλλας, ὡς ὑπερήμερον 14) γίνεσθαι τὰ
 ἀληθῆς τῷ ἐκάστῃ βίᾳ. τελευτῶν δὲ, καὶ τὸ
 αὐτὸ ἐκ ἀνενδοίαςον ἀποφαίνεις, ἀδελον εἶναι
 λόγων, εἴτε εὖρηται πρὸς τῶν Φιλοσοφάντων
 πάλαι τὰ ἀληθῆς, εἴτε καὶ μὴ. ΛΥΚ. Σὺ δὲ
 πῶς, Ἑρμότιμς, δύναιο ἀνέπομοσάμενος εἰπεῖν
 ὅ, τι

accurata tibi videtur esse, si per omnem philoso-
 phiam euntes, eam, quae verissima est, eligamus.
 Deinde dum computas annorum numerum, qui
 unicuique *sectae* sufficiat, modum omnem ex-
 cessisti, producto in alias generationes negotio,
 ut adeo post terminum vitae singulorum veniat
 demum veritas. Denique vero id ipsum quoque
 dubitatione non usquequaque liberum esse pro-
 nuntias, qui dicas, obscurum esse, inuentane
 sit olim a philosophis veritas, nec ne. LYC. At
 tu, Hermotime, num possis iuratus dicere, eam
 inuen-

14. Ὑπερήμερον] Vocis ὑπερήμερον notionem
 eleganter declarat illud Longini s. 14. ubi
 ὑπερήμερόν τι τῷ ἰδίῳ βίᾳ καὶ χρόνῳ φθέγγ-
 ξασθαι recte interpretatus est ex Cicerone
 Tullius, dicere aliquid, quod non iisdem re-
 gionibus terminetur, quibus vitae nostrae spa-
 tium circumscriptum est. Gesner.

Luc. Op. T. III.

Q

ὅ, τι εὔρηται πρὸς αὐτῶν; EPM. Ἐγὼ μὲν ἂν ὁμίσσαιμι. ΛΤΚ. Καίτοι πόσα ἄλλα παρεῖδον ἐκὼν σοι, ἐξυτάσεως μακρᾶς καὶ αὐτὰ δεύμενα.

EPM. Τὰ ποῖα; ΛΤΚ. Οὐκ ἀκέρεις τῶν Στωϊκῶν, ἢ Ἐπικυρείων, ἢ Πλατωνικῶν εἶναι Φασκόντων, τὰς μὲν εἰδέναι τὰς λόγους ἐκάς, τὰς δὲ μὴ, καίτοι τάγε ἄλλα πάνυ ἀξιόπιστος ὄντας; EPM. Ἀληθῆ ταῦτα. ΛΤΚ. Τὸ τοίνυν διακρίναι τὰς εἰδότας, καὶ διαγνώνας, ἀπὸ τῶν ἂν εἰδόντων μὲν, Φασκόντων δὲ, οὐ σοι δοκεῖ πάνυ ἐργῶδες εἶναι; EPM. Καὶ μάλα. ΛΤΚ. Δείξει τοίνυν σέ, εἰ μέλλεις Στωϊκῶν τὸν ἀρίστον εἰσεσθαι, εἰ καὶ μὴ ἐπὶ πάντας, ἀλλ'

inuentam ab illis esse? HERM. Equidem non iurauerim. L Y C. Quam multa etiam praeteruidi tibi prudens, examine longo quae et ipsa opus habcant?

68. HERM. Quae? LYC. Nonne audis qui se Stoicos, aut Epicureos, aut Platonicos esse dicant, eorum partim scire rationes singulas, alios non item, quamuis dignos fide caeteroquin homines. HERM. Vera ista. LYC. Discernere igitur eos, qui sciunt, et dignoscere ab his, qui cum nesciant, scire tamen se dicant, nonne operosum valde esse tibi videtur? HERM. Valde id quidem. LYC. Oportebit igitur te, si optimum Stoicorum nosse volueris, si non ad omnes, ad

ἀλλ' ἐν ἐπὶ τὰς πλείους αὐτῶν ἐλθεῖν, καὶ πει-
ραθῆναι, καὶ τὸν ἀμείνω προσήσασθαι διδάσκα-
λον, γυμνασάμενόν γε πρότερον, καὶ κριτικὴν
τῶν τοιούτων δύναμιν πόρισάμενον, ὥς μὴ σε
λάθῃ ὁ χειρῶν προκριθεὶς· καὶ σὺ καὶ πρὸς τῶ-
το ὄρα, ὅσα δὲ τῷ χρόνῳ, ὃν ἐκὼν παρήκα, δε-
διώς, μὴ σὺ ἀγανακτήσης, καίτοι τό γε μέγιστον
τε ἅμα καὶ ἀναγκαιότατον ἐν τοῖς τοιούτοις, λέ-
γω δὴ τοῖς ἀδύλοις τε, καὶ ἀμφιβόλοις, ἐν τῶ-
πό εἰναι, αἶμαί, καὶ μόνῃ σοι αὕτη πιση καὶ βέ-
βαιος ἐλπίς ἐπὶ τὴν ἀλήθειάν σε καὶ εὐρεσιν αὐ-
τῆς, ἄλλῃ δὲ ἐδ' ἵπισεν, ἢ τὸ κρίνειν δύνασθαι,
καὶ χωρίζειν ἀπὸ τῶν ἀληθῶν τὰ ψευδῆ, καὶ
ὑπάρχειν σοι κατὰ τὰς ἀργυρογνώμονας διαγί-
γνώσκειν αὐτὰ, τε δόκιμα καὶ ἀνίβδηλα, καὶ ἀπα-
ρακε-

ad plerosque certe illorum accedere, et tentare,
et in meliorem tibi magistrum eligere, instituta prius
exercitatione, et iudicandi de talibus comparata
facultate, ne imprudens deteriorem praeferas.
Tu vero hoc etiam vide, quanto opus sit tempore,
quod praetermissi volens, veritus, ne indigne
ferres, licet maximum et maxime necessarium in
talibus, obscuris inquam et ambiguis, vnum
hoc esse arbitrer. Ac sola tibi haec fidelis et fir-
ma spes ad veritatem inveniendam; alia vero
quaecumque nulla, quam si iudicare possis et se-
parare a veris falsa, si facultas tibi sit, qualis ar-
gentariorum, dignoscendi proba et fraudis expertia

ρανεκομμένα· καὶ εἴ ποτε τοιαύτην τινὰ δύνα-
μιν καὶ τέχνην περισάμενος, ἤεις ἐπὶ τὴν ἐξέ-
τασιν τῶν λεγομένων. εἰ δὲ μὴ, εὖ ἴσθι, ὡς ἄ-
δὲν κωλύσει σε τῆς ῥιπῆς ἔλκεσθαι ὑφ' ἐκάσων,
ἢ θαλλῶ προδειχθέντι ἀκολυθεῖν, ὥσπερ τὰ
πρόβατα. μᾶλλον δὲ τῷ ἐπιτραπεζίῳ ὕδατι ἐ-
οικῶς ἔσῃ, ἐφ' ᾧ, τι ἂν μέρος ἐλκύσῃ σέ τις,
ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ ἀγόμενος. ἢ καὶ, νῆ Δία,
καλάμῳ τινὶ, ἐπ' ὅχθῃ παραποταμίου, πεφυκό-
τι, καὶ πρὸς πᾶν τὸ πνέον καμπτομένῳ, καὶ
μικρὰ τις αὖρα διαφυσήσασα, διασαλεύσῃ
αὐτόν.

Ὡς εἴ γέ τινα εὖρης διδάσκαλον, ὃς ἀποδεί-
ξῃ περὶ, καὶ τῆς τῶν ἀμφισβητημένων διακρί-
σεως,

ab his, quae adulterata sunt. Et, si quando fa-
cultate illa atque arte comparata, ad eorum quae
dicuntur examen accedas, *bene habet*: sin vero
minus, nihil, mihi crede, obstabit, quo minus
naribus traharis ab vnoquoque, aut fruticem prae-
monstratum sequaris, vti pecora. Potius vero fu-
sae per mensam aquae similis eris, qui, quam-
cumque te in partem summo quis digito trahat,
sequare: aut, per Iouem, enatae ad fluminis ri-
pam arundini, ad quemuis spiritum flexae, quam
et minuta quaeuis aura flatu suo commoueat.

69. Itaque si quem magistrum inuenias, qui
de demonstratione atque dubiorum diiudicatione
artem,

σεως, τέχνην τινὰ εἰδώς, δαδάξαι σε, παύσῃ
 δηλαδὴ πράγματα ἔχων. αὐτίκα γάρ σοι τὸ
 βέλτιστον φανεῖται, καὶ τάληθές ὑπαχθὲν τῇ
 ἀποδεικτικῇ ταύτῃ τέχνῃ, καὶ τὸ ψεῦδος ἐλεγ-
 χθήσεται, καὶ σὺ βεβαίως ἐλόμενος, καὶ κρί-
 νας, φιλοσοφήσεις, καὶ τὴν τριπόθητον εὐδαι-
 μονίαν κτησάμενος, βιώσῃ μετ' αὐτῆς, ἅπαντα
 συλλήβδην ἔχων τὰ ἀγαθὰ. EPM. Εὐγε, ὦ
 Λυκίε, παραπολὺ γὰρ ταῦτ' ἀμείνω, καὶ ἐλ-
 πίδος ἔμικρὸς ἐχόμενα λέγεις, καὶ ζητητέος
 ὡς εἴοιεν ἡμῖν ἀνὴρ τις τοιοῦτος, διαγνωσικὸς τε,
 καὶ διακριτικὸς ποιήσων ἡμῶς, καὶ τὸ μέγιστον
 ἀποδεικτικὸς, ὡς τὰ γε μετὰ ταῦτα, ῥᾶδιὰ ἦ-
 δη, καὶ ἀπράγμονα, καὶ ἔπαλλης διατριβῆς
 δεόμε-

artem, quam norit, te doceat, laborare nimi-
 rum defines. Statim enim quod optimum est tibi
 apparuerit, et verum demonstratiuae illi arti sub-
 iectum; mendacium vero deprehendetur, tuque,
 firma electione facta et iudicio, philosophabere,
 et expetita illa votis omnibus felicitate parta, cum
 ea viues, bona possidens coniunctum omnia.
 HERM. Euge, Lycine, multum enim ista me-
 liora dicis, et cum spe non mediocri coniuncta,
 quaerendusque, vt videtur, nobis talis vir est,
 qui illa nos dignoscendi diiudicandique facultate
 instruat, et, quod maximum est, demonstrandi
 quoque: itaque ea, quae sequuntur, facilia iam, et
 molestiae expertia, nec morae multae indigentia.

δεόμενα. καὶ ἔγωγε ἤδη χάριν οἶδά σοι, ἐξου-
 ρόντι σύντομόν τινα ταύτην ἡμῖν, καὶ ἀρίστην ὀ-
 δόν. ΛΤΚ. Καὶ μὴν εὐδέπω χάριν ἂν μοι εἰδείης
 εἰλότως. εὐδὲν γάρ σοι ἐξευρηκώς εἰδείξα, ὥς ἐγ-
 γυτέρω σε ποιήσεν τῆς ἐλπίδος. τὸ δέ, περὶ
 πορρωτέρω γεγονότα μιν, ἢ πρότερον ἡμεν, καὶ
 κατὰ τὰς παροιμιαζομένους, πολλὰ μοχθήσαν-
 τες, ὁμοίως ὄσμεν. ΕΡΜ. Πῶς τοῦτο Φῆς;
 πάνυ γὰρ λυπηρόν τι καὶ δύσελπι εἶναι ἔοικας.
 ΛΤΚ. Ὅτι, ὦ ἑταῖρε, καὶν εὐρωμεν ὅπια
 σχινέμενόν τινα εἰδέναι τε ἀποδείξιν, καὶ ἄλλον
 διδάξιν, ἐκ αὐτίκα, οἶμα, πιστεύσομεν αὐτῷ,
 ἄλλὰ τινα ζητήσομεν τὸν κρῖναι δυνάμενον, εἰ
 ἀληθῆ ὁ ἀνὴρ λέγει· καὶν τέττα εὐπορήσομεν,
 ἄδη

Atque iam tibi gratiam equidem habeo, qui com-
 pendariam hanc nobis optimamque viam inue-
 neris. LYC. Quin nondum debes mihi gratias:
 nihil enim vel inueni, vel ostendi, quod spei te
 tuae propius adinoveat. Sed multo, quam prius
 eramus, longius nunc absuinus, et, quod est in
 prouerbio, post multum laborem, ut ante, habe-
 mus. HERM. Quid ita? videris enim triste
 quiddam et desperationis plenum dicturus.

70. LYC. Quoniam, amice, etiam si inuenia-
 mus aliquem, professum scire se demonstratio-
 nem, ac docere velle alios, non statim, puto,
 illi credimus, sed quaeremus, qui iudicare possit,
 an vera ille dicat? Et huius si oblata copia sit,
 obscuro

ἀδελφον ἔτι ἡμῖν, εἰ ὁ ἐπιγνώμων ἔτος οἶδε δια-
 γινώσκειν τὸν ἑρθεῖς κρινέντα, ἡμῆ. καὶ ἐπὶ
 αὐτὸν αὐθις τῆτοκ, ἀλλὰ ἐπιγνώμονας, οἶμα,
 δεῖ. ἡμεῖς γὰρ πόθεν ἂν εἰδείμεν διακρίνειν τὸν
 ἄριστα κρίνειν δυνάμενον; ἑρθεῖς, ὅποι τῆτο ἀπο-
 τείνεται, καὶ ὡς ἀπέραντον γίγνεται, σῆμα πο-
 τε καὶ καταληφθῆναι μὴ δυνάμενον; ἐπεὶ καὶ
 τὰς ἀποδείξεις αὐτὰς, ὅποσας οἶον τε εὗρίσκειν,
 ἀμφισβητημένας ὄψει, καὶ μηδὲν ἐχέσας βέ-
 βαιον. αἱ γὰρ πλείους αὐτῶν, δι' ἄλλων ἀμ-
 φισβητημένων πείθειν ἡμᾶς βιάζονται εἰδέναι.
 αἱ δέ, τοῖς πάνυ προδήλοις τὰ ἀφαιέστατα συν-
 ἅπτουσι, ἔδεν αὐτοῖς κοινωγῆντα, ἀποδείξεις
 ὁμῶς αὐτῶν εἶναι φάσκειν. ὥσπερ εἴ τις οἶοι-
 τα

obscurum adhuc nobis, vtrum ille index digno-
 scere possit recte iudicaturum, nec ne? et ad hunc
 ipsam alio, arbitror, indice opus est. Nos enim
 vnde sciamus diiudicare eum, qui iudicare possit
 optime? Vides, quorsum hoc pertineat, et vt sit
 infinitum, cum stare nusquam, et comprehendī
 possit? quandoquidem ipsas quoque demonstra-
 tiones, quotquot inueniri possunt, in dubium
 reuocari videas, neque firmum quidquam habe-
 re. Aliae enim et pleraeque illarum per alia, de
 quibus et ipsis adhuc lis est, persuadere nobis ni-
 tuntur se scire: aliae vero, quae obscurissima ma-
 nifestis copulant, et commune nihil habentibus,
 demonstrationes tamen illorum esse dicunt. Verbi

το ἀποδείξεν εἶναι θεός, διότι βωμοὶ αὐτῶν ὄντες φαίνονται. ὦσε, ὦ Ἑρμότιμε, ἐκ αἰδ' ὅπως, καθάπερ οἱ ἐν κύκλῳ θεόντες, ἐπὶ τῇ αὐτῇ ἀρχῇ, καὶ ἀπορίαν, ἐπαναληλύθαμεν.

ΕΡΜ. Οἶά με εἰργάσω, ὦ Λυκῖνε, ἀνδρακίς μοι τὸν θησαυρὸν ἀποφύνας, καὶ ὡς ἔοικεν ἀπολεῖται μοι τὰ τσαῦτα ἔτη, καὶ ὁ κάματος ὁ πολὺς. ΛΥΚ. Ἀλλ', ὦ Ἑρμότιμε, πολὺ ἔλαττον ἀνιάσῃ, ἢ ἐννοήσῃ, ὅτι ἐξ ἑμὸς ἐξω μένεις τῶν ἐλπισθέντων ἀγαθῶν, ἀλλὰ πάντες, ὡς ἔπος εἰπεῖν, περὶ ὅντι σκιᾶς μάχονται οἱ φιλοσοφῶντες. ἢ τίς ἄρα δύναίτο δι' ἐκείνων ἀπάντων χωρῆσαι, ὧν ἔφην; ἔπερ ἀδύνατον καὶ αὐτὸς λέγεις εἶναι· νῦν δὲ, ὁμοίον μοι δοκεῖς ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις δακρυοὶ, καὶ αἰτιῶτο τὴν
τύχην,

causa, si quis putet inde se demonstraturum Deos esse, quod altaria illorum esse apparet. Itaque nescio quomodo, Hermotime, vt currentes in circulo, ad idem initium et dubitationem rediimus.

71. H E R M. Vt me tractasti, Lycine, qui thesaurum mihi in carbones redegeris: vt videtur, perire mihi tot anni et labor ille plurimus. LYC. Sed multo minus, Hermotime, moleste feres, si cogitaueris non solum te speratis bonis carere, sed omnes, vt ita dicam, de asini vmbra pugnare philosophos. Aut quis ire queat per illa, quae dixi, omnia? quod fieri posse et ipse negas. Iam vero idem mihi videris tacere, ac si quis ploret et

τύχην, ὅτι μὴ δύναίτο ἀναλθεῖν ἐς τὸν ἕρανόν,
 ἢ ὅτι μὴ βύθιος ὑποδύς ἐς τὴν θαλάτταν, ἀπὸ
 Σικελίας ἐς Κύπρον ἀναδύσεται, ἢ ὅτι μὴ ἀρ-
 θρεῖς πτηνὸς αὐθημερόν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος εἰς Ἰν-
 δὸς τελεῖ· τὸ δ' αἷτιον τῆς λύπης, ὅτι ἡλπί-
 κει, αἶμα, ἢ ὄναρ ποτὲ ἰδὼν τοιᾶτον, ἢ αὐτὸς
 αὐτῷ ἀναπλάσας, ἔπρύτερον ἐξετάσας, εἰ ἐφι-
 κτὰ εὐχεται, καὶ κατὰ τὴν ἀνθρώπου φύσιν,
 καὶ δὴ καὶ σέ, ὡς ἐταῖρε, πολλὰ καὶ θαυμασὰ ὀ-
 νειροπολεῖντα νύξας ὁ λόγος, ἀπὸ τῆς ὕπνου ἐκ-
 θορεῖν ἐποίησεν, εἶτα ὀργίξῃ αὐτῷ, ἔτι μολὶς
 τὰς ὀφθαλμὰς ἀνοίγων, καὶ τὸν ὕπνον ἔραδίως
 ἀποσειόμενος ὑφ' ἡδονῆς ὧν ἐώρας; πᾶσχεσι δ'
 αὐτὸ

et cum fortuna queratur, quod adscendere in coe-
 lum nequeat, aut quod non profundo mari mer-
 sus a Sicilia emergere in Cyprum, aut quod non
 pennis sublatus ex Graecia eodem die ad Indos
 perueniat: causam vero eius doloris *hanc* habeat,
 quod sperauerit, puto, aut viso forte tali somnio,
 aut quod ipse sibi ultro finxerit, non explorato
 prius, num ea optet, ad quae peruenire possit,
 quaeque humanae naturae conueniant. Et sane
 tibi quoque, sodalis, multa et admirabilia so-
 mnianti latus fodiens ratio, ex somno vt exfilires
 effecit. Deinde illi irasceris vix aperiens oculos,
 et non sine difficultate somnum prae voluptate vi-
 sorum excutiens. Vfu illud venit etiam iis, qui

αὐτὸ καὶ οἱ τὴν κενὴν μακαρίαν ἑαυτοῖς ἀναπλάττοντες, ἢν μεταξὺ πλετᾶσιν αὐτοῖς, καὶ θησαυρὸς ἀνὸρύττεσι, καὶ βασιλεύει, καὶ τᾶλλα εὐδαίμονεσιν, οἷα πολλὰ ἡ θεὸς ἐκείνη ἐαδικαγῆ, ἢ εὐχὴ μεγαλόδωρος ἔσα, καὶ πρὸς ἔδὲν ἀντιλέγεσα, καὶν πτηνὸς θῆλη τις γενέσθαι, καὶν κολοσσιαῖος τὸ μέγεθος, καὶν ὄρη ὅλα χρυσᾶ εὗρίσκειν. ἢν ταῖνυν ταῦτα ἐργοῦσιν αὐτοῖς ὁ παῖς προσελθὼν, ἐρηταί τι τῶν ἀναγκαίων, οἷον, ὅθεν ἄρτους ὠνητέον, ἢ ὅ, τι ἢ, φατέον πρὸς τὸν ἀπαιτῶντα τῆνοίμιον, ἐκ πολλῶ περιμένοντα, ἔτως ἀγανακτᾶσιν, ὡς ὑπὸ τῶ ἐρομένῃ καὶ παρρηνοχλήσαντος ἀφαιρεθέντος ἅπαντα ἐκεῖνα

vanam illam Beatam *insulam* sibi fingunt. Si his, dum diuites sunt, dum effodiunt thesauros, et regnant et caeteris rebus beati sunt, qualia multa perpetrat Dea illa, cui Voti nomen est, magnifica muneribus, neque contradicens cuiquam, nec si volucris fieri quis velit, nec si Colossaea magnitudine, nec si aureos totos montes inuenire: haec igitur dum animo agitant, si puer accedens interroget necessarium quiddam, verbi gratia, vnde panis emendus? aut quid respondendum mercedem domus repetenti, qui diu iam exspectauerit? ita indignantur, quasi ab interrogante illo atque interpellante ablata ipsis essent bona

ἐκεῖνα, τὰ γὰρ θὰ, καὶ ὀλίγῃ δέξει τὴν ῥίνα τοῦ παιδὸς ἀποτραγεῖν.

Ἀλλὰ σὺ, ὦ Φιλότης, μὴ πάθῃς αὐτὸ πρὸς ἐμὲ, εἴ σε θησαυρὸς ἀνορύττοντα, καὶ πετόμε-
κον, καὶ τινὰς ἐννοίας ὑπερφυεῖς ἐννοῶντα, καὶ
τινὰς ἐλπίδας ἀνεφίκτας ἐλπίζοντα, Φίλος ὢν,
καὶ περιεῖδον διὰ πάντας τὰ βίβ, ὄνειρον ἡδεῖ μὲν
ἴσως, ἀτὰρ ὄνειρον γὰρ συνόντα· διανασάντα δέ,
ἀξιῶ πράττειν τὶ τῶν ἀναγκαίων, καὶ ὃ σε παρὰ
πέμψει ἐς τὸ λοιπὸν τῆ βίβ, τὰ κοινὰ ταῦτα
φρονέοντα. ἐπεὶ ὅ γε νῦν ἐπραττες, καὶ ἐπε-
νόεις, καὶ δὲν τῶν ἵπποκενταύρων καὶ χιμαιρῶν
καὶ γοργόνων διαφέρει, καὶ ὅσα ἄλλα ὄνειροι,
καὶ

bona illa omnia, et parum abest, quin morfu na-
sum puero auferant.

72. Tu vero, amice, noli eodem in me im-
petu ferri, si te effodientem thesauros, aut vo-
lantem, aut cogitationes quasdam maiores, quam
natura patitur, agitantem, et spes habentem, ad
quas perueniri non potest, pro amicitia nostra
non passus sum per omnem vitam in somnio, suavi
illo quidem, sed somnio tamen, versari: sed fur-
gere iubeo, et facere quidquam eorum, quae
opus sunt, quodque te ad id quod superest vitae
dimittere possit communi illo sensu praeditum.
Quod enim modo agebas, et cogitabas, ab Hip-
pocentauris et Chimæris et Gorgonibus nihil
quidquam differt, et quaecumque alia Somnia et

Poëtae

καὶ ποιηταὶ καὶ γραφεῖς ἐλεύθεροι ὄντες, ἀνα-
πλάττεσιν, ἔτε γνόμενα πώποτε, ἔτε γενέ-
σθαι δυνάμενα· καὶ ὅμος ὁ πολὺς λεῶς πισεύε-
σιν αὐτοῖς, καὶ κηλοῦνται ὀρῶντες, ἢ ἀκούον-
τες τὰ τοιαῦτα, διὰ τὸ ξένα καὶ ἀλλόκοτα
εἶναι.

Καὶ σὺ δὴ μυθοποιᾷ τινος ἀκέσας, ὡς ἔστι τις
γυνὴ ὑπερφυῆς τὸ κάλλος, ὑπὲρ τὰς Χάριτας
αὐτάς, ἢ τὴν Οὐρανίαν εἶναι, μὴ πρότερον ἐξε-
τάσας, εἰ ἀληθὴ λέγει, καὶ εἰ ἔστι περ τῆς γῆς ἢ
ἄνθρωπος αὕτη, ἥρας εὐδύς, ὥσπερ Φασὶ τὴν
Μήδειαν, ἐξ ὀνείρατος ἐρασθῆναι τῷ Ἰάσονος· ὃ
δὲ δὴ μάλιστά σε πρὸς τὸν ἔρωτα ἐπαγάγετο,
καὶ τὰς ἄλλας δέ, ὅποσοι τῷ αὐτῷ σοι εἰδῶλου
ἐρῶσι,

Poëtae et pictores pro sua libertate confingunt,
quae nec fuere vnquam, neque fieri possunt. Et
tamen maior pars populi credunt illis, et viden-
dis audiendisue talibus mulcentur, ob id ipsum
nimpe, quod peregrina sunt et absurda.

73. Et tu sane cum ex fabulatore quodam au-
disses, mulierem esse, quae pulchritudine natu-
ram supergressa, vel Gratias ipsas aut Coelestem
illam *Venerem* vincat, non explorato prius, vtrum
vera dicat, et sitne terrarum alicubi ista mulier,
statim amare eam coepisti, vt Medeam aiunt ex
insomnio amore Iasonis correptam. Quod autem
maxime te in amorem illum induxit, aliosque,
quotquot eandem quam tu vmbra[m] amant, quan-
tum

ἔρωσι, τῷτο ἦν, ὥς γε μοι εἰκάζοντι φαίνεται, τὸ τὸν λέγοντα ἐκένον περὶ τῆς γυναικὸς, ἐπεὶ περ ἐπισεύθη τὸ πρῶτον, ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἀκόλαθα ἐπάγειν. εἰς τῷτο γὰρ ἑωρᾶτε μόνον, καὶ διὰ τῷτο εἴλκεν ὑμᾶς τῆς ῥινός, ἐπεὶ περ ἀπαξ τὴν πρώτην λαβὴν ἐνεδώκατε αὐτῷ, καὶ ἦγεν ἐπὶ τὴν ἀγαπωμένην, δι' ἧς ἔλεγεν εὐθείας ὁδῷ. ῥαῖδια γὰρ, οἶμαι, τὰ μετὰ ταῦτα, καὶ ἔδεις ὑμῶν ἔτι ἐπισρεφόμενος εἰς τὴν εἰσόδον, ἐξήταζεν, εἰ ἀληθὴς ἐστὶ, καὶ εἰ μὴ ἔλαθε, καθ' ἣν ἐκ ἐχρῆν εἰσελθεῖν, ἀλλ' ἠκολάθει τοῖς τῶν προωδευκόντων ἵχνεσι, καθάπερ τὰ πρόβατα πρὸς τὸν αὐτῶν ἡγούμενον, δέον ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ, καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν εὐθὺς σιέψασθαι, εἴπερ εἰσιτητέον.

ο

tum coniectura assequor, hoc erat, quod is, qui de muliere praedicabat, postquam semel fides illi habita est, quasi vera diceret, ea subiunxit, quae consequentia et cohaerentia essent superioribus. Ad hoc enim spectabatis solum, et propter hoc ipsum naso quasi alligatos traxit, cum primam semel velut ansam ei dedisset, duxitque ad amatam recta, quam dicebat, via. Facilia enim, reor, caetera, neque quisquam vestrum ad ingressum reflexa cogitatione, verane esset via? exploravit, et num forte imprudens quam non oportebat institisset? sed praeuentium sequebatur vestigia, uti oves suum solent ducem, cum deceret ad introitum et principio statim videre, intrandumne sit?

74. Quod

Ὁ δὲ Φημι, σαφέστερον ἂν μάθοις, ἢν τι τοιοῦτον ὁμοιον παραθεωρήσῃ αὐτῷ. λέγοντος γάρ τινος τῶν μεγαλοτόλμων τέτων ποιητῶν, ὡς γένοιτό ποτε τρικέφαλος, καὶ ἐξάχειρ ἄνθρωπος, ἂν τὸ πρῶτον ταῦτα ἀπραγμόνως ἀποδῇ, μὴ ἐξετάσας, εἰ δυνατόν, ἀλλὰ πισεύσας, εὐθύς ἀκολάθως ἂν ἐπάγοι καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς καὶ ὁ Φθαλμὸς ὁ αὐτὸς εἶχεν ἑξ, καὶ ὦτα ἑξ, καὶ Φωνὰς τρεῖς ἅμα ἡΐκει, καὶ ἥσθιε διὰ τριῶν σωματίων, καὶ δακτύλους τριάκοντα εἶχεν, ἔχῳσπερ ἑκάστος ἡμῶν δέκκ' ἐν ἀμφοτέραις ταῖς χερσίν· καὶ εἰ πολεμεῖν θέοι, αἱ τρεῖς μὲν χεῖρες ἐκάζη, πέλτην, ἢ γέρεον, ἢ ἀσπίδα εἶχεν· αἱ τρεῖς δέ, ἢ μὲν πέλεκυν κατέφερον, ἢ δὲ λόγ-

ΧΛV

74. Quod autem dico apertius intelligas, si consideres et conferas eiusmodi quiddam simile. Si enim audacium horum poetarum aliquis dicat, fuisse quondam tricipitem et sex manibus hominem, si primum ista facile recipias, non explorato, fierine possit? Sed fide illi habita, ille statim consequenter subiungat caetera: eundem hominem sex habuisse oculos, et aures totidem, et voces eodem tempore ternas emisisse, et oribus tribus summisse cibum, et triginta habuisse digitos, non decem, ut quisque nostrum, in ambabus manibus: ac si bellica opera opus esset, tres quidem manus peltam, aut cratem, aut scutum habuisse; trium vero reliquarum unam deiecisse securim, alteram emisisse lan-

χην ἡφίει, ἡ δὲ τῷ ξίφει ἐχερῆτο. καὶ τίς ἔ-
 τι ἂν ἀπιστῆσαι ταῦτα λέγοντι αὐτῷ, ἀκόλα-
 θα γὰρ τῇ ἀρχῇ, περὶ ἧς ἐχερῆν εὐθὺ σκοπεῖν,
 εἴπερ δεκτέα, καὶ εἰ συγχωρητέα ἔτως ἔχειν.
 ἦν δ' ἅπαξ ἐκεῖνα δῶς, ἐπὶ ῥῆϊ τὰ λοιπὰ, καὶ
 ἔποτε σῆσεται, καὶ τὸ ἀπιστεῖν αὐτοῖς ἐκ ἐτι-
 ράδιον, ἐπεὶ περ ἀκόλαθα, καὶ ὁμοία ἐστὶ τῇ συγ-
 χωρηθείσῃ ἀρχῇ, ὥστε καὶ ὑμεῖς πάσχετε. ὑ-
 πό γὰρ δὴ ἔρωτος, καὶ προθυμίας, ἐκ ἐξετά-
 σαντες τὰ κατὰ τὴν εἰσοδὸν ἐκάσην, ὅπως ὑμῖν
 ἔχει, προχωρεῖτε ὑπὸ τῆς ἀκόλαθίας ἐλκόμενοι,
 ἐκ ἐννοῶντες, εἴ πῃ γένοιτ' ἂν ἀκόλαθόν τι αὐτῷ,
 καὶ ψεῦδος ὂν. οἶον, εἴ τις λέγοι τὰ δις πέν-
 τε ἑπτὰ εἶναι, καὶ σὺ πιστεύσεις αὐτῷ, μὴ
 ἀρι-

lanceam, tertiam vsam gladiō. Et quis adhuc fi-
 dem negaret dicenti talia? conueniunt enim princi-
 pio, de quo statim videndum erat, possetne recipi?
 et an concedendum sit, rem ita habere. Vbi
 vero semel illa dederis, adfluunt quasi reliqua,
 nec vsquam subsistent, ipsumque illud negare fi-
 dem non iam facile, cum consequentia sint et
 concessis principiis similia: quod quidem vobis
 accidit. Prae amore enim et studio, non ante
 explorato, vti se vobis habeant, quae sunt circa
 vnumquemque ingressum, proceditis, tracti a
 consequentia, non aduertentes animum, si qua
 sit quod sequatur ex illis, et idem sit falsum. Vt
 si quis dicat bis quinque septem esse, tuque sis
 dem

ἀριθμήσας ἐπὶ σαυτῷ, ἐπάξει δηλαδὴ, ὅτι καὶ τετράκις πέντε, τεσσαρακαίδεκα πάντως ἐστὶ, καὶ μέχρις ἂν ὅτε ἐθέλῃ, οἷα καὶ ἡ θαυμαστὴ γεωμετρία ποιεῖ. καὶ κείνη γὰρ τὰς ἐν ἀρχῇ ἀλόγιστα τινὰ αἰτήματα αἰτήσασα, καὶ συγχωρηθῆναι αὐτῇ ἀξιώσασα, οὐδὲ συζητῶναι θυνάμενα, σημεῖα τινὰ ἀμειβῇ, καὶ γραμμάς ἀπλατεῖς, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπὶ σαθροῖς τοῖς θεμελίοις τέτοις οἰκοδομεῖ τὰ τοιαῦτα, καὶ ἀξιοῖ εἰς ἀπόδειξιν ἀληθῆ λέγειν, ἀπὸ ψευδὲς τῆς ἀρχῆς ὀρμωμένη.

Κατὰ ταυτὰ τοίνυν καὶ ὑμεῖς δόντες τὰς ἀρχὰς τῆς προαιρέσεως ἐλάσης, πιστεύετε τοῖς ἐξῆς,

dem illi habeas, non et ipse apud te dinumerans, inferet scilicet, etiam quater sumpta quinque efficere quatuordecim, et quousque ille voluerit; qualia etiam admirabilis geometria efficit. Nam illa quoque hos, qui versantur circa principia, absurda quaedam postulata poscit, eaque dari sibi aequum censet, quae tamen ne consistere quidem possunt, puncta quaedam individua, et lineas latitudine omni carentes, et id genus plura: deinde putribus illis fundamentis similia inaedificat, et postulat vera ad demonstrationem dicere, initio a falsis principiis facto.

75. Eodem modo vos quoque, concessis sectae cuiusque principiis, his quae sequuntur fidem adiun-

ξῆς, καὶ γνώρισμα τῆς ἀληθείας αὐτῶν τὴν ἀ-
 κολῶδίαν ἠγεῖσθε εἶναι, ψευδῆ ἔσαν. εἴτα οἱ
 μὲν ὑμῶν ἐναποδνήσκουσι ταῖς ἐλπίσι, πρὶν
 ἰδεῖν τὰληθές, καὶ καταγινώσκαι τῶν ἐξαπατη-
 σάντων ἐκείνων· οἱ δὲ, καὶν αἰσθωνται ἐξηπα-
 τημένοι, ὥς ποτε γέροντες ἤδη γενόμενοι, ὅ-
 κῃσιν ἀναστρέφειν, αἰδέμενοι, εἰ δεήσει τηλικού-
 τες αὐτὰς ὄντας ἐξομολογήσασθαι, ὅτι πράγ-
 ματα παίδων ἔχοντες ἔ συνίεσαν, ὥστε ἐμμέ-
 νουσι τοῖς αὐτοῖς ὑπ' αἰσχύνης, καὶ ἐπαινεῖσι τὰ
 παρόντα, καὶ ὁπόσας ἂν δύνωνται, προτρέπου-
 σιν ἐπὶ τὰ αὐτὰ, ὡς ἂν μὴ μόνοι ἐξηπατημένοι
 ὦσιν, ἀλλ' ἔχουσι παραμυθίαν τὸ καὶ πολλοὺς
 καὶ ἄλλας τὰ ὁμοῖα παθεῖν αὐτοῖς. καὶ γὰρ αὐ
 καὶ κεῖ-

adiungitis, et signum veritatis illorum consequen-
 tiam illam putatis, quae et ipsa tamen falsa est:
 deinde alii quidem vestrum spei suae immoriantur
 ante quam verum viderint, suosque illos de-
 ceptores damnauerint: illi vero, licet fero deni-
 que senes iam facti deceptos se sentiant, redire
 tamen cunctantur pudore nimirum deterriti, si
 oporteat, id aetatis cum sint, fateri, se impru-
 dentes puerorum tractasse ludibria: itaque ma-
 nent in iisdem prae pudore, et laudant praesen-
 tia, et quotquot possunt ad eadem hortantur, ne
 soli sint decepti, sed solatium habeant ex eo,
 quod multis etiam aliis eadem, quae sibi, vii ve-
 nerint.

καὶ κεῖνο ἐρῶσιν, ὅτι, ἣν τ' ἀληθὲς εἴπωσιν, ἐκ ἔ-
 τι σεμιοί, ὥσπερ νῦν καὶ ὑπὲρ τὰς πολλὰς δό-
 ξασιν, ἐδὲ τμησόνταί ὁμοίως. ἐκ ἂν ἔν ἐκόν-
 τες εἴποιεν εἰδότες, ἀφ' οἷων ἔκπεσόντες, ὅμοιοι
 τοῖς ἄλλοις δόξασιν. ὀλίγοις δ' ἂν πάλιν ἐντύ-
 χους, ὑπ' ἀνδρείας τολμῶσι λέγειν, ὅτι ἐξηπά-
 τήνται, καὶ τὰς ἄλλας ἀποτρέπειν τῶν ὁμοίων
 πειρωμένους. εἰ δ' ἔντινι τοιούτῳ ἐντύχοις, φι-
 λαλήσῃ τε κάλει τὸν τοιῆτον, καὶ χρηστὸν, καὶ
 δίκαιον, καὶ εἰ βέλει, φιλόσοφον· ἔ γάρ αὖ
 φθονήσαιμι τέτῳ μόνῳ τῷ ὀνόματος· σὶ δ'
 ἄλλοι, ἣ ἐδὲν ἀληθὲς ἴσασιν σιόμενοι εἰδέναι, ἣ
 εἰδότες, ἀποκρύπτονται ὑπὸ δειλίας, καὶ αἰ-
 σχύνης, καὶ τῷ προτιμᾶσθαι βέλεσθαι.

Καί-

nerint. Nam rursus illud quoque vident, si ve-
 rum dicant, se non iam graues, vt adhuc, et su-
 pra vulgus elatos visum iri, neque honorem eun-
 dem consequuturos. Numquam ergo voluntate
 dixerint, quantumuis sciant, quibus exciderint,
 et quam similes videantur reliquis. Paucos omni-
 no reperias satis fortes, vti audeant dicere, se
 deceptos esse, et dehortari alios, qui similia ten-
 tent. In talem ergo si incidas, veritatis amicum
 voca, et frugi, et iustum, et si vis etiam phi-
 losophum. Huic enim soli nominis huius hono-
 rem non inuideam. Reliqui autem aut veri ni-
 hil sciunt, cum scire se putent; aut quod sciunt
 occultant, prae timiditate et pudore, et quod
 praeferri aliis cupiunt.

79. Quam-

Καίτοι πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς, ἅπαντα μὲν, ἃ ἔ-
 φην, ἐάσωμεν, αὐτὰ καταβαλόντες, καὶ λή-
 θη τις ἔσω αὐτῶν, ὥσπερ τῶν πρὸ Εὐκλείδου
 ἄρχοντος πραχθέντων. ὑποθέμενοι δὲ ταύτην
 φιλοσοφίαν ἐρθὴν εἶναι τῶν Στωϊκῶν, ἄλλην δὲ
 μηδ' ἦντιναῦν, ἰδῶμεν, εἰς φικτὴ αὐτῇ, καὶ δυ-
 νατὴ ἐσιν, ἥ μᾶτην κάμνησιν, ἐπόσοι ἐφίενται
 αὐτῆς. τὰς μὲν γὰρ ὑποσχέσεις ἀκῶ θαυμα-
 ζάς τινας, ἡνίκα εὐδαιμονήσασιν οἱ ἐς τὰ ἀνρό-
 τατον ἐλθόντες. μόνες γὰρ τέτρες πάντα συλ-
 λαβόντας ἔξεν τὰ τῷ ὄντι ἀγαθὰ. τὸ μετὰ
 ταῦτα δὲ, σὺ ἄμεινον εἰδείης, εἴ τιτι ἐντετύ-
 χηκας Στωϊκῶ τοιέτω καὶ Στωϊκῶν τῷ ἀκῶ,
 οἶω

76. Quamquam, per ego te Mineruam oro,
 quaecumque dixi iam relinquamus hic deposita
 omnia, sitque eorum obliuio, ut eorum, quae
 ante Euclidem Archontem facta sunt; ponamus-
 que hanc Stoicorum philosophiam veram esse,
 aliam vero quamcumque nullam: ac videamus
 deinde, num illa talis sit, ad quam peruenire,
 et quam assequi aliquis possit; an vero frustra la-
 borent, quotquot illam concupuerunt. Audio
 enim adinmirabilia quaedam promissa, de eorum
 felicitate, qui ad fastigium eius delati sint: solos
 quippe illos vera bona habituros in vniuersum
 omnia. Quod vero sequitur, melius tute noris,
 inciderisne vnquam in Stoicum talem, et sum-
 mum

οἷω μήτε λυπεῖσθαι, μήτ' ὑφ' ἡδονῆς κατα-
 σπᾶσθαι, μήτ' ὀργίζεσθαι, φθόνου δὲ κρείττο-
 νι, καὶ πλάττει καταφρονῶντι, καὶ συνόλως εὐ-
 δαίμονι, ὁποῖον χρὴ τὸν κανόνα εἶναι, καὶ γνώ-
 μονα τῷ κατὰ τὴν ἀρετὴν βίῃ. ὁ γὰρ καὶ κατὰ
 μικρότατον ἐνδέων, ἀτελής, καὶ πάντα πλείω
 ἔχει. εἰ δὲ τῷτο ἔχῃ, ἔδέπω εὐδαιμόνων.

ΕΡΜ. Οὐδένα τοιῷτον εἶδον. ΛΥΚ. Εὖγε,
 ὦ Ἑρμότιμε, ὅτι καὶ ψεύδῃ ἐκών. εἰς τί γὰρ ἀ-
 ποβλέπων φιλοσοφεῖς, ὅταν ὀρεῖς μήτε τὸν δι-
 δάσκαλον τὸν σὸν, μήτε τὸν ἐκείνους, μήτε τὸν
 πρὸ αὐτῶ, μηδ' ἂν εἰς δεκαχοντίαν ἀναγάγῃς μη-
 δένας

mum Stoicorum, qui nunquam vincatur dolore,
 ad voluptatem nunquam detrahatur, irascatur
 nunquam, qui invidia maior sit, diuitiarum con-
 temtor, et verbo beatus, qualem oportet esse,
 canon qui haberi velit et regula vitae ad virtu-
 tem *compositae*. Qui enim vel minima in re de-
 ficiatur, imperfectus est, quantumvis omnibus
 in rebus *aliis* superet. Hoc vero si sit, non est,
 nondum, *inquam*, est beatus.

77. HERM. Talem equidem vidi neminem.
 LYC. Recte istud, Hermotime, quod non men-
 tiris prudens ac volens. Quo igitur consilio phi-
 losopharis, cum videas, neque tuum magistrum,
 neque qui illius fuit, neque qui ante istum; ne-
 que si ad decimam quasi generationem adscendas,
 quem-

δένει αὐτῶν σοφὸν ἀκριβῶς, καὶ διὰ τῆτο εὐ-
 δαίμονα γεγεννημένον; ἀδὲ γὰρ ἂν ἐκεῖνο ὀρθῶς
 εἴποις, ὡς ἀπόχρη καὶ πλησίον γένῃ τῆς εὐ-
 δαιμονίας, ἐπεὶ ἀδὲν ὁ Φελος. ὁμαίως γὰρ ἔξω
 τῆ ἀδὲ εἴσι, καὶ ἐν τῷ ὑπαίθρῳ, ἃ, τε παρὰ
 τὴν θύραν ἔξω ἔσω, καὶ ὁ πόρρῳ. διαλλατ-
 τοιεν δ' ἂν, ὅτι μᾶλλον ἄτος ἀνιάσεται, ὀρθῶν
 ἐγγύθει, οἷων ἐξέρηται. εἴτα, ἵνα πλησίον γένῃ
 τῆς εὐδαιμονίας (δώσω γὰρ τῆτό σοι) τοσαῦ-
 τα πονεῖς κατατρύχων σεαυτόν· καὶ παραδεδρά-
 μηκέ σε ὁ βίος ὁ τοσῆτος ἐν ἀκηδία, καὶ καμιά-
 τῳ, καὶ ἀγρυπνίαις κάτω νενευκότα, καὶ εἰς-
 αὐθις πονήσεις, ὡς Φῆς, ἄλλα εἴησιν ἔτη τῆ-
 λάχιζον, ἵν' ὀγδοηκοντῆτης γενόμενος (ἢ τίς
 ἐγγυη-

quemquam illorum plane sapientem, et propter
 hoc beatum fuisse. Neque vero illud recte dixe-
 ris, sufficere tibi, si vel prope felicitatem venias.
 Nihil enim profeceris: nam aequae extra limen est
 et sub diuo, tam qui ad ianuam stat foris, quam
 qui e longinquo: et in hoc forte differant, quod
 ille magis excrucietur, qui e proximo videat,
 quibus sibi *bonis* carendum sit. Deinde, ut pro-
 pe felicitatem sis, (dabo tibi enim hoc) tantum
 laboras? teque conteris, tantumque tibi vitae
 spatium effluxit, dum te non respicis; dum la-
 bores, dum vigiliae te humi deprimunt? ac de-
 nuo laborabis, ut ais, viginti alios minimum
 annos, ut octuagenarius senex (et quis sponsor

ἐγγυητῆς ἐσί σοι, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα) ὁμῶς ἦς ἐν τοῖς μηδέπω εὐδαιμονῶσιν, εἰ μὴ μόνος οἶεσ τεύξεσθαι τᾶτα, καὶ αἰρήσειν διώκων; ὃ πρὸς σὲ μάλα πολλοί, καὶ ἀγαθοί, καὶ ὑψύτεροι παραπολὺ διώκοντες ἔκατέλαβεν.

Ἀλλὰ καὶ κατάλαβε, εἰ δοκεῖ, καὶ ἔχε ὅλον συλλαβών. τὸ μὲν δὴ πρῶτον, ἔχ ὁρῶ ὃ, τι ποτ' ἂν εἴη τὰγαθόν, ὡς ἀντάξιον δοκεῖν τῶν πόνων τῶν τοσούτων. ἔπειτα ἐς πόσον ἔτι τὸν λοιπὸν χρόνον ἀπολαύσεις αὐτῷ, γέρον ἤδη καὶ παντὸς ἡδῆος ἔξωρος ὢν, καὶ τὸν ἕτερον πόδα, Φασίν, ἐν τῇ σορῶ-ἔχων· εἰ μή τι ἐς ἄλλον, ὃ γενναῖε, βίον προγυμνάζεις σεαυτὸν, ὡς ἐς ἐκεί-
νον

tibi est te tantum victurum?) tamen sis illorum vnus, qui nondum beati sunt? nisi forte solum te putas illud consequuturum et persequendo capturum, quod ante te multi admodum et boni viri et multum celeriores, persequendo non comprehenderunt?

78. Sed comprehende etiam, si ita videtur, et habe tibi vniuersum. Primò quidem non video, quid deum sit illud bonum, quod tantis laboribus aequiparari possit? Deinde quantum est temporis reliquum, quo illo fruaris, senex iam et suauitatibus omnibus non amplius tempestius, et alterum iam pedem, quod aiunt, habens in capulo; nisi forte aliam, generose, vitam meditaris

νον ἐλθὼν, ἄμεινον διαγάγοις, εἰδὼς, ὄντινα
τρόπον χρὴ βιᾶν· ὁμοιον, ὥς εἴ τις ἐς τοσοῦ-
τον σκευάζοι τε, καὶ εὐτρεπίζοι, ὥς δειπνή-
σων ἄμεινον, ἄχρῃς ἂν λάθῃ ὑπὸ λιμοῦ δια-
φθαρεῖς.

Ἀλλὰ μὲν, εἰδ' ἐκεῖνό πω κατανεόηκας, οἶ-
μαι, ὥς ἡ μὲν ἀρετὴ ἐν ἔργοις δῆπερ ἐστίν, οἷον
ἐν τῷ δίκαια πράττειν, καὶ σοφὰ, καὶ ἀνδρεῖα·
ὑμεῖς δέ, (τὸ δὲ ὑμεῖς ὅταν εἴπω, τὰς ἀκροῦς
τῶν φιλοσοφούντων Φημί,) ἀφέντες ταῦτα
ζητεῖν, καὶ ποιεῖν, ῥημάτια δύσῃνα μελετᾶτε,
καὶ συλλογισμὰς, καὶ ἀπορίας, καὶ τὸ πλεῖστον
τῆ βίᾳ ἐπὶ τέτοις διατρίβετε· καὶ ὅς ἂν κρα-
τῇ ἐν αὐτοῖς, καλλίνικος ὑμῖν δοκεῖ. ἀφ' ὧν,
οἶμαι,

ditaris, vt in eam delatus, melius vitas, qui
quomodo viuendum sit didiceris: quod est eius-
modi, ac si quis tantum paret atque adornet ad
coenandum melius, donec fame imprudens pereat.

79. Verum neque illud dum animaduertisti,
puto, in operibus scilicet inesse virtutem, vt in
faciendo iuste, sapienter, fortiter: at vos (vos
cum dico, summos philosophorum dico) mit-
tentes ista quaerere et facere, in oculis miseris
exercemini et syllogismis, et dubitationibus, et
maiores vitae partem in his conteritis; et qui
in hisce vicerit, ille pulchram vobis retulisse vi-
ctoriam videtur. Quorum rerum causa hunc et-

οἶμαι, καὶ τὸν διδάσκαλον τετονὶ θαυμάζετο,
 γέροντα ἄνδρα, ὅτι τὰς προσομιλῶντας ἐς ἀπο-
 ρίαν καθίστησι, καὶ οἶδεν, ὡς χρὴ ἐρέσθαι, καὶ
 σοφίσασθαι, καὶ παναργῆσαι, καὶ ἐς ἀφυκτα
 ἐμβαλεῖν· καὶ τὸν καρπὸν ἀτεχνῶς ἀφέντας
 (ἔτος δὲ ἦν περὶ τὰ ἔργα) περὶ τὸν Φλοιὸν ἀ-
 σχολοῖσθε, τὰ φύλλα καταχέοντες ἀλλήλων ἐν
 ταῖς ὁμιλίαις. ἢ γὰρ ἄλλα ἐσίν, ἃ πράττετε,
 ὦ Ἑρμότιμε, πάντες ἕωθεν ἐς ἐσπέραν; E P M.
 Οὐκ, ἀλλὰ ταῦτα. Λ Τ Κ. Ἡ ἔν ἐχὶ καὶ ὀρ-
 θῶς τις φαίη, τὴν σκιάν ὑμᾶς θήρευσιν, ἐά-
 σαντας τὸ σῶμα, ἢ τῷ ὀφθαλμῷ τὸ σύμφαρ, ἀνε-
 λήσαντας τῷ ὁλκῷ (15); μᾶλλον δὲ τὸ ὁμοιον ποι-
 εῖν,

iam, puto, doctorem admiramini, senem ho-
 minem, quod qui secum colloquantur in dubi-
 tationem coniicit, et quomodo interrogandum
 sit nouit, et cauillationibus atque fraudibus quo-
 modo vtendum, et ad incitas quomodo redigi
 aliquis possit. Plane igitur fructu relicto, qui
 in operibus est, circa corticem negotiosi estis,
 foliis vos inuicem vestris in congressibus perfun-
 dentes. Aut sunt alia, quae facitis, Hermoti-
 me, omnes a prima luce ad vesperam? HERM.
 Non, sed haec ipsa. L Y C. Nonne igitur recte
 dicat aliquis, relicto vos corpore vmbra captare,
 aut exuias serpentis tractu ipso ac volumi-
 ne corporis neglecto? aut potius simile quid illi
 face-

15. 'Ολκῷ] 'Ολκὸν de corpore serpentis dici
 ido-

εἶν, ὥσπερ εἴ τις ἐς ὄλμον ὕδωρ ἐκχέας ὑπὲρ
σιδηρῶν πτίττοι, πράττειν ἀναγκαῖον τι καὶ
πρᾶγμα οἰόμενος, ἐκ εἰδώς, ὅτι ἂν ἀπαβαλῇ,
Φασί, τὰς ὥμους πτίττων, ὕδωρ ὁμοίως τὸ
ὕδωρ μένει.

Καὶ μοι δὲς ἐνταῦθα ἤδη ἔρεσθαι σε, εἰ ἐθέ-
λοις ἂν ἐξω τῶν λόγων τὰ ἄλλα εἰκέναι τῷ δι-
δασκάλῳ, ἔτω μὲν ὀργίλος, ἔτω δὲ μικρολό-
γος, ἔτω δὲ Φιλόνεικος ὢν, καὶ Φιλήδονος, ἢ
Δί', εἰ καὶ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ. EPM. Τισί
γε.

facere, si quis aquam in mortarium infusam fer-
reo pistillo contundat, necessarium quid, et quod
ad rem faciat, a se putans peragi; ignorans; a-
quam manere aquam, si tundendo perdat, quod
aiunt, humeros.

80. Et concede mihi, ut hic te iam interro-
gem, Velisne, excepta doctrina, aliis in rebus
similis esse magistri tui, aeque iracundus, aeque
sordidus, aeque contentiosus uti sis, aeque vo-
luptuarius, *talis enim est* per Iovem, licet vul-
go talis non videatur. HERM. Quibusdam cer-
te.

R 5

idoneus auctor Nicander *θηριακ.* p. 162. et
praefertim 166. Ὀλκῶ δὲ τροχόωσαν ἄ-
λων' εἰλίσσατο γαίῃ. Caeterum *tractum* et-
iam Latini, certe poëtae, dixerunt non mi-
nus quam *volumen*. Itaque non male ὀλκὸν,
qui ἀπὸ τῆς ἑλκεῖν sit, ut a *trahendo tractus*,
sic reddi arbitrabar. Gesner.

γε. ΛΤΚ. ὦ Ἑρμότιμς, θέλεις διηγέσθαι
 αὐτῶν πρῶτην ἡμετέραν ὑπὲρ φιλοσοφίας τινὸς λέγον-
 τος ἀνδρὸς πάνυ γυμναστικός, ὃς πάνπολλοι τῶν
 νέων ἐπὶ σοφίᾳ πλησιάζουσιν; ἀπαιτῶν γὰρ πα-
 ρὰ τινὸς τῶν μαθητῶν τὸν μισθόν, ἡγανάκτει,
 λέγων ὑπερήμαρον εἶναι, καὶ ἐκπρόθεσμον τοῦ
 ὀφλήματος, ὃν εἶδει πρὸ ἐκκαίδεκα ἡμερῶν ἐκτε-
 τικέναι τῇ ἐνῇ καὶ νέᾳ, ἔτω γὰρ συνθῆσθαι, καὶ
 ἐπὶ ταῦτα ἡγανάκτει.

Παρεστὼς δὲ θεῖος τῷ νεανίσκῳ, ἄγροικος ἄν-
 θρωπος, καὶ ιδιώτης ὡς πρὸς τὰ ὑμέτερα, πέ-
 παυστο, εἶπεν, ὃ θαυμάσιον, τὰ μέγισ' ἡδικῆ-
 σθαι λέγων, εἰ ῥημάτια παρὰ σὺ πριάμενοι,
 μηδέ-

te. L Y C. Visne, Hermotime, tibi referam,
 quae nuper audiui quendam pro philosophia di-
 cere hominem plane senem, cuius domum multi
 admodum iuvenes sapientiae causa frequentant.
 Is dum reposcit ab aliquo discipulorum merce-
 dem, indignabatur, dicens, ipsum intra diem
 praestitutum non soluisse debitum, quod solu-
 tum iam ab illo oportuisset, sexdecim diebus an-
 te, nempe pridie Kalendas illius mensis: ita quip-
 pe conuenisse.

81. Adstans autem auunculus adolescentis, ho-
 mo rusticus, et ad haec vestra imperitus, Desi-
 ne, inquit, homo admirabilis, dicere, maxima
 te adfectum iniuria, si pro verbis a te emtis pretium
 nondum

μηδέπω ἐκτετίναμεν διάφορον· καίτοι ἂ μὲν ἡ-
μῖν πέπρακας, ἔτι ἔχεις καὶ αὐτὲς, καὶ ἄδὲν ἔ-
λαττον γέγονέ σοι τῶν μαθημάτων· τὰ δ' ἄλ-
λα, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπιθυμῶν, συνέστησά σοι τὸν
νεανίσκον, ὃδ' ἄδὲν ἀμείνων γεγένηται διὰ σέ,
ὃς τὸ μὲν γείτονος Ἐχέκρατες τὴν θυγατέρα συν-
αρπάσας, περθέον ἔσαν διέφθειρε, καὶ ὀλίγη
δίκην ἔφυγε βιαιῶν, εἰ μὴ ἐγὼ τάλαντα ὠνήσα-
μην τὸ πλημμέλημα παρὰ πείνητος ἀνδρὸς τῷ Ἐ-
χέκρατι· τὴν μητέρα δὲ πρῶην ἐρράπισεν, ὅτι
αὐτὴ ἐλάβετο ὑπὸ κόλπον ἐκνομίζοντος τὸν κά-
δον, ὡς ἔχει συμβολάς, οἶμαι, καταθεῖναι·
τὰ μὲν γὰρ ἐς ἐργὴν, καὶ θυμὸν, καὶ ἀναισχυ-
τίαν, καὶ ἐς τόλμαν, καὶ ψεῦδος, μακρῶ τιτι
ἀμεινον

nondum perfoluimus. Atqui quae vendidisti no-
bis, eadem adhuc habes et ipse, neque quidquam
decessit tibi doctrinarum. Caeterum quarum re-
rum desiderio ab initio commendavi tibi adole-
scentem, in iis rebus ille nihilo melior tua opera
factus est, qui Echecratis vicini mei filiam virgi-
nem rapuerit, et aegre iudicium de vi effugisset,
nisi talento redemissem iniuriam a pauperculo ho-
mine Echecrate. Matri vero alapas nuper dedit,
deprehenſus ab ea, cum sub veste efferret cadum,
ut haberet, puto, quas conferret symbolas. Quan-
tum ad iram, excandescentiam, impudentiam,
audaciam, mendacia, multo melius superiore
anno

ἄμεινον εἶχε πέρυσιν, ἢ νῦν· καίτοι ἐβαλόμην
 ἂν αὐτὸν ἐς ταῦτα ὠφελῆσθαι ὑπὸ σῷ μᾶλλον,
 ἤπερ ἐκεῖνα εἰδέναι, ἃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν πρὸς
 ἡμᾶς ἄδεν δεομένους, ἐπὶ τὸ δεῖπνον διεξέρχεται,
 ὡς κροκόδειλος ἤρπασε παιδίον, καὶ ὑπέσχηται
 ἀποδώσειν αὐτὸ, ἂν ἀποκρίνηται ὁ πατὴρ οὐκ
 οἶδ' ὅ, τι· ἢ ὡς ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμέρας ἔσης
 μὴ νύκτα εἶναι. ἐνίοτε δὲ καὶ κέρατα ἡμῖν ὁ γεν-
 ναῖος ἀναφύει, καὶ οἶδ' ὅπως περιπλέκων τὸν
 λόγον· ἡμῖς δὲ γελῶμεν ἐπὶ τέτοις· καὶ μά-
 λιστα ὅταν ἐπιβυσάμενος τὰ ὦτα, μελιστα πρὸς
 αὐτὸν ἔξεις τινὰς, καὶ σχέσεις, καὶ καταλήψεις,
 καὶ φαντασίας, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ὀνόματα
 διεξιὼν. ἀκρόμεν δὲ αὐτῷ λέγοντος, ὡς καὶ ὁ
 θεὸς καὶ ἐν ἔρανῳ ἐστίν, ἀλλὰ διὰ πάντων πε-
 φοί-

anno quam nunc habuit. Atqui volui ego in
 hisce potius illum a te iuari, quam illa scire,
 quae quotidie ad nos nihil opus habentes in coe-
 na disputat, ut crocodilus puerum rapuerit, il-
 lumque se redditurum promiserit, si respondisset
 pater nescio quid? aut, necesse esse, si dies sit,
 non esse noctem. Interdum et cornua nobis bo-
 nus vir, sermone nescio quomodo perplexo, pro-
 ducit. At nos ridemus ista, et maxime quoties
 obturatis auribus meditatur, *habitus* quosdam, *et*
relationes, *et comprehensiones*, *et visa*, et nomina
 id genus plura persequens. Audimus autem
 illum dicere, non in coelo esse Deum, sed ire
 per

Φοίτηκεν, οἶον ξύλων, καὶ λίθων, καὶ ζώων, ἀ-
 χρι καὶ τῶν ἀτιμοτάτων. καὶ τῆς γε μητρὸς
 ἐρομένης αὐτὸν, τί ταῦτα λησεί, καταγελάσας
 αὐτῆς, ἀλλ' ἦν τὸν λῆρον τᾶτον, ἔφη, ἐμάθω
 ἀκριβῶς, ἔδεν κωλύσει με μόνον πλάσιον, μόνον
 βασιλέα εἶναι, τὰς δὲ ἄλλας ἀνδράποδα καὶ
 καθάρματα νομίζεσθαι, ὡς πρὸς ἐμέ.

Τοιαῦτα τᾶ ἀνδρὸς εἰπόντος, ὁ Φιλόσοφος
 ὄρα οἶαν ἀπέκρισιν ἀπεκρίνατο, ὃ Ἑρμότιμας
 ὡς πρεσβυτικῇ. ἔφη γάρ, ἀλλ' εἴ γε μὴ ἐμοὶ
 ἐπλησίαζεν ἔτος, ἐκ οἷοι μακρῷ χεῖρῳ ἂν αὐτὸν
 ἐξεργάσασθαι, ἢ καὶ, νῆ Δία, ἴσως τῷ δημίῳ
 παραδεδόσθαι; ὡς νῦν γε χαλινέν τινα ἐμβέ-
 βληκεν αὐτῷ ἡ Φιλοσοφία, καὶ ἡ πρὸς ταύτην
 αἰδώς,

per omnia, vt ligna, et lapides, et animalia, ad
 res vsque contemptissimas. Ac cum mater ipsum
 interrogaret, quorsum ista nugaretur? deridens
 illam, verum, inquit, si perdidicero accurate
 nugas illas, nihil prohibebit, solum me diuitem,
 solum regem esse, reliquos vero mancipia et pur-
 gamenta ad me putare.

82. Haec ille cum dixisset, quod responsum ei
 philosophus dederit, iam vide, Hermotime,
 quam senile. Dixit enim: Verum nisi se ad me
 applicuisset, nonne putas multo illum deteriora
 perpetraturum fuisse, quin carnifici forte fuisse
 tradendum? adeo iam frenum illi quoddam phi-
 losophia imposuit, et aduersus eam reuerentia,
 atque

αἰδώς, καὶ διὰ τῆτο μετριώτερός ἐστιν ὑμῖν,
καὶ φορητὸς ἔτι. Φέρει γάρ τινα αἰσχύνην αὐ-
τῷ, εἰ ἀνέξιος φαίνοιτο τῷ σχήματος καὶ τῷ
ὀνόματος· ἃ δὴ παρακολυθῆντα, παιδαγωγεῖ
αὐτόν· ὥςτε δίκαιος ἂν εἴην, εἰ καὶ μὴ ὦν βελ-
τίω ἀπέφηνα, μισθὸν παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλ'
ἔν ἐκείνων γε, ἃ μὴ δέδρακεν, αἰδόμενος Φιλο-
σοφίαν, ἐπεὶ καὶ αἱ τίτται τοιαύδε λέγασσι περὶ
τῶν παιδίων, ὡς ἀπιτέον αὐτοῖς ἐς διδασκάλα.
καὶ γὰρ ἂν μηδέπω μαθεῖν ἀγαθόν τι δύνωνται,
ἀλλ' ἔν Φαῦλον ἔδεν ποίησασιν ἐκεῖ μένοντες.
ἐγὼ μὲν ἔν τὰ ἄλλα πάντα ἀποπλήσασθαι μοι δο-
κῶ, καὶ ὅντινα ἂν ἐθέλῃς τῶν εἰδότεων τὰ ἡμέ-
τερα, ἥκέ μοι ἐς αὔριον παραλαβὼν, ὅψει τε
ὅπως

atque ob id ipsum moderatior vobis est et adhuc
tolerabilis. Adfert enim illi pudorem quendam,
si indignus isto habitu et nomine isto videatur,
quae nimirum sequuntur illum, et paedagogi in
morem continent. Itaque dignus sum, si non eo-
rum, in quibus meliorem illum reddidi, merce-
dem a vobis capere; at certe eorum, quae philo-
sophiae reuerentia facere intermisit: quandoqui-
dem nutrices etiam paruos in scholam censent mit-
tendos, quum, si nondum bonum quidquam pos-
sint discere, certe mali nihil, dum ibi manent, fa-
ciant. Equidem reliqua mihi omnia impleuisse
videor, et quocumque volueris eorum, qui no-
stra non ignorant, adsumto, cras ad me veni,
vide-

ὅπως ἐρωτᾷ, καὶ πῶς ἀποκρίνεται, καὶ ὅσα μεμάθηκε, καὶ ὅσα ἤδη ἀνέγνωκε βιβλία, περὶ ἀξιωμαμάτων, περὶ συλλογισμῶν, περὶ καταλήψεως, περὶ καθυκόντων, καὶ ἄλλα ποικίλα· εἰ δὲ ἢ τὴν μητέρα ἔτυπτεν, ἢ παρθένος συνήραζε, τί ταῦτα πρὸς ἐμέ; ἔ γάρ παιδαγωγὸν με ἐπεσήσατε αὐτῷ.

Τοιαῦτα γέρων ἄνθρωπος ὑπὲρ Φιλοσοφίας ἔλεγε. σὺ δὲ καὶ αὐτὸς ἂν Φαίης, ὦ Ἑρμότι· με, ἰκανὸν εἶναι, ὥς διὰ τῆτο Φιλοσοφοίημεν, ὥς μηδὲν τῶν Φαυλοτέρων πράττοισιν· ἢ ἐπ' ἄλλαις ἐλπίσιν ἐξ ἀρχῆς Φιλοσοφεῖν ἤξιᾶμεν, ἔχ' ὥς τῶν ἰδιωτῶν κοσμιώτεροι εἴημεν περινοσῶντες; τί ἔν ἐκ ἀποκρίνη καὶ τῆτο; ΕΡΜ. Τί δὲ ἄλλο; ἢ ὅτι καὶ δακρύσαι ὀλίγα δέω; ἐς
 τσῶτό

videbisque, vt interroget, vt respondeat, quot res didicerit, et quot iam legerit libros, de axiomatis, de syllogismis, de comprehensione, de officiis, et alia varia. Si vero aut matrem pulsavit, aut rapuit virginem; quid ea ad me? neque enim paedagogum me illi praefecistis.

83. Talia senex pro Philosophia dicebat. Tu vero et ipse forte dixeris, Hermotime, satis esse, si propter hoc philosophemur, ne quid peius faciamus: aut num alia spe philosophari ab initio postulauimus? non ideo, vt idiotis decentiores circumiremus? cur igitur non respondes hoc quoque? H E R M. Quid vero aliud, quam quod parum

τεσσάρτο μὲ καθίκετο ὁ λόγος ἀληθῆς ὧν, καὶ
 ὀδύρομαι, ὅσον ἄθλιος χρόνον ἀνάλωκα, καὶ προσ-
 ἔτι μισθοὺς οὐκ ὀλίγους τελῶν ἀντὶ τῶν πρό-
 νων· νυνὶ γάρ, ὥσπερ ἐκ μέθης ἀνανήφω, ὁρῶ,
 οἷα μὲν ἔσιν ὧν ἤρων, ὅποσα δὲ πέπονθα διὰ
 ταῦτα.

ΛΥΚ. Καὶ τί δεῖ δακρύων, ὦ χρησέ; τὸ
 γὰρ τῷ μύθῳ ἐκείνῳ πάνυ συνετὸν, εἶμαι, ὃν
 Αἰσωπος διηγείτο. ἔφη γάρ, ἄνθρωπὸν τινα ἐ-
 πὶ τῇ ἡϊόνι καθεζόμενον, ἐπὶ τὴν κυματωγὴν,
 ἀριθμεῖν τὰ κύματα, σφαλέντα δὲ, ἀχθεσθαι
 καὶ ἀνιάσθαι, ἄχρι δὴ τὴν κερδῶ παραστᾷσαν εἰ-
 πεῖν αὐτῷ, τί, ὦ γενναῖε, ἀνιᾷ τῶν παρελθόν-
 . των

parum abest, quin illacrimet, adeo in animum
 meum penetrauit vera ratio; ac deploro, quan-
 tum miser temporis insumserim, mercedes inful-
 per non paruas laborum meorum perfoluens. Iam
 enim velut ab ebrietate resipiscens video, qualis
 sint quae amabam, quae autem propter ea perpe-
 sus sim.

84. LYC. Et quid lacrimis opus est? o bone!
 valde enim prudens consilium arbitror fabulae,
 quam narrabat Aesopus. Dicebat enim, homi-
 nem sedentem in litore ad fluctuosum mare, nu-
 merasse fluctus. Cum vero subinde erraret, gra-
 uiter tulisse et excruciatum esse, donec adstant
 vulpes ei diceret, quid laboras, mi homo, eo-
 rum

των ἕνεκα; δέον τὰ ἐντεῦθεν ἀρξάμενον ἀριθμεῖν, ἀμελήσαντα ἐκείνων· καὶ σὺ τοίνυν, ἐπεὶ περ ἔτω σοι δοκεῖ, ἐς τὸ λοιπὸν ἂν ἄμεινον ποιήσῃς βίον τε κοινὸν ἅπασι βίῃν ἀξίων, καὶ συμπολιτεύσῃ τοῖς πολλοῖς, ἔδὲν ἀλλόκοτον καὶ τετυφωμένον ἐλπίζων, καὶ ἐκ αἰσχύνης, ἥνπερ εὖ Φρυνεῖς, εἰ γέρων ἄνθρωπος μεταμῆθήσῃ, καὶ μεταχωρήσεις πρὸς τὸ βέλτιον.

Ταῦτα πάντα, ὦ Φιλότῃς, ὁπόσα εἶπον, μὴ με νομίσης κατὰ τῆς σοῆς παρεσκευασμένον, ἔχθραν τινὰ ἐξαίρετον πρὸς Στωϊκὲς ἐπανηρημένον εἰρηκέναι· ἀλλὰ κοινὸς ἐπὶ πάντας ὁ λόγος· τὰ γὰρ αὐτὰ πρὸς σέ εἶπον ἂν, εἰ τὰ Πλάτωνος, ἢ Ἀριστοτέλους ἤρησο, τῶν ἄλλων ἀκρίτων ἐρήμην

rum causa, qui praeterierunt? cum oporteat eos qui hinc oriuntur numerare incipere, neglectis illis. Et tu igitur, quoniam ita tibi videtur, in reliquum melius feceris, si communem omnibus vitam velis vivere, et civem te gerere de vulgo vnum, nihil alienum aut inflatum sperans; nec pudeat te, si recte sapis, senem hominem mutatis quasi partibus ad id, quod melius est, transire.

85. Caeterum haec, quaecumque dixi, omnia, amice, noli me putare contra Porticum paratum, aut susceptis eximiis contra Stoicos inimicitias dixisse. Sed communis ad omnes pertinet ratio. Eadem enim ad te dixissem, si Platonis aut Aristotelis sectam secutus esses, reliquis indicta cau-

ἐρήμην καταγνές. νῦν δὲ ἐπεὶ τὰ Στωϊκῶν
προετίμησας, πρὸς τὴν σοὶ ἀποτετάσθαι ὁ
λόγος ἔδοξεν, οὐδὲν ἐξαίρετον πρὸς αὐτὴν ἔχων.

ΕΡΜ. Εὖ λέγεις· ἄπειμι γὰρ ἐπ' αὐτὸ τοῦ-
το, ὡς μεταβαλοίμην καὶ αὐτὸ δὴ τὸ σχῆμα.
ὄψει γὰρ ἔκ εἰς μακρὰν ἔτε πώγωνα ὥσπερ νῦν
λάσιον, καὶ βαθύν, ἔτε δίκαιταν κεκολασμένην,
ἀλλ' ἀνετα πάντα, καὶ ἐλεύθερα, τάχα δὲ καὶ
πορφυρίδα μεταμφιάσομαι, ὡς εἰδεῖεν ἅπαν-
τες, ὅτι μηκέτι μοι τῶν λήρων ἐκείνων μέτεστιν·
ὡς εἴθε γε καὶ ἐξημέσαι δυνατόν ἦν ἅπαντα ἐ-
κτεῖνα, ὅποσα ἤκιστα παρ' αὐτῶν· καὶ εὖ ἰσθί,
ἔκ ἀν' ὠκνησα καὶ ἐλέβορον πιεῖν διὰ τῆτο ἐς
τὸ ἔμπαιον ἢ ὁ Χρῦσιππος, ὅπως μηδὲν ἔτι ἐν-
νοήσαι-

sa damnatis. Nunc vero cum Stoicorum sectam
praetulisses, ad porticum intenta videbatur oratio,
quae eximium nihil contra eam habeat.

86. HERM. Bene dicis. Abeo igitur ad hoc ipsum,
vt ipsum etiam mutem habitum. Videbis enim non
ita multo post neque barbiam vti nunc hirsutam
et prolixam, neque victum ita castigatum, sed
reimisse omnia atque libera. Forte autem purpu-
ram etiam induam, vti sciant omnes, nihil mihi
iam esse cum illis nugis. Vtinam etiam euomere
liceat, quaecumque ex illis audiui. Et noris me
non cunctanter helleborum propterea bibiturum,
contraria quam Chrysippus ratione, nimirum ne
quid

νοήσαιμι ὧν Φασι. σοὶ δ' ἔν ἐ μικρὰν χάριν οἶδα, ὦ Λυκίη, ὅτι με παραφερόμενον ὑπὸ θελεῖς τινος χειμάρρος, καὶ τραχέος, ἐπιδιδόντα ἐμυτὸν, καὶ κατὰ ῥῆν συρρέοντα τῷ ὕδατι, ἀνέσπασας, ἐπιστὰς τὸ τῶν τραγωδῶν τέτο, θεὸς ἐκ μηχανῆς ἐπιφανείς· δοκῶ δέ μοι ἐκ ἀλόγως ἂν καὶ ξυρῆσασθαι τὴν κεφαλὴν, ὥσπερ οἱ ἐκ τῶν ἰαυαγιῶν ἀπρωθέντες ἐλεύθεροι, ἅτε καὶ σωτήρια τήμερον ἄξων, τσσαύτην ἀχλὺν ἀποσεισάμενος τῶν ὀμμάτων. Φιλοσόφῳ δέ ἐς τὸ λοιπὸν, καὶ ἄκων ποτὲ ἐν ὁδῷ βαδίζων ἐντύχω, ἔτως ἐκτραπήσομαι, καὶ περιζήσομαι, ὥσπερ τὰς λυττῶντας τῶν κυνῶν.

quid amplius eorum, quae dicunt, in mentem mihi veniat. Tibi igitur gratiam, Lycine, non paruam habeo, quod me turbido torrente ablatum, atque aspero, cum iam cessissem fluctibus, et secundo flumine cum aqua ferrer, extraxisti, superueniens tanquam ille in Tragocidiis praesens ex machina Deus. Videor autem mihi non praeter rationem caput etiam rasurus, ut qui e naufragiis seruantur liberi, quippe qui et ipse salutis recuperatae festum diem hodie acturus sim, tanta ab oculis amota caligine. In philosophum autem de reliquo, si vel inuitus aliquando ingrediens per viam incidero, ita auersabor, ita cauebo, ut canes rabiosos *solemus*.

Ἡρόδοτος, ἢ Ἀετίων.

Ἡροδότῃ εἶθε μὲν καὶ τὰλλα μιμήσασθαι δυνατὸν ἦν. ἔ πάντα Φημί, ὅσα προσῆν αὐτῷ, (μείζον γὰρ εὐχῆς τὸτό γε) ἀλλὰ καὶ ἐν ἐκ τῶν ἀπάντων, οἷον, ἢ κάλλος τῶν λόγων, ἢ ἀρμονίαν αὐτῶν, ἢ τὸ οἰκεῖον τῇ Ἰωνίᾳ, καὶ περσφύς, ἢ τῆς γνώμης τὸ περριττεῖν, ἢ ὅσα μυρία καλὰ ἐκεῖνος ἅμα συλλαβὼν ἔχει, πέρα τῆς εἰς μίμησιν ἐλπίδος. ἃ δὲ ἐπέσκησεν ἐπὶ τοῖς συγγράμμασι, καὶ ὡς πολλαχῶς τοῖς Ἕλλησι γνωρίμος ἐν βραχεῖ κατέστη, ἐγὼ καὶ σὺ καὶ ἄλλος ἂν μιμησάμεθα. πλεύσας γὰρ οἶκοθεν ἐκ τῆς Καρίας εὐθὺ τῆς Ἑλλάδος, ἐσκοπεῖτο πρὸς αὐτὸν

Herodotus, siue Action.

Vtinam Herodoti reliqua etiam imitari liceret! non omnia dico, quae viro aderant; maius enim voto illud quidem; sed vel vnum *quiddam* de omnibus, verbi causa, venustatem orationis, aut compositionem, aut domesticam illam Ionicæ linguae et nativam *suauitatem*, aut sententiarum diuitias, aut quae sexcenta pulchra ille vna complexus habet, imitandi omnem spem transgressa. Caeterum quae circa libros suos historicos faciebat, et vt Graecis multis in locis breui innotesceret, *illud* ego, et tu, et *quiuis* alius imitemur. Cum enim domo e Caria versus Graeciam nauigaret,

ἑαυτὸν, ὅπως ἂν τάχιστα καὶ ἀπραγμονέστατα
 ἐπίσημος καὶ περιβόητος γένοιτο, καὶ αὐτὸς,
 καὶ τὰ συγγραμμάτια. τὸ μὲν ἔν περινοσῆντα,
 πῶν μὲν Ἀθηναίοις, νῦν δὲ Κορινθίοις ἀναγιγνώ-
 σκειν, ἢ Ἀργείοις, ἢ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ μέ-
 ρει, ἐργῶδες καὶ μακρὸν ἡγεῖτο εἶναι, καὶ τρι-
 βὴν ἔ μικρὸν ἐν τῷ τοιαύτῳ ἔσεσθαι. ἔκην ἡ-
 ξία διασπᾶν τὸ πρᾶγμα, ἔδὲ κατὰ διαίρεσιν,
 ἔτω κατ' ὀλίγαν ἀγείρων καὶ συλλέγων τὴν γνῶ-
 σιν· ἐπεβέβηκε δὲ, εἰ δυνατόν εἴη, ἀθρόος πελα-
 βεῖν τὰς Ἑλλήνας ἅπαντας, εἰς αὐτὰν ἔν' Ολύμ-
 πια τὰ μεγάλα καὶ ὁ Ἡρόδοτος, τῆς ἐκεῖνο
 ἦκειν οἱ νομίσας τὸν καιρὸν, ἔ μάλιστα ἐγλίχε-
 το,

garet, dispiciebat apud se, qua tandem ratione
 quam celerrime, et minimo labore insignis et ce-
 lebris tum ipse, tum si quid scripsisset, fieret.
 Iam circumire, et nunc Atheniensibus, nunc
 Corinthiis recitare, aut Argiis, aut Lacedaemo-
 niis particulatim, laboriosum et longum esse du-
 cebat, moramque in ea re haud parvam esse fu-
 turam. Noluit igitur negotium hoc distrahere,
 neque disperse ita et minutatim conciliare et co-
 gere *sibi* notitiam *hominum*: verum eo intendit
 animum, ut, si fieri posset, confertos alicubi
 Graecos vniuersos deprehenderet. Instant igitur
 magna Olympia: et Herodotus, rem ipsam pu-
 tans, venire sibi tempus maxime desideratum,

το, πλήθεσαν τηρήσας τὴν πανηγύριν, ἀπάν-
ταχόθεν ἤδη τῶν ἀρίστων συνελευγμένων, παρ-
ελθὼν εἰς τὸν ὀπισθόδομον, ἐθεατὴν, ἀλλ' ἀ-
γωνιστὴν Ὀλυμπίων παρεῖχεν ἑαυτὸν, ἄδων τὰς
ἰσορίας, καὶ κηλῶν τὰς παρύντας, ἄχρι τῆ καὶ
Μέσας κληθῆναι τὰς βίβλας αὐτῆ, ἐννέα καὶ
αὐτὰς ἔσας.

Ἦδη ἔν ἅπαντες αὐτὸν ἤδεσαν πολὺ μᾶλλον,
ἢ τὰς Ὀλυμπιονίκας αὐτῆς. καὶ ἐκ ἔσιν ὅσις
ἀνήκοος ἦν τῆ Ἡροδότῃ ὀνόματος, οἱ μὲν, αὐ-
τοὶ ἀκῆσαντες ἐν Ὀλυμπίᾳ, οἱ δὲ, τῶν ἐκ τῆς
πανηγύρεως ἡκόντων πυρρανέμενοι, καὶ εἴπαγε
Φανείῃ μόνον, ἔδιδίκνυτο ἂν τῷ δακτύλῳ. ΟΥ-
ΤΟΣ ΕΚΕΙΝΟΣ, Ἡρόδοτός ἐστιν, ὁ τὰς
μάχας

obseruato pleno concilio, collectis vndique iam
proceribus, ingressus in posticum templi Iouis
Olympii, non spectatorem, sed certatorem se O-
lympiorum professus est, canens historias, et eo
vsque demulcens hos, qui adessent, vt Musae ipsius
libri, qui et ipsi nouem essent, vocarentur.

2. Iam igitur multo ipsum magis nosse omnes,
quam victores ipsos Olympiae; nec esse, cui He-
rodoti nomen non esset. auditum, partim quod
ipsi illum Olympiae audissent, partim quod ab
his, qui ex concilio venerant, percontando per-
cepissent: et sicubi conspiceretur modo, digito
monstrabatur: Hic ille Herodotus est, *dicentium*,
qui

μάχας τὰς Περσικὰς Ἰασὶ συγγεγραΦῶς, ὅ τ' αὖ
 νίκας ἡμῶν ὑμνήσας. τοιαῦτ' ἐκεῖνος ἀπέλαυσε
 τῶν ἰσοριῶν, ἐν μιᾷ συνόδῳ πάνδημόν τινα κοι-
 νὴν ψῆφον τῆς Ἑλλάδος λαβὼν, καὶ ἀνακηρυ-
 χθεὶς ἔχ' ὅφ' ἐνός, μὰ Δία, κήρυκος, ἀλλ' ἐν
 ἀπάσῃ πόλει, ὅθεν ἕκαστος ἦν τῶν πανηγυριστῶν.

Ὅπερ ὕπερον κατανόησαντες, ἐπίτομόν τινα
 ταύτην ὁδὸν ἐς γνῶσιν, Ἱππίας τε ὁ ἐπιχώριος
 αὐτῶν σοφιστὴς, καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος, καὶ Ἀ-
 ναξιμένης ὁ Χῖος, καὶ Πῶλος ὁ Ἀκραγαντῖνος,
 καὶ ἄλλοι συχνοί, λόγους ἔλεγον αἰεὶ καὶ αὐτοὶ
 πρὸς τὴν πανήγυριν, ἀφ' ὧν γνῶριμοὶ ἐν βραχέει
 ἐγγίνοντο.

Καὶ

qui proelia cum Persis Ionico sermone conscripsit,
 qui victorias nostras hymno celebrauit. Hunc
 ille talem historiarum suarum fructum cepit, in
 vno conuentu publicum quoddam et commune
 totius Graeciae suffragium qui ferret, ornaretur-
 que praeconia non ab vno sane praekonae, sed in
 vnaquaque vrbe, vnde singuli spectatorum essent.

3. Quod quidem postea considerantes, hanc
 nempe compendiariam quandam ad notitiam ho-
 minum viam, Hippias ex ipsa illa *Elidis* regione
 Sophista, et Ceus Prodicus, et Anaximenes
 Chius, et Agrigentinus Polus, et frequentes alii,
 semper verba et ipsi fecerunt ad concilium, vnde
 nobiles breui tempore facti sunt.

Καὶ τί σοι τὲς παλαιᾶς ἐκείνης λέγω σοφισ-
 τὰς, καὶ συγγραφέας, καὶ λογογράφους, ὅπου
 καὶ τὰ τελευταῖα ταῦτα, καὶ Ἀετίωνα Φασὶ
 τὸν ζωγράφον, συγγράψαντα τὸν Ῥωξάνης
 καὶ Ἀλεξάνδρου γάμον, εἰς Ὀλυμπίαν καὶ αὐ-
 τὸν ἀγαγόντα, τὴν εἰκόνα ἐπιδείξασθαι, ὥς
 Προξενίδαν, Ἑλλανοδίκην τότε ὄντα, ἡσθέντα
 τῇ τέχνῃ, γαμβρὸν ποιήσασθαι τὸν Ἀετίωνα.

Καὶ τί τὸ θαῦμα ἐνῆν τῇ γραφῇ αὐτῆ, ἥρετό-
 τις, ὥς τὸν Ἑλλανοδίκην δι' αὐτὸ, ἐκ ἐπιχω-
 ρίῳ τῷ Ἀετίωνι συνάψασθαι τῆς θυγατρὸς τὸν
 γάμον; ἔσιν ἡ εἰκὼν ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ γὰρ εἶδον,
 ὥς καὶ σοὶ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι· θάλαμός ἐστι πε-
 ρικαλλῆς, καὶ κλίνη νυμφικὴ. καὶ ἡ Ῥωξάνη
 καὶ θη-

4. Et quid tibi antiquos illos Sophistas dico,
 et historicos, et rhetoras, cum nuper adeo etiam
 Aëtion pictor dicatur, depictis a se Roxanes et
 Alexandri nuptiis, Olympiam et ipse deportatam
 eam tabulam ostendisse, *successu eo*, vt Proxeni-
 das, iudex certaminis qui tum esset, delectatus
 arte generum sibi Aëtionem assumeret.

5. Et quid in pictura ipsius mirum inerat, ro-
 get aliquis, vt arbiter certaminum propter illud
 Aëtioni, non ciui, nuptias filiae conciliaret? Est
 illa in Italia, et ipse eam vidi, vt etiam narrare
 tibi possim. Thalamus est pulcherrimus, et le-
 ctus nuptialis: et assidet Roxane virgo vndique
 pul-

κάθηται πάγκαλόν τι χρῆμα παρθένα, ἐς γῆν
 ὀρώσα, αἰδευμένη ἐς ὧτα τὸν Ἀλεξάνδρον. ἔρω-
 τες δὲ τινες μειδιῶντες, ὁ μὲν κατόπιν ἐφεσῶς,
 ἀπάγει τῆς κεφαλῆς τὴν καλύπτραν 1), καὶ δει-
 κνυσι τῷ νυμφίῳ τὴν Ῥωξάνην. ὁ δὲ τις μύ-
 λα δαλινῶς ἀφαιρεῖ τὸ σανδάλιον ἐκ τῆς ποδός,
 ὡς κατακλίνεται ἤδη. ἄλλος τῆς χλανίδος τοῦ
 Ἀλεξάνδρου ἐπειλημμένος ἔρως, καὶ ἔτος ἔλκει
 αὐτὸν πρὸς τὴν Ῥωξάνην, πάνυ βιαίως ἐπισπώ-
 μενος. ὁ βασιλεὺς δὲ, αὐτὸς μὲν σέφανόν τινα
 ὀρέγει τῇ παιδί. πάροχος δὲ καὶ νυμφαγωγὸς
 Ἡφαισίων συμπρέσβη, δᾶδα καιομένην ἔχων,
 μειρακίῳ πάνυ ὠραίῳ ἐπηρειδόμενος. ὑμέναιος,

pulcherrima, humi defixos habens oculos, pu-
 dore adstantis Alexandri. Cupidines autem qui-
 dam renidentes, alter quidem a tergo imminens;
 reducit a capite flammeum, ostenditque Roxanen
 sponso. Alius autem aliquis verniliter sane de-
 mit pede sandalium, vt iam recumbat. Cupido
 alius laena prehensum Alexandrum trahit versus
 Roxanem, connixus validissime. Rex autem ipse
 quidem coronam offert puellae. Comes autem
 et deductor sponsi Hephæstion vna adstat, facem
 ardentem gerens, puero innixus formosissimo.

S 5

Hyme-

I. Καλύπτραν] Ad vittam nuptialem respicit
 et ἀνακαλυπτῆρια, de quibus Langbaen.
 ad Longin. 4, 10. p. 34. Toll. Itaque κα-
 λυπτραν flammeum reddidi. Gesner.

οἷμά, ἐσιν. ἔ γὰρ ἐπεγέγραπτο τᾷνομα. ἐτέρωθι δὲ τῆς εἰκόνης, ἄλλοι ἔρωτες παίζουσιν ἐν τοῖς ὅπλοις τῷ Ἀλεξάνδρῃ· δύο μὲν τὴν λοχὴν αὐτῷ φέροντες, μιμνήμενοι τὰς ἀχθοφόρους, ὅποτε δοκὸν φέροντες, βαροῖντο. ἄλλοι δὲ δύο, ἓν τινα ἐπὶ τῆς ἀσπίδος κατακείμενον, βασιλέα δῆθεν καὶ αὐτὸν σύρχει, τῶν ὀχάνων τῆς ἀσπίδος ἐπειλημμένοι. εἷς δὲ ἐς τὸν θώρακα ἐσελθὼν ὑπτίον κείμενον, λοχῶντι ὅοικεν, ὡς φοβήσῃεν αὐτὰς, ὅποτε κατ' αὐτὸν γένοντο σύροντες.

Οὐ παιδιὰ δὲ ἄλλως ταῦτά ἐσιν, ἔδὲ περιεργασαμένον αὐτοῖς ὁ Ἀετίων, ἀλλὰ δηλοῖ τῷ Ἀλεξάνδρῃ καὶ τὸν ἐς τὰ πολεμικὰ ἔρωτα. καὶ
ὅτι

Hymenaeus puto est: neque enim adscriptum est nomen. In altera autem tabulae parte, Cupidines alii lusus agunt in armis Alexandri, duo quidem hastam illius ferentes, baiulos imitati, cum trabem ferentes onere pandantur. Alii autem duo, unum in Clypeo iacentem, regem nempe ipsum quoque, *tamquam in curru* trahunt, comprehensis clypei ansis. Unus autem in lorica, quae supina iacet, ingressus, insidianti similis est, qui perterreat illos, si forte inter trahendum ad se deferantur.

6. Caeterum non lusus ista sunt, neque temere in illis operam abusus est Aëtion, sed indicant amorem Alexandri etiam aduersus res bellicas, cum-

ὅτι ἅμα καὶ Ῥωξάνης ἦρα, καὶ τῶν ὅπλων ἐκέπε-
λέησο. πλὴν ἄλλ' ἢ γε εἰκὼν αὕτη, καὶ ἄλλως
γαμήλιόν τι ἐπὶ τῆς ἀληθείας διαφάνη ἔχουσα,
προμνηστευσάμενη τῷ Ἀστίωνι τὴν τῆ Προξενίδα
θυγατέρα. καὶ ἀπῆλθε γήμας καὶ αὐτὸς, πά-
ρεργον 2) τῶν Ἀλεξάνδρου γάμων, ὑπὸ νυμφα-
γωγῷ τῷ βασιλεῖ, μισθὸν εἰκασμένον γάμῳ,
προσλαβὼν ἀληθῆ γάμον.

Ἡρόδοτος μὲν ἐν (ἐπ' ἀνέμῳ γὰρ ἐπ' ἐκεῖνον)
ἐκινήσας τῶν Ὀλυμπίων τὴν πανήγυριν ἡγεῖτο,
καὶ

eumque, cum Roxanem amaret, armorum non
esse oblitum. Caeterum ipsa quoque tabula haec
nuptiale quiddam reuera habere apparuit, nem-
pe quae conciliauerit Aëtioni Proxenidae filiam:
discessitque *πίκτωρ*, nuptiis et ipse celebratis, quae
παρεργον essent, et *appendicula* quasi nuptiarum
Alexandri; conciliatore atque deductore sponsae
ipso rege, mercedis assimilatarum nuptiarum co-
rollarium nactus veras nuptiis.

7. Herodotus igitur, ad hunc enim redeo,
aptum iudicabat Olympiorum concilium, quod
etiam

2. Πάρεργον] Qui suauitatem huius loci sen-
tire velit, illum quae sint *πάρεργα* *πίκτωρ*um
cogitare oportet, descripta satis a *Junio* 3, 7,
12. ac illud *προσλαβὼν*, quod notat, prae-
ter ordinariam operis mercedem accipere ali-
quid instar corollarii. Rex conciliator et
deductor sponsae seu veteri verbo *domiducus*
est *πίκτος* Alexander. *Gesner*.

καὶ συγγραφέα θαυμαστὸν δεῖξαι τοῖς Ἑλλήσι
 τὰς Ἑλληνικὰς [νίκας] διεξιόντα, ὡς ἐκεῖνος
 διεξήλθεν. ἐγὼ δὲ, καὶ πρὸς Φιλίε, μὴ με κο-
 ρυβαντιῶν ὑπολάβητε, μηδὲ τὰ μὰ εἰκάζειν τοῖς
 ἐκείνῃ· ἴλεως ὁ ἀνὴρ· ἀλλὰ τὸτό γε ὁμοίον πα-
 θεῖν φημι αὐτῷ. ὅτε γὰρ τοπρῶτον ἐπεδήμη-
 σα τῇ Μακεδονίᾳ, πρὸς ἐμαυτὸν ἐσκῆπᾶμην, ὅ-
 τι μοι χρῆσθόν τῷ πράγματι. καὶ ὁ μὲν ἔρωε
 ἄτος ἦν ἀπ᾿ αἰσι γνωσθῆναι, καὶ ὅτι πλείοις
 Μακεδόνων δεῖξαι τὰ μὲν. τὸ δ' αὐτὸν περιιόν-
 τα τηλικαῦτα τῷ ἔτερι συγγίγνεσθαι πόλει ἐκά-
 σῃ, καὶ εὐμαρὲς ἐφαίνετο, εἰ δὲ τηρήσχιμι τήν-
 δε ὑμῶν τήν σὺνοδον, εἴτα παρελθὼν εἰς μέσον
 δεῖξαι-

etiam historicum admirabilem redderet Graecis,
 qui quidem ita, ut ab ipso factum est, (victo-
 rias) Graecas enarrasset. Ego vero, et per ami-
 citiarum vos praefidem *Ioueni obsecro*, ne insa-
 nire me putetis, aut mea illius scriptis compara-
 re, sic vir ille mihi fauceat! Ego igitur illud cer-
 te simile viri illius accidere mihi confirmo, *quod*
iam declarabo. Cum enim primum in Macedo-
 niam peregrinatum venissem, apud animum
 meum considerabam, quomodo me tractarem.
 Et cupiebam sane innotescere omnibus, et quam
 plurimis Macedonum, quid essem ostendere:
 circuire autem ipsum, id anni, et cum ciuitate
 vnaquaque agere, non facile videbatur: si vero
 hunc vestrum conuentum obseruarem, ac tum
 pro-

δείξαιμι τὸν λόγον, ἐς δέον ἔτως ἀποβήσεσθαι
μοι τὰ τῆς εὐχῆς.

Αὐτοί τε ἔν ἤδη συνεληλύθατε, ὃ, τι περ
ὄφελος ἐξ ἐκείνης πόλεως, αὐτὸ δὴ τὸ κεφάλαιον
Μακεδόνων ἀπάντων· καὶ ὑποδέχεται Πί-
λις ἡ ἀρίστη ἔσα ἔκ κατὰ Πίσαν, μὰ Δί', εἰδὲ
τὴν ἐκείθι σενοχωρίαν, καὶ σκηρὰς, καὶ καλύ-
βας, καὶ πνίγος. οἳ τε αὖ πανηγυρίζαι, ἔσφρ-
φετώδης ὄχλος, ἀθλητῶν δὲ μᾶλλον φιλοθε-
άμονες, ἐν παρέργῳ οἱ πολλοὶ τὸν Ἡρόδοτον τι-
θέμενοι, ἀλλὰ ῥητόρων τε καὶ συγγραφέων καὶ
σοφιστῶν οἱ δοκιμώτατοι· ὅσον ἔμικρὸν 3) ἤδη,
μὴ

progressus in medium dicendi facultatem osten-
derem, sic sperabam votum mihi in eum recte
euenturum.

8. Iam igitur et ipsi conuenistis, quidquid in
vnaquaque ciuitate praestantissimum est, caput
ipsi et flos omnium Macedonum: et suscepit
vos vrbis praestantissima, non illa Pisae similis,
per Iouem, neque angustiis illis, et tabernaculis,
et casis, et aestui. Porro qui huc conuenere, non
faex populi, athletarum spectacula praeferentes
plerique, et obiter tantum audiendum putantes
Herodotum: sed Rhetorum, et Historicorum,
et Sophistarum probatissimi. Ferme parum iam
labo-

3. Ὅσον ἔμικρὸν] Ad verbum, tantum non
parum iam est, hoc est, Parum abest quin
parui iam illud, vel illam curam, faciam,
ne

μὴ τὸ μὲν παραπολὺ ἐνδεέστερον φαίνεται τῶν Ὀλυμπίων. ἀλλ' ἦν μὲν ὑμεῖς Πολυδάμαντι, ἢ Γλαύκῳ, ἢ Μίλωνι παραθεωρεῖτε 4) με, κομιδῇ ὑμῖν δόξω θρασυὺς ἄνθρωπος εἶναι. ἦν δὲ πολὺ ἐκείνων ἀπαγαγόντες τὴν μνήμην, ἐπ' ἑμαυτοῦ μόνον ἀποδύσαντες ἴδητε, τάχ' ἂν ἔ πάνυ μασιγώσιμος ὑμῖν δόξαιμι, ὥς ἔν γε τηλικύτω σάδῳ, ἱκανὸν ἔμοιγ' ἔν καὶ τῷτο.

laboro, ne mea haec conditio multum inferior videatur Olympiis. Verum si quidem ad Polydamantem *aliquem*, aut Glaucum, aut Milonem me inter spectandum comparaueritis, oppido vobis audax videbor homo esse. Sin vero memoria longe ab illis abducta, per me solum me exutum spectaueritis, forte non omnino flagris dignus vobis videar, in tali quidem stadio: satis mihi quidem et hoc fuerit.

ne inferior etc. Vt hic *laboro* addidi in interpretatione ad lucem sententiae: ita mox a Zeuxis principio, *veritus* inferendum fuit. *Gesner*.

4. Παραθεωρεῖτε] Παραθεωρεῖν ea fere forma percussum verbum, ac παριδεῖν apud Herodotum I, 37. et 38. Quemadmodum enim ibi παριδὼν με δειλίαν τινὰ vertendum est, *observans IN ME timiditatem*, separata a verbo praepositione: ita hic etiam παραθεωρεῖν idem est ac θεωρεῖν παρὰ τῷ Πολυδάμαντι κ. τ. λ. *Gesner*.

Ζεῦξις, ἡ Αντίοχος.

Εναγχος ἐγὼ μὲν ὑμῖν δείξας τὸν λόγον, ἀπή-
 ειεν εἰκαδε. προσιόντες δέ μοι τῶν ἀκροού-
 των πολλοὶ (κωλύει γάρ ἐδὲν, οἶμαι, καὶ τὰ
 τοιαῦτα πρὸς Φίλκς ἤδη ὄντας ὑμᾶς λέγειν.)
 προσιόντες ἔν ἐδεξιζέοντο, καὶ θαυμάζεσιν ἐώκε-
 σαν. ἐπιπολὺ γέν παρεμαρτύντες, ἄλλος ἄλλο-
 θεν ἐβόων, καὶ ἐπήνεον, ἄχρι περ καὶ ἐρυθριᾶν
 με, μὴ ἄρα πάμπολυ τῆς ἀξίας τῶν ἐπαινων
 ἀπολειποίμην. τὸ δ' ἔν κεφάλαιον αὐτοῖς τῆτο
 ἦν, καὶ πάντες ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἐπεσημαίνοντο,
 τὴν γνώμην τῶν συγγραμμάτων ξένην ἔσαν, καὶ
 πολὺν ἐν αὐτῇ τὸν νεωτερισμόν. μᾶλλον δὲ αὐ-
 τὰ

Zeuxis aut Antiochus.

Nuper cum dicendi vobis facultatem, *recitata*
oratione ostendissem, domum abibam. Ac-
 cedentes vero ad me auditorum multi, (Nihil
 enim puto prohibet talia quoque apud vos ami-
 cos iam meos dicere) aecedentes igitur comple-
 tebantur me, et admirationem prae se ferebant.
 Multum enim profecuti aliunde alius clamare, et
 laudare, adeo ut erubescerem; *veritus*, ne nimis
 multum a dignitate laudum illarum abessem. Ca-
 put autem et *summa laudis* haec illis erat, o-
 mnesque vnum et idem acclamabant, consilium
 scriptorum insolitum esse, et multum in illo
 nouatum. Quin praestat ipsa illa *verba* comme-
 morare,

τὰ εἰπεῖν ἄμεινον, ἅπερ ἐμείνοι ἀπεφθέγγοντο·
ὦ τῆς κακότητος, Ἡράκλεις· τῆς παραδοξολο-
γίας· εὐμήχανος ἄνθρωπος· ἔδεν ἂν τις εἴποι
τῆς ἐπινοίας νεαρώτερον. οἱ μὲν τοιαῦτα πολ-
λὰ ἔλεγον, ὡς ἐκείνηντο δηλαδὴ ὑπὸ τῆς ἀκρο-
άσεως. ἢ τίνα γὰρ ἂν αἰτίαν εἶχεν ψεύδεσθαι
καὶ κολακεύειν τὰ τοιαῦτα, ξένον ἄνθρωπον,
ἔ πάνυ πολλῆς αὐτοῖς φροντίδος ἄξιον τὰ ἄλλα.

Πλὴν ἐμέ γε (εἰρήσεται γὰρ) ἔμυστρίως ἦνία
ὁ ἔπαινος αὐτῶν. καὶ ἐπειδὴ ποτε ἀπελθόν-
των κατ' ἐμαυτὸν ἐγενόμην, ἐνενόουν· ἔκῃν τοῦ-
το μόνον χάριεν τοῖς ἐμοῖς ἔνεσιν, ὅτι μὴ συνή-
θη, μηδὲ κατὰ τὸ κοινὸν βαδίζοι τοῖς ἄλλοις,
ἔνομα-

morare, quae isti protulere. *Vab nouitate!*
Admirabilis Hercules oratio! hominem ad inuenien-
dum agilem! Nihil quisquam dixerit cogitatis illis
magis nouum. Atque illi quidem talia multa di-
cere, prout nimirum ab auditione mouerentur,
quam alioqui mentiendi causam habuissent, et eo
modo adulandi peregrino homini, nec de caete-
rio ad curam illorum magno opere pertinenti.

2. At me, dicitur enim, ista laus eorum non
mediocri afficiebat molestia, et cum tandem post
illorum discessum solus essem, ita cogitabam:
Ergo illud solum iucundum meis scriptis inest,
quod vsitata non sunt, neque communi quasi
cum reliquis vestigio incedunt: a nominibus au-
tem

ὀνομάτων δὲ ἄρα καλῶν ἐν αὐτοῖς, καὶ πρὸς
τὸν ἀρχαῖον κανόνα συνηκειμένων, ἢ ἢ ὀξέος, ἢ
περινοίχστιγός, ἢ χάριτος Ἀττικῆς, ἢ ἀρμονίας, ἢ
τέχνης τῆς ἐφ' ἅπασι, τῶν δὲ πέρῃ ἴσως
τῶν· ἔ γάρ ἂν παρέντες αὐτὰ ἐκείνα, ἐπῆνυν
μόνον τὸ καλὸν τῆς προαιρέσεως, καὶ ξενίζον·
ἐγὼ δὲ ὁ μάταιος ὦμην, ὅποτε ἀναπηδῶντες
ἐπαινοῖεν, τάχα μέντοι καὶ αὐτὸ τῷτο προσά-
γεσθαι αὐτὰς· ἀληθὲς γὰρ εἶναι τὸ τῷ Ὀμήρῳ,
καὶ τὴν νέαν ὥδην κεχαρισμένην ὑπάρχειν τοῖς
ἀκέχουσιν· ἔ μὴν τοσούτον γε, ἅτε ὅλον τῇ και-
νότητι νέμειν ἤξιον, ἀλλὰ τὴν μὲν, ὥσπερ ἐν
προσθήκης μοίρῃ, συνεπικροσμεῖν τι, καὶ πρὸς τὸν
ἐπαι-

tem in iisdem pulchris, et ad antiquam regulam
compositis, aut sensu acuto, aut excogitandi so-
lertia, aut venustate Attica, aut compositione
ac numero, aut quodam in his omnibus artificio,
ab his, inquam, longe forte ratio mea remota.
Neque enim, *nisi hoc ita se haberet*, relictis illis
ipsis, solam laudant nouitatem rationis nostrae
ac peregrinitatem. At vanus ego *spei*, putaram,
cum ad laudandum confurgerent, forte quidem
hoc ipsum etiam eos alleciturum esse, cum verum
sit Homericum illud; *nouam cantilenam iucundam
esse audientibus*; ast non eo usque: neque cense-
bam futurum, omnia nouitati vt tribuerent; ve-
rum hanc quidem, corollarii cuiusdam instar,
ornamenti allaturam aliquid, et laudi ipsam quo-

ἔπαινον συντελεῖν καὶ αὐτήν. τὰ δὲ τῷ ὄντι
ἐπαυγμένα, καὶ ὑπὸ τῶν ἀκρόντων εὐφραμέ-
να, ἐκεῖνα εἶναι· ὥς ἐ μετρίως ἐπήρην, καὶ
ἐκινδύνεον πιστεῦειν αὐτοῖς, εἶνα καὶ μόνον ἐν τοῖς
Ἑλλήσιν εἶναι λέγῃσι· καὶ τὰ τοιαῦτα· τὸ δὲ
κατὰ τὴν παροιμίαν, αἰθρακὲς ἡμῶν ὁ θησαυ-
ρὸς ἦσαν, καὶ ἐλίγῃ δέω θαυμαστοποιᾷ τινος ἑ-
παινον ἐπαινεῖσθαι πρὸς αὐτῶν.

Ἐξέλω γὰρ ὑμῖν καὶ τὸ τῷ γραφέως διηγή-
σασθαι· ὁ Ζεῦξις ἐκεῖνος, ἀριστὸς γραφέων γενέ-
μενος, τὰ δημῶδη καὶ τὰ κοινὰ ταῦτα ἐκ ἐγρα-
φεν, ἢ ὅσα πάνυ ὀλίγα, ἥρωας, ἢ θεοὺς, ἢ πο-
λέμους, αἰεὶ δὲ καινοποιεῖν ἐπειρᾶτο, καὶ τι ἀλ-
λόκο-

que non nihil collaturam; ea vero, quae serio
ac solide laudarentur, quaeque secunda audien-
tium fama exciperentur, ista esse, quae modo
commemoravi. Itaque non mediocriter iam elatus
fueram, et prope fuerat, ut crederem illis, cum
unum et solum me in Gracis esse dicerent, at-
que id genus alia. Verum enim vero, in car-
bones, quod est in proverbio, thesaurus noster
abiit, et parum abest, quin praestigiatoris cir-
cumforanei laude ab illis affectus sim.

3. Volo igitur illud etiam de pictore vobis
narrare. Zeuxis ille, pictorum praestantissimus,
popularia ista et communia non pingebat, aut
admodum certe pauca, Heroas puta, aut Deos,
aut pugnas; sed novum quiddam proferre sem-
per

Λόκοτον ἄν καὶ ξένον ἐπινοήσας, ἐπ' ἐκείνῳ τὴν ἀκριβεῖαν τῆς τέχνης ἐπεδείκνυτο· ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις τολμήμασι, καὶ θήλειαν Ἴπποκένταυρον ὁ Ζεῦξις αὐτὸς ἐποίησεν, ἀνατρέψας ἀνγεπροσέτι παιδίῳ Ἴπποκενταύρῳ διδύμῳ, κομιδῇ νηπίῳ. τῆς εἰκόνος ταύτης ἀντίγραφός ἐστι νῦν Ἀθήνησι, πρὸς αὐτὴν ἐκείνην ἀκριβεῖ τῇ σάθμῃ μετενησυμένη. τὸ ἀρχέτυπον δ' αὐτὸ Σύλλαις, ὁ Ῥωμαίων στρατηγός, ἐλέγετο μετὰ τῶν ἄλλων εἰς Ἰταλίαν πεπομφέναι· εἴτα περὶ Μάλεαν, οἶμαι, καταδύσης τῆς ἐλκιάδος, ἀπολέσθαι ἅπαντα, καὶ τὴν γραφὴν. πλὴν ἄλλὰ τὴν γε εἰκόνα τῆς εἰκόνος εἶδον, καὶ αὐτὸς ὑμῖν, ὡς ἂν οἷός τε ὦ, δείξω τῷ λόγῳ, ἔ, μὰ τὸν Δία
 γραφί-

per tentabat. Et si quid insolens aut peregrinum excogitasset, in eo *nemum vim* et accuratorem artis summam ostendebat. Inter reliqua ausa, Centaurum etiam feminam Zeuxis idem pinxit, lactantem adhuc pueros Centauros gemellos, admodum infantes. Tabulae huius exemplum nunc est Athenis, exacta regula inde translata. Ipsum vero archetypum Sylla Romanorum Imperator dicebatur cum aliis in Italiam misisse, deinde circa Malean, puto, submersa naui perisse omnia, et ipsam adeo picturam. Verum imaginem certe imaginis vidi, et ipse eam vobis, quantum eius potero, ostendam, non profecto ut qui picturae

γραφικός τις ὢν, ἀλλὰ πάνυ μέμνημαι, ἔ' πρὸ πολλῶ ἰδὼν ἐν τινὸς τῶν γραφέων Ἀθήνησι. καὶ τὸ ὑπερθαυμάσαι τότε τὴν τέχνην, τάχ' ἂν μοι καὶ νῦν πρὸς τὸ σαφέστερον δηλῶσαι συναγωνίσαιτο.

Ἐπὶ χλόης εὐθαλῆς ἡ Κένταυρος αὕτη πεποίηται, ὅλη μὲν τῇ ἵππῳ χαμαὶ κειμένη, καὶ ἀποτέτανται εἰς τὲπίσω οἱ πόδες· τὸ δὲ γυναικεῖον ὅσον αὐτῆς, ἡρέμα ἐπήγερται, καὶ ἐπ' ἀγκῶνός ἐστιν· οἱ δὲ πόδες οἱ ἔμπροσθεν, οὐκ ἔτι καὶ ἔτοι ἀποτάδην, οἷον ἐπὶ πλευρὰν κειμένης· ἀλλ' ὁ μὲν ὀκλαζόντι ἔοικεν, ὢν καμπύλος ὑπесаλμένη τῇ ὀπλῇ, ὁ δὲ ἔμπαλιν ἐπανίσταται, καὶ τῷ ἐδάφει ἀντιλαμβάνεται, οἷον εἰσιν ἵπποι,

peritus sim; verum quod plane memini, qui haud ita pridem in pictoris cuiusdam *pergula* Athenis eam viderim: et vehemens tum artis admiratio forte me nunc etiam in ea euidentius declaranda iuuerit.

4. In viridi molliter gramine Centaurus haec facta est, qua quidem equa est, humi tota cubans extentis retrorsum pedibus: quantum autem illius muliebre est, sensim attollitur nixum cubito: anteriores vero pedes non iam ipsi quoque porrecti, tanquam iacentis in latus *centauri*; sed alter quidem geniculanti similis, incuruatus subducta ungula: sed alter contra insurgit, humique nititur, quales

ποῖ, περὶόμενοι ἀνακηδῶν. τοῖν νεογνοῖν δὲ, τὸ μὲν ἄνω ἔχει αὐτὴ ἐν ταῖς ἀγκάλαις, καὶ τρέφει ἀνθρωπικῶς, ἐπέχεσθαι τὸν γυναικεῖον μαζόν· τὸ δ' ἕτερον ἐκ τῆς ἵππου θηλάζει, ἐς τὸν πωλικὸν τρόπον· ἄνω δὲ τῆς εἰκόνος, οἷον ἀπὸ τινὸς σκοπῆς Ἴπποκένταυρός τις, ἀνὴρ ἐκείνης δηλαδὴ τῆς τὰ βρέφη ἀμφοτέρωθεν τι θηναμείης, ἐπικύπτει γελῶν, ἔχ' ὅλος Φαινόμενος, ἀλλ' ἐς μέσον τὸν ἵππον, λέαντος σκύμνον ἀνέχων τῇ δεξιᾷ, καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ αἰωρῶν, ὡς δεδιξαίτο σὺν παιδιᾷ τὰ βρέφη.

Τὰ μὲν ἔν ἄλλα τῆς γραφῆς, ἐφ' ὅσα τοῖς ἰδιώταις ἡμῶν, ἔ' πάντα ἐμφανῆ ὄντα, τὴν ὁλὴν ἁμῶς ἔχει δύναμιν τῆς τέχνης, οἷον τὸ ἀπο-
τεῖναι

quales sunt equi, exsilire dum conantur. Parvorum vero alterum quidem supra ipsa tenet vlnis, et humano more lactat, muliebrem illi mammam praebens: at alterum ex equina parte subrumat, more pulli. In suprema vero tabulae parte, quasi e specula quādam Centaurus aliquis, illius scilicet paruos suos vtrique nutrientis maritus, despicit ridens non totus conspicuus, sed ad medium usque equum, leonis catulum dextra ostentans et supra se extollens, quasi per lusum terrere velit parvuolos.

5. Reliquas igitur picturae dotes, in quantum nobis, eius artis rudibus, non satis apparent, cum tamen totam artis vim contineant, velut il-

τεῖναι τὰς γραμμάς ἐς τὸ εὐθύτατον, καὶ τῶν
 χρωμάτων ἀκριβῆ τὴν κράσιν, καὶ εὐκαιρεῖν τὴν
 ἐπιβολὴν ποιήσασθαι, καὶ σκιαῶσαι ἐς δέον, καὶ
 τῷ μεγέθει τὸν λόγον, καὶ τὴν τῶν μερῶν πρὸς
 τὸ ὅλον ἰσότητα, καὶ ἁρμονίαν, γραφέων παῖ-
 δες ἐπαινούντων I), οἷς ἔργον εἰδέναι τὰ τοιαῦ-
 τα. ἐγὼ δὲ τῷ Ζεῦξιδος ἐκείνῳ μάλιστα ἐπήνε-
 σα, ὅτι ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ὑποθέσει πεισιλῶς
 τὸ περισσὸν ἐπέδειξατο τῆς τέχνης, τὸν μὲν
 ἄνδρα.

lain linearum exquisitam directionem, et accu-
 ratam pigmentorum temperationem, et indu-
 ctionem tempestivam, et umbrarum rationem,
 et proportionem magnitudinis, et mensuras
 integro acquabiliter respondentes, pictorum fi-
 lli laudauerint, quorum opus est intelligere
 talia. Ego vero illud maxime Zeuxidis lauda-
 re soleo, quod in vno eodemque argumen-
 to varie diuitias artis ostendit: qui virum
 quidem

- I. Γραφέων παῖδες ἐπαινούντων] Γραφέων
 παῖδες sunt discipuli pictorum, immo picto-
 res ipsi, vt Φιλοσόφων παῖδες Noster ali-
 bi dicere amat. Cetetum ne mirere structu-
 ram horum verborum, nec quaeras quo par-
 ticipium illud pertineat, neque in ἐπι-
 νοῖς mutandum suspicere. Est enim genui-
 nus Atticissimus participii, pro imperatiuo
 ἐπαινέτωσαν. Retz.

ἄνδρα ποιήσας πάντῃ φοβερόν, καὶ κομιδῇ
 ἄγριον, σοβαρόν τῇ χαίτῃ, λάσιον τὰ πολλὰ,
 ἔκκατὰ τὸν ἵππον αὐτῷ μόνον, ἀλλὰ καὶ κατ'
 ἕτερον τῷ ἀνθρώπῳ· καμῖξάρας αὐτῷ τὰς ὠμὰς
 ἐπὶ πλεῖζον, τὸ βλέμμα, καίτοι γελῶντος, θη-
 ριωδὲς ὅλον, καὶ ὄρειόν τι, καὶ ἀνήμερον.

Τοιοῦτον μὲν ἐκείνον· τὴν θήλειαν δὲ, ἵππῳ
 γε τῆς καλίστης, οἷα μάστιγα αἰθετταλά, εἰ-
 σιν, ἀδμῆτες ἔτι, καὶ ἄβηται· τὸ δ' αἶμα ἡμί-
 φομον γυναικὸς, κάγκαλον ἔξω τῶν ὠτων,
 ἐκεῖνα δὲ μὲνα σατυρώδη ἐσὶν αὐτῇ, καὶ ἡ μί-
 ξις δὲ, καὶ ἡ ἀρμογὴ τῶν σωματίων, κατὰ συν-
 ἀπτεται, καὶ συνδεῖται τῷ γυναικείῳ τὸ ἵπ-
 πικόν,

quidem fecerit vndique terribilem, et omnino
 ferum, crines superbe iactantem, hirsutum ma-
 iori ex parte, non qua equus est modo, sed et
 iam altera parte humana, et *sub* humeris eius
 quantum potest elatis; vultum, ridentis licet,
 ferinum totum et montanum atque minime man-
 suctum.

6. Ita quidem illum: Feminam vero, equae
 pulcherriimae, quales praesertim sunt Thessalae,
 nondum domitae, et fessorem nondum passae.
 Superior autem pars dimidia mulieris vndique et
 ipsa pulcherrima praeter aures: illae enim solae
 satyrorum instar illi sunt. Commissio vero et
 commissura corporum, vbi coagmentatur ac de-
 uincitur muliebri corpori equinum, sensum, non

πικόν, ἡρέμα, καὶ ἐκ ἀθρόως μεταβαίνουσα, καὶ ἐκ προσαγωγῆς τρεπομένη, λατθάνει τὴν ὄψιν ἐκ θατέρου εἰς τὸ ἕτερον ὑπαγομένη· τῶν νοογνῶν δὲ τὸ ἐν τῶν νηπίων, ὅμως ἄγριον καὶ ἐν τῷ ἀπαλῷ ἤδη φοβερόν, καὶ τῷ το θαυμάζον, οἷον ἔδοξέ μοι, καὶ ὅτι παιδικῶς μάλα πρὸς τὸν σκύμνον τῷ λείοντος ἀναβλέπασι, μετὰξὺ τῆς θηλῆς ἐκότερος ἐπειλημμένοι ἐν χρεῷ τῇ μητρὶ προσιστάμενοι.

Ταῦτα δ' ἔν ἐπιδειχάμενος ὁ Ζευξίς, αὐτὸς μὲν ὥστε ἐκπλήξεν τὰς ὀρῶντας ἐπὶ τῇ τέχνῃ, οἱ δὲ αὐτίκα μὲν ἐβόων, ἢ τί γὰρ ἂν ἐπείουσι, καλλίσῳ θεάματι ἐντυγχάνοντες; ἐπῆνεν δὲ μάλιστα πάντες, ἅπερ καὶ μὲ πρῶν ἐκείνοι τῆς ἐπινοίας

subito transiens, et accessu qui vix sentiat^{ur} conuersa, visum fallit, ubi ex altero in alterum subit. Quod autem recens *uerque* partus in prima infantia tamen ferus, et in tenero iam est terribilis, id ipsum quoque mirabile, vt mihi videbatur; et quod pueriliter admodum ad leonis catulum respiciunt, mammae interea quisque suae arcte inhaerentes, et quam proxime matrem adstantes.

7. Haec itaque cum ostenderet Zeuxis, ipse quidem putabat futurum, vt artis admiratione percelleret spectatores. At illi statim quidem exclamarunt. Quid enim facerent aliud, ad pulcherrimum spectaculum admissi? Laudabant vero maxime omnes, eadem, *propter* quae me nup̄r isti:

νοίας τὸ ξέρον, καὶ τὴν γνώμην τῆς γραφῆς ὡς νέαν, καὶ τοῖς ἐμπροσθεν ἠγνωσμένην ἔσαν· ὡς δὲ ὁ Ζεῦξις συκεῖς, ὅτι αὐτὰς ἀσχολεῖ ἡ ὑπάρθεσις καὶ νῆσσα, καὶ ἀπάγει τῆς τέχνης, ὡς ἐν παρέρῳ τιθεσθαι τὴν ἀκριβείαν. τῶν πραγμάτων, ἄγε δὴ εἶπῃ, ὦ Μικκίων, πρὸς τὸν μαθητὴν, περιβαλεῖ ἡδὴ τὴν εἰκόνα, καὶ ἀράμενοι ἀποκομίζετε οἴκαδε· ἔτοι γὰρ ἡμῶν τὸν πηλὸν τῆς τέχνης ἐπαινᾷσι, τῶν δ', εἰς ὅτῳ 2), εἰ καλῶς

isti: inuentionis nouitatem, argumentum picturae recens, et superioribus ignotum. Itaque intelligens Zeuxis occupari illos ab argumento nouo, et ab arte contemplanda abduci, vt obiter modo exquisitam rerum curam considerent, Age, inquit, ad suum discipulum, Miccio, inuolue iam tabulam: vos sublitam domum referte. Isti enim lorum artis nostrae laudant: eius autem, propter quod debebat laudari, si bene et ex arte se habet,

T 5

2. Τῶν δ' εἰς ὅτῳ] Non puto, recte cohaerere vulgatam lectionem τῶν δ' εἰς ὅτῳ· sed respondere sibi debere τῶν δ' εἰς ὅτῳ. Graecianae emendationis sententiam secutus sum; sed eam locum habere posse putabam, et si illud δει non inferamus, sed intelligamus. Decet iratum et stomachantem abrupta oratio. Gesner.

ΕΦ' ὅτῳ] Deest verbum, ad quod referatur εἰς ὅτῳ. Puto igitur excidisse τὸ δεῖ, idque

καλῶς ἔχει, καὶ κατὰ τὴν τέχνην, ἢ πολὺν ποι-
 ῶνται λόγον, ἀλλὰ παρευδοκιμεῖ τὴν ἀκριβείαν
 τῶν ἔργων ἢ τῆς ὑποθέσεως κοινότησις.

Ὁ μὲν ἔν Ζεῦξίς ἄτως, ὀργιλώτερον ἴσως.
 Ἀντίοχος δὲ, ὁ Σωτὴρ ἐπικληθεὶς, καὶ ἕτος
 ὁμοίον τι παθεῖν λέγεται ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας
 μάχῃ. εἰ βάλεσθε, διηγῆσομαι καὶ τῆτο, ὁ-
 ποῖον ἐγένετο, εἰδώς. τῆτος γὰρ ἀλκίμας ἄν-
 τας, καὶ πλήθει πικυπόλλας ὄρων, καὶ τὴν Φά-
 λαγγα κερτερῶς συναραρυῖαν, καὶ ἐπὶ μετώπου
 μὲν προασπίζοντας τὰς χαλκοθώρακας αὐτῶν, ἐς
 βάθος δὲ ἐπὶ τεττάρων καὶ εἰκασὶ τετραγμένους
 ὀπλίτας, ἐπὶ κέρως δ' ἑκατέρωθεν τὴν ἵππον δις-
 μυ-

*baber, non multam habent rationem: sed exquisitae
 circa opus ipsum artis laudem intercipit argumenti
 nouitas.*

8. Zeuxis igitur ita, iusto ille forte iracundius.
 Antiocho autem, Soteri cognominato, simile
 quiddam usu venisse dicitur in pugna aduersus
 Gallograecos. Si vultis, hoc quoque, ut factum
 sit, enarrabo. Cum sciret enim hoc viros fortes
 esse, et numero plurimos esse videret, et pha-
 langem valide densam, et in fronte quidem te-
 gentes primam aciem loricates aere, introrsus ve-
 ro et inuersum stantes in acie vicenos quaternos
 armatos, cornua firmare utrinque viginti millium
 equi-

*que absorptum esse a sequente vovula ei.
 Graevius.*

μυρίαν ἔσαν, ἐν δὲ τῷ μέσῳ, τὰ ἄρματα ἐκ-
 πηθήσεσθαι μέλλοντα, δρεπανηφόρα ὀγδοήκον-
 τα, καὶ σιμωρίδας ἐπ' αὐτοῖς δις τοσαύτας·
 ταῦτα ὄρων, πάνυ ποιηρὰς εἶχε τὰς ἐλπίδας,
 ὡς ἀμύχων ὄντων ἐκείνων αὐτῷ. ἐκείνος γὰρ δι'
 ὀλίγη τῆς στρατείας ἐκείνης παρασκευασθείσης,
 ἔμεγαλως, ἀδὲ κατ' ἀξίαν τῷ πολέμῳ ἀφίκε-
 το, κομιδῇ ὀλίγη ἀγων, καὶ τέτων πελτασι-
 κὸν τὸ πολὺ, καὶ ψιλικόν. οἱ γυμνήτες δὲ ὑ-
 πὲρ ἡμῶν τῆς στρατιᾶς ἦσαν· ὥς ἐδόκει αὐτῷ
 ἤδη σπένδεσθαι, καὶ τινὰ εὐπρεπῇ διάλυσιν εὐ-
 ρίσκεσθαι τῷ πολέμῳ.

Ἀλλὰ Θεοδότας ὁ Ῥόδιος, ἀνὴρ γενναῖος, καὶ
 τακτικῶν ἔμπειρος, ἐν εἰς παρὼν ἀθύρειν. καὶ
 ἦσαν

equitatum; e media acie prorupturos currus fal-
 catos octoginta, et bigarum praeter hos alterum
 tantum; haec, inquam, videns, male sane de
 rebus suis speravit, qui iniuncta ista sibi putaret.
 Ipse enim, breui tempore comparato illo exer-
 citu, non magnifice, neque pro dignitate belli,
 veniebat, paucos oppido ducens, et in his pel-
 tastas plerosque et levis armaturae homines; ve-
 lites autem ultra diuindiam exercitus partem erant.
 Itaque iam videbatur illi pacisci, et honestam belli
 dissoluendi rationem reperire.

9. Verum Rhodius Theodotas, vir fortis et
 ordinandae aciei peritus, cum adesset, non pas-
 sus

ἦσαν γὰρ ἑκατὼδεκα ἐλέφαντες τῷ Ἀντιόχῳ·
 τέτρες ἐκέλευσεν ὁ Θεοδότας τέως μὲν ἔχειν,
 ὥς οἷόν τε κατακρύψαντας, ὥς μὴ κατάδηλοι
 εἶεν ὑπερφαινόμενοι τῷ στρατῷ· ἐπειδὴν δὲ ση-
 μνήν ὁ σαλπικτῆς, καὶ δὴ συμπλέεσθαι, καὶ
 εἰς χεῖρας ἰέναι, καὶ ἡ ἵππος ἡ τῶν πολεμίων ἐ-
 πελαύνηται, καὶ τὰ ἄρματα οἱ Γαλάται, ἀνσί-
 ζαντες τὴν Φάλαγγα, καὶ διασῆσαντες, ἐπα-
 φῶσι, τότε ἀνὰ τέτταρας μὲν τῶν ἐλεφάντων,
 ἀπαντῶν ἐφ' ἑκάτερα τοῖς ἵππευσι, τὰς ἄκτὰς
 δὲ ἀντεπαφεῖναι τοῖς ἄρματηλάταις, καὶ συν-
 ωριασαῖς. εἰ γὰρ τῷτο γένοιτο, Φοβηθήσονται
 αὐτῶν, ἔφη, οἱ ἵπποι, καὶ ἐς τὰς Γαλάτας αὐθις
 ἐμπεσῶνται Φεύγοντες· καὶ οὕτως ἐγένετο.

Οὐ

sus est animum abiiicere. Erant enim etiam sex-
 decim Antiocho elephantibus. Hos iussit Theodotas
 tum quidem, quantum eius fieri posset, occul-
 tos habere, ne manifesti essent, ultra exercitum
 eminentes: ubi vero clasticum cecinisset, et iam
 concurrendum esset, atque veniendum ad manus,
 inuehereturque iam hostium equitatus, currus-
 que suos Gallograeci aperta phalange et disceden-
 tes emitterent: tum quaternos elephantibus, singu-
 lis vtrunque equitum aliis occurrere, octo autem
 alios contra immitti curruum et bigarum agita-
 toribus. Hoc enim si fieret, terrebantur, dice-
 bat, illorum equi, et retro in ipsos Gallograecos
 fuga irruent. Idque ita factum.

10. Cum

Οὐ γὰρ πρότερον ἰδόντες ἐλέφαντα ἔτε αὐτοὶ Γαλάται, ἔτε οἱ ἵπποι αὐτῶν, ἔτω πρὸς τὸ παράδοξον τῆς ὀψews ἐταράχθησαν, ὥς πορρωῶ ἐτι τῶν θηρίων ἔντων, ἐπεὶ μόνον τετριγύτων ἦκεσαν, καὶ τὰς ὀδόντας εἶδον ἀποσιλβοντας ἐπισημότερον, ὥς ἂν ἐν μέλανος τῷ παντός σώματος, καὶ τὰς προνομαιῖας, ὥς ἐς ἀρπαγὴν ὑπεραιωραμένας, πρὶν ἢ τὸ τόξευμα ἐξικνεῖσθαι, ἐκκλίναντες, σὺν ἄδενι κόσμῳ ἔφευγον· οἱ μὲν πεζοὶ, περιπειρόμενοι ὑπ' ἀλλήλων τοῖς δρατίοις, καὶ συμπατέμενοι ὑπὸ τῶν ἱππέων, ὥς εἶχον, ἐμπεσόντων ἐπ' αὐτὰς, τὰ ἄρματα δὲ, ἀνὰ σφύριτα καὶ ταῦτα ἐμπαλινεῖς τὰς οἰκείας, ἐν ἀναιμωτὶ διεφέρετο ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ τὸ τῷ Ὀμήρῳ,

Δίφροι

10. Cum enim nunquam elephantem neque ipsi Gallograeci, neque equi illorum vidissent: adeo ad inopinatum spectaculum perturbati sunt, ut, cum longe adhuc abessent belluae, audito solo illorum barritu et dentibus conspectis, tanto insignitius, ut e nigro usquequaque corpore, fulgentibus, et rostris tanquam ad rapinam sublati; ante teli iactum, inclinati sine more modoque fugerent: ubi pedites quidem confixi mutuo suorum iaculis, et ab equitibus conculcati, qui toto impetu in illos ruerent: currus autem, relati et ipsi retro in suos, non sine sanguine inter ipsos differebantur, sed, ut est apud Homerum,

Dede-

Δίφροι δ' ἀνεκυμβαλίζον,
 Οἱ ἵπποι δ' ἐπσίπερ ἅπαξ τῆς ἐς τὸ εὐθύ ὁδοῦ
 ἀπετρέποντο, ἐκ ἀνασχόμενοι τῶν ἐλεφάντων,
 τὰς ἐπιβάτας ἀποβαλόντες κείν' ὄχεα προτάλι-
 ζον, τέμνοντες, νῆ Δία, καὶ διαιρῶντες τοῖς ἡρε-
 πάνοις, εἴ τινας τῶν Φίλων κατεβάλοιεν. πολ-
 λοὶ δ' ὡς ἐν ταραχῇ τρώων κατεβάλλοντο, εἴ-
 ποντο δὲ καὶ οἱ ἐλεφάντες συμπάτῃντες, καὶ
 συνανὰρριπτῶντες ἐς ὕψος ταῖς προνομαίαις, καὶ
 συναρπάζοντες, καὶ τοῖς ὁδῶσι περιπεύροντες, καὶ
 τέλος, ἅτοι κατὰ κράτος παραδίδόασιν τῷ Ἀν-
 τίοχῳ τὴν νίκην.

Οἱ Γαλάται δέ, οἱ μὲν ἐτεθνήμεσαν, πολλὰ
 τὰ Φόνε γενομένη, οἱ δὲ ζῶντες ἐλαμβάνοντο,
 πλὴν

Dederunt sonitumque ruinamque.

Equi vero semel recta regione viarum excussi,
 cum ferre elephantos non possent, deiectis auri-
 gis, currus cum strepitu vacuos rapiant, secantes,
 per Iouem, et lacerantes falcibus, si quos ami-
 corum deiecissent; multi vero, ut in tanto tu-
 multu, deiciebantur. Insequebantur vero ele-
 phanti etiam, qui conculcarent, et rostris in al-
 tum iactarent corpora, et corripere, et confo-
 derent dentibus: et tandem hi suis viribus tra-
 dunt Antiocho victoriam.

II. Gallograeci autem partim in proelio ceci-
 derunt, magna caede facta, partim viui capti
 sunt,

πλὴν πάνυ ὀλίγοι, ὅπόσοι ἔφθασαν εἰς τὰ ὄρη ἀναφυγόντες· οἱ Μακεδόνες δὲ, ὅσοι σὺν Ἀντιόχῳ ἦσαν, ἐπαιώνισεν· καὶ προσιόντες ἄλλος ἄλλα χόθεν, ἀνέδαν τὸν βασιλέα, καλλίνικον ἀναβοῶντες. ὁ δὲ, καὶ δακρύσας, ὡς Φασιν, Αἰσχυνώμεθα, ἔφη, ὦ στρατιῶταί, οἷς γε ἡ σωτηρία ἐν ἐκκαίδεκα τέτοισι θηρίοις ἐγένετο, ὡς εἰ μὴ τὸ καινὸν τῷ θεάματι ἐξέπληξε τὰς πολέμους, τί ἂν ἡμεῖς ἤμεν πρὸς αὐτάς; ἐπὶ τε τῷ τροπαίῳ κελεύει ἄλλο μηδέν, ἐλέφαντα δὲ μόνον ἐγκολάψαι.

Ὡρα τοίνυν με σκηπεῖν, μὴ καὶ τῶν ὁμοίων ἢ τῷ Ἀντιόχῳ, τὰ μὲν ἄλλα, ἐκ ἄξια μάχης· ἐλέφαντες δὲ τινες, καὶ ξένα μορμολύκεια πρὸς τὰς

sunt, praeter paucos oppido, qui fuga montes petierē. Pacatiem autem cecinerē, qui cum Antiocho fuerant Macedones, et alius aliunde accedentes coronarunt regem cum clamore, egregium victorem illum praedicantes. At ille, nec sine lacrymis, *Pudeat nos, inquit, milites, quorum salus in sexdecim his bellis posita fuerit. Itaque nisi perculisset hostes spectaculi novitas, quid nos ad illos futuri eramus?* In Tropeo autem iussit aliud nihil quam solum elephantem insculpi.

12. Iam mihi videndum est, ne, quod mihi contigit, Antiochi proelio sit simile. Reliqua quidem proclii indigna visa sunt attentione: elephantem autem quidam sunt, et peregrina spectantibus

τὰς ὁρῶντας, καὶ θαυματοποιῶν, ἄλλως ἐκείνα
 γὰρ ἐπαινῶσι πάντες· οἷς δ' ἐγὼ ἐπείθοιθαι, καὶ
 πάνυ ταῦτα ἐν λόγῳ παρ' αὐτοῖς ἔστιν· ἀλλ' ὅτι
 μὲν θήλειαν Ἴπποκένταυρος γεγραμμένη, τὴν
 μόνον ἐκπλήττονται. καὶ, ὥσπερ ἔσι, καινὸν
 καὶ τεράσιον δοκεῖ αὐτοῖς. τὰ δ' ἄλλα μάτην
 ἄρ' ἢ τῷ Ζεύξιδι πεποιήται; ἀλλ' ἢ μάτην· γρα-
 Φικοί γὰρ ὑμεῖς, καὶ μετὰ τέχνης ἑκάστα ὁρᾶτε,
 εἴη μόνον ἄξια τῆς θεάτρης δεικνύειν.

tibus terriculamenta, et praestigiae: temere qui-
 dem illa laudant omnes. Ast quibus ego con-
 filius fueram, horum nulla apud illos habetur
 ratio: verum ad id solum obstupescunt, pictam
 hic esse Centaurum feminam, idque, ut est, no-
 vum ac portentosum illis videtur. Reliqua igitur
 frustra elaborata Zeuxidi? Minime vero fru-
 stra: vos enim pictoriae rationis periti, et cum
 arte inspicitis omnia. Vtinam modo digna sint
 theatro quae ostendantur.

Ἀρμονίδης.

Ἀρμονίδης ὁ αὐλητῆς ἤρετο ποτὲ Τιμόθεον διδάσκαλον αὐτῶν ὄντα· εἶπέ μοι, ἔφη, ὦ Τιμόθεε, πῶς ἂν ἔνδοξος γενοίμην ἐπὶ τῇ τέχνῃ; καὶ τί ποιῶντα, εἰσονται με οἱ Ἕλληνες ἅπαντες; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα εὖ ποιῶν, ἐδιδάξω με ἤδη ἀρμόσασθαι τὸν αὐλὸν ἐς τὸ ἀκριβές, καὶ ἐμπνεῖν ἐς τὴν γλωσσίδα λεπτὸν τι, καὶ ἐμμελές, καὶ ὑποβάλλειν τὰς δακτύλας εὐαφῶς ὑπὸ πυκνῇ τῇ ἄρσει, καὶ θέσει, καὶ βαίνειν ἐν ῥυθμῷ, καὶ σύμφωνα εἶναι τὰ μέλη πρὸς τὸν χορὸν, καὶ τῆς ἀρμονίας ἐκάστης διαφυλάττειν τὸ ἴδιον, τῆς Φρυγίᾳ τὸ ἔνθεον, τῆς Λυδίας τὸ Βακχικόν, τῆς Δωρίᾳ τὸ σεμνόν, τῆς Ἰωνικῆς τὸ γλαφυρόν. ταῦτα

Harmonides.

Harmonides tībicen interrogavit olim magistrum suum Timotheum: *Dic mihi*, inquit, *Timorbee*, *quomodo celebris in arte fieri possum?* *et quo facto meo me Graeci omnes cognoscant?* Reliqua enim, agnosco beneficium tuum! docuisti me iam accurate tibiam temperare, et inflare in ligulam tenue quiddam ac modulatum, et admonere commodè digitos sublatione crebra ac positione, et incedere ad numeros, et ut cantus consentiat choro, et modi cuiusvisque proprietatem servare, Phrygii illum quasi divinum afflatum, Lydii Bacchicum furorem, honestam gravitatem, Dorii, et Ionii denique

ταῦτα μὲν ἔν πάντα ἐμμεμάθηκα παρὰ σέ· τὰ μέγιστα δὲ καὶ ὧν ἕνεκα ἐπεθύμησα τῆς αὐλητικῆς, ἔχ' ὁρῶ, πῶς ἂν ἀπ' αὐτῆς μοι προσγένοιτο ἡ δόξα, ἡ παρὰ τῶν πολλῶν, καὶ τὸ ἐπίσημον εἶναι ἐν πλήθεσι, καὶ δεικνυσθαι τῷ δακτύλῳ· καὶ ἦν περ Φανῶ, εὐθύς ἐπιστρέφουσθαι πάντας εἰς ἐμέ, καὶ λέγειν τένομα· ΟΥΤΟΣ ΕΚΕΙΝΟΣ Ἀρμονίδης ἐστίν, ὁ ἄριστος αὐλητῆς· ὥσπερ ἔτε καὶ σὺ, ὦ Τιμόθεε, τοπρῶτον ἐλθὼν οἰκοθεν ἐκ Βοιωτίας, ὑπηύλησας τῇ Πανδιονίδι, καὶ ἐνίκησας ἐν τῷ Αἴαντι τῷ ἐμμανεῖ, τῷ ἐμωλύμῃ σοι ποιήσαντος τὸ μέλος, ἔδεις ἦν, ὅς ἡ γνῶσι τένομα, Τιμόθεον ἐκ Θηβῶν· ἀλλ' ἐνθα ἂν καὶ νῦν Φανῆς, συνδέσσειν ἐπὶ σὲ πάντες, ὥσπερ

que venustatem. Haec igitur didici a te omnia. Maxima vero, et propter quae concupiui artem canendi tibiis, noudum video quomodo ab illa mihi contingant, gloria apud populum, et ut conspicuus sim in multitudine hominum, et monstrer digito, et ut, sicubi appaream, statim conuertantur ad me omnes, et nomen meum dicant: Hic est ille Harmonides, tibicen optimus! quemadmodum quum tu etiam, Timothee, primum domo e Boeotia adueniens succinxisti Pandionidi, vicistisque in Aiace furioso, modulos faciente tuo illo cognomine; nemo erat, qui ignoraret nomen, Timotheum Thebanum. Sed ubicumque nunc etiam conspiciendum te praebes, con-

curtunt

περ ἐπὶ τὴν γλαῦκα τὰ ἔρνεα· ταῦτ' ἐστὶ, δι' ἅ-
περ ἠϋζάμην αὐλητῆς γενέσθαι, καὶ ὑπὲρ ὧν
πεπέσκηκα τὸν πόνον τὸν πειλὺν, ἐπεὶ τό γε αὐ-
λεῖν αὐτὸ, ἄνευ τῆς ἔνδοξον εἶναι δι' αὐτὸ, ἐκ
ἁν-δεξαίμην, ἀγνώσῃ μοι προσγενόμενον, εἰ
Μαρσύας, ἢ Ὀλυμπος γενήσεσθαι μέλλοιμι λαν-
θάνων. εἰδέν γὰρ ὅφελος ἀπορρήγχε, Φασί, καὶ
ἐφανῆς τῆς μεσιμῆς. ἀλλὰ σὺ, ἔφη, καὶ ταῦ-
τα παιδεύσόν με, ὅπως μαι χρησέον κάμαυτῶ,
καὶ τῇ τέχνῃ· καί σοι διττὴν εἴσομαι τὴν χάριν,
καὶ ἐπὶ τῇ αὐλήσει, καὶ τὸ μέγιστον, καὶ ἐπὶ τῇ
δόξῃ αὐτῆς.

Ἀποκρίνεται ἔν αὐτῷ ὁ Τιμόθεος· ἀλλ', ὦ
Ἀρμονίδη, ἔρως μὲν, ἔφη, εὖ ἴσθι, εἰ μικροῦ
πράγμα-

*currunt ad te omnes, ut ad noctuam aues. Haec
sunt, propter quae tibi cen fieri optavi, et pro qui-
bus laborem illum multum suscepi. Ipsam quando-
quidem canendi facultatem, a celebritate nominis
separatam, non receperim, si inglorio et ignoto con-
tingat, neque si Marsyas aut Olympus in illa ob-
scuritate futurus sim. Occultae enim, aiunt, nullus
est respectus Musicae. Verum tu, inquit, et haec
doce me, quomodo et me ipso et arte utendum sit:
et duplicem tibi habebu gratiam, et de canendi fa-
cultate, et quod maximum, gloriae etiam, quae inde
continget ipsius nomine.*

2. Respondet igitur illi Timotheus: Tu vero,
inquit, Harmonide, amate te. noris rem non par-
uam,

πράγματος, ἐπαίνου, καὶ δόξης, καὶ ἐπίσημος
 εἶναι, καὶ γιγνώσκεισθαι πρὸς τῶν πολλῶν· τᾷ-
 το δὲ, εἰ μὲν ἔτῳσι πῶς ἐς τὰ πλεῖστα παριὼν
 ἐπιδεικνύμενος, ἐθέλοις πορίζεσθαι, μακρὸν ἂν
 γένοιτο, καὶ ἔδὲ ἔτιωσι ἅπαντες εἴσονται σε·
 πᾶ γὰρ ἂν εὐρεθείη ἡ θεάτρον, ἢ ἐσθλὸν ἔτω
 μέγα, ἐν ᾧ πᾶσιν αὐλήσεις τοῖς Ἑλλήσιν; ὥς δὲ
 ποιήσας γνωσθήσῃ αὐταῖς, καὶ ἐπὶ τὸ πέρας ἀΦί-
 ξῃ τῆς εὐχῆς, ἐγὼ καὶ τᾷθ' ὑποθήσμαι σοι·
 σὺ γὰρ αὐλεῖ μὲν καὶ πρὸς τὰ θεάτρα ἐνίοτε·
 ἀτὰρ ὀλίγον μελέτω σοι τῶν πολλῶν. ἡ δ' ἐπί-
 τομος καὶ ῥᾶϊσα ἐπὶ τὴν δόξαν ἄγχεα, ἥδε ἐστίν.
 εἰ γὰρ ἐπιλεξάμενος τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι τὰς ἀρί-
 στας καὶ ὀλίγας αὐτῶν, ὅσαι κορυφαῖαι, καὶ ἀ-
 ναμφι-

nam, laudem et gloriam, et ut insignis fias, et cogno-
 scaris a plurimis. Hoc vero si sic in publicum pro-
 diens, cuique audiendi copiam faciens, praestare
 tibi velis; longum fuerit, et ne sic quidem omnes
 te nouerint. Vbi enim aut theatrum inueniatur,
 aut circus ita magnus, in quo tibia canas Grae-
 cis omnibus? Quo vero facto innotescas illis, et
 ad finem voti tui peruenias, id ipsum quoque ego
 tibi subiiciam. Cane tu quidem etiam theatri non-
 nunquam; sed parum cura vulgus. Compendiaria
 vero, et facillime ducens ad gloriam via ista est:
 si nempe elegeris Graecorum optimos, et paucos illo-
 rum, qui capita sunt, et extra controuersiam ad-
 mirabi-

ναμ Φιλόγως θαυμαστοί, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρω πι-
στοί, εἰ τέτοις (Φημί) ἐπιδείξαιο τὰ αὐλήμα-
τα, καὶ ἔτοι ἐπαινέσονται σε, ἅπασιν Ἑλλήσι
νόμιζε ἤδη γεγενῆσθαι γνώριμος ἐν ἄτῳ βραχεῖ,
καὶ τὸ πρᾶγμα ὅρα πῶς συντίθημι. εἰ γὰρ ἔς
ἅπαντες ἴσασι, καὶ ἔς θαυμάζουσιν, ἔτοι δὲ εἰ-
σονται σε αὐλητὴν εὐδόκιμον ὄντα, τί σοι δεῖ
τῶν πολλῶν, οἳ γε πάντως ἀκολεθήσῃσι τοῖς
ἄμεινον κρῖναι δυνάμενοις; ὁ γὰρ τοι παλὺς ἔτος
λεῶς, αὐτοὶ μὲν ἀγνοῶσι τὰ βελτίω, βάνηυστοι
ἄντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν. ὅντινα δ' ἂν οἱ πρᾶ-
χοντες ἐπαινέσωσι, πισεύῃσι μὴ ἂν ἀλόγως ἐ-
παινεθῆναι τῶτον· ὥς ἐπαινέσῃσι καὶ αὐτοί.
καὶ γὰρ ἐν καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσιν, οἱ μὲν πολλοὶ θε-
αταί

*mirabiles, et quibus fides in utramque partem ha-
beat: (siue vituperent siue laudent) his, in-
quam, si ostenderis canticus tuos, atque hi te lauda-
uerint; Graecis omnibus hrcui adeo tempore inno-
uisse te putato. Vide, quomodo hoc demonstrum.
Si enim quos omnes norunt, et quos admirantur, hi
norunt, te probatum tibicinem esse, quid vulgo tibi
opus est, qui omnino sequetur hos, qui melius iudi-
care possunt? Ista enim multitudo, ipsi quidem igno-
rant meliora, sellularii maiorem partem opifices:
quem vero principes laudauerint, illum non sine ra-
tione laudari arbitrantur, itaque laudabunt ipsi quo-
que. Etenim in certaminibus quoque, multitudo*
V 3 *quidem*

αταὶ ἴσαι κροτῆσαι ποτε, καὶ συρίσαι, κρίνασαι·
δὲ ἑπτὰ, ἢ πέντε, ἢ ὅσοι δὴ. ταῦτα ὁ μὲν Ἀρ-
μονίδης ἐκ ἔφθη ποιῆσαι. μεταξὺ γὰρ αὐλῶν,
Φαριν, ὅτε τοπρῶτον ἠγωνίζετο, Φιλοτιμότε-
ρον ἐμφυσῶν, ἐνκπέπνευσσε τῷ αὐλῷ, καὶ ἀσε-
Φάνωτος ἐν τῇ σκηνῇ ἀπέθανε, τὸ αὐτὸ καὶ πρῶ-
τον καὶ ὕστατον αὐλήσας ἐν Διονυσίοις.

Ὁ μέντοι τῷ Τιμοθέῳ λόγος, ἐκ αὐληταῖς,
καὶ ὁ Ἀρμονίδῃ μόνον εἰρησθαι μοι δοκεῖ, ἀλλὰ
πᾶσιν, ὅσοι δόξης ὀρέγονται, δημόσιόν τι ἐπι-
δεικνύμενοι, τῷ παρὰ τῶν πολλῶν ἐπαίνῳ δεό-
μενοι. ἔγωγ' ἐν ὅπote καὶ αὐτὸς ἐνενόηεν τὰ ἑ-
μοια περὶ τῶν ἐμαυτοῦ, καὶ ἐζήτην, ὅπως ἂν τὰ-

χιςα

*quidem spectatores sunt eatenus, ut plaudant ali-
quando vel sibilent: iudicant vero aut septem, aut
quinque, aut quocumque tandem. Illa quidem
Harmonides perficere non potuit. Inter canen-
dum enim, narrant, cum primum in certamen
descenderet, contentius prae honoris cupiditate
dum inflat, in ipsam quasi tibiam exspiravit, et
sine coronae honore in tabernaculo mortuus est.*

3. Verum Timothei illa oratio, non tibicini-
bus, neque Harmonidi solum dicta mihi videtur,
sed qui gloriam adamarunt omnibus, cum pu-
blicum quiddam profitentur, cum populari laude
opus habent. Ego igitur, cum et ipse cogita-
rem de mea ratione similiter, et quomodo celer-
rime

χρῖςα γνωσθεῖν. πᾶσι, τῷ Τιμοθέῃ λόγῳ ἐπό-
 μενος, ἐσκοπέμην, ὅστις ἀριςτος εἴη τῶν ἐν τῇ
 πόλει, καὶ ὅτῳ πιστεύουσιν οἱ ἄλλοι, καὶ ὃς ἀντὶ
 πάντων ἀρκέσειεν ἄν. ἔτος δὲ ἄρα σὺ ἔμελλες Ι)
 ἡμῖν Φαίνεσθαι τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὅτι περ τὸ κα-
 Φάλαιον, ἀρετῆς ἀπάσης ὁ γνώμων, Φασί, καὶ
 ὁ ὀρθὸς κανὼν τῶν τοιούτων. εἰ δέ σοι δεῖξαιμι
 τὰ μὲν, καὶ σὺ ἐπαγίνεσαις αὐτὰ, (εἴη γὰρ ἔτι
 Φανήσεσθαι) καὶ δὴ ἐπὶ πέραις ἤκεν με τῆς ἐλ-
 πίδος, ἐν-μυῖ ψήφῳ τὰς ἀπάσας λαβόντα. ἢ
 τίνα γὰρ ἂν πρὸ σὲ ἐλόμενος, ἔχῃ παραπαίειν
 ἂν εἰκότως νομισθεῖν; ὥςτε λόγῳ μὲν ἐφ' ἐνὸς
 ἀνδρὸς.

rime possem innotescere omnibus, quaererem:
 Timothei sermonem secutus, dispiciebam, quis
 in hac urbe esset praestantissimus, cui fidem re-
 liqui habeant, quique vnus sit instar omnium.
 Ille igitur tu nobis videri vir debebas iure meri-
 toque, virtutis omnis, quod quidem caput est,
 norma, aiunt, et recta tantum regula. Si vero
 tibi mea ostendissem, tuque ea laudasses, (atque
 vtinam ita tibi videatur!) Scilicet ad finem me
 spei venire *putabam*, in vno qui suffragio ferrem
 vniuersa. Aut quis est, quem tibi si praeferam,
 non merito insanire videar? Igitur verbo qui-

V 4

dem

- I. "Εμελλες.] Verbi *μελλεν* vis apud nostrum
 interdum haec est, vt verisimilitudinem
 quandam eo fere modo indicet, vt Latinorum
debet, oportet, et similia. Gesner.

ἀνδρὸς ἀναρρίψομεν τὸν κύβον, τὸ δ' ἀληθές,
 ὥσπερ ἂν εἰ τοῖς ἀπανταχόθεν ἀνθρώποις ἐπι-
 δεκνύμεν τὰς λόγους. ὅλγον γὰρ, ὡς καὶ ἐν
 τε, καὶ σὺν ἅμᾳ πάντων συνελεγεμένων, μόνος
 αὐτὸς ἀμείνων ἂν ᾔσθαι. οἱ μὲν γε τῶν Λακε-
 δαιμονίων βασιλεῖς, τῶν ἄλλων ἐκαστὸς μίαν ὑψι-
 Φον Φερόντων, ἐκεῖνοι μόνοι ἐκίτερος αὐτῶν,
 δύο ἔφερον. σὺ δὲ, καὶ τὰς τῶν Ἑφόρων, καὶ
 τὰς τῶν γερόντων προσέτι, καὶ ὅλως ἀπάντων
 ὁ πολυψηφύτατος ἐν παιδείᾳ. σὺ γε καὶ μί-
 λισσά ὄσω τὴν λευκὴν αἰεὶ καὶ σώζεσθαι φέρεις, ὃ
 καὶ θαρρύνει με τῷ παρόντι ποιεῖ, διὰ γε τὸ
 μέγεθος τῆς τολμῆματός, καὶ πάντῃ δικαίως ἂν
 φοβηθέντα. καὶ κέينو δὲ, νῆ Δία, προσέτι καὶ
 αὐτὸ

dem in vno homine iacimus aleam; re autem
 vera idem est, quasi omnibus vndecumque ho-
 minibus vim dicendi ostenderem. Apertum enim
 est, te et singulis, et collectis in vniuersum omni-
 bus, esse praestantiorem. Lacedaemoniorum
 Reges, calculos reliquis singulos habentibus, soli
 habebant binos. Τῷ vero et ephorum, et se-
 num insuper, *calculos*; et omnino omnium in do-
 ctrina amplissimum suffragandi ius habes, ea ma-
 xima de causa, quod candidum semper et salu-
 tarem fers calculum: quae res etiam mihi in prae-
 senti facit fiduciam, qui propter rei quam conor
 magnitudinem merito perterrear. Ad haec illud
 etiam

αὐτὸ θαρρεῖν ποιεῖ, τὸ μὴ παντάπασιν ἀλλό-
τριον τὰμα 2) εἶναι σοι· ὅς πόλεως τε ἐκείνης
εἰμι, ἣν πολλάκις εὖ ἐποίησας, τὸ μὲν πρῶτον,
ιδίαν, τὸ δὲ δεύτερον, κοινὴν μετὰ παντός τοῦ
ἔθνους· ὥς ἦν περ καὶ νῦν ἐμοὶ ἐς τὸ χεῖρον ἐξ-
πώσιν αἱ ψῆφοι ἐν τῷ λόγῳ, καὶ ἐλάττους ὥσιν
αἱ ἀμείνους, σὺ τὴν τῆς Ἀθηνᾶς προσταθείς,
ἀναπλήρῃς τὸ ἐνδόν παρά σεαυτῷ, καὶ τὸ ἐπαν-
όρθωμα 3) οἰκείον σοι δοκεῖτω.

Καὶ

etiam profecto animum mihi addit, quod non
plane aliena tibi sunt mea, qui tum ex ea urbe
sim, quam saepe tu ornasti, primo quidem pri-
uatim ipsam, iterum vero publice cum gente
vniuersa. Itaque si forte nunc etiam in sequio-
rem partem inclinent, dum loquor, calculi, pau-
cioresque sint meliores, tu adiecto illo Mineruae,
de te, quae deficiunt, expl.: ac domesticum tibi
et familiare videatur praua *hic etiam* corrigere.

V 5

4. Et-

2. Ἀλλότριον τὰμα] Etsi mirum nonnullis
videbitur, singularem ita adiungi plurali,
tamen est Graecismus verus, qui exponi
potest per ellipsin *χεῖμα*, vel *τι*, vt signi-
ficet: *meas res tibi esse alienum quid*. Reitz.
3. Ἐπανόρθωμα] Hoc puto velle Sophistam:
cum soleas, vt praeses, et *rector* prouinciae,
quaecumque deprauata sunt *corrigere* et re-
stituere: tui muneris partem esse putato,
peccata etiam mea emendare. *Gesner*.

Καὶ γὰρ εἰς ἐκεῖνός μοι ἰκχρὸν, εἰ πολλοὶ ἐξαυ-
 μασαν πρότερον, εἰ ἔνδοξος ἤδη ἐγώ, εἰ ἐπαι-
 νῶνται πρὸς τῶν ἀμειψάντων οἱ λόγοι. πάντα
 ἐκείνῳ, ὑπὴνέμια ὀνειράτά, Φασι, καὶ ἐπῶν
 σκιαί. τὸ δ' ἄληθές ἐν τῷ παρόντι δειχθή-
 σεται. ἔτος ἀκριβοῦς ὅρος 4) τῶν ἐμῶν, ἔθεν
 ἀμφίδοξον ἔτι, ἔδ' ὡς ἂν τις ἐνδοιάσειεν, ἀλλ'
 ἢ ἄριστον κατὰ παιδείαν δεήσει νομίζεσθαι, σοί
 γε δόξαν, ἢ πάντων. . . . εὐφρμεῖν δέ χρῆ
 πρὸς ἔτῳ μέγαν ἀγῶνα χωρῶντα· δόξαίμεν γάρ,
 ὦ θεοί, λόγῳ ἄξιοι, καὶ βεβαιώσατε ἡμῖν τὸν
 παῖρα

4. Etenim neque illud mihi satis est, si multi
 ante me admirati sunt, si nobilis iam ego, si lau-
 dantur ab his, qui audierunt, orationes: omnia
 illa *somnia*, quod aiunt, *vento concepta*, et irrita,
umbrae verborum: verum autem iam apparebit.
 Hic accuratus meorum finis. Nihil in vtramque
 partem amplius accipietur, aut ita, ut dubitare
 quis possit; sed oportebit aut optimum circa do-
 ctrinam me putari, si quidem tibi ita videatur,
 aut omnium — — — Sed bene ominari fas est
 ad tantum certamen euntem. Videamur enim,
 o Dii, digni hodie, quorum ratio habeatur! et
 firmate

4. "Ὅρος] "Ὅρος siue *finis* hic est *definitio*. Iu-
 dicio viri, cui blanditur, vult constitui ac
 definiri, quid de se sentire debeant reliqui.
 σοί γε δόξαν absolute positum, ut sexcenties.
Gesner.

παρὰ τῶν ἄλλων ἔπαινον, ὡς τὸ λοιπὸν θάρ-
 ῥυντας ἐς τὰς πολλὰς παρεῖναι. πᾶν γὰρ ἦδη
 στάδιον ἦττον Φαβερὸν τῷ Ὀλύμπῳ τὰ μεγά-
 λα νενικηκότι.

firmate nobis laudem *tributam* ab aliis, ut reli-
 quo tempore cum fiducia in multitudinem proce-
 dere possimus. Stadium enim omne minus formi-
 dabile ei, magna qui Olympia vicerit.

Σκυθίας, ἢ πρόξενος.

Οὐ πρῶτος Ἀνάχαρις ἀφίκετο ἐκ Σκυθίας
 Ἀθήνας, παιδείας ἐπιθυμία τῆς Ἑλληνι-
 κῆς, ἀλλὰ καὶ Τόξαρις πρὸ αὐτῶ σοφὸς μὲν, καὶ
 φιλόκαλος ἀνὴρ, καὶ ἐπιτηδευμάτων φιλομα-
 θῆς τῶν ἀρίστων· οἴκοι δὲ, ἔ τοῦ βασιλεῖς γένους
 ὦν, ἔδὲ τῶν πιλοφορικῶν, ἀλλὰ Σκυθῶν τῶν
 πολλῶν

Scythia, seu conciliator hospitii.

Non primus e Scythia Athenas venit Anachar-
 sis Graecae disciplinae causa; sed Toxaris
 etiam ante ipsum, sapiens vir et pulchrarum re-
 rum ansans, optimorumque institutorum studio-
 sus. Domi vero non regū generis erat, neque
 pilcatorum, sed Scytharum de multis vnus et
 plebe-

πολλῶν καὶ δημοτικῶν, οἳ οἱ εἰς παρ' αὐτοῖς σὶ
 δικτάποδες καλῶμενοι· τῷτο δὲ ἐστὶ, δύο βοῶν
 δεσπότην εἶναι, καὶ ἀμύξης μᾶς. ἔτος ὁ Τό-
 ξαρις εἰς ἀπῆλθεν ἐπὶ ὀπίσω εἰς Σκυθας, ἀλλ'
 Ἀθηνησιν ἀπέθανε· καὶ μετ' ἐ πολὺ καὶ ἥρως
 ἔδοξε, καὶ ἐντέμνεσιν αὐτῷ Ξένῳ Ἰατρῷ οἱ Ἀ-
 θηναῖοι· τῷτο γὰρ τῆνομα, ἥρως γενόμενος, ἐ-
 πεκτῆσατο. τὴν δ' αἰτίαν τῆς ἐπωνυμίας, καὶ
 ἀνθ' ὅτε εἰς τὴν ἥρωας κατελέγη, καὶ τῶν Ἀσκλη-
 πιαδῶν εἰς ἔδοξεν, ἐ χειρὸν ἴσως διηγῆσασθαι,
 ὡς μάθητε ἐ Σκυθαῖς μόνον ἐπιχώριον ἐν ἀπα-
 θανατίζειν, καὶ πέμπειν παρὰ τὸν Ζάμολξιν I),
 ἀλλὰ

plebeiorem, quales apud illos sunt qui Octipe-
 des vocantur: hoc autem significat boum duo-
 rum dominum esse, et vnius plaustrum. Hic To-
 xaris neque rursus ad Scythas rediit, sed Athenis
 mortuus est. Neque ita multo post pro Heroe
 est habitus, sacrificantque illi, ut *HOSPITE
 MEDICO* Athenienses. hoc enim nomen,
 cum Heros esse iuberetur, accepit. causam vero
 cognominis, et cur in Heroas relatus sit, et pro
 Aesculapii posterorum vno habitus, enarrare
 haud abs re forte fuerit, ut discatis, non Scythis
 modo patrium esse immortalitatem credere, et ab-
 legare nuntios ad Zamolxin; sed Athenien-
 sibus

I. Παρὰ τὸν Ζάμολξιν] Puto ego totum hoc
 sumtum ab Herod. IV. 94. atque ita legen-
 dum, ἀθανατίζειν, καὶ πέμπειν παρὰ τὸν
 Ζάμολ-

ἀλλὰ καὶ Ἀθηναίοις ἐξέσται θεοποιεῖν τὰς Σκύ-
θας ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ τὸν λοιμὸν τὸν μέγαν, ἔδοξεν ἡ Ἀρχι-
τέλῃς γυνή, Ἀρεοπαγίτη ἰσθρὸς, ἐπιστάντα οἱ
τὸν Σκύθην κελεύσαι εἰπεῖν Ἀθηναίοις, ὅτι
παύσονται τῷ λοιμῷ ἐχέμενοι, ἢν τὰς γενωπὰς
εἶναι

fibus etiam licere Deos facere in ipsa Graecia
Scythas.

2. In magna illa pestilentia visa sibi per quie-
tem est videre Architelis Areopagitae vxor, ad-
stantem sibi Scytham, qui iuberet dicere Athe-
nienfibus, a pestilentia ipsos vexari desituros, si
vicos

Ζάμολξιν. Nominauerat Γέτας τὰς ἀθα-
νατίζοντας. Tum paucis interiectis, ἀθα-
νατίζουσι δὲ τόνδε τὸν τρόπον· ἔτε ἀπο-
θήσκειν ἑαυτὰς νομίζουσι, ἰεῖναι τε τὸν ἀ-
πολλύμενον παρὰ τὸν Ζάμολξιν δαίμονα.
Deinde narrat, quam ridicula crudelitate quin-
quenniis interiectis forte aliquem delectum
mittant ad Zamolxin, πέμπουσι vel ἀναπέμ-
πουσι παρὰ τὸν Ζάμολξιν, ἐντελλόμεναι τῶν
ἀν' ἐκείνῃ δέωνται. Hoc itaque in versio-
ne secutus sum. Deinde verba ἐπὶ τῆς Ἑλ-
λάδος omnino praecedentibus iungo. Quid
enim? discerene debent homines, Areo-
pagum et Athenas esse in Graecia? an illud,
barbarum hominem et Scytham pro Heroῦ,
pro auxiliari Graeciae numine, in Graecia
agnitum? *Gesner.*

οἶνω πολλῷ χύσας· τὸ συχναίως γινόμενον,
 ἔ γάρ ἡμέλησαν Ἀθηναῖοι οἱ ἀκέσαντες, ἔπαυ-
 σε μήκετι κοιμώττεν αὐτὰς· εἴτε ἀτμὰς τινὰς
 πονηρὰς ὁ οἶνος σβέσας τῇ ὁσμῇ, εἴτε ἄλλο τι
 πλεόν· εἰδὼς δ' ἦρωε ὁ Τόξαρις, ὅτε ἰατρικὸς ὢν,
 συνθβέλευσεν· ὁ δ' ἔν μισθὸς τῆς ἰάσεως ἔτε
 καὶ νῦν ἀποδίδοται αὐτῷ, λευκὸς ἵππος κατα-
 θρόμενος ἐπὶ τῷ μνήματι· ὅθεν ἔδειξεν ἡ Δει-
 μκινέτη προσελθόντα αὐτὸν, ἐντείλασθαι ἐκεῖ-
 να τὰ περὶ τῶ οἴνου· καὶ εὗρέθη κεῖθι ὁ Τόξα-
 ρις τεθαμμένος, τῇ τε ἐπιγραφῇ γνωσθεῖς, εἰ
 καὶ μὴ πᾶσα ἐφαίνετο ἔτι· καὶ μάλιστα, ὅτι
 ἐπὶ τῇ σῆλῃ Σκύθης ἀνὴρ ἐγκειόλαπτο, τῇ λαϊῷ
 μὲν, τόξον ἔχων ἐντεταμένον· τῇ δεξιᾷ δὲ, βι-
 βλίδον,

vices urbis vino multo conspergant. Hec saepius
 factum (neque enim neglexerunt qui audierant
 Athenienses) finem pestilentiae apud illos impo-
 suit, seu vapores quosdam malos odore delente
 vino, seu aliud quid amplius videns Toxaris He-
 ros, quippe Medicinae peritus, consuluit. Mer-
 ces igitur curationis hodieque illi persoluitur,
 equus albus in ipsius monumento immolatus, *illo*
ipso loco, vnde ostendit Dimaenete progressum
 ipsum, illa de vino praecepisse: et inuentus ibi
 fuerat sepultus Toxaris, tum inscriptione agnitus,
 etsi ea non omnibus iam apparebat, et maxime,
 quod in columella insculptus erat Scythia, sini-
 stra quidem arcum intentum habens, dextra vero,

βιβλίον, ὡς ἐδόκει· ἔτι καὶ νῦν ἰδοὺς αὐτῷ ὑ-
πὲρ ἡμῶν, καὶ τὸ τόξον ὤλον, καὶ τὸ βιβλίον
τὰ δ' ἄλλα τῆς σήλης, καὶ τὸ πρόσωπον, ὃ
χρῆνος ἦδη ἐλυμήνατό, πρ. ἐστὶ δὲ καὶ πολὺ ἀπὸ
τῷ Διπύλῳ, ἐν ἀριστέῳ εἰς Ἀκαδημίαν ἀπιόν-
των, καὶ μέγα τὸ χῶμα, καὶ ἡ σήλη χαμαὶ, πλὴν
ἀλλ' ἐς ἐπταὶ γὰρ αἰεὶ, καὶ Φασί, πυρεταίνοντάς
τινας ἤδη πεπαῦσθαι ἀπ' αὐτῷ, καὶ, μὲ τὸν
Δί', οὐδὲν ἀπίσαν, ὅς ἔλην ποτὲ ἰάσατο τὴν
πόλιν.

Ἀλλὰ γὰρ ἔπερ ἔνεκα ἐμνήσθην αὐτῷ, ἔζη μὲν
ἔτι ὁ Τόξαρις. ὁ Ἀνάχαρσις δὲ, ἄρτι καταπε-
πλευκῶς, ἀνῆκε ἐκ Πειραιῶς, οἷα δὲ ξένος, καὶ
Ἐξερβα-

vt videbatur, librum. Videas iam adhuc ultra
dimidiam eius partem, arcum autem integrum
atque librum: reliqua vero columellae, et ipsam
faciem, tempus olim iam abolevit. Est autem
non multum a Dipylo *sive Iano*, ad sinistram in
Academiam euntium, tumulus non magnus, et
humi iacens columella. Veruntamen coronata
semper est, et aiunt feбри laborantes quosdam
illius ope esse liberatos: neque profecto incredi-
bile, qui totam olim urbem sanauerit.

3. Verum enim vero, cuius rei causa mentio-
nem illius inieci, superstes erat Toxaris, cum
Anacharsis, nauigatione modo finita, a Piraeo ad-
scendit, tanquam peregrinus et barbarus non
medio-

Βάρβαρος, ἔμετρίως τεταραγμένος ἔτι τὴν γνώ-
 μην, πάντα ἀγνοῶν, ψοφθεὴς πρὸς τὰ πολ-
 λὰ, κινέων ὃ, τι χρεῖσταιτο ἑαυτῷ. καὶ γὰρ
 συνίει καταγελῶμενος παρὰ τῶν ὀρώντων ἐπὶ τῇ
 σκευῇ, καὶ ὁμάλωσσον ἔδενά εὕρισκε, καὶ ὅλως
 μετέμελεν αὐτῷ ἤδη τῆς ἀδῆ, καὶ ἐδεδόκτο, ἰδόν-
 τα μόνον τὰς Ἀθήνας, ἐπὶ πόδα εὐθύς ὀπίσω
 χωρεῖν· καὶ πλοῖα ἐπιβάντα, πλεῖν αὐθις ἐπὶ
 Βοσπόρου, ὅθεν ἔ πολλὴ ἐδὸς ἔμελλεν αὐτῷ ἔσε-
 σθαι οἴκαδ' ἐς Σκύθας. ἔτως ἔχοντι τῷ Ἀνα-
 χάρσιδι ἐντυγχάνει δαίμων τις ἀγαθός, ὥς
 ἀληθῶς, ὁ Τόξαρις ἤδη ἐν τῷ Κεραμεῖῳ. καὶ
 τὸ μὲν πρῶτον, ἡ σολή αὐτὸν ἐπεσπάσατο, πα-
 τριῶτις ἔσα· εἶτα μέντοι ἔ χαλεπῶς ἔμελλε καὶ
 αὐτὸν

mediocriter adhuc turbatus animo, ignarus o-
 mnium, strepitum saepe quemuis exhorrescens,
 de se quid faceret, nescius: sentiebat enim deri-
 deri se ob habitum et arma; et linguae suae pe-
 ritum inueniebat neminem: et in vniuersum viae
 ipsum iam poenitentia subibat, decretumque ipsi
 erat, visis inodo Athenis, retro legere vestigia,
 conscensoque nauigio, nauigare rursus in Bospo-
 rum, vnde via sibi non longa domum ad Scythas
 suos futura esset. Ita affecto Anacharsidi ob-
 uiam in ipso Ceramico fit bonus aliquis, reuera,
 genius, Toxaris. Ac primo quidem habitus il-
 lum inuitabat, patrius qui esset: deinde non diffi-
 culter

αὐτὸν γνῶσεσθαι τὸν Ἀνάχαρσιν, ἅτε γένους
τῷ δοκιμωτάτῃ ὄντα, καὶ ἐν τοῖς πρώτοις Σκυ-
θῶν. ὁ Ἀνάχαρσις δὲ, πόθεν ἂν ἐκείνον ἔγνω
ὁμοεθνή ὄντα, Ἑλληνιστὴν ἐσταλμένον, ὑποδυσχεμέ-
νον τὸ γένειον, ἄζωσον, ἀσίδηρον, ἤδη ζωμύλον,
αὐτῶν τῶν Ἀττικῶν ἓνα τῶν αὐτοχθένων; ἔ-
τω μετεπεποιήτο ὑπὸ τῷ χρόνῳ.

Ἀλλὰ Τόξαρις Σκυθιστὴν πρὸς αὐτὸν, Οὐ
σύ, ἔφη, Ἀνάχαρσις ὢν τυγχάνεις, ὁ Δαυκέ-
της; ἐδάκρυσεν ὑφ' ἡδονῆς ὁ Ἀνάχαρσις, ὅτι
καὶ ἐμὲ φωνὴν εὐρήκει τινὰ, καὶ τῷτον εἰδότα,
ὅστις ἦν ἐν Σκυθαῖς, καὶ ἤρετο· σὺ δὲ πόθεν οἶ-
σθα ἡμᾶς, ὦ ξένε; καὶ αὐτὸς, ἔφη, ἐκεῖθεν
εἰμι παρ' ὑμῶν, Τόξαρις τένομα, καὶ τῶν ἐπι-
φανῶν,

culter debebat ipsum quoque nosse Anacharsin,
generis nobilissimi virum, et Scytharum e prin-
cipibus. Anacharsis autem vnde illum agnosce-
ret popularem suum esse, Graece vestitum, ra-
sum genas, non cinctum, sine ferro, iam affa-
bilem, indigenarum iam vnum Atticorum? adeo
ab ipso iam tempore immutatus fuerat.

4. Sed Scythice ipsum allocutus Toxaris, *Non
tu, inquit, Anacharsis es, Dauceri filius?* Lacry-
mari prae gaudio Anacharsis, quod et linguae
suae peritum inuenisset aliquem, eumque gna-
rum, quis ipse esset inter Scythas; atque roga-
re: *Tu vero, hospes, vnde nosti nos? Et ipse, in-
quit, inde sum, e vobis, Toxaris mihi nomen, non*

Φανῶν, ὥς· καὶ ἐγνώσθαι ἂν σοι κατ' αὐτό-
 μῶν, ἔφη, ὁ Τόξαρις εἶ, περὶ ᾧ ἐγὼ ἤκουσα, ὡς
 τις Τόξαρις ἔρωτι τῆς Ἑλλάδος, ἀπολιπὼν καὶ
 γυναῖκα ἐν Σκυθίᾳ, καὶ παιδιὰ νεογνὰ, οἴχοιτο
 εἰς Ἀθήνας, καὶ νῦν διατρίβοι κειῖθι, τιμώμενος
 ὑπὸ τῶν ἀρίστων; ἐγὼ, ἔφη, ἐκεῖνός εἰμι, εἴ
 τις καὶ μὲν λόγος ἔτι παρ' ὑμῖν. ἀκὲν, ἦδ' ὅς δ'
 Ἀναχαρσις, μαθητὴν σε ἴσθι με γεγεννημένον,
 καὶ ζηλωτὴν τῷ ἔρωτι, ὃν ἠράσθης, ἰδεῖν τὴν
 Ἑλλάδα, καὶ κατὰ γὰρ τὴν ἐμπορίαν ταύτην ἀ-
 ποδημήσας, ἤκω σοι, μυρία παθῶν ἐν τοῖς δια-
 μέσσει ἔθνεσι. καὶ εἶγε μὴ σοὶ ἐνέτυχον, ἐγνώ-
 σο ἤδη πρὶν ἥλιον δύναι, ἐπίσω αὐθις ἐπὶ ναῦν
 κατιέναι, ὅπως ἐτεταράχμην, ξένα καὶ ἄγνωστα
 πάντα

e nobilibus, ut eo tibi notus sim. Numquid, in-
quit, ille tu Toxaris es, de quo audiui ego, Toxa-
rin quendam Graeciae amore, uxore relicta in Scy-
thia et parvis pueris, Athenas abiisse, et nunc ibi
viuere, et in bonore esse apud optimos quosque? Ille
ipse, inquit, ego sum, si quis de me adhuc sermo
apud vos est. Tum, Noris ergo, inquit Anachar-
sis, discipulum me tuum factum esse, et aemulum
amoris, quo flagrabas, videndae Graeciae. Huius
negotii studio profectus venio tibi sexcenta perpeffus
mala ab interieclis gentibus. Ac nisi in te inci-
disssem, decretum iam erat, ante solis occasum retro
rursus descendere ad nauim, adeo perturbatus sum,
cum peregrina et ignota tibi viderem omnia. Sed
per

πάντα ὄρων· ἀλλὰ πρὸς ἀκινάκην, καὶ Ζαμόλξι-
δος, τῶν πατρῶων ἡμῶν θεῶν, σὺ με, ὦ Τό-
ξαρι, πρᾶξαλβῶν ξενάγησον, καὶ δεῖξον τὰ κάλ-
ιστα τῶν Ἀθηνησιν, εἴτα καὶ τὰ ἐν τῇ ἄλλῃ
Ἑλλάδι, νόμων τε τὰς ἀρίστες, καὶ ἀνδρῶν τὰς
βελτίστες, καὶ ἥθη, καὶ πανηγύρεις, καὶ βίον
αὐτῶν, καὶ πολιτείας, δι' ἅπερ σὺ τε, καὶ γὰρ
μετὰ σέ, τοσαύτην ὁδὸν ἤκομεν, καὶ μὴ περι-
ῶς ἀθέατον αὐτῶν ἀνασρέψοντα.

Τὸτο μὲν, εἶπε ὁ Τόξαρις, ἦμισα ἐρωτικὸν
εἰρηκας, ἐπὶ τὰς θύρας αὐτὰς ἐλθόντα, οἷχε-
σθαι ἀπιόντα· πλὴν ἀλλὰ θάρσει· ἐγὰρ ἂν,
ὡς Φῆς, ἀπέλθῃς, εἰδ' ἂν ἀφίῃ σε ῥαδίως ἢ
πόλις, ἐχ' ἄτως ἐλῖγα τὰ θέλητρε· ἔχει πρὸς
τὰς

*per ego te acinacem, et Zamolxin, patria numina,
obsecro; tu me, Toxari, adsumtum tanquam pere-
grinum circumducito, et ea, quae Athenis pulcherrima
sunt, ostendito, tum et reliqua in Grae-
cia, leges optimas, viros praestantissimos, mo-
res, celebritates, viuendi rationem et administran-
dae reipublicae, propter quae et tu, et post te ego,
tantum itineris fecimus; neque patere me his non
visis domum redire.*

5. Illud quidem, inquit Toxaris, minime pro
amatore dicebas, te, ad ipsas cum ianuas venisses,
abitu parasse. Verum bono es animo. neque enim, ut
dicebas, abieris, neque te ita facile vrbs haec dimi-
serit, neque pauca adeo habet pro hospitibus delini-

τὰς ξένας, ἀλλὰ μάλα ἐπιλήψεται σε, ὥς μήτε
 γυναικὸς ἔτι, μήτε παιδῶν, εἴ σοι ἤδη εἰσὶ, μεμνη-
 σθαι· ὥς δ' ἂν τάχιστα πᾶσαν ἰδοῖς τὴν πόλιν τῶν
 Ἀθηναίων, μᾶλλον δὲ τὴν Ἑλλάδα ὅλην, καὶ τὰ Ἑλ-
 λήνων καλὰ ἐγὼ ὑποθήσομαι σοι. Ἐξιστοφὸς ἀνὴρ
 ἐνταῦθα, ἐπιχώριος μὲν, ἀποδημήσας δὲ μάλα
 πολλὰ εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ εἰς Αἴγυπτον, καὶ τοῖς
 ἀρίστοις τῶν ἀνθρώπων συγγεγόμενος, τὰ ἄλ-
 λα ἐκ τῶν πλεσίων, ἀλλὰ καὶ κομιδῇ πένης·
 ὄψει γέροντα ἄνω δημοτικῶς ἐσαλμμένον· πλὴν
 διὰ γε τὴν σοφίαν, καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν, πά-
 νυ τιμῶσιν αὐτὸν, ὥς καὶ νομοθέτῃ χρεῶνται
 πρὸς τὴν πολιτείαν, καὶ ἀξιᾷσι κατὰ τὰ ἐκείνῃ
 προστάγματα βίβν. εἰ τέτον Φίλον κτήσαιο,
 καὶ

menta: sed valide te complectetur, adeo ut neque
 uxoris iam, neque liberorum, si qui tibi iam sint,
 memoriam servaturus sis. Quomodo vero celerrime
 omnem videas Aethnarum urbem, aut Graeciam po-
 tius totam, et bona Graecorum ac pulchra, ego tibi
 subiiciam. Est hic vir sapiens, indigena ille qui-
 dem, sed multum per Asiam et Aegyptum peregri-
 natus, et versatus cum hominibus praestantissimis,
 caeterum non diuitem unus, sed oppido pauper;
 videbis senem ita, ut me, plebeium in morem ve-
 stitum. verum propter sapientiam viriutemque aliam,
 maximo illum in honore habent, adeo ut legislatore et-
 iam illo ad constituendam ciuitatem utantur, et se-
 cundum illius praecepta vivere velint. Hanc si ami-
 cum

καὶ μάθοις, οἷος ἀνὴρ ἐσὶ, πᾶσαν νίμιζε τὴν Ἑλ-
λάδα ἐν αὐτῷ ἔχειν, καὶ τὸ κεφάλαιον ἤδη ἀν-
είδέναι τῶν τῆδε ἀγαθῶν, ὡς ἐκ ἑσιν ὃ, τι ἀν-
μείζον σαι καλὸν χαρίσασθαι δυναίμην, ἢ συζη-
σας ἐκείνω.

Μὴ τείνυν μέλλωμεν, ἔφη, ὦ Τόξαρι, ἃ Ἀνά-
χαρσις, ἀλλὰ με λαβὼν, ἄγε παρ' αὐτόν· ἀ-
τὰρ ἐκεῖνο δέδωκε, μὴ δυσπρόσοδος, καὶ ἐν παρ-
έρῳ θῆται σὺ τὴν ἐνταυξιν ὑπὲρ ἡμῶν. εὐφόμει,
ἦ δ' ὅς, ἐκείνω τὰ μέγιστα χαριεῖσθαί μοι δοκῶ,
ἀφορμὴν παρασχὼν τῆς ἐξ ἑνὸς ἀνδρὸς εὐποιίας·
ἔπε μόνον, εἴσῃ γάρ, ὅση περὶ τὰς ξένους ἡ αἰ-
δώς, καὶ ἡ ἄλλη ἐπιείκεια, καὶ χρηστότης. μάλ-
λον δὲ κατὰ δαίμονα ἔτος αὐτὸς ἡμῶν πρόσσεισιν,
ὁ ἐπὶ

*cum tibi conciliaueris, et quantus vir sis didiceris,
totam te in illo Graeciam habere putato, et sum-
mam iam nosse honorum, quae hic sunt. Itaque non
est quod maius tibi donare bonum possim, quam illi
si te commendem.*

6. Ne igitur cunctemur, Toxari, inquit Ana-
charsis. sed prebensum me ad ipsum deduc. verum
illud timeo, ne difficiles accessus habeat, tuamque
pro me deprecationem non magni faciat. Bona ver-
ba! inquit, quin maxime illum affecturus videor,
subministranda illi beneficentiae in hospitem occasio-
ne. Sequere modo, scies enim, quantus sit illius cir-
ca peregrinos pudor, et reliqua aequitas, et beni-
gnitas. Quin diuinitus ille ipse ad nos accedit, co-

ὁ ἐπὶ συννοίας, ὁ λαλῶν ἑαυτῷ, καὶ ἅμα προσ-
ειπὼν τὸν Σόλωνα, τῆτό σοι, ἔφη, δῶρον μέ-
γιστον ἤκω ἄγων, ξένον ἄνδρα, Φιλίας δεόμενον.

Σκύθης δὲ ἐς τῶν παρ' ἡμῖν εὐπατριδῶν, καὶ
ὅμως πάκει πάντα ἀφείς, ἔκει συνεσόμενος ὑμῖν,
καὶ τὰ κάλλιστα ὀψόμενος τῆς Ἑλλάδος, καὶ γὰρ
ἐπίτομον τινα ταύτην ἐξεῦρον αὐτῷ, ὅπως ῥᾶ-
σα καὶ αὐτὸς μάθοι πάντα, καὶ γνώριμος γένει-
το τοῖς ἀρίστοις· τῆτο δ' ἦν σοι προσαγαγεῖν αὐ-
τόν. εἰ τοίνυν ἐγὼ Σόλωνα οἶδα, ἔτω ποιή-
σεις, καὶ προσενήσεις αὐτῷ, καὶ πολίτην γήσιον
ἀποφανεῖς τῆς Ἑλλάδος. καὶ ὅπερ σοι ἔφην
μικρὸν ἐμπροσθεν, ὦ Ἀνάχαρσι, πάντα ἐώρα-
κας

*gitabundus ille, ille secum ipse loquens, et simul
Solonem allocutus, Huc tibi, inquit, donum ma-
ximum adduco, peregrinum hominem, indigentem
amicitiae.*

7. Scythia autem est, generosus apud nos, et ta-
men relictis, quae ibi sunt, omnibus, huc venit, ut
vobiscum versetur, ut ea, quae pulcherrima sunt in
Graecia, videat, ego autem compendiarium hanc illi
viam repēti, ut facile et ipse discat omnia, et inno-
tescat praestantissimis; haec vero in eo inerat, ut
ad te illum deducerem. Si igitur Solonem ego novi,
ita facies, et tanquam publico illum hospitio accipies,
et germanum Graeciae civem efficies. Et, Quod
tibi paullo ante dicebam, Anacharsi, omnia vidisti,
viso

μας ἤδη Σόλωνά ιδών· τῆτο αἰ' Ἀθῆναι· τῆτο
 ἡ Ἑλλάς, ἐκ ἔτι ξένος, συμπαντές σε ἴσασι,
 πάντες σε φιλεῖσι· τηλικῆτόν ἐστι τὸ κατὰ τὸν
 πρεσβύτερον τῆτον· ἀπάντων ἐπιλήση τῶν ἐν
 Σκυθίᾳ, συνῶν αὐτῷ· ἔχεις τῆς ἀποδημίας τὰς
 ἀθλὰ, τὰ ἔρωτος τὸ τέλος· ἔτός σοι ὁ Ἑλλη-
 νικὸς κανὼν, τῆτο δεῖγμα τῆς φιλοσοφίας τῆς
 Ἀττικῆς· ἄνω τοίνυν γίγνωσκε, ὡς εὐδαιμονέ-
 στατος ὢν, δε συνέση Σόλωνι, καὶ φίλῳ χερίῳ
 αὐτῷ.

Μακρόν αἶν εἶη διηγῆσασθαι, ὅπως μὲν ἦσθαι
 ὁ Σόλων τῷ δώρῳ, οἷα δὲ εἶπεν· ὡς δὲ τὰ λοι-
 πὸν συνῆσαν, ὁ μὲν, παιδεύων καὶ διδάσκων τὰ
 κάλλιπα, ὁ Σόλων, καὶ φίλον ἀπασὶ ποιῶν τὰν

Ἀνά-

*viso Solone. Hic Athenae. Hic Graecia. Non
 iam hospes es. Norunt te omnes, omnes te amant.
 Tantum est in hoc fene. Omnium quae sunt in Sy-
 thia oblivionem capies, cum hoc si fueris. Habes
 praemia peregrinationis tuae, finem tui amoris.
 Haec tibi norma Graecanica, hoc Atticae philoso-
 phiae specimen. Ita igitur iudica, te esse felicissi-
 mum, qui cum Solone futurus sis, et amico illo sis
 confusus.*

8. Longum fuerit iam commemorare, quam
 delectatus sit munere Solon, et quae dixerit, et
 quomodo ab eo inde tempore una vixerint, cum
 alter quidem, Solon, institueret et doceret pul-
 cherriima quacque, et amicum omnibus concilia-

Ἀναχάρσιν, καὶ προσαγών τοῖς Ἑλλήνων καλοῖς,
καὶ πάντα τρόπον ἐπιμελόμενος, ὅπως ἡδιστα
διατρίψῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι· ὁ δὲ, τεθηπὼς τὴν
σοφίαν αὐτῆ, καὶ μηδὲ τὸν ἕτερον πόδα ἐκὼν εἶ-
ναι 2) ἀπολειπόμενος. ὡς γὰρ ὑπέσχετο αὐτῷ
ὁ Τόξαρις, ἕξ ἐνὸς ἀνδρὸς, τῷ Σόλωνος, ἅπαντα
ἔγνω ἐν ἀναρεῖ, καὶ πᾶσιν ἦν γνώριμος, καὶ ἐτι-
μᾶτο δι' ἐκεῖνον. ἔ γάρ μικρὸν ἦν Σόλων ἐπι-
κῶν, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι καὶ τᾶτο, ὡς νομοθέτῃ
ἐπείθοντο, ἐφίλκυν ἕς ἐκεῖνος δοκιμάζοι. καὶ ἐ-
πίστευσαν ἀρίστους ἀνδρας εἶναι. τὰ τελευταῖα καὶ
ἐμνήθη μόνος βαρβάρων Ἀναχάρσις, δημοποίη-
τος

ret Anacharfin, et bonis eum Graecorum admo-
neret, omni ratione curans, vti quam suauissime
in Graecia aetatem ageret: alter vero, Anachar-
fis, sapientiam huius admiraretur, nec latum pe-
dem ab illo sua voluntate discederet. Vt enim
promiserat illi Toxaris, ex vno viro Solone, bre-
uissimo tempore cognoscebat omnia, et innotesce-
bat omnibus, et in honore apud omnes erat.
Neque enim paruum quiddam erat laudans So-
lon; sed homines hac etiam in re illi, tanquam
legislatori, obsequebantur, amabantque quos ille
probaret, et viros optimos esse credebant. De-
nique ad mysteria etiam admissus est Anacharsis,
solus

2. Εἶναι] Legendum puto ἐκεῖνα. Certe ita
interpretatus sum. *Gesner.*

τος γινόμενος, εἰ χρηὸν Θεοξένῳ πιστεύειν καὶ τῷ
το ἰσορῶντι περὶ αὐτῶ. καὶ ἔκ αὐτῶ ἀνέστρε-
ψεν, οἶμαί, ἐς Σκυθίας, εἰ μὴ Σόλων ἀπέθανε.

Βάλεσθε ἔν ἡδὴ ἐπαγάγω τῷ μύθῳ τὸ τέλος,
ὥς μὴ ἀκέφαλος περινοσοίη; ὥρα γὰρ εἰδέναί, ἔ-
τιμός μοι εἶναι, ὁ Ἀναχάρσις ἐκ Σκυθίας, καὶ
Τόξαρις τανῦν ἐς Μακεδονίαν ἦκετον, ἔτι καὶ
Σόλωνα γέροντα ἄνδρα ἐπαγομένῳ Ἀθήνηθεν.
Φημὶ δὴ ἁμείων τι καὶ αὐτὸς παθεῖν τῷ Ἀναχάρ-
σιδι, καὶ, πρὸς Χαρίτων, μὴ νεμεσήσῃτέ μοι
τῆς εἰκόνος, εἰ βασιλικῶ ἄνδρι ἐμαυτὸν εἴκασα.
Βάρβαρος μὲν γὰρ καὶ κείνος, καὶ ἑδὲν τι Φυγῆς
αὐτῶν τὰς Σύρας ἡμᾶς Φαυλοτέρως εἶναι τῶν Σκυ-
θῶν.

solus barbarorum, civitatis ante iure donatus, si
fides habenda est Theoxeno, hoc etiam de illo
narranti. Et ne rediturus erat, puto, in Scythiam,
nisi Solon esset mortuus.

9. Vultin' igitur iam inducam etiam finem *es*
coronidem fabulae, ne sine capite oberret. Iam
enim sciendum est, cuius mihi rei causa Anachar-
sis e Scythia inde Toxarisque nunc in Macedo-
niam venerint, adducentes insuper Solonem, sa-
nem virum, Athenis. Aio nimirum simile mihi
quiddam Anacharsidi vfu venisse. Et, per ego
vos Gratiarum *nuncien rogo*, nolite irasci mihi ob
istam imaginem, si regii generis viro me assimi-
laui. Barbarus enim et ille; neque Syros nos
Scythis vlla in re deteriores *temere* dixeris. Ego
X 5 vero

θῶν. ἀτὰρ, εἰδὲ κατὰ τὸ βασιλικὸν εἰσπορεύ-
 ται, καὶ τὴν ὁμοιότητα, κατ' ἐκεῖνα δέ· ὅτε γὰρ
 πρῶτον ἐπεδήμησα ὑμῶν τῇ πόλει, ἐξεπλάγην
 μὲν εὐθὺς ἰδὼν τὸ μέγεθος, καὶ τὸ κάλλος, καὶ
 τῶν ἐμπολιτευμένων τὸ πλῆθος, καὶ τὴν ἀλ-
 λην δύναμιν, καὶ λαμπρότητα πᾶσαν· ὥς ἐπι-
 πολὺ ἐτεθήκεν πρὸς ταῦτα, καὶ ἐκ ἐξήκεν τῷ
 θαύματι, οἷον τι καὶ ὑψησιώτης ἐκεῖνος νεανίσκος
 ἐπεπόσθη πρὸς τὴν τῷ Μενελάῳ σκίαν. καὶ ἐμε-
 λον ἔγω διατεθήσασθαι τὴν γνώμην, ἰδὼν πόλιν
 ἀκμάζουσαν ἀκμῇ ἰσοκύτῃ, καὶ κατὰ τὸν κοινὴν ἑ-
 κείνων, ἀνθεῦσαν ἀγαθαῖς πᾶσιν, οἷς θάλλει πόλις.
 Οὕτω δὲ ἔχων, ἐσοπέμην ἤδη περὶ τῶν
 πραγμάτων. καὶ τὸ μὲν δεῖξαι τῶν λόγων ὑμῖν,
 πάλα

vero non quantum ad regiam nobilitatem, simili-
 tudinem illam affecto, sed quantum ad illa *priora*.
 Cum enim primum peregrinus vestram in urbem
 veni, statim quidem percussus sum conspecta ma-
 gnitudine, et pulchritudine, et civium numero,
 et reliqua omni facultate ac splendore. Itaque
 dixi ad ista stupebam, nec par eram admirationi,
 quale quid illi de insula adolescenti accidit ad
 Menelai domum. Et debebam ita animo affici,
 qui viderem, urbem in eo culmine constitutam,
 et secundum poetam, bonis omnibus florentem,
 quæis vigere vrbes solent.

10. Ita nempe habens, quid agendum esset,
 iam considerabam. Et facultatis quidem dicendi
 speci-

πάλαμ ἔδεδόκτο. τίσι γὰρ ἂν ἄλλαις ἔδειξα-
 σιωπῇ παροδεύσας τηλικαύτην πόλιν; ἐζήτου
 γὰρ (ἐδ' ἀποκρύψομαι τάληδες,) οἷτινες οἱ
 πρῶχοντες εἶεν, καὶ οἷς ἂν τις προσελθὼν, καὶ
 συγγραψάμενος προβάτας, συναγωνισαῖς χρῶ-
 το πρὸς τὰ ὅλα. ἐνταῦθα μοι ἔχ' εἷς, ὥσπερ
 τῷ Ἀναχάρσιδι καὶ ἔτος βέρβαρος, ὁ Τόξαρις,
 ἀλλὰ πολλοί, μᾶλλον δὲ πάντες, τὰ αὐτὰ, μό-
 νον ἐκ αὐταῖς συλλαβαῖς ἔλεγον· ὧ ἔνε, πολ-
 λοὶ μὲν καὶ ἄλλοι χρηστοί, καὶ θεξιοὶ ἀνὰ τὴν πό-
 λιν, καὶ ἐκ ἂν ἀλλαχόθι τοσέτης εὐροῖς ἀνδρας
 ἀγαθούς· δύο δὲ μάλιστα ἐσὶν ἡμῖν ἀνδρὲς ἀρίστου,
 γένει μὲν, καὶ ἀξιώματι, πολὺ πρῶχοντες ἀ-
 πάντων, παιδείᾳ δὲ, καὶ λόγων δυνάμει, τῇ Ἀτ-
 τικῇ

specimen vobis praebere, decretum olim fuerat.
 Quibus enim praeberem aliis, si silentio talem vir-
 bem praeterirem? Quaerebam enim, (neque ver-
 rum celabo) qui essent principes, et quibus quis
 applicans se, et patronis sibi adscitis, deinde au-
 xiliatoribus uti ad vniuersa posset? Hic mihi non
 vnus aliquis, ut Anacharsidis, isque barbarus, To-
 xaris, sed multi, quin omnes eadem, tantum
 non iisdem syllabis, dixerunt: *Multi quidem, bo-*
speces, et alii boni dextrique in urbe viri, nec alias
tot bonos viros inuenias. Duo autem maxime sunt
 nobis viri optimi, genere quidem et dignitate multum
 superiores omnibus; doctrina autem et eloquentia
 Atti-

τῇ δεκάδι παραβάλλοις αὖ. ἡ δὲ παρὰ τοῦ
 δήμου εὐνοία, πᾶν ἑρωτικὸν πρὸς αὐτὰς· καὶ τε-
 τὶ γίνονται, ὅ, τι αὖ αἱ τοὶ ἐθέλωσιν· ἐθέλωσι γάρ
 ὅ, τι αὖ ἄριστον ἢ τῇ πόλει. τὴν μὲν γὰρ χρησότη-
 τα, καὶ τὴν πρὸς τὰς ξένας Φιλανθρωπίαν, καὶ
 τὸ ἐν μεγάλῃ τοσάτω ἀνεπίφθορον, καὶ τὸ
 μετ' εὐνοίας αἰδέσιμον, καὶ τὸ πρᾶον, καὶ τὸ
 εὐπρόσδοτον, αὐτὸς αὖ ἄλλοις διηγῆσαι, πειρα-
 θεὶς μικρὸν ὕπερον.

Καὶ ὡς μᾶλλον θαυμάσης, μιᾶς καὶ τῆς αὐ-
 τῆς οἰκίας ἐσόν, υἱὸς καὶ πατὴρ, ὃ μὲν, εἴ τινα
 Σόλωνα, ἢ Περικλέα, ἢ Ἀριστείδην ἐπινοεῖς, ὃ
 δὲ υἱὸς, καὶ ὁ Φθεὶς μὲν, αὐτίκα ἀπάξεται σε,
 ἔτι

*Atticae illos decadi comparaueris. Tantum autem
 populari gratia florent, ut plume fruuntur: illique
 ipsum magna cum utilitate reipublicae accidit. Fit
 que quidquid hi volunt: volunt enim quidquid opti-
 mum est. Benignitatem enim, et in hospites humani-
 tatem, et quod in tanta magnitudine nullum inui-
 diae locum relinquunt, et quod in illa se beneuolen-
 tia venerabiles tamen praestant, et quam sint placidi,
 quam faciles accessus habeant; tute aliis enarrare
 poteris, pericula paullo post facto.*

ii. *Vique magis mireris, ex una eademque domo
 sunt, filius et pater. Hic quidem, si Solonem ali-
 quem, aut Periclem, aut Aristidem cogitas: filius
 vero, ubi primum videris, statim te amicum sibi ab-
 ducet,*

ἔτιω μέγας ἐστὶ, καὶ καλὸς ἀρρενωπὴν τινα τῇν
 εὐμορφίαν. εἰ δὲ καὶ Φθέγγαιτο μόνον, οἰχή-
 σεταί 3) σε ἀπὸ τῶν ὧτων ἀνασῃσάμενος· τὸς-
 αὐτὴν Ἀφροδίτην ἐπὶ τῇ γλώττῃ ὁ νεανίσκος
 ἔχει. ἢ γέ τοι πόλις ἅπασα κεχηνότες ἀκῆσιν,
 ἀπὸ τ' ἂν δημηγορήσων παρέλθοι· ὅποισιν Φασι
 τὰς τότε Ἀθηναίους πρὸς τὸν τῷ Κλευνίᾳ πε-
 πονθένον, παρ' ὅσων τοῖς μὲν αἰεὶ εἰς μακρὰν
 μετεμέλησε τῷ ἔρωτος, ὃν ἠγάσθησαν τῷ Ἀλ-
 κιβιάδῃ· τῷτον δὲ ἡ πόλις ἔφιλει μόνον, ἀλ-
 λὰ

*duces, ita procerus est, et virili quadam formosi-
 tate pulcher: si vero locutus solum fuerit, ilicet au-
 ribus te deuincto abibit: tantam in lingua lenorem
 habet iuuenis. Urbs quidem vniuersa hiantes au-
 diunt, quoties in concionem prodierit, id quod aiunt
 Atheniensibus, qui tum erant, in Cliniae filio acci-
 disse: nisi quod illos quidem non ita multo post amo-
 ris illius, quo persecuti Alcibiadem fuerant, poeni-
 tuit; hunc vero non amat modo ciuitas, sed reueren-
 tia*

3. Οἰχήσεταί] Respicit ad Ogmium illum
 Gallorum Herculem: qui catenis ex ore suo
 ad aures audientium pertinentibus non pro-
 fecto alligatos tantum stanti sibi habet, sed
 abducit, trahit, rapit, quocumque ipsi ira
 placeat. Haec vis verbi οἰχήσεταί· hanc
 nos verbis *ilicet et abibit* exprimere studui-
 mus. *Gesner.*

καὶ καὶ αἰδεῖσθαι ἤδη ἀξιοῖ, καὶ ὅλως, ἐπὶ τῷτο
 ἡμῖν δημόσιον ἀγαθὸν ἐστὶ, καὶ μέγα ὄφελος ἅ-
 πασιν, ἀνὴρ ἥτος· εἰ δὲ αὐτός τε καὶ ὁ πατήρ
 αὐτῷ δέξαιντό σε, καὶ Φίλον ποιήσαιντο, πᾶ-
 σαν ἔχεις τὴν πόλιν, καὶ ἐπισεῖσαι χρὴ τὴν χεῖ-
 ρα, τῷτο μένον, καὶ ἐκ ἐτ' ἐνδοξάσιμα τὰ σώ-
 ταῦτα νῆ τὸν Δί' ἅπαντες ἔλεγον, εἰ χρὴ καὶ
 ὄρεον ἐπάγειν τῷ λόγῳ· καὶ μοι ἤδη πειρωμέ-
 νῳ, τὸ πολλοσὸν τῶν προσόντων εἰρηκέναι ἔδει-
 ξαν· ἔχ' ἔδρας τοίνυν, ἔδ' ἀμβολᾶς ἔργον, ὥς ὁ
 Κεῖος Φησὶν, ἀλλὰ χρὴ πάντα μὲν κάλων κινεῖν,
 πάντα δὲ πράττειν, καὶ λέγειν, ὥς Φίλοι ἡμῖν
 τοιῷτοι γένοιτο· ἦν γὰρ τῷτ' ὑπάρξει, εὐδία
 πάντα,

*via iam dignatur. Denique unum hoc publicum no-
 strum bonum est, et maxima omnibus utilitas, hic
 vir! Si igitur et ipse et ipsius pater recipiant te, et
 amicum sibi faciant, civitatem habes uniuersam:
 et hoc solum opus est, ut manu significationem vo-
 luntatis edant, neque amplius de tuis fortunis dubi-
 tare licebit. Haec ita me Iupiter, (si iusiurandum
 adiacere orationi fas est) dixerunt uniuersi: et
 mihi iam experiēti, vix aliquam de multis par-
 tem eorum, quae insunt, dixisse videntur. Non
 igitur desidendi, aut differendi, ut Ceus poëta
 ait, iam tempus est, sed funem omnem mouere
 oportet, facereque et dicere omnia, hi ut amici
 nobis fiant. Hoc enim si contigerit, serena o-
 minia,*

πάντα, καὶ πλῆς ἔριος, καὶ λειοκύμων ἡ θάλασσα, καὶ ὁ λιμὴν πλησίον.

omnia, et secunda nauigatio, et molli fluctu leniter motum mare, et portus in proximo.

Πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν.

Αβδηρίταις, Φασί, Λυσιμάχῃ ἤδη βασιλεύοντος, ἐμπεσεῖν τι νόσημα, ᾧ καλὲ Φίλων, τοιῆτο· πυρέττειν μὲν γὰρ τὰ πρῶτα πανδημεῖ ἅπαντας, ἀπὸ τῆς πρώτης εὐθὺς ἐρρωμένως, καὶ λιπαρεῖ τῷ πυρετῷ· περὶ δὲ τὴν ἐβδόμην τοῖς μὲν αἷμα πολὺ ἐκ ῥινῶν ῥυέν, τοῖς δὲ ἰδρῶς ἐπυγενόμενος πολὺς καὶ ἔτος, ἔλυσε τὸν πυρετόν. ἐς γελοῖον δὲ τι πάθος περιῖση 1) τὰς γνώμας

Quomodo historia conscribenda sit.

Abderitas dicitur Lyfimacho iam regnante morbus inuasisse, mi iucundissime Philo, talis. Febricitasse enim primum tota vrbe omnes, a primo statim die valide, et febris continua: circa diem vero septimum, aliis sanguis copiosus naribus fluens, aliis sudor superueniens largus et ipse, febrim soluit. At illa febris in ridiculam quandam

1. Περιῖση] Significat hic περιῖσημι redigo, eodein-

γνώμας αὐτῶν· ἅπαντες γὰρ ἐς τραγωδίαν πα-
ρεκινῶντο, καὶ ἱαμβεῖα ἐφθέγγοντο, καὶ μέγα
ἐβόων, μάλιστα δὲ τὴν Εὐριπίδα Ἀνδρομέδαν ἐ-
μονῳδον, καὶ τὴν τῷ Περσέως ῥῆσιν ἐν μέλει διεξ-
ήσαν· καὶ μεσὴ ἦν ἡ πόλις ὠχρῶν ἀπάντων
καὶ λεπτῶν, τῶν ἐβδομαίων ἐκείνων τραγωδῶν,

Σὺ δ' ὦ θεῶν τύραννε ἀνδρώπων, Ἐρως,
καὶ τὰλλα μεγάλη τῇ Φωνῇ ἀναβοώντων, καὶ
τῷτο· ἐπιπολὺ, ἄχρι δὲ χειμῶν, καὶ κρύος δὲ
μέγα γενόμενον, ἐπκυσε ληρῶντας αὐτὰς. αἰ-
τίαν δέ μοι δοκεῖ τῷ τοιούτῳ παρασχεῖν, Ἀρ-
χέλαος

dam affectionem mentes illorum coniecit. Omnes
ad tragoediam vitioso motu impellebantur, et
iambica proferebant, et clamabant valide, ma-
xime vero Euripidis Andromedam solitario cantu
pronuntiabant, et illam Persei orationem modu-
late persequiebantur. Plena igitur urbs pallidis
omnibus et extenuatis septiduanis illis tragoedis:

Tuque v Deorum hominumque saeue rex, Amor,
Et reliqua voce magna proclamantibus, idque
multum diuque, donec hiems, et frigus magnū
ingruens, delirio illorum finem imposuit. Cau-
sam mihi vero videtur huiusmodi *euentus* prae-
buisse

eodemque significatu et constructione utitur
*Herodian. VII. 3. 12. ὁ Μαξιμῖνος τὰς πλεί-
στας τῶν ἐνδόξων οἰκῶν ἐς πένιαν περιεήσας.*
Nominatiuus autem verbi, hoc Luciani lo-
co, est τὸ νόσημα. *Reitz.*

χέλκος ὁ τραγωδός, εὐδοκίμων τότε, μετ' αὐτὸς
 θέρας ἐν πολλῷ τῷ Φλογμῷ τραγωδήσας αὐ-
 τοῖς τὴν Ἀνδρομέδαν, οἷς πυρέξαί τε ἀπὸ τοῦ
 θεάτρου τὰς πολλὰς, καὶ ἀψεύσαντας ὑπερον ἐς
 τὴν τραγωδίαν παροκισθαίνειν, ἐπιπολὴ ἐμφι-
 λοχωρέσης τῆς Ἀνδρομέδας τῇ μνήμῃ αὐτῶν,
 καὶ τῇ Περσέως ἐτι σὺν τῇ Μεδούσῃ, τὴν ἐκάστῃ
 γνῶμην περιπετομένην.

Ὡς ἔν ἐν, Φασίν, ἐν παραβαλεῖν, τὸ Ἀβ-
 δηριτικὸν ἐκεῖνο πάθος, καὶ νῦν τὰς πολλὰς τῶν
 πεπαιδευμένων περιελήλυθεν· ἔχ' ὥς τραγω-
 δεῖν, ἔλαττον γὰρ ἂν τὸτο παρέπαιον, ἄλλο-
 τρείοις ἰαμβείοις, ἢ Φαύλοις κατσοχημένοι· ἀλλ'
 ἀφ' ἧ δὴ τὰ ἐν ποσὶ ταῦτα κενήνηται, ὁ πρότε-
 ρος

buisse Archelaus, Tragoedus ea aetate fauore
 hominum florens, qui media aestate, multo ae-
 stu, Andromedam illis egerat, adeo ut ab ipsa
 theatro multi febricitarent, et surgentes deinde
 in tragoediam delaberentur, cum suauitate qua-
 dam obuerfante memoriae ipsorum Andromeda,
 et Perseo cum sua Medusa circa sensus vniuscuius-
 que adhuc volitante.

2. Si igitur vnum, quod aiunt, alteri compa-
 rare fas est, Abderiticus ille morbus nunc quo-
 que eruditorum multos comprehendit: non illos
 quidem uti tragoedias agant: minus enim sic de-
 lirarent, si iambis alienis nec malis occupati essent.
 Sed ex quo praesens hic motus existit, bellum,

μος ὁ πρὸς τὰς βαρβαρίας, καὶ τὸ ἐν Ἀρμενίᾳ
τραῦμα, καὶ αἱ συνεχεῖς νῆκαι, ἔδειξ, ὅστις ἔχ
ἱστορίαν συγγράφει· μᾶλλον δὲ Θουκυδίδαι, καὶ
Ἡρόδοτοι, καὶ Ξενοφῶντες ἡμῖν ἅπαντες· καὶ
ὡς εἴκειν, ἀληθές ἂν ᾖ ἐκεῖνο, τὸ, Πόλεμος
ἁπάντων πατήρ 2)· εἴ γε καὶ συγγράφεις τοσέ-
της ἀνέφυσεν, ὑπὸ μιᾷ τῇ ὀρεῇ.

Ταῦτα τοίνυν, ὦ Φιλότης, ὀρῶντα, καὶ ἀ-
κρόντά με, τὸ τῷ Σινωπέως ἐκείνο εἰσέλθεν·
ὁπότε

inquam, contra barbaros, et vulnus in Armenia
acceptum, et victoriae perpetuae; nemo est, quin
conscribat historiam, potius vero Thucydides
nobis, et Herodoti, et Xenophontes sunt omnes.
Et, ut videtur, verum erat illud, *bellum o-*
mnium esse patrem, si vna tot historicos plaga
genuit.

3. Haec igitur, amice, videntem me et au-
dientem Sinopenfis illud subiit. Cum enim iam
ducere

2. Πόλεμος ἁπάντων πατήρ] Respicit ad il-
lam Heracliteorum veterum philosophorum
ἐναντιοτροπήν, per quam ἡμέοσθαι τὰ ὄν-
τα, ipse ait apud *Diogenem Laertium* IX, 7.
Heraclitus. Nemo forte explicauit eam ἐν-
αντιοτροπήν, et rerum omnium ex pugna
quadam elementorum originem copiosius
quam Hippocrates de *diaceta* I, 1, sq. VII, 6.
sq. in primis c. 12. — 17. *Gesner.*

ἐπότε γὰρ ὁ Φίλιππος ἐλέγετο ἤδη ἐπελαυνεῖν,
οἱ Κορίνθιοι πάντες ἐταράττοντο, καὶ ἐν ἔργῳ
ἦσαν· ὁ μὲν, ὅπλα ἐπισκευάζων, ὁ δὲ, λίθους
παρὰΦέρων, ὁ δὲ, ὑποκοδομῶν τὰ τείχες, ὁ
δὲ, ἐπαλξιν ὑποσηρίζων, ὁ δὲ ἄλλος, ἄλλο τε
τῶν χρησίμων, ὑπεργῶν. ὁ δὲ Διογένης ὄρων
ταῦτα, ἐπεὶ μὴδὲν εἶχεν ὅ, τι καὶ πράττοι, ἔ-
δεις γὰρ αὐτῷ, ὅς κ' ἔδεν ἐχρῆτο, διαζωσάμενος τὸ
τριβώνιον, σπαρδὴ μάλα καὶ αὐτὸς ἐκύλισε τὸν
πίθον, ἐν ᾧ ἐτύγγανεν οἰκῶν, ἄνω καὶ κάτω
τὰ Κρακεῖα· καὶ τινος τῶν συνηθῶν ἐρομένης, τὸ
ταῦτα ποιεῖς, ὦ Διόγενες; Κυλίσκω, ἔφη, καὶ γὰρ
τὸν πίθον, ὥς μὴ μόνος ἀργεῖν δοκῶν ἐν τοσού-
τοις ἐργαζομένοις.

Kau-

ducere contra Corinthios nuntiaretur Philippus,
perturbari omnes et trepidare, arma parare alius,
alius adferre lapides, alius murorum partem sub-
struere, loricam moenium firmare alius, alius
vero aliud eorum, quae usus essent, ministrare.
Diogenes vero videns ista, cum quod ageret non
haberet, neque enim quisquam illo ad ullam
rem utebatur, succincto palliolo suo, studiosè
admodum et ipse dolium, in quo degebat, voluere
sursum deorsum in Cranio: et familiarium in-
terrogante uno, quorsum hæc facis, Diogenes?
respondere, Voluo et ipse dolium, ne otiosus solus
inter tot occupatos videar.

Καὐτὸς ἔν, ὦ Φίλων, οἷς μὴ μόνος ἄφωνος
 εἶην ἐν ἔτῳ παλυφώνῳ τῷ καρτεῷ, μηδ' ὥσπερ
 κωμικὸν δορυφόρημα, κεχηνῶς σιωπῇ παραφθ-
 ροίμην, καλῶς ἔχειν ὑπέλαβον, ὡς δυνατόν μοι,
 κυλίσαι τὸν πίδακον, ἔχ' ὡς ἰσορίαν συγγράφειν,
 εἰδὲ πράξεις αὐτὰς διεξιέναι· ἔχ' ἔτῳ μεγαλό-
 τυλμος ἐγὼ, μηδὲ τῆτο δεισῆς περὶ ἐμῆ· οἶ-
 δα γάρ, ἡλίκος ὁ κίνδυνος, εἰ κατὰ τῶν πετρῶν
 κυλίει τις, καὶ μάλισα, οἷον τὰ μὲν τῆτο πιθά-
 κιον, εἰδὲ πᾶν καρτερώς κεκεραμευμένον· δεῖ-
 σαι γὰρ αὐτίκα μάλα πρὸς μικρόν τι λιθίδιον
 προσπταίσαντα, συλλέγειν τὰ ὄσρακα· τί ἔν
 ἔγνωσαί μοι, καὶ πῶς ἀσφαλῶς μεθέξω τῆ πο-
 λέμῃ, αὐτὸς ἐξω βέλῃς ἐς ὧς, ἐγὼ σοι φράσω.

τῆτο

4. Itaque ipse ego quoque, Philon, ne mutus
 solus essem in vocali adeo tempore, neque co-
 mici satellitii instar hiant ore praeterueherer, de-
 cere arbitratus sum, pro virili me quoque do-
 lium voluere, non ut historiam scriberem, neque
 ut ipsa enarrem facta; non ita audax ego, neque
 hoc de me metueris. Noui enim, quantum sit
 periculum, si per saxa voluat aliquis, in primis,
 doljolum, quale meum est, non valide admo-
 dum a figulo elaboratum: cogar enim, si vel ad
 paruum lapillum offendam, testas colligere.
 Quid igitur decretum mihi sit, et quomodo tu-
 tus in partem belli venturus sim, extra teli ia-
 ctum ipse constitutus, tibi enarrabo. Nimirum
 a fu-

τάττε μὲν καπνῶ, καὶ κύματος 3), καὶ Φροντή-
δων, ὅσαι τῷ συγγράφειν ἐπέκεινται, ἀνέξω ἑμαυ-
τὸν, εὖ ποιῶν. παραίνεσιν δὲ τινὰ μικρὰν, καὶ
ὑποθήκας ταύτας ὀλίγας ὑποθήσσομαι τοῖς συγ-
γράφεσιν, ὡς καινώνησαιμι αὐτοῖς τῆς οἰκοδο-
μίας, εἰ καὶ μὴ τῆς ἐπιγραφῆς, ἀκρωγὺς τῷ δα-
κτύλῳ τῷ πηλῷ προσαψάμενος.

Καίτοι ἔδὲ παρακρίσεως οἱ πολλοὶ δαῖν οἶονταί
σφίσι ἐπὶ τὸ πρᾶγμα, ἔ μᾶλλον ἢ τέχνης τι-
νὸς ἐπὶ τὸ βαδίζειν, ἢ βλέπειν, ἢ ἐσθίειν, ἀλλ'
λα

a fumo, et fluctu, et cunis, quae scribendo ad-
iunctae sunt, abstinebo me, sapienti consilio.
Admonitionem autem parvam quandam, et pau-
ca haec praecepta subiiciam scribentibus, ut in
aedificandi aliquam partem veniam, licet in in-
scriptione nulla mei mentio futura sit, qui ex-
tremo tantum digito lutum attigerim.

5. Quamquam neque admonitione plerique
opus sibi esse putant ad hoc negotium, non ma-
gis quam arte quadam ad incedendum, aut vi-
dendum, aut edendum: sed facillimum omnino,

Y 3

et

3. Καπνῶ καὶ κύματος] Locum hunc, qui
me diu torserat, aperuit tandem Iac. Vpro-
nus, ostenso, ad quem alludit, Homeri lo-
co; qui inspectus rem totam statim pulchre
expediet. Scyllam ut effugeret, gubernato-
ri inandat Ulysses: τάττε μὲν καπνῶ καὶ κύ-
ματος ἐκτὸς ἔεργε Νῆα etc. du Soul.

λα πάντα ῥᾶτον, καὶ πρόχειρον, καὶ ἅπαντες εἶ-
 ναι ἱστορίαν συγγράψαι, ἣν τις ἐξημεύσαι τὸ ἐ-
 πελθὸν δύνηται· τὸ δὲ, οἶσθαι περ καὶ αὐτὸς,
 ὦ ἑταῖρε, ὡς ἔ τῶν εὐμεταχειρίζων, ἔδὲ ῥα-
 θυμῶς συντεθῆναι δυναμένων τᾶτ' ἐσίν, ἀλλὰ εἰ-
 πι ἐν λόγοις, καὶ ἄλλο πολλῇ τῆς Φρυγίδος
 δεόμενον, ἣν τις, ὡς ὁ Θυκυδίδης Φησίν, ἐς αἰ-
 κτῆμα συντιθῆναι. οἶδα μὲν ἂν ἔ πάντα πολλοὺς
 αὐτῶν ἐπιστρέφειν, ἐνίοις δὲ καὶ πάντα ἐπαχθῆς
 δόξων, καὶ μάλιστα ὁπίσθις ἀποτετέλεσται ἡδὴ,
 καὶ ἐν τῷ κοινῷ δέδεικται ἡ ἱστορία. εἰ δὲ καὶ
 ἐπὶ ἡνῆται ὑπὸ τῶν τότε ἀκροασαμένων, μανία,
 εἶγε ἑλπίς 4), ὡς οἱ τοιοῦτοι μεταποιήσῃσιν ἡ
 μετα-

et promptum; et vniuscuiusque esse, scribere hi-
 storiam, modo quis eloqui, quae in mentem
 veniunt, possit. Hoc vero, nosse forte ipse quo-
 que, sodalis, quam non sit ex facillimis, neque
 ex iis, quae negligenter componi possint, sed
 hoc esse, si quid est in studiis literarum aliud,
 quod multa cura indigeat; si quidem aliquis,
 tanquam possessionem in perpetuum obtinendam,
 ut ait Thucydides, componere velit. Noui equi-
 dem fore, ut non admodum multos aduertam,
 quin omnino, ut odiosus etiam quibusdam videar,
 illis praesertim, quibus iam perfecta est, et osten-
 sa in publico historia. Si vero etiam laudata sit
 ab audientibus, insania fuerit sperare, retracta-

4. Μανία, εἴ γε ἑλπίς]. Locus rursus cor-

ruptus.

μεταγράψαι τι τῶν ἀπαξ κεχωρημένων, καὶ
 ὥσπερ ἐς τὰς βασιλείας αὐλὰς ἀποκειμένων. ἔ-
 μως δὲ ἔχειρον καὶ πρὸς αὐτὰς ἐκείνας εἰρη-
 σθαι, ἢ, εἴ ποτε πόλεμος ἄλλας συζική, ἢ Κελ-
 τοῖς πρὸς Γέτας, ἢ Ἰνδοῖς πρὸς Βακτρίας (οὐ
 γὰρ πρὸς ἡμᾶς γε τολμήσειεν ἂν τις, ἀπάντων
 ἤδη κεχωρημένων) ἔχωσιν ἀμεινον συντιθέναι,
 τὸν κανὸνα τῆται προσάγοντες, ἢ ὑπερ γε δόξη
 αὐτοῖς ὀρθὸς εἶναι· εἰ δὲ μὴ, αὐτοὶ μὲν καὶ τό-
 τε τῷ αὐτῷ πῆχει, ὥσπερ καὶ νῦν, μετρεῦ-
 των τὸ πρῶγμα· ὁ ἰατρὸς δὲ ἔκ πανυ ἀνάστα-
 ται.

Yiros aliquid, aut aliter scripturos eorum, quae
 semel firmata auctoritatibus et quasi in aulas regias
 reposita sunt. Veruntamen non pessimum fuerit
 etiam ad illos ipsos dicta haec esse, vt, si quando
 bellum confletur aliud, aut Celtarum aduersus
 Getas, aut contra Bactrianos Indorum, (neque
 enim contra nos quisquam ausit *vale quid*, per-
 domitis iam omnibus) habeant, quomodo com-
 ponere melius possint, applicanda hac norma,
 si quidem recta iis videatur esse. Sin minus,
 ipsi quidem eadem vlna, vt nunc etiam, rem
 metiantur: medicus vero non valde angetur, si

Y 4

Abde-

ruptus. Pro *μανία*, εἴγε ἐλπίς sine dubio
 legendum *μανία* εἴη γε ἐλπίς. Videtur
 huic vlceri cum interpretatione succurrisse
 etiam Interpre: *Iensius*.

ται, ἣν πάντες Ἀβδηρίται ἐκόντες Ἀνδρομέδαν
τραγωδοῦσι.

Διττῶ δὲ ὄντος τῶ τῆς συμβελλῆς ἔργῳ, τὰ
μὲν γὰρ αἰρεῖσθαι, τὰ δὲ Φεύγειν διδάσκει, Φέ-
ρε πρῶτα εἰπώμεν, ἅτινα Φευκτέον τῷ ἰσορίαν
συγγράφοντι, καὶ ὧν μάλιστα καθαρευτέον· ἐ-
πειτα, οἷς χρωόμενος ἐκ ἂν ἀμάργοι τῆς ὀρθῆς,
καὶ ἐπ' εὐθύ ἀγάσης, ἀρχὴν τε οἶαν αὐτῶ ἀρ-
κτέον, καὶ τάξιν ἥντινα τοῖς ἔργοις ἐφαρμοστέον,
καὶ μέτρον ἐκάσῃ, καὶ ᾧ σιωπητέον, καὶ οἷς ἐν-
διατριπτέον, καὶ ὅσα παραδραμεῖν ἀμεινον, καὶ
ὅπως ἐρμηνεύσαι αὐτὰ καὶ συναρμόσαι. ταῦτα
μὲν, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὕψερρον· νῦν δὲ, τὰς κα-
κίας

Abderitani omnes sua voluntate agant Andro-
medam.

6. Cum autem duplex consilii opus sit, quod
alia eligere docet, fugere vero alia: age primum
dicamus, quae fugienda sint scribenti historiam,
et a quibus purum esse oporteat: deinde quibus
rebus vltius non aberret a vera *via*, quaeque recto
itinere ducat; quo initio illi sit incipiendum, quis
ordo sit accommodandus rebus, quae vnus cuius-
que mensura, quae praetereunda silentio, quibus
immorandum sit, quae melius breuiter percur-
rere, quomodo verbis explicanda omnia, et inter
se committenda, atque deuincienda. Atque
haec quidem, et similia his, deinde. Iam nunc
vero

κίας ἤδη εἶπωμεν, ὅπόσαι τοῖς Φαύλως συ-
γράφουσι παρακολυθῶσιν. ἂ μὲν ἂν κοινὰ πάν-
των λόγων ἐσὶν ἁμαρτήματα, ἐν τῇ Φωνῇ, καὶ
ἁρμονίᾳ, καὶ διανοίᾳ, καὶ τῇ ἄλλῃ ἀτεχνίᾳ,
μακρόν τε ἂν εἰη ἐπελθεῖν, καὶ τῆς παρέσεως ὑ-
ποθέσεως ἐν ἰδίῳ. κοινὰ γάρ, ὡς ἔφην, ἀπάν-
των λόγων ἐσὶν ἁμαρτήματα ἐν τῇ Φωνῇ, καὶ
ἁρμονίᾳ.

Ἄ δὲ ἐν ἰσορίᾳ διαμαρτάνουσι, τὰ τοιαῦτα
ἂν εὖροις ἐπιτηρεῶν, οἷα καὶ μοὶ πολλῆς ἀκρω-
μένῳ ἔδοξε, καὶ μάλιστα ἣν ἅπασιν αὐτοῖς ἀνα-
πτάσης τὰ ὥτα. ἐν ἁκείρῳ δὲ μεταξὺ καὶ
ἀπομνημονεῦσαι ἔνια, παραδείγματος ἕνεκα, τῶν
ἡδὴ

vero vitia dicamus, quae malos scriptores comi-
tantur. Quae quidem igitur in oratione omni
communia insunt vitia, in lingua, in compo-
sitione, et sententia, in ruditate reliqua, longum
fuerit persequi, et huius argumenti minime pro-
prium est. Communia enim, quod modo dixi,
omnis orationis vitia sunt in lingua et compo-
sitione.

7. Quae vero in historia peccant, ea, si obser-
uare velis, talia inuenias, qualia mihi etiam, qui
saepius audiui, videbantur, et maxime si omni-
bus illis patulas aures praeberis. Neque verò
intempestiuum, interea etiam speciminis causa
quaedam commemorare eorum, quae iam ita scri-

ἤδη ἔτω συγγεγραμμένων· καὶ πρῶτόν γε ἐκεί-
 νο, ἡλίον ἀμειψάμενοι, ἐπισκοπήσωμεν. ἀμα-
 λήσαντες γὰρ οἱ πολλοὶ αὐτῶν τῆ ἰσορείᾳ τὰ γε-
 γνημένα, τοῖς ἑπαίνοις ἀρχόντων καὶ στρατηγῶν
 ἐνδιατρίβουσι· τὰς μὲν οἰκείας ἐς ὕψος ἐπαίρον-
 τες, τὰς πολέμιας δὲ πέρα τῆ μετρίας καταβ-
 ρίπταντες· ἀγνοῦντες, ὡς ἔθεντο τῷ Ἰσθμῷ δε-
 ώριζαι καὶ διατετείχισαι· ἡ ἰσορία πρὸς τὸ ἐγ-
 κώμιον, ἀλλὰ τι μέγα τεῖχος ἐν μέσῳ ἐστὶν αὐ-
 τῶν, καὶ τῶν μετρίων δὴ τῆτο, δις διὰ πασσῶν,
 ἐς ἰὸς ἀλλήλα. εἴ γε τῷ μὲν ἐγκωμιάζοντι,
 μόνῃ ἐνός μέλει, ὁπωσὲν ἐκινέσθαι καὶ εὐφρα-
 νῆαι τὸν ἐπαινεμένον· καὶ εἰ ψευσαμένῳ ὑπάρχει
 τυχεῖν τῆ τέλες, ὀλίγον αὖ φροντίσειεν. ἡ δὲ
 ἔκ

pta sunt. Et primum quidem illud quantum sit
 eorum peccatum inspiciamus, quod omittit vul-
 gus illorum docere, quae facta sunt, et in laudi-
 bus principum atque ducum immorantur, suos
 quidem tollentes in summum, hostes vero ultra
 modum deprimentes: ignari, quam non angusto
 interuallo determinata et separata sit ab encomio
 historia; sed magnum hisce murum esse interpo-
 situm; et, ut musicorum voces utamur, octava
 duplici, id est eo quod maximum est interuallo illa
 a se inuicem distare: siquidem encomium scri-
 benti illa sola cura est, quomocumque laudare,
 et exhilarare eum, qui laudatur, et, si per men-
 dacia finem illum consequi detur, parum curauit;

ἐν ἅν τι ψεύδους ἐμπιστὸν ἢ ἱστορία, ἐδ' ἀκαριαῖον
ἐνάσχοιτο, ἢ μᾶλλον, ἢ τὴν ἀρτηρίαν ἱατρῶν
παῖδες Φασι, τὴν τραχεῖαν, παραδέξασθαι ἂν
τι ἐς αὐτὴν καταποθέν.

Ἔτι ἀγνοεῖν δοίκασιν οἱ τοιαῖτοι, ὥς ποιητι-
κῆς μὲν, καὶ ποιημάτων, ἀλλὰ ὑποσχέσεις, καὶ
κανόνες ἴδιοι· ἱστορίας δὲ, ἄλλοι. ἐκεῖ μὲν γὰρ
ἀκρατῆς ἢ ἐλευθερία, καὶ νόμος εἰς, τὸ δέξαν
τῷ ποιητῇ. ἐνθεός γάρ καὶ ἀτοχος ἐν Μυσῶν,
καὶ ἵππων ὑποπτέρων ἄρμα ζεύξασθαι θέλη,
καὶ ἐφ' ὕδατος ἄλλης, ἢ ἐπ' ἀνδρείων ἀκρῶν
θευσομένης ἀναβιβάσθαι, Φθόνος ἔδεις, ἐδ'
ὅπότεν ὁ Ζεὺς αὐτῶν ἀπὸ μιᾶς σειρᾶς ἀνασπά-
σας, αἰωρῇ ἑμᾶ γῆν καὶ θαλάτταν, δεδίασι, μὴ
ἀπορ-

rit; historia vero ne minimum quidem, quod
forte inciderit, mendacium ferat, non magis
quam asperam arteriam recipere quidquam in il-
lam glutitione delatum, narrant medicorum filii.

8. Ignorare porro tales videntur, poeticae artis
et poematum aliud esse institutum, et sua quae-
dam praecepta; alia vero historiae. Illic enim
immoderata libertas, et lex una, quidquid visum
poetae fuerit. Cum enim diuino afflatu plenus,
et a Musis obsessus sit, etiamsi alatos curru equos
velit iungere, et si alios super aquas, aut per
summas aristas decursuros imponat, invidia nulla
est: neque, cum illorum Iupiter una catena tra-
ctum tollit cum terra mare, metuunt, ne, rupta
illa,

ἀπορραγείσης ἐκείνης, συντρίβῃ τὰ πάντα κατ-
 ενεχθέντα. ἀλλὰ καὶν Ἀγαμέμνονα ἐπαινέσαι
 θέλωσιν, ἔδεις ὁ κωλύσων, Διὶ μὲν αὐτὸν ὁ-
 μοιον εἶναι τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ ὄμματα, τὰς ἐρ-
 νον δὲ τῷ ἀδελφῷ αὐτῆ τῷ Ποσειδῶνι, τὴν δὲ
 ζώνην τῷ Ἄρει καὶ ὅλως, σύνθετον ἐκ πάν-
 των θεῶν γενέσθαι δεῖ τὸν Ἀτρεΐω καὶ Ἀερό-
 πης. ἔ γάρ ἱκανὸς ὁ Ζεὺς, ἔδ' ὁ Ποσειδῶν, ἔδ'
 Ἄρης, μόνος ἕκαστος ἀναπληρῶσαι τὸ κάλλος αὐ-
 τοῦ. ἡ ἱστορία δὲ, ἣν τινα κολακείαν τοιαύτην
 προσλάβῃ, τί ἄλλο, ἢ περὶ τις ποιητικὴ, γί-
 γνεται, τῆς μεγαλοφρονίας μὲν ἐκείνης ἐς ἐξημέ-
 νη, τὴν λοιπὴν δὲ τερατείαν γυμνὴν τῶν μέ-
 τρων, καὶ δι' αὐτὸ ἐπισημοτέρων ἐμφαίνουσα;
 μέγα

illa, conterantur delapsa illa omnia. Verum et-
 iam si laudare Agamemnonem velint, nemo est
 qui intercedat, Ioui quidem illum similem ca-
 put et oculos, pectus vero fratri illius Neptuno,
 circa cingulum vero Marti, atque in vniuersum
 compositum e Diis omnibus fieri oportet Atrei et
 Aëropes filium. Neque enim par Iupiter, ne-
 que Neptunus, neque Mars, qui solus per se
 pulchritudinem illius expleat. Historia vero, si
 quam id genus adulationem adsciscat, quid aliud
 quam pedestris quaedam poetica fiet, magnifico
 quidem illo dicendi genere priuata, sed portentosa
 commenta reliqua, nudata numeris, et ob id
 ipsum magis conspicua ob oculos ponens? Ma-
 gnum

μέγα τοίνυν, μᾶλλον δὲ ὑπέρμεγα τῷτο κακόν,
εἰ μὴ εἰδεῖν τις χωρίζειν τὰ ἱστορίας, καὶ τὰ ποι-
ητικῆς, ἀλλ' ἐπεισάγοι τῇ ἱστορίᾳ τὰ τῆς ἐτέρας
κομμώματα, τὸν μῦθον, καὶ τὸ ἐγκώμιον, καὶ
τὰς ἐν τάτοις ὑπερβολὰς· ὥσπερ ἂν εἴ τις ἀθ-
λητὴν τῶν καρτερῶν τάτων, καὶ κομιδῇ πρηνί-
κων, ἀλεργίσι περιβάλῃ, καὶ τῷ ἄλλῳ κόσμῳ
τῷ ἐταιρικῷ, καὶ Φύκιον ἐντρέβῃ, καὶ ψιμνύ-
θειον τῷ προσώπῳ· Ἡράκλεις, ὡς καταγέλα-
σον αὐτὸν ἀπεργάσαιτο, αἰσχύνας τῷ κόσμῳ
ἐκείνῳ.

Καὶ ἐτῷτο Φημι, ὡς ἐχί καὶ ἐπαινετέον ἐν
ἱστορίᾳ ἐνύστε· ἀλλ' ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι ἐ-
παινετέον, καὶ μέτρον ἐπακτέον τῷ πράγματι,
τὸ

gnum igitur, quin plus- quam magnum illud vi-
tium, si quis separare quae historiae sunt, et
quae poëticae, nesciat, sed historiae fucum alte-
rius artis inducat, fabulam *puo* et encomium,
et qui sunt in utroque excessus. Velut si quis
athletam de robustorum horum numero unum,
et plane ilicis instar durorum, purpura induat,
alioque cultu meretricio, et fucum affricet ceru-
samque faciei: quam, Hercules! videndum il-
lum reddiderit, quam ipso cultu turpem!

9. Neque illud dico, quasi non et laudandum
sit non nunquam in historia: sed tempore oppor-
tuno laudandum, et modus negotio adhibendus,
in

τὸ μὴ ἐπαχθῆς τοῖς ὕστερον ἀναγνωστομένοις αὐ-
 τὰ, καὶ ὅλως, πρὸς τὰ ἔπειτα κανονίσεν τὰ
 τοιαῦτα, ἅπερ μικρὸν ὕστερον ἐπιδείξαμεν. ὅσον
 δὲ οἶοντα καλῶς διαίρειν εἰς δύο τὴν ἰσορίαν,
 εἰς τὸ τερπνὸν, καὶ τὸ χρήσιμον, καὶ διὰ τῆς
 εἰσπεριῆσι καὶ τὸ ἐγκώμιον εἰς αὐτὴν, ὡς τερ-
 πνὸν, καὶ εὐφραῖνον τὰς ἐντυγχάνοντας, ὅπως
 ὅσον τὰ ληθῆς ἡμαρτήμασι; πρῶτον μὲν, κίβδη-
 λῶ τῇ διαιρέσει χρώμενοι. ἐν γὰρ ἔργον ἰσορίας
 καὶ τέλος, τὸ χρήσιμον, ὅπερ ἐκ τῆς ἀληθείας
 μόνον συνάγεται· τὸ τερπνὸν δὲ, ἄμεινον μὲν, εἰ
 καὶ αὐτὰ παρακιλεθῇσιν, ὥσπερ καὶ κίβδη-
 λος ἀθλητῇ· εἰ δὲ μὴ, ἐδὲν κωλύσει ἀφ' Ἡρακλέους
 γενέσθαι Νικοστράτην τὸν Ἰσιδότη, γεννάειαν ὄν-
 τα,

in quantum ea laus non molesta fit futuris lecto-
 ribus, et omnino ad futuri temporis regulam di-
 rigenda sunt talia, ut paullo post demonstrabi-
 mus. Quotquot vero putant bene se historiam
 in duo tribuere, suauitatem atque utilitatem, ob
 eamque rem etiam encomium in eam inferunt,
 ut iucundum quiddam, et lectores exhilarans,
 vides quantum aberrant a vero: primo quidem di-
 uisione quod vtuntur fallaci; vnum enim opus
 historiae et finis; utilitas, quae ex vero solo col-
 ligitur. Incunditas vero, melius quidem est, si
 et ipsa consequatur, ut athletam pulchritudo: sin
 minus, nihil prohibet, quo minus ab Hercule
 numeretur Nicostatus Ilioti, generosus vir et
 utroque

τα, καὶ τῶν ἀνταγωνιστῶν ἐκατέρων ἀλκιμώτε-
ραν, εἰ αὐτὸς μὲν αἰσχιστος ὀφθῆναι εἴη τὴν ὀ-
ψιν· Ἀλκαῖος δὲ ὁ καλὸς ὁ Μιλήσιος ἀνταγων-
ισοῖτο αὐτῷ, καὶ ἐρώμενος, ὡς Φασι, τῷ Νι-
κοστράτῳ ὄν. καὶ τοῖνυν ἡ ἰσχυρία, εἰ μὲν ἄλλως
τὸ τερπνὸν παρεμπορεύσασα, πολλὰς ἀν' τοὺς
ἐραστὰς ἐπισπάσασαίτο· ἄχρι δ' ἂν καὶ μόνον ἔχη
τὸ ἴδιον ἐντελές, λέγω δὲ τὴν τῆς ἀληθείας δὴ-
λωσιν, ὀλίγον τῷ κάλλει Φροντιεῖ.

Ἔτι κακεῖνο εἰπεῖν ἄξιον, ὅτι ὅδε τερπνὸν ἐν
αὐτῇ τὸ κομιδῇ μυθῶδες, καὶ τὸ τῶν ἐπαίνων
μάλιστα πρόσαντες 5) παρ' ἐκάτερον τοῖς ἀκῆστιν·

ἦν

utroque colluctatorum suorum fortior, licet ad-
spectu esset foedissimus; Alcaeus autem Milesius,
pulcher ille, cum ipso certaret, amasius idem,
ut aiunt, Nicostрати. Historia igitur, si quidem
fecunditatem corollarii cuiusdam instar adiciat
utilitati, multos amatores alliciat. Verum quam-
diu vel solam illam suam perfectionem habuerit,
declarationem veritatis dico, pulchritudinem pa-
rum curabit.

10. Illud adhuc dicere e re fuerit, neque iu-
cundum in historia esse, quod sit plane fabulo-
sum; et laudare rem maxime aduersam in vtram-

que

5. Πρόσαντες] Hoc παρ' ἐκάτερον ad πρόσαν-
τες refertur commodissime. Vtriusque prae-
ruptum est et audientibus aduersum atque
molestum, non minus quam asperum, et
prae-

ἢ μὴ τὸν συρφετὸν καὶ τὸν πολλὸν δῆμον ἐπνο-
 ησαιο, ἀλλὰ τὰς δικαστικῶς, καὶ νῆ Δία, σικο-
 Φαντικῶς προσέτι γε ἀκροασομένης, ὅς ἐκ αὐ-
 τοῦ λάθοι παραδραμὲν ὀξύτερον μὲν τῷ Ἀργου
 ἐρῶντας, καὶ πανταχόθεν τῷ σώματος, ἀργυ-
 ραιοιβικῶς δὲ τῶν λεγομένων ἑκάστω ἐξετάζον-
 τας, ὡς τὰ μὲν παράκεκομμένα εὐθύς ἀπορρί-
 πτειν, παραδέχεσθαι δὲ τὰ δόκιμα, καὶ ἐννο-
 μα, καὶ ἀκριβῆ τὸν τύπον· πρὸς ἑς ἀποβλέ-
 ποντῶ χρη καὶ συγγράφειν, τῶν δ' ἄλλων ὀλί-
 γον φροντίζειν, καὶ διαρραγῶσιν ἐπαινῶντες. ἢ
 δ' ἀμελήσας ἐκείνων, ἡδύνης πέρα τῆ μετρίως τῇ
 ἱστορίαν

que partem esse audientibus, si non faciem po-
 puli, et plebem cogites, sed hos, qui iudicium
 more, quin calumniatorum insuper, audituri
 sunt; quos nihil fugiat, acutius videntes Argō,
 et ex omni parte corporis; tum trapezitica ratione
 singula quae dicuntur explorantes, ut adulterina
 abjiciant protinus, proba autem, et legitima, et
 accurate expressa, recipiant: ad quos videlicet in-
 ter scribendum oportet respicere, parum autem
 curare alios, si vel rumpantur laudando. Sin
 his neglectis, condias ultra modum historiam fa-
 bulis

praeruptum iter viatoribus, laudare alios;
 difficile ergo scribenti, et in utramque par-
 tem difficile, cum vel nimis videaris prodig-
 ius, vel parvus nimis. Gesner.

ἱστορίαν μύθοις, καὶ ἐπαίνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ θω-
 πείᾳ, τάχιστα ἂν ὁμοίαν αὐτὴν ἐξεργάσαιτο τῷ
 ἐν Λυδίᾳ Ἡρακλεῖ. ἑωρακέναι γάρ περ σε εἰκὸς
 γεγραμμένον, τῇ Ὀμφάλῃ δαλνύοντα, πάν-
 ῳ ἀλλόκοτον σκευὴν ἐσκευασμένων, ἐκείνην μὲν,
 τὸν λείοντα αὐτᾷ περιβεβλημένην, καὶ τὸ ξόλον
 ἐν τῇ χειρὶ ἔχασαν, ὥς Ἡρακλεῖα δῆθεν ἔσαν,
 αὐτὸν δὲ, ἐν κροκοτῷ, καὶ πορφυρίδι, ἐρί-
 ξαίνοντα, καὶ παιόμενον ὑπὸ τῆς Ὀμφάλῃ τῷ
 σπανδάλῳ· καὶ τὸ θέαμα αἰσχρὸν, ἀφελῶσα
 ἢ ἐσθῆς τῆ σῶματος, καὶ μὴ προτιζάνεσθαι, καὶ
 τῷ θεῷ τὸ ἀνδρῶδες ἀσχημένως καταθηνύο-
 μενον.

Καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἴσως καὶ ταῦτά σε ἐπα-
 νέσονται· οἱ ὀλίγοι δὲ ἐκεῖνοι, ὧν σὺ κατα-
 φρο-

bulis et laudibus, et lenocinio reliquo, facillime
 eam similem reddideris Herculi in Lydia: verifi-
 cante enim est alicubi eum te vidisse pictum, ut
 feruit Omphalae, habitu indutum plane alieno:
 illam quidem Leonina tectam, clauamque man-
 tenentem, nempe quasi Hercules sit; ipsum vero
 in crocoto, et purpura, carpentem lanas, et sen-
 talio Omphales percussam. Turpissimum illud
 est spectaculum, quod recedit a corpore vestis,
 nec satis applicatur, et quidquid in deo virile est,
 indecore effeminatur.

II. Ac vulgus quidem haec ipsa fortasse in te
 laudauerit: at illi pauci, quos tu contemnis, sua-

Φρονεῖς, μέλα ἡδὺ, καὶ ἐς κόρον γελάσονται,
 ὄρωντες τὸ ἀσυμφυλόν, καὶ ἀνώρισον, καὶ δυσ-
 κόλλητον τῷ πραγμάτῳ. ἐκάστῳ γὰρ δὴ ἰδίον
 τι, καλὸν ἐστίν. εἰ δὲ τῷτο ἐναλλάξαις, ἀκαλ-
 λές τὸ αὐτὸ παρὰ τὴν χρῆσιν γίγνεται. εἰ λέ-
 γειν, ὅτι οἱ ἔπαινοι, ἐνὶ μὲν ἴσως τερπνοί, τῷ
 ἐπαινεμένῳ, τοῖς δ' ἄλλοις, ἐπαχθεῖς· καὶ μά-
 λιστα ἢν ὑπερφυῖς ταῖς ὑπερβολαῖς ἔχωσιν· οἷος
 αὐτὰς οἱ πολλοὶ ἀπεργάζονται, τὴν εὐνοίαν τὴν
 παρὰ τῶν ἐπαινεμένων θηρώμενοι, καὶ ἐνδιατρί-
 βοντες, ἄχρι τῶ πᾶσι προφανῇ τὴν κατακείαν ἐξ-
 εργάσασθαι· ἐδὲ γὰρ καλὰ τέχνην αὐτὸ δεῖν ἴστα-
 σιν, ἐδ' ἐπισκιάζουσι τὴν θωπείαν· ἀλλ' ἐμπασόν-
 τες, ἀθρόα πάντα, καὶ ἀπιδάνα, καὶ γυμνά διεξίσουσιν.

Ὡς ε.

niter sane et ad satietatem ridebunt, videntes rem
 absurdam, incongruam, et combinari nesciam.
 Singulorum enim propria quaedam pulchritudo
 est. Horum vero si vices permutes, deforme
 idem, quia extra usum suum, fuerit. Mitto di-
 cere, laudes vni quidem forte iucundas, illi nem-
 pe, qui laudatur, caeteris vero graues, in primis
 si inmodicos excessus habeant, quales vulgus
scribentium facit, dum aucupantur eorum, quos
 laudant, benevolentiam, et in iis eo usque mo-
 rantur, donec manifestam omnibus adulationem
 efficiant. Neque enim arte hoc facere norunt, nec
 adulationem inumbrant. Sed facto impetu, confer-
 ta omnia, et improbabilia, et nuda persequuntur.

12. Ad-

Ὡς δὲ τυγχάνουσιν ἔ μάλιστα ἐφίενται· οἱ γὰρ ἐπαινεμένοι πρὸς αὐτῶν, μισῶσι μάλιστα, καὶ ἀποσρέφονται ὡς κόλακας, εὖ ποιῶντες, καὶ μάλιστα ἦν ἀνδρώδεις τὰς γνώμας ὥσιν. ὥσπερ Ἀριστεύαλε μονομαχίαν γράψαντος Ἀλεξάνδρου, καὶ Πύρου, καὶ ἀναγνόντος αὐτῷ τὸτο μάλιστα τὸ χωρίον τῆς γραφῆς (ᾧτο γὰρ χαριεῖσθαι τὰ μέγιστα τῷ βασιλεῖ, ἐπιψευδόμενος ἀριστείας τινὰς αὐτῷ, καὶ ἀναπλάττων ἔργα μείζω τῆς ἀληθείας) λαβὼν ἐκεῖνος τὸ βιβλίον, (πλέοντες δ' ἐτύγχανον ἐν τῷ ποταμῷ τῷ Τδάσπει) ἔρριπεν ἐπὶ κεφαλὴν ἐς τὸ ὕδωρ, ἐπειπὼν, καὶ σὲ δὲ ἔτω·ς ἔχερῃ, ὦ Ἀριστεύαλε, τοιαῦτα ὑπὲρ ἑμῆ μονομαχῶντα, καὶ ἐλέφαντας ἐν ἀκον-
τίῳ

12. Adeo ut neque assequantur id, quod maxime concupiscunt. Qui enim ab ipsis laudantur, odio magis illos habent, et tanquam adulatores auersantur; bene illi quidem, maxime si virili et magno sint animo. Quemadmodum, cum solitariam Alexandri cum Poro pugnam scripsisset Aristobulus, et illum maxime libri sui locum ei praelegeret: putabat enim maximam se a Rege gratiam initurum, quod mentiendo fortis quaedam facta illi adstrueret, et opera fingeret vero maiora: arreptum ille librum, commodum autem in Hydaspes fluvio nauigabant, praecipitem in aquam abiicit, addens, *te quoque oportebat, Aristobule, ita tractari, qui istam pro me pugnam*

τίω 6) Φονεύοντα. καὶ ἐμελλέ γε ἄτως ἀγανα-
κτῆσεν ὁ Ἀλέξανδρος, ὅς γε εἰς τὴν τῷ ἀρχι-
τέκτονος τόλμαν ἠνέσχετο, ὑποσχομένου τὸν
Ἄθω εἰκόνα ποιήσεν αὐτῷ, καὶ μετακοσμήσεν
τὸ ὄρος ἐς ὁμοιότητα τῷ βασιλέως· ἀλλὰ κόλα-

κα

*susceperis, et iaculo elephantos interficias. Et de-
bebat ita indignari Alexander, qui neque archi-
tecti conatum ferret, polliciti, se Athonem sta-
tuam ipsius facturum, et in Regis simulacrum
transformaturum esse montem. Sed adulatorem
statim*

6. Ἐν ἀκοντίω Φονεύοντα] Etsi praepositio
abundans pro ablativo instrumenti recte ad-
esse potest, tamen hic aliquantum languet
historia; itaque ἐνὶ ἀκοντίω vnice verum
esse statuo, et recepissem profecto, si nu-
merum elephantorum, qui excidisse vide-
tur, addere ex aliquo Codice vel Editione
possem. Sensus enim postulat, vt uno iacu-
lo plures elephantos (simul) iraicisse dicatur
Alexander, ac tum adulatio nimia, quam
Lucianus redarguere vult, sese prodit, quae
iam n vulgata lectione nulla est; tum vero
iusta Alexandri patet ira, quum ἀδύνατα
adeo, siue manifesto falsa ipsi tribuuntur.
Licet enim pluralis ἐλέφαντας sufficere vi-
deatur, et vel sic longe melior sensus sit,
quam vulgatae, tamen hiat aliquantum ora-
tio, nisi duas vel tres addideris. Reitz.

κα εὐθύς ἐπὶ γὰρ τὸν ἄνθρωπον, ἐκ ἑτ' ἐδ' ἐς
τὰ ἄλλα ὁμοίως ἐχρῆτο.

Ποῦ ταῦν τὸ τερπνὸν ἐν τέτοις, οὗτος εἰ-
μή τις κοινῇ ἀνάγκη εἶη, ὥς χαίρουν τὰ τοιαῦ-
τα ἐπαίνεσθαι; ὧν πρὸς πάδας οἱ ἔλεγχοι
ὥσπερ οἱ ἄμορφοι τῶν ἀνθρώπων, καὶ μάλιστα
γε τὰ γυναῖκα τοῖς γραφεῦσι παρακλυόμενα,
ὡς καλλίστας αὐτὰς γράφειν· οἶοντα γὰρ ἄμει-
νον ἔχειν τὴν ὄψιν, ἣν ἡ γραφεὺς αὐταῖς εἰδύθη-
μά τε πλεόν ἐκανθίσῃ, καὶ τὸ λευκὸν ἐγκατα-
μίξῃ πολὺ τῷ φασματικῷ. τοιοῦτοι τῶν συγγρα-
φόντων οἱ πολλοὶ εἰσι τὸ τήμερον, καὶ τὸ ἴδιον,
καὶ τὸ χρεῖσθαι, ὅ, τι ἂν ἐκ τῆς ἱστορίας ἐλπί-
σωσι, θεραπεύοντες, ἐς μισθίσθαι καλῶς εἴ-
χεν, ἐς μὲν τὸ παρὸν, κόλακας προδήλους, καὶ
ἀτέ-

statim hominem intelligens, non amplius illo,
neque ad alia similiter ut antea usus est.

13. Vbi igitur in hisce iucunditas, nisi si quis
plane sit stupidus, ut se in talibus laudari gau-
deat, quorum e vestigio ostendi vanitas possit: ut
homines deformes, praesertim mulierculae, quae
pictoribus iniungunt, se ut quam pulcherrimas
pingant. Putant enim speciosiores se futuras, si
plus floridi ruboris pictor adhibeat, et album
multum pigmento admisceat. Tale est vulgus
historicorum, qui praesenti tempori, et suae rei,
et utilitati, quam sperant ex historia, serviant:
quos bonum erat odisse, qui in praesens quidem

ἀτέχους ὄντας· ἐς τῆς πικρῆς δὲ, ὑποπτον ταῖς
 ὑπερβολαῖς τὴν ὅλην πραγματείαν ἀποφαίνον-
 τας· καὶ δὲ τις πάντως τὸ τερπνὸν ἡγεῖται κα-
 τακτεῖν· δεῖν τῇ ἰστορίᾳ, πᾶσι τὰ ἄλλα, ἃ
 οὐκ ἀληθεῖα τερπνά εἰναι ἐν τοῖς ἄλλοις κάλλε-
 σι τῆς λόγου· ὧν ἀμελήσαντες οἱ πολλοί, τὰ μη-
 δὲν προσήκοντα ἐπισκυλλᾷσιν.

· Ἐγὼ δ' ἐν καὶ διηγήσομαι, ὅποσα μέμνημα
 ἑναγχοῦ ἐν Ἰωνίᾳ συγγραψέων τινῶν, καὶ, ἐν
 Αἰαίᾳ, ἐν Ἀχαιοῖς πρώην ἀνάσας τὸν αὐτὸν τῆ-
 ρον πόλεμον διηγασμένων· καὶ πρὸς Χαρίτων,
 μηδεὶς ἀπιστήσῃ τοῖς λεχθησομένοις, ὅτι γὰρ
 ἀληθὴ εἰσι καὶ ἐπωμοσάμην, εἰ ἀρεῖται ἦν ὅρκον
 ἐντιθέσθαι συγγραμμάτι· εἰς μὲν τις αὐτῶν ἀπὸ

Μεσῶν

adulatores manifesti et inertes sint, in futurum
 autem suis excessibus suspectam totam rem faciant.
 Si quis vero putat, omnino iucunditatem admi-
 nam esse debere historiae, ille reliqua adspergat,
 quae cum veritate iucunda sunt in aliis orationis
 ornamentis, quibus neglectis vulgares illi ea,
 quae nihil ad rem faciunt, inculcant.

· 14. At ego etiam enarrabo, quaecunque me-
 mini nuper in Ionia ex historicis quibusdam, et
 profecto in Achaia etiam, audita, idem hoc bel-
 lum enarrantibus. Et per ego vos Gratias obsecro,
 nemo his quae dicentur fidem denegat: vera enim
 esse iurare etiam possum, si verba mihi esset iusiuran-
 dum scripto interponere. Unus quidem illorum

aliquis

Μησῶν εὐθύς ἤρξατο, παρακαλῶν τὰς θεὰς
 συνεφάνισθαι τῷ συγγράμματι. ὁρᾷς, ὡς ἐμ-
 μελὴς ἡ ἀρχὴ, καὶ περὶ πόδα 7) τῇ ἰσορίᾳ, καὶ
 τῷ τριᾷτω εἶδει τῶν λόγων πρέπασαι· εἶτα μι-
 κρόν ὑποβάς, Ἀχιλλεὺς μὲν τὸν ἡμέτερον ἄρ-
 χοντα εἶκασε, Θερσίτη δὲ, τὸν τῶν Περσῶν
 βασιλέα, ἐκ εἰδώς, ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ἀμείνων ἦν
 αὐτῷ, εἰ Ἑκτορα μᾶλλον ἢ Θερσίτην καθήρει·
 καὶ εἰ πρόσθεν μὲν ἔφευγον ἐσθλός τις, ἐδίω-
 κε δὲ μιν μὲν ἀμείνων. οἷτ' ἐπῆγεν ὑπὲρ αὐτῶ
 τε.

aliquis a Musis statim initium fecerat, precatus
 Deas, ut manum scriptioni secum admoueant.
 Vides, quam concinnum principium, et conue-
 niens historia, quaeque tale orationis genus de-
 ceret. Tum paullum ingressus Achilli quidem
 nostrum principem comparabat. Therisitae autem
 Regem Persarum, ignarus, tanto sibi praestan-
 tiorem futurum fuisse Achillem, si Hectorem po-
 tius quam Therситеm interemisset, et si ante qui-
 dem fugisset fortis aliquis, hunc autem egisset
 multum praestantior alter. Deinde subiunxit de

Z 4

se

7. Περὶ πόδα] Acumen in eo inest, quod
 narrat non historiae accommodatum genus
 dicendi, ipsumque adeo exordium, sed histo-
 riam ita institutam, ut ea poetikum et fa-
 bulosum exordium deceret. Exordium est
 velut pes, cui tanquam calceus accommo-
 detur reliqua inepti scriptoris historia. *Gesner.*

τι ἐγκώμιον, καὶ ὡς ἄξιον εἶη συγγράψαι τὰς πράξεις, ἔτω λαμπρὰς ἔσας. ἤδη δὲ κατιῶν, ἐπὶ τὴν καὶ τὴν πατρίδα τὴν Μίλητον, προσιθίς, ὡς ἄμεινον ποιοῖ τῶτο τῷ Ὀμήρῳ, μηδὲν μνησθέντος τῆς πατρίδος, εἴτ' ἐπὶ τέλει τοῦ Φρσιμῆς ὑπισχνεῖτο διαρρήδην καὶ σαφῶς, ἐπὶ μείζον μὲν αἶρειν τὰ ἡμέτερα, τὰς βαρβάρους δὲ καταπολεμήσεν καὶ αὐτὰς, ὡς ἂν δύνηται· καὶ ἤρξατό γε τῆς ἱστορίας ἔτως, αἰτία ἅμα τῆς τῷ πολέμῳ ἀρχῆς διεξιῶν· ὁ γὰρ μιαιώτατος, καὶ κάκισ' ἀπολέμενος Οὐολάγεστος, ἤρξατο πολεμεῖν, δι' αἰτίαν τοιαύτην. ἔτος μὲν τοιαῦτα.

Ἔτερος δὲ Θεκυδίδης ζηλωτὴς ἄκρος, οἷος εὖ μάλα τῷ ἀρχετύπῳ εἰκασμένος, καὶ τὴν ἀρχὴν, ὡς

se encomium quoddam, quamque dignus scriptor tam claris factis contigisset. Iam vero progressus Miletum laudabat patriam suam, subiiciens, melius hac in re facere se quam Homerum, qui mentionem patriae nusquam fecerit. Deinde in fine prooemii pollicebatur totidem verbis et dilucide, se elaturum in maius res nostras, barbaros autem bello, quantum posset, et ipsum oppressurum: atque incipiebat hoc modo historiam, simul causas belli incepti persequens: *Impurissimus enim, quique pessime pereat! Vologesus, bellare coepit propter causam eiusmodi.* Hic quidem talia.

15. Alius vero summus Thucydidis imitator, praeclare ad exemplum illud suum compositus, etiam

ὡς ἐκείνος, σὺν τῷ ἑαυτοῦ ὀνόματι ἔρξατο, χα-
 ριεστάτην ἀρχὴν ἀπασῶν, καὶ θυμῷ τῇ Ἀττι-
 κῇ ἀποπνέεσαν· ἄρα γὰρ, Κρεπέριος Καλπυρ-
 νιανὸς Πομπηϊαπολίτης, συνέγραψε τὸν πόλε-
 μον τῶν Παρθυαίων καὶ Ῥωμαίων, ὡς ἐπολέ-
 μησαν πρὸς ἀλλήλους, ἀρξάμενος εὐθὺς ξυνις-
 μένα· ὥστε μετὰ γε ταιαύτην ἀρχὴν, τί ἂν σοι
 τὰ λοιπὰ λέγωμι, ὅποια ἐν Ἀρμενίᾳ ἐδημηγό-
 ρησε, τὸν Κορυκαῖον αὐτὸν ῥήτορα παρασημα-
 μένος; ἢ οἷον Νισιβηνοῖς λαμὼν, τοῖς μὴ τῇ
 Ῥωμαίων αἰσθημένοις, ἐπήγαγε, παρὰ Θεκυδί-
 δε χρησάμενος ὅλον ἄρδην, πλὴν μόνον τῇ Πε-
 λασγικῇ, καὶ τῶν τειχῶν τῶν μακρῶν, ἐν οἷς
 οἱ τότε λοιμώξαντες, ὤκησαν; τὰ δ' ἄλλα καὶ
 ἀπὸ

etiam initium ut ille a suo nomine fecerat, sua-
 uissimum omnium exordium, et quod thymum
 Atticum redoleat. Ecce enim, Creperius Calpur-
 nianus Pompeiopolitanus, descripsit bellum Partho-
 rum et Romanorum, ut inter se pugnarunt; initio
 facto ab eo inde tempore, quo conflatum est. Ut
 post tale initium, quid reliqua tibi dicam, quo-
 modo in Armenia concionatus sit, in medium
 producto ipso Corcyraeorum oratore? aut qualem
 Nisibenis, qui Romanas partes non essent secuti,
 pestilentiam immiserit, sumtam mutuo confertim
 totam a Thucydide, excepto solo Pelasgico, et
 longis munitionibus, in quibus habitabant qui tum
 laborauerant pestilentia. Caeterum etiam ince-

ἀπὸ Λιβυοπίας ἤρξατο, ὥς καὶ εἰς Αἴγυπτον
κατέβη, καὶ εἰς τὴν βασιλεύς γῆν τὴν πολλήν,
καὶ ἐν ἐκείνῃ γε ἔμεινεν εὖ ποιῶν. ἐγὼ γ' οὖν
θάπτοντα αὐτὸν ἔτι καταλιπὼν τὰς ἀθλίους
'Αθηναίους 8) ἐν Νισίβει, ἀπῆλθον ἀκριβῶς εἰ-
δὼς καὶ ὅσα ἀπελθόντος εἰρεῖν ἔμελλε. καὶ γὰρ
αὐτὸ καὶ τῆτο ἐπισειμῶς πολὺ νῦν ἐστὶ, τὸ οἶσθαι
τῆτο εἶναι τοῖς Θουκυδίδῃ ὁμοῖα λέγειν, εἰ ὁ-
λίγον ἐντρέψας, τὰ αὐτῶ ἐκείνῃ λέγοι τις, μι-
κρὰ καίκεῖνα, ὡς καὶ αὐτὸς αὖν Φαίης, καὶ δι' αὐ-
τὴν, νῆ Δία, καίκεῖνα ὀλίγα δεῖν παρῆλπον. ὁ
γὰρ

*perat ab Aethiopia, ita ut deinde in Aegyptum de-
scenderet, et in Regis terras multas, et bonum fa-
ctum, quod in illis mansit. Equidem sepelien-
tem illum in Nisibi miseros Athenienses relin-
quens discessi, cum accurate nossem, quae etiam
post meum discessum dicturus erat. Nam rursus
hoc etiam valde frequens nunc est, uti putent
hoc esse Thucydideis similia dicere, si quis pau-
cis immutatis ipsa illius verba dicat, etiam mi-
nuta illa, Ut ipse quoque dicas, Non propter ean-
dem, profecto, Ex illa parum aberat quin amitte-
rem.*

8. 'Αθηναίους] Athenienses urbane admodum
vocat, qui reuera Romani erant, quia a
Thacydide omnia mutabatur fatuus ille,
apud quem Athenienses moriebantur. *de
Soul.*

γὰρ αὐτὸς ἔτος συγγραφεὺς, πολλὰ καὶ τῶν ὀπλῶν, καὶ τῶν μηχανημάτων, ὡς Ῥωμαῖοι αὐτὰ ἐνομάζουσιν, ἄνω ἀνέγραψε, καὶ τὰ Φρον, ὡς ἐκείνοι, καὶ γέφυραν, καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ μοι ἐνέησεν, ἡλίκον πὸ ἀξίωμα τῆς ἰστορίας, καὶ ὡς Θουκυδίδῃ πρέπον, μεταξὺ τῶν Ἀκτικῶν ὀνομάτων, τὰ Ἰταλιωτικὰ ταῦτ' ἐγκέσθαι, ὥσπερ τὴν πορφύραν ἐπικοσμεῖντα, καὶ ἐμπρέποντα, καὶ πάντως συνάδοντα.

Ἄλλος δέ τις αὐτῶν, ὑπόμνημα τῶν γεγονότων γυμνῶν συναγαγὼν ἐν γραφῇ, κομιδῇ πεζῶν, καὶ χαμαιπετές, οἷον καὶ ξρατιώτης ἀν τις τὰ κατ' ἡμέραν ἀπογραφομένους, συνέθηκεν, ἢ τέκτων, ἢ κατ' ἡλὸς τις συμπερινοσῶν τῇ ξρατιᾷ.

rem. Idem enim hic scriptor multa etiam armorum et machinarum genera, ut Romani illa nominant, ita retulit, *fossam* ut illi, et *pontem*, et similia dixit. Et cogita mihi, quae sit historiae dignitas, et quam deceat Thucydidem, inter Attica nomina Italica ista interpolata esse, quae purpureae instar ornatum addant, ac decentiam, omninoque consentiant.

16. Alius vero quidam ex illo numero, commentarium eorum, quae gesta fuerant, nudum scripto congerens, pedestrem valde et humilem, composuit, qualem etiam miles fecerit, quae fiunt quotidie, describens; aut caupo aliquis oberrans

τιᾶ. πλὴν ἀλλὰ μετρίωτέρος γε ὁ ἰδιώτης αὐ-
 τος ἦν, αὐτὸς μὲν αὐτίκα δηλὸς ὢν, οἷος ἦν,
 ἄλλω δέ τινι χαρίεντι, καὶ δινησομένῳ ἰσο-
 ρίαν μεταχειρίσασθαι προπεπονηκώς. τᾶτα
 μόνον ἠτιάσαμην αὐτῆ, ὅτι ἔτῳς ἐπέγραψε τὰ
 βιβλία τραγικώτερον, ἢ κατὰ τὴν τῶν συγ-
 γραμμάτων τύχην· Καλλιμόρφη ἰατρῆ τῆς τῶν
 κοντοφάρων ἑκτῆς ἰσοριῶν Παρθινῶν. καὶ ὑπ-
 ἐγράφετο ἑκάστη ὁ ἀριθμὸς, καὶ, νῆ Δία, καὶ
 τὸ προοίμιον ὑπέφυλον ἐποίησεν, ἔτω σφυ-
 γαγῶν οἰκτεῖον εἶναι ἰατρῶ ἰσορίαν συγγραφεῖν,
 εἶγε ὁ Ἀσκληπιδῆς μὲν, Ἀπόλλωνος υἱός, Ἀ-
 πόλλων δὲ, Μεσσηγέτης, καὶ πάσης παιδείας
 φέρων. καὶ ὅτι ἀρχάμενος ἐν τῇ Ἰατρῇ γράφειν,
 ἐκ

errans cum exercitu. Verum enim vero tolera-
 bilior sane hic idiota erat, ipse quidem statim
 quis esset manifestus, sed qui alii venusto homi-
 ni, et tractandae historiae perito, laborem prae-
 ceperit. Illud solum in eo reprehendi, quod ita
 inscripserat libros suos, stilo magis quam pro for-
 tuna librorum tragico, *Callimorphi, medici sex-
 tae contariarum, historiarum Parthicarum*, et sub-
 scriptus erat uniuscuiusque libri numerus. Et-
 iam, me Iupiter, prooemium supra modum fri-
 gidum fecit, hac ratione concludens, *familia-
 re esse medico scribere historiam, siquidem Aesculapius
 ipse sit Apollinis filius, Apollo autem musageta et
 eruditionis omnis princeps*: et quod, cum incepisset
 Ionica

ἡν οἶδ' ὅ, τι δέξαν, αὐτίκα μάλ' ἐπὶ τὴν κοινὴν μεταβλῆσαν, ἱητρειὴν μὲν λόγων, καὶ πείρην, καὶ ὁκόσα, καὶ νῆσοι, τὰ δ' ἄλλα, ὅσα ὁκοδῶνται τοῖς πολλοῖς, καὶ πὰ πλείστα, οἷα ἐκ τριούρου.

Εἰ δὲ με δεῖ καὶ σοφῶ ἀνδρὸς μνησθῆναι, τὸ μὲν ὄνομα ἐν ἀφανεί κείσθω, τὴν γνῶμην δ' ἐρῶ, καὶ τὰ πρῶην ἐν Κορίνθῳ συγγράμματα, κρείττω πάσης ἐλπίδος· ἐν ἀρχῇ μὲν γὰρ εὐθύς ἐν τῇ πρώτῃ τῶ προοίμῳ περιόδῳ, συνηρώτησε τὰς ἀναγιγνωσκοντας, λόγον πάνσοφον δεῖξαι σπεύδων, ὡς μόνῳ ἂν τῷ σοφῷ πρέποι ἰστορίαν συγγράφειν. εἶτα μετὰ μικρόν, ἄλλος συλλογισμὸς, εἶτα ἄλλος καὶ ὅλος ἐν ἀπαντί σχήμα-

Ionica consuetudine scribere, nescio quo consilio ad communem subito transit: ἱατρειὴν dicens, et πείρην, et ὁκόσα, et νῆσοι· reliqua vero, quae in usu multitudinis sunt, et pleraque, qualia petuntur e triuio.

17. Si vero me oportet sapientis etiam vim mentionem facere, nomen quidem illius in obscuro iaceat; dicam vero consilium, et libros nuper Corinthi editos, spe omni praestantiores. In principio enim, statim prima prooemii periodo, interrogatione aggressus est lectores suos, studuitque sapientissimam rationem ostendere, *solum nempe sapientem decere historiam scribere.* Deinde paucis interiectis, syllogismus apus. Et in uersum

σχήματι συνηρώτηται αὐτῷ τὸ προσήμιον, τὸ τῆς
καλακείας, ἐς κόρον ἔχει, καὶ τὰ ἐγκώμια Φορτικῶς
καὶ κορυδαῖ βασιλοχικῶς ἐκινῶσιν ἀσυνλόγηται μέν-
τοι, ἀλλὰ συνηρωτικῶς, καὶ συντημένα καλεῖ-
ται. καὶ μὴν καλεῖται Φορτικὸν ἐδοξέ μοι, καὶ
ἔκιστα Φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, καὶ πώγωνι παλῶ καὶ
βαθεὶ πρέπον, τὸ ἐν τῷ προσήμιῳ εἰπεῖν, ὡς
ἐξαίρετον τῶτο ἔχει ὁ ἡμέτερος ἄρχων, ἔγχετας
πραγεῖς καὶ Φιλόσοφοι ἤδη συγγεγραφεὶν ἄξιόν.
τὸ γὰρ τοιοῦτον, εἴπερ ἄρα, ἡμῖν ἔδοξε καταλι-
πεῖν λογιζέσθαι, ἢ αὐτὸν εἰπεῖν.

Καὶ μὴν εἰς ἐκείνους ὅσιον ἀμνημονεῦσαι, ὅς
τοιοῦτον ἄρχην ἤρξατο. Ἐρχομαι σφραγῶν περὶ Ρω-
μαίων,

uersum omni genere argumentandi per quaestio-
nes compositum ipsi fuerat prooemium. Adula-
tionis hic fuit ad satietatem, laudes importunae,
et plane parasiticae; neque illae tamen extra syl-
logismum, sed interrogatae et collectae ipsae et-
iam. Verum illud quoque importunum mihi vi-
debatur; et minime uisum philosophum; et bar-
bam canam prolixamque decens, quod in prooe-
mio dixit, illud eximium habitarum nostrum prin-
cipem, cuius actiues easque philosophi scribere iam
dignentur. Tale quid, enim, si modo, omnino veri
quid subest; nobis existansandum relinquere po-
tius oportebat, quam ipsum dicere.

18. Neque vero fas fuerit mentionem praeter-
mittere illius, qui hoc cepit exordia. Nemo di-

μαίων, καὶ Περσέων· καὶ μικρὸν ὕψους· ἔδει γὰρ Πέρσῃσι γινέσθαι κακῶς· καὶ πάλιν, ἦν Ὀσρόης, τὸν εἰ Ἕλληνες Ὀχυρόην ὀνομάσουσι· καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ὁρᾷς, ὅμοιος οὗτος ἐκείνῳ, παρ' ὅσον ὁ μὲν, Θουκυδίδῃ, ἔτος δὲ, Ἡροδότῳ εὖ μάλα ἐώκει.

Ἄλλος τις αἰοίδιμος ἐπὶ λέγων δυνάμει, Θουκυδίδῃ καὶ αὐτὸς ὅμοιος, ἢ ὀλίγω κρείνων αὐτῷ, πᾶσας πόλεις, καὶ πάντα ὄρη, καὶ πεδία, καὶ ποταμὸς ἐρμηνεύσας πρὸς τὸ σαφέστατον καὶ ἰσχυρότατον, ὡς ἔπειτα· τὸ δὲ, ἐς ἐχθρῶν κεφαλὰς ὁ ἀλεξίκακος τρέψει· τσαύτη ψυχρότης ἐνῆν ὑπὲρ τὴν Κασπιακὴν χιόνα, καὶ τὸν κρύσταλλον τὸν Κελτικόν· ἢ γὰρ ἀσπίς ἢ τῷ αὐτοκρά-

Sturus de Romanis et Persis. Et paullo post, debet enim Persis male euenire. Et rursus, erat Osroës, quem Graeci Oxyrhoën appellant. Et alia id genus multa. Vides, similis hic illi alteri, nisi quod iste quidem Thucydidi, hic vero Herodoto admodum erat similis.

19. Alius quidam dicendi facultate nobilis, Thucydidi autem similis ipse quoque, aut paulum illo melior, qui vrbes omnes, et omnes inontes, et campos et fluuios disertissime elocutus fuerit, et vehementissimum, vt putabat, illud, *In hostium capita malorum depulsor vertax!* Tantum frigus inerat supra Caspiae nives et glaciem Gallicam. Clypeus igitur Imperatoris toto vix libro
ab

τοκράτορες, ὅκα βιβλίῳ μέγισ ἀξηριμενέθη αὐ-
 τῷ, καὶ Γοργὸν ἐπὶ τῷ ὀμφαλῷ, καὶ οἱ ἐφθαλ-
 μοὶ αὐτῆς ἐκ κοκκῶ, καὶ λευκῶ, καὶ μέλανος,
 καὶ ζώνη ἱρισειδῆς, καὶ δράκοντες ἐλκεῖδεν, καὶ
 βασροχλδόν. ἡ μὲν γὰρ Οὐολογέσσα ἀναξυρίς,
 ἡ ὁ χαλινὸς τῷ ἵππῳ, Ἡράκλεις, ἔσαι μυριάδες
 ἐπὶ τῷ ἵππῳ τῶν, καὶ οἷα ἦν ἡ Ὀστρος κόμη,
 διαυρόντος τὸν Τίγρητα, καὶ ἐς οἶον ἀντρεὼν κα-
 τῆφυγε κίττῳ, καὶ μυρρίνης, καὶ δάφνης, ἐς
 ταυτὸ συμπεφυκότων, καὶ σύσκιον ἀκριβῶς
 ποιοῦντων αὐτὸ, σκόπει, ὡς ἀναγκαστῆ τῇ ἰσο-
 ρίᾳ ταῦτα, καὶ ὡς οὐκ ἄνευ αὐτῶν, ἤδε
 μὲν τι τῶν ἐκὼν περὶ τῶν.

Ἦ πο

ab illo descriptus est, et Gorgo in vmbone, et
 oculi illius ex caeruleo et albo ac nigro, et balteus
 colore iridis, et dracones flexi in capreolos, et in
 cinctuos plexi. Vologesi quidem braccæ, aut
 frenum equi, Hercules, quot millia versuum
 singula horum occupant! et qualis caesaries Ofrois
 fuerit, cum Tigrin transnaret: et in quale an-
 trum confugerit, hederæ et myrti et lauri, in-
 genio sibi suo implexarum, et vmbrosum illud
 vndique facientium. Vide, quam ista sint ne-
 cessaria historiae, et quam sine istis nihil intelle-
 xissemus eorum, quæ ibi gesta sunt!

ὑπὸ γὰρ ἀσθενείας τῆς ἐν τοῖς χρηστέμοις,
 ἢ ἀγνοίας τῶν λεκτέων, ἐπὶ τὰς τοιαύτας τῶν
 χωρίων καὶ ἀντρίων ἐκφράσεις τρέπονται. καὶ
 ὑπόταν ἐς πολλὰ καὶ μεγάλα πράγματα ἐμ-
 πέσωσιν, εἰκόσιν οἰκέτη νεοπλάτῳ, ἄρτι τῷ
 δεσπότη κληρονομήσαντι, ὃς ἔπε τὴν ἐσθῆτα
 οἶδεν ὡς χρὴ περιβάλλεσθαι, ἔτε δειπνῆσαι κα-
 τὰ νόμον, ἀλλ' ἐμπηδῆσαι πολλάνης, ὀρνίθων,
 καὶ συείων, καὶ λαγῶν προκειμένων, ὑπερεμ-
 πίπλαται ἔτνης τινός, ἢ ταρίχε, ἐς' αὐτὴν διαρ-
 ῥαγῇ ἐσθίων· ἔτος δ' αὖν, ὃν προεῖπον, καὶ
 τραύματα συνέγραψε πᾶν ἀπίθανον, καὶ θα-
 ράτῃς ἀλλοκότῃς· ὡς εἰς δάκτυλον τῷ ποδὶ
 τὸν μέγαν τρωθεὶς τις, αὐτὴν ἀτελεύτησε·
 καὶ

20. Prae imbecillitate enim in vtilibus recte
 versandi, aut ignorantia dicendorum, ad tales
 regionum et antrorum descriptiones confugiunt,
 et cum in multas magnasque res incidunt, simi-
 les sunt seruo diuitiarum infueto, creta nuper de-
 mum domini sui hereditate, qui neque vestis no-
 uit quemadmodum induenda sit, neque ex more
 cibum capere: sed irruens saepe, cum tamen
 aues, et suillae, et lepores appositi sint, in pul-
 mentum aliquod aut sallamentum usque eo op-
 letur, vt ne rumpatur metus sit. Ille igitur,
 quem modo dicebam, etiam vulnera descripsit
 omnino improbabilia, et mortes absurdas, vt ali-
 quis in pollice pedis vulneratus statim exspirauit;
 Luc. Op. T. III. A a rit;

καὶ ὡς ἐμβόησαντος μόνοι Πρίσκῃ τῷ στρατηγῷ,
 ἑπτὰ καὶ εἴκοσι τῶν πολεμίων ἐξέθανον· ἔτι
 δὲ, καὶ ἐν τῷ τῶν νεκρῶν ἀριθμῷ, τῆτο μὲν,
 καὶ παρὰ τὰ γεγραμμένα ἐν ταῖς τῶν ἀρχόν-
 των ἐπιστολαῖς ἐψεύσατο. ἐπὶ γὰρ Εὐρώπῳ
 τῶν μὲν πολεμίων ἀπεθανεῖν μυριάδας ἑπτὰ,
 καὶ τριάκοντα, καὶ ἕξ πρὸς διακοσίους· Ῥω-
 μαίων δὲ μόνους δύο, καὶ τραυματίας γενέσθαι
 ἑννέα· ταῦτα ἔκ οἶδα εἴ τις αὖ εὖ Φρονῶν ἀ-
 νάσχοιτο.

Καὶ μὴν καὶ κεῖνο λεκτέον, ὃ μικρὸν ἐν. ὑπὸ
 γὰρ τῷ κομιδῇ Ἀττικὸς εἶναι, καὶ ἀποκεκα-
 θάρθαι τὴν Φωνὴν ἐς τὸ ἀκριβέστατον, ἡξίω-
 σεν ἔγω καὶ τὰ ὀνόματα ποιῆσαι τῶν Ῥωμαίων,
 καὶ μεταγράψαι ἐς τὸ Ἑλληνικόν, ὡς Κρόνιον
 μὲν,

rit; et, vt inclamante solum Prisco duce, septem
 et viginti hostium mortui sint. Insuper etiam in
 caeorum numero, idque etiam praeter scripta in
 principum epistolis mentitus est. Ad Europum
 enim hostium quidem cecidisse trecenties, et se-
 ptuagies mille ducentos et sex: Romanorum vero
 solos duos, saucios autem factos nouem. Haec
 nescio an sanae mentis aliquis ferat.

21. Verum illud quoque dicendum, quod non
 pusillum est. Prae nimio Atticisimi studio, et ac-
 curatissimae circa linguam puritatis, ausus est
 talia etiam Romanorum nomina facere, et trans-
 ferre in Graecum, vt pro Saturnino Κρόνιον di-
 cret,

μὲν, Σαττερνῖνον λήγειν, Φρόντιν δὲ, τὸν Φρόν-
 τωνα, Τίτάνιον δὲ, τὸν Τίτιανόν, καὶ τὰλλα
 πολλὰ γελοιότερα. ἔτι ὁ αὐτὸς ἔτος περὶ τῆς
 Σεβηριανῆς τελευτῆς ἔγραψεν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι
 πάντες ἐξηπάτηνται· σίόμενοι ξίφει τεθάναναι
 αὐτὸν, ἀποθάνοι δὲ ἀνὴρ, σιτίων ἀποσχόμε-
 ρος· τῆτον γὰρ αὐτῷ ἀλυπότατον δόξαι τὸν
 θάνατον· ἔκ· εἰδὼς, ὅτι τὸ μὲν πάθος ἐκείνα
 πᾶν τριῶν, οἶμαι, ἡμερῶν ἐγένετο· ἀπόσιτοι
 δὲ, καὶ ἑπτὰ διαρκῆσιν οἱ πολλοί· ἐκτὸς εἰ μὴ
 τῶδ' ὑπολάβοι τις, ὡς Ὀσρόης εἰσῆκει περι-
 μένων ἕς' ἂν Σεβηριανὸς λιμῷ ἀπόληται, καὶ
 διὰ τῆτο ἔκ· ἐπήγαγε 9) διὰ τῆς ἐβδόμης.

Τὰς

ceret, Φρόντιν autem Frontonem, Titianum
 porro Τίτάνιον, et reliqua magis etiam ridicula.
 Ad haec idem hic de Seueriani exitu scripsit, de-
 ceptos esse alios omnes, qui ferro illum mor-
 tuum putent; periisse autem virum inedia, hoc
 enim mollissimum mortis genus illi visum, igno-
 rans, totum, quod ille passus est, trium, puto,
 dierum fuisse; qui vero cibo abstinent, etiam se-
 ptem dies durare multos; nisi quis hoc putet, ste-
 tisse Ofroën expectantem, dum fame periret Se-
 uerianus, et ob id ipsum per septem dies non
 superuixisse.

Αα 2

22. Eos

9. Ἐπήγαγε] Est ἐπάγειν hic absolute posi-
 tum pro ἐπάγειν τὸν βίον, h. e. *insuper a-
 gere*

Τὰς δὲ καὶ ποιητικοῖς ὀνόμασιν, ὧ καλὲ Φίλων, ἐν ἰσορίᾳ χρωμένους, πᾶ ἂν τις θείῃ, τὰς λέγοντας, ἐλέλιξε μὲν ἡ μηχανή, τὸ τεῖχος δὲ πεσὼν, μεγάλως ἐδᾶπησε; καὶ πάλιν ἐν ἐτέρῳ μέρει τῆς καλῆς ἰσορίας· Ἐδεσσα μὲν δὴ ἄτω τοῖς ὅπλοις περιεσφραγεῖτο, καὶ ὄττοβος ἦν, καὶ κίναβος ἅπαντα ἐκείνα, καὶ ὁ στρατηγὸς ἐμερμήριζεν, ὧ τρόπῳ μάλιστα προσαγάγοι πρὸς τὸ τεῖχος· εἶτα μεταξύ ἄτως εὐτελεῖ ὀνόματα, καὶ δημοτικὰ, καὶ πτωχικὰ πολλὰ παρενεβέβυσο, τὸ, ἐπέσειλεν ὁ στρατοπεδάρχης τῷ κυρίῳ, καὶ, οἱ στρατιῶται ἡγόραζον τὰ ἐγχρηζόντα,

22. Eos vero quo quis loco ponat, iucundissime Philo, qui Poëticis in historia verbis vtuntur, deditque stridorem Machina, procumbensque murus conuult uehementer? Et rursus in alio libro praeclarae historiae: *Edessa quidem igitur adeo quassis circumsonat armis, strepitusque fuere et tumultus illa omnia.* Et Dux versat sub pectore curas, qua maxime ratione ad muros accedat. Deinde inter haec vilia adeo nomina, et plebeia et mendicorum propria multa inculcata erant, *Epistola-uit campiductor Domino, et, Milites mercabantur illa,*

gere vitam, producere vitam, quemadmodum ἀγειν et διαγειν absolute etiam vsurpatur sine voce βίον. Bos.

τα, καὶ, ἤδη λελασμένοι περὶ αὐτὰς ἐγίγνοντο. καὶ τὰ τοιαῦτα· ὥς τὸ πρᾶγμα εἰκὸς εἶναι τραγῳδῶν, τὸν ἕτερον μὲν πόδα ἐπ' ἐμβάτῃ ὑψηλοῦ ἐπιβεβηκότι, θατέρῳ δὲ σάνδαλον ὑποδεδεμένῳ.

Καὶ μὴν καὶ ἄλλας ἴδοις ~~ἐν~~, τὰ μὲν προοίμια λαμπρὰ, καὶ τραγικὰ, καὶ ἔς ὑπερβολὴν μακρὰ συγγράφοντας, ὡς ἐλπίσαι θαυμαστὰ ἡλίκαι τὰ μετὰ ταῦτα πάντως ἀκῆσεσθαι, τὸ σῶμα δὲ αὐτὸ τῆς ἱστορίας μικρὸν τι καὶ ἀγεννὲς ἐπάγοντας, ὡς καὶ τῆτο εἰκέναι παιδίῳ, εἴ περ ἔρωτα εἶδες παίζοντα, προσωπεῖον Ἡρακλέους πάμμεγα, ἢ Τιτᾶνος περικείμενον· εὐθύς γὰρ οἱ ἀκῆσαντες ἐπιφθέγγονται αὐτοῖς, τὸ, "Ωδιν

γεν

illa, quibus indigebant, et, Iam lori ad illos aderant, et similia: ut similis ea res esset tragoedo, qui altero quidem pede alto cothurno nitatur, alterum autem sandalio deuinctum gerat.

23. Ac videas etiam alios, prooemia quidem splendida et tragica et ad excessum usque longa scribentes, ut speres te mira quanta post isthaec omnino auditurum: at ipsum corpus historiae pusillum quoddam et ignauum subiungentes, ut hoc etiam simile videatur puerulo, si qua Cupidinem vidisti sic ludentem, persona Herculis maxima, aut Titanis, caput occultantem. Statim igitur qui audiere, illud subiiciunt: *Parturiunt*

νεν ὄρος. χρη δὲ μὴ ἔτως, ἀλλ' ὅμοια τὰ πάν-
 τα, καὶ ὁμόχρσα εἶναι, καὶ συνάδον τῇ κεφα-
 λῇ τὸ ἄλλο σῶμα, ὡς μὴ χρυσὸν μὲν τὸ κρά-
 νος εἴη, θώραξ δὲ πάλιν γελιοῖος ἐν ῥυτίων προ-
 θέν, ἢ ἐν δερμάτων σαπρῶν συγκεκαττυμένως,
 καὶ ἡ ἀσπίς οἰσυνή, καὶ χοιρινὴ περὶ ταῖς κνή-
 μαις. ἴδοις γὰρ ἑὸν Φθόνως τοιαύτας συγγε-
 φέας, τῶν Ροδίων Κολασσῶ τὴν κεφαλὴν νανώ-
 δει σῶματι ἐπιτιθέντας· ἄλλας αὖ ἐμπαλιν ἑ-
 κεφάλαια τὰ σώματα εἰσάγοντας, ἀπροσιμίας, καὶ
 εὐθύς ἐπὶ τῶν πραγμάτων· οἱ καὶ προσε-
 ταιρίζονται τὸν Ξενοφῶντα ἔτως ἀρξάμενον·
 Δαρεῖε καὶ Παρυσάτιδος παῖδες γίνονται δύο·
 καὶ ἄλλας τῶν παλαιῶν· ἃς εἰδότες, ὡς δυνά-
 μει

montes. Oportet autem non ita esse, sed similia
 omnia, et eiusdem velut coloris, consentiensque
 capiti corpus reliquum, ne galea quidem sit au-
 rea, thorax autem omnino ridiculus, ex pannis
 alicunde, aut pellibus putridis confutus, et vi-
 mineus clypeus, porcina autem circa tibias. Vi-
 deas enim satis multos id genus scriptores, Rhodii
 Colossi caput imponentes nani corpúculo: alios
 contra ea, trunca suo capite corpora inducentes,
 et statim ad res ipsas aggressos: qui etiam suarum
 partium esse volunt Xenophontem, qui ita coe-
 perit: *Darii et Parysatidis filii nascuntur duo;*
 et alios antiquorum. Ignorant nempe, esse quae-
 dam,

μει τινὰ προοίμια ἔσι λεληθότα τῆς πολλῆς,
ὡς ἐν ἄλλοις δείξομεν.

Καίτοι ταῦτα πάντα Φορητὰ ἔσιν, ὅσα ἡ ἑρ-
μηνείας, ἢ τῆς ἄλλης διατάξεως ἀμαρτήματα
ἔσι, τὸ δὲ καὶ περὶ τῆς τόπης αὐτῆς ψυδε-
σθαι, ἢ παρασάγγας μόνον, ἀλλὰ καὶ σαθρὰς
ἄλλας, τίνι τῶν καλῶν εἴπεν; εἰς γὰρ ἔγω ῥα-
θύνως συτήγαγε τὰ πρᾶγματα, ἔτε Σύρω τι-
νὶ ἐκτυχῶν, ἔτε τὸ λεγόμενον δὴ τέτο, τῶν
ἐπὶ κερείων τὰ τοιαῦτα μυθολογούντων ἀκέσας,
ὥς περὶ Εὐρώπης λέγων, ἔπως ἔφη. Ἡ δὲ
Εὐρώπη καίτοι μὲν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, σαθ-
ρὰς δύο τῇ Εὐφράτῃ ἀπέχουσα, ἀπώμασαν δι-
αὐτὴν Ἐδεσσαῖοι· καὶ ἔδε τέτο ἀπέχρησεν αὐ-
τῷ.

dam, quae vim prooemiorum habeant; licet vulgi
intellectum fugiant, ut monstrabimus alias.

24. Veruntamen illa omnia tolerabilia sunt,
quaecumque aut elocutionis, aut constructionis
reliquae sunt vitia. Mentiri vero circa ipsa loca,
non parasangis modo, sed integris mansionibus,
cui rerum bonarum simile est? Unus quippe eo-
rum adeo supine res congescit, qui neque cum
Syro unquam locutus videtur, neque, quod est
in proverbio, in constrictinis talis fabulantes audisse,
ut de Europa verba faciens ita dicat: *Europus
vero sita est in Mesopotamia, mansiones duas ab Eu-
phrate remota: candiderunt illam Edesseni.* Neque

τῷ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμὴν πατρίδα τὰ Σαμώσα-
τα, αὐτὸς ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ ἀράμενος ὁ γεν-
ναῖος, αὐτῇ ἀκραπόλει, καὶ τείχεσι, μετέδη-
κεν ἐς τὴν Μεσσοποταμίαν, ὡς περιωρίσθαι αὐ-
τὴν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν ποταμῶν, ἐκατέρω-
θεν ἐν χερσὶ παραμειβαμένων, καὶ μονοεχὶ τῇ
τείχεσιν ψαμόντων. τὸ δὲ καὶ γελοῖον, εἴ σοι
νῦν, ὦ Φίλων, ἀπολογαίμην, ὡς ἔ Παρθυαίωγ,
ἔδὲ Μεσσοποταμίτης σοι ἐγὼ, οἷς με Φέρων ὁ
θαυμαστὸς συγγραφεὺς ἀπώκισε.

Νῆ Δία, καὶ κείνο κομιδῇ πιθανὸν περὶ τῆ Σε-
βηριανῆ ὁ αὐτὸς ἔτος εἶπεν ἐπομοσάμενος, ἥ
μὴν ἀκῆσαι τινος τῶν ἐξ αὐτῆ τῶν ἐργῶν διαφυ-
γόντων.

satis hoc illi fuit, verum etiam Samosata patriam
meam, ipse vir fortis eodem in libro sublatam,
sua cum arce et munitionibus transtulit in Meso-
potamiam, ut includatur inter ambo amnes, quam
proxime vtrunque praeterlabentes, et tantum non
ipsa alluentes moenia. Ridiculum autem fuerit,
si nunc causam apud te, mi Philo, dicam, non
ex Parthis me esse, neque Interamnium hominem,
quibus me correptum scriptor admirabilis novum
colonum adscripsit.

25. Hlud etiam, Mehercule, vsquequaque
probabile de Seueriano idem ille, interposito iu-
reirando, dixit, se profecto audisse quemdam
eorum, qui ex ipso facto aufugerint. Neque
enim

γόντων. ἔτε γὰρ ξίφει ἐθελῆσαι αὐτὸν ἀπο-
 θανεῖν, ἔτε Φαρμάκῃ πιεῖν, ἔτε βράχον ἄψα-
 σθαι, ἀλλὰ τινα θάνατον ἐπινοῆσαι τραγικόν,
 καὶ τῇ τόλμῃ ξενίζοντα· τυχεῖν μὲν γὰρ αὐτὸν
 ἔχοντα παμμεγέθη ἐκπώματα ὑάλῃ, τῆς καλ-
 λίστης ὑάλῃ. ἐπεὶ δὲ πάντως ἀποθανεῖν ἐγνώ-
 σο, κατὰξαντα τὸν μέγιστον τῶν σκύφων, ἐνί
 τῶν θρυασμάτων χρήσασθαι εἰς σφκγὴν, ἐν-
 τεμόντα τῇ ὑάλῃ τὸν λακμόν. ἔτως ἔξίφιδ-
 δειον, ἔλογχάριον εὔρεν, ὡς ἀνδρείος γε αὐτοῦ
 καὶ ἡρώϊκός ὁ θάνατος γένοιτο.

Εἶτα ἐπειδὴ Θυκυδίδης ἐπιτάφειν τινα εἶπε
 τοῖς πρώταις τῶ πολέμου ἐκείνου νεκροῖς, καὶ αὐ-
 τὸς ἡγήσατο χρῆναι ἐπειπεῖν τῷ Σεβηριανῷ.
 ἅπασι.

enim ferro illum voluisse mori, neque venenum
 bibere, neque laqueum sibi innectere, sed tra-
 gicam mortem aliquam excogitare, et ipso consi-
 lio nouam. Habuisse illum forte pocula mirae,
 magnitudinis vitrea de vitro pulcherrimo. Cum
 autem mori omnino decretum esset, confregisse
 scyphorum maximum et fragmentorum vno vsuri
 ad caedem, inciso vitri ope gutture. Adeo pu-
 gionem aut lanceolam non inuenit, vt certe vi-
 rilis illi et Heroica mors contingeret.

26. Deinde quando Thucydides funebrem qua-
 si orationem habuit primis illis in bello mortuis;
 ipse quoque existimauit dicendum aliquid esse de

ἅπασιν γὰρ αὐτοῖς πρὸς τὸν ἑδὲν αἴτιον τῶν ἐν
 Ἀρμενίᾳ κακῶν, τὸν Θουκυδίδην, ἡ ἄριστα.
 θάψας ἐν τὸν Σεβηριανὸν μεγαλοπρεπῶς, ἀνα-
 βιβάζεται ἐπὶ τὸν τάφον Ἀφρανίου τινος Σί-
 λωνα ἐκατόνταρχον, ἀνταγωνιστὴν Περικλῆς,
 ὃς τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ἐπερῆντόρευσεν αὐτῷ,
 ὥς με μὴ τὰς Χάριτας πολλὰ πάνυ θαυμάσαι
 ὑπὸ τῷ γέλῳτος· καὶ μάλιστα ὅποτε ὁ ῥήτωρ ὁ
 Ἀφράνιος, ἐπὶ τέλει τῆς λόγου θαυμάτων αἵμα σὺν
 σίμωγῃ περιπαθεῖ, ἐμέμνητο τῶν πολυτελῶν
 ἐκείνων δείπνων, καὶ προπόσεων· εἶτα ἐπέθη-
 κεν Αἰάντειόν τινα τὴν κορωνίδα. σπασάμενος
 γὰρ τὸ ξίφος εὐγενῶς πάνυ, καὶ ὡς Ἀφράνιον
 εἰκὸς ἦν, πάντων ὁρώντων, ἀπέσφαξεν ἑαυτὸν
 ἐπὶ

Seueriano. Omnibus enim illis cum Thucydide,
 penes quem tamen nulla causa est illorum in Ar-
 menia malorum, certamen est. Postquam ergo
 sepeliit Seuerianum magnifice, ad sepulcrum sta-
 tuit Afranium Silonem quendam, Centurionem,
 Periclis aemulum, qui talia ac tanta de illo de-
 clamat, ut, ita me Gratiae! multum sane lacry-
 marum risus mihi excusserit, et maxime cum ora-
 tor Afranius in peroratione, lacrymans cum ei-
 latione maximi affectus indice, mentionem facit
 sumptuosarum coenarum, atque propinationum:
 deinde sumtam ab Aiacis fabula coronidem im-
 ponit. Stricto enim ense generose sane, et ut de-
 cebat Afranium, in conspectu omnium ad sepul-
 crum

ἐπὶ τῷ τάφῳ, ἐκ ἀνάξιος ὢν, μὰ τὸν Ἐνυάλιον, πρὸ πολλῶ ἀποθανεῖν, εἰ τοιαῦτα ἐρρήτορος· καὶ τὲτο ἔφη ἰδόντας τὰς παρόντας ἅπαντας, θαυμάσαι, καὶ ὑπερσπαινεῖσαι τὸν Ἀφράνιον. ἐγὼ δὲ καὶ τὰλλα μὲν αὐτῷ κατεγγίνωσκον, μονονεχὶ ζωμῶν καὶ λοπάδων μεινήμεναι, καὶ ἐπιδεκρύντος τῇ τῶν πλακύντων μνήμῃ· τὲτο δὲ μάλιστα ἡτiasάμην, ὅτι μὰ τὸν συγγραφέα, καὶ διδάσκαλον τῷ δράματος προαποσφάξας, ἀπέθανε.

Πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας ὁμοίως τέτοις ἔχων σοι, ὦ ἑταῖρε, καταριθμήσασθαι, ὀλίγων ὁμῶς ἐπιμνησθεῖς, ἐπὶ τὴν ἑτέραν ὑπόσχεσιν ἤδη μετελεύσομαι, τὴν συμβεβηκέναι, ὅπως αὖ ἀμεινον συγγραφοί

crum se interemit, non indignus, ita me Mars amet, qui multo ante moreretur, si quidem declamavit talia. Et hoc, ait, cum viderent praesentes, omnes admiratos esse, et supra modum laudasse Afranium. Ego vero tum reliqua illius damnabam, qui tantum non iusculorum et patinarum meminisset, illacrymareturque mentioni placentarum; hoc vero nomine maxime illum incusabam, quod non interfecto antea scriptore, qui hanc fabulam docuit, tum demum mortuus est.

27. Caeterum multos etiam alios similes hisce, cum enumerare tibi, sodalis, possim; tamen paucorum facta mentione ad alterum promissum meum iam transibo, ad consilium, quomodo quis scribat

γράφοι τις. εἰσὶ γὰρ τινες, οἱ τὰ μεγάλα μὲν τῶν πεπραγμένων, καὶ ἀξιομνημόνευτα παραλείπασιν, ἢ παραθέκσιν, ὑπὸ δὲ ἰδιωτείας, καὶ ἀπειροκαλίας, καὶ ἀγνοίας τῶν λεκτέων, ἢ σιωπητέων, τὰ μικράτατα πάνυ λιπαρῶς καὶ φιλοπόνως ἐρμηνεύσασιν ἐμβραδύνοντες. ὥσπερ ἂν εἴ τις τῷ Διὶς τῷ ἐν Ὀλυμπίᾳ τὸ μὲν ὅλον κάλλος, τοσῶτον καὶ τοιῶτον ὄν, μὴ βλέποι, μηδ' ἐπαινοῖ, μηδὲ τοῖς ἐκ εἰδόσιν ἐξηγοῖτο. τῷ ὑποποδίᾳ δὲ τό, τε εὐθυεργές καὶ τὸ εὐξέσον θαυμάζοι, καὶ τῆς κρηπίδος τὸ εὐρυθμον, καὶ ταῦτα πάνυ μετὰ πολλῆς Φροντίδος διαξιών.

Ἐγὼ γ' ἔν ἡκαστά τινος, τὴν μὲν ἐπ' Εὐρώπῃ μάχην ἐν ἧδ' ὅλοις ἑπτὰ ἔπεσι παραδραμόν-
τος,

bat melius. Sunt enim, qui magna negotia et digna memoratu praetermittunt aut transcurrunt; prae inscitia vero, et pulchri imperitia, atque dicendorum tacendorumque ignorance, minima quaeque copiose admodum studioseque enarrant, diuque in iis immorantur. Velut si quis Olympii Iouis totam quidem pulchritudinem talem, tamquam multiplicem, non videat, neque laudet, neque his, qui non viderunt, enarret, scamillum vero, quod ita ad normam exactus et politus sit, admiretur, et baseos proportionem; eaque multa cum cura persequatur.

28. Ego igitur noui aliquem, qui pugnam quidem ad Europam vix septem totis versibus percute-

τος, εἴκοσι δὲ μέτρα ἢ ἔτι πλείω ὕδατος ἀνα-
 λωκίτος εἰς ψυχρὰν καὶ ἔδὲν ἡμῖν προσήκεσαν
 διήγησιν· ὡς Μαῦρες τις ἰππεύς, Μαυσάκας
 τὸν ὄνομα, ὑπὸ δόψης πλανώμενος ἀνὰ τὰ ὄρη,
 καταλάβοι Σύρας τινὰς τῶν ἀγροίκων, ἄριστον
 παρατιθεμένης, καὶ ὅτι τὰ μὲν πρῶτα, ἐκεῖνοι
 φοβηθεῖεν αὐτὸν, εἴτα μέντοι μαθόντες, ὡς
 τῶν Φίλων εἴη, κατεδέξαντο, καὶ εἰσιέσαντο·
 καὶ γὰρ τινα τυχεῖν αὐτῶν ἀποδεδημηκότα καὶ
 αὐτὸν εἰς τὴν Μαύρων, ἀδελφᾷ αὐτῷ ἐν τῇ γῇ
 στρατευομένῃ. μῦθοι τὸ μετὰ τῷτο μακροί,
 καὶ διηγήσεις, ὡς θηράσειεν αὐτὸς ἐν τῇ Μαυ-
 ρασίᾳ, καὶ ὡς ἴδοι τὰς ἐλέφαντας πολλὰς ἐν
 τῷ αὐτῷ συννεμομένας, καὶ ὡς ὑπὸ λέοντος ὁ-
 λίσκῃ

curreret, viginti autem vel amplius mensuras
 aquae (clepsydras) impenderet in frigidam et ni-
 hil ad nos pertinentem narrationem, vt Maurus
 aliquis eques, Mausacas nomine, prae siti per mon-
 tes oberrans, Syros quosdam rusticos deprehenderit,
 qui prandium sibi apposuerant, atque vt initio illi
 pertimuerint, deinde autem, cognito, amicum esse,
 acceperint ceniuium: etenim forte quendam illorum
 et ipsum in Maurorum terra peregrinatum esse,
 quod suus frater in ea regione militaret. Hinc
 fabulae longae, et narrationes, quomodo ipse in
 Mauritania venatus esset, et vt vidisset elefantias
 multos una pascentes, et vt parum abfuisset, quin
 a leo-

λίγῃ δούν καταβρωθεῖη, καὶ ἡλίκεσ' ἰχθῦς ἐπρία-
το ἐν Καισαρείᾳ· καὶ ὁ θαυμαστὸς συγγραφεὺς,
ἀφείς τὰς ἐν Εὐρώπῃ γιγνομένας σφαγαῖς το-
σαύτας, καὶ ἐπελάσεις, καὶ σπονδὰς ἀναγκαιάς,
καὶ Φύλακας, καὶ ἀντιΦύλακας, ἄχρι βαθείας
ἐσπέρας ἐφείσηκει ὁρῶν Μαλχίωνα τὸν Σύρον
ἐν Καισαρείᾳ, σιάρχης παμμεγέθεις ἀξίως ὠνέ-
μενον. εἰ δὲ μὴ νύξ κατέλαβε, τάχα καὶ συν-
εδείπνει μετ' αὐτῷ, ἥδη τῶν σκάρων ἐσκευα-
σμένων. ἅπερ εἰ μὴ ἐνεγέγραπτο ἐπιμελῶς τῇ
ἰστορίᾳ, μεγάλα ἂν ἡμεῖς ἡγνοηκότες ἦμεν, καὶ
ἡ ζημία Ῥωμαίοις ἀφόρητος, εἰ Μαυσάκας ὁ
Μαῦρος διψῶν, μὴ εὖρε πisin, ἀλλ' ἄδειπνος
ἐπαιήληθεν ἐπὶ τὸ σκατόπεδον. καὶ τοὶ πόσα
ἄλλα

a *lcone deuoratus esset, et quomodo Caesareae pisces emerit.* Et historicus admirabilis, omisissis tantis caedibus, quae circa Europum factae sunt, et inuasiones, et inducias necessarias, et custodes et his oppositos custodes alios, ad seram usque vesperam abfuit, dum videt Malchionem Syrum Caesareae scaros ingentes vili pretio ementem: nisi vero mox oppressisset, forte etiam coenaturus cum illo erat, scaris iam paratis. Quae nisi cum cura scripta essent in historia, magna nos ignorassemus, et iactura Romanis intoleranda fuisset, si Mausacas Maurus sitiens, quod biberet, non inuenisset, sed incoeratus in castra rediisset.

Quam-

ἄλλα μακροῦ γελοϊότερα ἐκὼν ἐγὼ νῦν παρήσει,
 ὡς καὶ ἀνλητρεῖς ἦκεν ἐκ τῆς πλησίον κώμης αὐ-
 τοῖς, καὶ ὡς δῶρα ἀλλήλοις ἀντέδωσαν, ὁ Μαυ-
 ρος μὲν τῷ Μαλχίωνι λόγχην, ὁ δὲ τῷ Μαυ-
 ράκῳ πόρπην. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα τῆς
 ἐπ' Εὐρώπῳ μάχης. αὐτὰ δὲ τὰ κεφάλαια
 τοιγάρτοι εἰκότως ἂν τις εἴποι τὰς τοιαύτας,
 τὸ μὲν εἶδεν αὐτὸ μὴ βλέπειν, τὰς ἀνάνθας δὲ
 αὐτῇ τὰς παρὰ τὴν ῥίζαν ἀκριβῶς ἐπισκοπεῖν.
 Ἄλλος, ὦ Φίλων, μάλα καὶ ἔτος γελοῖος,
 εἰ δὲ τὸν ἕτερον πύδα ἐκ Κορίνθου πώποτε προ-
 ρεβηκῶς, εἰ δ' ἄχρι Κεγχρεῶν ἀποδημήσας, εἴ-
 τι γε Συρίαν, ἢ Ἀρμενίαν ἰδὼν, ὥδε ἤρξατο
 μέμνημαι γὰρ ὧτα ὀφθαλμῶν ἀπιστότερα,
 γρα-

Quamuis quot alia longe magis ridicula prudens
 ego nunc praetermitto? ut ridicula etiam illis ex
 proximo pago venerint, et uti dona alter alteri dede-
 rint, Maurus quidem Malchioni lanceam, at hic fi-
 bulam Mausacae, multaque alia ex hoc genere,
 ipsa nempe praelii ad Europum capita. Merito
 ergo dicat aliquis, tales rosam quidem ipsam non
 videre, spinas vero illius, radici proximas, ac-
 curate considerare.

29. Alius, mi Philo, valde ipse etiam ridicu-
 lus, qui neque alterum Corintho pedem protu-
 lisset unquam, neque Cenchreas vsque discessisset,
 certe neque Syriam vidisset, neque Armeniam;
 ita, meminisse enim, exorsus est: *Aures minus fa-
 deles*

γράφω τοίνυν ἃ εἶδον, ἔχ' ἃ ἤκασται καὶ ἔτι
 ἀκριβῶς ἅπαντα ἐώρακει, ὥς τε τὰς δράκοντας
 εἶπὼ τῶν Παρθυσίων (σημεῖον δὲ πλήθους τῶτο
 αὐτοῖς· χιλίους γὰρ, οἶμαι, ὁ δράκων ἄγει) ζῶν-
 τας δράκοντας παμμεγέθεις εἶναι γεννωμένους ἐν
 τῇ Περσίδι, μικρόν ὑπὲρ τὴν Ἰβηρίαν, τὰ τοῦ
 δέ, τέως μὲν ἐπὶ κοντῶν μεγάλων ἐκδεδεμένους,
 ὑψηλὰς αἰώρεῖσθαι, καὶ πτόρωθεν ἐπ' αὐτῶν
 τῶν, δέος ἐμποιεῖν, ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ἔργῳ, ἐπει-
 δὲν ἐμὲ ἴωσι, λύσαντες αὐτὰς, ἐπαφίᾳσι τοῖς
 πολεμίοις· ἀνέλει πολλὰς τῶν ἡμετέρων ἔτι
 καταποθῆναι· καὶ ἄλλας, περισπειραθέντων αὐ-
 τοῖς, ἀποπνιγῆναι καὶ συγχιλασθῆναι· ταῦτα δὲ
 ὁφειλὼς ὁρᾶν αὐτὸς, ἐν ἀσφαλεῖ μόντοι ἀπὸ δέν-
 δρε

*deles oculis. Scribo igitur, quae vidi, non quae
 audiui. Atqui ita accurate viderat omnia, uti di-
 ceret, dracones Parthorum (est vero hoc illis nu-
 meri signum: mille enim, puto, milites draco
 ducit) viuos esse serpentes ingenti magnitudine, qui
 nascantur in Perside paullo supra Iberiam. Hos
 vero initio quidem in contis magnis reuinctos celsos-
 que ferri, ac e longinquo dum inundant, terrorem
 iniicere. In ipsa autem pugna, itruquit, cum con-
 curritur, solutos illos hostibus immittunt. Itaque
 multos nostrorum ita deuoratos, et alios cum spiris
 illos suis complexi essent dracones, suffocatos elisod-
 que. Haec vero ex propinquo se vidisse ipsum, in
 loco*

δρεῖ ὑψηλᾷ ποιῶμενός τὴν σκοπὴν. καὶ εὐγε ἐποίη-
σε μὴ ὁμῶς χωρῆσας τοῖς θηρίοις, ἐπεὶ ἂν ἡμεῖς
θαυμάζον ἔτω συγγραφεὶα τῶν εἶχομεν, καὶ ἀπὸ
χειρὸς αὐτὸν μεγάλα καὶ λαμπρά ἐν τῷ πολέμῳ
τέτω ἐργασάμενον· καὶ γὰρ ἐκινδύνωσε πολλά,
καὶ ἐτρώθη περὶ Σῆραν, ἀπὸ τῶ Κρανείῳ δηλον-
ότι βαδίζων ἐπὶ τὴν Λέρναν. καὶ ταῦτα Κοριν-
θίων ἀκρόντων ἀνεγίνωσκε, τῶν ἀκριβῶς εἰδόν-
των, ὅτι μὴδὲ κατὰ τοίχῃ γεγραμμένον πόλεμον
ἑώρακει, ἀλλ' εἰδὲ ὅπλα ἐκείνός γε ἦδει, εἰδὲ μη-
χανήματα οἷα ἐσιν, εἰδὲ τάξεων, ἢ καταλοχι-
σμῶν ὀνόματα. πάντῃ γὰρ ἐμελεν αὐτῷ πλαγίαν
μὲν

loco exo de altissima arbore speculante. Et bene
sane fecit, quod non ex propinquo congressus est
bestiis, alioqui enim tam admirabili nunc scri-
ptore nobis carendum esset, qui manu etiam sua
magnifica quaedam et clarissima facinora hoc bello
edidit. Multa etenim pericula subiit, et vulnera-
tus est circa Suram, qui videlicet *longissimum* iter
a Cranio ad Lernam fecerit. Atque ista Corin-
thiis audientibus recitavit, qui accurate scirent,
illum ne pictum quidem in pariete bellum vidisse.
Sed neque arma ille nouit, neque machinas, qua-
les sint; neque acierum aut ordinum struendo-
rum nomina. Etenim, quasi hoc ageret, *dire-*
Luc. Op. T. III. *Bb.* *etiam*

μὲν τὴν ὀρθάν Φάλαγγα 10), ἐπὶ πέρως δὲ λέ-
γεν τὸ ἐπὶ μετώπῃ αἶγιν.

Εἰς δὲ τις βέλτερος ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέ-
λος τὰ πεπερχυμένα, ὅσα ἐν Ἀρμενίᾳ, ὅσα ἐν
Συρίᾳ, ὅσα ἐν Μεσοποταμίᾳ, τὰ ἐπὶ τῷ Τί-
γρητι, τὰ ἐν Μηδίᾳ, πανταχοῖς καὶ ἑλλοῖς ἐ-
πεσι περιλαβὼν, συνέγραψε, καὶ τῆτο ποιήσας,
ἰστορίαν συγγραφεύην φησί. τὴν μέντοι σπε-
γραφήν

*Etiam aciem vocat obliquam agmen: in cornu vero
ducere dicit, quod est ducere in frontem.*

30. Vnus autem aliquis praeclarissimus, res ab
initio inde ad finem usque gestas omnes, quaecum-
que in Armenia, quae in Syria, quae in Meso-
potamia, quae ad Tigrim, quae in Media acta
sunt, quingentis non totis versibus complexus
descripsit. Idque ubi fecit, historiam ait scripsisse.

Titu-

10. Πλαγίαν -- Φάλαγγα] *Obliqua* siue *trans-*
uersa acies siue *agmen* est, cum *in frontem*
ducuntur milites: *recta*, cum *in cornu*. Igi-
tur in *transuerso* agmine plures longe ad-
uersis frontibus simul concurrere possunt,
sed parciore a tergo habent, qui in prima
acie pugnant: in *recto* agmine contraria o-
mnia: parciore simul concurrunt, plures
sibi a tergo possunt succedere. Hic scriptor,
quem reprehendit Lucianus, miscuit omnia,
et *transuersum* agmen dixit *in cornu* duci
(vnde *rectum* potius *agmen* oritur) pro eo
quod debebat dicere, *in frontem*. Gesner.

γραφὴν ἔλγε δὲ μακροτέραν τῇ βιβλίῳ ἐπέ-
 γραψεν, Ἀντιοχίαν τῇ Ἀπόλλωνος ἱερῶν
 (δολιχοῦ γὰρ πε, οἶμαι, ἐν παισὶ νενικήκει)
 τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ, καὶ Μεσοποταμίᾳ, καὶ ἐν Μη-
 δίᾳ Ῥωμαίοις νῦν πραχθέντων ἀφ᾽ ἡγήσεις.

Ἦδη δ' ἐγὼ τινος καὶ τὰ μέλλοντα συγγεγρα-
 φότος ἦκσα, καὶ τὴν λῆψιν Οὐρολογέσζ, καὶ
 τὴν Ὀσρόζ σφαγὴν, ὡς παραβληθήσεται τῷ
 λέοντι, καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὸν τριπόθητον ἡμῖν θρῆ-
 αμβον· ἔτω πάνυ μαντικῶς ἕμα ἔχων, ἔσπεν-
 δει ἤδη πρὸς τὸ τέλος τῆς γραφῆς. ἀλλὰ καὶ
 πόλιν ἤδη ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ ὤκησε, μεγέθει
 τε μεγίστην, καὶ κάλλει καλλίστην· ἔτι μέντοι ἐ-

πισκο-

Titulum tamen, parum abest, quin maiorem libro,
 inscripsit eiusmodi, Antiochiani, in sacro Apol-
 linis certamine victoris (cursu, credo, aliquando,
 puer vicerat) eorum, quae in Armenia, et Me-
 sopotamia, et Media a Romanis modo gesta sunt,
 enarratio.

31. Iam vero audiui etiam qui futurarum re-
 rum historiam scripserat, et captiuitatem Vologesi,
 et Osrois caedem, ut leoni obiciendus sit, et su-
 per omnia desideratissimum nobis triumphum.
 Sic vaticinantis simul furore instinctus ad finem
 iam scriptionis properavit. Verum etiam urbem
 iam in Mesopotamia condidit, magnitudine maxi-
 mam, et pulchritudine pulcherrimam, illud vero ad-

πίσκοπεϊ, καὶ διαβελεύεται, εἴτε Νίκαιαν αὐ-
τὴν ἀπὸ τῆς νίκης χρὴ ὀνομάζεσθαι, εἴτε Ὀμό-
νοϊαν, εἴτε Εἰρηνίαν· καὶ τὸτο μὲν ἔτι ἀκριτον,
καὶ ἀνώνυμος ἡμῖν ἢ καλὴ πόλις ἐκείνη, λήρου
πολλὰ καὶ κορύζης συγγραφικῆς γέγραπτα. τὰ δ'
ἐν Ἰνδοῖς περὶ τῶν ἐκείθεν ὑπέσχετο ἤδη γρά-
ψαι, καὶ τὸν περίπλυν τῆς ἔξω θαλάσσης. καὶ
ἔχ' ὑπέσχεσις ταῦτα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ προσί-
μιον τῆς Ἰνδικῆς ἤδη συντέτακται. καὶ τὸ τρί-
τον τάγμα, καὶ οἱ Κελτοὶ, καὶ Μαύρων μοῖρα
ὀλίγη σὺν Κασσίῳ πάντες ἔτοι ἐπεραιώθησαν
τὸν Ἰνδὸν ποταμόν· ὃ, τι δὲ πράξουσιν, ἢ πῶς
δέξονται τὴν τῶν ἐλεφάντων ἐπέλασιν, ἐκ εἰς
μακρὰν

huc considerat et consulit, vtrum *Victoriam* il-
lam appellare fas sit, an *Concordiam*, an *Pacife-
ram*. Et istud quidem nondum iudicatum est, et
adhuc sine nomine nobis vrbs illa pulcherrima,
deliriis multis, et pituita mala atque mucro histo-
rico oppleta. Ea vero, quae apud Indos aliquando
gerentur, iam scripturum se recepit, externique
maris circuitum. Neque ista intra promissionem
subsistunt, sed prooemium Indicae iam compo-
situm est: ac tertia legio, et Galli, et Maurorum
pars exigua duce Cassio, omnes iam Indum flu-
men traiecerunt. Quid vero facturi sint; aut ele-
phantorum quomodo sint impetum excepturi, ea
non

μακράν ἡμῖν ὁ θαυμασὸς συγγραφεὺς, ἀπὸ Μαυ-
 ζαρίδος, ἢ ἀπ' Ὀξυδρακίων ἐπιστελεῖ.

Τοιαῦτα πολλά ὑπ' ἀπαιδευσίως ληρῆσι, τὰ
 μὲν ἀξιόδοκα καὶ ὁρῶντες, καὶ εἰ βλέποινεν, κατ'
 ἀξίαν εἰπεῖν δύναμναι, ἐπινοῶντες δὲ, καὶ ἀνα-
 πλάττοντες, ὅττι κεν ἐπ' ἀκαιρίμων γλωτταν-
 Φασίν, ἔλθῃ. καὶ ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ τῶν βιβλίων
 ἔτι σεμνυνόμενοι, καὶ μάλιστα ἐπὶ ταῖς ἐπιγρα-
 Φαῖς· καὶ γὰρ αὐ καὶ αὐταί, παγγέλοιοι· τῷ
 δεῖνος Παρθικῶν νικῶν, τοσάδε· καὶ αὐ Παρ-
 θίδος, πρῶτον, δεύτερον, ὡς Ἀτθίδος δηλονό-
 τι. ἄλλος ἀσείότερον παραπολύ. ἀνέγνων γὰρ
 Δημητρίῳ Σαγαλασσῶς Παρθονικὰ· καὶ ὡς ἐν
 γέλῳ τι ποιήσασθαι, καὶ ἐπισυνῶψαι τὰς ἱστο-
 ρίας

non ita multo post nobis admirabilis scriptor Ma-
 zuride aut ab Oxydracis perscribet.

32. Talia multa prae inscitia delirant, qui di-
 gna visu neque viderint, neque si viderint, ex-
 plicare pro dignitate queant: excogitent vero et
 confingant, quidquid in linguam illam importu-
 nam, aiunt, venerit. Etiam in numero libro-
 rum honestatem quandam affectant, maxime ipsis
 in inscriptionibus: nam rursus hae quoque per-
 quam ridiculae. Alicuius *Parthicarum victoria-
 rum* tot libri: et rursus *Parthidis primus, secundus*,
 nempe ut *Arctidis*. Alius multo etiam urbanius.
 Legi enim Demetrii Sagalassensis *Parthonicis*.
 Neque vero eo ista commemorare, ut ridiculo ha-

ρίως ἔπω καλὰς ἔσας, ἀλλὰ τῷ χρησίμῳ ἕνεκα, ὥς ὅσις ἂν ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα Φεύγῃ, πολὺ μέρος ἤδη ἐς τὸ ὀρθῶς συγγράφειν ἔπος προσ-
εἴληψ· μᾶλλον δὲ ὀλίγων ἐτι προσδεῖται, εἴγῃ
ἀληθὲς ἐκείνῳ φησιν ἡ διαλεκτικὴ, ὥς τῶν ἀμεί-
νων ἢ θατέρω ἄρσις, τὸ ἕτερον πάντως ἀντισ-
τάγει.

Καὶ δὴ τὸ χωρίον σοι, Φαίη τις ἂν, ἀκριβῶς
ἀνακενάθαρται, καὶ αἱ τε ἀκάνθαι, ὀπύσαι ἦ-
σαν, καὶ βάτοι, ἐκακομμένα ἐσὶ, τὰ δὲ τῶν
ἄλλων ἐρεῖπια ἤδη ἐκπεφόρηται· καὶ εἴ τι τρα-
χὺ δὴ, καὶ τῆτο λειόν ἐστιν ὥς ἐννοδομεῖν τι
δεῖ ἤδη, καὶ αὐτὸν ὥς δείξῃς, ἐκ ἀνατρέψαι μό-
νον τὰ τῶν ἄλλων γεννάδας ὦν, ἀλλὰ τι καὶ αὐ-
τὸς

beam, et kadibrio traducam historias ita pulchras,
verum utilitatis causa: quandoquidem qui haec
et horum similia fugerit, ille bonam iam partem
ad recte scribendum adeptus est; vel potius paucis
adhuc indiget, si quidem vere illud Dialectica prae-
cipit, *Eorum, inter quae nihil est median, alterius
sublationem contra inducere alterum.*

33. Et sane parca tibi, dicat aliquis, accurate
purgata est, atque spinæ, quotquot erant, et
rubi, excisi sunt: rudera aliorum iam elata, et
si quid asperum fuerat, iam leue est. Itaque iam
ut aliquid aedifices opus est, utque te ipsum
ostendas, qui non euertere modo fortiter aliorum
res possis, sed aliquid ipse etiam aptum excogi-
tare,

τὸς ἐπιναῖσαι, δεξιὸν, καὶ ὁ ἑδρεῖς αὐτῶν, ἀλλ' ἑδρεῖς
ὁ Μῶμος μωμήσασθαι δύναίτο.

Φημί τοίνυν τὴν ἄριστα ἰσορίαν συγγραφέοντα,
δύο μὲν ταῦτα καρρυφαιότατα εἶναι ἔχοντα
ἦεν, σύνεσις τε πολιτικὴν, καὶ δυνάμιν ἐρμη-
νευτικὴν· τὴν μὲν αὐτοδιδασκόμεν τῆς φύσεως
ἑωρων· ἡ δὲ δύναμις δὲ, πολλῇ τῇ ἀσκήσει, καὶ
συνεχεῖ τῷ πόνῳ, καὶ ζήλῳ τῶν ἀρχαίων προσ-
γεγενημένη ἔστω· ταῦτα μὲν ἐν ἀρχαίῳ, καὶ ἐν
ἑνὶ ἐμῇ συμβόλῃ δεόμενα. ἡ γὰρ συνετὸς καὶ
ἀξίως ἀποφαίνειν τὰς μὴ παρὰ τῆς φύσεως τοῖς
ἄλλοις φησὶ τὰ τοῦτο ἡμῖν τὸ βιβλίον· ἐπεὶ πολλὰ
αὐτῶν, μᾶλλον δὲ τὰ παντὸς ἡ ἀξίον, εἰ μεταπλάτ-
ται καὶ μετακοσμήσῃ τὰ τηλικαῦτα εἰδυῖατο,

tare, quodque nemo, ne ipse quidem Momus
possit reprehendere.

34. Aio igitur, eam, qui optime scripturus
sit historiam, duo quidem ista maxime capitalia
domo ad eam rem adfecto, debere, prudentiam
civilem et vim eloquendi; alteram quidem in-
genii munus, doceri nescium. *Eloquendi* vero
vis, multa exercitatione, et perpetuo labore, et
antiquorum aemulatione acquisita sit. Haec qui-
dem igitur artis experta, neque meo indigentia
consilio. Neque enim prudentes atque acutos
reddere eos, qui a natura tales non sunt, hic pro-
bis libellus promittit; alioquin magni, quin quan-
tius esset pretii, si refingere et instaurare talia

ἢ ἐκ μόλιθου χρυσὸν ἀποφῆναι, ἢ ἄργυρον ἐκ
κασσιτέρου, ἢ ἀπὸ Κάνωνος Τίτορμον, ἢ ἀπὸ
Λεοτροφίδου Μίλωνα ἐξεργάσασθαι.

Ἀλλὰ πᾶσι τὰ τῆς τέχνης καὶ τὸ τῆς συμβου-
λῆς χρησιμὸν; ἔτι ἔς ποίησιν τῶν προσόντων,
ἀλλ' ἔς χρηστὴν αὐτῶν τὴν προσηκασάν· οἷόν τι
ἡμέλει καὶ Ἰνικός, καὶ Ἡρόδικος, καὶ Θεών, καὶ
εἰ τις ἄλλος γυμναστὴς ἔχ' ὑπόσχοιντο αὐτοῖς
τῆτον Περσίδην παραλαβόντες, εἰ δὲ ἑτορές εἰσιν
ὅ τῆς μετρητῆς ἐρασθεῖς, καὶ διὰ ταῦτα κατε-
σκευασμένους, ἀλλὰ μὴ Ἀντίοχος ὁ τῷ Σελεύκῳ
Στρατοπύκνης ἐκείνης, ἀποφαίνειν Ὀλυμπιονί-
κην; καὶ Θεαγένη τῷ Θυσίῳ, ἢ Πολυδάμαντι
τῷ Σκοταδωσίῳ ἀντίπαλον, ἀλλὰ τὴν δοθεῖσαν
ὑπό-

posset, aut ex plumbo aurum facere, vel argen-
tum de stanno, aut ex Conone Titormum, aut
ex Leotrophide Milonem efficere.

35. Sed ubi artis et consilii usus est? non ad
creanda, quae adesse debent, sed ad usum illo-
rum concessilem. Sicut nempe etiam Icus,
et Herodicus, et Theon, etsi quis alius exer-
citor, non promiserint tibi aliquid hunc Per-
sidem. Si modo hic est ille, qui novercae suae
amorem cum correptus esset, quod ad ipsam conta-
buit, non Antiochus Seleuci filius, Stratonicae
filium deperdens, Olympiae victorem reddere, et
qui scum Thasio Theagenem, aut Polydamante
Scotum comparari posset, verum hoc promiserat.

ὑπόθεσιν εὐφύᾳ πρὸς ὑποδοχὴν τῆς γυμναστικῆς
 παραπολὺ ἀμείνω ἀποφαίνειν μετὰ τῆς τέχνης
 ὥστε ἀπέξω καὶ ἡμῶν τὸ ἐκίφθانون τῆτο τῆς ὑ-
 ποσχέσεως· εἰ τέχνην φαμέν εἶναι ἔτιω μεγάλῃ
 καὶ χαλεπῇ τῷ πράγματι ἐφενρημένα. ἔ γάρ
 ὅστιν παραλαβόντες, ἀποφαίνει συγγραφέα
 φαμέν, ἀλλὰ τῷ φύσει συνετῷ, καὶ ἀριστα πρὸς
 λόγους ἡσυχμένῳ ὑπαδείξειν ὅδῃς τινὰς ὁρᾶς εἰ
 ὅτ τοιαῦτά φαίνονται, αἷς, χρώμενος, θάττων
 καὶ εὐμαρέζον, ταλέσειεν εἰ) ἀκρι καὶ πρὸς
 τὸν σκοπόν.

Kal-
 se datam sibi materiem aptam natam recipiendae
 illi exercitationum rationi, meliorem multo ope
 artis suae redditurum. Itaque absit a vobis etiam
 invidenda illa promissio, si artem nos dicamus rei
 ita magnae atque difficilis reperisse. Neque enim
 hoc dicimus, nos quescumque de medio arrip-
 tum reddituros historicum; sed ei, qui natura
 prudens, et optime ad dicendum exercitatus fuē-
 rit, ostensuros vias quasdam rectas: siquidem tā-
 les videantur esse, quas ingressos aliquis celerius
 faciliusque perfecit quae oportet, atque ad sco-
 pum peruenit.

B b 5

36. Ne-

I. Τελέσειεν] Si quis me docuerit, quomō-
 do hic legitur, ita et alios esse locutos,
 et bene ea cum reliquis dōmārere, illi gra-
 tias agam merenti lubens. Interea inter-
 pretatus sum, ac si legatur, quomodo Lu-
 cia-

Καίτοι ἔ γάρ ἄν Φαίης ἀπροσδέῃ τὸν συνετὸν εἶναι τῆς τέχνης, καὶ διδασκαλίας, ὣν ἀγνοεῖ. ἐπεὶ καὶν ἐκιδάριζε μὴ μαθὼν, καὶ ἡϋλει, καὶ πάντα ἄν ἠπίεστο. νῦν δὲ μὴ μαθὼν, ἐκ ἄντι πύτων χειραργήσεν. ὑποδείξαντος δὲ τινος, ἔρξά τε ὦν μάθοι, καὶ εὖ μεταχειρίσαιο ἐφ' αὐτῷ.

Καὶ ταῦν καὶ ἡμῖν τοιαῦτός τις ὁ μαθητὴς νῦν παραδεδόσθω, συμεῖναι τε, καὶ εἰπεῖν οὐκ ἀγεννῆς, ἀλλ' ὀξὺ δαδορικῶς, ὥς καὶ πράγμασι χρῆσασθαι ἂν, εἰ ἐπιτραπείη, καὶ γνώμην στρατιωτικὴν, ἀλλὰ μετὰ τῆς πολιτικῆς, καὶ ἐμπειρίαν

36. Neque enim hoc dixeris, qui prudens sit, eum nihil indigere arte ac disciplina eorum, quae ignorat: alloqui citharam etiam nemine docente pulsaret, et inflaret tibias, ac nosset omnia. Iam vero sine disciplina nihil horum manibus effecerit. Verum si quis illi ostendat; facileque discat, et bene deinde suo ipse Marte tractet.

37. Itaque nobis etiam talis nunc tradatur discipulus, non ignavus ad intelligendum pariter ac dicendum; sed acutum cernens, qui etiam negotia ipsa tractare, si praeficiatur, possit, militaremque animum, sed cum civili, etiam bellici ducis

cianum dedisse suspicon; τελείων ἂν χρῆ, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ἵκνται. Οὐ γάρ ἄν Φαίης κ. τ. λ. Gesner.

πειρίαν στρατηγικὴν ἔχειν, καὶ, νῆ Δία, καὶ ἐν
 στρατοπέδῳ γεγονώς πατε, καὶ γυμναζομένους ἡ
 ταττομένους στρατιώτας θεωρεῖν, καὶ ἑπὶ εἰ-
 δώς, καὶ μηχανήματα εἶναι, καὶ τί ἐπὶ κέρους,
 καὶ τί ἐπὶ μετώπῃ, πῶς οἱ λόχοι, πῶς οἱ ἵπ-
 πεύς, καὶ πόθεν, καὶ τί ἐξελάνθαι, ἢ περιε-
 λαύειν· καὶ ὅλως, ἐ τῶν κατοικιδίων τις, ἔδ'
 οἷος πικρύν· μόνον τοῖς ἀπαγγέλλεσι.

Μάλιστα δὲ καὶ πρὸ τῶν πάντων, ἐλεύθερος
 ᾗ τῇ γνώμῃ, καὶ μὴτε φοβείσθω μηδένα,
 μηδὲ ἐλπίζετω μηδέν· ἐπεὶ ὁμοῖος ἔσαι τοῖς
 Φαύλοις δικασαῖς, πρὸς χάριν, ἢ πρὸς ἀπέ-
 χθειαν ἐπὶ μισθῷ δικάζεσιν· ἀλλὰ μὴ μελέτω
 αὐτῷ μὴτε Φίλιππος ἐκκεκομμένος τὸν ὀφθαλ-
 μόν

ducis prudentiam habere: porro qui in castris al-
 quando fuerit, decurrentesque aut stantes in acie
 milites viderit, armaque et machinas quasdam
 noverit, quidque sit *in cornu*, quid *in fronte*,
 quomodo ordines, quomodo equites, et unde?
 et quid sit *procurrere*, aut *circumducere*? verbo,
detur nobis non aliquis, qui domi desideat, quique
 credat solum narrantibus.

38. Maxime vero et ante omnia, liber sit ani-
 mo, neque metuat quemquam, neque quidquam
 speret: alioqui malis iudiciis similis erit, ad
 gratiam aut ad inimicitias mercede ius dicentibus.
 Sed neque curae ipsi sit Philippus oculis priuatus
 ab

μόν ὑπὸ Ἀστέρος τῷ Ἀμφιπολίτῃ τῷ τρέστῃ ἐν
 Ὀλύμφῳ, ἀλλὰ ταῦτος αἷος ἦν δειχθήσεται·
 μήτε Ἀλεξάνδρος ἀνιάσεται ἐπὶ τῇ Κλείτου
 σφαγῇ, ὡμῶς ἐν τῷ συμποσίῳ γενομένη, εἰ
 σαφῶς ἀναγράφοιτο. ἔδδ' Κλέων αὐτὸν Φο-
 βήσας, μέγα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δυνάμενος, καὶ κα-
 τέχων τὸ βῆμα, ὡς μὴ εἰπεῖν, ὅτι ὀλέθριος
 καὶ μανικὸς ἀνθρώπος ἔσας ἦν· ἔδδ' ἡ σήμετε-
 ρα πόλις τῶν Ἀθηναίων, ἣν τὰ ἐν Σικελίᾳ κα-
 καίσουσι, καὶ τὴν Δημοσθένους λῆψιν, καὶ τὴν
 Νικίαν τελευτήν, καὶ ὡς ἐδίψων, καὶ ῥίον τὸ
 ὕδωρ ἔπινον, καὶ ὡς ἐφονεύοντο πίνοντες οἱ
 πολλοί· ἡγήσεται γὰρ (ὅπερ δικαιοτάτον) ὑπ'
 ἑδενὸς τῶν νῦν ἐχόντων, αὐτὸς ἔχειν τὴν αἰ-
 τίαν, ἣν τὰ δυσυχῶς ἢ ἀνόητως γεγεννημένα ὡς
 ἐπρά-

ab Astere Amphipolite sagittario ad Olynthum;
 verum qualis est, talis ostendetur: neque Ale-
 xander illum anget, de Cliti caede crudeliter in
 conuiuio facta, si dilucide scribatur: neque Cleon
 illum terrebit, multum in concione valens, et
 regnans in iudiciis, quo minus dicat perniciosum
 furiosumque esse hominem: neque vniuersa Athe-
 nienſium ciuitas, si Siculas clades enarret, et De-
 mosthenis captiuitatem, et mortem Niciae, et vt
 sitierint, et qualem aquam biberint, et vt inter
 bibendum caesi sint multi. Existimabit enim,
 quod res est, a nemine sano vitio sibi datum iri,
 si, quae infelicitate aut parum prudenter facta sunt,

ἐπ' αὐτῇ διηγῆται. οὐ γὰρ ποιητὴς αὐτῶν,
ἀλλὰ μνηστὴς ἦν· ὥστε, καὶ καταναυμαχῶνται,
τότε οὐκ ἐκείνος ὁ καταδύων ἐστὶ, καὶ Φεύ-
γουσιν, ἐκ ἐκείνου ὁ διώκων· ἐκτός ἐστι μὴ εὐξα-
σθαι ὁδόν, μὴ τι παρῆλπεν. 12)· ἐπεὶ τοί γε εἰ
σιωπήσας αὐτὰ, ἢ πρὸς τὸναντίον εἰπὼν ἐπα-
νορθώσασθαι ἐδύνατο, ῥᾶλλον ἦν ἐνὶ καλῶ
λεπτῷ τὸν Θουκυδίδην ἀνατρέψαι μὲν τὸ ἐν ταῖς
Ἐπιπλοαῖς παρατείχισμα, καταδύσαι δὲ τὴν
Ἑρμο-

ea quemadmodum contingere enarret. neque enim
ipse auctor illorum est, sed index. Itaque cum
nauali praelio vincuntur, non ille est, qui sub-
mergit; et, si fugiant, non ille, qui tergis instat.
Nisi forte, cum votis opus esset, ea praetermi-
serit. Quandoquidem si tacendo illa, aut in con-
trarium narrando, corrigere potuisset; facillimum
erat Thucydidi, tenui vno calamo euertere mu-
nitionem Epipolis impositam, et Hermocratis
trire-

12. Μὴ τι παρέλ.] Obscuriusculum reddit

hunc locum illa Atticisimi affectatio, circa

- negationem μὴ τι, quae, caeterorum ratio-
ni collata, abundat. Itaque idem hic valet
μὴ τι, quod alias in eadem constructione va-
leret τῶτο. Sententia igitur haec erit, scri-
ptori rerum patriae suae aduerfarum impu-
tari nihil potest, nisi forte illud, si eo ipso
tempore, cum eae gererentur, vota facere
pro felicitate suorum intermiserit. Gesner.

Ἐμμελέστας τρεῖς, καὶ τὸν κατάρκτου Γύλι-
παν διαπῆραι μεταξύ ἀποτευχίζοντα, καὶ ἀπο-
ταφρεύοντα τὰς ὁδούς· καὶ τέλος, Συρακασίους
μὲν εἰς τὰς λιθοτορίας ἐμβάλλειν, τὰς δ' Ἀθη-
ναίους περιπλεῖν Σικελίαν, καὶ Ἰταλίαν, μετὰ
τῶν πρώτων τῷ Ἀλκιβιάδῃ ἐλπίδων. ἀλλ',
οἶμαι, τὰ μὲν πραχθέντα εἰς Κλωθῶ ἂν ἔτι
ἀνακλώσκειν, εἰς δ' Ἀτροπος μετατρέψει.

Τῷ δὲ συγγραφέως ἔργον ἐν, ὡς ἐπράχθη
εἶπῃν. τῷτο δ' ἂν δύναίτο, ἄχρῃς ἂν ἡ
Φοβήται Ἀρταξέρξην ἰσχυρὸς αὐτῷ ὢν, ἡ ἐλπί-
ζη κάλδυν πορφυρᾶν, καὶ σερπτόν χρυσᾶν, καὶ
ἵππον τῶν Νισαίων λήψεσθαι μισθὸν τῶν ἐν
τῇ γραφῇ ἐπαίνων. ἀλλ' οὐ Ξενοφῶν αὐτὸ
ποιή-

frirerem submergere, et execrabilem illum con-
fodere Gylipum, dum munitionibus vias et fossis
intercludit: et tandem Syracusanos quidem in
Lautumias conicere, Atheniensibus vero *hoc prae-*
stare, vt Siciliam atque Italiam secundum primas
spes Alcibiadis nauigatione complecterentur. Ve-
rum quae facta sunt, ea, puto, neque Clotho re-
tro glomerare potest, neque retractare Atropos.

39. Historici autem vnum opus, vt gesta sunt
singula, ita dicere. Hoc vero facere non poterit,
quam diu Artaxerxen metuet, cuius sit Medicus,
aut purpuream togam sperabit, et torquem au-
ream, et equum Nisaeum accipere in mercedem
suarum in historia laudum. Verum Xenophon
hoc

ποιήσει, δίκαιός συγγραφεὺς, ἔδ' Ἐθκυδίδης·
 ἀλλὰ καὶ ἰδίᾳ μισῇ τινὰς, πολὺ ἀναγκαιότερον
 ἡγήσεται τὸ κοινόν, καὶ τὴν ἀλήθειαν περὶ
 πλείονος ποιήσεται τῆς ἔχθρας· καὶ Φιλῆ, ὅμως
 καὶ ἀφ' ἑξέται ἀμαρτάνοντος. ἔν γάρ, ὡς ἔφην,
 τὐτο ἴδιον ἰσορίας, καὶ μόνῃ θυτέον τῇ ἀλη-
 θείᾳ, εἴ τις ἰσορίαν γράψων ἴοι, τῶν δ' ἄλλων
 ὁπᾶντων ἀμελητέον αὐτῷ. καὶ ὅλως, πῆχυσ
 εἰς, καὶ μέτρον ἀκριβές, ἀποβλέπειν μὴ εἰς τὰς
 νῦν ἀκόντας, ἀλλ' εἰς τὰς μετὰ ταῦτα συνε-
 σομένους τοῖς συγγράμμασιν.

Εἰ δὲ τὸ παραυτίκα τις θεραπέυοι, τῆς τῶν
 κολακευόντων μερίδος εἰκότως ἂν νομισθεῖς,
 ἔς

hoc non fecerit, iustus scriptor, neque Thucy-
 dides; sed licet priuatim quosdam oderit, multo
 sibi magis necessariam iudicabit rempublicam, et
 veritatem pluris faciet, quam inimicitias, et, si
 quem amet, tamen non parcat peccanti. Vnum
 enim, vt dixi, hoc historiae proprium est, et
 foli litandum veritati, si quis ad scribendam hi-
 storiam accedat; reliquorum vero omnium cura
 abiicienda. Atque in vniuersum, norma vna et
 mensura exacta haec est, respicere non ad eos,
 qui nunc audiunt, sed ad hos, qui post haec in
 scriptis nostris versabuntur.

40. Si quis vero quod praesens est modo ob-
 seruet, adulatorum merito partibus adscribetur,
 quos

εἰς πάλαι ἡ ἱστορία ἐξ ἀρχῆς εὐθύς ἀπέγραπτο,
 καὶ μείον ἢ κωμωδικὴν ἢ γυμνασιακὴν. Ἀλεξάνδρου
 γὰρ καὶ τὸτο ἀπομνημονεύσιν, ὡς ἡδέως αὖ
 ἔφη πρὸς ἐλάχιστον ἀνσβίαν, ὦ Ὀνησίκριτε, ἀπο-
 θανῶν, ὡς μάθαιμι, ὅπως ταῦτα οἱ ἄνθρωποι
 τότε ἀναγινώσκουσιν. εἰ δὲ νῦν αὐτὰ ἐπαινῶ-
 σι, καὶ ἀσπάζονται, μὴ θαυμάσης· οἶοντάς
 γάρ ἐ' μικρῷ τινι τῷ δελέατι τάτω ἀνασπάζ-
 σαι ἕκαστος τὴν παρ' ἡμῶν εὐνοίαν. Ὀμήρου
 γὰρ, καίτοι πρὸς τὸ μυθῶδες τὰ πλεῖστα συγ-
 γεγραφέντι ὑπὲρ τῆς Ἀχιλλέως, ἤδη καὶ πι-
 σεῖν τινὲς ἐπάγουσιν, μόνον τὸτο εἰς ἀπό-
 δεῖξιν τῆς ἀληθείας μέγα τεκμήριον τιθέμενοι,
 ὅτι

quos olim historia ab initio inde non magis, quam
 exercitatrix ars comtricem illam *mangonum* auer-
 fata est. Alexandri quidem illam quoque memo-
 rabilem vocem referunt, qui, *Lubens*, inquit,
Onesicrite, vel ad paruum temporis spatium post
 mortem meam reuiuiscerem, audiendi causa, quo-
 modo ista lecturi sint, qui tum erunt, homines.
 Nunc vero ea si laudant et amplectuntur, mirari
 nolite: putant enim ea se non parua quadam esca pi-
 scaturos esse nostram „isque beneuolentiam. Ho-
 mero sane, licet fabulose pleraque scripserit de
 Achille, iam ad credendum quidam inducuntur,
 solum illud ad veritatis demonstrationem ma-
 gnum signum ponentes, quod non de viua
 scri-

ὅτι μὴ περὶ ζώντος ἔγραφε· ἢ γὰρ εὐρίσκασι
ἔτινος ἔνεκα ἐψεύδεται ἄν.

Τοιαῦτος ἔν μοι ὁ συγγραφεὺς ἔσω, ἄφοβος,
ἀδέκαστος (2), ἐλεύθερος, παρρησιαῖς καὶ ἀλη-
θείας φίλος, ὡς ὁ Κωμικός φησι, τὰ σὺ καὶ σὺ-
κα, τὴν σκὰφην δὲ σκαφὴν ὀνομαζών, ἔμι-
σει, ἔδδ᾽ Φιλίᾳ νέμων, ἔδδ᾽ Φειδόμενος, ἢ ἐλεῶν,
ἢ αἰσχυρόμενος, ἢ δυσωπάμενος· ἴσος δικαστῆς
εὖνκας ἅπασιν, ἄχρι τᾷ μὴ θατέρῳ τι ἀπονεί-
μαι πλεῖον τᾷ δέοντος· ξένος ἐν τοῖς βιβλίοις,
καὶ ἀπαλός, αὐτόνομος, ἀβασιλευτός, οὐ τί
τῷδε,

scripsit: neque enim, cuius rei causa mentiretur,
inueniunt.

41. Talis igitur mihi sit historicus, metus ex-
pers, incorruptus, liber, fiduciae et veritatis
amicus, qui, Comici verbo, *Ficini vocet ficum*,
scapham dicat scapham: Non odio, neque ami-
citiā tribuens *cuiquam quidquam*, non parcens, non
misericordia, aut pudore vel verecundia tactus,
iudex aequus, benevolus omnibus eatenus, ne
quid alteri iusto plus tribuat, hospes in libris suis,
nullius ciuitatis, suis ipse legibus vivens, regem
agno-

13. Ἀδέκαστος] *Philostratus* in *Polluce* p. 593.
cum vſurpasset hanc vocem, sic exponit;
ἀδέκαστος δὲ ἀκροατὰς καλῶ τὰς μὲν εὖ-
νκας, μὲν τε δυσινκας, qui verissimus etiam hic
est huius vocis sensus. *du Soul.*

LUC. OR. T. III.

Cc

τῶδε, ἢ τῶδε δοῖται λογισόμενος, ἀλλὰ τί πέπρακται λέγων.

Ὁ δ' ἐν Θεκυδίδῃς εὖ μάλα τῷτο ἐνομοθέτησε, καὶ διέκρινεν ἀρετὴν, καὶ κακίαν συγγραφικὴν, ὅρων μάλιστα θαυμαζόμενον τὸν Ἡρόδοτον, ἀχρι τῶ καὶ Μέσας κληθῆναι αὐτῶ τὰ βιβλία· κτήμᾶ τε γάρ φησι μᾶλλον ἐς αἰεὶ συγγράφειν, ἢ περ ἐς τὸ παρὸν ἀγώνισμα 14)· καὶ
μη

agnoscens nullum, non quid hic vel ille existimaturus sit reputans, sed dicens, quid factum sit.

42. Non sine causa igitur hanc legem tulit Thucydides, virtutemque et vitium historici distinxit, cum maxima in admiratione videret esse Herodotum, adeo ut Musarum etiam nominibus libri illius vocarentur. Possessionem enim potius in perpetuum scribere se ait, quam commissionem, quae in praesens tantum placeat: neque fabulosa-
tas

14. Κτήμᾶ τε — καὶ ἀγώνισμα] Thucyd. I.

22. Κτήμᾶ τε ἐς αἰεὶ μᾶλλον ἢ ἀγώνισμα ἐς τὸ παραχρῆμα ἀκέρειν σύγκειται. Elegans est antithesis verborum, ut ἐς αἰεὶ, et ἐς τὸ παραχρῆμα, in perpetuum et in praesens; sic κτήμα et ἀγώνισμα. Κτήμα est res ipsa, quae servatur et possidetur, veritas, historia vera. ἀγώνισμα vero certamen ludicrum, fabula, historia fabulosa, fabulis adornata, quae auditoribus iucunda. Citavit haec verba Lucianus h. l. ubi eleganter exponit τὸ ἀγώνισμα per τὸ μυθῶδες, et κτήματα per τὴν ἀλήθειαν. Reitz.

μὴ τὸ μυθῶδες ἀσπάζεσθαι, ἀλλὰ τὴν ἀλήθειαν τῶν γεγενημένων ἀπολείπειν τοῖς ὕστερον· καὶ ἐπάγει τὸ χρήσιμον, καὶ ὃ τέλος ἂν τις εὖ φρονῶν ὑπόθοιτο ἰσορίας, ὡς εἴ ποτε καὶ αὐθις τὰ ὅμοια καταλάβοι, ἔχοιεν, Φησί, πρὸς τὰ προγεγραμμένα ἀποβλέποντες, εὖ χρῆσθαι τοῖς ἐν ποσὶ.

Καὶ τὴν μὲν γνώμην τοιαύτην ἔχων ὁ συγγραφεὺς ἤκέτω μοι· τὴν δὲ Φωνήν, καὶ τὴν τῆς ἐρμηνείας ἰσχὺν, τὴν μὲν σφοδρὰν ἐκείνην, καὶ κίερχαρον, καὶ συνεχῇ ταῖς περιόδοις, καὶ ἀγνύλην ταῖς ἐπιχειρήσεσι· καὶ τὴν ἄλλην τῆς ῥητορείας δεινότητά, μὴ κομιδῇ τεθηγμένος, ἀρχέσθω τῆς γραφῆς, ἀλλ' εἰρηνικώτερον διακείμενος.

rem sibi probari, sed verum de factis posteritati se relinquere: subiungitque utilitatem, quinque finem, si quis recte sapiat, constituat historiae: ut si quando rursus similia ingruant, habeant, inquit, respicientes ad ea, quae olim scripta sunt, quomodo recte utantur praesentibus.

43. Ac talem quidem habens animum historicus mihi detur. Quantum vero ad linguam, et eloquenti facultatem attinet, vehementi quidem illa atque aspera, et periodis continua, et argumentis contorta, caeteraque vi oratoria, non admodum acutus et inborrescens, sed placide magis affectus, ad scribendum accedat. Ac sententiae

μενος. καὶ ὁ μὲν νοῦς σύσειχος ἔσω καὶ πυκνός, ἡ λέξις δὲ, σαφὴς καὶ πελιτικὴ, οἷα ἐπισημότατα δηλᾶν τὸ ὑποκείμενον.

Ὡς γὰρ τῇ γνώμῃ τῆ συγγραφέως σκοποὺς ὑπεθέμεθα, παρρησίαν καὶ ἀλήθειαν, ἔτω δὲ καὶ τῇ φωνῇ αὐτῆς, εἰς σκοπὸς ὁ πρῶτος, σαφῶς δηλῶσαι, καὶ φανώτατα ἐμφανίσαι τὸ πρᾶγμα, μὴτε ἀπορρήτοις, καὶ ἔξω πάτερ ἐνόμασι, μὴτε τοῖς ἀγοραίοις τέτοις καὶ καπηλικοῖς, ἀλλ' ὥς μὲν τὰς πολλὰς συνιέναι, τὰς δὲ πεπαιδευμένους ἐπαινέσαι. καὶ μὴν καὶ σχήμασι κεκοσμήσθω ἀνεπαχθέσι, καὶ τὸ ἀνεπιτήδευτον μάλιστα ἔχουσιν· ἐπεὶ τοῖς κατηρτυμένοις τῶν ζωμῶν εἰκότας ἀποφαίνει τὰς λόγους.

Καὶ

quidem sint densae et crebrae: dictio autem dilucida et ciuilis, quae quam clarissime designet materiam.

44. Quemadmodum enim animo scriptoris metas posuimus dicendi libertatem et veritatem: ita et linguae illius, seu *dictioni*, scopus vnus primus, dilucide explicare, et clarissime rem declarare, neque secretis, et remotis ab vsu nominibus, neque hisce de media turba vel de caupona *sumis*, sed quae vulgus intelligat, laudent eruditi. Verum figuris quoque ornata sint non nimium turgidis, et quae minime videantur quaesitae: alioqui offis per nimia condimenta corruptis similem orationem faciunt.

45. Ac

Καὶ ἡ μὲν γνώμη κοινωνεῖτω, καὶ προσαπτέ-
 σθω τι καὶ ποιητικῆς, παρ' ὅσον μεγαλήγορος
 καὶ διηρημένη καὶ ἐκείνη, καὶ μάλισθ' ὁπόταν πα-
 ρατάξῃσι, καὶ μάχαις, καὶ ναυμαχίαις, συμ-
 πλέκηται. δεήσει γὰρ τότε ποητικῶ τινος ἄ-
 νέμει ἐπαρξάσοντος τὰ ἀνάγκαι, καὶ συνδιοίσον-
 τος ὑψηλὴν, καὶ ἐπ' ἄκρων τῶν κυμάτων τὴν
 ναῦν. ἡ λέξις δὲ ὥς ἐπὶ γῆς βεβηκέτω, τῷ
 μὲν κάλλει καὶ τῷ μεγέθει τῶν λεγομένων συν-
 επαιρομένη, καὶ ὡς ἐνὶ μάλισσά ὁμοικμένη, μὴ
 ξενίζουσα δὲ, μὴδ' ὑπὲρ τὸν καιρὸν ἐνθασιῶσα.
 κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τότε μέγιστος παρακινήσασθαι
 καὶ κατενεχθῆναι ἐς τὸν τῆς ποιητικῆς κορυ-
 βαντα,

45. Ac mens quidem *historici* participet aliquid,
 adscribatque sibi, poëtices, quatenus magnificis
 ipsa quoque verbis utitur atque elata est, et ma-
 xime cum aciebus, et pugnis, et navalibus prae-
 liis, implicatur. Opus enim tum erit poëtico
 quodam spiritu, qui secundo flatu vela impleat,
 celsamque per summos fluctus navim perferat.
 Dictio tamen humi incedat, quae cum pulchri-
 tudine dicendorum et magnitudine attollatur, et
 quantum eius licet, exaequetur, interim in per-
 egrinitatem non exeat, neque ultra quam op-
 portunum est, fanatico quodam spiritu efferatur.
 Tum enim maximum periculum est, ne extra
 numeros moueatur, et in poëticam furorē in-
 cidat.

βαινα, ὥς μάλιστα πεισέον τήνικαῦτα τῷ
χαλινῷ, καὶ σωφρονητέον, αἰδόμενος, ὡς ἵππο-
τυφία 15) τις, καὶ ἐν λόγοις πάθος ἔμικρόν
γίγνεται. ἄμεινον ἂν ἐφ' ἵππευ ὀχκμένη τότε
τῇ γνώμῃ, τὴν ἐρμηνείαν περὶ συμπαράδειν,
ἐχομένην τῇ ἐφιππείᾳ, ὡς μὴ ἀπολείποιτο τῆς
φορᾶς.

Καὶ

cidat. Itaque tum inprimis exaudiendae sunt ha-
benae, et sobrietati studendum, cogitantes esse,
vt equorum, ita etiam orationis morbum non
paruum nimiam ferociam. Optimum igitur tum
fuerit, vti mentem velut equo vestiam, pedestri
cursu comitetur elocutio, prehensio ephippio, ne
ab impetu equi destituatur.

46. Ve-

15. Ἱπποτυφία] Ἱπποτυφία est *fastus ille
poeticus*, sic enim vocauit grandia verba,
quibus poëtae vtuntur cum laude, sed quae
vitiant orationem prosam. Ἱππος et βοῦς
apud Graecos in compositis augendi vim ha-
bent. βοῶπις, quae grandes oculos habet.
βάπαις, catulaster in glossis et apud Orien-
tium, h. e. maior puer, qui incipit catulli-
re. sic ἵππαλεκτρυών est magnus gallus;
ἵππογνώμων, μεγαλογνώμων, qui elate et
magnifice de se sentit. Sic ἵπποτυφία est
magnus fastus, et in oratione nimius et iua-
nis verborum tumor. Graecius.

Καὶ μὲν καὶ συνθήκη τῶν ὀνομάτων εὐκράτη
καὶ μέση χρῆσέν, ἔτε ἄγαν ἀφισάντα, καὶ
ἀπαρτῶντα. (τραχὺ γάρ) ἔτε ῥυθμῷ παρ' ὀλί-
γον, ὡς οἱ πολλοί, συναπτόντα. τὸ μὲν γὰρ
ἐπαίτιον, τὸ δ' ἀγδὲς τοῖς ἀκμάσι.

Τὰ δὲ πρᾶγματα αὐτὰ ἔχ' ὡς ἔτυχε συνα-
κτέον, ἄλλὰ φιλοπόνως καὶ ταλαιπώρως ποκ-
δάκεις περὶ τῶν αὐτῶν ἀνακρίνοντα, καὶ μάλιστα
μὲν παρόντα, καὶ ἐφερῶντα. εἰ δὲ μὴ, τοῖς
ἀδυναστότερον ἐξηγαμένοις προσέχοντα, καὶ ἔ-
εικάσειεν ἂν τις, ἥμισυ πρὸς χάριν ἢ ἀπέχθειαν
ἐφαίρησιν, ἢ προσθήσιν τοῖς γεγονόσι. καὶ ν-

ταῦτα

46. Verum compositione etiam verborum tam-
perata et media utendum, ut ea neque nimis
distrahas et dimoveas; asperum enim; neque
rhythmo pæne, ut plerique, concludes: quorum
hoc quidem vitiosum est, illud vero insuave au-
dientibus.

47. Res autem ipsas non temere connectere
oportet, sed cum labore et aerumnabili quadam
diligentia, instituta sæpius de iisdem iudicia.
Et maxime quidem, quæ quis ipse præsens in-
spexit, scribet; sin vero minus, fidem illis habeat,
qui narrant incorruptius, et quos conficiat ali-
quis minime ad gratiam vel odii causa subtrahere
quidquam rebus gestis vel adijcere. Et his iam

ταῦτα ἤδη καὶ σοχαστικός τις, καὶ συνθετικός
τῷ πιθανωτέρῳ ἔσω.

Καὶ ἐπειδὴν ἀθροίσῃ ἅπαντα, ἢ τὰ πλεῖστα,
πρῶτα μὲν ὑπόμνημα τι συνυφαινέτω αὐτῶν,
καὶ σῶμα περιείτω ἀκαλλές ἐτι, καὶ ἀδιάφθω-
τον. εἶτα ἐπιθείς τὴν τάξιν, ἐπαγέτω τὸ κάλ-
λος, καὶ χρωνύτω τῇ λέξει, καὶ χρηματίζε-
τω (16), καὶ ρυθμίζέτω.

Καὶ ὥς, βοικέτω τότε τῷ τῷ Ὀμήρῳ Διί,
ἄρτι μὲν τῶν ἵπποπόδων Θρηκῶν γῆν ὀρῶντι,
ἄρτι δὲ τὴν Μυσῶν. κατὰ ταῦτα γὰρ καὶ αὐ-
τός

ad cōiecturam acutus sit, et qui argumentis eli-
cere, quid sit probabilius, queat.

48. Et cum collegerit omnis, aut p̄teraquē, pri-
mo quidem commentarium quoddam illorum con-
texat, et corpus faciat informe adhuc, et artubus
suis nondum distinctam. Tum ordine adiecto
pulchritudinem inducat, et dictionis colorem
addat, et orationem rebus accommodet, et com-
positioni studeat.

49. Eodemmodo tum Homérico illi Ioui similis
sit, nunc quidem equestrium Thracum adspicienti
terram, tunc vero Mysorum. Eadem enim ra-
tione

16. Χρηματίζέτω] Lege omnino σχηματι-
ζέτω, non χρημ—, quod tamen omnes li-
bri prae se ferunt. du Soul.

εὐδὲς, ἄρτι μὲν τὰ Ῥωμαίων ἰδίᾳ ἐράτω, καὶ
 δηλᾷτω ἡμῖν, οἷα ἐφαίνετο αὐτῷ ἀφ' ὑψηλᾶ
 ὄρωντι, ἄρτι δὲ τὰ Περσῶν, εἴτ' ἀμφοτέρων
 εἰ μαχοίοντα, καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ παρατάξει μὴ
 πρὸς ἐν μέρος ὁράτω, μὴδ' ἐς ἓνα ἱππέα, ἢ πε-
 ζόν, εἰ μὴ Βρασίδας τις εἴη προπηδῶν, ἢ Δημο-
 σθένης ἀνακόπτων τὴν ἐπίβασιν. ἐς τὰς στρα-
 τηγὰς μὲν τὰ πρῶτα, καὶ εἴ τι παρεκλείουσιν
 το, καὶ κενὸν ἀκνέτω, καὶ ὅπως, καὶ ἥτινι γνώ-
 μη, καὶ ἐπιστοία ἐτάξαν. ἐπειδὴν δὲ ἀναμειχθῶ-
 σι, κοινῇ ἔσω ἢ θεία, καὶ ζυγοστατείτω τότε,
 ὥσπερ ἐν τρυτάνῃ, τὰ γιγνόμενα, καὶ συνδιωκέ-
 τω, καὶ συμφευσέτω.

Καὶ

tione ipse quoque iam res Romanorum singula-
 tim inspiciat, et, quales sibi visae sint ex alto
 contemplanti, enarrat; iam vero Persarum: tam
 utrasque, si pugnent; et in ipsa adeo acie non
 ad unam partem respiciat, neque ad unum equi-
 tem vel peditem, nisi forte Brasidas aliquis pro-
 filiat; aut Demosthenes excensum prohibeat:
 ad duces quidem primum; et, si quid illi impe-
 rent, illud quoque audiat, et quomodo, et qua
 mente, et consilio iniunxerint. Postquam vero
 ad manus ventum, commune sit spectaculum, et
 quasi frutina suspendat quaecunque geruntur, et
 persequentes comitetur, et fugientes.

καὶ πᾶσι τῆτοις μέτρον ἐπέσω, μὴ ἐς κῆρον,
 μήδ' ἀπειρεκάλως, μήδ' ὑπερῶς, ἀλλὰ ῥαδίως
 ἀπολυέσθω· καὶ γήσας ἐνταῦθα πρὸ ταῦτα,
 ἐπ' ἐκεῖνα μεταβαινέτω, ἢν κατὰ κράνη· εἴτα
 ἐπανίτω λυθείς, ὅπου ταν ἐκεῖνα καλῶ· καὶ πρὸς
 πάντα σπειυέτω, καὶ ὡς δυνατόν, ὁμοχρονεύ-
 τω 17), καὶ μεταπυτέσθω ἀπ' Ἀρμενίας· μὲν
 εἰς Μηδίαν, ἐκεῖθεν δὲ ῥοιζήματι ἐνὶ, ἐς Ἰβη-
 ρίαν, εἴτα ἐς Ἰταλίαν, ὡς μηδενὸς καιρῶ ἀπο-
 λείποιτο.

Μάλι-

50. Et *modus* adfit hisce omnibus, ne ad fa-
 tietatem, neque imperite, neque iuueniliter *par-*
ter; sed cum facilitate se quadam expediat, et
 certo quodam loco his constitutis, ad illa, si vr-
 geant, transeat: tum redeat exsolutus, vbi ista
 vocauerint, festinetque ad omnia, et quantum
 potest, eodem cum ipsis temporibus vestigio pro-
 cedat, transuoletque ab Armenia quidem in Me-
 diam: inde vera stridentibus velut alis in Ibe-
 riam, inde in Italiam, ut nullum non tempus
 consequatur.

51. Ma-

17. Ὅμοχρονεῖτω] Musicorum est vocabulum,
 cum vox et cithara suos quaeque tonos ser-
 uantes concentum edunt, quem pro lubitu
 modos faciens edi voluit; quod fit, dum
 utrinque tempus sedulo tono cuique assi-
 gnatur, quod a διδασκάλῳ imperatum est,
 aut breue, aut longum, aut diuisum. *du Soul.*

Μάλιστα δὲ κατόπτρῳ δοικῦαν παρασχεῖσθαι
τὴν γνώμην, ἀθόλῳ, καὶ σιλπνῷ, καὶ ἀκριβεῖ
τὸ κέντρον 18)· καὶ ὁποίας αὖν δέξεται τὰς μορ-
φὰς τῶν ἔργων, τοιαῦτα καὶ δεικνύτω αὐτὰ,
δια-

51. Maxime vero speculo similem praebeat ani-
mum, nihil turbido, et splendido, et centri ex-
acti: qualesque acceperit operum species, tales
etiam illas ostendat: peruersum vero, aut alieni
coloris,

18. Τὸ κέντρον] Etsi veterum specula fuerint
plerumque rotunda, nihil tamen accuratum
centrum facit ad imagines tales reddendas,
quales accipere; nam quae hoc praestant
specula, ea tantum oportet esse plana su-
perficie, nihilque tum refert, sintne rotun-
da, nec ne. In quibus autem speculis cen-
trum accuratum locum habet, ea sunt su-
perficie conuexae, aut concavae, quorum
priora reddunt imagines minores, postero-
ra maiores, immo inuersas, si obiectum ad
certam distantiam admoueatur, quod ho-
die satis notum. Si igitur eiusmodi specu-
la caustica intelligat Lucianus, (quod non
videtur) ea ad ordinarios usus fere sunt in-
epta. An igitur per ignorantiam mathema-
ticam κέντρον dixit? an per κέντρον gene-
raliter tantum opificis ἀκριβείαν intellexit,
vt ad amissim, ad normam, dicimus, pro
accurate, i. e. pro affabre facta planitie, quae
opponatur distortae? Reita.

διάξροφον δὲ, ἢ παράχρεν, ἢ ἐτερόσχημόν, μηδέν· ἔγὰρ ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι (19) γράφουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν λελχθασόμενά εἰσι, καὶ εἰρήσεται· πέπρακται γὰρ ἤδη, δεῖ δὲ τάξαι, καὶ εἰπεῖν αὐτὰ· ὥς, ἔ τι εἴπωσι ζητητέον αὐτοῖς, ἀλλ' ὅπως εἴπωσιν· ὅλως δὲ νομισέον τὸν ἰσορίαν συγγράφοντα, Φειδία ἢ Πραξιτέλει χρῆναι εἰσινεῖναι, ἢ Ἀλκαμένει, ἢ τῷ ἄλλῳ ἐκείνων. ἔδὲ γὰρ ἔδ' ἐκείνοι χρυσόν, ἢ ἄργυρον, ἢ ἐλέφαντα,

coloris, aut figurae diuersae, nihil. Neque enim ut eloquentiae magistris scribant *historici*: sed dicenda *prae*sto sunt, et dicentur *omnino*; iam enim facta sunt. Oportet autem ordinare illa atque dicere. Itaque non quid dicant, quaerendum eis est, sed quomodo dicant. In vniuersum vero putandum est, historiae scriptorem Phidiae aut Praxiteli similem esse debere, aut Alcameni, aut cuidam alii ex eo numero. Neque enim illi aurum, aut argentum, aut ebur, aut aliam materiam

19. Τοῖς ῥήτορ.] Τοῖς ῥήτορσι γράφειν est sub magistro eloquentiae siue rhetore exercitationis causa scribere, uti et ipsam speciem, et verba fingere non licet modo, sed oportet. Alia historici ratio. Illud γράφειν potest aliquem turbare, quia adhuc singulari numero de eo, quem format, historico egit. *Gesner.*

τα, ἢ τὴν ἄλλην ὕλην ἐποίεν· ἀλλ' ἡ μὲν ὑπῆρ-
 χε, καὶ περὶ ποβέβλητο, Ἡλείων, ἢ Ἀθηναίων,
 ἢ Ἀργείων πεπορισμένων· οἱ δὲ ἐπ' αὐτὸν μό-
 νον, καὶ ἐπ' αὐτὸν τὸν ἐλέφαντα, καὶ ἔξεν, καὶ
 ἐκόλλων, καὶ ἐρρύθμιζον, καὶ ἐπὴνθίζον τῷ
 χρυσῷ. καὶ τῷτο ἦν ἡ τέχνη αὐτῶν, ἕς ὅσον
 οἰκονομήσασθαι τὴν ὕλην. τοιοῦτο δὲ τοι καὶ
 τὸ τῷ συγγραφέως ἔργον, εἰς καλὸν διαθέσθαι
 τὰ πεπραγμένα, καὶ εἰς δύναμιν ἐναργέστατα
 ἐπιδειῖν αὐτά. καὶ ὅταν τις ἀκρωμένος οἴη-
 ται, μετὰ ταῦτα ἰσᾶν τὰ λεγόμενα, καὶ με-
 τὰ τῷτο ἐπανῆ, τότε δὴ τότε ἀπηκρίβωτα,
 καὶ τὸν οἰκεῖον ἑπαινον ἀπέληφε τὸ ἔργον τῷ
 τῆς ἰσορίας Φειδία.

Πάν-

riam faciebant: verum illa quidem aderat, et subie-
 cta illis erat, Eliensibus, aut Atheniensibus, aut Ar-
 giivis suppeditantibus: at ipsi formabant tantum, et
 secabant ebur, poliebantque, et conglutinabant, et
 concinnabant, et auri velut florem inducebant:
 eaque ipsa illorum ars erat, materiam, prout
 opus erat, disponere. Tale igitur etiam opus
 historici, cum ornatu disponere res gestas, et
 quam potest lucidissime eas demonstrare. Et ubi,
 qui audiit, postea putat se vidisse ea, quae dicun-
 tur, et postea laudat, tunc sane tunc elaboratum
 accurate, et propriam sibi laudem consecutum
 est opus historico nostro Phidiae.

Πάντων δὲ ἤδη παροκκλασμένων, καὶ ἀπρο-
ομιάσον μὲν ποτε ποιήσεται τὴν ἀρχὴν, ὅταν
μὴ πάνυ κατεπεῖγῃ τὸ πρᾶγμα, προδιοικήσα-
σθαι τι ἐν τῷ προομίῳ· δύναμις δὲ καὶ τότε
Φροσὶμῷ χρήσεται, τῷ ἀποσαφῆντι περὶ τῶν
λεκτέων.

Ὅποταν δὲ καὶ Φροσιμάζηται, ἀπὸ δυοῖν μό-
νον ἀρξεται, ἔχ' ὡς περ' οἱ ῥήτορες ἀπὸ τριῶν,
ἀλλὰ τὸ τῆς εὐνοίας παρεῖς, προσοχὴν ἢ εὐμα-
θειαν εὐπορίσει τοῖς ἀκροῦσι. προσέξουσιν μὲν
γὰρ αὐτῷ, ἣν δείξῃ, ὡς περὶ μεγάλων, ἢ ἀναγ-
καίων, ἢ οἰκείων, ἢ χρησίμων ἐρεῖ. εὐμαθῇ
δὲ καὶ σαφῇ τὰ ὕστερα ποιήσει, τὰς αἰτίας
πρὸς ἐκ-

52. Omnibus autem iam paratis, et sine pro-
oemio nonnunquam incipiet, cum res ipsa non
valde postulabit praestitui quidquam in prooemio.
Vim quidem ipsam prooemii tum quoque adhi-
bebit, quod ea quae dicenda sunt declaret.

53. Quum vero utetur prooemio, a duobus
tantum exordietur, non ut oratores a tribus, sed
omisso illo, quod ad benevolentiam pertinet, at-
tentionem ac docilitatem in auditoribus parabit.
Attendent illi, si ostenderit, se de magnis, aut
necessariis, aut domesticis, aut utilibus dictu-
rum: docilem autem, et ea quae sequuntur di-
lucida reddet, exponendis ante causis, et prae-

HISTORIA CONSCRIBENDA SIT 415

προεκτιθέμενος, καὶ περιορίζων τὰ κεφάλαια τῶν γεγενημένων.

Τοιοῦτοίς προοιμίοις οἱ ἀριστοὶ τῶν συγγραφέων ἐχρήσαντο· Ἡρόδοτος μὲν, ὥς μὴ τὰ γενομένα ἐξίτηλα τῷ χρόνῳ γένηται, μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ὄντα, καὶ ταῦτα, νίκας Ἑλληνικὰς δηλῶντα, καὶ ἥττας Βαβυλωνίαν· Θουκυδίδης δέ, μέγαν τε καὶ αὐτὸς ἐλπίσας ἔσεσθαι, καὶ ἀξιολογώτατον, καὶ μείζον τῶν προγεγενημένων, ἐκείνῳ τὸν πόλεμον· καὶ γὰρ παθήματα ἐν αὐτῷ μεγάλα ξυνέβη γενέσθαι.

Μέγα δὲ τὸ προοίμιον ἀνάλογον τοῖς πράγμασιν, ἢ μνηνόμενον, ἢ βραχυνόμενον· ἀνά-
Φῆς

prae finiendis rerum gestarum quibusdam capitibus.

54. Talibus prooemiis optimi historicorum uti sunt: Herodotus quidem, ne res gestae ipso tempore evanescant, magnae cum sint atque admirabiles, eaeque Graecas victorias indicent, et clades barbarorum; Thucydides autem, magnum et ipse futurum ratus et memoria dignissimum, et maius prioribus, illud bellum; etenim calamitates quoque magnas in illo contigisse.

55. Magnum vero prooemium, pro rerum ipsarum partitione productum, aut correptum. Con-
cinnus

Φῆς δὲ καὶ εὐάγωγος ἔσω ἢ ἐπὶ τὴν διήγησιν
 μετάβασις. ἅπαν γὰρ ἀτεχνῶς τὸ λοιπὸν σώ-
 μα τῆς ἱστορίας, διήγησις μακρὰ ἐστίν· ὥστε ταῖς
 τῆς διηγήσεως ἀρεταῖς κατακεκοσμήσθω, λείψω-
 τε καὶ ὁμαλῶς προϊῆσα, καὶ αὐτῇ ὁμοίως, ὥστε
 μὴ προὔχῃν, μήτε κοιλαίνεσθαι. ἔπειτα τὸ
 σαφεὲς ἐπανθείτω τῇ λέξει, ὡς ἔφην, μεμη-
 χανημένον καὶ τῇ συμπεριπλοκῇ τῶν πραγμά-
 των. ἀπόλυτα γὰρ καὶ ἐντελῆ πάντα ποιήσει,
 καὶ τὸ πρῶτον ἐξεργασάμενος, ἐπάξει τὸ δευ-
 τερον ἐχόμενον αὐτῷ, καὶ ἀλύσεως τρόπῳ συν-
 ηρμοσμένον, ὡς μὴ διακεκόφθαι, μηδὲ διηγῆ-
 σεις πολλὰς εἶναι, ἀλλήλαις παρασκευμένας, ἀλλ'
 αἰεὶ τὸ πρῶτον τῷ δευτέρῳ, μὴ γειτνιάων μό-
 νον,

cinnus porro et sequax sit transitus ad narrationem.
 Nam omne prorsus reliquum corpus historiae
 narratio longa est. Itaque virtutibus narrationis
 ornata sit, mollique et aequabili vestigio procedat,
 et vndique sibi similis similiter, ut neque emi-
 neat quidquam, neque recedat. Deinde perspi-
 cuitas efflorescat in dictione, quae perficiatur et-
 iam, ut dixi, rerum inter se complexu. Nempe
 absoluta omnia et consummata faciet, et primo
 perfecto secundum illi cohaerens inducet, et ca-
 tense instar coagmentatum, ut nusquam inter-
 cidatur, neque multae sint narrationes altera al-
 teri adiectae, sed semper prius posteriori non vi-
 cinum

ρον, ἀλλὰ καὶ κοινωνεῖν, καὶ ἀναγκραῖσθαι κατὰ τὰ ἄκρα.

Τάχος 20) ἐπὶ πᾶσι χρήσιμον, καὶ μάλιστα εἰ μὴ ἀπορία τῶν λεκτέων εἴη· καὶ τῷτο πορίζεσθαι χρὴ μὴ τοσῶτον ἀπὸ τῶν ἐνομμάτων ἢ ῥημάτων, ὅσον ἀπὸ τῶν πραγμάτων. λέγω δέ, εἰ παραθεοῖς μὲν τὰ μικρὰ καὶ ἥττον ἀναγκαῖα, λέγοις δ' ἱκανῶς τὰ μεγάλα· μᾶλλον δὲ καὶ παραλείπτεον πολλὰ. εἰς γὰρ ἦν ἐσιᾶς τὰς Φίλας, καὶ πάντα ἢ παρεσκευασμένα, διὰ τῷτο

cinum modo fit, sed continuum, et extremis suis permistum.

56. Celeritas utilis in omnibus, et maxime si non sit dicendorum penuria: eaque paranda non tantum a nominibus aut verbis, quantum ab ipsis rebus: hoc autem dico, si percurras parva et minus necessaria, satis autem dicas de magnis. Quin multa etiam omittenda. Neque enim si quando conviviis accipis amicos, paratis omnibus, propter-

20. Τάχος] Micyllus brevitatis. Cl. Gesn. celeritas, propius ad Graecum, quamquam τὸ τάχος utrumque complectitur; intelligitur enim illa festinatio, qua res minoris momenti obiter tangentes, et verbositatem vitantes ad ipsa facta historica properamus, quod ipse exponit c. 57. Reitz.

Luc. Op. T. III.

Dd

το ἐν μέσοις τοῖς πέμμασι, καὶ τοῖς ὀρέοις,
καὶ λοπάσι τοσαύταις, καὶ συσὶν ἀγρίοις, καὶ
λαγωῖς, καὶ ὑπογαυρίοις, καὶ σαπέρδην ἐνδη-
σαις, καὶ ἔτνος, εἴ τι καλκεῖνο παρεσκεύασο·
ἀμελήσεις δὲ τῶν εὐτελεσέων.

Μάλιστα δὲ σωφρονητέον ἐν ταῖς τῶν ὄρων,
ἢ τειχῶν, ἢ ποταμῶν ἐρμηνείαις, ὥς μὴ δύ-
ναμιν λόγων ἀπειροκάλως παρεπιδείκνυσθαι
δοκοίης, καὶ τὸ σαυτῷ ὄραν, παρεῖς τὴν ἰσο-
ρίαν, ἀλλ' ὀλίγον προσαψόμενος, τῷ χρησίμῳ
καὶ σαφοῦς ἕνεκα, μεταβήσῃ, ἐκφυγὼν τὸν
ἐξὸν τὸν ἐν τῷ πράγματι, καὶ τὴν τοιαύτην
ἅπασαν λιχνείαν, οἷον ὄρας τι καὶ Ὅμηρος ὡς
μεγαλόφρων ποιεῖ. καί τοι ποιητὴς ὢν, παρα-
θεῖ

propterea inter media bellaria, et auiculas, et tot
patinas, et apros, et lepores, et fumina, saper-
dam quoque appones, et fabam, si qua etiam
parata sit: verum viliora negliges.

57. Maxime vero sobrie versandum est in mon-
tium, aut moenium, aut fluminum descriptio-
nibus, ne imperite ac peruerse vim dicendi of-
tentare videaris, et omissa historia, tuum nego-
tium agere: sed ubi leuiter vtilitatis perspicuita-
tisque causa attigeris, transito, viscumque *veluti*
illius rei, illasque omnes delicias effugito. Quale
quiddam ipse, vides, vt magnanimus Homerus
faciat. Quantumuis poëta sit, transcurrit Tan-
tulum,

θεῖ τὸν Τάνταλον, καὶ τὸν Ἰξίονα, καὶ Τιτυὸν, καὶ τὰς ἄλλας. εἰ δὲ Παρθένιος, ἢ Εὐφορίων, ἢ Καλλίμαχος ἔλεγε, πόσοις ἂν οἷσι ἔπρσι τὸ ὕδωρ ἄχρι πρὸς τὸ χεῖλος τῆ Ταντάλῃ ἤγαγεν; εἴτα πόσοις ἂν Ἰξίονα ἐκύλισε; μᾶλλον δὲ ὁ Θουκυδίδης αὐτὸς, ὀλίγα τῶ τοιαύτῳ εἶδει τῆ λόγῃ χρησάμενος, σκέψαι, ὅπως εὐθὺς ἀφίσταται, ἢ μηχανήμα ἐρμηνεύσας, ἢ πολιορκίας χρῆμα δηλώσας ἀναγκαῖον καὶ χρειαῖδες ὄν, ἢ ἔτι πόλεων σχῆμα 21), ἢ Συρακυσίων λιμένα.

ὅταν

talum, et Ixionem, et Tityum, et reliquos. Si vero Parthenius, aut Euphorion, aut Callimachus dixisset, quot, putas, versibus æquam ad labra vsque Tantali perduxisset? deinde quot *aliis* circumnegisset Ixionem? Potius vero Thucydides ipse, parce hac orationis forma vsus, vide, quam celeriter desistat, vbi vel machinationem aliquam declaravit, aut obsidionis formam explicauit, necessariam licet et vtilem, aut Epipolarum formam, aut Syracusiorum portum. Cum enim pestilen-

Dd 2

tiam

21. Σχῆμα] Non offendit me repetitio nominis σχῆμα, sed illud, quod libros omnes obsedit, ἔτι πόλεων σχῆμα, inconcinnum profecto, vbi id, quod coniunctum est, nempe Συρακυσίων λιμένα, indicat, transire iam ad ipsa singularia exempla auctorem. Breuiter Ἐπιπολῶν σχῆμα legendum esse,

ὅταν μὲν γὰρ τὸν λοιμὸν διηγῇται, καὶ μακρὰς εἶναι δοκῇ, σὺ τὰ πράγματα ἐννόησον· εἴση γὰρ ἔτω τὸ τάχος, καὶ ὡς Φεύγοντος ὁμῶς ἐπιλαμβάνεται αὐτοῦ τὰ γεγενημένα, πολλὰ ἔντα.

Ἦν δέ ποτε καὶ λόγος ἐρᾶντ' αἰνὰ δέσση εἰσ-
 ἄγειν, μάλιστα μὲν ἰοικότα τῷ προσώπῳ, καὶ
 τῷ πράγματι, οἰκῆα λεγέσθω· ἔπειτα, ὡς
 σαφέστατα καὶ ταῦτα· πλὴν ἐφείταί σοι τό-

τε

tiam describit, et longus esse videtur, at tu res ipsas cogita. sic enim celeritatem intelliges, et ut fugientem *velut* tamen facta, multa quidem illa retineant ac reprehendant.

58. Si quando vero etiam verba facientem aliquem inducere oportebit; maxime quidem personae conuenientia, et propria negotio dicantur, deinde quam dilucidissime haec quoque. Quin-
tum

ac sine dubitatione inter Luciani verba recipiendum, pauci ita vel duri erunt ad haec studia, vel tam morosi, quin nobis assentiantur. Describit Ἐπιπολῶν σχῆμα Τηκυδ. VI, 96. tanquam *χωρὶς ἀποκρήμνε τε καὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως εὐθύς κειμένε* κ. τ. λ. Nomen Epipolarum seruari tanto magis hic et supra debuit, cum etiam *Liuius* hanc Syracusarum partem patrio more appellarit 25, 24, 4. *Gesner.*

τε καὶ ῥήτορευσαι, καὶ ἐπιδείξαι τὴν τῶν λόγων δεινότητα.

Ἐπαινοὶ μὲν γὰρ, ἢ ψέγοι, πάνυ πεφεισμένοι, καὶ περιεσκημμένοι, καὶ ἀσυνκοφάντητοι, καὶ μετὰ ἀποδείξεων, καὶ ταχεῖς, καὶ μὴ ἄκαιροι, ἐπεὶ ἔξω τῆς δικαστηρίου 22) ἐκεῖνοί εἰσι, καὶ τὴν αὐτὴν Θεσπόμπῃ αἰτίαν ἔξεις, Φίλαπεχθνημόνως κατηγοροῦντι τῶν πλείστων, καὶ διατριβὴν ποιούμενῳ τὸ πρῶγμα, ὡς κατηγορεῖν μᾶλλον, ἢ ἰσορεῖν, τὰ πεπραγμένα.

Καὶ

tum etiam permiffum tibi est rhetoricari, et vim dicendi ostendere.

59. Laudes quidam, aut vituperationes, omnino moderatae, et circumspectae, et a calumnia remotae sunt, et cum demonstratione coniunctae, et celeres (*breues*), nec intempestivae. Alioquin extra tribunal sunt, idemque quod Theopompus crimen sustinebis, qui inimicitarum quodam studio plerosque accuset, in eoque negotio diu moretur, ut accuset potius, quam quae facta sunt enarret.

D d 3

60. Si

22. Ἐξω τῆς δικ.] Sic intelligo: non habebitur illarum ab auditore vel lectore ratio, ut qui eas vel plane omiffurus, vel indignas iudicaturus sit, quibus assentiatur: quemadmodum nempe accusationis extra tribunal prolatae nulla habetur a iudice bono ratio. *Gesner.*

Καὶ μὴν καὶ μῦθος εἴ τις παρεμπέσοι, λε-
κτέος μὲν, ἔ μὴν πισιωτέος πάντως, ἀλλ' ἐν
μέσῳ θετέος τοῖς ὅπως ἂν ἐθέλωσιν, εἰκάσσει
περὶ αὐτῶ. σὺ δ' ἀκίνδυνος, καὶ πρὸς ἑδέτερον
ἐπιρρέπτερος.

Τὸ δ' ἅλον, ἐκείνου μοι μέμνησο, (παλλὰ τις
τὸ αὐτὸ ἐρῶ) καὶ μὴ πρὸς τὸ παρὸν μόνον ὀρῶν
γράφῃς, ὡς ρί νῦν ἐπαινέσωνταί σε, καὶ τιμή-
σωσιν, ἀλλὰ τῷ σὺμπαντος αἰῶνος ἐσοχασμέ-
νος, πρὸς τοὺς ἔπειτα μᾶλλον σύγγραφε, καὶ
παρ' ἐκείνων ἀπαίτει τὸν μισθὸν τῆς γραφῆς,
ὡς λέγεται καὶ περὶ σοῦ· ἐκεῖνος μέντοι ἐλευ-
θερος ἀνὴρ ἦν, καὶ παρρησίας μεσὸς, οὐδὲν ἐδῆ
κολα-

60. Si etiam fabula ex transuerso incidat, di-
cenda quidem, non tamen omnino asseueranda,
sed relinquenda in medio, vt prout quisque vo-
luerit, de ea existimet: tu vero tutus, ac in neu-
tram partem propensus.

61. In vniuersum autem, illud mihi memen-
to, (saepius idem dicam) et non ad praesens
modo spectans scribito, vt qui nunc sunt homi-
nes te laudent, et in honore habeant, sed ad
omnis aevi memoriam quasi collineans, his po-
tius scribe, qui post erunt, et ab illis scriptionis
mercedem reposce, vt de te etiam dicatur: *Ille
tamen liber fuit, et dicendi fiducia plenus. Nihil
neque*

πολεμικόν, οὐδὲ δουλοπρεπές, ἀλλ' ἀλήθεια
ἐπὶ πᾶσι. τοῦτ' εἰ σωφρονοίῃ τις, ὑπὲρ πά-
σας τὰς νῦν ἐλπίδας θῆτο ἂν, οὕτως ἐλιγο-
χρονίους ἔσας.

Ὅραξ τὸν Κνίδιον ἐκεῖνον ἀρχιτέκτονα, οἷον
ἐποίησεν; οἰκοδομήσας γὰρ τὸν ἐπὶ τῇ Φάρα-
πύργον, μέγιστον καὶ κάλλιστον ἔργον ἀπάντων,
ὥς πυρσεύοιτο ἀπ' αὐτῆ τοῖς ναυτιλλομένοις,
ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάττης, καὶ μὴ καταφέρουν-
το εἰς τὴν Παραιτονίαν, παγχάλεπον, ὥς φα-
σιν, αὖσαν, καὶ ἄφυκτον, εἴ τις ἐμπέσοι εἰς
τὰ ἔρηματα. οἰκοδομήσας οὖν τὸ ἔργον, ἔνδοξον
μὲν κατὰ τῶν λίθων τὸ αὐτοῦ ὄνομα ἐπέ-
γραψεν,

*neque adulatorium, neque feruile, sed veritas in
omnibus.* Hoc, si quis sapiat, super omnes hu-
ius vitae spes, quae parui adeo temporis sunt,
posuerit.

62. Videsne tu Cnidium illum architectum,
quale quid fecerit? Cum enim aedificasset illam
in Pharo turrin, maximum omnium operum
pulcherrimumque, ut inde signum igne accenso
tolleretur nauigantibus longe in mari, ne in
Paraetoniā deferrentur, difficillimam, ut aiunt;
et vnde effugere non posset, si quis incidisset in
scopulosa illa loca. Opere igitur exaedificato,
intus quidem in ipsis saxis suum nomen inscripsit.

γραφεν, ἐπιχρίσας δὲ τιτάνῳ, καὶ ἐπικαλύψας,
ἐπέγραψε τὸνομα τῷ τότε βασιλεύοντος, εἰδὼς,
ὅπερ καὶ ἐγένετο, πᾶν ὀλίγῳ χρόνῳ συνεκπε-
σούμενα μὲν τῷ χρίσματι τὰ γράμματα, ἐκ-
φανησόμενον δὲ, ΣΩΣΤΡΑΤΟΣ ΔΕΞΙ-
ΦΑΝΟΤΣ Κνίδιος, θεοῖς σωτῆρσιν ὑπὲρ τῶν
πλωιζομένων. οὕτως οὐδ' ἐκεῖνος ἐς τὸν τότε
καιρὸν, οὐδὲ τὸν αὐτοῦ βίον τὸν ὀλίγον ἐώρα·
ἀλλ' εἰς τὸν νῦν, καὶ τὸν αἰεὶ, ἄχρις ἂν ἐσῆκη ὁ
πύργος, καὶ μένῃ αὐτῇ ἡ τέχνη.

Χρὴ τοίνυν καὶ τὴν ἰσορίαν οὕτω γράφεσθαι
σὺν τῷ ἀληθεῖ μᾶλλον πρὸς τὴν μέλλουσαν ἐλ-
πίδα,

Inducta vero calce cum texisset, *ipsi tectorio in-*
scripsit nomen Regis, qui tum erat; qui sciret,
quod etiam contigit, paruo admodum interiecto
tempore futurum, vt cum tectorio exciderent
literae, in conspectum vero prodiret Sostratus
Dexiphanis Cnidius; Diis seruatoribus pro his, qui
fluctu iactantur. Ita neque ille ad tempus quod
tum erat, neque ad suam vitam, breuem illam
oppido, respexit; sed in hoc quod nunc est quod-
que futurum omni aeuo, quam diu turris stete-
rit, ipsiusque manserit artificium.

63. Oportet igitur historiam quoque eo modo
scribi cum veri studio potius ad spem futuram,
quam

πίδα, ἥπερ σὺν κολακείᾳ πρὸς τὸ ἡδὺ τοῖς νῦν
ἐπαινουμένοις. Ἐτός σοι κανὼν καὶ σαθρὴ ἰσο-
ρίας δικαίας. καὶ εἰ μὲν σαθρήσονται τινες
αὐτῇ, εὖ ἂν ἔχοι, καὶ εἰς δέον ἡμῖν γέγραπται.
εἰ δὲ μὴ, κενύεισσι ὁ πῖθος ἐν Κρανείῳ.

quam cum adulatione, ad suavitatem ex prae-
fenti laude capiendam. Illa tibi regula et per-
pendiculum verae historiae, quo si qui dirigi se
patiantur, bene habuerit, et recte nobis pro-
cesserit scriptio: sin minus, at dolium volutum
est in Craneo.

De iis qui mercede conducti in digitum fami-
liis viuunt 1

Apologia pro iis qui mercede conducti seruiant 80

Pro eo quod inter salutandum verbo lapsus fue-
rat 105

Hermotimus, siue de Sectis 125

Herodotus, vel Aëtio 276

Zeuxis, vel Antiochus 287

Harmonides 305

Scytha, seu Hospes 315

Quomodo historia scribenda sit 335

L I P S I A E
EX OFFICINA SOMMERIA.